HÅBO KOMMUN

Kommunstyrelsen

KALLELSE

Datum
2026-06-09

Kommunstyrelsen

Datum och tid: tisdagen den 16 juni 2026, kl. 09:00

Plats: Övergransalen, Kommunhuset, Bålsta

Ordförande Catherine Öhrqvist (M)

Ledamöter
Catherine Öhrqvist (M), Ordförande
Agneta Hägglund (S), 1:e vice ordförande
Tommy Lövgren (SD), 2:e vice ordförande
Stefan Häggmark (M)
Helene Zeland Bodin (C)
Tony Klaesson (KD)
Fred Rydberg (KD)
Petri Piiroinen (SD)
Helene Cranser (-)
Fredrik Anderstedt (S)
Christer Persson (S)
Sjunne Green (Båp)
Susanna Kraftelid (HD)

Ersättare
Christian Nordberg (M)
Björn Hedö (M)
Mats Engelmark (C)
Jhonny Ekblom (S)
Somir Sinharay (L)
Andrea Moroni (Båp)
Karim Dahmane (SD)

HÅBO KOMMUN

Kommunstyrelsen

KALLELSE

Datum
2026-06-09

Innehållsförteckning

1. Dnr 2026/00020 5

Upprop och val av justerare 5

2. Dnr 2026/00021 5

Fastställande av föredragningslistan 5

3. Dnr 2026/00841 6

Anmälan av jäv 6

4. Dnr 2026/00842 6

Informationsärende: Information från kommunstyrelsens ordförande 6

5. Dnr 2026/00843 6

Informationsärende: Information från kurser, konferenser och sammanträden med mera 6

6. Dnr 2026/00844 7

Informationsärende: Rapportering över sjuktal 7

7. Dnr 2026/00945 7

Informationsärende: Uppföljning av barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi från Ensolution 7

8. Dnr 2026/00968 8

Informationsärende: information från förvaltningarna 8

9. Dnr 2026/00793 8

Beslut - Inriktningsramar 2027-2029 8

10. Dnr 2026/00456 9

Beslut - Årsredovisning för stiftelsen Skolsamfond 2025 9

11. Dnr 2026/00455 10

Beslut - Årsredovisning för stiftelsen Socialsamfond 2025 10

12. Dnr 2026/00649 10

Beslut - Bolagsstyrningsrapport Håbohus AB 2025 10

13. Dnr 2025/01848 11
Beslut - Uppdrag - Gemensam IT-nämnd 11
14. Dnr 2026/00672 12
Informationsärende: Pågående detaljplaner 12
15. Dnr 2026/00712 12
Beslut - Namnsättning av Bålsta torg, Bålsta centrum 12
16. Dnr 2026/00924 14
Beslut - Håbo eldsjälspris 2026 14
17. Dnr 2026/00601 15
Yttrande över handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län 15
18. Dnr 2024/00282 15
Beslut - Omfördelning av budget för Kraftleden etapp 1 och 3 15
19. Dnr 2026/00602 16
Yttrande över genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027 - 2033 16
20. Dnr 2026/00726 17
Beslut - Ändring av detaljplan 400 Bålsta 3:393, Hantverksvägen 1 17
21. Dnr 2026/00905 18
Beslut - Antagande av digitaliseringsstrategi 18
22. Dnr 2025/01934 18
Beslut - Riktlinjer för användning av AI i Håbo kommun 18
23. Dnr 2026/00999 19
Beslut - Uppdrag revidering av riktlinjer för styrdokument 19
24. Dnr 2025/00615 20
Beslut - Revidering av delegationsordning för kommunstyrelsen 20

25. Dnr 2026/00976 21

Beslut - Extra sammanträdesdag för kommunstyrelsen 2026 21

26. Dnr 2025/01891 21

Beslut - Svar på motion: Språkkrav för vikarier i skola och förskola 21

27. Dnr 2025/01630 22

Beslut - Svar på motion: Avskaffa planhyran för våra föreningar 22

28. Dnr 2024/00799 23

Beslut - Korrigering av beslutsprotokoll i ärende - Svar på motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun 23

29. Dnr 2026/00701 24

Redovisning av anmälningsärenden till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16 24

30. Dnr 2026/00702 24

Redovisning av delegationsärende till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16 24

31. Dnr 2026/00839 25

Övriga frågor 25

HÅBO KOMMUN

Kommunstyrelsen

KALLELSE

Datum
2026-06-09

1. Dnr 2026/00020

Upprop och val av justerare

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen utser N.N och N.N att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

Sammanfattning

Ordföranden ska vid mötets öppnande kontrollera närvaron tillsammans med sekreterare för att notera den i protokollet. Protokollet ska justeras av ordföranden själv, sekreterare och två av kommunstyrelsen utvalda protokollsjusterare.

2. Dnr 2026/00021

Fastställande av föredragningslistan

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer dagordningen.
2. Ändringar/tillägg.

Sammanfattning

Under punkten fastställande av dagordningen beslutas vilka ärenden som ska behandlas vid sammanträdet. Efter dagordning fastställs av kommunstyrelsen kan inga ärenden tas bort från dagordningen utan återremiss eller bordläggning.

Ordföranden berättar om det finns ärenden på den utskickade föredragningslistan som ska tas tillbaka och om det finns extra ärenden att hanteras som tillkommit efter det att dagordningen skickats ut. Ordföranden frågar därefter om nämnden ledamöter och ersättare har något att anmäla under punkten. En ledamot eller tjänstgörande ersättare har rätt att initiera ett ärende. Det kallas oftast nämndinitiativ. Detta gäller även för kommunstyrelsen. För att ett ärende ska anses initierat måste det anmälas under sammanträdet. Ett nämndinitiativ ska inlämnas skriftligt före eller under sammanträdet.

Ett extra anmält ärende eller nämndinitiativ behandlas som en egen paragraf och brukar hanteras sist i dagordningen.

3. Dnr 2026/00841

Anmälan av jäv

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Ordföranden påminner de förtroendevalda att anmäla jäv under de ärenden som behandlas där jäv föreligger, enligt kommunallagen, kap 6 §28–32.

4. Dnr 2026/00842

Informationsärende: Information från kommunstyrelsens ordförande

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Muntlig information från kommunstyrelsens ordförande.

5. Dnr 2026/00843

Informationsärende: Information från kurser, konferenser och sammanträden med mera

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Håbo kommun är medlemmar i flera organisationer, stiftelser, styrelser med mera. Representanter för Håbo får under denna punkt ett tillfälle att informera kommunstyrelsen om aktuella utbildningar eller andra arrangemang.

6. Dnr 2026/00844

Informationsärende: Rapportering över sjuktal

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav i uppdrag 2025-04-09 § 98 att kommundirektören på varje kommunstyrelse ska rapportera sjuktalen per förvaltning tillsammans med en åtgärd- och handlingsplan, baserat på kort tid och på lång tid. På kommunstyrelsens sammanträde den 16 juni 2026 muntlig återrapportering från HR-chef.

7. Dnr 2026/00945

Informationsärende: Uppföljning av barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi från Ensolution

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Muntlig information till kommunstyrelsen med anledning av den genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi som har genomförts av Ensolution. Vid sammanträdet föredrar Ensolution om genomlysningen. Informationen lämnas som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet.

8. Dnr 2026/00968

Informationsärende: information från förvaltningarna

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Som stående punkt på kommunstyrelsens sammanträden informerar muntligen förvaltningarna inom sina områden. Under punkten finns möjlighet att ställa frågor

9. Dnr 2026/00793

Beslut - Inriktningsramar 2027-2029

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner inriktningsramar till nämnderna.

Sammanfattning

Enligt 11 kap. kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige varje år fastställa budget för kommande år och en plan för de två följande åren. Budgeten ska innehålla skattesats och anslagen för driftbudget och investeringsbudget för verksamheten. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten och planen ska innehålla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Som ett led i kommunens budgetprocess inför det slutliga budgetbeslutet, antar kommunstyrelsen inriktningsramar i juni för nämnderna, avseende driftbudget och investeringsbudget, i enlighet med beslutad tidplan. Ramarna ska ge en inriktning inför det fortsatta budgetarbetet. Förändringar kan ske under hösten vilket tydliggörs i kommunfullmäktiges budgetbeslut i november.

Inriktningsramarna innehåller även planeringsförutsättningar för budgetarbetet och ekonomiska effekter för kommunen i form av resultat- och balansräkning.

10. **Dnr 2026/00456**

Beslut - Årsredovisning för stiftelsen Skolsamfond 2025

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen för Stiftelsen samfond inom skolområdet för verksamhetsår 2025.

Sammanfattning

Skolsamfonden bildades år 1982 genom sammanslagning av fyra olika donationsfonder:
* Anna Skogbergs fond
* Skoklosters skolmagasinfond
* Johan Adolf o. Hilda Winbergs fond
* Ida Malmbergs fond

Samtliga fonder uttrycker en vilja att på ett eller annat sätt lämna ett stöd till de ungas skolgång. Enligt permutation 1982-11-22 förvaltas stiftelsen av Håbo kommun. Minst 10 % av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Resterande del av avkastningen disponeras enligt skolnämndens förslag. Utdelning skall användas till förmån för elever i kommunens grundskola, gymnasieskola eller skolväsende företrädesvis för:

* Belöning eller uppmuntran åt elev som visat goda kunskaper i särskilt ämne, god kamratanda eller berömvärd flit

* Belöning till elev som ägnat arbete åt teater eller musik eller annan kulturell verksamhet vid respektive skola eller åt gymnastik eller idrott

* Stipendium för fortsatt utbildning, hjälp åt elev för studier eller för studieresa inom- eller utomlands

* Studiebesök

* Skolresa

* Fritidsverksamhet

* Kulturell verksamhet

* Idrottstävling eller annat för eleverna gemensamt ändamål

Kommunstyrelsen handhar fondens förvaltning.

11. Dnr 2026/00455

Beslut - Årsredovisning för stiftelsen Socialsamfond 2025

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen för stiftelsen socialsamfond år 2025.

Sammanfattning

Socialsamfonden bildades 1982 genom sammanslagning av sju olika donationsfonder:
1. Fonden för behövande landstormäns familjer
2. Andreas Bergs fond
3. Finstaholms fond
4. Eva Ek-Björks donationsfond
5. Matilda Göranssons minne
6. Josefina Anderssons fond
7. Den Braheska fonden

Samtliga fonder uttrycker en social ambition att bistå hjälp till behövande.

Enligt permutation 1982-11-22 förvaltas stiftelsen av Håbo kommun. Minst 10% av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Återstoden av avkastningen används enligt socialnämndens förslag. Avkastningen som inte utdelas ska reserveras för utdelning under kommande år. Disponibel avkastning ska användas till för att lämna stöd till behövande i Håbo kommun.

12. Dnr 2026/00649

Beslut - Bolagsstyrningsrapport Håbohus AB 2025

13. **Dnr 2025/01848**

Beslut - Uppdrag - Gemensam IT-nämnd

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna risk- och konsekvensanalysen avseende anslutning av Håbo kommun till gemensam IT-nämnd i Uppland och lägga den till handlingarna.

2. Kommunstyrelsen anser därmed kommundirektörens uppdrag enligt beslut den 10 december 2025 (Dnr 2025/01848) slutfört.

3. Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en förstudie med syfte att, med utgångspunkt i risk- och konsekvens-analysen, utreda möjligheten till nära samverkan med en eller flera andra kommuner.

Sammanfattning

Ärendet har sin grund i kommunstyrelsens beslut den 23 oktober 2024 (§ 278) att se över Håbo kommuns IT-organisation och i beslutet den 22 oktober 2025 att undersöka förutsättningarna för att ingå i den gemensamma IT-nämnden för upplandskommunerna, där Tierp är värdkommun (se risk- och konsekvensanalys som särskild bilaga). Som ett led i detta gav kommunstyrelsen den 10 december 2025 (§ 327, Dnr 2025/01848) kommundirektören i uppdrag att genomföra en risk- och konsekvensanalys av att Håbo kommun ingår i IT-nämnden, att återrapporteras under våren 2026 för vidare beslut. Analysen belyser för- och nackdelar med anslutning jämfört med fortsatt egen regi utifrån perspektiven ekonomi och kostnader, IT-säkerhet och drift samt kvalitet i tjänsteleveransen.

Analysens övergripande slutsats är att båda alternativen är förenade med betydande kostnader och risker, men att riskernas karaktär skiljer sig åt. Anslutningsalternativet har sin tyngdpunkt på övergångsrisker som infaller under en avgränsad period, medan fortsatt egen regi främst rymmer strukturella risker som tenderar att kvarstå om de inte hanteras genom betydande investeringar. Den ekonomiska jämförelsen kan inte avgöras utifrån nuvarande underlag. Som referens betalar Knivsta, som är jämnstor med Håbo, cirka 24 mnkr per år för IT-leveransen, samtidigt som Håbo har ofinansierade behov om 5–9 mnkr per år utöver dagens IT-budget.

14. Dnr 2026/00672

Informationsärende: Pågående detaljplaner

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Detaljplaner är ett centralt verktyg i kommunens arbete med fysisk planering och reglerar hur mark- och vattenområden får användas samt hur bebyggelse får utformas. Arbetet med detaljplaner syftar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling av kommunen, där hänsyn tas till bland annat bostadsförsörjning, näringslivsutveckling, infrastruktur, miljö och kulturmiljö.
Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för strategiska planeringsfrågor. I detta ärende får kommunstyrelsen information om status i pågående detaljplaner och leveranser under mandatperioden. Kommunstyrelsen får också information om processen för kommande prioriteringsarbete för nya detaljplaner och kontinuerlig statusrapportering.

Planerings- och utvecklingschef från teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen föredrar ärendet och i samband med föredragningen ges kommunstyrelsen möjlighet att ställa frågor.

15. Dnr 2026/00712

Beslut - Namnsättning av Bålsta torg, Bålsta centrum

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att namnge torget i Bålsta till Fridegårdstorget.

Sammanfattning

Ett nytt torg ska anläggas mellan Fridegårdsskolan och Bålsta centrum. Torget planeras bli en central mötesplats med utrymme för kultur, evenemang och vardagsliv. Utformningen omfattar bland annat scen, pergola, sittplatser och ytor för barns aktiviteter. Torget knyter an till

verksamheterna i Fridegårdsskolan, där bland annat bibliotek, kulturskola, gymnasium, scenverksamhet och café finns. Byggnation planeras att påbörjas våren 2026 och torget bedöms stå klart innan årets slut 2026.
För att ta fram namn på torget har medborgare haft möjlighet att lämna förslag via enkät. Förslagen skulle uppfylla fastställda kriterier, bland annat att namnet ska innehålla ”torg/torget”, inte syfta på nu levande person, vara på svenska eller nationella minoritetsspråk samt vara lätt att förstå.

Inkomna förslag har därefter kompletterats med synpunkter från kommunens råd och från kommunens namngrupp, som tillsammans utgör underlag inför kommunstyrelsens beslut den 16 juni 2026.

Motivering
Namngruppen har berett alla inkomna förslag från allmänheten och från råden. Namngruppen föreslår till kommunstyrelsen att anta namnet Fridegårdstorget.

Kommunens råd har tagit följande beslut:
- Beslut från Ungdomsrådet ”Fridetorget”
- Beslut från Tillväxtrådet ” Jan Fridegårdstorg och Fridegårdstorget”
- Beslut från KPR ”Fridegårdstorget”
- Beslut från KFR ”Fridegårdstorget”
- Beslut från gruppledare ”Fridegårdstorget och Jan Fridegårds torg”

Utifrån motiveringarna som kommit in genom enkäten är den återkommande motiveringen att närheten till Fridegårdsgymnasiet, Fridegårdshuset och Fridegårdsscenen gör att namnet Fridegård är har koppling till torget. Torget är tänkt som en förlängning av huset för att skapa kulturaktiviteter utomhus och Jan Fridegård, som är en av Sveriges största arbetarförfattare och har verkat i kommunen, har en naturlig koppling till kommunens kulturliv.

Fridegårdstorget har koppling till Håbo kommun där Jan Fridegård verkade. Torget utvecklas med ombyggnationen för att användas för alla men med särskilda funktioner för kultur och gymnasieelever. Jan Fridegård som är en av Sveriges stora arbetarförfattare har kopplingar till kommunen som återspeglar sig i bland annat namnet på gymnasiet. Byggnaden där gymnasiet, biblioteket, och Fridegårdsscenen ligger heter även Fridegårdshuset. Namnet får en lokalförankring både genom sitt kulturarv och att både enkät och råd har önskat detta namn. Den samlade bedömningen av namngruppen är att namnet redan är etablerat och har hög igenkänning. Att det knyter an till huset, kultur och blir ett naturligt namn för platsen.

Namngruppens beredning föreslår därför till kommunstyrelsen att besluta om att torget ska heta Fridegårdstorget.

16. **Dnr 2026/00924**

Beslut - Håbo eldsjälspris 2026

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att Håbo Eldsjälspris 2026 tilldelas Andre Jansson.

Sammanfattning

Utifrån nominering från allmänheten har juryn förslagit Andre Jansson till pristagare för Håbo Eldsjälspris 2026. År 2022 instiftade kultur- och fritidsnämnden Håbo eldsjälspris. Nomineringarna kommer in från allmänheten, och lämnar till kommunstyrelsen sin bedömning för beslut enligt regler för Håbo eldsjälspris. Syftet med eldsjälspriset i Håbo, är att stimulera kommunens föreningsliv genom att uppmuntra och stödja idellt verksamma personer inom kommunen. Utmärkelsen delas ut till personer som bor eller verkar i Håbo kommun. Pristagaren ska verka för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och i enlighet med barnkonventionen.

I år är reglerna ändrade med två punkter från förra året.
- De nominerade ska vara informerad om nomineringen.
- De nominerad får inte vara politiskt aktiv.

Nomineringsperioden ändrades eftersom reglerna skulle hinna justeras. Utlysning har kommunicerats. Det har kommit i tre nomineringar, varav två är på samma person. Juryn består av representanter från föreningsliv, näringsliv, kultur och kulturarv. Kommundirektör är har den avgörande rösten om oenighet uppstår. Juryns beslut och motivering Juryn har berett nomineringarna och är eniga i juryns bedömning att Andre Jansson blir Årets Eldsjäl 2026. André är en engagerad ungdomsledare som ideellt lägger ner en mycket stor del av sin fritid på att skapa trygga, roliga och utvecklande miljöer för barn och unga i Håbo kommun. Han är en aktiv ledare både inom Bålsta FBC innebandyklubb och Bålsta Alpin skidskola, där han på ett naturligt och inspirerande sätt möter barn i olika åldrar.

Andre möter varje barn med en enkelhet, han har tålamod och visar respekt. Han skapar en miljö där alla känner sig trygga. Han är en mycket uppskattad ledare bland både barn och föräldrar. Barnen ser upp till honom som en positiv förebild. Andre bidrar starkt till att fler barn vill fortsätta med idrott och rörelse. Han representerar ideellt engagemang, att vara en förebild och en stark vilja att göra skillnad för andra. Andre Jansson visar på ett stort engagemang, skapar en miljö som är inkluderande och trygg. Genom detta bidrar Andre till en meningsfull fritid för unga.

17. Dnr 2026/00601

Yttrande över handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen avger yttrande över handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län.

Sammanfattning

Region Uppsala efterfrågar länets väghållare att komma med inspel på utkast till Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län. Dokumentet kommer att beslutas av Trafikdirektör på Region Uppsala.
Håbo kommuns yttrande berör framför allt trafiksäkerhetsaspekter och tydliggöranden som grundar sig i erfarenheter från det pågående projektet Bättre buss i Bålsta.

Yttrandet bifogas separat, dokumentnummer 149871.

18. Dnr 2024/00282

Beslut - Omfördelning av budget för Kraftleden etapp 1 och 3

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:
1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna att Kraftleden etapp 3 tidigareläggs inom ramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta och ersätter Råbyleden i genomförandeplaneringen, samt att Råbyleden flyttas till 2028.

2. Kommunfullmäktige beslutar att Kraftleden etapp 1 och etapp 3 får genomföras under perioden 2026–2027 inom ramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta.

3. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna omdisponeringen av avsatta investeringsmedel inom budgetramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta. Åtgärden ryms inom den beslutade investeringsbudgeten för 2026.

Sammanfattning

Projektet Bättre buss i Bålsta syftar till att främja hållbara resor och måste genomföras senast 2027 för att kommunen ska få statligt bidrag.
På grund av problem med markåtkomst utgår Råbyleden tillfälligt och ersätts av Kraftleden etapp 3, som tillsammans med etapp 1 prioriteras för genomförande under perioden 2026–2027.

Den ökade kostnaden om 10 miljoner kronor föreslås finansieras genom omprioriteringar inom befintlig investeringsram. Om åtgärderna försenas finns risk att kommunen går miste om bidraget.

19. Dnr 2026/00602

Yttrande över genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027 - 2033

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen avger yttrande över genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027-2033.

Sammanfattning

Region Uppsala tar varje år fram en genomförandeplan för nästkommande år med utblick sex år framåt. I arbetet med planen får samtliga kommuner i Uppsala län, däribland Håbo kommun, möjlighet att inkomma med objekt och åtgärder i transportsystemet som bedöms ha en kostnad under 75 miljoner kronor. Det är viktigt att åtgärderna kopplas an till kommunens egen planering.

Kommunstyrelsen yttrar sig enligt bilaga Håbos inspel för genomförande, dokumentnummer 149887. De objekt och åtgärder som kommunen efterfrågar berör olika transportslag, där prioriteringsövervikt ligger vid åtgärder kopplade till åtgärdsvalsstudien för införandet av kvartstrafik på pendeln.

20. **Dnr 2026/00726**

Beslut - Ändring av detaljplan 400 Bålsta 3:393, Hantverksvägen 1

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att upprätta förslag till ändring av detaljplan 400, Västerskogs industriområde. Planuppdraget ska upphöra att gälla om detaljplanen inte antagits om två år.

2. Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att samråda förslag till ändring av detaljplan 400, Västerskogs industriområde norra, enligt 5 kap. 11§ Plan- och bygglagen (2010:900).

Sammanfattning

Företaget Kjell och Co AB har visat intresse för att etablera en anläggning för lager och hantering av emballage i Bålsta. En placering i Västerskogs industriområde, med nära anslutning till både Logistik Bålsta och Kraftleden bedöms lämplig.
Företaget har i en ansökan om planbesked 2026-04-22 beskrivit sina önskemål om planändring. Beslut om positivt planbesked har lämnats (enligt punkt 17.26 i kommunstyrelsens delegationsordning) och lagts till ärendet. Gällande detaljplan medger en högsta byggnadshöjd på 7 meter men för den planerade verksamheten skulle en maximal nockhöjd på 12 meter vara mer ändamålsenlig och det krävs därför en ändring av planen. Plan- och utvecklingsförvaltningen har funnit åtgärden rimlig att bedöma i detaljplan.

Kommunstyrelsen föreslås ge förvaltningen i uppdrag att ta fram och samråda ett förslag till ändring av gällande detaljplan genom tillägg. 2 år bedöms som den maximalt rimliga tiden för ändring av detaljplan.

21. Dnr 2026/00905

Beslut - Antagande av digitaliseringsstrategi

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige antar digitaliseringsstrategin att börja gälla från och med den 1 oktober 2026.

Sammanfattning

Digitalisering har en väsentlig roll när Håbo kommun ska möta nuvarande och framtida behov tillsammans med alla som bor, verkar och besöker kommunen. En effektiv och kvalitativ styrning av kommunens digitaliseringsarbete kräver en tydlig, aktuell och möjliggörande digitaliseringsstrategi. Strategin kopplar till de övergripande målen och till de nationella ambitionerna inom digitaliseringsområdet.
Syftet med strategin är att ta ut riktningen för det fortsatta digitaliseringsarbetet och att definiera de utmaningar som kommunen står inför. Syftet är vidare att definiera de förutsättningar som finns för att säkerställa ett adekvat och tydligt digitaliseringsarbete och att ange en strategisk riktning för den samordnade digitala utvecklingen.

Strategin pekar vidare ut fokusområden under perioden 2026 till 2030 och vilka vägledande principer som ska styra arbetet.

22. Dnr 2025/01934

Beslut - Riktlinjer för användning av AI i Håbo kommun

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige antar riktlinje för användning av AI-tjänster i Håbo kommun att gälla från och med den 1 maj 2026.

Sammanfattning

Kommunen använder i ökande grad AI-baserade funktioner i verksamhetssystem och molntjänster. Samtidigt träder nya lagkrav i kraft, bland annat EU:s AI-förordning (AI Act) och Cybersäkerhetslagen (NIS2). Riktlinjen tydliggör hur AI får användas på ett lagligt, säkert och etiskt sätt, vilka roller och ansvar som gäller samt hur nya AI-tjänster ska riskbedömas och införas.

Syftet är att möjliggöra innovation och effektivisering – utan att äventyra informationssäkerhet, rättssäkerhet eller invånarnas förtroende.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar riktlinje för användning av AI i Håbo kommun att gälla från och med den 1 maj 2026.

23. Dnr 2026/00999

Beslut - Uppdrag revidering av riktlinjer för styrdokument

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att ta fram förslag till reviderad riktlinje för styrdokument.

Sammanfattning

Kommunens riktlinjer för styrdokument antogs av kommunfullmäktige 2017-12-04 § 149. Kommunstyrelsen ansvarar för att förvalta riktlinjerna, vilket innefattar att säkerställa att de är aktuella och ändamålsenliga.

En genomgång visar att kategoriseringen av styrdokument inte är konsekvent, att inte alla dokumenttyper som förekommer i kommunens styrmodell beskrivs och att beslutsansvaret är inte entydigt angivet. Framför allt behöver kommunstyrelsen, för att ta sitt lagstadgade lednings- och samordningsansvar, få möjlighet att besluta om förhållnings- och arbetssätt som ska gälla i hela kommunorganisationen.

Förslaget bör tillse att kategoriseringen av styrdokument görs konsekvent och lättbegripligt samt att det framgår tydligt vilket organ eller vilken funktion som beslutar om vad, särskilt när ett dokument berör fler än en nämnd eller Håbohus AB.

Med anledning av mandatskiftet i september 2026 finns skäl att prioritera arbetet med reviderade riktlinjer. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram ett reviderat förslag, om möjlig redan inför kommunstyrelsesammanträdet i augusti 2026.

Beslutsunderlag

24. **Dnr 2025/00615**

Beslut - Revidering av delegationsordning för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar reviderad delegationsordning och beslutar att den börjar gälla från och med den 1 juli 2026.

2. Kommunstyrelsen beslutar att upphäva den nu gällande delegationsordning, antagen den 6 februari 2025, från och med den 1 juli 2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens delegationsordning är i behov av revidering utifrån att dagens delegationsordning till del är otydlig, till del saknar många delegationer som behövs för en effektiv förvaltning. En tydligare delegationsordning bedöms öka de anställdas trygghet och effektivitet, bidra till högre rättssäkerhet och förbättrad transparensen så väl internt som externt.
Kommunledningsförvaltningens förslag om reviderad delegationsordning innebär delvis vissa språkliga förtydliganden, uppdaterade titlar och innehållsmässiga justeringar eller tillägg i syfte att öka tydligheten, effektiviteten och rättssäkerheten i kommunstyrelsens beslutsfattande. Det förtydligas bland annat att kommunstyrelsen har två förvaltningar och att dess chefer tituleras ”kommundirektör” (så som chef för kommunledningsförvaltningen) och ”förvaltningschef” (så som chef för teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen).

Alla delegationer föreslås formuleras som beslut, då det är beslutsmandat som kan och ska delegeras enligt kommunallagen. Vissa avsnitt som enbart innehåller en eller få delegationer föreslås flyttas till andra avsnitt för att ge utrymme för andra områden som behöver ”egna” avsnitt. Ett nytt avsnitt om IT, digitalisering och cybersäkerhet föreslås och möjlighet till vidaredelegation föreslås principiellt tas bort – vilket framför allt påverkar avsnitt 13 som idag innehåller ett stort antal beslut där vidaredelegation tillåts. Genom att inte längre tillåta vidaredelegation inom personalärenden ökar kommunstyrelsens möjlighet att styra i egenskap av anställningsmyndighet och att skapa enhetlighet inom kommunen.

25. Dnr 2026/00976

Beslut - Extra sammanträdesdag för kommunstyrelsen 2026

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att hålla ett extra sammanträde den 18 augusti 2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat om sammanträdesdatum för 2026.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att ett extra sammanträde läggs till den 18 augusti 2026. Syftet är att undvika ett alltför långt uppehåll mellan kommunstyrelsens sammanträde och kommunfullmäktiges sammanträde.

26. Dnr 2025/01891

Beslut - Svar på motion: Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag om att införa krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat som besvarad.

2. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag om att språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier som besvarad.

3. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska som besvarad.

Sammanfattning

Somir Sinharay (L) har inkommit med en motion med rubrik Språkkrav för vikarier i skola och förskola.
Motionen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Att införa ett krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat.

2. Att kommunen säkerställer att detta språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier.

3. Att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska.

Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämndens som inkommit med yttrande.

I yttrandet från barn- och utbildningsnämndens framgår att språkkrav i svenska redan tillämpas för vikarier i skola och förskola. Detta krav är också uttryckt i förvaltningens stående rekryteringsannonser som finns publicerade på Håbo kommuns hemsida. ”Då kommunikation med barn och elever är en viktig del av arbetet krävs att du behärskar det svenska språket i både tal och skrift.”

Håbo kommun erbjuder också språkutvecklande insatser i form av SFI (Svenska för invandrare) och SVA (Svenska som andraspråk) inom ramen för vuxenutbildningens verksamhet. Dessa utbildningar omfattar språkutvecklande insatser oavsett yrkesinriktning för den studerande.

Utifrån barn- och utbildningsnämndens yttrande föreslår kommunledningsförvaltningen kommunfullmäktige att anse motionens förslag om språkkrav för vikarier i förskola och skola besvarad.

27. Dnr 2025/01630

Beslut - Svar på motion: Avskaffa planhyran för våra föreningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår till kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige avslår motionens förslag att avskaffa planhyran för kommunens fotbollsföreningar.

Sammanfattning

En motion från Somir Sinharay (L) inkom till kommunen 15 oktober 2025: Motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar.

Kommunfullmäktige beslutade den 10 november 2026 (§ 151) att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen i sin helhet finns tillgänglig på Håbo kommuns webbplats och ingår som beslutsunderlag i ärendet.

Motionens förslag:
att Håbo kommun avskaffar planhyran för kommunens fotbollsföreningar i syfte att främja jämlik tillgång till idrott och stärka det lokala föreningslivet.

Förvaltningens förslag till beslut:

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen, eftersom ett avskaffande av planhyran för fotbollsföreningar skulle leda till en mindre jämlik behandling mellan olika typer av idrottsföreningar.

28. Dnr 2024/00799

Beslut - Korrigering av beslutsprotokoll i ärende - Svar på motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige beslutar att på nytt fatta beslut om återremiss i ärende Svar på motion: inför arbetssättet Fri-tid inom hemtjänsten i Håbo kommun, KS 2024/00799 för att på så sätt korrigera den felaktiga skrivningen i protokollet från den 2 mars 2026.

Sammanfattning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 2 mars 2026 beslutades att återremittera ärendet om svar på motionen ”Inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun” i enlighet med yrkande från Susanna Kraftelid (Håbodemokraterna). I det justerade protokollet blev emellertid beslutet att ”återremittera” motionen av misstag utbytt mot att ”avslå” motionen.

Detta administrativa misstag upptäcktes av Vård- och omsorgsnämndens först efter att protokollet från fullmäktige anslagits. Mot bakgrund av att det saknas stöd i kommunallagen för rättelse av denna typ av fel, på så sätt som finns i förvaltningslagen (36 § förvaltningslagen) föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige att på nytt fatta samma beslut, så att det kan protokollföras korrekt och ligga till grund för ärendets vidare behandling.

Beslutet föreslås således bli, så som kommunfullmäktige beslutade den 2 mars 2026, att motionen ska återremitteras. Att beslutet fattades med detta innehåll framkommer av övrig text i protokollet samt av filmen från fullmäktiges möte den 2 mars 2026. Några tvivel om vad beslutet innehöll i sak föreligger således inte.

29. Dnr 2026/00701

Redovisning av anmälningsärenden till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar redovisningen.

Sammanfattning

Följande anmälningsärenden har inkommit sedan den senaste redovisningen till kommunstyrelsen.

30. Dnr 2026/00702

Redovisning av delegationsärende till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Sammanfattning

Delegationsbeslut redovisas för kommunstyrelsen och presenteras som underlag i ärendet:
Anställningsbeslut/anställningsinformation inkomna till löneenheten från:

- Kommunstyrelsens förvaltning
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Socialförvaltningen
- Vård- och omsorgsförvaltningen
- Övrig personaldelegation
- Enskilda beslut
- Beslut fattade inom kommunstyrelsens förvaltning, se separat förteckning.

- Anställningsbeslut/anställningsinformation och beslut för övrig personaldelegation samt delegationsbeslut avseende avslut av anställning, utöver lagstadgade förmåner finns med i en mapp vid sammanträdet.

31. Dnr 2026/00839

Övriga frågor

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00020 nr 149493

Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare

linda.apelqvist@habo.se

Tjänsteskrivelse - Upprop och val av justerare

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen utser N.N och N.N att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

Sammanfattning

Ordföranden ska vid mötets öppnande kontrollera närvaron tillsammans med sekreterare för att notera den i protokollet. Protokollet ska justeras av ordföranden själv, sekreterare och två av kommunstyrelsen utvalda protokollsjusterare.

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00021 nr 150957

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Fastställande av föredragningslistan

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer dagordningen.

2. Ändringar/tillägg.

Sammanfattning

Under punkten fastställande av dagordningen beslutas vilka ärenden som ska behandlas vid sammanträdet.

Efter dagordning fastställs av kommunstyrelsen kan inga ärenden tas bort från dagordningen utan återremiss eller bordläggning.

Ordföranden berättar om det finns ärenden på den utskickade föredragningslistan som ska tas tillbaka och om det finns extra ärenden att hanteras som tillkommit efter det att dagordningen skickats ut.

Ordföranden frågar därefter om nämnden ledamöter och ersättare har något att anmäla under punkten.

En ledamot eller tjänstgörande ersättare har rätt att initiera ett ärende. Det kallas oftast nämndinitiativ. Detta gäller även för kommunstyrelsen. För att ett ärende ska anses initierat måste det anmälas under sammanträdet. Ett nämndinitiativ ska inlämnas skriftligt före eller under sammanträdet.

Ett extra anmält ärende eller nämndinitiativ behandlas som en egen paragraf och brukar hanteras sist i dagordningen.

Beslutsunderlag

- Aktuell föredragningslista

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Anmälan av jäv

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Ordföranden påminner de förtroendevalda att anmäla jäv under de ärenden som behandlas där jäv föreligger, enligt kommunallagen, kap 6 §28–32.

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00842 nr 150959

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Information från kommunstyrelsens ordförande

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Muntlig information från kommunstyrelsens ordförande.

Beslutsunderlag

- Muntligt

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00843 nr 150960

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Information från kurser, konferenser och sammanträden med mera

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Håbo kommun är medlemmar i flera organisationer, stiftelser, styrelser med mera. Representanter för Håbo får under denna punkt ett tillfälle att informera kommunstyrelsen om aktuella utbildningar eller andra arrangemang.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Olika arrangemang där Håbo kommun representeras har oftast en kostnad. Genom information till kommunstyrelsen om aktuella arrangemang ges en överblick över kostnaden och vad medlemskapet ger tillbaka till Håbo.

Beslutsunderlag

- Muntligt

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Rapportering över sjuktal

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav i uppdrag 2025-04-09 § 98 att kommundirektören på varje kommunstyrelse ska rapportera sjuktalen per förvaltning tillsammans med en åtgärd- och handlingsplan, baserat på kort tid och på lång tid. På kommunstyrelsens sammanträde den 26 maj 2026 muntlig återrapportering från HR-chef.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Uppföljning

Uppföljning sker på varje sammanträde med kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Muntligt

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00945 nr 150968

Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Informationsärende: Uppföljning av barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi från Ensolution

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Muntlig information till kommunstyrelsen med anledning av den genomlysning av barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi som har genomförts av Ensolution. Vid sammanträdet föredrar Ensolution om genomlysningen. Informationen lämnas som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämndernas verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Ärendet är ett informationsärende om barn- och utbildningsnämndens verksamhet och ekonomi och medför därför inte något beslut som direkt påverkar barn. Barnperspektivet bedöms därmed inte påverkas av beslutet.

Näringslivsperspektivet

Ärendet medför inga konsekvenser på näringslivet.

Uppföljning

Uppföljning sker som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Beslutsunderlag

- Muntligt

Beslutet ska skickas till

Barn- och utbildningsnämnden, för kännedom

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Tjänsteskrivelse - Information från förvaltningarna

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Som stående punkt på kommunstyrelsens sammanträden informerar muntligen förvaltningarna inom sina områden. Under punkten finns möjlighet att ställa frågor

Beslutsunderlag

- Muntligt

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-02

Vår beteckning
KS 2026/00793 nr 150943

Kommunledningsförvaltningen
Ekonomiavdelningen
Carin Homann, Controller
carin.homann@habo.se

Till kommunstyrelsen

Inriktningsramar 2027-2029

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner inriktningsramar till nämnderna.

Sammanfattning

Enligt 11 kap. kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige varje år fastställa budget för kommande år och en plan för de två följande åren. Budgeten ska innehålla skattesats och anslagen för driftbudget och investeringsbudget för verksamheten. Det ska framgå hur verksamheten ska finansieras och finansiella mål för en god ekonomisk hushållning ska anges. Budgeten ska även innehålla en plan för verksamheten och planen ska innehålla mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Som ett led i kommunens budgetprocess inför det slutliga budgetbeslutet, antar kommunstyrelsen inriktningsramar i juni för nämnderna, avseende driftbudget och investeringsbudget, i enlighet med beslutad tidplan. Ramarna ska ge en inriktning inför det fortsatta budgetarbetet. Förändringar kan ske under hösten vilket tydliggörs i kommunfullmäktiges budgetbeslut i november.

Inriktningsramarna innehåller även planeringsförutsättningar för budgetarbetet och ekonomiska effekter för kommunen i form av resultat- och balansräkning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Framgår av inriktningsramarna.

Barnperspektivet

Barnperspektivet framgår av kommunfullmäktiges övergripande mål, som styr nämndernas mål för verksamheten.

Näringslivsperspektivet

Näringslivsperspektivet framgår av kommunfullmäktiges övergripande mål, som styr nämndernas mål för verksamheten.

Uppföljning

Slutlig budgetbeslut fattas av kommunfullmäktige i november.

Beslutsunderlag

- Inriktningsramar 2027-2029
- Samverkansprotokoll

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder

HÅBO KOMMUN

Verksamhetsanalys 2027-2029

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och ansvarsområde 3
2 Demografiska förändringar 3
3 Lagar och förordningar 6
4 Analys av underskott år 2025 7
5 Nettokostnadsavvikelse 7
6 Volym- och resursmått 10
6.1 Volymmått 10
7 Indexuppräkningar 10
8 Statsbidrag 10
9 Tre prioriterade behov 11
10 Taxor och avgifter 12
11 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 12
12 Omorganisation mellan nämnder 13
13 Mindre investeringar 14

1 Uppdrag och ansvarsområde

Lagar styr uppdraget

Vård- och omsorgsnämnden (VON) ansvarar således för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt för det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen (från 17 års ålder), patientsäkerhetslagen och patientlagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre samt färdtjänst. Socialtjänstförordningen och Socialtjänstlagen reglerar nämndens grunduppdrag gällande målgruppen 65 + och därutöver tillkommer även annan lagstiftning och föreskrifter, nationella riktlinjer samt kommunala styrdokument.

Vård- och omsorgsnämnden har också ansvar för att säkerställa goda levnadsvillkor för målgrupperna inom LSS enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Verksamhet som riktar sig till målgrupperna inom LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målsättningen att den enskilde får möjlighet att leva som andra och i största möjliga utsträckning ges inflytande och medbestämmande över beviljad insats. Vidare skall nämnden säkerställa att insatser som ges är varaktiga och samordnade. De skall anpassas till mottagarens individuella behov samt utformas så att de är lätt tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

Nämndens verksamhet är organiserad i avdelningar med specifika uppdrag. Nämndens verksamheter är komplexa och spänner över en stor mängd olika inriktningar. Det ställer stora krav på kompetens hos förvaltningens medarbetare och ledning för att kunna erbjuda en personcentrerad och individualiserad stöd- service- och omsorgsverksamhet. Nämnden ansvarar även för personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten.

2 Demografiska förändringar

Demografiska förändringar äldre

Vården och omsorgen utgör sammantaget en betydande del av den generella välfärden. Under kommande 10 år kommer den demografiska utvecklingen bland kommunens äldre att starkt påverka kommunens totala verksamhet och då särskilt vård- och omsorgsnämndens verksamheter. Håbo kommun är en av de tre kommuner i riket med den största volymökningen sett till åldersgruppen 85+ (ökning mer 110% 2025-2030). Region Uppsala beskriver också vårdkonsumtionen under kommande år för målgruppen 80+ i sitt långsiktiga behovs- och planeringsunderlag. Håbo kommun är en av de kommuner som har den största ökningen fram till och med 2030 (*+61%*).

Framskrivning av konsumtionsbehovet av särskilt boende, hemtjänst och korttidsboende bygger på nationell statistik och nyckeltal samt kommunens befolkningsprognos. Framskrivningen av behovet under kommande år bygger på antagandet om att omsorgstagandet minskar i enlighet med SKRs beräkningar. För att kommunen ska klara denna servicegrad behöver kommunen utöka de förebyggande insatserna och skapa mellanformer av boenden till exempel trygghetsboenden, seniora kollektivboenden med flera. Den demografiska utmaningen sett till äldre innebär en samhällsutmaning som behöver mötas av hela den kommunala organisationen. Tillgängliga och anpassade boenden, en vardagsmiljö som är anpassad för 85 åringar, en samhällsplanering som tar ett äldreperspektiv och en

förebyggande verksamhet och en god vård och omsorg. Kommunen behöver ett äldrevänligt angreppssätt enligt WHO standard för att effektivt möte den historiska ökningen av behov. Ett trygghetsboende för 75 år och äldre skulle innebär en oerhört kostnadseffektiv och kvalitativ del av en helhet som gör utmaningen mer hanterbar för kommunen sammantaget.

Kortsiktigt finns tillgängliga platser i särskilt boende för äldre inom ramen för Pomona, men driftsmedel saknas i ramen för den kommande volymökningen. Kapacitetstaken sett till drift nås således under budgetåret men sett till platser nås detta 2028/2030. Behovet av platser förändras sakta över tid och detta innebär att prognoserna behöver hållas levande och aktuella.

Konsumtionsbehov särskilt boende för äldre

Under perioden 2026-2029 förväntas antalet 85 år och äldre öka med 35,2 procent och 90 år och äldre öka med nästan 37 procent. Vårdbehovet ackumuleras med kollektivets ökade ålder och tilltagande kollektiva volym. Det är stora skillnader mellan män och kvinnors behov av särskilt boende med anledning av förväntad livslängd. Sammantaget innebär nuvarande servicegrad, medelåldern och medianvårdtiden att kommunens biståndsbedömning ligger väl i linje med gällande rätt och att nuvarande volymer i särskilt boende för äldre inte överstiger nationella genomsnitt.

Ökningstakten är i genomsnitt 10 platser per år utifrån demografin (men med en beräknad avvikande trend enligt SKRs underlag). Avdelningarna på Pomona har 7 platser per avdelning vilket kommer att göra planeringen behöver ske stegvis. Under 2026 kommer ytterligare platser att behövas under året. Under 2027-2029 behöver kapaciteten av platser att löpande utökas.

Behov av korttidsplatser

Behovet av korttidsplatser till följd av ett ökat antal äldre innebär ett ökat behov av platser i särskilt boende. Medelvärdet för riket är att 0,5% av alla 65 år och äldre är i behov av en plats i korttidsboende. Med ett fördubblat antal + 85 i kommunen och i länet kommer den kommunala korttidsvårdens volymer att utmanas på ett historiskt sätt. Det finns en risk att volymökningen inom korttidsvården underskattas.

Behov av hemtjänst

Med en åldrande befolkning följer utöver behovet av särskilt boende, dagverksamhet och korttidsplatser även ett ökat behov av hemtjänst. Även för hemtjänsten gäller att servicegraden det vill säga andelen äldre med hemtjänst är lägre i kommunen än rikets genomsnitt. Utifrån liggande befolkningsprognos kommer antalet hemtjänstkunder att öka med runt 50 -60 personer till och med 2029 (beräknat på en vikande servicegrad).

Omställningen till God och nära vård

Den omställning av hälso- och sjukvården som pågår i landet och som i vårt län kallas Effektiv och nära vård påverkar flertalet av vård och omsorgsnämndens verksamheter. Mer vård ska ske nära patienten i patientens hem. Målet är att minska antalet patienter som får dygnetruntvård på sjukhus. Detta medför ett ökat behov av avancerade insatser från både kommunal primärvård, hemtjänst och till viss del även särskilda boenden för äldre och målgruppen LSS. Mer vård flyttas till kommunernas ansvar utan att någon resursförstärkning görs.

Exempel på den ökade vårdtyngden i Håbo kommun är att antalet patienter med centrala infarter för läkemedels och näringsförsörjning har mer än fördubblats under de senaste fem åren. Även antalet patienter per månad som behöver kommunala insatser efter utskrivning från sjukhus ökar stadigt (+72% 2025 i jämförelse med 2022) .

Demografi funktionsstöd

Ungefär 0,7% av av befolkningen har sedan några år tillbaka insatser i någon form i Håbo kommun. Detta innebär i antal människor 150-160 personer 2022-2024. Det pågår en omfattande översyn av LSS verksamheten i kommunen där organisering, volymer och myndighetsutövningen granskas. Denna översyn innefattar således alla delar av LSS verksamheterna och därtill utarbetande av nya metoder och arbetssätt så som till exempel en boendekarriär där enskilda individer löpande kvalificerar sig för ökad grad av eget boende, och där målet är eget boende med eller utan stöd. Parallellt pågår också en granskning av alla lokaler i hela förvaltningen som också kan påverka utförandet av insatserna och kostnaderna. Under kommande år är prognosen att ytterligare boenden och platser inte behöver tillskapas. Dessa ambitioner om boendekarriärer för personer inom funktionsstöd tarvar en bred samverkan inom kommunkoncernen för att mötas framgångsrikt.

Ekonomiska effekter

När kommunen står i och inför en omfattande demografisk ökning genom den åldrande befolkningen är det viktigt för långsiktigheten att indikativt beskriva den förväntade kostnadsutvecklingen under resterande del av 2020-talet. Det ökade kostnadstrycket är av historisk omfattning och behöver mötas aktivt. En särskild utmaning för vård-och omsorgsnämnden är att både anpassa kostymen (underskott) på totalen och samtidigt möta ökade volymer av behov och insatser (både gas-volymökning och broms-underskott). Det är av stor vikt att den pågående omställningen inom vården och omsorgen om äldre sker stegvis och strukturerat för att bli hållbar. Omställningen behöver hanteras varsamt för att inte skapa oönskade effekter på bemanning och kvalitet för kommunens årsrika och nämndens personal. Avdelningen för funktionsstöd genomgår för närvarande en genomlysning varför det är svårt att uppge behov av resurstillskott inom området innan denna granskning genomförts (och förändringar verkställts) .

Vård- och omsorgsnämnden ser gärna att den demografiska utvecklingen stäms av minst två gånger årligen till exempel i januari och december för att se faktiskt utfall och överensstämmelse med prognoser. Variationer kan förekomma enskilda år och det är då av stor vikt att resursfördelningen inte överkompenserar nämnden eller tvärtom underkompenserar nämnden. På detta sätt ökar möjligheterna till en hållbar resursfördelning för kommunen som helhet.

Mkr	2027	2028	2029
Säbo	14	14	7
God Nära Vård / hemsjukvård/ hemtjänst	4	5	6
Funktionsstöd (LSS)	0	1	2
Summa	**18**	**20**	**15**

3 Lagar och förordningar

En vård- och omsorg i förändring

En rad förändringar i lag och förordning påverkar verksamheterna år 2027-2029.

- Skarpare verktyg till IVO proposition 25/26:15, utökad anmälningsplikt för kommunerna (jan 26).
- Hälso- och sjukvårdens beredskap proposition 24/25:167 om utökade krav om lagerhållning av hälso- och sjukvårdsprodukter (jan 26 &27).
- Utökade registerkontroller vid anställning i kommunen proposition 25/26:12.
- Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd (juli 26).
- Ett språkkrav inom äldreomsorgen proposition 25/26:93, kunskapsnivå om B2 hos alla är målet (juli 26).
- Stärkta insatser för äldre och för dem som vårdar eller stödjer närstående proposition 25/26:60 (juli 26). Fast omsorgskontakt inom säbo, info och vägledning till anhöriga, stödkontakt etc.
- Nästa steg för en god och nära vård proposition 25/26:19 (juli 26), krav på samverkan höjs, primärvården ska möta fysiska och psykiska vårdbehov, krav på medicinskt ansvarig för rehabilitering, medicinska bedömningar inom kommunal hälso- och sjukvård ska kunna ske dygnet runt. Stärkta informationskrav till patienter.
- Den nya socialtjänstlagen (SoL) innebär en omfattande steg förflyttning som kommer kräva omfattande arbete, nya arbetsmetoder, utökat krav på socialtjänstdata, förebyggande verksamheter och administrativa pålagor. Grunduppdraget breddas för nämndens samtliga verksamheter.

Verksamheternas grund bygger på lagar (SoL, LSS och HSL)

Äldres rätt till stöd har på övergripande nivå sin rättsliga reglering genom socialtjänstlagen (SFS 2001:453). Lagstiftningen är framför allt inriktad på personer som själva inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Genom bistånd i form av särskilt boende eller hjälp i hemmet ska enskilda äldre tillförsäkras en skälig levnadsnivå. En påtaglig skillnad mellan lagstiftningen i SoL och LSS är att det i socialtjänstlagen talas om skäliga levnadsförhållanden och i LSS lagen om goda levnadsförhållanden.

Ekonomisk effekt

Sammantaget innebär dessa nya lagar och ambitionshöjningar avsevärda ekonomiska effekter. Den nya socialtjänstlagen är delvis finansierad av riktat statsbidrag. Men flera av insatserna stöds genom generella statsbidrag eller ännu ej angivna statsbidrag. Den mest kostnadsdrivande förändringen står arbetet med en god och nära vård för där volymökningen av antalet äldre vida överstiger finansieringen. Den pågående förskjutningen till den kommunala vården genom till exempel korttidsvård ökar i mycket snabb takt. Den kommande lagstiftningen innehåller löpande direktiv om obligatoriska tjänster, täthetsgrader och kompetenskrav som alla sammantaget innebär ökade kostnader men också en ytterligare förbättrad verksamhet. Krav på medicinskt ansvarig för rehabiliteringen (MAR) är ett exempel på detta. Sammantaget innebär denna stora volym av lagförändringar (på kort tid) etcetera ett bredare och mer omfattande grunduppdrag som behöver mötas av den kommunala organisationen. Se ytterligare kostnader på grund av lagkrav under rubrik 9.

4 Analys av underskott år 2025

Avvikelsen mot budget för 2025 var ett underskott med 9,4 miljoner kronor.

Ökad kostnad beror främst på helårsdrift av öppnad avdelning på Pomona och extrakostnader internhyra. Enligt beslut KF § 99 2025-06-09 har nämnden belastats med ej påverkbara eller budgeterade kostnader för ökad internhyra med 4,6 miljoner kronor. Nämndens resultat hade utan denna extra kostnad uppgått till ett underskott med 4,9 miljoner kronor. Främsta orsaken till underskottet är högre personalkostnader än budgeterat.

Ökningstakten av antal äldre 80+ har tilltagit, tidigare har årlig ökning varit närmare 7 procent och under 2025 är ökningen preliminärt 11 procent. Detta ger ökade behov och ökad vårdtyngd. Genom förebyggande insatser och förändrade och nya arbetssätt har förvaltningen arbetat för att servicegrader ska harmonisera med rikets genomsnitt. Den demografiska utvecklingen får därför inte ett direkt genomslag i det ekonomiska utfallet.

Utan politiska beslut främst gällande avgifter och färdtjänstområde kommer nämnden ha med sig högre kostnader än nödvändigt vilket är svårt att kompensera i brukarnära verksamheter. Effekt av mer strukturerad bemanningsplanering förväntas komma under 2026.

5 Nettokostnadsavvikelse

Sammanfattad analys av nettokostnadsavvikelse, mnkr	År 2024	År 2025	År 2026
Äldreomsorg			
Lokalkostnad	19	21	24
Beställning hemtjänsttimmar Sol och HSL	14	8	3
Uteblivna hyresintäkter tomma avdelningar Pomona	3,5	3	2,5
Dyrare drift per plats Pomona	8,3	11	13,6
Dyrare drift per plats Dalängen	1,7	1,7	1,7
Personal	7,1	7,1	4
Kommunövergripande fördelning ökning 28% 2023-2024	4,4	4,5	
Låg avgiftsintäkt för omsorg	4	4	2
LSS			
LSS, lokalkostnad	4	4	4
LSS, personlig assistans	2	2	2
	68,0	66,3	56,8

Nämnden har två nyckeltal för nettokostnadsavvikelse, ett nyckeltal som visar vilken statistiskt förväntad kostnad Håbo kommun ska ha.

Äldreomsorg, avviker med 27% vilket motsvarar 62 miljoner kronor från statistiskt förväntat

Nettokostnadsavvikelse är nettokostnad minus referenskostnad för äldreomsorg. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för äldreomsorg i riket, åldersstruktur (andel 65-79 år, 80-89 år och 90+ år i kommunen), civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än

statistiskt förväntat. Källa: SKR

Utvecklingen av nettokostnadsavvikelsen är mycket svår att bedöma. Den beror på flera delar som nämnden inte har kontroll över, se ovan. Ökningstakten på kommunens nettokostnad är lägre mellan 2024 och 2025 än tidigare år (kr /invånare ökar med bara 200kr jämfört med tidigare 600-800kr per år). Andelen äldre 65+ ökar från 18,0% 2024 till 18,1% 2025 vilket har ytterst marginell påverkan på referenskostnaden för 2025. Kolada ID: N01960. Andelen äldre 80+ (där de största kostnaderna finns) ökar med 11 % Kolada ID: N01813. Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer att nettokostnadsavvikelsen kommer minska med mer än ovanstående tabell visar för 2025. Officiell statistik redovisas under sommaren/hösten 2026. Sifforna för 2025 och särskilt för 2026 är inte verifierade.

Politiska beslut eller ej fattade beslut kan ha som konsekvens att nettokostnaden är högre än statistisk förväntat.

Lokaler
Håbo kommun har nästan högst lokalkostnader inom äldreomsorg för 2024 i landet, och kostnaderna ökar kraftigt 2025 och 2026. Se nyckeltal i Kolada ID: N20058, Håbo kommun har 4 738kr högre kostnad än riket per invånare 65 år och äldre.

Beställning hemtjänsttimmar Sol och HSL
Antalet hemtjänsttimmar var 2024 148 849. Nya riktlinjer beslutades av nämnd under 2024 och helårseffekt syns i 2025 med en sänkning av antalet timmar till 133 228, nästan 12 %. Trots ökade volymer är målet att sänka beställning av hemtjänsttimmar till att vara mer lika jämförbara kommuner.

Uteblivna hyresintäkter
Pomona husen har stått tomma sedan 2022 förutom två korttidsavdelningar. Brukare för korttids betalar bara en avgift för mat och omvårdnad, inte hyra per rum. Under 2024 fanns en avdelning (7platser) i drift från september då hyresintäkter kom in för dessa brukare. Övriga platser saknar hyresintäkt varför detta blir en kostnad för nämnden och påverkar nettokostnadsavvikelsen.

Dyrare drift per plats Pomona
Varje boendeplats på Pomona kostar cirka 400 000 kronor mer än på övriga boenden. Det beror på att avdelningarna har 7 platser, två avdelningar har 8 platser. För att kunna ha optimerad bemanning dag och natt bedöms en avdelning behöva ha minst 10 platser vilket är fallet med Solängen och Parkgården. Platserna på Pomona kommer alltid kosta mer än statistiskt förväntat.

Dyrare drift per plats Dalängen
Dalängens avdelningarna har 9 platser var. För att kunna ha optimerad bemanning dag och natt bedöms en avdelning behöva ha minst 10 platser vilket är fallet med Solängen och Parkgården. Platserna på Dalängen kommer alltid kosta mer än statistiskt förväntat.

Personalkostnader
För 2024 lades extra PO påslag på vilket betydde 11% ökning mellan 2023 och 2024 mellan 2024 och 2025 är ökningen 4%. Personalkostnaden är hög 2024. Arbete med bemanningsplanering, bemanningshandbok, nya scheman, minskade sjuktal och minskad beställning av hemtjänsttimmar kommer leda till lägre personalkostnader och helårseffekt först i 2026. Högre kostnader för vissa expertgrupper/specialister är svårt att hantera utan kompensation i ram och kan fortsatt visa på högre kostnader än statistiskt förväntat.

Kommunövergripande kostnader fördelas till Äldreomsorgen
Den fördelade kostnaden ökade med 29 procent mellan 2021 och 2024. Ökning mellan 2024 och 2025 är 7 procent. Det är främst finansiell leasing som påverkar fördelningen till

äldreomsorgen. I verksamheternas nyckeltal finns kommunövergripande kostnader som respektive nämnd inte direkt kan påverka men som påverkar nettokostnadsavvikelsen. Kolada ID: N20071

För låga omsorgsavgifter
Håbo kommun tar ut 30% lägre avgiftsintäkter jämfört med riket. Motsvarande 1 009 kronor per invånare 65+. Se nyckeltal i Kolada: ID: N20057. Omsorgsavgifter för hemtjänsten ändrades q2 2024, trots detta ligger Håbo kommun lägre än övriga riket för 2024.

Utvecklingen för 2025 och 2026 ser bättre ut i vissa delar, andel äldre ökar något och därmed även värdet för "statistiskt förväntat" men att närma sig referenskostnaden är mer komplex. Förvaltningen arbetar intensivt med förbättringar gällande myndighetsutövning (beställning) och utförandet (personalkostnader). Ökade kostnader för kommunövergripande delar och lokaler kan dock inte nämnden kompensera helt för. Strukturella högre kostnader på grund av tomma lokaler och små avdelningar kommer inte förändras och komma närmare referenskostnaden. Nämndens kostnader kan bli lägre genom det kommungemensamma ansvaret för äldre, exempelvis omvandla befintligt hyresbestånd till trygghetsboende, påverka förebyggande hälsoarbetet med föreningsbidrag riktade till idrottsaktiviteter för äldre och arbeta generellt för att tillgängligheten för äldre ska öka i samhället.

LSS, avviker med 4,5 % vilket motsvarar 6 miljoner kronor

Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för LSS, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Referenskostnaden för LSS beräknas med hjälp av antalet verkställda beslut 1/10 föregående år och personalkostnadsindex. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Källa: SKR.

Lokaler
2024 är lokalkostnaden högre än statistiskt förväntat, se nyckeltal i Kolada ID: N28033 Internhyran ökade med 1,3 miljoner kronor (9%) mellan 2024 och 2025 och 0,9 miljoner kronor 6 % mellan 2025 och 2026. Arbetet med lokaloptimering kan ge lägre kostnader om någon lösning går att verkställa, annars ökar avvikelsen mot statistiskt förväntat.

Beställning och utförande
Kommunens kostnader är högre än statistiskt förväntat med de antal beslut som finns. Ett arbete med genomlysning av både beställning och utförande har påbörjats men kommer ge effekt först under 2027. Fokus kommer vara på personlig assistans då avvikelsen mot rikets värden är störst där. Kolada ID N28156

Vård- och omsorgsförvaltningen bedömer att nettokostnadsavvikelsen för LSS kan minska något 2025. Officiell statistik redovisas under sommaren.

Nämndens kostnader kan bli lägre genom det kommungemensamma ansvaret för personer inom funktionsstöd. Exempelvis genom att möjliggöra boendekarriär delvis genom bostad först och säkerställa framgång i skolan.

6 Volym- och resursmått

6.1 Volymmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Antal biståndsbedömda hemtjänsttimmar LOV	133 228				
Antal platser Särskilt boende SoL	133	146	157	163	166
Antal unika personer med färdtjänstbeslut (exklusive riksfärdtjänst)	714	750	600	650	700
Totalt antal timmar hemtjänst		135 000	137 464	142 965	148 681
Antal timmar personlig assistans LSS egen regi och privata utförare		48 284	44 000	46 000	47 200

7 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Köpt verksamhet SoL äldre	0,1
Köpt verksamhet LSS och personlig assistans	0,8
Färdtjänst	0,3
Systemlicenser	0,3
Förbrukningsmaterial hälso och sjukvård	0,8
Hjälpmedel	0,3
Summa	2,6

Vård- och omsorgsnämnden har fyra större områden där indexuppräkningar sker. Köpt verksamhet inom SoL äldre, LSS och personlig assistans är även volymberoende, uppräkning är uträknad på nuvarande volymer.

Färdtjänst är beroende på både antal personer med insatsen och antal km, uträkning av effekten av indexuppräkning är beräknad på nuvarande prognos för 2026.

Stora verksamhetssystem har indexuppräkningar och bedöms öka med 0,3 miljoner kronor.

Nämnden har stora kostnader för förbrukningsmaterial, där finns flera olika avtal för exempelvis livsmedel, koffa-hjälpmedel, sårvård med mera. Ökningen är en generell övergripande bedömning.

Kostnaden för hjälpmedel och tekniker ökar årligen.

8 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
God Nära vård	2	1,2
Säkerställa vård och omsorg	7,6	7,6
Äldreomsorgslyftet	3,5	3,5
Beredskap	1,6	1,6
Ny socialtjänstlag	1,5	1,5
Summa	16,2	15,4

Enligt SKR´s sammanställning 2025-2028 bör de större statsbidragen vara i samma storleksordning som 2026.

God Nära vård finansieras av regionen och det är mer oklart för nästa å**r**. Inrapporterad statistik som ger underlag för denna fördelning visar på lägre utfall.

Flera fasta positioner/tjänster finansieras helt eller delvis med statsbidrag sedan ca 2023 vilket är sårbart då dessa positioner behövs för lagkrav och utveckling av nämndens verksamheter.

9 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
God Nära Vård samarbete med regionen	ÖK regionen	Hållbar kommun & Attraktiv arbetsgivare	N	N	4
Språkkrav och yrkesresan LSS och ÄO	SOU 2024:78/ Yrkesresan	Hållbar Kommun & Attraktiv arbetsgivare	N	N	2
Aktivitetskravet		Hållbar kommun, attraktiv arbetsgivare	N	N	3,3

Vård- och omsorgsnämnden har under senare år tydligt minskat sitt underskott men har årliga beting vid årets start. Nämnden arbetar löpande för att balansera detta underskott. VON har också under kommande 10 år en kraftigt ökad volym av brukare att tillgodose. Ett underskott i kombination med volymökningar och ytterligare beting är en särskilt utmanande utmaning.

God Nära Vård
Regionen har beräknat att vårdtrycket på regionens hälso- och sjukvård med alltfler 80+ ökar med drygt 60% fram till 2030. För Håbo som är en av de kommuner i riket med snabbats växande grupp 85+ innebär denna förändring av ansvar och volym särskilda utmaningar. Mer avancerad vård i hemmet, snabbare utskrivningar från slutenvården till korttidsboende, hemtjänst och särskilt boende och förändrat och tydliggjort ansvar i lag för den kommunala primärvården innebär omfattande kostnadsökningar för kommunen. Fler platser i olika boendeformer, mer insatser inom hemtjänsten kräver lokaler och kompetens. Statsbidraget inom området harmoniserar inte med kostnadsökningen.

Språkkrav
Ett språkkrav inom äldreomsorgen blir verklighet genom proposition 25/26:93. Alla anställda inom äldreomsorgen ska uppnå en kunskapsnivå om B2 (juli 26). Denna språknivå innebär att alla anställda självständigt förstår komplexa texter, kan föra spontana diskussioner, argumentera för sin sak och skriva strukturerade texter om olika ämnen. Inbegriper således hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet. B2 är den nivå som anses som "flytande" i vardaglig mening. Denna förändring i lagstiftningen

innebär ett omfattande ansvar för screening av förmågor rent språkligt och kompetensförstärkning för alla som inte uppnår denna fastställda nivå. Kompetensförstärkning förutsätter samverkan med utbildningsanordnare. Ett viktigt kvalitetsområde att utveckla men som saknar finansiering.

Aktivitetskravet
För brukarnära arbete krävs registerutdrag och personlig lämplighet därför är antalet platser svårt att ange. Det krävs även för att säkra kvalitén för nämndens brukare att det finns en tät och aktiv arbetsledning.

10 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Taxor och avgifter i nivå med riket gällande SOL beslut	4,2
Avgifter färdtjänst	0,5
Avgifter övrigt, hjälpmedel, osv	1
Summa	5,7

Kommunens avgiftsintäkter inom vården och omsorgen om äldre är tydligt lägre än rikets genomsnitt. Detta gäller i princip alla avgifter men kanske tydligast inom särskilt boende där avgiften för kost och förbrukningsmaterial avviker tydligast från rikssnittet.

Det finns också ett behov av att avgiftsbelägga vissa hjälpmedel, långtidsvistelser inom korttidsboende och avgifter inom den kommunala hälso- och sjukvården i övrigt.

Ett lägre uttag av avgifter påverkar nämndens budget och saknas intäkter på en nationell genomsnittlig nivå behöver andra kostnadsposter kompensera för detta.

11 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Avgifter och taxor	4	4
Summa	4	4

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Avgifter och taxor	4	4
Färdtjänstområde	6	6
Lokaliseringsoptimering		
Genomlysning av verksamheter		
Summa	10	10

Vård- och omsorgsnämnden har under senare år tydligt minskat sitt underskott men har årliga beting vid årets start. Nämnden arbetar löpande för att balansera detta underskott. VON har också under kommande 10 år en kraftigt ökad volym av brukare att tillgodose. Ett underskott i

kombination med volymökningar och ytterligare beting är en särskilt utmanande utmaning. En procent motsvarar 4,5 miljoner kronor. Tre procent motsvarar 13,4 miljoner kronor

Avgifter och taxor

Avgiftsintäkterna 2024 inom äldreomsorgen var drygt 1000 kronor lägre/per 65 år och äldre än rikets genomsnitt. Med drygt 4100 pensionärer skulle ett nationellt genomsnittligt uttag av avgifter innebära ökade intäkter om nästan fyra miljoner kronor.

Färdtjänst

Kostnaderna för den samlade färdtjänsten var på samma sätt nästan 300 kr dyrare per individ än rikets genomsnitt. Ett färdtjänstområde och övrig myndighetsutövning i linje med gällande lagstiftning innebära minskade kostnader om drygt sex miljoner kronor (23000 inv.).

Lokaler

Det pågår ett arbete med se över nämndens samtliga lokaler för att eventuellt förtäta, säga upp externa hyreskontrakt med mera. Arbetet har startat under Q1 2026 och kommer fortsätta under året och kommande år. Nämnden har i flera fall långa hyreskontrakt vilket påverkar verkställigheten. Nämnden har höga kostnader för lokaler i en nationell jämförelse. Detta åtgärdsområde har därmed inte ännu en säkerställd ekonomisk effekt.

Genomlysning hälso- och sjukvårdsverksamheten

Ett regionalt närverk för interkommunala jämförelser har startats upp vilket kommer att ge kommunerna bättre förutsättningar för att kunna bedöma konsumtion av HSL tjänster och utförandet av dessa. Under Q2 kommer mätetal (styrmått) arbetas fram.

Genomlysning LSS organisationen

Ett arbete med att se över utförarorganisationen inom LSS är påbörjat och kommer att redovisas senast under Q3 2026. Denna genomlysning kommer att särskilt granska ansvarområden och volymer.

Goda exempel används ännu en gång

Vård och omsorgsnämnden har genom ett grundligt arbete från ansökan till beslut till uppföljningar av besluten uppnått oerhört viktiga resultat. Genom uppdaterade arbetssätt och riktlinjer, löpande uppföljningar och ett rehabiliterande synsätt inom äldreomsorgen har volymerna minskats påtagligt trots en tydlig demografisk påverkan. Detta är en av de viktigaste insatserna som genomförts för att minska nämndens budgetavvikelse i den uppnådda omfattningen 2023-2025. Denna metodik implementeras nu inom LSS verksamheten tillsammans med ökat digitalt stöd. För att ledtiderna ska vara så korta som möjligt förstärks samtidigt organisationen för att ännu snabbare komma tillrätta med nivåer, volymer och kostnader i övrigt.

12 Omorganisation mellan nämnder

Inga organisationsförändringar är aktuella inför 2027. Men behovet av samverkan mellan nämnder och kommunala bolag är avgörande för framgång när det gäller nämndens målgrupper såsom äldre och personer inom funktionsstödsområdet.

Vård- och omsorgsnämnden behöver att hela den kommunala koncernen bidrar kollektivt för att den aktuella samhällsutmaningen ska kunna mötas på ett bra sätt för kommunens behövande invånare.

13 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
Inventarier nya avdelningar Pomona	1	0,5	
Löpande utbyte inventarier LSS	0,2		
Inventarier ny lokal/rum, LSS daglig verksamhet	0,15	0,1	0,1
Löpande utbyte inventarie Säbo och övriga verksamheter	0,8	0,8	0,8
Summa	2,15	1,4	0,9

Nämnden har inte behov av större investeringar under perioden. Behovet gäller främst utbyte av inventarier för att uppnå kraven i vård och omsorg. Den sista avdelningen på Pomona beräknas öppna under 2028.

HÅBO KOMMUN

Verksamhetsanalys 2027-2029

Socialnämnden

Socialnämnden står inför en period med omfattande omställningar 2027–2029. Nya lagar och reformer inom barn och unga, försörjningsstöd, skadligt bruk och beroende samt mottagande av nyanlända, innebär betydande förändringar av både uppdrag och arbetssätt. Flera av reformerna är ambitionshöjande och ställer ökade krav på handläggning, uppföljning, dokumentation och rättssäkerhet. Samtidigt är finansieringen i många fall oklar eller otillräcklig, vilket skapar ekonomisk osäkerhet i planeringen.

Kostnadsläget för socialnämnden är redan högt, särskilt inom barn- och ungdomsvården där ökade placeringskostnader, längre vårdtider och fler komplexa ärenden driver underskott. Håbos demografi med många barnfamiljer, inflyttning och stor rörlighet kan innebära ett strukturellt högre behov av stödinsatser än i många jämförbara kommuner. Begränsad tillgång till psykiatri och regional specialistvård gör att socialtjänsten behöver kompensera med egna insatser, vilket ytterligare kan öka kostnaderna.

Riktade statsbidrag har minskat. Flera verksamheter, särskilt inom arbetsmarknadsområdet, är beroende av projektmedel som inte är långsiktigt säkrade. Inför 2027 är det för närvarande enda kända riktade statsbidraget kopplat till omställningen till ny socialtjänstlag. Övriga större reformer – såsom Lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas (LIV), ny LVU-lag med stärkt barnskydd samt samsjuklighetsreformen inom skadligt bruk och beroende samt psykiatri. Samtliga nya reformer/lagar saknar i nuläget en tydlig finansiering. SKR bedömer att flera reformer kommer finansieras med de generella statsbidragen men det är oklart om finansieringen kommer att täcka de faktiska kostnaderna.

Sammantaget står nämnden inför stora krav på omställning samtidigt som ekonomin är ansträngd. För att klara uppdraget krävs långsiktiga resurser, stabil bemanning och fortsatt kvalitetssäkring av förebyggande arbete och lokala insatser.

Innehåll

1 Uppdrag och ansvarsområde 3

2 Lagar och förordningar 4

3 Analys av underskott år 2025 5

4 Nettokostnadsavvikelse 6

5 Volym- och resursmått 8

5.1 Volymmått 8

5.2 Resursmått 8

6 Indexuppräkningar 9

7 Statsbidrag 11

8 Tre prioriterade behov 12

9 Taxor och avgifter 13

10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 14

11 Omorganisation mellan nämnder 16

12 Mindre investeringar 17

1 Uppdrag och ansvarsområde

Socialnämndens uppdrag:

- Individ- och familjeomsorgsverksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL 2025:400)
- Socialnämndens hälso- och sjukvårdsansvar som vårdgivare enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) Från 1 januari 2026 kom även nya bestämmelser om kris- och krigsberedskap inom vården.
- Familjerättsliga frågor
- Mottagande av flyktingar och andra skyddsbehövande
- Mottagande enligt massflyktsdirektivet
- Samordningsansvar för integrationsfrågor
- Våld i nära relationer
- Familjerådgivning
- Arbetsmarknadsåtgärder
- Budget- och skuldrådgivning, samt konsumentvägledning
- Utdelning ur social samfond
- Föreningsbidrag inom socialnämndens verksamhetsområde
- Fritidsgårdar, fritidsbank och feriejobb
- Öppen förskola

Socialtjänstens huvuduppdrag enligt nya SoL 2025 är att främja människors jämlika och trygga levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhället. Detta görs genom att:

1. Förebygga problem tidigt, mer fokus på tidiga, lätt tillgängliga insatser.
2. Stärka individens egna resurser genom stöd till självständighet och egen försörjning
3. Ge stöd och skydd vid behov, till barn, unga, vuxna i utsatta situationer
4. Arbeta kunskapsbaserat och samordnat, insatser ska bygga på evidens och ske i samverkan.
5. Vara lätt att nå utan biståndsprövning i fler fall, dvs sänka trösklarna för stöd.

Sammanfattningsvis ska socialtjänsten gå från reaktiv myndighetsutövning till att bli mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Samtidigt som flera nya lagar och reformer kommer inom området och som redovisas under rubriken Lagar och förordningar och som kommer påverka socialtjänstens arbete och uppdrag i kommunen.

2 Lagar och förordningar

Under perioden 2027–2029 står socialnämnden inför ett av de största reformtrycken på flera decennier. Ett antal nationella reformer och lagändringar genomförs samtidigt och innebär betydande krav på omställning, ökad administration och förstärkt kapacitet inom hela socialnämndens verksamheter. Flera av reformerna saknar ännu tydlig finansiering, vilket skapar osäkerhet i planeringen.

Inom socialnämndens ansvar föreslås flera stora reformer och lagändringar:

- **Aktivitetskravet** inom försörjningsstöd som innebär att den enskilde förväntas delta i arbete, arbetssökande, utbildning eller andra planerade insatser för att vara berättigad till bistånd. Samtidigt kommer det ske förändringar inom socialförsäkringssystemen som kan komma att påverka kommunens försörjningsstöd.
- **Samsjuklighetsreformen** som innebär att ansvaret för behandling av skadligt bruk och beroende föreslås flyttas från socialtjänsten till hälso- och sjukvården, för att skapa en mer sammanhållen och medicinsk vård. Socialtjänstens roll tydliggörs mot stöd, boende och sociala insatser. I den nya lagen föreslås att LVM i sin nuvarande form ska avskaffas och i stället ska tvångsvård vid allvarligt beroende integreras i hälso- och sjukvården. Detta är en stor systemreform och därför kommer förändringar ske i flera steg.
- **Lagförändringar inom migration, etablering och sekretess** innebär skärpta krav på nyanländas egen etablering samtidigt införs en ny mottagandelag med tydligare fokus på ordnat mottagande och effektivt återvändande. Parallellt föreslås utökade sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör ökad informationsdelning mellan myndigheter, kommuner och regioner för att förebygga brott och felaktiga utbetalningar.
- **Flera lagändringar inom området barn och unga** kommer att komma och innebära stora ambitionshöjningar med syfte att stärka barns trygghet och rättigheter. De mest centrala är **LIV**, där insatser ska kunna ges utan samtycke från vårdnadshavarna, samt ny **LVU-lag med förstärkt skydd och rättssäkerhet.** Reformen om frihetsberövande påföljder för barn och unga innebär för socialnämnden ett ökat behov av samverkan med statliga aktörer, både inför och efter verkställighet.

Utöver detta pågår omställningen till ny socialtjänstlag med stärkt fokus på förebyggande arbete, ökad tillgänglighet och krav på evidens och vetenskapligt beprövade metoder med förbättrad nationell uppföljning.

Socialnämnden har redan ett underskott där budgetramen inte täcker kostnader för aktuella placeringar. Verksamheten är idag hårt belastad, med ökade antal ärenden och en ansträngd kompetensförsörjning inom barn- och unga som oroar. Med kommande lagkrav bedöms det inte möjligt att både genomföra reformerna och samtidigt fortsätta kompensera för strukturella budgetunderskott. För att klara detta bör socialnämnden få de **generella statsbidrag** som kommer till kommuner för aktuella reformer.

3 Analys av underskott år 2025

Socialnämnden redovisade 2025 ett underskott på 5,9 miljoner kronor, huvudsakligen kopplat till verksamheten barn och unga där placeringskostnaderna ökat kraftigt de senaste åren. Trots kompensationsåtgärder som statsbidrag och vakanshållning har underskottet inte kunnat täckas fullt ut. Prognosen för februari 2026 visar ett underskott om cirka 13 miljoner kronor, jämfört med 14 miljoner kronor 2025.

Genomlysningen av verksamheten visar att underskottet kan minska till 9–10 miljoner kronor kommande år genom vidtagna åtgärder, men resterande del är svår att hantera då volymökningen 2023–2025 bedöms vara varaktig. Det behövs därför en förstärkt budgetram då både placeringsvolymer och dygnskostnader förväntas fortsätta öka.

Socialstyrelsens rapport från december 2025 bekräftar den nationella kostnadsutvecklingen. Kostnaderna för familjehemsvård har ökat mest (+23 %), medan institutionsvård ökat med 9 %. Barn och unga är placerade längre – i snitt 10 dagar längre i familjehem och 6 dagar längre i institutioner. Dygnskostnaderna har stigit med 9–10 %, och institutionsvård är fortsatt den dyraste vårdformen. Rapporten pekar på liknande faktorer som i kommunen: fler placeringsdygn, fler flickor som placeras, fler placeringar i andra län samt en ökning av HVB- och SiS-placeringar.

Kostnaderna för vård av personer med skadligt bruk, beroende och avhoppare överskred budget med cirka 3,5 miljoner kronor. Avhopparverksamheten saknar helt budget vilket förklarar en del av underskottet. Inom skadligt bruk och beroende är ökningen främst kopplad till fler LVM-placeringar, en betydligt dyrare vårdform än övriga insatser.

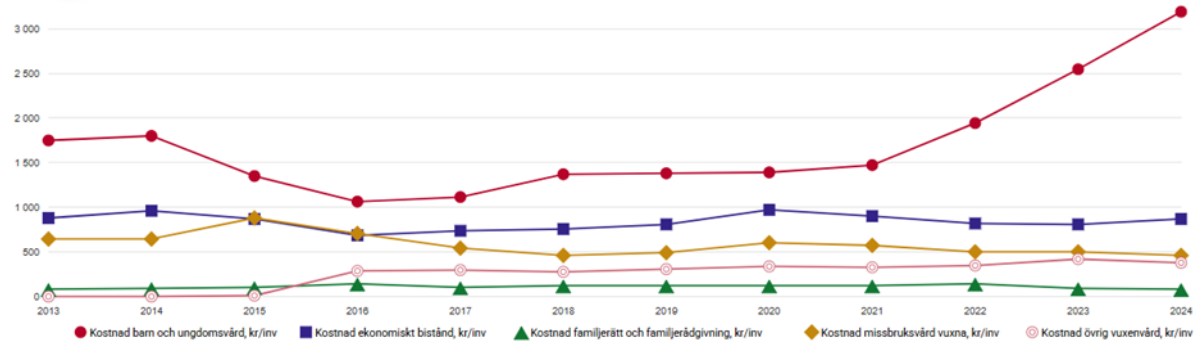
Ekonomiskt bistånd uppvisade ett underskott på cirka 2 miljoner kronor 2025. Detta berodde främst på ökade hushållskostnader, framför allt höjda hyror och stigande levnadsomkostnader. Aktivitetskravet bedöms på sikt kunna stärka förutsättningarna för fler att närma sig arbetsmarknaden och nå egen försörjning, vilket kan bidra till att dämpa kostnadsutvecklingen.

Samtidigt innebär bidragsreformen med bidragstak en risk för ökade kostnader. Enligt SKR kan bidragstaket leda till att fler hushåll får behov av ekonomiskt bistånd, vilket riskerar att ytterligare belasta kommunens ekonomi.

4 Nettokostnadsavvikelse

Sammanfattad analys av nettokostnadsavvikelse, mnkr	År 2024	År 2025	År 2026
Personal och löner - inhyrd personal, högre lönenivåer samt ökade personalresurser barn och unga jmf med 2022	5,4	3,8	4,8
Volym- och kostnadsökningar placeringar jmf med 2023	8,1	15,6	17,4
Kommunövergripande fördelning ökning 33 % 2023-2024	3,2	3,2	3,2
Övriga kostnader utöver barn och unga (placeringar vuxen, ekonomiskt bistånd, lokalhyror etc)	4,3	0	0
	21,0	22,6	25,4

År 2024 uppgick IFO:s nettokostnadsavvikelse till 21 miljoner kronor, vilket innebär att kostnaderna överskred vad som kan förklaras i jämförelse med referenskostnader. Referenskostnaden utgår enbart från övergripande strukturella faktorer och tar inte hänsyn till lokala kostnadsdrivande faktorer, såsom inflyttning av barnfamiljer, hög rörlighet i befolkningen, regionens vårdkapacitet, omfattningen av placeringar samt den lokala befolkningsprofilen. Referenskostnaden riskerar att underskatta våra faktiska behov, vilket kan leda till att kostnadsnivån framstår som högre än modellen förväntar utan att det betyder att verksamheten är ineffektiv. Att komma ner till noll är troligen inte realistiskt men en stabilisering och minskning över tid bedöms som möjlig.

Kostnadsutvecklingen drivs främst av barn- och ungdomsvården, medan ekonomiskt bistånd, familjerätt, missbruksvård och vuxenvård är stabila. Dessa områden har gynnats av stabila medarbetargrupper, låg personalomsättning och strategiskt arbete för att minska externa placeringar genom satsningar på stödboende och boendestöd.

Kostnadsökningarna för barn och unga har flera orsaker. 2022, när kostnaderna började stiga, satsade kommunen på ”Barn och ungas hus” och förstärkte det förebyggande arbetet samtidigt som rättssäkerheten förbättrades efter omfattande kritik från IVO. Granskningen visade brister i skyddsbedömningar, vilket bidrog till ökade krav på åtgärder.

Personalstabilitet
2023 präglades av mycket hög omsättning: 37,5 % totalt och 94,7 % inom barn och unga. 2024 förbättrades läget, men hälften av medarbetarna inom barn och unga hade då mindre än ett års erfarenhet. För att stabilisera verksamheten tillsattes 2025 fyra seniora socialsekreterare och en teamledare, vilket fick bort behovet av inhyrd personal.

Volymökningar
Efter IVO:s kritik ökade antalet placeringar kraftigt. Placeringsdygnen ökade med 49 % mellan 2023–2024 och med ytterligare 23,3 % mellan 2024–2025. Antalet placerade barn steg från 38 i december 2024 till 49 i december 2025.

Samtidigt har en viktig strukturell förändring skett: en kraftig övergång till familjehem i egen regi.

- 2023: 39,1 %
- 2024: 65,2 %
- 2025: 78,6 %

Detta har förbättrat kvaliteten och gett uteblivna kostnader på ca 8,2 miljoner kronor jämfört med om 2023 års placeringsmönster legat kvar. Den totala ökningen av kostnader för placeringar beror därmed främst på fler placerade barn som ger fler placeringsdygn på totalen. Ett placerat barn påverkar nettokostnaderna med mellan 1,5 till 4 miljoner kronor beroende på placeringsform.

Övergripande kostnader
2023 ingick 2,4 miljoner kronor i kommunövergripande kostnader i avvikelsen. 2024 ökade dessa till 3,2 miljoner, vilket innebär en ökning med 33 % årligen och att den faktiska IFO-avvikelsen var 17,8 miljoner kronor för 2024. Dessa kostnader ligger utanför nämndens kontroll.

Analys av orsaker till utvecklingen

- **Fler placerade barn** och fler komplexa ärenden.
- **Hög andel barnfamiljer** och många unga i kommunen, vilket referenskostnaden inte tar hänsyn till.
- **Bristande tillgång till lokal vård så som psykiatri och specialistvård**, vilket gör att socialtjänsten kan behöva hantera behov som egentligen ligger på regionen.
- **Hög inflyttning** och stor rörlighet, där familjer kan komma med redan etablerade stödbehov. Förebyggande insatser har liten eller ingen påverkan på redan etablerade behov.
- **Svårt rekryteringsläge, hög personalomsättning**, höga lönenivåer och periodvis behov av inhyrd personal.

Utveckling 2025–2026
Avvikelsen bedöms kvarstå på en hög nivå. Prisökningar inom placeringar, ambitionshöjande lagstiftning, hög personalomsättning och minskade statliga ersättningar för den ökande kravnivån ökar kostnadstrycket. Det förebyggande arbetet har inte kunnat byggas ut i takt med behoven då resurserna behövt styras om till myndighetsutövning.

Möjligheter till anpassning
Analysen bedömer att socialnämndens möjligheter att nå referenskostnadsnivån är begränsade. Strukturella faktorer som hög rörlighet, många barnfamiljer och bristande regional vårdtillgång skapar ett bestående kostnadsläge. Utveckling av öppenvård och förstärkta förebyggande insatser kan dämpa kostnadsökningen, men kommer inte kunna eliminera avvikelsen helt utan att verksamhetens kvalitet påverkas avsevärt. För att kunna plana ut och minska avvikelsen behövs personalstabilitet över tid vilket skapar goda förutsättningar för rättssäker handläggning. Detta är särskilt viktigt då verksamheten står inför stora utmaningar i att implementera ny lagstiftning och kommande reformer.

5 Volym- och resursmått

5.1 Volymmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Antal inkomna aktualiseringar Barn- och ungdom	1 737	1 544	1 544	1 544	1 544
Antal inledda utredningar Barn- och ungdom	442	390	390	390	390
Antal placeringsdygn Familjehem egen regi	10 601 dygn	9 333 dygn	9 793 dygn	9 800 dygn	9 800 dygn
Antal placeringsdygn Familjehem-konsulentstödd	2 838 dygn	1 208 dygn	2 792 dygn	2 750 dygn	2 745 dygn
Antal placeringsdygn SiS,HVB,stödboende BoU	2 639 dygn	1 262 dygn	2 895 dygn	2 895 dygn	2 895 dygn
Antal placeringsdygn - Socialpsykiatri	2 190 dygn	2 146 dygn	2 146 dygn	2 146 dygn	2 146 dygn
Utbetalt ekonomiskt bistånd, snitt kr/hushåll (Kolada ID: N31849)	10 604	8 110	8 270	8 440	8 440
Biståndshushåll, ekonomiskt bistånd, antal (Kolada ID: N31910)	232	130	130	130	130
Antal placeringsdygn - Skadligt bruk och beroende SoL	595	709	709	709	709
Antal placeringsdygn - Skadligt bruk och beroende LVM	891	709	709	709	709

5.2 Resursmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Snittkostnad per placeringsdygn - familjehem konsulentstödd	2 707 kr	2 649 kr	3 494 kr	3 494 kr	3 494 kr
Snittkostnad per placeringsdygn Sis, HVB, stödboende BoU	6 226 kr	6 139 kr	6 288 kr	6 288 kr	6 288 kr
Snittkostnad per placeringsdygn - Socialpsykiatri	3 322 kr	4 093 kr	4 093 kr	4 093 kr	4 093 kr
Snittkostnad per placeringsdygn - Skadligt bruk och beroende SoL	2 521	4 093	4 093	4 093	4 093
Snittkostnad per placeringsdygn - Skadligt bruk och beroende LVM	4 879	4 093	4 093	4 093	4 093

6 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Statens institutionsstyrelses föreskrifter om vårdavgifter för ungdomar som vistas vid särskilda ungdomshem med stöd av 3 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) m.m.	0,8
HVB/Stödboende	0,3
Familjehem i egen regi	0,2
Statens institutionsstyrelses föreskrifter om vårdavgift för personer med missbruk som vårdas vid LVM-hem med stöd av lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)	0,37
Summa	1,67

Socialnämndens avtal är främst kopplade till placeringskostnader för barn, unga och vuxna.

SiS-placeringar enligt LVU är den mest kostnadsdrivande formen, avgiften beslutas om årligen av riksdagen. Kostnaderna ökade med 7,3 % mellan 2025 och 2026, och särskilt förstärkta avdelningar ökade med 8 %. Ett placerat barn kostar cirka 4,2 miljoner kronor per år. En ytterligare ökning med 7,3 % 2027 innebär en årlig kostnad om ca 4,6 miljoner, vilket motsvarar 400 000 kronor mer per placerat barn. Beräkningarna baseras på två helårsplaceringar. Om förstärkt avdelning krävs blir kostnaderna ännu högre. Tidigare år har SiS varit statligt subventionerat, men från 2025 ersätts detta av ett riktat statsbidrag. Kommunens statsbidrag uppgick till cirka 1 miljon kronor 2026 och 700 000 kronor 2025.

Kostnaden år 2026 (Källa: Statens institutionsstyrelse SIS/vårdkostnader)

SiS-tjänst	Avgift per vårddygn
Vårdverksamhet	11 750 kr
Särskilt förstärkt avdelning	18 100 kr

HVB/Stödboende. Kostnaden kan variera beroende på individens vårdbehov. En årlig prisökning med cirka 2%. I tabellen är det räknat på att samma volym år 2026 fortsätter in i år 2027.

Familjehem i egen regi. Enligt SKR:s rekommendationer är detta förutsättningarna för familjehem i egen regi i kommunen. (Källa: SKR2025/03264 Ersättningar och villkor vid familjehemsvård av barn, unga och vuxna, vårdnadsöverflyttningar med mera för år 2026). Vi räknar med en uppräkning på 3,5% i tabellen utifrån volymer år 2026.

13.2 Arvodesersättning

Beräkning av rekommenderad arvodesersättning för år 2026. Arvodet har räknats upp med 3,5 % i jämförelse med 2025 års belopp för motsvarande arvode.

Individuell bedömning måste göras utifrån vilken arbetsinsats uppdraget kräver.

Ålder	Grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode	Exempel på förhöjt arvode inklusive grundarvode
0 – 19 år	12 230 kr	14 293 kr	16 369 kr	18 779 kr

LVM-placeringar vid SiS eller enligt §27 LVM är kostsamma och har ökat med 12,94 % mellan 2025 och 2026. Avgiften beslutas årligen av regeringen. Kostnadsberäkningar bygger på samma volymer som 2026.

Kostnaden år 2026 för placering på Sis (Källa:Statens institutionsstyrelse SIS/vårdkostnader)

SiS-tjänst	Avgift per vårddygn
Vårdverksamhet	7 850 kr

Sammanfattningsvis visar samtliga placeringsformer en fortsatt stigande kostnadsutveckling, där både volymökningar och ökade dygnspriser driver kostnaderna framåt. Statsbidrag mildrar kostnadsökningen men täcker endast en mindre del av kommunens totala kostnader.

7 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
Statsbidrag till en mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst	3,5	3,5
Bostad först	0,7	0,7
Skolsocialateam	0,6	0,6
Framsteget	1,8	1,8
Sub. placeringar barn och unga	1	0,5
Summa	7,6	7,1

För Håbo kommun har riktade statsbidrag och projektmedel i flera fall använts för att täcka delar av ordinarie verksamhet. När dessa medel minskar eller försvinner påverkas både bemanning, utvecklingsarbete och möjligheten att upprätthålla kvalitet och rättssäkerhet. Detta bidrar till ett ökat kostnadsläge.

Särskilt arbetsmaknadsenhetens verksamhet är till stor del finansierad med projektmedel och EU bidrag. Om dessa skulle utebli eller försvinna helt så saknas en betydande finansiering av verksamhet som syftar att få personer ut i arbete och förebygga höga kostnader för ekonomiskt bistånd.

Inför 2027 är riktade statsbidrag som avser omställningen till en ny socialtjänstlag känt. De större reformerna och övriga lagkrav – såsom LIV, ny LVU, stärkt barnskydd och samsjuklighetsreformen har ännu oklar finansiering. SKR bedömer att statsbidrag kommer att tillkomma, men det är i nuläget oklart om dessa blir riktade eller generella och om de kommer att täcka de faktiska kostnaderna. Denna osäkerhet innebär betydande ekonomiska risker för kommunen och försvårar planeringen av verksamheten.

8 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
Aktivitetskravet - Genomförande av aktiviteter, alla resurser utgår från arbetsmarknadsenheten	Ja	Ja	N	N	4,9
Lagförändringar barn och unga - förstärka placeringsbudget och ökade lagkrav att skydda barn	Ja	Ja	N	N	11,4
Samsjuklighetsreformen - förbereda omställning - strategiska resurser	Ja	Ja	N	N	1,1

Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd
Den 1 juli 2026 införs aktivitetskrav för personer som får försörjningsstöd. Reformen innebär att mottagare ska erbjudas en aktivitet för att vara berättigade till ekonomiskt bistånd. För att genomföra omställningen krävs personella resurser i form av arbetshandledare samt ökade resurser för uppföljning, genomförande verksamhetssystem. Bedömningen är att verksamheten behöver tilldelas de medel som tillfaller kommunen via de generella statsbidragen 2027, motsvarande 4,9 miljoner kronor.

Barn och unga
Flera större lagändringar inom området barn och unga innebär ökade krav på personella resurser, rättssäker handläggning och ett förstärkt skydd för placerade barn. Socialförvaltningen behöver ta del av de generella statsbidrag som avsätts för att genomföra lagändringarna. Medlen avses också användas till att kompensera för de ökade placeringskostnaderna, eventuellt ökade personalresurser till myndighetsutövande verksamheten inom barn och unga med anledning av lagförändringar samt behov av juridisk kompetens. I budgetpropositionen för 2026 har SKR aviserat följande:

- **LIV – Lag om insatser när samtycke saknas:** 2026: 1 mkr, 2027: 10 mkr
- **Ny LVU – För barns rättigheter och trygghet:** finansiering oklar
- **Frihetsberövande påföljder för barn och unga:** 2026: 6 tkr, 2027: 130 tkr
- **Stärkt skydd för barn som riskerar att fara illa:** 2026: 135 tkr, 2027: 1,4 mkr

Samsjuklighetsreformen
Samsjuklighetsreformen innebär att regionen successivt tar över ansvaret för behandling av personer med skadligt bruk och beroende. Socialnämnden behöver resursförstärkning för att förbereda övergången och anpassa verksamheten. Enligt budgetpropositionen för 2026 avsätts 400 miljoner kronor per år 2027–2031 för förberedelser, men det är ännu oklart om medlen kommer att fördelas som riktade eller generella statsbidrag. Socialförvaltningen står inför ett omfattande omställningsarbete som ska planeras tillsammans med regionen inom ramen för HSVO-strukturen. Förhandlingsledare för att driva processen kommer behövas.

9 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Avgifter för familjerådgivning, (kr/samtal)	
Summa	

Kommunfullmäktige beslutar §145 Dnr2025/01504 att avgiften indexuppräknas enligt gällande prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för aktuellt basår, den 1 januari varje år. I skrivande stund är procentsatsen 3%. Prognos en ökning från 400kr/samtal år 2026 till 412kr/samtal år 2027. En marginell ökning.

Utöver ovan avgift tar socialnämnden ut lagstadgade egenavgifter för placerade barn och vuxna.

10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Avslut av placeringar som inte ger effekt, samt kortare placeringstider där det är möjlig för både barn, unga och vuxna	1,0	1,5
Tätare uppföljning av HVB, familjehem och SIS	1	1
Genomgång av alla avtal med HVB och stödboenden.	1	1
Färre LVM placering samt utöka interna stödboendet §27 LVM på hemmaplan (Lindegårdsvägen)	0,5	0,5
Prioritera insatser inom öppenvården med hög effekt samt minska volymer i insatser med låg beläggning samt säkerställ bättre samverkan med skolan	0,25	0,25
Minskade öppettider vissa kvällar inom Ung Håbo	0,25	0,25
Arbete med felaktiga utbetalningar inom försörjningsstödet	1,0	0,5
Summa	5,00	5,00

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Avslut av placeringar som inte ger effekt, samt kortare placeringstider där det är möjlig för både barn, unga och vuxna	1,0	1,5
Tätare uppföljning av HVB, familjehem och SIS	1	1
Genomgång av alla avtal med HVB och stödboenden.	1	1
Färre LVM placering samt utöka interna stödboendet §27 LVM på hemmaplan (Lindegårdsvägen)	0,5	0,5
Prioritera insatser inom öppenvården med hög effekt samt minska volymer i insatser med låg beläggning samt säkerställ bättre samverkan med skolan	0,25	0,25
Minskade öppettider vissa kvällar inom Ung Håbo	0,25	0,25
Arbete med felaktiga utbetalningar inom försörjningsstödet	1,0	0,5
Summa	5,00	5,00

Socialnämndens rambudget uppgår till 140 mkr 2026. Prognosen för 2026 visar ett underskott på 6,9 mkr, vilket motsvarar en ekonomisk belastning på cirka 4,9 procent redan innan eventuella neddragningar. Trots kompensationsåtgärder genom statsbidrag och vakanshållning har underskottet inte kunnat täckas fullt ut. Utan statsbidrag och projektmedel samt vakanshållning hade underskottet varit ännu högre. Det beräknade underskottet för barn och unga för 2026 är cirka 13 miljoner kronor. En formell neddragning av ramen förstärker därför den faktiska effekten betydligt.

1 procents neddragning – faktisk effekt ca 5,9 procent
En neddragning med 1 procent motsvarar 1,4 mkr. Tillsammans med det befintliga underskottet innebär detta att verksamheten i praktiken behöver hantera en total ekonomisk belastning på cirka 8,3 mkr, motsvarande nästan 6 procent av budgeten.

Verksamheten bedömer att vissa kostnadsminskningar är möjliga genom åtgärder som redan är planerade, bland annat:

- Minskade kostnader inom försörjningsstödet genom tätare uppföljning och kravställning.
- Minskade placeringskostnader genom systematisk avtalsuppföljning och tätare uppföljning av pågående placeringar.

Dessa åtgärder finns beskrivna i tabellen ovan och bedöms kunna bidra till att dämpa kostnadsutvecklingen.

Utöver dessa riktade effektiviseringar innebär en 1-procents neddragning dock att verksamheten behöver göra ytterligare omprioriteringar som påverkar öppenvård, arbetsmarknadsinsatser, Ung Håbo och myndighetsutövning. Detta riskerar att minska förmågan att genomföra de planerade besparingsåtgärderna fullt ut.

3 procents neddragning – faktisk effekt ca 7,9 procent
En neddragning med 3 procent motsvarar 4,2 mkr. Tillsammans med underskottet innebär detta att verksamheten behöver hantera en total ekonomisk belastning på cirka 11,1 mkr, motsvarande nästan 8 procent av budgeten.

Vid denna nivå räcker inte de planerade effektiviseringsåtgärderna. En 3-procents neddragning innebär strukturella förändringar som riskerar att omöjliggöra genomförandet av de åtgärder som syftar till att minska kostnaderna inom försörjningsstöd och placeringsområdet. Minskad bemanning, neddragning av öppenvård och begränsningar inom Ung Håbo påverkar direkt förmågan att arbeta förebyggande och följa upp placeringar, vilket i sin tur riskerar att öka kostnaderna ytterligare.

Samlad bedömning
Verksamheten bedömer att det finns potential att minska kostnaderna genom planerade åtgärder inom försörjningsstöd och placeringsområdet. Dessa åtgärder kräver dock stabil bemanning, tid för uppföljning och fortsatt utvecklingsarbete. Vid neddragningar på 1 procent eller mer finns en betydande risk att de strukturella förutsättningarna försämras så mycket att de planerade besparingarna inte kan genomföras eller får motsatt effekt.

11 Omorganisation mellan nämnder

Socialförvaltningen planerar ingen omorganisation mellan nämnder under 2027. Däremot bedöms samsjuklighetsreformen få betydande konsekvenser för verksamheten. När regionen från 1 juli 2027 tar över huvudansvaret för behandling vid skadligt bruk och beroende kommer delar av kommunens nuvarande behandlingsverksamhet att behöva avvecklas, omformas eller övergå till regionen. Kommunens framtida ansvar kommer främst att omfatta socialt stöd, boendestöd, samordning och uppföljning.

Reformen innebär ett omfattande omställningsarbete. Förvaltningen behöver analysera vilka verksamhetsdelar som påverkas, hur personal ska omfördelas samt vilka rutiner, kompetenser och samverkansstrukturer som måste utvecklas. Förberedelserna sker tillsammans med regionen inom ramen för HSVO-strukturen för att säkerställa en rättssäker och fungerande övergång.

Det finns även ekonomiska osäkerheter. Staten avsätter 400 miljoner kronor per år 2027–2031 för att stödja omställningen, men det är ännu oklart hur medlen fördelas och i vilken omfattning Håbo kommun får ta del av dem. Denna osäkerhet innebär att kommunen behöver planera omställningen utan full klarhet i de ekonomiska förutsättningarna.

12 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
Elcyklar	0,1	0	0
Summa	0,1	0	0

För att minska kostnader för biltransporter och samtidigt effektivisera hembesök i närområdet behöver socialnämnden investera i fyra elcyklar. En stor del av verksamhetens besök sker inom korta avstånd där cykel är ett mer kostnadseffektivt och tidsbesparande alternativ. Elcyklarna efterfrågas av verksamheterna och bidrar både till minskade driftkostnader, ökad tillgänglighet och ett mer hållbart arbetssätt i linje med kommunens miljö- och klimatmål.

HÅBO KOMMUN

2026-05-11

2026/00626

Verksamhetsanalys 2027-2029

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Kommunstyrelsen 3
1.1 Uppdrag och ansvarsområde 3
1.2 Lagar och förordningar 3
1.3 Analys av underskott år 2025 4
1.4 Indexuppräkningar 5
1.5 Statsbidrag 5
1.6 Tre prioriterade behov 6
1.7 Taxor och avgifter 7
1.8 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 8
1.9 Omorganisation mellan nämnder 8
1.10 Mindre investeringar 9
2 Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen 10
2.1 Uppdrag och ansvarsområde 10
2.2 Lagar och förordningar 10
2.3 Analys av underskott år 2025 11
2.4 Volym- och resursmått 11
2.5 Indexuppräkningar 11
2.6 Statsbidrag 12
2.7 Kapitalkostnader för anläggningar och fastigheter 13
2.8 Tre prioriterade behov 13
2.9 Taxor och avgifter 14
2.10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 15
2.11 Omorganisation mellan nämnder 16
2.12 Mindre investeringar 17

1 Kommunstyrelsen

1.1 Uppdrag och ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har uppsiktsplikt över samtliga nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över hur kommunens egna bolag och kommunalförbund bedriver sin verksamhet.

Kommunstyrelsens verksamhet organiseras i två förvaltningar, kommunledningsförvaltningen samt teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen för kommunens invånare, företagare, föreningsliv, besökare och kommunens egen verksamhet.

Förvaltningen ansvarar för att styra, leda, driva och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och förvaltningens verksamheter. samt bidra till att kommunstyrelsens uppsiktsplikt kan fullföljas

I uppdraget ingår att samordna, stödja och följa upp kommunstyrelsens verksamheter, kommunens bolag samt kommunens olika nämnder via centrala funktioner inom förvaltningen. I de centrala funktionerna ingår kansli, säkerhet och beredskap, kommunikation och tillväxt, upphandling, ekonomi, löneadministration, personal- och arbetsgivarfrågor, Digitalisering och IT, Kontaktcenter och Internservice.

1.2 Lagar och förordningar

Övergripande lagstiftning

Kommunledningsförvaltningens verksamheter styrs av ett antal lagrum. De lagrum som är aktuella är centrala i det kommunala självstyret och en förutsättningar för det demokratiska arbetet. De lagar som är aktuella reglerar ett brett spektra av kommunstyrelsens verksamheter och de reglerar såväl vardagligt arbetet som strategiska planering.

Det kommunala självstyret är en ramlagstiftning som regleras i regeringsformen. Kommunallagen styr och reglerar de demokratiska och till del de praktiska förutsättningarna för kommunens arbete. Kommunallagen reglerar även förutsättningarna för den politiska styrningen och därmed kan de anses ha en särställning.

Kommunen arbetar på kommunmedlemmarnas uppdrag och kraven på insyn är därför centrala. Den insynen regleras främst genom offentlighets- och sekretesslagstiftningen. Lagen ställer bland annat krav på korrekt hantering av allmänna handlingar och insyn i de demokratiska processerna.

Nedan sammanfattas några av de lagar som styr kommunledningsförvaltningens arbete och den utveckling som förväntas för några av de olika lagrummen.

Säkerhet

Ansvaret för kommunens säkerhet och beredskap har utifrån en orolig omvärld blivit allt mer omfattande och under de kommande åren så kommer kraven inom bland annat civilförsvar, informationssäkerhet och brottsförebyggande arbete att skärpas.

Upphandling

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar offentlig verksamhets upphandlingar. Håbo kommun genomför inköp till stora värden och det är nödvändigt att kommunens inköp sker kostnadseffektivt och enligt rådande lagstiftning. Det finns ett antal lagar som styr

upphandlingsarbetet och även EU:s upphandlingsregler har stor påverkan på svensk lagstiftning inom upphandlingsområdet.

Kommunikation

Kommunens arbete med kommunikation ska riktas mot att göra den kommunala organisationen, dess arbete och beslut tydligt och förståeligt för kommuninvånarna. Det ska även riktas mot att berätta berättelsen om kommunen som en plats som ger värden till de invånare som bor i kommunen såväl som de potentiella inflyttande invånarna.

Det är även viktigt att den interna kommunikationen håller hög kvalitet och kraven på kommunens intranät kommer att bli lika höga som på den externa webbplatsen. Kommunen kommer även att behöva beakta ökade krav på tillgänglighet och krav på t exempelvis navigering och e-tjänster, formulär och dokument. De ökade kraven regleras i *European Accessibility Act* vilket är EU:s förtydligade regler kring tillgänglighet.

HR

Under perioden finns det flera lagar och direktiv som påverkar arbetsgivarrollen i kommunen. Flera förändringar påverkar HR indirekt, men verksamheterna och arbetsgivarrollen direkt.

Under 2026 infördes ökade krav på registerutdrag, detta kan öka arbetsbelastningen på rekryterande chefer. Det finns även en risk för att rådgivningen från HR kan komma att öka de kommande åren. Kommunen kommer även att behöva tillhandahålla verktyg för språktester kopplat till ny lagstiftning som träder ikraft 2026. HR kan komma att behöva öka sitt stöd kopplat till detta i verksamheten.

Den nya socialtjänstlagen kan komma att ställa ökade krav på t ex tillgänglighet i socialtjänsten. Detta kan komma att ställa krav på att HR ska kunna tillhandahålla uppdaterade arbetstidsmodeller och kollektivavtal för att möta förändringarna.

Under 2027 förväntas det nya lönetransparensdirektivet träda i kraft. Det ställer nya krav på transparens hos arbetsgivaren att kunna redovisa löner och lönespann för olika befattningar vid exempelvis rekrytering.

Digitalisering och IT

Under planeringsperioden 2027–2029 påverkas verksamheten i ökande grad av nationella och europeiska regelverk inom informationssäkerhet och dataskydd.

Ny lagstiftning innebär bland annat skärpta krav på att genomföra riskanalyser och systematiskt säkerhetsarbete, incidenthantering och rapportering, styrning av leverantörer och ökad dokumentation och spårbarhet. Ny lagstiftning riskerar att innebära väsentligt ökade kostnader tillsammans med att kommunens licenser blir allt mer kostsamma.

1.3 Analys av underskott år 2025

Kommunledningsförvaltningen lämnade överskott år 2025 och prognosen är ett överskott även år 2026, vilket innebär att ekonomin är i balans med budget.

1.4 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Försäkringar 3 %	0,15
IT-licenser, snitt 17 %	1,0
Generell prisökning, licenser och avtal	0,2
Summa	1,35

Försäkringskostnader för Håbo kommun beräknas uppräknas med i snitt 3 procent.

IT påverkas av betydande prisökningar om 15-20 procent för Microsoft-licenser (Enterprise Agreement och CSP) och övriga licenser och molntjänster.

Prisökning inom övriga verksamheters programlicenser bedöms till cirka 0,2 miljoner kronor.

1.5 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
Finskt förvaltningsområde - MUCF	0,6	0,6
Krisberedskap och civilt försvar, del 1 - MCF	0,9	0,9
Krisberedskap och civilt försvar, del 2 - MCF	0,8	0,8
Decentraliserad försörjningsberedskap - MCF tillfälligt bidrag	1,2	0
Summa	3,5	2,3

Finskt förvaltningsområde

Statsbidrag avseende finskt förvaltningsområde (FFO) om 0,6 miljoner kronor från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) finansierar delar av det arbete som följer av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Bidraget sänktes år 2025 med 0,1 miljon kronor. Ytterligare sänkning är inte känt i dagsläget. Förändringar kan dock komma i och med ny mandatperiod.

Krisberedskap och civilt försvar

Bidragen för krisberedskap och civilt försvar från Myndigheten för civilt försvar (MCF) för 2026 minskade med 0,3 miljoner kronor till följd av myndighetens interna omställning och förändrade prioriteringar. Detta påverkar förmågan att genomföra exempelvis Risk- och sårbarhetsanalys samt säkerhetsskyddsanalys.

Inför 2027 finns inga definitiva beslut om bidragsnivåerna till krisberedskap och civilt försvar. Däremot framgår det i MCFs budgetunderlag för 2027–2029 att resursbehoven för det civila försvaret ökar och att myndigheten bedömer att ytterligare förstärkningar krävs de kommande åren. Detta innebär att bidragen för 2027 inte förväntas minska ytterligare, utan snarare att staten signalerar ett fortsatt behov av att stärka kommunernas förmåga.

Decentraliserad försörjningsberedskap är ett tillfälligt statsbidrag för riktade insatser under 2026.

1.6 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
It- och digitalisering	J	J	N	N	2,3
Säkerhet	J	J	N	N	1,2
Löneadministration och facklig tid	J	J	N	N	2,9

Kommunledningsförvaltningen ser ökade behov inom verksamhetsområdet. Med anledning av restriktionerna för att nå god ekonomisk hushållning har förvaltningen begränsat prioriterade behov till att endast omfatta de kostnadsökningar som är nödvändiga utifrån fattade beslut och lagkrav. I den utökade beskrivningen av föreslagna prioriteringar nedan beskrivs hur de kopplar till Håbo kommuns övergripande mål.

Om tillskott i budgeten inte kan ges, innebär det att effektiviseringar behöver genomföras inom förvaltningen för att finansiera kostnadsökningarna.

IT- och digitalisering 2,3 miljoner kronor

Kommunens nuvarande system för diarieföring och nämndadministration, Ciceron, har använts under lång tid och avtalet kan inte förlängas ytterligare. En systemupphandling ger också en möjlighet att se över arbetssätt och processer inom informationsförvaltning — så att kommunen med ett nytt system kan etablera en mer hållbar och strukturerad förvaltning från grunden. Initialt krävs stöd i upphandling vilket beräknas kosta cirka 0,5 miljoner kronor det första året. Tillkommer kostnader för implementering och licenskostnader kommande år. Systemet är centralt för kommunens ärendehantering, beredning av politiska ärenden och offentlighetsprincipen och berör samtliga förvaltningar.

E-arkiv 0,7 miljoner kronor. Arkivlagen ställer tydliga krav på hur allmänna handlingar ska hanteras, och i takt med att allt fler processer digitaliseras ökar behovet av en fungerande digital arkivlösning. Håbo kommun deltar i en avtalssamverkan med Tierp, Heby, Östhammar, Knivsta och Enköping för att gemensamt upphandla och drifta ett e-arkiv, vilket ger goda förutsättningar att dela på kostnader och bygga en stabil förvaltningsorganisation. Arbetet är påbörjat och ett driftsatt e-arkiv förväntas vara på plats under 2027. Kostnaden om 0,7 miljoner kronor för år 2027 innefattar upphandling, implementering samt årlig licenskostnad. Det är en uppskattning då upphandlingen inte är slutförd.

Budget- och prognossystem 0,5 miljoner kronor. Det finns behov av ett nytt prognos/uppföljningssystem. Dagens system för budgetering och prognosregistrering Visma BoP utvecklas inte och det är en tidsfråga innan systemet läggs ned. Ekonomi har börjat att titta runt för att se vilka system som kunde vara aktuella att implementera.

Cybersäkerhet och regelefterlevnad (NIS2) 0,6 miljoner kronor. Behov finns av att etablera en sammanhållen säkerhetsförmåga i linje med NIS2. Omfattar SOC, incident- och logghantering, identitets- och behörighetsstyrning samt leverantörsstyrning. Kravbilden ökar genom lagstiftning och hotbild. Brister kan få allvarliga konsekvenser för verksamhet och förtroende. Nivån ligger i linje med jämförbara kommuner. Kostnaden avser införandestöd i verksamheterna (Fastighet, BoU, SOC, VON) avseende riskanalyser, arbetssätt och leverantörsstyrning. Tekniska delar finns i huvudsak.

Säkerhet 1,2 miljoner kronor

Utan en heltidstjänst för informationssäkerhet, 0,95 miljoner kronor uppstår ett gap mellan lagkraven och kommunens faktiska förmåga. Det ökar risken för digitala incidenter, bristande

efterlevnad och i värsta fall sanktionsavgifter. Konsekvensen blir att kommunen blir mer sårbar, långsammare i sin incidenthantering och mindre robust vid störningar.

Kommunens dataskyddsombud, som ansvarar för att ge information och råd inom organisationen samt övervakar efterlevnaden av GDPR, är en obligatorisk funktion enligt GDPR. Kostnaden uppgår till 0,25 miljoner kronor och är inte finansierad inom budgetramen.

De utökade kraven på kommunernas arbete med informationssäkerhet ställer allt högre krav på den kommunala organisationen. Denna prioritering syftar till att säkerställa efterlevnad av gällande lagstiftning och därmed värna den stora mängd information som kommunen hanterar. Vidare skapar en utökning av kompetens inom informationssäkerhet större förutsättningar att arbeta mer kostnadseffektivt genom att bland annat avlasta verksamheterna från potentiella komplexa och tidskrävande arbetsuppgifter.

Löneadministration och ökad facklig tid 2,9 miljoner kronor

Införandet av nytt lönesystem ökar kostnaderna men ska leda till ökad effektivitet och säkerhet. Nya lönesystemet ökar säkerheten och minskar risk för personuppgifts- och GDPR-incidenter. Nya schema- och bemanningssystemet ska kunna minska handläggartiden på sikt ute i verksamheterna.

Prognosen för år 2026 är att kostnaden för Håbo blir 0,7 miljoner kronor lägre än budget. Beslut om schema- och bemanningsmodul var inte fattat, varför det fanns osäkerhet om implementationskostnadens storlek och när den skulle erläggas. Utöver det är tidpunkten för faktisk dag för godkännande senarelagd med cirka sex månader, vilket gör att den årliga licensavgiften börjar betalas senare.

År 2027 ökar kostnaderna för lönenämnden med 2,1 miljoner kr, jämfört med budget 2026, för Håbo kommun då större delen av implementationskostnaden uppstår och den årliga licenskostnaden börjar erläggas i sin helhet från mars månad. Utöver detta tillkommer ökade licenskostnader för schema- och bemanningsmodulen för Håbo kommun med 0,3 miljoner kronor. Total kostnadsökning beräknas till 2,4 miljoner kronor. 2028 minskar kostnaden då implementationsfasen är avklarad.

LÖNENÄMND	Bokslut 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ersättning från Håbo kommun, mnkr	5,4	7,9	7,2	10,1	7,4	7,4

De fackliga kostnaderna ökar på grund av att det nu finns styrelser på plats för flera förbund än tidigare, 0,5 miljoner kronor.

Ett lönesystem är ett ytterst verksamhetskritiskt system och det finns i princip inget utrymme för felaktigheter. Att lönen kommer i tid och är korrekt, är centralt för att kommunens medarbetare ska vara trygga och ytterst ha förtroende för kommunen som organisation och arbetsgivare. Förtroendet och tilliten mellan medarbetare och den kommunala organisationen är en nödvändig del i ambitionen att vara en attraktiv arbetsgivare och i det perspektivet är en professionell och korrekt hantering av löneprocessen absolut nödvändig.

1.7 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Utskrift eller kopia av allmänna handlingar	0
Summa	0

1.8 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Potten	1,6	
Summa	1,6	

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Platsvarumärke	0,25	
Effektivisering av organisation	0,9	
Summa	1,15	

Till kommundirektörens förfogande för bland annat säkerhet tillsattes en pott i budget 2026 om 1,6 miljoner kronor. Om kommunledningsförvaltningen tillförs budgetram enligt de tre prioriterade områdena, finns det möjlighet att dra bort denna pott.

I budget 2026 planerades en satsning om 0,25 miljoner kronor på platsvarumärket för att stärka kommunens attraktivitet och profil. Vid en treprocentig minskning av budgetramen är det en möjlighet att inte genomföra åtgärder under år 2027.

I takt med ökas fokus på samverkan och samarbete inom kommunledningsförvaltningen förväntas möjligheter till effektiviseringar att uppstå. Strukturerad samverkan och styrning som inriktas på konkreta resultat kommer att ge besparingar på sikt.

1.9 Omorganisation mellan nämnder

Ingen omorganisation mellan nämnder planeras.

1.10 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
IT-investeringar	2,5	2,5	2,5
Inventarier gemensamt KLF och kommunhus	0,3	0,3	0,3
Summa	2,8	2,8	2,8

IT-investeringar

Investeringarna under 2028–2029 avser främst uppgradering och utbyte av äldre teknisk infrastruktur i kommunen för att säkerställa robust, säker och långsiktigt hållbar drift. Tyngdpunkten ligger på nätverksinfrastruktur, datacenterrelaterade komponenter samt centrala system som behöver moderniseras för att möta ökade krav på driftsäkerhet, livscykelhantering och anpassning till NIS2.

Därutöver planeras vissa riktade investeringar i kommunens mötesrum och AV-utrustning, främst i kommun- och ledningshuset, för att säkerställa ändamålsenliga och funktionella mötesmiljöer.

Investeringar kopplade till utvecklad digitalisering, AI, RPA och plattformsstöd avvaktas tills dess att kommunen fattat beslut om inriktning, ambitionsnivå och genomförande inom dessa områden.

Det kan också uppstå behov av kompletterande investeringar för att möjliggöra framtida drift av e-arkiv i Håbo kommun. De investeringar som redan finns upptagna i planen bedöms dock i huvudsak skapa grundläggande förutsättningar för en trygg och robust driftmiljö. Planen omfattar inte reinvesteringar i PC, surfplattor och annan klientutrustning, eftersom dessa numera hanteras inom ramen för leasing och därmed belastar driftbudgeten i stället för investeringsbudgeten.

Investeringarna är i huvudsak reinvesteringar och nödvändiga förstärkningar av kommunens gemensamma infrastruktur.

Motivering
Säkerställa driftsäkerhet, kapacitet och prestanda i kommunens grundläggande IT-infrastruktur.
Upprätthålla och stärka säkerhetsnivån utifrån ökade krav enligt NIS2 och kommunens behov av robusthet.
Minska riskerna kopplade till åldrande nätverks- och servernära infrastruktur.
Säkerställa ändamålsenliga tekniska förutsättningar i kommunens gemensamma mötesmiljöer.

Konsekvens vid uteblivna investeringar
Ökad risk för driftstörningar och avbrott i samhällsviktig och verksamhetskritisk IT.
Försämrad informations- och IT-säkerhet.
Ökad sårbarhet i nätverk och central infrastruktur.
Högre kostnader på sikt genom akuta åtgärder, kortsiktiga lösningar, ökade underhållsbehov.

Ekonomisk konsekvens
Till följd av investeringarna ökar kapitalkostnaderna under perioden och budgeten behöver därför förstärkas från nuvarande 2,3 miljoner kronor till 2,5 miljoner kronor år 2027.

Inventarier gemensamt kommunledningsförvaltningen

Gemensam budget för behov av inventarier inom kommunledningsförvaltningen samt för gemensamma lokalutrymmen i kommunhuset.

2 Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

2.1 Uppdrag och ansvarsområde

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen har till uppgift att möjliggöra en hållbar utveckling av kommunens fysiska miljö. Förvaltningen ansvarar för samhällsplanering, utveckling, byggande och drift, från övergripande strategisk nivå till genomförande. Förvaltningen arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen för kommunens medborgare, företagare, föreningsliv, turister och kommunens egen verksamhet.

I verksamhetsområdet ingår:

- Översiktlig och strategisk planering
- Framtagande av planer och program
- Hållbarhetsfrågor
- Markfrågor
- Exploateringsprojekt
- Geodata
- Nybyggnad av byggnader, gator och vägar
- Fastighetsförvaltning
- Drift, underhåll och utveckling av kommunens lokaler, utomhusanläggningar, vägar, parker, grönområden, simhall, ishall, fritidsbad och friluftsanläggningar
- Föreningsservice
- Insamling, transport och behandling av kommunalt avfall
- Huvudmannaskap för kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster
- Lokalvård

Alla verksamheter är skattefinansierade förutom verksamheterna för avfall och VA som är taxefinansierade.

2.2 Lagar och förordningar

Avdelningen för planering och utveckling verkar inom ett område där lagkraven är omfattande. Under perioden 2027–2029 är det av vikt att kommunen kan upprätthåller en rättssäker fysisk planering enligt plan- och bygglagen. Arbetet innebär att ta fram, tolka och tillämpa översiktsplaner, detaljplaner och andra planeringsunderlag på ett korrekt och aktuellt sätt.

Det ställs ökade krav inom miljö- och hållbarhetsområdet enligt miljöbalken och angränsande lagstiftning. Kommunen behöver säkerställa strategier och planeringsunderlag för bland annat klimatanpassning, energiförsörjning, naturvård och vattenhantering. Redan idag finns vissa eftersläpningar, exempelvis inom vattenområdet, som behöver hanteras.

Lagstiftningen förändras kontinuerligt inom planering, bygglov, kulturmiljö och fastighetsrätt, vilket kräver specialistkompetens och löpande kompetensutveckling. Det innebär att förvaltningen behöver planera och strukturera arbetet för att minska risken för felaktig tillämpning och förseningar.

Parallellt skärps kraven på digitalisering. Staten driver genom regeringsuppdrag 2026–2030 utvecklingen av en obruten digital samhällsbyggnadsprocess, med krav på digitala detaljplaner, standardiserade planeringsunderlag och tillgänglig geodata. Detta förstärks ytterligare genom initiativ som KiD. Kommunen förväntas anpassa sina arbetssätt och system, och förvaltningen behöver planera för hur man möter de nya kraven på bästa sätt.

Sammantaget innebär detta att förvaltningen står inför ett växande och mer komplext lag styrt uppdrag, vilket ställer höga krav på verksamheterna att arbeta med en långsiktig planering och strategi för att möta kraven.

Den övergripande slutsatsen är att de olika verksamheterna står inför framtida utmaningar och att förvaltningen behöver fokusera på långsiktighet. För att förvaltningen ska säkerställa att kommunen kan möta befintliga och nya lagkrav inom verksamheterna krävs även att organisationen anpassa inför nya framtida utmaningar.

2.3 Analys av underskott år 2025

Förvaltningen har tilldelats ökade medel under det senaste året och hade en budget i balans 2025. Under 2025 har förvaltningen arbetat med utveckling av ekonomistyrningen och det är av vikt att arbetet fortsätter under 2026 för att skapa ännu bättre processer i verksamheterna.

2.4 Volym- och resursmått

2.4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Inhyrd verksamhetsyta, kvm	26 983	26 053	25 996		
Fastighetsel byggnader, kWh	8 639 013	8 639 013	8 639 013		
Solelsproduktion, kWh	326 992	326 992	326 992		

2.4.2 Resursmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Gatubelysning, kr/inv	164	120	120		
Vinterväghållning, kr/inv	291	292	292		
Beläggningsunderhåll, kr/inv	228	309	309		

2.5 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Mark- och anläggningsentreprenad	1,2
Avdelning för teknik- och service (avfall, offentlig miljö entreprenad, kemikalier simhall, mat simhall, lokalvård hygienpapper)	2,5
Summa	3,7

Entreprenadkostnaderna redovisas i tabellen med en ökning om 3 procent. Den förväntade genomsnittliga kostnadsökningen för arbeten inom fastighetsförvaltning och övriga entreprenader bedöms dock kunna bli högre, mot bakgrund av det rådande världsläget, och snarare uppgå till cirka 3,5–5,0 procent.

Fastighet

Ökade kostnader inom fastighet ska täckas med höjda hyror, enligt den nya hyresmodellen. Höjda byggkostnader inom fastighetsinvesteringar hanteras i respektive investering och efterföljande nya hyror, hyreshöjningar eller ökade kapitalkostnader budgeteras i berörd

nämnd.

Avfallsenheten

Avfallsverksamheten påverkas av årliga indexuppräkningar av entreprenadavtal, vilket medför en kostnadsökning om cirka 700 000 kronor per år. Dessa ökningar behöver finansieras genom justeringar av avfallsavgifterna.

Offentlig miljö

Verksamheten påverkas av årliga indexuppräkningar av entreprenadavtal, vilket innebär en kostnadsökning om cirka 400 000 kronor per år. Om dessa kostnadsökningar inte kompenseras finns behov av att minska drift- och underhållsinsatser. Detta kan leda till försämrad säkerhet, minskad tillgänglighet samt en lägre kvalitet i de offentliga miljöerna för kommunens invånare och besökare.

Lokalvårdsenheten

Kostnaderna för hygienpapper och tvål har ökat med cirka 8 procent sedan 2025. Osäkerheter i omvärlden försvårar prognoser av framtida prisutveckling för lokalvårdsprodukter, vilket innebär en risk för fortsatta kostnadsökningar som verksamheten har begränsad möjlighet att påverka.

Simhallen har ökade kostnader för förbrukningsvaror svårare att kompensera fullt ut genom intäktsökningar.

2.6 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
LONA Provtagning - slutredovisn. 2026	0,100	-0,100
LONA Gröna dalen, totalt 1,9 mnkr	0,465	0,465
Climaxx, totalt 2,1 mnkr	0,840	0,630
Viable Cities, totalt 0,5 mnkr	0,167	0,167
Suverän, totalt 0,5 mnkr	0,260	0,245
Summa	1,832	1,407

Avdelningen för planering och utveckling

Avdelningen har tillgång till utvecklingsmedel i form av statsbidrag samt regionala och europeiska stöd, vilka nyttjas i stor utsträckning. Exempel på sådana initiativ är Viable Cities, Climaax och Suverän, samt flera projekt med stöd från LONA och LOVA.

Dessa bidrag bidrar till att delvis finansiera lönekostnader inom den skattefinansierade verksamheten. De stärker även organisationens kompetens och kapacitet att genomföra åtgärder samt utveckla metoder, exempelvis inom klimatanpassning såsom skydd mot skyfall och översvämningar. Vidare bidrar insatserna till ökad resiliens genom främjande av biologisk mångfald och anläggning av våtmarker.

Enheten för offentlig miljö

Förutom riktade statsbidrag har kommunen fått beviljad medfinansiering från trafikverket inom investeringsprojektet *BättrebussiBålsta, som* är en del av Region Uppsala och Håbo kommuns gemensamma arbete för att utveckla busstrafiken i Bålsta tätort. Projektet startade 2024 och pågår till och med 2027. Det omfattar flera åtgärder i syfte att öka tillgängligheten och förbättra trafiksäkerheten.

Åtgärderna innefattar bland annat tillgänglighetsanpassning av hållplatser, utbyggnad av gång-och cykelvägar samt införande av ett nytt busslinjenät, vilket planeras att genomföras i två etapper.

2.7 Kapitalkostnader för anläggningar och fastigheter

Förändring kapitalkostnad, mnkr	2027	2028	2029
Kapitalkostnader för investeringar till och med 2025	-124 890	-130 622	-138 124
Kapitalkostnader för investeringar 2026-2028	-5 732	-10 157	-4 131
Finansiering nämnder		2 655	3 882
Kapitalkostnader	-130 622	-138 124	-138 373
Avgår budgeterade kapitalkostnader föregående år	129 795	130 622	138 124
Summa ändrade kapitalkostnader	-827	-7 502	-249

2.8 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
Vinterväghållning, rimlig intern projektfinansiering	Ja	Ja	Nej	Nej	
Stärka kompetensförsörjning och bemanning	Ja	Ja	Nej	Nej	3,0
Säkerställa laguppyllelse och långsiktig planering (digitalisering, vägmarkeringar, gatuinspektör, egenkontroll, handläggning av markupplåtelser)	Ja	Ja	Nej	Nej	3,0

Förvaltningen har ett arbete att göra avseende en långsiktig planering och strategi. Det innebär till exempel att skapa långsiktiga planer för fastighetsunderhåll, skötsel av vägar och genomlysning av befintliga avtal med mera. Utöver det behöver förvaltningen arbeta med hur verksamheterna ska formera sig för att möta de framtida utmaningarna.

Det är en en utmaning att sätta storleken på behoven i tabellen innan arbetet med med planering, strategi och organisation är klar. Det är även väsentligt att skapa processer för att bidra till en jämnare och högre kvalitet i resultaten. När arbetssättet är tydligt definierat blir det dessutom enklare att analysera och förbättra, vilket gör att man kan upptäcka problem och effektivisera över tid.

2.9 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Taxor och avgifter Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen	1,2
Summa	1,2

Taxor och avgifter för Bålsta simhall

Avgifterna i denna justeras utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket publiceras av SKR i oktober varje år. Utifrån prognos om indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,160 miljoner kronor.

Avgifter för grävtillstånd, trafikanordningsplaner samt vite

Avgifterna i denna taxa justeras baserat på förändring i konsumentprisindex (KPI). Förändringen räknas med oktober månad som basmånad, varvid samtliga taxor och avgifter jämförs och regleras med procentsatsen för det innevarande kalenderåret. Utifrån prognos om en indexuppräkning med 2 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,010 miljoner kronor.

Taxa för markupplåtelser

Avgifterna i denna taxa justeras baserat på förändring i konsumentprisindex (KPI). Förändringen räknas med oktober månad som basmånad, varvid samtliga taxor och avgifter jämförs och regleras med procentsatsen för det innevarande kalenderåret. Utifrån prognos om en indexuppräkning med 2 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,003 miljoner kronor.

Avfallstaxa

Avgifterna i denna taxa regleras vid behov baserat på förändring i avfallsindex A12:1 MD. Utifrån prognos om en indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 1 miljon kronor.

Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverksamheter

Avgifterna i denna justeras utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket publiceras av SKR i oktober varje år. Utifrån prognos om indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,014 miljoner kronor.

Taxor och avgifter för avdelningen för planering och utveckling

Avgifterna i denna justeras utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket publiceras av SKR i oktober varje år. Utifrån prognos om indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,030 miljoner kronor.

2.10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Fastighetslokaler, uppsägning av hyreskontrakt	2,00	
Summa	2,00	

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Fastighet – Åtgärder	0,90	
Fastighetslokaler, uppsägning av hyreskontrakt	2,00	1,90
Simhallen – Åtgärder	0,75	
Offentlig miljö - minskad klippyta på extern mark	0,01	
Offentlig miljö - Återbruk av sista saltsanden (vinterväghållning)	0,10	
Offentlig miljö - Införande av parkeringsavgifter	1,00	5,40
Översyn av externa uthyrningar till föreningar		
Summa	4,76	7,30

Hela förvaltningen

En procent motsvarar 1,6 miljoner kronor av budget 2026.
Tre procent motsvarar 4,7 miljoner kronor av budget 2026.

Effektiviseringar och omprioriteringar – konsekvenser och budgetpåverkan 2027

Fastighetsavdelningen – uppsägning av hyreskontrakt

Omlokaliseringar av föreningar till gamla simhallen möjliggör en besparing om cirka 2 miljoner kronor.

Fastighetsavdelningen – åtgärder

Åtgärderna omfattar bland annat minskade driftskostnader genom avyttring av objekt under 2026, effektivisering av felanmälanshantering samt förbättrad avtals- och fakturakontroll. Därtill ses mediakostnader för inaktiva byggnader över och reduceras.

Konsekvenserna bedöms vara positiva och begränsas till fastighetsavdelningen, då åtgärderna stärker den ekonomiska kontrollen och effektiviteten i verksamheten.

Simhallen – åtgärder

Arbetet fokuserar på att öka intäkterna och samtidigt bibehålla tillgänglighet och säkerhet. Åtgärderna inkluderar:

- Utökade öppettider inom befintlig bemanning (redan genomfört)
- Privatlektioner och djupvattenträning
- Fler aktiviteter för ungdomar
- Samarbete med Medley för att öka besöksunderlaget
- Nytt koncept för barnkalas (under utredning), uppskattad intäkt ca 100 tkr/år
- Nya aktiviteter, exempelvis möhippor
- Anpassade tider för barn med NPF med fokus på en lugn miljö

- Inspirationskurser för ökad simkunnighet
- Sponsring kopplat till evenemang för att möjliggöra fri entré vid särskilda tillfällen

Effektivisering sker även genom optimering av vattenreningen, där användning av svavelsyra ökar i stället för koldioxid.

Enheten för offentlig miljö – parkeringsavgifter

Åtgärd
Införande av parkeringsavgifter föreslås från september 2027. Det behöver utredas hur kommunen bäst hanterar parkeringsövervakningen, ska det ske med interna eller externa resurser.

Budgetpåverkan

- Intäkt 2027 (delår): ca 1,0 miljon kronor
- Intäkt helår från 2028: ca 8,2 miljoner kronor
- Driftkostnad helår: ca –1,8 miljoner kronor
- Investeringskostnad: ca –1,7 miljoner kronor

Åtgärden ger ett positivt netto över tid och bidrar till att finansiera drift och underhåll av offentlig miljö.

Konsekvenser

- Invånare och besökare: ökade kostnader men förbättrad tillgänglighet till parkeringsplatser
- Näringsliv: kan gynnas genom ökad omsättning i centrala lägen
- Verksamhet: ökat administrativt ansvar men stärkt långsiktig finansiering

Samlad budgetpåverkan 2027

Åtgärderna innebär en budgetförstärkning inom offentlig miljö och skapar förutsättningar att hantera en ramminskning på 1–3 procent utan direkta försämringar av drift, säkerhet eller tillgänglighet.

Sammantaget bedöms åtgärderna utgöra en prioriterad och relativt skonsam effektivisering jämfört med alternativa besparingar.

2.11 Omorganisation mellan nämnder

Ej aktuellt.

2.12 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
Förvaltningsövergripande	0,30		
Lokalvården	1,10	1,50	0,80
Simhallen	0,08	0,12	0,08
Summa	1,48	1,62	0,88

Förvaltningsövergripande

Typ av investering:

Reinvestering (utbyte av befintlig maskin)

Motivering:

Plotter för utskrift i storformat (A0). Behövs inom beredskapsarbetet för att kunna trycka ut korrekta kartor, både i förväg men även vid händelse.

Lokalvården

Typ av investering:
Reinvestering (utbyte av befintlig maskin).

Motivering:
Ett utbyte behövs för att säkerställa både effektiv drift och en säker arbetsmiljö.

Konsekvens om investeringen inte genomförs:
Städkvalitéten försämras vilket innebär ökad risk för spridning av smitta.

Typ av investering:
Städrobot

Motivering:
Investering av en städrobot behövs för att säkerställa en effektiv och kvalitativ städning av sporthallar samtidigt som personalens arbetsmiljö förbättras. Städroboten möjliggör en mer ergonomisk arbetsfördelning, hög och jämn städkvalitet samt ett bättre nyttjande av personalens arbetstid.

Konsekvens om investeringen inte genomförs:
Om investeringen inte genomförs kvarstår ett fysiskt tungt och ensidigt arbete för personalen, vilket ökar risken för belastningsskador, förslitningsproblem och sjukskrivningar.

Simhallen

Typ av investering:
Reinvestering (utbyte av befintlig maskin).

Motivering:
Ett utbyte behövs för att säkerställa både effektiv drift och en säker arbetsmiljö.

Konsekvens om investeringen inte genomförs:
Badvattenkvalitéten försämras vilket innebär att analysproverna försämras och bassängen måste stängas.

HÅBO KOMMUN

Verksamhetsanalys 2027-2029

Barn- och utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och ansvarsområde 3
2 Demografiska förändringar 3
3 Lagar och förordningar 5
4 Analys av underskott år 2025 7
5 Volym- och resursmått 7
5.1 Volymmått 7
5.2 Resursmått 8
6 Indexuppräkningar 8
7 Statsbidrag 8
8 Tre prioriterade behov 10
9 Taxor och avgifter 11
10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 12
11 Omorganisation mellan nämnder 13
12 Mindre investeringar 13

1 Uppdrag och ansvarsområde

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, det kommunala aktivitetsansvaret samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, måltidsservice och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole- och annan pedagogisk verksamhet samt tillsyn av dessa, liksom uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Utöver verksamheterna i kommunens egen regi finns det sex fristående förskolor och två fristående grundskolor, varav en har fritidshem.

Inom gymnasiet finns samverkansavtal, där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80–90 andra gymnasieskolor.

2 Demografiska förändringar

Demografiska förändringar och påverkan på verksamhetens volym 2027–2029

Enligt befolkningsprognosen kommer antalet folkbokförda personer i åldersspannet 0-19 år att minska de närmsta åren. Demografiska förändringar de kommande åren med minskad inflyttning och nyproduktion i olika delar av kommunen kommer generera obalans inom verksamheterna. Vissa skolor kommer ha svårt att fylla sina barngrupper och klasser enligt grundkapacitet.

Ålder	2026	2027	Förändring 2026–2027, antal	Förändring 2026–2027 i %	2028	2029	Förändring 2027–2028, antal	Förändring 2027–2028 i %	Förändring 2028–2029, antal	Förändring 2028–2029 i %
0 år	205	203	-2	-1,0%	203	207	0	0,0%	4	2,0%
1–5 år	1 225	1199	-26	-2,2%	1185	1187	-14	-1,2%	2	0,2%
6 år	276	288	12	4,2%	273	261	-15	-5,2%	-12	-4,4%
7 - 9 år	897	890	-7	-0,8%	866	845	-24	-2,7%	-21	-2,4%
10 - 12 år	995	958	-37	-3,9%	950	913	-8	-0,8%	-37	-3,9%
13 - 15 år	916	953	37	3,9%	974	1011	21	2,2%	37	3,8%
16 - 18 år	994	950	-44	-4,6%	938	916	-12	-1,3%	-22	-2,3%
19 år	285	312	27	8,7%	298	309	-14	-4,5%	11	3,7%

Dessa förändringar påverkar planeringen för perioden 2027–2029 och innebär behov av fortsatt anpassning av organisation, lokaler och resursfördelning för att möta variationer i verksamheternas volymer. Den demografiska utvecklingen redovisas även i avsnittet *Volymmått*, där förändringar i antal barn och elever per skolform för perioden 2027–2029 framgår.

Egen regi exklusive sälj	2026	2027	Förändring 2026–2027, antal	Förändring 2026–2027 i %	2028	2029	Förändring 2027–2028, antal	Förändring 2027–2028 i %	Förändring 2028–2029, antal	Förändring 2028–2029 i %
Förskola	870	851	-19	-2,2%	845	843	-6	-0,7%	-2	-0,2%
Förskole-klass	254	265	11	4,2%	252	240	-13	-4,9%	-12	-4,8%
Grundskola	2 317	2 311	-6	-0,3%	2 302	2 284	-9	-0,4%	-18	-0,8%
Gymnasium	477	456	-21	-4,6%	450	440	-6	-1,3%	-10	-2,2%

Förskola

Antagande:

- 71 % av alla barn 1-5 år har en placering i egen regi
- Andel barn placerade på fristående förskolor i Håbo kommun väntas öka de närmsta åren
- Pågående byggnation utgör en osäkerhetsfaktor gällande befolkningsprognosen och fördelningen mellan kommunal och fristående verksamhet.

Prognostiserade volymer inom verksamheten är nästan i linje med befolkningsprognosen som kan hanteras inom befintlig organisation. Befolkningsprognosen indikerar ett minskat antal barn de kommande åren vilket ger ekonomiska konsekvenser om verksamheten inte justeras utifrån volymförändringarna. Anpassningar till volymförändringarna görs främst genom justering av befintlig organisation. Störst volymförändring indikeras i Skokloster där mindre än halva kapacitet av platser är använd.

Förskoleklass

Antagande:

- 92 % av alla barn i åldern 6 år har en placering i egen regi
- Andel elever i fristående grundskola i Håbo kommun: ca 17 %
- Alla barn som har en placering i egen regi indikerar en minskning närmsta åren

Prognostiserade volymer inom verksamheten är nästan i linje med befolkningsprognosen som kan hanteras inom befintlig organisation. Befolkningsprognosen indikerar ett minskat antal elever de kommande åren vilket ger ekonomiska konsekvenser om verksamheten inte justeras utifrån volymförändringarna. Anpassningar till volymförändringarna görs främst genom justering av befintlig organisation.

Grundskola

Antagande:

- 82,5 % av alla barn i åldern 7-12 år har en placering i egen regi.
- Andel elever i fristående grundskola i Håbo kommun: ca 17,5 %
- Alla barn som har en placering i egen regi indikerar en minskning närmsta åren

Prognostiserade volymer inom verksamheten är nästan i linje med befolkningsprognosen som kan hanteras inom befintlig organisation. Befolkningsprognosen indikerar ett minskat antal elever de kommande åren vilket ger ekonomiska konsekvenser om verksamheten inte justeras utifrån volymförändringarna. Anpassningar till volymförändringarna görs främst genom justering av befintlig organisation.

Förändringarna är ojämnt fördelade mellan årskurser och skolområden, vilket innebär att vissa skolor har fullt utnyttjad kapacitet medan andra har lediga platser. Anpassningar främst behöver ske genom justering av befintlig organisation. Störst volymförändring indikeras i Skokloster där mindre än 77% kapacitet av platser är använd.

Inom ramen för befintlig struktur är den sammantagna bedömningen att volymförändringarna inte möjliggör några mer omfattande förändringar på kort sikt. Hänsyn till

volymförändringarna tas vid planering av bemanning, lokalanvändning och resursfördelning.

Parallellt pågår en utredning om grundskolestrukturen i kommunen i syfte att skapa en långsiktigt hållbar organisation ur både ett pedagogiskt och ett ekonomiskt perspektiv. En organisation med flera paralleller ger möjligheter att optimera klasstorlekarna utifrån antalet elever i respektive årskull.

Det bedöms föreligga en hög sannolikhet för förändringar avseende fristående huvudmäns engagemang i Håbo kommun under den aktuella perioden, vilket då kommer att påverka såväl volymer i kommunal regi som grundskolestruktur.

Gymnasieskola

Antagande:

- 48% av alla studerande som är folkbokförda i Håbo kommun går på Fridegårdsgymnasiet.
- Håbo kommun köper gymnasieplats för 52% av alla studerande som är folkbokförda i kommunen.
- 35,6% av köpta gymnasieplatser är yrkesprogram.

Det förekommer en marginell del av 19 åringar som är skriven på gymnasieskolan. Prognostiserade volymer inom verksamheten kommer därför inte vara i linje med befolkningsprognosen eftersom denna enbart omfattar antal elever i åldrarna 16–18. Den andel 19 åringar kvalitetssäkras under budgetarbete att ta fram prognostiserade volymer för kommande år. Befolkningsprognosen indikerar ett minskat antal elever de kommande åren vilket ger ekonomiska konsekvenser om verksamheten inte justeras utifrån volymförändringarna. Anpassningar till volymförändringarna görs främst genom justering av befintlig organisation.

Volymförändringarna bedöms i huvudsak påverka lokalanvändning och interkommunala ersättningar snarare än den totala verksamhetsvolymen.

Som en följd av förändringar i betygssystemet, där betyget F i grundskolan tas bort, bedöms elevunderlaget till introduktionsprogrammen minska. Detta kan medföra att fler elever i stället söker till yrkesprogram. En sådan utveckling kan även innebära att lokaler vid Fridegårdsgymnasiet frigörs, vilket skulle skapa förutsättningar för ett förändrat eller utökat programutbud inom befintliga lokaler. Översyn av programutbudet inom gymnasieskola i egen regi är ett pågående uppdrag från nämnden där beslut är att vänta under 2026 är avgörande för budget i balans 2028, 2029 och 2030.

3 Lagar och förordningar

Bemannade skolbibliotek
Från och med den 1 juli 2025 gäller lagkrav på att varje grundskola ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek. Håbo kommun uppfyller i nuläget lagkravet vid samtliga skolor, med undantag för Slottsskolan där en tillfällig lösning tillämpas. Bemanningen motsvarar cirka 50 procent skolbibliotekarie vid de centrala skolorna samt 100 procent vid Futurum, vilket bedöms uppfylla lagens minimikrav. För att i högre grad motsvara lagens intentioner om stärkt läsförmåga och lärande i alla ämnen bedöms dock skolbibliotekens funktion kunna utvecklas ytterligare. Staten har aviserat att medel avsätts inom det generella statsbidraget, men hur dessa fördelas mellan huvudmän är i nuläget oklart. Eventuell vidare utveckling behöver därför analyseras utifrån tillgängliga resurser och kommunens samlade prioriteringar.

Nya regler för lärares undervisningstid
Den 1 juli 2027 träder nya regler för lärares undervisningstid i kraft. Förändringen behöver beaktas i resursfördelningsmodellen och kan medföra ökade kostnader, exempelvis genom

behov av fler personalresurser eller förändrad tjänstefördelning. Eventuella kostnadsökningar behöver hanteras som ett prioriterat äskande. Förberedande analyser tyder på behov av personalökning utifrån den osäkerhet som råder gällande eventuella statsbidrag och läraravtalens utformning.

Kartläggning inför SFI-studier
Regeringen har aviserat ett nytt lagkrav om kartläggning inför studier i Svenska för invandrare (SFI), vilket innebär ökade krav på kommunens mottagande- och bedömningsarbete. I nuläget saknas bedömningar av omfattning och eventuella ekonomiska konsekvenser, som därför behöver analyseras vidare i samband med fortsatt beredning.

Skolstrukturomvandling i grundskolan
Verksamheten berörs av ett pågående uppdrag att utreda en eventuell förändrad skolstruktur inom grundskolan. Inget beslut om strukturomvandling är fattat. Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 4 mars 2026 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett sammanhållet och jämförande beslutsunderlag avseende alternativa organisationslösningar, med utgångspunkt i tidigare rapporter och utredningar. Uppdraget omfattar bland annat analys av lokalkapacitet, pedagogiska förutsättningar samt en översiktlig men jämförbar ekonomisk analys. Det finns därmed i nuläget inget samlat helhetsförslag eller beslutad långsiktig ekonomisk kalkyl. Arbetet kan komma att identifiera behov av lokalanpassningar, men omfattning och kostnader är ännu inte fastställda. Uppdraget ska delredovisas i juni 2026 och slutredovisas i oktober 2026.

Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18)
Utredningen föreslår införande av en ny tio-gradig betygsskala och ett förändrat nationellt provsystem, med stegvis införande från höstterminen 2027 respektive vårterminen 2028. Genomförandet förutsätter kompetensutveckling och planering under 2026–2027. I nuläget saknas bedömningar av omfattning och eventuella ekonomiska konsekvenser, som därför behöver analyseras vidare i samband med fortsatt beredning.

Kunskap för alla – Läroplansutredningen (SOU 2025:19)
Reviderade styrdokument för de obligatoriska skolformerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2028 och förutsätter kompetensutvecklingsinsatser inför läsåret 2028/2029. I samband med genomförandet behöver behörighetsfrågor ses över, särskilt i årskurs 1 (nuvarande förskoleklass) där undervisning i dag i flera fall bedrivs av förskollärare och där inte alla ännu har erforderlig utbildning. I nuläget finns inga samlade bedömningar av omfattning eller eventuella ekonomiska konsekvenser, utan detta behöver analyseras vidare i den fortsatta beredningen.

En förbättrad elevhälsa (dir. 2024:30)
Utredningen innehåller förslag om stärkt elevhälsa och en tydligare reglering av stödinsatser. Förslagen innebär förändrade krav på organisering och tillgång till elevhälsans kompetenser, såsom skolsköterska, skolläkare, kurator och specialpedagogiska insatser. I nuläget finns dock inga beslut fattade och inga samlade bedömningar av omfattning eller eventuella ekonomiska konsekvenser för kommunen.

En tioårig grundskola
Införandet av en tioårig grundskola från och med höstterminen 2028 innebär att förskoleklassen upphör som egen skolform och integreras i grundskolan. Förändringen påverkar organisation, bemanning och arbetssätt, särskilt i övergången mellan förskola, grundskola och fritidshem. Reformen innebär behov av att se över personalens kompetens, framför allt för förskollärare verksamma i dagens förskoleklass, samt kan påverka fritidshemmens verksamhet, lokalanvändning och schemaläggning. Även om staten aviserat att reformen ska finansieras genom statliga medel är det i nuläget oklart hur finansieringen är utformad och vilka konsekvenser införandet kan få för huvudmannen. Eventuella kommunala konsekvenser kan därför först bedömas i samband med fortsatt beredning, när

förutsättningarna för genomförandet är tydligare.

4 Analys av underskott år 2025

Avvikelsen mot budget för 2025 var ett underskott med 30,6 miljoner kronor.

Ökad kostnad beror främst på att helårsdriften har avvikelser relaterade till både volymer och kostnadsavvikelser jämfört med budget. Ytterligare faktorer som har påverkat är extrakostnader (engångskostnader) samt internhyra.

Gällande volym- och kostnadsavvikelse är personalkostnader för höga i jämförelse med volymer. Den befolkningsprognos som SCB har tagit fram för 2024 och som tillämpats vid kommunens budgetberäkningar har visat sig vara för hög i förhållande till utfall.

Enligt beslut från kommunfullmäktige § 99 2025-06-09 har nämnden belastats med ej påverkbara eller budgeterade kostnader för ökad internhyra med 8,2 miljoner kronor. Det finns engångskostnader vilka uppgår till drygt 6,5 miljoner kronor vilka inte kommer belasta kommande år. Dessa består bland annat av kostnader för nedskrivning, utfört arbete som inte klassas som verksamhetsanpassning, engångskostnad för licenser samt felaktigt debiterade kostnader.

Nämndens resultat hade utan denna extra kostnad uppgått till ett underskott med 15,9 miljoner kronor.

5 Volym- och resursmått

5.1 Volymmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Antal barn i förskola, egen regi	850	862	851	845	843
Antal barn i förskola, annan huvudman	311	312	348	345	344
Antal barn i pedagogisk omsorg, annan huvudman	1	0	0	0	0
Antal elever i fritidshem, egen regi	1 135	1 149	1 152	1 138	1 089
Antal elever i fritids anpassad grundskola, egen regi	22	22	21	21	21
Antal barn i fritidshem, annan huvudman	151	123	128	126	121
Antal elever i förskoleklass, egen regi	284	267	265	252	240
Antal elever i förskoleklass, annan huvudman	25	24	23	22	21
Antal elever i grundskola, egen regi	2 342	2 335	2 311	2 302	2 284
Antal elever i grundskola, annan huvudman	505	508	490	488	485
Antal elever i anpassad grundskola, egen regi	31	34	29	29	29
Antal elever i anpassad grundskola, annan huvudman	1	1	1	1	1
Antal elever i gymnasieskola, egen regi	505	526	456	450	440
Antal elever i gymnasieskola, annan huvudman	563	528	494	488	476
Antal elever i anpassad gymnasieskola, egen regi	24	27	24	24	24
Antal elever i anpassad gymnasieskola, annan huvudman	0	1	1	1	1

5.2 Resursmått

Resursmått inom barn och utbildning handlar om hur mycket resurser som satsas i verksamheter som förskola, grundskola och gymnasium och hur dessa resurser fördelas. Detta mått tas fram i samband med budgetarbete gällande resursfördelningsmodell. Arbetet hur resurser kommer fördelas för år 2027 är ett pågående arbete och en del av budgetprocessen 2027.

6 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Köp av verksamhet	4,19
Livsmedelspriser	0,6
Skolskjuts	1,5
Summa	6,29

Prisjustering - Köp av verksamhet

Köpt verksamhet inom förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och gymnasium är volymberoende. Uppräkningen är beräknad utifrån nuvarande volymer och uppgår till 4,19 miljoner kronor.

Prisjustering - Livsmedelspriser

Livsmedelspriser bedöms inte indexuppräknas fullt ut, men trenden visar på en fördyring över tid. För år 2027 bedöms en ökning om cirka 5 procent, dock med stora osäkerheter. Prisökningarna innebär ett kostnadstryck på verksamheterna, särskilt inom förskola och skola där livsmedel utgör en betydande del av driftskostnaderna. Den beräknade kostnadsökningen uppgår till cirka 0,6 miljoner kronor och baseras på budget 2026, uppräknad utifrån nuvarande förutsättningar. Utfallet kan komma att påverkas av eventuella volymförändringar.

Prisjustering - Skolskjuts

Priserna i skolskjutsavtalet är fasta under de första 12 månaderna efter avtalsstart. Därefter finns möjlighet till indexbaserad prisjustering enligt avtal. Någon prisjustering har i nuläget inte begärts eller beslutats. Eventuella kostnadsförändringar kan därför tidigast påverka verksamheten från och med mars 2027. Uppräkningen är beräknad utifrån nuvarande volymer och uppgår till 1,5 miljoner kronor.

Uppräkningen bygger på en antagen prisökning om 15 procent jämfört med 2026 års prisnivå. Det finns dock en osäkerhet i beräkningen, främst kopplad till utvecklingen av drivmedelspriser, vilket kan innebära att den faktiska kostnadsutvecklingen avviker från beräkningen.

7 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
Fortbildning av lärare och fsk vt 2026 (speciallärar - o specialped utb)	0,3	0,2
Inköp av litteratur (förväntat HT26)	1,0	1,0
Inköp av läroböcker och lärarhandledningar (förväntat HT26)	1,2	1,3
Karriärtjänster läsåret 2025/2026	3,3	3,5
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan 2026	6,8	6,8

Lovskola 2026; samtliga lov	0,1	0,1
Lärarlönelyftet 2025/2026 (HT25 och VT26)	6	6
Läxhjälp 2026	0,2	0,2
Omsorg under kvällar, nätter o helger 2026	0,4	0,4
Personalförstärkning 2026	1,3	1,3
Personalkostnader för skolsociala Team 2026	0,6	0,6
Stärkt kunskapsutveckling 2026	19,1	15,5
Säkerhetshöjande åtgärder 2026	0,5	
Mjölkstöd	0,1	0,1
Pilotprojekt - investeringsmedel livsmedelsberedskap	0,5	0
Skapande skola	0,5	0,5
Utvecklingsbidrag till kultur och musikskola	0,47	0,47
Regionalt yrkesvux	4,44	3,46
Utbildningskostnader asylsökande/massflyktingar - grundskola ht 2025	0,3	
Utbildningskostnader asylsökande/massflyktingar - grundskola vt 2026		
Utbildningskostnader asylsökande/massflyktingar - gymnasieskola ht 2025	0,08	
Utbildningskostnader asylsökande/massflyktingar - gymnasieskola vt 2026		
Barn som inte är folkbokförda i Sverige		
Summa	47,19	41,43

Gällande 2026
För 2026 redovisas samtliga statsbidrag som nämnden har sökt, planerar att söka och har erhållit. Redovisningen omfattar därmed även bidrag som inte bedömts som väsentliga, och någon särskild avgränsning till enbart större ekonomiska förändringar har inte gjorts för detta år.

För de statsbidrag där belopp ännu inte redovisats i tabellen saknas i nuläget besked om hur stort de riktade statsbidragen kommer att bli för Håbo kommun.

Gällande 2027
Prognosen för statsbidrag 2027 baseras på SKR:s sammanställning av statsbidrag och deras bedömning av planeringsförutsättningar för kommunsektorn. Utgångspunkten är den information som SKR presenterar avseende vilka riktade statsbidrag som bedöms ha fortsatt finansiering samt vilka som är tidsbegränsade eller bedöms upphöra.

I linje med SKR:s bedömningar antas att flera riktade statsbidrag minskar i omfattning eller upphör efter 2026, samtidigt som färre nya riktade bidrag tillkommer. Prognosen för 2027 präglas därför av en försiktig bedömning, där endast statsbidrag med tydlig och återkommande finansiering antas ligga kvar på liknande nivåer. Mindre och mer tillfälliga statsbidrag har bedömts med högre osäkerhet eller justerats ned.

Gällande satsningen *Stärkt kunskapsutveckling 2026* och anledningen till att beräkningen för 2027 är lägre vill barn- och utbildningsförvaltningen förtydliga följande. Beräkningen bygger på att Håbo kommuns andel av medlen för Stärkt kunskapsutveckling 2026 (19,1 miljoner kronor av totalt 9 364 miljoner kronor) har omräknats proportionellt och därefter tillämpats på den totala ramen för 2027 om 7 583 mnkr.

Sammantaget innebär detta att intäkterna från riktade statsbidrag bedöms minska eller vara mer osäkra 2027 jämfört med 2026.

8 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
Nya reglerna för lärares undervisningstid	Nya regler från 1 juli 2027	En hållbar kommun och en attraktiv arbetsgivare	N	N	
Skolstrukturomvandling i grundskolan	Befintlig lagstiftning	En attraktiv kommun, hållbar kommun och ekonomi i balans	N	N	
Bemannade skolbibliotek	Lagkrav sedan 1 juli 2025	En hållbar kommun och en attraktiv arbetsgivare	N	N	2,3

1. Anpassning till ny lagstiftning om lärares undervisningstid

Den 1 juli 2027 träder nya regler för lärares undervisningstid i kraft. Förändringen behöver beaktas i resursfördelningsmodellen och kan innebära behov av organisatoriska justeringar, exempelvis av tjänstefördelning, schemaläggning och personaldimensionering, för att säkerställa den timplanebundna undervisningen. I nuläget är det osäkert hur regleringen kommer att påverka verksamheten i praktiken, och det går därför inte att dra slutsatser om omfattning eller eventuella ekonomiska konsekvenser. Förberedande analyser tyder på behov av personalökning utifrån den osäkerhet som råder gällande eventuella statsbidrag och läraravtalens utformning. En fördjupad analys behöver genomföras i verksamheten innan bedömning kan göras av eventuellt resursbehov, inklusive påverkan på driftbudgeten. Förvaltningen kommer att återkomma med en samlad bedömning när beredningsunderlag har tagits fram.

2. Skolstrukturomvandling i grundskolan

Omställning av skolstrukturen i grundskolan utreds för närvarande, men det ska understrykas att inget beslut om strukturomvandling är fattat och att det i nuläget inte finns något samlat helhetsförslag med en beslutad långsiktig ekonomisk kalkyl. Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 4 mars 2026 att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en sammanhållen och jämförande analys av skolstrukturen, där bland annat lokalkapacitet, investeringsbehov och ekonomiska konsekvenser för olika organisationsalternativ ska belysas.

Inom ramen för detta uppdrag kan behov av investeringar i lokaler samt verksamhetsanpassningar kopplade till förändrat elevunderlag komma att identifieras, vilket i så fall kan innebära både engångskostnader inom investeringsbudgeten och långsiktiga effekter på driftkostnaderna. Det bedöms även finnas en hög sannolikhet för förändringar av fristående huvudmäns engagemang i Håbo kommun under perioden, vilket kan påverka elevvolymer i kommunal regi och därmed skolstrukturen. Då uppdraget ännu pågår går det i

nuläget inte att ta fram ett tillförlitligt kostnadsunderlag eller kvantifiera ett maximalt prioriterat behov för 2027. Bedömningar av investeringarnas omfattning och långsiktiga driftkostnadseffekter är beroende av uppdragets slutsatser. Uppdraget ska delrapporteras till nämnden den 17 juni 2026 och slutrapporteras den 7 oktober 2026.

Om nödvändiga medel inte tillförs finns risk för ineffektivt lokalutnyttjande samt ökade kostnader på längre sikt. Det maximala prioriterade behovet för 2027 bedöms i nuläget inte kunna kvantifieras. Förvaltningen kommer att återkomma med bedömning av prioriterat behov, inklusive fördelning mellan investering och drift, när uppdraget har slutförts och underlag finns.

3. Bemannade skolbibliotek

Lagkravet på bemannade skolbibliotek gäller från den 1 juli 2025 och innebär att varje grundskola ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek. Huvudmannen ska enligt lagstiftningen i första hand eftersträva att bemanningen utgörs av personal med examen inom biblioteks- och informationsvetenskap eller annan relevant högskoleutbildning. Håbo kommun uppfyller i nuläget detta lagkrav vid samtliga skolor, med undantag för Slottsskolan där en tillfällig lösning tillämpas. Nuvarande bemanning motsvarar cirka 50 procent skolbibliotekarie vid de centrala skolorna samt 100 procent vid Futurum, vilket bedöms uppfylla lagens minimikrav. För att i högre grad motsvara lagens intentioner, det vill säga att stärka elevers läsförmåga och bidra till lärande i alla ämnen, bedöms dock skolbibliotekens funktion kunna utvecklas ytterligare. Staten har aviserat att medel avsätts inom det generella statsbidraget till kommunerna för bemannade skolbibliotek, men hur dessa medel fördelas mellan huvudmän är i nuläget oklart. Eventuell vidare utveckling av skolbibliotekens bemanning och funktion behöver därför analyseras utifrån tillgängliga resurser och kommunens samlade prioriteringar.

Sammanfattning
De tre prioriterade behoven är kopplade till lagkrav och strukturella förändringar som inte kan hanteras inom befintlig ekonomisk ram. Samtliga behov bedöms därför vara nödvändiga att beakta i budget 2027.

9 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Summa	

Genomgången av taxor och avgifter inom barn- och utbildningsnämndens ansvarsområde visar att inga förändringar av avgiftsnivåerna föreslås inför kommande period. Avgifterna för kulturskolan och biblioteket, liksom prövningsavgiften inom vuxenutbildningen, lämnas oförändrade. Detta innebär att taxor och avgifter även framåt inte förväntas bidra till ökade intäkter för nämnden.

En justering som kan få viss ekonomisk effekt är att avgiften för scanning av dokument vid biblioteket tas bort. På sikt kan detta innebära en mindre minskning av intäkterna, även om påverkan på nämndens samlade ekonomi bedöms som mycket begränsad. Sammantaget innebär inriktningen att taxor och avgifter fortsatt har en begränsad betydelse för nämndens ekonomi.

10 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Se över möjligheten till kombinerade tjänster	2,3	
Lokalöversyn i syfte att säga upp hyresavtal i den mån det går	2,1	
Översyn av ej lagstadgade verksamheter	2	
Ändring årskurs F-5 Slottskolan	2	
Summa	8,4	

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Översyn av personalresurser i samtliga verksamheter	20	
Översyn av modersmålsundervisning vilket innebär att tjänster för modersmålsundervisning köps på distans av extern aktör	3	
Summa	23	

Åtgärder vid en procents minskning av ram

En minskning av budgetramen med 1 procent motsvarar cirka 7,38 miljoner kronor baserat på 2025 års budget. Föreslagna åtgärder uppgår sammantaget till cirka 8,4 miljoner kronor enligt tabell. Åtgärderna har tagits fram med utgångspunkt i att barns och elevers undervisning och trygghet ska prioriteras, samt att lagstadgade uppdrag ska upprätthållas.

Prioriteringsordning vid genomförande

1. Åtgärder som inte direkt påverkar barn och elever i undervisningen
2. Organisatoriska och strukturella effektiviseringar
3. Förändringar som kan innebära viss omställning för barn och elever

I första hand genomförs en översyn av möjligheten till kombinerade tjänster, där personalresurser nyttjas mer effektivt över verksamhetsgränser utan att minska närvaro i undervisningen. Parallellt görs en lokalöversyn i syfte att säga upp hyresavtal där så är möjligt, vilket minskar kostnader utan direkt påverkan på barn och elever.

Därefter följer en översyn av ej lagstadgade verksamheter, där omfattning och ambitionsnivå kan behöva reduceras eller prioriteras om. Slutligen ingår en förändring av årskursstrukturen (F–5) vid Slottskolan, vilket bedöms kunna genomföras med bibehållen kvalitet men innebär organisatorisk omställning.

Åtgärderna innebär effektiviseringar och omprioriteringar som kan påverka verksamhetens organisation och tillgänglighet, men syftar till att i möjligaste mån skydda undervisningens kvalitet för barn och elever. Påverkan på näringslivet bedöms som begränsad, då åtgärderna i huvudsak rör kommunal kärnverksamhet för barn och unga.

Åtgärder vid tre procents minskning av ram

En minskning av budgetramen med 3 procent motsvarar cirka 22,14 miljoner kronor baserat på 2025 års budget. Föreslagna åtgärder uppgår till cirka 23 miljoner kronor enligt tabell. Åtgärderna innebär mer långtgående effektiviseringar och omprioriteringar.

Prioriteringsordning vid genomförande

1. Skydd av lagstadgad undervisning och grundläggande stöd till barn och elever

2. Generella effektiviseringar i organisation och bemanning
3. Förändrade arbetssätt och alternativa leveransformer

Den mest omfattande åtgärden är en översyn av personalresurser i samtliga verksamheter, med anpassning av bemanning till minskad budgetram. Detta innebär prioritering av kärnuppdraget och minskad flexibilitet i organisationen.

En översyn av modersmålsundervisningen, med övergång till distanslösningar via extern aktör, är en möjlig effektivisering. Åtgärden syftar till att säkerställa fortsatt tillgång till modersmålsundervisning, med en anpassad organisation. Modersmålsundervisning i finska samt studiehandledning fortsätter att bedrivas i egen regi.

Den angivna kostnaden är ett estimat, baserat på nuvarande volymer och antaganden om tjänsternas omfattning, och är beroende av val av extern aktör och slutliga avtalsvillkor.

Åtgärderna innebär betydande konsekvenser för verksamhet och personal samt påverkan på barn och elever, främst genom minskad tillgänglighet och förändrade arbetssätt. Samtliga åtgärder är utformade för att i första hand värna barn och elevers rätt till utbildning, samtidigt som ambitionsnivån och servicegraden i verksamheten behöver reduceras. Påverkan på näringslivet bedöms som begränsad.

Samband med genomlysning av utbildningsverksamheten

De föreslagna åtgärderna vid både en och tre procents minskning av budgetramen ligger i hög grad i linje med de iakttagelser och rekommendationer som framkommer i den genomförda genomlysningen av utbildningsverksamheten i Håbo kommun. I analysen konstateras att verksamhetens huvudsakliga utmaningar är strukturella och kopplade till styrning, organisation, bemanning och lokalanvändning, snarare än till en generellt hög resursnivå. Genomlysningen pekar på att *”effektiviseringspotentialen i huvudsak återfinns inom personalintensiva delar av organisationen, samt inom områden såsom bemanningsstyrning, undervisningsresurser, administration, stödfunktioner och lokalanvändning”*. Detta överensstämmer med de föreslagna åtgärderna som fokuserar på organisatoriska effektiviseringar, anpassning av bemanning samt översyn av lokaler och strukturer.

Vidare framhåller analysen behovet av att genomföra både kortsiktiga kostnadsdämpande åtgärder och mer långsiktiga strukturella förändringar för att nå en hållbar ekonomi i balans. Det anges att *”de långsiktiga åtgärderna – såsom lokalanpassningar, skolstruktur och effektivisering av stödfunktioner – tar tid att planera och genomföra, och måste därför påbörjas omedelbart”*. De åtgärder som föreslås vid en större ramminskning, såsom anpassning av bemanning, förändrade arbetssätt och alternativa leveransformer, ligger därmed i linje med genomlysningens bedömning av vad som krävs för att långsiktigt anpassa verksamheten till förändrade ekonomiska och demografiska förutsättningar. Samtidigt betonas i både analysen och de föreslagna åtgärderna vikten av att värna lagstadgad undervisning och barn och elevers rätt till utbildning.

11 Omorganisation mellan nämnder

Inga organisationsförändringar är planerade inför 2027. Därmed finns inga drift- eller investeringsbudgetar som ska föras över mellan organisatoriska förvaltningar. Någon samsyn kring belopp mellan berörda förvaltningar behöver därför inte säkerställas.

12 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
Uppbyggnad av beredskapslager Måltidsservice	0,5		
Elevmöbler Grundskola	3,4		
Verksamhetsmöbler Grundskola	0,1		
Digital utrustning Grundskola	0,3		
Elevdatorer Gymnasium	1,02		
Inventarier Gymnasium	0,3		
IKT utrustning Förskola	0,1		
Verksamhetsmöbler Förskola	0,4		
Inventarier Kulturskolan	0,1		
Summa	6,22		

Mindre investeringar under perioden 2027

- Inventarier
- Digital utrustning
- Elevdatorer
- Uppbyggnad av beredskapslager

Investeringarna bedöms vara nödvändiga för att upprätthålla verksamhetens kvalitet och säkerhet. Om investeringarna inte genomförs finns risk för försämrad arbetsmiljö, minskad funktionalitet i lokaler samt ökad sårbarhet i verksamheten.

Plan för 2028 och 2029 är ännu inte kartlagda när det gäller investeringar.

HÅBO KOMMUN

Verksamhetsanalys 2027-2029

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden presenterar här 2027 års verksamhetsanalys, som sammanfattar nämndens uppdrag, förändringar i lagstiftning och utvecklingsbehov inför kommande år. Analysen utgör ett centralt underlag för nämndens fortsatta arbete med att upprätthålla en rättssäker myndighetsutövning och en effektiv service, samtidigt som verksamheten behöver anpassas till att resursutvecklingen inte motsvarar de ökande kraven.

Nämndens verksamhet bedrivs i en föränderlig omvärld där kraven på digitalisering, lagförändringar och robusta samhällsstrukturer fortsätter att öka. Detta påverkar både förutsättningarna för arbetet och behovet av långsiktiga strategiska prioriteringar. För att möta dessa krav krävs en väl avvägd resursfördelning, ett effektivt arbetssätt och kontinuerlig omställningsförmåga.

Verksamhetsanalysen är ett centralt underlag i budgetprocessen inför år 2027 och avgränsas från kopplingar till verksamhetsmål och effekter av effektiviseringsåtgärder.

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och ansvarsområde 4
2 Lagar och förordningar 4
3 Analys av underskott år 2025 5
4 Volym- och resursmått 5
4.1 Volymmått 5
5 Indexuppräkningar 6
6 Statsbidrag 6
7 Tre prioriterade behov 6
8 Taxor och avgifter 7
9 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram 8
10 Omorganisation mellan nämnder 9
11 Mindre investeringar 10

1 Uppdrag och ansvarsområde

Bygg- och miljönämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning inom byggnadsväsendet, miljöområdet och bostadsanpassningsbidrag.

Inom byggnadsväsendet ansvarar nämnden för bygglov, förhandsbesked, tillsyn och anmälan enligt plan- och bygglagen och angränsande lagstiftning.

Inom miljöområdet ansvarar nämnden för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, smittskyddslagen, livsmedels-, alkohol- och tobakslagstiftningen. Miljöbalken hanterar bland annat miljöfarlig verksamhet, strandskydd, hälsoskydd, kemiska produkter, förorenad mark, områdesskydd, avfall och tillverkarens ansvar.

Nämnden ansvarar för att besluta om bidrag i enlighet med lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Tillsyn och kontroll är en stor del av nämndens uppgifter. Inom nämndens ansvar ligger även medverkan i kommunens fysiska planering, allmän intressebevakning inom verksamhetsområdena samt information och rådgivning till invånare, byggherrar, företag och verksamheter.

2 Lagar och förordningar

Under perioden 2027–2029 påverkas bygg- och miljönämndens verksamhet i hög grad av de omfattande förändringar som trädde i kraft i plan- och bygglagen (PBL) den 1 december 2025. Lagändringarna innebär både förenklingar och skärpningar i lovplikten. Det nya regelverket innebär bland annat att de tidigare bygglovsbefriade åtgärderna som friggebodar och attefallshus tas bort och ersätts av nya typer av komplementbyggnader, där fastighetsägare ges större frihet att disponera en ytpott för byggnation. Detta förväntas minska antalet mindre lovärenden men samtidigt öka behovet av rådgivning och vägledning till allmänheten, då regelverket blivit mer flexibelt men också mer differentierat. Samtidigt skärps lovplikten i områden nära gräns, järnväg, totalförsvarets anläggningar samt i särskilt värdefulla miljöer, vilket innebär fler komplexa ärenden som kräver utökad prövning och samråd med andra myndigheter. Dessa förändringar ger sammantaget en arbetsförskjutning från volym till komplexitet i nämndens handläggning.

För nämndens bostadsanpassningsverksamhet pågår ett nationellt utvecklingsarbete, där Boverkets utvärdering har föreslagit ytterligare lagändringar som kan komma att bredda bidragets omfattning, bland annat genom att återinföra rullstolsgarage. Om dessa förslag genomförs bedöms de leda till ökade kostnader eftersom fler typer av åtgärder skulle omfattas av bidraget och behovet förväntas öka i takt med en växande äldre befolkning.

Lagändringarna kommer att kräva omställningar i arbetssätt, förstärkt kompetens och förbättrade informationsinsatser. Förändringarna finansieras inte av några riktade statsbidrag, då det inte finns några sådana inom nämndens verksamhetsområden. Eventuella kostnadsökningar som uppstår till följd av lagändringarna – exempelvis ökade kostnader för bostadsanpassningsbidrag eller behov av resursförstärkningar kopplade till mer komplex prövning enligt PBL – behöver därför redovisas som prioriterade områden.

För miljöavdelningens verksamhet har två stora utredningar kommit under år 2025 och remisser har varit ute, men utredningarna har ännu inte gett skarpa förslag på lagändringar. Utredningarna är dels en inom miljöprövningar som har skapat rubriker då instiftandet av en ny miljöprövningsmyndighet har föreslagits. Den utredningen gav också förslag på en utökad anmälningsplikt, men det har ännu inte blivit några förslag om hur det skulle se ut. Om det blir verklighet kommer det att påverka avdelningens verksamhet genom att många fler verksamheter måste registreras och hanteras av avdelningen. Den andra utredningen är hos

vilken myndighet som livsmedelskontrollen ska finnas. Idag är den i stor utsträckning ett uppdrag för kommunen. Förslagen som kom i utredningen och som har gått på remiss är att kontrollen flyttas till antingen Länsstyrelsen eller till Livsmedelsverket. Om så skulle ske skulle cirka 1,5 årsarbetskrafter frigöras från miljöavdelningen. Det är föreslaget att det skulle börja gälla den 1 januari 2028.

3 Analys av underskott år 2025

Bygg- och miljönämnden redovisade inget underskott för utfallet år 2025. Budgetår 2025 avslutades med ett överskott på 1,3 miljoner kronor, främst till följd av minskade personalkostnader, minskade kostnader för bostadsanpassningsbidrag och något ökade intäkter.

4 Volym- och resursmått

4.1 Volymmått

Mått	Utfall 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029
Antal myndighetsbeslut till nämnd	22	40	45	45	45
Antal startbesked anmälningsärenden	106	70	150	150	100
Antal lovbeslut och startbesked bygglov	209	165	160	160	170
Antal beslut bostadsanpassningsbidrag	175	190	200	210	210
Antal slutbesked	208	220	220	220	200
Antal tillsynsbesök enligt miljöbalken per årsarbetskraft	32	40	40	42	42
Antal tillsynsbesök enligt livsmedelslagstiftningen per årsarbetskraft	88	118	118	125	125
Antal tillsynsbesök enligt alkohollagstiftning per årsarbetskraft	63	28	46	46	46
Självfinansieringsgrad miljöbalkstillsyn	65	60	65	65	68
Självfinansieringsgrad livsmedelskontroll	76	73	73	75	78
Antal Planerade tillsyner miljöskydd		90	100	100	110
Antal Uppföljande tillsyner miljöskydd		5	8	8	10
Antal Händelsestyrd tillsyn Miljöskydd		25	25	30	30
Antal planerade tillsyner Hälsoskydd		40	40	45	55
Antal Uppföljande tillsyner Hälsoskydd		5	5	5	10
Antal händelsestyrd tillsyn Hälsoskydd		5	8	10	10
Antal planerade tillsyner Livsmedel		90	90	100	100
Antal uppföljande tillsyner Livsmedel		50	50	40	40
Antal händelsestyrda tillsyner Livsmedel		12	12	12	12
Antal planerade tillsyner Servering och försäljning		60	60	60	60
Antal uppföljande tillsyner Servering och försäljning		10	10	10	10
Antal händelsestyrda tillsyner Servering och försäljning		2	2	2	5

5 Indexuppräkningar

Prisökningar, mnkr	2027
Verksamhetssystem, NOVA, ECOS och BABonline	0,018
Summa	0,018

Bygg- och miljönämnden har tre verksamhetssystem som prisjusteras enligt arbetskostnadsindex. Inför år 2027 bedöms en höjning på 2,5 procent ske. Bostadsanpassningsbidragets verksamhetssystem, där handläggning av bidrag beslutas, heter Babonline. Bygglovavdelningens verksamhetssystem heter ByggR/NOVA och miljöavdelningens system heter Ecos.

En ökning med 2,5 procent innebär en kostnadsökning med cirka 0,018 miljoner kronor.

6 Statsbidrag

Riktade statsbidrag, mnkr	2026	2027
Summa		

Bygg- och miljönämnden har inga riktade statsbidrag inom verksamheterna år 2026-2027.

7 Tre prioriterade behov

Prioriterat behov	Kopplar till lag/regler	Kopplar till KFmål	Kan hanteras inom ram (J/N)	Engångs-belopp (J/N)	Belopp budget 2027
kompensera bortfall för tidigare lovpliktiga åtgärder som inte längre genererar intäkter.	Plan- och bygglagen	Ekonomi i balans. Attraktiv arbetsgivare, hållbar kommun och företagarvänlig kommun	Nej	Nej	0,8 miljoner kronor
Säkra tillräckliga personalresurser för att kunna genomföra lagstadgad tillsyn.	Miljöbalken	Hållbar kommun, företagarvänlig kommun	Nej	Nej	0,3 miljoner kronor
Bibehåll budget för bidrag.	Lag om bostadsan	Hållbar kommun	Ja	Nej	3 miljoner kronor

	passningsb idrag

Den lagändring i plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025 innebär ett betydande intäktsbortfall, eftersom flera tidigare lovpliktiga åtgärder inte längre omfattas av lovkrav och därmed inte genererar avgiftsintäkter. Förändringen bedöms minska verksamhetens intäkter med omkring 30 procent, motsvarande cirka 0,8 miljoner kronor per år. Inför år 2027 behöver verksamheten därför kompensera detta bortfall för att kunna upprätthålla en stabil och rättssäker handläggning samt bibehålla kvaliteten i myndighetsutövningen. På längre sikt kan lagändringen medföra ett ökat behov av tillsyn, vilket i viss mån kan komma att återställa intäktsnivån, men detta bedöms inte vara möjligt under de första åren 2027–2028. Förändringen innebär även att mer tid behöver avsättas till rådgivning, vilket i dagsläget inte är avgiftsbelagt.

För att säkerställa att miljöavdelningens verksamheten kan fullgöra sitt myndighetsuppdrag under år 2027 finns ett tydligt behov av att förstärka personalresurserna. I nuläget saknas cirka 20–30 procent av den kompetens och bemanning som krävs för att genomföra den lagstadgade tillsynen inom miljöavdelningens ansvarsområde. För att möta dessa krav behövs en budgetökning på 0,3 miljoner kronor, vilket möjliggör rekrytering av ytterligare en medarbetare. Resterande del av personalkostnaden bedöms kunna finansieras genom ökade intäkter från tillsynsverksamheten när kapaciteten förbättras och fler tillsynsinsatser kan genomföras. Behovet inom verksamheten hanteras idag genom att prioritera vilka delar som ska tillsynas i tillsynsplan, vilket riskerar att vissa tillsynsområden skjuts upp, att rättssäkerheten kan påverkas negativt och att brister inte upptäcks i tid.

Likt riket i stort blir befolkningen i Håbo successivt äldre. Den demografiska utvecklingen präglas av en ökande andel invånare över 75 år samtidigt som barnafödandet minskar, vilket förstärker åldersförskjutningen i befolkningen. Detta innebär ökade behov inom bostadsanpassningsbidrag.

När det gäller bostadsanpassningsbidragen visar utfallet att det främst är invånare över 75 år som söker bidraget, även om det formellt kan sökas av alla. Trots en växande äldre befolkning har ärendeinflödet under år 2025 inte ökat i samma takt som under motsvarande period år 2024. Samtidigt finns betydande risker kopplade till kostnadsutvecklingen, eftersom externa faktorer såsom konjunktur, materialpriser och entreprenadkostnader påverkar kostnaden per åtgärd och därmed skapar ökat tryck på budgeten. Analysarbetet kring bostadsanpassningsbidraget är komplext och svårförutsägbart och bygg- och miljönämnden bedömer därför att det är prioriterat att bibehålla budgetnivån för år 2027 för att säkerställa behov.

8 Taxor och avgifter

Ekonomiska effekter av ändring i taxor och avgifter, mnkr	2027
Taxa bygglovavdelning	0,085
Taxa miljöavdelningen	0,124
Summa	0,209

Bygg- och miljönämnden har fyra taxor inom verksamheterna. Inför varje nytt kalenderår justeras timavgiften i samtliga taxor utifrån prisindex för kommunal verksamhet (PKV), vilket publiceras av SKR i oktober varje år. För år 2027 visar prognosen på en höjning om 3 procent.

Taxor för miljöavdelningen

Utifrån prognos om indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,124 miljoner kronor.

Taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdena
Taxan gäller från och med den 1 januari 2023. Taxan baseras på en timavgift som debiteras för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet inom livsmedelsområdet.

Taxa för tillstånd och tillsyn av alkohol, tobak och liknande produkter
Gällande taxa antogs i kommunfullmäktige den 24 februari 2025, § 29 och börjar gälla den 1 mars 2025.

Taxa inom miljöbalkens, kontrollförordningens, marknadskontrollförordningens samt strålskyddslagens områden
Gällande taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens, kontrollförordningens, marknadskontrollförordningens samt strålskyddslagens områden, antogs av kommunfullmäktige den 5 maj 2025, § 81.

Taxa för bygglovavdelning
Utifrån prognos om indexuppräkning med 3 procent för år 2027 genererar det en intäktsökning om cirka 0,085 miljoner kronor.

Bygglovtaxa
Bygg- och miljönämndens bygglovtaxa justerades och antogs den 5 maj 2025, § 80. I mars 2026 beslutar bygg- och miljönämnden att föreslå kommunfullmäktige om justering av taxan utifrån lagändringar och ökade kostnader för remisser till Räddningstjänsten. Ny taxa förväntas gälla från 1 juli 2026.

9 Åtgärder om en respektive tre procents minskning av ram

Åtgärder vid enprocents minskning, mnkr	2027	2028
Ökade intäkter, genom riktad tillsyn	0,04	0,04
Minskade kostnader inom IT och kompetensutveckling	0,1	0,1
Summa	0,14	0,14

Åtgärder vid treprocents minskning, mnkr	2027	2028
Minskning av extern samverkansforum	0,1	0,1
Effektivisering av uppsökande tillsyn	0,2	0,2
Minskade kostnader inom IT och kompetensutveckling	0,1	0,1
Summa	0,4	0,4

Kostnadsfördelningen inom bygg- och miljönämndens totala budget utgörs av 74,8 procent för personalkostnader, 14,4 procent för bostadsanpassningsbidrag, 4,7 procent för licenser, verksamhetssystem och e-tjänster, samt internhyra för 1,8 procent. Detta innebär att endast 4,3 procent återstår för bland annat leasing av bilpool, portokostnader, kompetensutveckling, samverkansforum med mera. Det är inom ramen för de 4,3 procent som effektiviseringsåtgärder behöver genomföras eftersom resterande delar har för stor påverkan på efterlevnad av lagstadgat verksamhet.

För att hantera en ramminskning om en respektive tre procent har verksamheten identifierat ett antal effektiviseringsåtgärder. Åtgärderna innebär både direkta kostnadsminskningar och strategiska omprioriteringar, där resurser styrs mot verksamhet som tydligt bidrar till intäkter eller förbättrad kostnadskontroll.

Åtgärder vid en procents minskning:

För att frigöra tid för avgiftsbelagd handläggning föreslås:

- att större del av arbetstiden läggs på handläggning

Åtgärden bedöms bidra till en intäktsökning om cirka 0,04 miljoner kronor. Dock kommer det innebära minskad tillgänglighet för invånare och företag, men digitala kontaktvägar och bokningsbara tider bedöms kunna täcka delar av behovet.

Minskade kostnader inom IT och kompetensutveckling:

Genom att reducera kostnader inom IT kan cirka 0,05 miljoner kronor sparas. Detta kräver ökad intern kompetens inom IT.

Därutöver minskas kostnaderna för kompetensutveckling med cirka 0,05 miljoner kronor genom en mer restriktiv prioritering av utbildningsinsatser. Obligatoriska och verksamhetskritiska utbildningar kommer dock fortsatt att genomföras.

Åtgärder vid tre procents minskning:

Minskning av externa samverkansforum:

- Deltagandet i Mitt Miljösamverkan reduceras, vilket ger en besparing på cirka 0.06 miljoner kronor.
- Deltagande i Bygglovalliansen reduceras vilket motsvarar ytterligare 0,02 miljoner kronor i minskade kostnader.
- Samverkan med Räddningstjänsten och Polisen kring välfärdsbrott och tillsyn av samhällsrisker minskas i omfattning, vilket ger en besparing om cirka 0,02 miljoner kronor. Vissa gemensamma insatser kommer därmed att prioriteras ned, men samverkan i akuta eller lagstadgade situationer kvarstår.

Dessa forum bidrar med kunskapsutbyte och gemensamma utvecklingsinsatser, men kostnaderna behöver nu vägas mot rådande ekonomiska förutsättningar. Även om minskat deltagande innebär ett visst tapp i omvärldsbevakning och kompetensutveckling bedöms åtgärden genomförbar utan att kvaliteten i kärnverksamheten påverkas i betydande grad på kort sikt.

Effektivisering av uppsökande tillsyn:

Den uppsökande tillsynen inriktas i större utsträckning mot verksamheter som kan generera ökade intäkter. Detta innebär:

- minskad tid för rättelseärenden
- ökat fokus på bygglovsrelaterad tillsyn
- minskad hantering av klagomålsärenden
- skärpt prioriteringsordning
- att vissa ärenden kan få längre handläggningstider

Effektiviseringen beräknas motsvara cirka 0,2 miljoner kronor. Klagomålsärenden kommer fortsatt att hanteras enligt gällande lagstiftning, men fokus ökas på tillsyn som genererar avgiftsintäkter.

Minskade kostnader inom IT och kompetensutveckling:

Genom att reducera kostnader inom IT kan cirka 0,05 miljoner kronor sparas. Detta kräver ett ökat internt kompetensbyggande inom IT.

Därutöver minskas kostnaderna för kompetensutveckling med cirka 0,05 miljoner kronor genom en mer restriktiv prioritering av utbildningsinsatser. Obligatoriska och verksamhetskritiska utbildningar kommer dock fortsatt att genomföras.

10 Omorganisation mellan nämnder

Bygg- och miljönämnden har inga planerade omorganisationer för år 2027.

11 Mindre investeringar

Investeringsprojekt, mnkr	2027	2028	2029
Summa			

Bygg- och miljönämnden planerar inte för någon mindre investering år 2027.

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen
Emma Fahlström, Redovisningsansvarig
emma.fahlstrom@habo.se

Årsredovisning för stiftelsen Skolsamfond 2025

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen för Stiftelsen samfond inom skolområdet för verksamhetsår 2025.

Sammanfattning

Skolsamfonden bildades år 1982 genom sammanslagning av fyra olika donationsfonder:

- Anna Skogbergs fond
- Skoklosters skolmagasinfond
- Johan Adolf o. Hilda Winbergs fond
- Ida Malmbergs fond

Samtliga fonder uttrycker en vilja att på ett eller annat sätt lämna ett stöd till de ungas skolgång.

Enligt permutation 1982-11-22 förvaltas stiftelsen av Håbo kommun. Minst 10 % av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Resterande del av avkastningen disponeras enligt skolnämndens förslag. Utdelning skall användas till förmån för elever i kommunens grundskola, gymnasieskola eller skolväsende företrädesvis för:

- Belöning eller uppmuntran åt elev som visat goda kunskaper i särskilt ämne, god kamratanda eller berömvärd flit
- Belöning till elev som ägnat arbete åt teater eller musik eller annan kulturell verksamhet vid respektive skola eller åt gymnastik eller idrott
- Stipendium för fortsatt utbildning, hjälp åt elev för studier eller för studieresa inom- eller utomlands
- Studiebesök
- Skolresa
- Fritidsverksamhet
- Kulturell verksamhet
- Idrottstävling eller annat för eleverna gemensamt ändamål

Kommunstyrelsen handhar fondens förvaltning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Beslutet påverkar inte barnperspektivet.

Näringslivsperspektivet

Beslutet påverkar inte näringslivsperspektivet.

Uppföljning

Uppföljning görs av barn- och utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

- Denna tjänsteskrivelse
- Årsredovisning år 2025 för Stiftelsen samfond inom skolområdet
- Revisionsutlåtande från förtroendevald revisor
- Inkomstdeklaration 3 samfond inom skolområdet 2025

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Förtroendevalda revisorer
Barn- och utbildningsnämnden
Redovisningsansvarig

HÅBO KOMMUN
Kommunledningsförvaltningen
Ekonomienheten

Sändlista
Kommunstyrelsen
Kommunrevisorer
Barn- och utbildningsförvaltningen

ÅRSREDOVISNING ÅR 2025

FÖR

STIFTELSEN SAMFOND INOM SKOLOMRÅDET

ORGANISATIONSNUMMER 817001-5765

Stiftelsen Samfond inom skolområdet
Org. Nr 817001-5765

Årsredovisning 2025 för Stiftelsen Samfond inom skolområdet
Förvaltaren avger härmed årsredovisning för år 2025.

Förvaltningsberättelse
Stiftelsens ändamål
Enligt permutation 1982-11-22 förvaltas stiftelsen Samfond inom skolområdet av Håbo kommun. Minst 10 % av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Resterande del av avkastningen disponeras enligt skolnämndens förslag. Utdelning skall användas till förmån för elever i kommunens grundskola, gymnasieskola eller skolväsende företrädesvis för:

- belöning eller uppmuntran åt elev som visat goda kunskaper i särskilt ämne, god kamratanda eller berömvärd flit.
- belöning till elev, som ägnat arbete åt teater eller musik eller annan kulturell verksamhet vid respektive skola eller åt gymnastik eller idrott,
- stipendium för fortsatt utbildning, hjälp åt elev för studier eller för studieresa inom- eller utomlands,
- studiebesök,
- skolresa,
- fritidsverksamhet,
- kulturell verksamhet,
- idrottstävling eller annat för eleverna gemensamt ändamål.

Stiftelsens anslag
Under år 2025 har barn- och utbildningsnämnden beslutat att betala ut 30 000 kr, varav 6 984 kr finansieras med stiftelsens anslag (fritt eget kapital i utgången av år 2024). Utbetalningarna utförs av barn- och utbildningsförvaltningen under början av år 2026, vilket medför en redovisad skuld i årsredovisningen för år 2025.

Stiftelsens förvaltning
Kommunstyrelsen handhar förvaltningen. I enlighet med stiftelsens stadgar, har en förvaltningsavgift belastat fonden om 1 500 kr.

Stiftelsens revisor är förtroendevald revisor Bertil Kinnunen.

Resultat
Årets redovisade resultat uppgick till 6 750 (7 926) kr. 10 % av den löpande avkastningen har kapitaliserats till bundet eget kapital. Fritt eget kapital är positivt och uppgår vid utgången av år 2025 till 5 925 (6 984) kr.
Stiftelsens resultat och ställning i övrigt för räkenskapsåret framgår enligt följande resultat- och balansräkning.

Resultaträkning år 2025

Samfond inom skolområdet organisationsnr. 817001-5765

	Not	År 2025	År 2024
Intäkter			
Räntor	1)	8 250	9 426
Kostnader			
Förvaltningsavgift		-1 500	-1 500
ÅRETS RESULTAT		**6 750**	**7 926**

Balansräkning år 2025

TILLGÅNGAR	Not	År 2025	År 2024
Omsättningstillgångar			
Likvida medel	1)	396 041	404 982
Summa omsättningstillgångar		**396 041**	**404 982**
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder			
Kortfristiga skuld, beslutad men ej utbetald utdelning		6 984	15 691
Summa kortfristiga skulder		**6 984**	**15 691**
Eget kapital			
Bundet eget kapital	2)	383 133	382 308
Fritt eget kapital	2)	5 925	6 984
Summa eget kapital		**389 057**	**389 291**
Summa skulder och eget kapital	**2)**	**396 041**	**404 982**

Noter

Samfond inom skolområdet org.nr 817001-5765

NOT 1	År 2025	År 2024
Likvida medel	396 041	404 982

NOT 2	Bundet eget kapital **År 2025**	Bundet eget kapital **År 2024**	Fritt eget kapital **År 2025**	Fritt eget kapital **År 2024**
Belopp vid årets ingång	382 308	381 365	6 984	15 691
Kapitalisering av 10% av löpande avkastning enligt urkund	825	943	-825	-943
Årets resultat			6 750	7 926
Utdelning under året			-6 984	-15 691
Summa	**383 133**	**382 308**	**5 925**	**6 984**

Skatteverket

Inläsningscentralen
Inkomstdeklaration 3 + bilagor
FE 8000
107 75 Stockholm

Skatteverket

0771-567 567

Läs om hur du fyller i Inkomstdeklaration 3 på www.skatteverket.se. Ange belopp i hela kronor.

Inkomstdeklaration 3
Ideella föreningar, stiftelser m.fl.

Organisationsnummer		M
817001-5765		
Räkenskapsår	Fr.o.m. 2025-01-01	T.o.m. 2025-12-31

Namn (firma) adress

SAMFUND INOM SKOLOMRÅDET

HÅBO KN, KOMMUNSTYR.KONT.
746 80 BÅLSTA

Datum när blanketten fylls i
20260609

Underlag för inkomstskatt

1.1 Överskott enligt p. 2.16 eller 7.9	
1.2 Underskott enligt p. 2.17 eller 7.10	

Underlag för särskild löneskatt

1.3 Underlag för särskild löneskatt på pensionskostnader	
1.4 Negativt underlag för särskild löneskatt på pensionskostnader	

Underlag för avkastningsskatt

1.5 a Försäkringsföretag m.fl. samt avsatt till pensioner 15 %	
1.5 b Utländska pensionsförsäkringar 15 %	
1.6 a Försäkringsföretag m.fl 30 %	
1.6 b Utländska kapitalförsäkringar 30 %	

Underlag för fastighetsavgift

1.7 Småhus/ägarlägenhet	
1.8 Hyreshus: bostäder	

Underlag för fastighetsskatt

1.9 Småhus/ägarlägenhet: tomtmark, byggnad under uppförande	
1.10 Hyreshus: tomtmark, bostäder under uppförande	
1.11 Hyreshus: lokaler	
1.12 Industrienhet och elproduktionsenhet: värmekraftverk	
1.13 Elproduktionsenhet: vattenkraftverk	
1.14 Elproduktionsenhet: vindkraftverk	

Underlag för skattereduktion

1.15 Förnybar el (kilowattimmar)	

Underskrift

Här skriver du under oavsett vilka bilagor du lämnar in.	
Behörig firmatecknares namnteckning	
Namnförtydligande: Jonas Sundström	Telefonnummer: 073-6009546

Övriga upplysningar

☐ Upplysningar kan bara lämnas i särskild skrivelse. Kryssa här om övrig upplysning lämnats (t.ex. begäran om avräkning av utländsk skatt).

SKV 2003 32 sv web 01

INK3M-1-32-2025P4

www.skatteverket.se

Skatteverket

Särskild uppgift Inkomstdeklaration 3

INK3SUS

Stiftelser

Fyll i den här bilagan när stiftelsen uppfyller de tre villkoren för att vara allmännyttig.
Ange ändamål samt intäkter och kostnader som du inte ska betala skatt för eller göra avdrag för.
Om stiftelsen har skattepliktig verksamhet redovisar du den på bilagan Räkenskapsschema.
Mer information på **skatteverket.se/foreningar**

Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i	
817001-5765		
	Fr.o.m.	T.o.m.
Räkenskapsår	2025-01-01	2025-12-31

Stiftelsens ändamål enligt stadgarna

☐ Idrott	☐ Politisk verksamhet	☐ Sveriges försvar och krisberedskap i samverkan med myndighet
☐ Kultur	☐ Religiös verksamhet	☒ Utbildning
☐ Miljövård	☐ Sjukvård	☐ Vetenskaplig forskning
☐ Omsorg om barn och ungdom	☐ Social hjälpverksamhet	☐ Annan likvärdig verksamhet

ÅRSREDOVISNING BIFOGAS

Uppgifter för avkastningsstiftelser

3.1 Beslutad utdelning av bidrag/ stipendier enligt ändamål	6984
3.2 Bidrag/gåvor	
3.3 Kostnader för att erhålla bidrag och gåvor (insamlingskostnader)	
3.4 Kapitalavkastning (räntor och utdelning, ej kapitalvinster)	8250
3.5 Kapitalförvaltningskostnader	1500
3.6 Kostnader för att fullfölja stiftelsens ändamål	
3.7 Beslutad utdelning enligt p. **3.1** hör till föregående års kapital-avkastning	☒ Ja

Uppgifter för insamlings-/verksamhetsstiftelser

3.8 Intäkter	
3.9 Kostnader	

För inte över belopp från den här bilagan till första sidan, inte ens om du bara fyllt i 0. Det beror på att du inte ska betala skatt för beloppet.

Skriv under inkomstdeklarationens första sida och skicka in den tillsammans med den här bilagan.

Skatteverket

Räkenskapsschema

Inkomstdeklaration 3

INK3R

	Fr.o.m.	T.o.m.
Räkenskapsår	2025-01-01	2025-12-31

Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i

Balansräkning

Anläggningstillgångar

5.1 Immateriella anläggningstillgångar	
5.2 Byggnader och markanläggningar	
5.3 Mark och andra tillgångar som inte får skrivas av	
5.4 Maskiner och inventarier	
5.5 Finansiella anläggningstillgångar	
5.6 Övriga anläggningstillgångar	

Omsättningstillgångar

5.7 Varulager m.m.	
5.8 Kundfordringar	
5.9 Övriga fordringar och kortfristiga placeringar	
5.10 Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	
5.11 Kassa och bank	

Eget kapital

5.12 Eget kapital	

Obeskattade reserver

5.13 Periodiseringsfonder	
5.14 Övriga obeskattade reserver	

Avsättningar

5.15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	
5.16 Övriga avsättningar	

Skulder

5.17 Låneskulder	
5.18 Skatteskulder	
5.19 Leverantörsskulder	
5.20 Övriga skulder	
5.21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	

Fyll i den här bilagan om du har inkomst från skattepliktig verksamhet.

Tänk på att alltid fylla i och skicka in bilagorna Räkenskapsschema (INK3R) och Skattemässiga justeringar (INK3S) tillsammans.

SKV 32 sv web 01

	Fr.o.m.	T.o.m.	Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i
Räkenskapsår	2025-01-01	2025-12-31		

Resultaträkning

Skattepliktig verksamhet
Här fyller du i intäkter och kostnader som du ska betala skatt för eller göra avdrag för, aldrig medlemsavgifter. Om föreningen, trossamfundet eller stiftelsen är allmännyttig ska du redovisa den skattefria verksamheten på bilagan Särskild uppgift.

Intäkter

Här fyller du i alla intäkter och kostnader från bokföringen.

6.1 Medlemsavgifter	+		+	
6.2 Serviceavgifter	+		+	
6.3 Gåvor och bidrag	+		+	
6.4 Nettoomsättning t.ex. försäljning av varor och tjänster, deltagaravgifter, entréavgifter eller sponsring	+		+	
6.5 Övriga intäkter (intäkter som inte redovisas i fält 6.1 -6.4)	+		+	

Kostnader

6.6 Inköp av varor och legoarbeten	-		-	
6.7 Övriga externa kostnader t.ex. hyror, fastighetskostnader, årsmöten eller administrativa kostnader	-		-	
6.8 Personalkostnader inklusive särskild löneskatt	-		-	
6.9 Avskrivningar och nedskrivningar	-		-	
6.10 Övriga rörelsekostnader (kostnader som inte redovisas i 6.6 -6.9)	-		-	

Finansiella poster

6.11 Resultat från andelar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i	+		+	
	-		-	
6.12 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	+		+	
	-		-	
6.13 Övriga finansiella intäkter t.ex. ränteintäkter och utdelningar	+		+	
6.14 Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar	-		-	
6.15 Räntekostnader och liknande resultatposter	-		-	

Bokslutsdispositioner m.m.

6.16 Återföring av periodiseringsfond	+		+	
6.17 Avsättning till periodiseringsfond	-		-	
6.18 Övriga bokslutsdispositioner t.ex. lämnade/mottagna koncernbidrag	+		+	
	-		-	
6.19 Skatt på årets resultat	-			
6.20 Årets resultat enligt bokföringen. Beloppet ska inte flyttas över till någon annan ruta eller bilaga. **Vinst +**	=			
Förlust -	=			

6.21 Resultat **Vinst +**	=		Vinst flyttas till p. 7.1
			Förlust flyttas till p. 7.2
Förlust -	=		

Skatteverket

Skattemässiga justeringar INK3S

Inkomstdeklaration 3

	Fr.o.m.	T.o.m.	Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i
Räkenskapsår	2025-01-01	2025-12-31		

Tillkommande skattemässiga justeringar

7.1 Justerat resultat från föregående sida p. 6.21, vinst	+	
7.2 Justerat resultat från föregående sida p. 6.21, förlust	-	
7.3 Underskott a. Outnyttjat underskott från föregående år	-	
b. Reduktion av underskott med hänsyn till exempelvis ackord	+	
7.4 Kostnader som ska dras av men som inte ingår i det redovisade resultatet	-	
7.5 Intäkter som ska tas upp men som inte ingår i det redovisade resultatet a. Beräknad schablonintäkt på kvarvarande periodiseringsfonder vid beskattningsårets ingång	+	
b. Beräknad schablonintäkt på fondandelar ägda vid ingången av kalenderåret	+	
c. Uppräknat belopp vid återföring av periodiseringsfond	+	
d. Övriga intäkter	+	
7.6 Skattemässig korrigering av bokfört resultat vid avyttring av fastighet och bostadsrätt	+	
	-	
7.7 Skogs-/substansminskningsavdrag (specificeras på blankett N8)	-	
7.8 Återföringar vid avyttring av fastighet (t.ex. värdeminskningsavdrag, skogsavdrag)	+	
7.9 Överskott (flyttas till huvudblanketten sid 1, p. **1.1**) (+)	=	
7.10 Underskott (flyttas till huvudblanketten sid 1, p. **1.2**) (-)	=	

Övriga uppgifter

7.11 Vid beskattningsårets utgång ej återförda värdeminskningsavdrag avseende byggnader	
7.12 Vid beskattningsårets utgång ej återförda värdeminskningsavdrag avseende markanläggningar	
7.13 Vid restvärdeavskrivning: återförda belopp för av- och nedskrivning, försäljning, utrangering	
7.14 Avdrag för kapitalförvaltningskostnader har gjorts med	

Upplysningar om årsbokslutet/årsredovisningen

Uppdragstagare (t.ex. redovisningskonsult) har biträtt vid upprättandet av årsbokslutet/årsredovisningen

☐ Ja ☐ Nej

Årsredovisningen har varit föremål för revision

☐ Ja ☐ Nej

Bertil Kinnunen

Ordförande kommunrevisionen, Håbo kommun

Yttrande över årsredovisning från stiftelsen samfond inom skolområdet

Undertecknad, utsedd revisor, har granskat årsredovisningen gällande Håbo kommuns socialsamfond. Vid genomgång av redovisning kan konstateras att det har skett utdelning av disponibla medel i fonden. Dock har det skett i form av delfinansiering av ett nämndbeslut om att tilldela tre skolklasser bidrag baserat på deras gemensamma meritvärde. Det har skett på likande sätt de under en längre följd av år.

Utbetalningen är på sammanlagt 30 000kr, varav 6 984kr disponeras ur skolsamfondens medel. Man kan ifrågasätta om det är i enlighet med stiftelsens stadgar att (del-)finansiera generella anslag på detta sätt, utifrån hur det uttrycks i stadgarna (se årsredovisningen).

Vid genomgång av redovisning kan konstateras att den är korrekt uppförd och det finns inga anmärkningar på den.

Utifrån ovanstående föreslår jag i egenskap av utsedd revisor:

En rekommendation är att Barn- och utbildningsnämnden och -förvaltningen till nästa beslut om utbetalning från skolsamfonden genomför en översyn av bidragsutbetalningarna för att säkerställa att dessa sker i enlighet med stiftelsens stadgar. Vidare bör informationen om fonden utvecklas och kommuniceras mer brett och tydligt i syfte att öka kännedomen om fonden och därigenom stimulera fler ansökningar om bidrag.

Att redovisning av Stiftelsen samfond inom skolområdet, 817001-5765, i övrigt läggs med godkännande till handlingarna

2026-06-04

Bertil Kinnunen

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-05-20

Vår beteckning
KS 2026/00455 nr 149444

Kommunstyrelsen
Ekonomiavdelningen
Emma Fahlström, Redovisningsansvarig
emma.fahlstrom@habo.se

Klicka eller tryck här för att ange text.

Årsredovisning för stiftelsen Socialsamfond 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner årsredovisningen för stiftelsen socialsamfond år 2025.

Sammanfattning

Socialsamfonden bildades 1982 genom sammanslagning av sju olika donationsfonder:

1. Fonden för behövande landstormäns familjer
2. Andreas Bergs fond
3. Finstaholms fond
4. Eva Ek-Björks donationsfond
5. Matilda Göranssons minne
6. Josefina Anderssons fond
7. Den Braheska fonden

Samtliga fonder uttrycker en social ambition att bistå hjälp till behövande.

Enligt permutation 1982-11-22 förvaltas stiftelsen av Håbo kommun. Minst 10% av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Återstoden av avkastningen används enligt socialnämndens förslag. Avkastningen som inte utdelas ska reserveras för utdelning under kommande år. Disponibel avkastning ska användas till för att lämna stöd till behövande i Håbo kommun.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Beslutet påverkar inte barnperspektivet.

Näringslivsperspektivet

Beslutet påverkar inte näringslivsperspektivet.

Uppföljning

Uppföljning görs av socialnämnden.

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse
Årsredovisning år 2025 för Stiftelse socialsamfond
Revisionsutlåtande från förtroendevald revisor
Inkomstdeklaration 3 Socialsamfond

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Förtroendevalda revisorer
Socialnämnd
Redovisningsansvarig

HÅBO KOMMUN
Kommunledningsförvaltningen
Ekonomienheten

Sändlista
Kommunstyrelsen
Kommunrevisorer
Socialnämnden

ÅRSREDOVISNING ÅR 2025

FÖR

STIFTELSEN SOCIALSAMFOND
ORGANISATIONSNUMMER 817001-5823

Stiftelsen Socialsamfond
Org. Nr 817001-5823

Årsredovisning 2025 för Stiftelsen Social samfond

Förvaltaren avger härmed årsredovisning för år 2025.

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Enligt permutation 1982-11-22. förvaltas stiftelsen social samfond av Håbo kommun. Minst 10 % av stiftelsens avkastning ska årligen läggas till kapitalet. Återstoden av avkastningen används enligt Socialnämndens förslag. Avkastningen som inte utdelas skall reserveras för utdelning under kommande år. Disponibel avkastning skall användas till för att lämna stöd till behövande i Håbo kommun.

Stiftelsens anslag

Under år 2025 har inga utbetalningar gjorts ur stiftelsen.

Stiftelsens förvaltning

Kommunstyrelsen handhar förvaltningen. I enlighet med stiftelsens stadgar, har en förvaltningsavgift belastat fonden om 1 500 kr.

Stiftelsens revisor är Bertil Kinnunen.

Resultat

Årets redovisade resultat uppgick till 8 237 (10 021) kr. 10 % av den löpande avkastningen har kapitaliserats till bundet eget kapital. Fritt eget kapital är positivt och uppgår till 16 132 (8 869) kr.

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt för räkenskapsåret framgår enligt följande resultat- och balansräkning.

Stadgar för social samfond

Antagna av Håbo kommunfullmäktige 1982-11-22 § 13, beslutade av Kammarkollegiet 1984-02-09.

1.

Håbo kommuns samfond har bildats genom sammanläggning av

1. *Fonden för behövande landstormsmäns familjer*
2. *Andreas Bergs fond för fattiga sjuka*
3. *Finstaholms fond*
4. *Eva EK-Björks donationsfond*
5. *Matilda Göranssons minne*
6. *Josefina Anderssons fond*
7. *Den braheska fonden*

För samfonden finns en särskild danationsbok, som innehåller dels en förteckning över de fonder som ingår i samfonden, dels de föreskrifter som gällde för dem före sammanslagningen och dels stadgar.

2.

Av den årliga nettoavkastningen skall minst 1/10 läggas till kapitalet. Återstående belopp är tillgängligt för utdelning påföljande år. Avkastning som inte utdelas skall reserveras för utdelning under kommande år.

3.

Disponibel avkastning skall användas till att lämna stöd till behövande i Håbo kommun. Avkastningen får dock inte användas för att täcka behov som enligt lag skall tillgodoses med utdebiterade medel.
Vid beslut om utdelning ur samfonden skall hänsyn tas till föreskrifterna för de i samfonden ingående donationer i den utsträckning som beslutsfattaren finner lämpligt.

4.

Disponibel avkastning skall användas enligt beslut av socialnämnden.
Socialnämnden skall därvid tillkännage genom annonsering i ortstidningarna eller på annat sätt att ansökan om bidrag kan inges till nämnden.

5.

Fondens förmögenhet och tillgångar i övrigt förvaltas av kommunstyrelsen

Resultaträkning år 2025

Socialsamfond Organisationsnr. 817001-5823

	År 2025	År 2024
Intäkter		
Räntor	9 737	11 521
Kostnader		
Förvaltningsavgift	-1 500	-1 500
ÅRETS RESULTAT	**8 237**	**10 021**

Balansräkning år 2025

TILLGÅNGAR	**Not**	**År 2025**	**År 2024**
Omsättningstillgångar			
Likvida medel	1)	472 966	464 729
Summa omsättningstillgångar		**472 966**	**464 729**
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder			
Kortfristiga skulder, förvaltningsavgift		0	0
Summa kortfristiga skulder		**0**	**0**
Eget kapital			
Bundet eget kapital	2)	456 834	455 860
Fritt eget kapital	2)	16 132	8 869
Summa eget kapital		**472 966**	**464 729**
Summa skulder och eget kapital		**472 966**	**464 729**

Noter

Socialsamfond Org.nr 817001-5823

NOT 1	År 2025	År 2024
Likvida medel	472 966	464 729

NOT 2	Bundet eget kapital **År 2025**	Bundet eget kapital **År 2024**	Fritt eget kapital **År 2025**	Fritt eget kapital **År 2024**
Belopp vid årets ingång	455 860	454 708	8 869	24 950
Kapitalisering av 10 % av löpande avkastning enligt urkund	974	1 152	-974	-1 152
Årets resultat			8 237	10 021
Utdelning under året			0	-24 950
Summa	**456 834**	**455 860**	**16 132**	**8 869**

4430446171034114010100 8 335641 49010_3_SVB_2968_prod_28579_BCM_C3_2.ppd_20260203__28604_skv.afp

Skatteverket

Inläsningscentralen
Inkomstdeklaration 3 + bilagor
FE 8000
107 75 Stockholm

Skatteverket
0771-567 567

Läs om hur du fyller i Inkomstdeklaration 3 på www.skatteverket.se. Ange belopp i hela kronor.

Inkomstdeklaration 3
Ideella föreningar, stiftelser m.fl.

Organisationsnummer		
817001-5823		
Räkenskapsår	Fr.o.m. 20250101	T.o.m. 20251231

Namn (firma) adress
STIFTELSEN SOCIAL SAMFOND

C/O HÅBO KOMMUN
746 80 BÅLSTA

Datum när blanketten fylls i
2026-06-02

Underlag för inkomstskatt

1.1 Överskott enligt p. 2.16 eller 7.9	
1.2 Underskott enligt p. 2.17 eller 7.10	

Underlag för särskild löneskatt

1.3 Underlag för särskild löneskatt på pensionskostnader	
1.4 Negativt underlag för särskild löneskatt på pensionskostnader	

Underlag för avkastningsskatt

1.5 a Försäkringsföretag m.fl. samt avsatt till pensioner 15 %	
1.5 b Utländska pensionsförsäkringar 15 %	
1.6 a Försäkringsföretag m.fl 30 %	
1.6 b Utländska kapitalförsäkringar 30 %	

Underlag för fastighetsavgift

1.7 Småhus/ägarlägenhet	XXXXXXXXXX
1.8 Hyreshus: bostäder	XXXXXXXXXX

Underlag för fastighetsskatt

1.9 Småhus/ägarlägenhet: tomtmark, byggnad under uppförande	XXXXXXXXXX
1.10 Hyreshus: tomtmark, bostäder under uppförande	XXXXXXXXXX
1.11 Hyreshus: lokaler	XXXXXXXXXX
1.12 Industrienhet och elproduktionsenhet: värmekraftverk	XXXXXXXXXX
1.13 Elproduktionsenhet: vattenkraftverk	XXXXXXXXXX
1.14 Elproduktionsenhet: vindkraftverk	XXXXXXXXXX

Underlag för skattereduktion

1.15 Förnybar el (kilowattimmar)	

OBS!
Gör inga ändringar av underlaget för fastighetsavgift eller fastighetsskatt här! Om du behöver ändra, gör det i en särskild skrivelse.

Underskrift

Här skriver du under oavsett vilka bilagor du lämnar in.

Behörig firmatecknares namnteckning

Namnförtydligande: Jonas Sundström

Telefonnummer: 073-6009546

Övriga upplysningar

☐ Upplysningar kan bara lämnas i särskild skrivelse. Kryssa här om övrig upplysning lämnats (t.ex. begäran om avräkning av utländsk skatt).

5430448171034140201002 335642 49310_3_SVB_2968_prod_28579_BCM_C5_2.ppq_23260203_28604_skv.afp

Skatteverket

Särskild uppgift Inkomstdeklaration 3

INK3SUS

Stiftelser

Fyll i den här bilagan när stiftelsen uppfyller de tre villkoren för att vara allmännyttig.
Ange ändamål samt intäkter och kostnader som du inte ska betala skatt för eller göra avdrag för.
Om stiftelsen har skattepliktig verksamhet redovisar du den på bilagan Räkenskapsschema.
Mer information på **skatteverket.se/foreningar**

Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i	
817001-5823		
	Fr.o.m.	T.o.m.
Räkenskapsår	20250101	20251231

Stiftelsens ändamål enligt stadgarna

☐ Idrott	☐ Politisk verksamhet	☐ Sveriges försvar och krisberedskap i samverkan med myndighet
☐ Kultur	☐ Religiös verksamhet	☐ Utbildning
☐ Miljövård	☐ Sjukvård	☐ Vetenskaplig forskning
☐ Omsorg om barn och ungdom	☒ Social hjälpverksamhet	☐ Annan likvärdig verksamhet

ÅRSREDOVISNING BIFOGAS

Uppgifter för avkastningsstiftelser

3.1 Beslutad utdelning av bidrag/ stipendier enligt ändamål	0
3.2 Bidrag/gåvor	
3.3 Kostnader för att erhålla bidrag och gåvor (insamlingskostnader)	
3.4 Kapitalavkastning (räntor och utdelning, ej kapitalvinster)	9737
3.5 Kapitalförvaltningskostnader	1500
3.6 Kostnader för att fullfölja stiftelsens ändamål	
3.7 Beslutad utdelning enligt p. **3.1** hör till föregående års kapital-avkastning	☐ Ja

Uppgifter för insamlings-/verksamhetsstiftelser

3.8 Intäkter	
3.9 Kostnader	

För inte över belopp från den här bilagan till första sidan, inte ens om du bara fyllt i 0. Det beror på att du inte ska betala skatt för beloppet.

Skriv under inkomstdeklarationens första sida och skicka in den tillsammans med den här bilagan.

6430448171034140301006 335643 49010_3_SVB_2968_prod_28579_BCM_C5_2.ppq_20260203__28604_skv.afp

Skatteverket

INK3R

Räkenskapsschema
Inkomstdeklaration 3

	Fr.o.m.	T.o.m.	Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i
Räkenskapsår	20250101	20251231	817001-5823	

Balansräkning

Anläggningstillgångar

5.1 Immateriella anläggningstillgångar	
5.2 Byggnader och markanläggningar	
5.3 Mark och andra tillgångar som inte får skrivas av	
5.4 Maskiner och inventarier	
5.5 Finansiella anläggningstillgångar	
5.6 Övriga anläggningstillgångar	

Omsättningstillgångar

5.7 Varulager m.m.	
5.8 Kundfordringar	
5.9 Övriga fordringar och kortfristiga placeringar	
5.10 Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	
5.11 Kassa och bank	

Eget kapital

5.12 Eget kapital	

Obeskattade reserver

5.13 Periodiseringsfonder	
5.14 Övriga obeskattade reserver	

Avsättningar

5.15 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	
5.16 Övriga avsättningar	

Skulder

5.17 Låneskulder	
5.18 Skatteskulder	
5.19 Leverantörsskulder	
5.20 Övriga skulder	
5.21 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	

Fyll i den här bilagan om du har inkomst från skattepliktig verksamhet.

Tänk på att alltid fylla i och skicka in bilagorna Räkenskapsschema (INK3R) och Skattemässiga justeringar (INK3S) tillsammans.

	Fr.o.m.	T.o.m.	Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i
Räkenskapsår	20250101	20251231	817001-5823	

Resultaträkning

Här fyller du i alla intäkter och kostnader från bokföringen.

Skattepliktig verksamhet
Här fyller du i intäkter och kostnader som du ska betala skatt för eller göra avdrag för, aldrig medlemsavgifter. Om föreningen, trossamfundet eller stiftelsen är allmännyttig ska du redovisa den skattefria verksamheten på bilagan Särskild uppgift.

Intäkter

6.1 Medlemsavgifter	+		+
6.2 Serviceavgifter	+		+
6.3 Gåvor och bidrag	+		+
6.4 Nettoomsättning t.ex. försäljning av varor och tjänster, deltagaravgifter, entréavgifter eller sponsring	+		+
6.5 Övriga intäkter (intäkter som inte redovisas i fält 6.1 -6.4)	+		+

Kostnader

6.6 Inköp av varor och legoarbeten	-		-
6.7 Övriga externa kostnader t.ex. hyror, fastighetskostnader, årsmöten eller administrativa kostnader	-		-
6.8 Personalkostnader inklusive särskild löneskatt	-		-
6.9 Avskrivningar och nedskrivningar	-		-
6.10 Övriga rörelsekostnader (kostnader som inte redovisas i 6.6 -6.9)	-		-

Finansiella poster

6.11 Resultat från andelar i koncernföretag, intresseföretag, gemensamt styrda företag och övriga företag som det finns ett ägarintresse i	+		+
	-		-
6.12 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	+		+
	-		-
6.13 Övriga finansiella intäkter t.ex. ränteintäkter och utdelningar	+		+
6.14 Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar	-		-
6.15 Räntekostnader och liknande resultatposter	-		-

Bokslutsdispositioner m.m.

6.16 Återföring av periodiseringsfond	+		+
6.17 Avsättning till periodiseringsfond	-		-
6.18 Övriga bokslutsdispositioner t.ex. lämnade/mottagna koncernbidrag	+		+
	-		-
6.19 Skatt på årets resultat	-		
6.20 Årets resultat enligt bokföringen. Beloppet ska inte flyttas över till någon annan ruta eller bilaga. **Vinst +**	=		
Förlust -	=		

6.21 Resultat **Vinst +**	=		Vinst flyttas till p. 7.1
Förlust -	=		Förlust flyttas till p. 7.2

7430448171034140411009 335644 49010_3_SVB_2968_prod_28579_BCM_C5_2.ppq_20260203__28604_skv.afp

Skatteverket

Skattemässiga justeringar INK3S

Inkomstdeklaration 3

	Fr.o.m.	T.o.m.	Organisationsnummer	Datum när blanketten fylls i
Räkenskapsår	20250101	20251231	817001-5823	

Tillkommande skattemässiga justeringar

7.1 Justerat resultat från föregående sida p. 6.21, vinst	+	
7.2 Justerat resultat från föregående sida p. 6.21, förlust	-	
7.3 Underskott a. Outnyttjat underskott från föregående år	-	
b. Reduktion av underskott med hänsyn till exempelvis ackord	+	
7.4 Kostnader som ska dras av men som inte ingår i det redovisade resultatet	-	
7.5 Intäkter som ska tas upp men som inte ingår i det redovisade resultatet a. Beräknad schablonintäkt på kvarvarande periodiseringsfonder vid beskattningsårets ingång	+	
b. Beräknad schablonintäkt på fondandelar ägda vid ingången av kalenderåret	+	
c. Uppräknat belopp vid återföring av periodiseringsfond	+	
d. Övriga intäkter	+	
7.6 Skattemässig korrigering av bokfört resultat vid avyttring av fastighet och bostadsrätt	+	
	-	
7.7 Skogs-/substansminskningsavdrag (specificeras på blankett N8)	-	
7.8 Återföringar vid avyttring av fastighet (t.ex. värdeminskningsavdrag, skogsavdrag)	+	
7.9 Överskott (flyttas till huvudblanketten sid 1, p. **1.1**) (+)	=	
7.10 Underskott (flyttas till huvudblanketten sid 1, p. **1.2**) (-)	=	

Övriga uppgifter

7.11 Vid beskattningsårets utgång ej återförda värdeminskningsavdrag avseende byggnader	
7.12 Vid beskattningsårets utgång ej återförda värdeminskningsavdrag avseende markanläggningar	
7.13 Vid restvärdeavskrivning: återförda belopp för av- och nedskrivning, försäljning, utrangering	
7.14 Avdrag för kapitalförvaltningskostnader har gjorts med	

Upplysningar om årsbokslutet/årsredovisningen

Uppdragstagare (t.ex. redovisningskonsult) har biträtt vid upprättandet av årsbokslutet/årsredovisningen

☐ Ja ☐ Nej

Årsredovisningen har varit föremål för revision

☐ Ja ☐ Nej

SKV 2003 32 sv 00 03

Bertil Kinnunen

Ordförande kommunrevisionen, Håbo kommun

Yttrande över årsredovisning från socialsamfonden

Undertecknad, utsedd revisor, har granskat årsredovisningen gällande Håbo kommuns socialsamfond. Jag noterar att ingen utdelning ur fondens medel har skett detta år och att disponibla medel för utdelning kvarstår till kommande år.

En rekommendation framåt är att Socialnämnden och -förvaltningen bredare och tydligare informerar om fonden i syfte att få in fler ansökningar om bidrag ur fonden.

Vid genomgång av redovisning kan konstateras att den är korrekt och det finns inga anmärkningar på den.

Utifrån ovanstående föreslår jag i egenskap av utsedd revisor:

Att redovisning av Stiftelsen Socialsamfond, 817001-5823, läggs med godkännande till handlingarna

2026-05-04

Bertil Kinnunen

Datum
2026-06-09

Vår beteckning
2025/01848

Kommunledningsförvaltningen
Tobias Åsell, Kommundirektör
tobias.asell@habo.se

Tjänsteskrivelse - Uppdrag - Gemensam IT-nämnd

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att godkänna risk- och konsekvensanalysen avseende anslutning av Håbo kommun till gemensam IT-nämnd i Uppland och lägga den till handlingarna.
2. Kommunstyrelsen anser därmed kommundirektörens uppdrag enligt beslut den 10 december 2025 (Dnr 2025/01848) slutfört.
3. Kommunstyrelsen ger kommundirektören i uppdrag att genomföra en förstudie med syfte att, med utgångspunkt i risk- och konsekvensanalysen, utreda möjligheten till nära samverkan med en eller flera andra kommuner.

Sammanfattning

Ärendet har sin grund i kommunstyrelsens beslut den 23 oktober 2024 (§ 278) att se över Håbo kommuns IT-organisation och i beslutet den 22 oktober 2025 att undersöka förutsättningarna för att ingå i den gemensamma IT-nämnden för upplandskommunerna, där Tierp är värdkommun (se risk- och konsekvensanalys som särskild bilaga). Som ett led i detta gav kommunstyrelsen den 10 december 2025 (§ 327, Dnr 2025/01848) kommundirektören i uppdrag att genomföra en risk- och konsekvensanalys av att Håbo kommun ingår i IT-nämnden, att återrapporteras under våren 2026 för vidare beslut. Analysen belyser för- och nackdelar med anslutning jämfört med fortsatt egen regi utifrån perspektiven ekonomi och kostnader, IT-säkerhet och drift samt kvalitet i tjänsteleveransen.

Analysens övergripande slutsats är att båda alternativen är förenade med betydande kostnader och risker, men att riskernas karaktär skiljer sig åt. Anslutningsalternativet har sin tyngdpunkt på övergångsrisker som infaller under en avgränsad period, medan fortsatt egen regi främst rymmer strukturella risker som tenderar att kvarstå om de inte hanteras genom betydande investeringar. Den ekonomiska jämförelsen kan inte avgöras utifrån nuvarande underlag. Som referens betalar Knivsta, som är jämnstor med Håbo, cirka 24 mnkr per år för IT-leveransen, samtidigt som Håbo har ofinansierade behov om 5–9 mnkr per år utöver dagens IT-budget.

Ärendet

Den 1 januari 2019 startade en gemensam IT-nämnd för fem upplandskommuner – Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar – med Tierp som värdkommun och förvaltningen IT-Centrum som utförare.

Frågan bygger på kommunstyrelsens beslut den 22 oktober 2025 att undersöka förutsättningarna för att ingå i IT-nämnden. Den 10 december 2025 (§ 327, Dnr 2025/01848) noterade kommunstyrelsen en muntlig delrapportering och gav kommundirektören i uppdrag att genomföra en risk- och konsekvensanalys av att Håbo kommun ingår i IT-nämnden, att återrapporteras under våren 2026 för vidare beslut.

Analysen identifierar, beskriver och värderar väsentliga risker och konsekvenser i båda alternativen – anslutning respektive fortsatt egen regi. Den omfattar inte en fullständig juridisk granskning av samverkansavtal och reglemente och inte detaljerade verksamhetsspecifika konsekvenser i enskilda nämnder. Sådana frågor bör hanteras i ett senare skede om de blir aktuella.

Den övergripande bedömningen är att riskernas karaktär skiljer sig åt mellan alternativen. Anslutningsalternativets övergångsrisker – migrering, dubbel drift, risk för kompetensförlust och tillfälligt försämrad servicenivå – infaller under en avgränsad period och kan hanteras genom god planering, tydliga avtal och en realistisk tidplan. Fortsatt egen regi rymmer främst strukturella risker, såsom ofinansierade behov om 5–9 mnkr per år, bristande NIS2-efterlevnad och fortsatt fragmenterad styrning, vilka kräver betydande resurstillskott för att hanteras.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet att godkänna analysen har i sig inga ekonomiska konsekvenser. Analysen visar dock att båda de framtida alternativen är förenade med betydande kostnader. Fortsatt egen regi kan enligt verksamhetsanalysen betyda en ramförstärkning om 5–9 mnkr per år, medan en anslutning kan komma att kosta i samma storleksordning som Knivstas avgift på cirka 24 mnkr per år, utöver engångs- och övergångskostnader.

Den bedömda budgeten för Håbo kommuns digitaliserings- och IT-enhet 2027 är cirka 24 mnkr. Det är dock viktigt att notera att Håbo kommun inte debiterar ut kostnader för IT på andra verksamheter, varför det är en totalbudget. Förvaltningarna tar dock vissa kostnader direkt, avseende exempelvis licenser. Utifrån detta är det inte möjligt att göra en direkt jämförelse med andra kommuners kostnader för IT. Vid en sådan jämförelse bör en gränsdragning göras avseende vilka insatser och kostnader som ska ingå, så att samma innehåll jämförs .

Barnperspektivet

Beslutet att godkänna analysen rör inte barn direkt. Kommunens IT-leverans omfattar dock den digitala arbetsplatsen för elever, vilket innebär att ett eventuellt framtida ställningstagande om IT-verksamhetens organisering kan få betydelse för barn och elever och då bör belysas särskilt.

Näringslivsperspektivet

Beslutet att godkänna analysen påverkar inte kommunens näringsliv direkt. En väl fungerande och säker IT-verksamhet är dock en förutsättning för de digitala tjänster som kommunen erbjuder företag, vilket innebär att frågan på sikt har betydelse för näringslivets kontakter med kommunen.

Uppföljning

Risk- och konsekvensanalysen utgör ett kunskapsunderlag och föranleder ingen särskild uppföljning.

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse 2025/01848
- Risk- och konsekvensanalys – Anslutning av Håbo kommun till gemensam IT-nämnd i Uppland, 2026-06-01.
- Kommunstyrelsens beslut den 10 december 2025, § 327, Dnr 2025/01848.

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör
Enheten för IT och digitalisering, kommunledningsförvaltningen

HÅBO KOMMUN

Kommunledningsförvaltningen
Beslutsunderlag

Risk- och konsekvensanalys

Anslutning av Håbo kommun till gemensam IT-nämnd i Uppland

Sammanfattning

En anslutning av Håbo kommun till den gemensamma IT-nämnden för upplandskommunerna (Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar, med Tierp som värdkommun och IT-Centrum som förvaltning) skulle innebära en strategisk förflyttning från egen IT-leverans till samverkande IT-leverans. Det är ett beslut med långsiktiga konsekvenser för kostnader, säkerhet, drift och verksamhetens vardag.

Sammanställning av relevanta iakttagelser

Analysen identifierar följande centrala iakttagelser, redovisade utan inbördes viktning:

Om nuläget i Håbo

- Verksamhetsanalys 2027–2029 redovisar ofinansierade prioriterade behov om 5,1–8,9 mnkr per år för cybersäkerhet, styrning, plattformsutveckling och konsolidering.
- Indexökningar för 2027 bedöms till 2,1–3,2 mnkr (främst Microsoft-licenser och hårdvara).
- Förvaltningen anger själv att samlad styrning av arkitektur, informationsflöden och plattformar saknas.
- Investeringsplan 2027–2029 om 7,5 mnkr för bland annat NIS2-anpassning.

Om den gemensamma IT-nämnden

- IT-nämndens totala omslutning 2026 är 99,9 mnkr fördelat på fem kommuner.
- Knivsta (≈21 000 invånare, jämnstor med Håbo) betalar 24,0 mnkr 2026 för IT-leveransen, motsvarande 1,41 procent av kommunbudgeten.
- IT-nämndens egna dokument anger att samsourcing-projektet avslutats 2025.
- Årsredovisning 2025 rapporterar nollresultat, hög systemtillgänglighet och inga IT-säkerhetsincidenter med allvarlig påverkan.
- IT-nämndens budgetdokument anger samtidigt att kravställningen från medlemskommunerna är svag, att serverhallen inte uppfyller MSB:s krav och att Heby/Knivsta drivit kostnadsökningar.

Övergripande bedömning

Båda alternativen – anslutning respektive fortsatt egen regi – är förenade med kostnader och risker. Karaktären på dessa skiljer sig. Anslutningsalternativet har sin tyngdpunkt på övergångsrisker som infaller under en avgränsad period. Nollalternativet har sin tyngdpunkt på strukturella risker som tenderar att kvarstå om de inte hanteras genom betydande investeringar.

Innehåll

Sammanfattning 2
Sammanställning av relevanta iakttagelser 2
Om nuläget i Håbo 2
Om den gemensamma IT-nämnden 2
Övergripande bedömning 2
1. Bakgrund och syfte 5
1.1 Bakgrund 5
1.2 Syfte med risk- och konsekvensanalysen 5
1.3 Avgränsningar 6
2. Beskrivning av samverkansalternativet 7
2.1 Den gemensamma IT-nämnden 7
2.2 Befintliga medlemskommuner och deras avgifter 2026 7
2.3 Förvaltningen IT-Centrum 7
3. Nuläge i Håbo kommun 8
3.1 IT-organisationen idag 8
3.2 Ekonomiskt nuläge enligt Verksamhetsanalys 2027–2029 8
3.3 Strukturella iakttagelser enligt Verksamhetsanalys 2027–2029 8
3.4 Styrkor i nuvarande modell 9
3.5 Två scenarier för jämförelse 9
4. Den gemensamma IT-nämndens ekonomi och leverans 10
4.1 Ekonomisk omslutning 10
4.2 Vad ingår i medlemsavgiften 10
4.3 Leveranskvalitet enligt årsredovisning 2025 10
4.4 Iakttagelser i IT-nämndens egna dokument 10
4.5 Kostnadsnivå i förhållande till svensk kommunal IT 11
5. Lärdomar från bildandet 2017 12
5.1 Utgångspunkter för bildandet utifrån förstudien 12
5.3 Sju års facit 12
5.4 Förstudiens rekommendation om stegvis modell 13
6. Metod för risk- och konsekvensanalys 13
6.1 Modell 13
6.2 Skalor 13
6.3 Underlag 13
7. Ekonomi och kostnader – Knivsta-jämförelsen 14
7.1 Knivsta som referenspunkt 14
7.2 Knivstas kostnad 2026 14
7.3 Vad ingår i Knivstas avgift 14

7.4 Förhållandet mellan Knivsta-jämförelsen och Håbos egna scenarier 14
7.5 Möjliga ekonomiska nyttor av samverkan 15
7.6 Ekonomiska risker 15
7.6.1 Engångskostnader vid anslutning 15
7.6.2 Risk för tilläggskostnader 15
7.6.3 Risk för oförutsedda kostnader genom serverhallsfrågan 15
7.6.4 Minskad kostnadskontroll 15
7.6.5 Heby/Knivsta-effekten 15
7.7 Riskmatris – Ekonomi 16
8. IT-säkerhet och drift 17
8.1 Säkerhetsläget 17
8.2 Möjliga säkerhets- och driftsmässiga nyttor 17
8.3 Säkerhets- och driftsmässiga risker 17
8.4 Riskmatris – IT-säkerhet och drift 17
9. Tjänsternas kvalitet 18
9.1 Kvalitetsläget 18
9.2 Möjliga kvalitetsmässiga nyttor 18
9.3 Risker för försämrad tjänstekvalitet 18
9.4 Riskmatris – tjänsternas kvalitet 19
10. Sammanställd riskmatris 20
10.1 Risker vid anslutning till IT-nämnden 20
10.2 Risker i nollalternativet (fortsatt egen regi) 20
10.3 Iakttagelser 20
11. Alternativ till full anslutning 21
11.1 Nollalternativ: fortsatt egen regi med tillförda medel 21
11.2 Nollalternativ utan ramförstärkning 21
11.3 Avtalssamverkan på utvalda områden 21
11.4 Associerad medlem / begränsad anslutning 21
11.5 Full anslutning som ordinarie medlemskommun 21
11.6 Annan samverkanspartner 21
12. Förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande 22
12.1 Innan beslut om anslutning 22
12.2 Vid genomförande 22
12.3 Efter anslutning 22
13. Sammanfattande bedömning 23
13.1 Iakttagelser från analysen 23
Bilaga 2. Källor och underlag 24

1. Bakgrund och syfte

1.1 Bakgrund

Den 1 januari 2019 startade en gemensam IT-nämnd för fem upplandskommuner – Heby, Knivsta, Tierp, Älvkarleby och Östhammar – med Tierp som värdkommun. Nämndens förvaltning, IT-Centrum, ansvarar för IT-strategiska, IT-taktiska och IT-operativa insatser för medlemskommunerna. Bildandet föregicks av en förstudie under hösten 2016 till januari 2017, beställd av regionala ledningsgruppen, och därefter inriktningsbeslut i respektive kommun under våren 2017.

Enligt IT-nämndens årsredovisning för 2025 omfattar verksamheten en omslutning om cirka 102,5 mnkr, varav personalkostnader 41,8 mnkr och köpta tjänster 55,9 mnkr. För 2026 budgeteras en omslutning om 99,9 mnkr.

Fördelningsnyckeln mellan medlemskommunerna utgår från storlek, bland annat antal datorer och datoranvändare. Tierp är formellt arbetsgivare för IT-personalen, men IT-medarbetare finns även lokalt placerade i medlemskommunerna. Frågan om Håbo kommuns eventuella anslutning aktualiseras i ett läge där Håbos egen Verksamhetsanalys 2027–2029 redovisar ofinansierade prioriterade behov och en pressad ekonomi för IT- och digitaliseringsfunktionen.

1.2 Syfte med risk- och konsekvensanalysen

Kommunstyrelsen beslutade den 10 december att ge kommundirektör i uppdrag att genomföra en risk- och konsekvensanalys av att Håbo kommun ingår i IT-nämnden (Dnr. 2025/01848).

Syftet var att säkerställa att organisationen är rustad att möta framtidens behov, bland annat kopplat till digitalisering, resursutmaningar och effektiv verksamhetsstyrning. Konsultbolaget Governo AB genomförde uppdraget som identifierade ett antal utvecklingsområden och i slutrapporten visades tydligt att kommunen står inför ett antal strukturella utmaningar, men också att det finns goda möjligheter att genom ett systematiskt förbättringsarbete skapa en mer ändamålsenlig och framtidssäkrad IT-organisation.

Utifrån ovanstående är det fördjupade syftet med analysen nedanstående.

- Identifiera, beskriva och värdera väsentliga risker och konsekvenser i båda alternativen (anslutning respektive fortsatt egen regi).
- Belysa för- och nackdelar utifrån de prioriterade perspektiven ekonomi/kostnader, IT-säkerhet/drift samt kvalitet på tjänsteleveransen.
- Föreslå förutsättningar som måste vara på plats för att en eventuell anslutning ska kunna genomföras med begränsad risk.
- Peka ut frågor som behöver utredas vidare innan ett slutligt beslut kan fattas.

1.3 Avgränsningar

Analysen omfattar inte detaljerade verksamhetsspecifika konsekvenser i enskilda nämnder och förvaltningar. Analysen omfattar inte heller en fullständig juridisk granskning av samverkansavtal och reglemente; sådan bör genomföras av kommunjurist innan ett eventuellt anslutningsbeslut. Demokratiska och organisatoriska aspekter berörs översiktligt men är inte huvudfokus enligt uppdragets prioritering.

2. Beskrivning av samverkansalternativet

2.1 Den gemensamma IT-nämnden

Den gemensamma IT-nämnden är en kommunal samverkansform enligt kommunallagen. Nämnden består av en ledamot och en ersättare från varje samverkande kommun. Värdkommunen (Tierp) tillsätter ordförande och vice ordförande och är formell arbetsgivare för medarbetarna samt huvudman för förvaltningen IT-Centrum. Möten i nämnden och beredningar är slutna vilket innebär att allmänheten inte deltar.

Nämndens ansvarsområde omfattar IT-strategiska och IT-taktiska frågor samt IT-operativa insatser, samt stöd för IT-relaterade verksamhets- och utvecklingsfrågor.

2.2 Befintliga medlemskommuner och deras avgifter 2026

Enligt IT-nämndens budget 2026 är fördelningen mellan medlemskommunerna följande:

Kommun	Invånare (ca)	Fördelningsnyckel	Total avgift 2026 (mnkr)	% av kommunbudget 2026
Tierp	21 000	28,3 %	27,1	1,48 %
Älvkarleby	9 600	9,1 %	10,0	1,47 %
Heby	14 000	17,5 %	18,4	1,35 %
Knivsta	**21 000**	**24,0 %**	**24,0**	**1,41 %**
Östhammar	22 500	21,1 %	20,4	1,16 %
Summa	**≈ 88 000**	**100 %**	**99,9**	–

Den gula markeringen avser Knivsta kommun, som med cirka 21 000 invånare är jämnstor med Håbo och därför används som referenspunkt för en första kostnadsbedömning i kapitel 7.

2.3 Förvaltningen IT-Centrum

IT-Centrum, lokaliserad till Tierp, är förvaltningsorganisationen som verkställer nämndens beslut. Organisationen har omkring 40 medarbetare. Personalen är formellt anställd av Tierp men är också till viss del fysiskt placerad i respektive medlemskommun.

3. Nuläge i Håbo kommun

3.1 IT-organisationen idag

Håbo kommuns IT- och digitaliseringsfunktion (Enheten för IT och digitalisering) är organiserad inom kommunledningsförvaltningen. Emheten ansvarar för drift och förvaltning av IT-infrastruktur och plattformar, informations- och cybersäkerhet, identitetshantering, digital arbetsplats för medarbetare och elever, stöd vid verksamhetsförändring samt strategisk utveckling inom digitalisering, data, integration och automatisering. Den nuvarande IT-miljön omfattar bland annat Microsoft 365, Intune och Windows 11, hybridlösningar samt övervakning av server- och nätverksmiljö.

3.2 Ekonomiskt nuläge enligt Verksamhetsanalys 2027–2029

- **2025 års överskott är tillfälligt.** Det beror i huvudsak på extern delfinansiering från MSB/MCF. Den underliggande ekonomin beskrivs som fortsatt ansträngd.
- **Indexuppräkningar för 2027: 2,1–3,2 mnkr.** Microsofts förändrade licensmodell bedöms ge en kostnadsökning om cirka 15–20 procent. Hårdvara ökar med 10–20 procent.
- **Prioriterade behov 2027: 5,1–8,9 mnkr per år (exkl. engångskostnader).** Dessa behov bedöms inte kunna hanteras inom befintlig ram. Behoven delas in i:
    - Cybersäkerhet och regelefterlevnad (NIS2): 1,5–2,5 mnkr drift + 0,5–1,0 mnkr engång.
    - Styrning, förvaltningsmodell och portföljhantering: 1,5–2,6 mnkr.
    - Administrativ konsolidering och livscykelhantering av IT-utrustning: 0,6–0,8 mnkr.
    - Digital plattform, data och verksamhetsutveckling: 1,5–3,0 mnkr.
- **Investeringsplan 2027–2029: 7,5 mnkr.** Reinvesteringar i nät, drift och centrala system för att möta NIS2-krav.

3.3 Strukturella iakttagelser enligt Verksamhetsanalys 2027–2029

Verksamhetsanalysen anger följande strukturella iakttagelser om dagens IT-funktion i Håbo:

- Kommunen "saknar idag samlad styrning av arkitektur, informationsflöden och plattformar, vilket medför risk för fragmentering och ineffektivitet".
- Det finns decentraliserade resurser (systemstöd, digitalisering, IKT) med varierande uppdrag och styrning, "vilket innebär risk för suboptimering och begränsad effekt".
- Det finns behov av att etablera en sammanhållen säkerhetsförmåga i linje med NIS2.
- Verksamhetsanalysens avsnitt om omorganisation refererar till "genomförda analyser (bland annat genom externa utredningar)" som indikerar behov av konsolidering inom IT, digitalisering och verksamhetsutveckling.

3.4 Styrkor i nuvarande modell

En egen IT-organisation innebär närhet till verksamheten och korta beslutsvägar, vilket gör det möjligt att snabbt anpassa stöd och prioriteringar efter Håbos specifika behov. Kommunen behåller fullt ägerskap över IT-arkitektur, säkerhetsbeslut och leverantörsval. Därtill är personalen direkt knuten till och identifierar sig med Håbo kommun.

3.5 Två scenarier för jämförelse

För att kunna jämföra alternativen på likvärdiga villkor är inte dagens kostnader tillräckliga som utgångspunkter. Två scenarier kan användas:

- **Scenario A – egen utveckling:** Dagens kostnad + 5–9 mnkr/år i prioriterade behov + index 2–3 mnkr/år + investeringar. Detta scenario förutsätter att kommunen lyckas rekrytera och behålla den specialistkompetens som krävs.
- **Scenario B – anslutning till IT-nämnden:** Avgift till IT-Centrum + engångs- och övergångskostnader + restorganisation i Håbo + eventuella tilläggstjänster. Förutsätter att Håbo accepterar gemensam plattform och delad rådighet.

Vilket scenario som blir mest fördelaktigt beror på faktorer som ännu inte är klargjorda – framför allt den faktiska avgift Håbo skulle få betala och i vilken utsträckning de prioriterade behoven kan finansieras inom egen ram.

4. Den gemensamma IT-nämndens ekonomi och leverans

4.1 Ekonomisk omslutning

IT-nämndens budget för planeringsperioden visar följande utveckling:

Post (tkr)	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Medlemsavgifter	67 870	66 714	67 674	68 469
Kommunspecifika intäkter	3 470	3 560	3 653	3 748
IT-tjänsteavtal (tilläggstjänster)	28 556	29 298	30 060	30 842
Summa	**99 896**	**99 572**	**101 387**	**103 059**

Kostnadsutvecklingen är cirka 3 procent över fyra år.

4.2 Vad ingår i medlemsavgiften

Enligt budgetdokumentet består varje kommuns kostnad av tre delar:

- **Medlemsavgift (gemensam grunddel):** Fördelas enligt fördelningsnyckel, plus en fast avgift om 1 000 tkr per kommun. Täcker den gemensamma IT-infrastrukturen, säkerhetsfunktion, central drift och förvaltning.
- **Kommunspecifika intäkter och kostnader:** Täcker det som är unikt för respektive kommun.
- **IT-tjänsteavtal (tilläggstjänster):** Tjänster utöver grundutbudet, fakturerade per nyttjande.

4.3 Leveranskvalitet enligt årsredovisning 2025

Av IT-nämndens årsredovisning för 2025 framgår att systemtillgängligheten i kritiska IT-system varit hög, utan några större oplanerade driftavbrott med långvarig påverkan. Under året rapporterades inte heller några IT-säkerhetsincidenter med allvarlig påverkan. Vidare finns en etablerad process för återbruk av IT-utrustning samt ett systematiskt riskarbete inom informations- och cybersäkerhet. Verksamheten redovisade ett stabilt resultat på 0 kronor trots strukturförändringar under året.

4.4 Iakttagelser i IT-nämndens egna dokument

Vid läsning av IT-nämndens budgetdokument framträder ett antal iakttagelser som behöver hanteras i en eventuell anslutningsdiskussion:

- **Svag kravställning.** Budgetdokumentet konstaterar att "budgetberedning för IT-nämnden är svårt då behov och önskemål är otydliga. En tydlig kravställare saknas och IT-centrum tvingas spekulera i hur framtiden ser ut."
- **Serverhallen uppfyller inte MSB:s krav.** Budgetdokumentet konstaterar att "den tilltänkta serverhallen inte uppfyller MSB:s krav på säkerhet vilket tvingar oss därför att tänka om. Om det kommer innebära ännu högre kostnader är i dagsläget okänt."

- **Heby och Knivsta har drivit kostnadsökningar.** En stor del av kostnadsökningarna för perioden beskrivs som "Hebys och Knivstas krav på högre tillgänglighet (redundans), samt ökat tillgänglighet för incidenthantering och support".
- **Teknisk skuld kvarstår efter samsourcing.** Samsourcing-projektet avslutas under 2025 men teknisk skuld i den befintliga IT-infrastrukturen kräver fortsatt utbyte av äldre nätverksutrustning.
- **Strategisk omprövning av sourcing pågår.** Nämnden överväger "i vissa fall köpa tjänster" i stället för att driva i egen regi.

4.5 Kostnadsnivå i förhållande till svensk kommunal IT

Budgetdokumentet gör en jämförelse mot SKR:s data om svensk kommunal IT och jämförelsen visar att medlemskommunerna avsätter mellan 1,1 och 1,5 procent av sin totala kommunbudget till IT-Centrum, vilket är lägre än vad budgetdokumentet anger som normalt intervall för svensk kommunal IT (2–5 procent, varav 40–60 procent går till drift och support).

5. Lärdomar från bildandet 2017

5.1 Utgångspunkter för bildandet utifrån förstudien

Förstudien identifierade skilda utgångslägen för de fem kommunerna inför bildandet. Tierp och Älvkarleby hade redan haft gemensam IT-verksamhet sedan 2012, vilken enligt en PwC-rapport bedömdes vara väl fungerande men med vissa förbättringsområden. Knivsta och Heby hade haft gemensam IT-verksamhet sedan omkring 2014, men hade under 2016 fått ett oväntat underskott på 8 mnkr till följd av konsolideringskostnader vid bildandet av sin nämnd. Östhammar hade pensionsavgångar och teknisk skuld och önskade en snabb anslutning. Förstudien konstaterade uttryckligen att det inom ramen för arbetet inte varit möjligt att analysera de ekonomiska förutsättningarna för den nya nämnden. En grov uppskattning av konsolideringskostnaderna för perioden 2017–2019 angavs till 5 mnkr.5.2 Vilka risker förstudien identifierade

Förstudien angav följande risker med att bilda en gemensam IT-nämnd:

- Att utvecklingen av IT går långsamt på grund av en byråkratisk och krånglig beställningsprocess när fem kommuner ska komma överens.
- Utmaning i att enas om gemensam arbetskultur och processer i den större arbetsgruppen, särskilt då den är lokaliserad på fem orter.
- Att kostnadsfördelningen kan upplevas orättvis i specifika projekt och områden.

5.3 Sju års facit

Vid läsning av IT-nämndens budgetdokument 2026 framgår att de risker förstudien identifierade 2017 delvis har förverkligats:

Risk identifierad 2017	Iakttagelse i IT-nämndens dokument 2025–2026
Långsam utveckling på grund av byråkratisk beställningsprocess	Budget 2026: "Budgetberedning för IT-nämnden är svårt då behov och önskemål är otydliga. En tydlig kravställare saknas och IT-centrum tvingas spekulera i hur framtiden ser ut."
Utmaning att enas om gemensam arbetskultur och processer	Budget 2026 anger att förvaltningsmodell, tydliga processer och SLA fortfarande är planmål för perioden 2026–2029, det vill säga inte fullt etablerade.
Kostnadsfördelning kan upplevas orättvis	Budget 2026 anger att en stor del av kostnadsökningarna 2026 drivs av Hebys och Knivstas krav på högre tillgänglighet och redundans – det vill säga enskilda medlemskommuner driver kostnader för hela kollektivet.
Oväntade konsolideringskostnader (Knivsta-Heby: 8 mnkr underskott 2016)	Förstudien 2017 uppskattade 5 mnkr för 2017–2019. Faktiska kostnader för bildandet är inte tydligt redovisade i IT-nämndens årsredovisning 2025.

Ovanstående innebär inte att samverkan inte fungerar. I årsredovisningen står också att leveransen är stabil och att inga allvarliga säkerhetsincidenter har inträffat. Mönstret visar dock att förstudiens

varningssignaler var träffsäkra och att motsvarande risker bör beaktas i Håbos eget eventuella beslutsunderlag.

5.4 Förstudiens rekommendation om stegvis modell

Förstudien rekommenderade ursprungligen en stegvis bildning av nämnden, där Östhammar först anslöt sig till Tierp-Älvkarleby 2018–2019, och Knivsta-Heby anslöt sig först 2021 ("alternativ 1"). Som alternativ angavs direkt sammanslagning av alla fem kommuner från 2019 ("alternativ 2"). Argumenten för den stegvisa modellen var bland annat:

- Tid att fokusera på en sak i taget.
- Möjlighet att lösa de mest akuta behoven snabbare.
- Mindre risk för otillåtna direktupphandlingar under övergången.

Kommunerna valde alternativ 2 (direkt sammanslagning). Förstudiens beskrivna nackdelar med det alternativet var risk för otillåtna direktupphandlingar, längre initial projekttid med delade anställningar samt snäv tidplan att få med alla fem kommuner.

För Håbos del innebär detta att frågan om stegvis kontra direkt anslutning är värd att tänka över. Avtalssamverkan eller associerad medlemskap kan vara en stegvis modell som hanterar några av de risker förstudien identifierade. De olika riskerna måste avvägas utifrån den tillgängliga informationen.

6. Metod för risk- och konsekvensanalys

6.1 Modell

Analysen utgår från en risk- och konsekvensbedömningsmodell där varje identifierad risk värderas utifrån sannolikhet och konsekvens. Risknivån är produkten av dessa båda dimensioner och uttrycks som Låg, Medel eller Hög. Risker i samverkansalternativet sätts i relation till motsvarande risker i nollalternativet.

6.2 Skalor

Värde	Sannolikhet	Konsekvens
1 – Låg	Osannolikt	Mindre olägenhet, hanteras inom ordinarie verksamhet
2 – Medel	Möjligt	Påtaglig påverkan, kräver särskilda åtgärder
3 – Hög	Sannolikt	Allvarlig påverkan på verksamhet, ekonomi eller säkerhet

6.3 Underlag

Analysen bygger på Håbo kommuns Verksamhetsanalys 2027–2029, IT-nämndens årsredovisning 2025 och budget 2026 med plan 2027–2029, förstudien från januari 2017 för bildandet av IT-nämnden, Heby kommunstyrelses beslutsprotokoll från 20 mars 2017, offentligt material om den gemensamma IT-nämnden, Statskontorets analys av kommunal samverkan samt statliga utredningar om säker och kostnadseffektiv IT-drift.

7. Ekonomi och kostnader – Knivsta-jämförelsen

7.1 Knivsta som referenspunkt

Knivsta kommun är den medlemskommun som är mest jämförbar med Håbo:

Egenskap	Håbo	Knivsta
Invånarantal	≈ 22 000	≈ 21 000
Tillväxtkommun	Ja	Ja
Antal anställda i kommunen	≈ 1 600–1 700	≈ 1 500

Knivsta är en användbar referens för en första bedömning. Det är värt att notera att Knivsta enligt IT-nämndens budgetdokument har drivit kostnadsökningar (krav på högre tillgänglighet och redundans), vilket kan innebära att deras avgift ligger över genomsnittet för en kommun av deras storlek.

7.2 Knivstas kostnad 2026

Knivstas totala kostnad till IT-Centrum 2026 är 23 969 tkr, fördelat enligt nedan:

Komponent	Belopp (tkr)	Andel
Medlemsavgift inkl. fast del (gemensam grunddel)	15 089	63 %
Kommunspecifika kostnader	1 027	4 %
IT-tjänsteavtal (tilläggstjänster)	6 853	29 %
Totalt	**23 969**	**100 %**

Detta motsvarar 1,41 procent av Knivstas totala kommunbudget. Per anställd i kommunen blir kostnaden cirka 16 000 kr/år, och per invånare cirka 1 140 kr/år.

7.3 Vad ingår i Knivstas avgift

Baserat på IT-Centrums verksamhetsbeskrivning omfattar denna kostnad bland annat drift, förvaltning och utveckling av IT-infrastruktur, informations- och cybersäkerhet, identitets- och behörighetshantering, digital arbetsplats, servicedesk, stöd i upphandlingar, plattform för digital utveckling, andel i SOC samt andel i redundant datacentermiljö.

7.4 Förhållandet mellan Knivsta-jämförelsen och Håbos egna scenarier

Kostnadsbilden – med stor osäkerhet

Knivsta-jämförelsen ger en grov referenspunkt: en kommun jämnstor med Håbo betalar cirka 24 mnkr/år i samverkan. Detta kan jämföras med Håbos egen IT-budget plus de prioriterade behoven om 5,1–8,9 mnkr/år. Den exakta Håbo-siffran behöver kompletteras med faktiska siffror från årsredovisningen. Det är inte säkert att Håbo som ny medlem skulle få exakt samma villkor som

Knivsta – fördelningsnyckeln revideras regelbundet och Håbos verksamhetsspecifika behov kan ge ytterligare kostnader.

7.5 Möjliga ekonomiska nyttor av samverkan

- **Skalfördelar i licensförhandling.** Microsoft-licenser (Håbos största indexökning, 15–20 procent) kan förhandlas i större volym.
- **Delade kostnader för specialistroller.** CISO, SOC, säkerhetsarkitekt blir tillgängliga utan heltidsanställning.
- **Jämn kostnadsutveckling 2026–2029 enligt budget.** 3 procent över fyra år enligt IT-nämndens budget.

7.6 Ekonomiska risker

7.6.1 Engångskostnader vid anslutning

Migrering, avveckling, projektorganisation, dubbel drift under övergångsperioden. Förstudien 2017 underskattade konsolideringskostnaderna med en grov uppskattning på 5 mnkr för perioden 2017–2019, medan Knivsta-Heby tidigare hade fått ett oväntat underskott på 8 mnkr vid bildandet av sin egen samverkansnämnd. Investeringsplanen 2027–2029 om 7,5 mnkr i Håbo måste särskilt beaktas – delar av dessa investeringar kan bli onödiga vid anslutning.

7.6.2 Risk för tilläggskostnader

IT-nämndens tjänsteavtal står för 29 procent av Knivstas kostnad. Detta är poster som inte ingår i grundavgiften. Om Håbo har system eller arbetssätt som avviker från övriga medlemskommuner kan tilläggskostnaderna bli betydande.

7.6.3 Risk för oförutsedda kostnader genom serverhallsfrågan

IT-nämndens budgetdokument flaggar uttryckligen för att den tilltänkta serverhallen inte uppfyller MSB:s krav. Detta kan ge oförutsedda kostnadsökningar för hela samverkansorganisationen.

7.6.4 Minskad kostnadskontroll

Investeringsbeslut, prioriteringar och avgift för varje kommun avgörs av nämnden där Håbo är en av sex röster.

7.6.5 Heby/Knivsta-effekten

En enskild kommun kan driva upp kostnaderna för alla. Heby och Knivstas krav på högre tillgänglighet och redundans har enligt budgetdokumentet drivit en stor del av kostnadsökningarna för perioden 2026.

7.7 Riskmatris – Ekonomi

Risk	Sann.	Konsekv.	Risknivå	Åtgärd/kommentar
Engångskostnader för migrering överskrider budget	3	2	**Hög**	Historiskt exempel: Knivsta-Heby 8 mnkr underskott 2016.
Löpande avgift jämförd med dagens IT-kostnad	2	2	**Medel**	Knivsta-jämförelsen indikerar 24 mnkr; jämför scenarier.
Dubbla driftkostnader under övergång	3	2	**Hög**	Planera och budgetera för 1–3 års parallelldrift.
Tilläggskostnader för Håbo-specifika behov	3	2	**Hög**	Kartlägg avvikande system tidigt.
Oförutsedda kostnader pga serverhallsfrågan	2	2	**Medel**	Ingår i fördelningsnyckel; delas av medlemmar.
Andra medlemmar driver upp kostnader	2	2	**Medel**	Motverkas av aktivt nämndarbete.
Minskad budgetmässig rådighet	3	1	**Medel**	Rådigheten redan begränsad av index/regelverk.
Nollalternativet: ofinansierade behov 5–9 mnkr/år	3	3	**Hög**	Motsvarande risk i scenario A.

8. IT-säkerhet och drift

8.1 Säkerhetsläget

Håbos verksamhetsanalys identifierar cybersäkerhet och NIS2-efterlevnad som det första prioriterade behovet för 2027. IT-nämndens årsredovisning 2025 visar att inga IT-säkerhetsincidenter med allvarlig påverkan rapporterades, och budgetdokumentet pekar ut cybersäkerhet och NIS2 som ett av planperiodens fyra fokusområden. Detta visar att det finns en planeringsberedskap för att hantera behovet av infrastruktur och arbete för att stärka cybersäkerheten.

8.2 Möjliga säkerhets- och driftsmässiga nyttor

- Stärkt informationssäkerhetskompetens (CISO, SOC-analytiker, säkerhetsarkitekt).
- Minskad sårbarhet vid frånvaro – backup på nyckelpersoner blir naturligt.
- Enhetlig säkerhetsnivå och regelefterlevnad.
- Beprövad organisation – sju års drift sedan 2019, samsourcing nu slutförd.

8.3 Säkerhets- och driftsmässiga risker

Migreringen är förenad med flera risker. Under själva övergången finns risk för konfigurationsfel, dataförlust och säkerhetsluckor, och vid incidenter uppstår ett beroende av extern part eftersom reaktionstid och prioritering avgörs av IT-Centrum. Till detta kommer serverhallsfrågan, där IT-nämndens budgetdokument konstaterar att den tilltänkta serverhallen inte uppfyller MSB:s krav.

Innan en migrering kan ske krävs dessutom att centrala system och informationsmängder informationsklassas.

En ytterligare risk är kompetensförlust under övergången, då en andel medarbetare vid en verksamhetsövergång inte sällan söker sig till andra arbetsgivare. Även nollalternativet är förenat med risk, eftersom det utan tillförda medel för cybersäkerhet och NIS2 finns risk för bristande regelefterlevnad.

8.4 Riskmatris – IT-säkerhet och drift

Risk	Sann.	Konsekv.	Risknivå	Åtgärd/kommentar
Säkerhetsincident under migrering	2	3	**Hög**	Riskbedömning och säkerhetstester per migreringssteg.
Förlust av kritisk IT-kompetens vid övergång	3	2	**Hög**	Tidig dialog, retentionsplan, tydliga roller.
Förlängd återställningstid vid incident	2	3	**Hög**	Tydliga SLA, eskaleringsvägar och tester.
Otillräcklig serverhallsmiljö (MSB-krav)	2	2	**Medel**	Bevaka IT-nämndens lösning före beslut.
Bristande GDPR/säkerhetsskydd vid övergång	2	3	**Hög**	PuB-avtal och juridisk granskning före varje steg.

Risk	Sann.	Konsekv.	Risknivå	Åtgärd/kommentar
Nollalternativet: bristande NIS2-efterlevnad	3	3	**Hög**	Motsvarande risk i scenario A.

9. Tjänsternas kvalitet

9.1 Kvalitetsläget

Håbos verksamhetsanalys identifierar styrning, förvaltningsmodell och fragmenterad digital plattform som utmaningar. IT-nämndens budget anger införande av förvaltningsmodell, tydliga processer och SLA som planmål 2026–2029.

Förstudien 2017 förutsåg att utmaningarna med gemensam arbetskultur och processer skulle vara påtagliga – ett konstaterande som IT-nämndens egna dokument 2026 verifierar genom att förvaltningsmodell och SLA fortfarande står som planmål.

9.2 Möjliga kvalitetsmässiga nyttor

- Mer professionaliserade processer.
- Tjänstekatalog och tydliga SLA (service level agreements) är planmål.
- Modernare arbetssätt och verktyg.
- Bredare digitaliseringsstöd via gemensamma satsningar.

9.3 Risker för försämrad tjänstekvalitet

En samverkan medför också risker kopplade till verksamhetens upplevelse och styrning. Den upplevda närheten kan försämras genom mer formaliserade kanaler och IT-personal placerad på annan ort – en risk som lyftes som en av huvudriskerna redan i förstudien 2017, samtidigt som IT-nämndens budget 2026 anger lokal IT-närvaro som ett mål. Det finns även en risk att standardisering sker på bekostnad av lokala behov, där verksamhetsspecifika önskemål kan bli svårare att förverkliga eller dyrare att tillgodose via tilläggstjänster.

Under själva övergången kan servicenivån tillfälligt försämras, eftersom processerna ännu inte är inkörda, IT-personalen lär sig den nya organisationen och verksamheten behöver vänja sig vid nya kontaktvägar. Utvecklingsarbetet riskerar dessutom att få längre ledtider, då önskemål måste prioriteras gentemot andra medlemskommuner; verksamhetsanalysen visar dock att ledtiderna redan i dag är problematiska till följd av varierande styrning.

Vidare uppstår ett beroende av värdkommunen Tierp, vars roll är central, samtidigt som samverkan mellan kommunerna inte är given trots en gemensam struktur.IT-nämndens egen budget identifierar svag kravställning som en utmaning. Håbo skulle behöva bygga upp en tydlig beställarfunktion. Detta är särskilt viktigt givet att en gemensam organisation inte nödvändigtvis innebär en fungerande samverkan.

9.4 Riskmatris – tjänsternas kvalitet

Risk	Sann.	Konsekv.	Risknivå	Åtgärd/kommentar
Försämrad upplevd närhet till IT-stödet	3	2	**Hög**	Förutsedd 2017; lokal IT-närvaro är planmål.
Försämrad servicenivå under övergång	3	2	**Hög**	Realistisk plan, övergångs-SLA.
Standardisering tvingar bort lokala lösningar	3	2	**Hög**	Inventera särlösningar.
Längre ledtider för utveckling	2	2	**Medel**	Ledtider redan långa i dag.
Beroende av Tierp som värdkommun	2	2	**Medel**	Tydliga regler i samverkansavtal.
Svag beställarfunktion ger sämre leverans	2	2	**Medel**	Förutsedd 2017; fortsatt aktuell.
Kostnadsfördelning upplevs orättvis	2	2	**Medel**	Förutsedd 2017 – Heby/Knivsta-effekten 2026 visar att risken är reell.
Nollalternativet: fragmenterad styrning kvarstår	3	2	**Hög**	Motsvarande risk i scenario A.

10. Sammanställd riskmatris

Denna del visar de mest väsentliga riskerna i matriser där respektive risk beskrivs närmare i kommande del. Risken presenteras som en 3×3-matris (sannolikhet × konsekvens) parallellt för anslutningsalternativet och nollalternativet.

10.1 Risker vid anslutning till IT-nämnden

Sannolikhet (lodrät) × Konsekvens (vågrät)

	Konsekvens: Låg	Konsekvens: Medel	Konsekvens: Hög
Sannolikhet: Hög (3)		Försämrad upplevd närhet	Engångskostnader Kompetensförlust Servicenivå övergång Standardisering
Sannolikhet: Medel (2)		Avgift jämfört dagens Ledtider utveckling Serverhallsfrågan	Säkerhetsincident GDPR/säkerhetsskydd
Sannolikhet: Låg (1)			

10.2 Risker i nollalternativet (fortsatt egen regi)

Sannolikhet (lodrät) × Konsekvens (vågrät)

	Konsekvens: Låg	Konsekvens: Medel	Konsekvens: Hög
Sannolikhet: Hög (3)		Fragmenterad styrning Svårt rekrytera specialister	Ofinansierade behov 5–9 mnkr/år Bristande NIS2-efterlevnad
Sannolikhet: Medel (2)		Indexökningar Nyckelpersonsberoende	
Sannolikhet: Låg (1)			

10.3 Iakttagelser

Båda alternativen har risker på hög nivå men de har olika fokus.

- **Anslutningsalternativet** har sin tyngdpunkt på övergångsrisker. Dessa infaller under en avgränsad period och är hanterbara genom god planering, tydliga avtal och realistisk tidplan.
- **Nollalternativet** har sin tyngdpunkt på strukturella risker. Dessa tenderar att kvarstå och kräver betydande resurstillskott för att hanteras.

11. Alternativ till full anslutning

11.1 Nollalternativ: fortsatt egen regi med tillförda medel

Bibehållen rådighet. Om behoven enligt verksamhetsanalysen ska uppfylles så kräver att kommunen tillför 5–9 mnkr/år i ramförstärkning samt rekryterar och behåller kompetens givet konkurrensen om IT-kompetens i Stockholm-/Uppsalaregionen. De ekonomiska behoven är särskilt svåra att tillgodose utifrån kommunens ekonomiska läge.

11.2 Nollalternativ utan ramförstärkning

Enligt verksamhetsanalysens egna scenarier ger detta ökad risk inom cybersäkerhet, försämrad användarupplevelse, ökad sårbarhet och begränsad förmåga att möta lagkrav.

11.3 Avtalssamverkan på utvalda områden

Tänkbara områden: informationssäkerhet, specialistkompetens och upphandling. Ger delar av nyttorna utan att Håbo lämnar politisk styrning av IT-funktionen. Förstudien 2017 noterade att en stegvis modell skulle vara mindre riskabel än direkt sammanslagning – avtalssamverkan kan ses som en sådan stegvis modell.

11.4 Associerad medlem / begränsad anslutning

Om modellen finns i IT-nämndens reglemente kan Håbo gå in inom utvalda områden utan full driftövergång.

11.5 Full anslutning som ordinarie medlemskommun

Det alternativ som denna analys huvudsakligen behandlar. Knivsta-jämförelsen ger en indikation om kostnadsordningen (cirka 24 mnkr/år). Kostnaden ska dock uppfattas som mycket preliminär och behöver analyseras på djupet.

11.6 Annan samverkanspartner

Det finns andra IT-samverkansorganisationer i regionen. En översyn av dessa alternativ bör ingå i en eventuell förstudie.

12. Förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande

Om kommunen efter förstudie skulle välja att gå vidare med anslutning bör följande förutsättningar vara på plats:

12.1 Innan beslut om anslutning

Inför ett ställningstagande behöver ett antal fördjupningar genomföras. När det gäller de ekonomiska och juridiska förutsättningarna bör en kvantitativ ekonomisk analys tas fram baserad på faktiska siffror från IT-Centrum, samtidigt som de tidigare externa utredningar som omnämns i Verksamhetsanalys 2027–2029 inhämtas och granskas. Vidare bör en juridisk granskning göras av samverkansavtal, reglemente och PuB-avtal, liksom en risk- och konsekvensbedömning ur ett arbetsmiljöperspektiv enligt 6 kap. arbetsmiljölagen, inklusive facklig samverkan enligt 11 och 19 §§ MBL.

Ur ett verksamhetsperspektiv behöver Håbos IT-miljö inventeras med avseende på särskilda system och avtal som påverkas, och centrala verksamhetssystem behöver informationsklassas. Därutöver bör en dialog föras med medlemskommunerna om deras faktiska erfarenheter, och serverhallsfrågan klargöras med IT-nämnden.

Slutligen behöver frågan förankras i samtliga berörda nämnder och förvaltningar.

12.2 Vid genomförande

- Realistisk tidplan med tydliga faser och beslutspunkter.
- Stark projektorganisation.
- Dedikerad förändringsledning och kommunikationsfunktion.
- Retentionsplan för nyckelpersoner.
- Övergångs-SLA som skyddar verksamheten.

12.3 Efter anslutning

- Aktivt deltagande i nämndarbete.
- Lokal beställarfunktion (digitaliseringsstrateg) som kvarstår i kommunen.
- Uppföljning av servicenivåer, kostnader och verksamhetens nöjdhet.

13. Sammanfattande bedömning

13.1 Iakttagelser från analysen

Analysen ger ett antal iakttagelser, vilka redovisas utan inbördes viktning. Inledningsvis kan konstateras att båda alternativen – anslutning respektive fortsatt egen regi – är förenade med betydande kostnader och risker. Karaktären på riskerna skiljer sig dock åt. Anslutningsalternativet har sin tyngdpunkt på övergångsrisker, medan nollalternativet främst rymmer strukturella risker.

Den ekonomiska jämförelsen kan inte avgöras kvantitativt utifrån nuvarande underlag. Som jämförelse kan nämnas att Knivsta betalar 24 mnkr per år för en kommun av Håbos storlek, samtidigt som Håbo har ofinansierade behov om 5–9 mnkr per år utöver dagens IT-budget.

IT-nämndens organisation har sedan starten 2019 levererat stabil ekonomi och rapporterat hög systemtillgänglighet, men brottas också med utmaningar som identifierades redan i förstudien 2017 – särskilt kring kravställning och kostnadsfördelning.

Förstudien rekommenderade en stegvis modell, men kommunerna valde i stället en direkt sammanslagning. Resultatet har varit fungerande, om än inte utan friktion. För Håbos del kan därför en stegvis modell, i form av avtalssamverkan följd av eventuell anslutning, vara värd att överväga.

Bilaga 2. Källor och underlag

Analysen bygger på följande huvudsakliga källor:

- Håbo kommun (intern): Verksamhetsanalys 2027–2029 för Digitalisering och IT.
- IT-nämnden (Tierp som värdkommun): Årsredovisning 2025 för IT-nämnden.
- IT-nämnden: Budget 2026 med plan 2027–2029 för IT-nämnden.
- Förstudie för en gemensam IT-nämnd: Knivsta-Östhammar-Tierp-Heby-Älvkarleby, januari 2017 (på uppdrag av RLG).
- Heby kommunstyrelses beslutsprotokoll, KS § 51, 20 mars 2017.
- IT-Centrum: Information om förvaltningens organisation, uppdrag och struktur.
- Statskontoret (2023): Hand i hand – en analys av kommunal samverkan (rapport 2023:5).
- Kommittédirektiv 2019:64: Säker och kostnadseffektiv it-drift för den offentliga förvaltningen.
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR): Vägledning om samverkan, jämförande data om kommunal IT-budget.

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Mari Tastare, avdelningschef planering och utveckling
mari.tastare@habo.se

Tjänsteskrivelse - Informationsärende pågående detaljplaner

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen noterar informationen.

Sammanfattning

Detaljplaner är ett centralt verktyg i kommunens arbete med fysisk planering och reglerar hur mark- och vattenområden får användas samt hur bebyggelse får utformas. Arbetet med detaljplaner syftar till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling av kommunen, där hänsyn tas till bland annat bostadsförsörjning, näringslivsutveckling, infrastruktur, miljö och kulturmiljö.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för strategiska planeringsfrågor. I detta ärende får kommunstyrelsen information om status i pågående detaljplaner och leveranser under mandatperioden. Kommunstyrelsen får också information om processen för kommande prioriteringsarbete för nya detaljplaner och kontinuerlig statusrapportering.

Planerings- och utvecklingschef från teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen föredrar ärendet och i samband med föredragningen ges kommunstyrelsen möjlighet att ställa frågor.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Informationsärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Informationsärendet påverkar inte barnperspektivet.

Näringslivsperspektivet

Informationsärendet påverkar inte näringslivsperspektivet.

Beslutsunderlag

Muntligen

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Sara Hallström, Kulturstrateg

Tjänsteskrivelse - Namnsättning av Bålsta torg, Bålsta centrum

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att namnge torget i Bålsta till Fridegårdstorget.

Sammanfattning

Ett nytt torg ska anläggas mellan Fridegårdsskolan och Bålsta centrum. Torget planeras bli en central mötesplats med utrymme för kultur, evenemang och vardagsliv. Utformningen omfattar bland annat scen, pergola, sittplatser och ytor för barns aktiviteter. Torget knyter an till verksamheterna i Fridegårdsskolan, där bland annat bibliotek, kulturskola, gymnasium, scenverksamhet och café finns. Byggnation planeras att påbörjas våren 2026 och torget bedöms stå klart innan årets slut 2026.

För att ta fram namn på torget har medborgare haft möjlighet att lämna förslag via enkät. Förslagen skulle uppfylla fastställda kriterier, bland annat att namnet ska innehålla ”torg/torget”, inte syfta på nu levande person, vara på svenska eller nationella minoritetsspråk samt vara lätt att förstå.

Inkomna förslag har därefter kompletterats med synpunkter från kommunens råd och från kommunens namngrupp, som tillsammans utgör underlag inför kommunstyrelsens beslut den 16 juni 2026.

Motivering

Namngruppen har berett alla inkomna förslag från allmänheten och från råden. Namngruppen föreslår till kommunstyrelsen att anta namnet Fridegårdstorget.

Kommunens råd har tagit följande beslut:
- Beslut från Ungdomsrådet ”Fridetorget”
- Beslut från Tillväxtrådet ” Jan Fridegårdstorg och Fridegårdstorget”
- Beslut från KPR ”Fridegårdstorget”
- Beslut från KFR ”Fridegårdstorget”
- Beslut från Gruppledare ”Fridegårdstorget och Jan Fridegårds torg”

Utifrån motiveringarna som kommit in genom enkäten är den återkommande motiveringen att närheten till Fridegårdsgymnasiet, Fridegårdshuset och Fridegårdsscenen gör att namnet Fridegård är har koppling till torget. Torget är tänkt som en förlängning av huset för att skapa kulturaktiviteter utomhus och Jan Fridegård, som är en av Sveriges största arbetarförfattare och har verkat i kommunen, har en naturlig koppling till kommunens kulturliv.

Fridegårdstorget har koppling till Håbo kommun där Jan Fridegård verkade. Torget utvecklas med ombyggnationen för att användas för alla men med särskilda funktioner för kultur och gymnasieelever. Jan Fridegård som är en av Sveriges stora arbetarförfattare har kopplingar till kommunen som återspeglar sig i bland annat namnet på gymnasiet. Byggnaden där gymnasiet, biblioteket, och Fridegårdsscenen ligger heter även

Fridegårdshuset. Namnet får en lokalförankring både genom sitt kulturarv och att både enkät och råd har önskat detta namn. Den samlade bedömningen av namngruppen är att namnet redan är etablerat och har hög igenkänning. Att det knyter an till huset, kultur och blir ett naturligt namn för platsen.

Namngruppens beredning föreslår därför till kommunstyrelsen att besluta om att torget ska hete Fridegårdstorget.

Beslut om namnet
Namngruppen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att namnge torget Fridegårdstorget den 16 juni 2026.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att namnge Bålsta torg den 16 juni 2026.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser, kostnader för skylt finansieras inom budgetram.

Barnperspektivet

Barns och ungas perspektiv har tagits tillvara genom att ungdomar, bland annat via ungdomsrådet, har haft möjlighet att lämna namnförslag.

Näringslivsperspektivet

Beslutet om namnsättning bedöms inte påverka näringslivet. Tillväxtrådet i som består av representanter från kommunens företagsföreningar haft möjlighet att lämna synpunkter.

Uppföljning

Beslutet följs upp genom att det nya namnet införs i verksamheten genom att det antagna namnet används i kommunikation och skyltning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150846
- Minnesanteckningar – Namngruppen – 260527
- Beslut från Ungdomsrådet
- Beslut från Tillväxtrådet
- Beslut från KPR
- Beslut från KFR

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Kulturstrateg

MINNESANTECKNINGAR

Tid: **kl. 13.30-14.00**

Plats: **Yttergransrummet i kommunhuset**

Mötesdeltagare
Erik Sundqvist, geodata
Sara Hallström, kultur
Kari Isberg, kommunikation, (sjuk)
Lasse Åhlander, offentlig miljö
Planarkitekt, vakant tjänst

Namngruppens beredning av namn på torget utanför Fridegårdshuset.

Bakgrund

Ett nytt torg ska anläggas mellan Fridegårdsskolan och Bålsta centrum. Torget planeras bli en central mötesplats med utrymme för kultur, evenemang och vardagsliv. Utformningen omfattar bland annat scen, pergola, sittplatser och ytor för barns aktiviteter. Torget knyter an till verksamheterna i Fridegårdsskolan, där bland annat bibliotek, kulturskola, gymnasium, scenverksamhet och café finns. Byggnation planeras att påbörjas våren 2026 och torget bedöms stå klart innan årets slut 2026.

För att ta fram namn på torget har medborgare haft möjlighet att lämna förslag via enkät. Förslagen skulle uppfylla fastställda kriterier, bland annat att namnet ska innehålla ”torg/torget”, inte syfta på nu levande person, vara på svenska eller nationella minoritetsspråk samt vara lätt att förstå.

Inkomna förslag har därefter kompletterats med synpunkter från kommunens råd, som tillsammans utgör underlag inför kommunstyrelsens beslut den 16 juni 2026.

Underlag:

- Lista på förslag från allmänheten
- Ungdomsrådet: ”Fridetorget”
- KPR: ”Fridegårdstorget”
- KFR: ”Fridegårdstorget”

Namngruppens motivering

Namngruppen har berett alla inkomna förslag från allmänheten och från råden. Namngruppen föreslår till kommunstyrelsen att anta namnet Fridegårdstorget.

Utifrån motiveringarna som kommit in genom enkäten är den återkommande motiveringen att närheten till Fridegårdsgymnasiet, Fridegårdshuset och Fridegårdsscenen gör att namnet

Fridegård är naturligt för torget. Torget är tänkt som en förlängning av huset för att skapa kulturaktiviteter utomhus och Jan Fridegård, som är en av Sveriges största arbetarförfattare och har verkat i kommunen, har en naturlig koppling till kommunens kulturliv.

Fridegårdstorget har koppling till Håbo kommun där Jan Fridegård verkade. Torget utvecklas för att användas för alla men med funktioner för kultur och gymnasieelever. Jan Fridegård som är en av Sveriges stora arbetarförfattare har kopplingar till kommunen som återspeglar sig i bland annat namnet på gymnasiet. Byggnaden där gymnasiet, biblioteket, och Fridegårdsscenen ligger heter även Fridegårdshuset. Namnet får en lokalförankring både genom sitt kulturarv och att både enkät och råd har önskat detta namn. Den samlade bedömningen av namngruppen är att namnet redan är etablerat och har hög igenkänning. Att det knyter an till huset, kultur och blir ett naturligt namn för platsen.

Namngruppens beredning föreslår därför till kommunstyrelsen att besluta om att torget ska hete Fridegårdstorget.

Beslut om namnet

Namngruppen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att namnge torget Fridegårdstorget den 16 juni 2026.

HÅBO KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-06-01

Gruppledarmöte

Protokoll

Tid måndagen den 1 juni 2026

Plats Kommunhuset, Bålsta

Beslutande

Catherine Öhrqvist (M), Ordförande
Owe Fröjd (Båp)
Agneta Hägglund (S)
Robin Jansson Eriksson (V)
Tony Klaesson (KD)
Susanna Kraftelid (HD)
Tommy Lövgren (SD)
Somir Sinharay (L)
Anna Söder (MP)
Helene Zeland Bodin (C)

Övriga närvarande Tobias Åsell, kommundirektör

HÅBO KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-06-01

Gruppledarmöte

Gruppledarmöte

Innehållsförteckning

1.
Namnsättning av Bålsta torg, Bålsta Centrum

1

Namnsättning av Bålsta torg, Bålsta centrum

Beslut

1. Gruppledare för partier representerade i kommunfullmäktige i Håbo kommun föreslår Fridegårdstorget och Jan Fridegårds torg som förslag till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Ett nytt torg ska anläggas mellan Fridegårdsskolan och Bålsta centrum. Torget planeras bli en central mötesplats med utrymme för kultur, evenemang och vardagsliv. Utformningen omfattar bland annat scen, pergola, sittplatser och ytor för barns aktiviteter. Torget knyter an till verksamheterna i Fridegårdsskolan, där bland annat bibliotek, kulturskola, gymnasium, scenverksamhet och café finns. Byggnation planeras att påbörjas våren 2026 och torget bedöms stå klart innan årets slut 2026.

För att ta fram namn på torget har medborgare haft möjlighet att lämna förslag via enkät. Förslagen skulle uppfylla fastställda kriterier, bland annat att namnet ska innehålla ”torg/torget”, inte syfta på nu levande person, vara på svenska eller nationella minoritetsspråk samt vara lätt att förstå.

Inkomna förslag har kompletterats med synpunkter från kommunens råd, kommunens namngrupp och gruppledare representerade i kommunfull-mäktige, som tillsammans utgör underlag inför kommunstyrelsens beslut den 16 juni 2026.

Gruppledare för partier representerade i kommunfullmäktige föreslår Fridegårdstorget och Jan Fridegårds torg som förslag på namn till kommunstyrelsen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Sara Hallström, kulturstrateg

Tjänsteskrivelse - Håbo eldsjälspris 2026

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att Håbo Eldsjälspris 2026 tilldelas Andre Jansson.

Sammanfattning

Utifrån nominering från allmänheten har juryn förslagit Andre Jansson till pristagare för Håbo Eldsjälspris 2026.

År 2022 instiftade kultur- och fritidsnämnden Håbo eldsjälspris. Nomineringarna kommer in från allmänheten, och lämnar till kommunstyrelsen sin bedömning för beslut enligt regler för Håbo eldsjälspris.

Syftet med eldsjälspriset i Håbo, är att stimulera kommunens föreningsliv genom att uppmuntra och stödja idellt verksamma personer inom kommunen. Utmärkelsen delas ut till personer som bor eller verkar i Håbo kommun. Pristagaren ska verka för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och i enlighet med barnkonventionen.

I år är reglerna ändrade med två punkter från förra året.

- De nominerade ska vara informerad om nomineringen.
- De nominerad får inte vara politiskt aktiv.

Nomineringsperioden ändrades eftersom reglerna skulle hinna justeras. Utlysning har kommunicerats. Det har kommit i tre nomineringar, varav två är på samma person.

Juryn består av representanter från föreningsliv, näringsliv, kultur och kulturarv. Kommundirektör är har den avgörande rösten om oenighet uppstår.

Juryns beslut och motivering

Juryn har berett nomineringarna och är eniga i juryns bedömning att Andre Jansson blir Årets Eldsjäl 2026.

André är en engagerad ungdomsledare som ideellt lägger ner en mycket stor del av sin fritid på att skapa trygga, roliga och utvecklande miljöer för barn och unga i Håbo kommun. Han är en aktiv ledare både inom Bålsta FBC innebandyklubb och Bålsta Alpin skidskola, där han på ett naturligt och inspirerande sätt möter barn i olika åldrar.

Andre möter varje barn med en enkelhet, han har tålamod och visar respekt. Han skapar en miljö där alla känner sig trygga. Han är en mycket uppskattad ledare bland både barn och föräldrar. Barnen ser upp till honom som en

positiv förebild. Andre bidrar starkt till att fler barn vill fortsätta med idrott och rörelse. Han representerar ideellt engagemang, att vara en förebild och en stark vilja att göra skillnad för andra.

Andre Jansson visar på ett stort engagemang, skapar en miljö som är inkluderande och trygg. Genom detta bidrar Andre till en meningsfull fritid för unga.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Håbo eldsjäls är på 10 000 kronor av kulturens driftbudget.

Barnperspektivet

Pristagaren ska verka för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och i enlighet med barnkonventionen.

Näringslivsperspektivet

Företagarföreningarna har bjudits in att vara med i bedömningen.

Uppföljning

Beslutet följs upp genom att det nya namnet införs i verksamheten genom att det antagna namnet används i kommunikation och skyltning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150853
- Nomineringar
- Regler
- Minnesanteckningar juryns beredning

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens ordförande
Kommundirektör
Kulturstrateg

REGLER FÖR

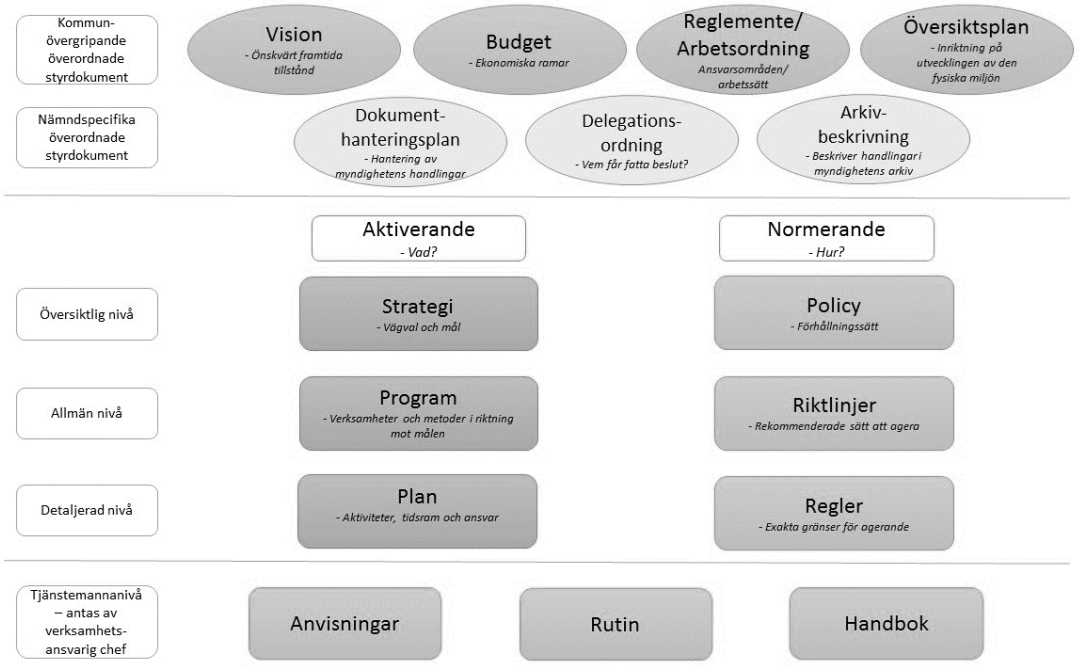
Årets eldsjäl i Håbo kommun

HÅBO KOMMUN

Antaget av	**Kommunstyrelsen**
Antaget	
Giltighetstid	Tillsvidare
Dokumentansvarig	Kanslichef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer KS 01887

Gäller för Kommunstyrelsen

Tidpunkt för aktualitetsprövning

Ersätter tidigare versioner -

Relaterade styrdokument -

Regler för Årets eldsjäl i Håbo kommun

§ 1 Syfte

Syftet är att stimulera kommunens föreningsliv genom att uppmuntra och stödja ideellt verksamma personer inom kommunen. Utmärkelsen är riktad till en person som utmärkt sig för sitt ideella engagemang som har gynnat föreningslivet, kulturarvet eller friluftsmiljöerna i kommunen.

§ 2 Behörighet

Utmärkelsen delas ut till personer som bor och verkar i Håbo kommun. Den nominerade ska vara folkbokförd i Håbo kommun. Grundläggande kriterium för pristagaren är att personen har verkat för demokratiska värderingar, mänskliga rättigheter och i enlighet med barnkonventionen. Den nominerade får inte vara politisk aktiv i Håbo kommun. Den nominerade ska vara tillfrågad om den vill bli nominerad till priset innan nomineringen.

§ 3 Priset

Priset delas ut varje år, med start år 2022. Den totala prissumman uppgår till det belopp kommunfullmäktige anslagit i budget men på minst 10 000 kronor. Om priset tilldelas två personer delar dem på prissumman.

§ 4 Nominering till pris

Alla kan nominera pristagare men man kan inte nominera sig själv. Första dag för att nominera är den 1 februari och sista är den 30 mars vid utdelningsåret. Information om när ansökningsperioden börjar och slutar ska annonseras på kommunens webbsida.

§ 5 Beslut

Kommunledningsförvaltningen bereder nomineringarna. Kommunledningsförvaltningen bereder nomineringarna i jury med sakkunniga inom föreningsliv, kulturarv, friluftsmiljöer och näringsliv. Chef för Tillväxt- och kommunikationsenheten är del av juryn och har sista ordet utifrån juryns bedömningar vid en oenighet. Juryn lämnar sedan bedömningen för beslut till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen äger rätten att utdela hela beloppet till enbart en pristagare eller fördela beloppet på två pristagare.

§ 6 Utdelning av pris

Priset delas årligen ut på Håbo festdag. Pristagaren uppmärksammas på kommunens webbsida efter prisutdelningen.

Kommunstyrelsen äger rätt att justera eller förändra dessa regler.

Nominera årets eldsjäl

Ärendenummer: #26263 | Inskickat av: Ej inloggad användare | 2026-05-18 20:53
Ändrad av handläggare: Sara Hallström | Ändringsdatum: 2026-06-02 16:54

✓1. Nominerad eldsjäl

Uppgifter om föreslagen pristagaren

Fyll i de uppgifter du känner till om den personen du vill nominera.

Observera, du kan inte nominera dig själv!

Namn
André Jansson

Telefon / Mobil
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
-

C/o-adress
-

Den nominerades verksamhetsområde

Utmärkelsen är riktad till en person som utmärkt sig för sitt ideella engagemang som har gynnat föreningslivet, kulturarvet eller friluftsmiljöerna i kommunen.

Föreningslivet

✓2. Motivering för nomineringen

Motivering

Beskriv varför pristagaren du nominerar ska få Håbo eldsjälspris.

André är en otroligt engagerad ungdomsledare som ideellt lägger ner en mycket stor del av sin fritid på att skapa trygga, roliga och utvecklande miljöer för barn och unga i Håbo kommun. Han är aktiv ledare både inom Bålsta FBC innebandyklubb och Bålsta Alpin skidskola, där han på ett naturligt och inspirerande sätt möter barn i olika åldrar.

Det som särskiljer André är hans enkelhet att möta varje barn. Han har tålamod och visar respekt, och skapar snabbt en trygg stämning där alla känner sig trygga. Han är en mycket uppskattad ledare bland både barn och föräldrar, och barnen ser upp till honom som en positiv förebild.

André ställer alltid upp när det behövs. Han tar ansvar och bidrar med energi, glädje och struktur i verksamheten. Hans närvaro höjer kvaliteten på både träningar och aktiviteter, och han bidrar starkt till att fler barn vill fortsätta med idrott och rörelse.

För oss som innebandyförening ? och för många barn i Håbo ? är André ovärderlig. Han representerar precis de värden som ett eldsjälspris ska uppmärksamma: ideellt engagemang, att vara en förebild och en stark vilja att göra skillnad för andra.

Vi anser därför att André Jansson är en mycket värdig mottagare av Håbo kommuns eldsjälspris.

Beskriv den nominerades insatser

Se ovan.

Anknytning till Håbo kommun

Beskriv den föreslagna pristagarens anknytning till kommunen (via boende eller på annat sätt).

André bor i Bålsta.

Vill du bifoga en bilaga

Nej

✓3. Uppgiftslämnare

Dina uppgifter

Namn
Maria Wängelin

Relation till den nominerade
Ledare i Bålsta FBC tillsammans med André

Telefon / Mobil
xxxxxxxxxxxxx

C/o-adress
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
x@x.com

Nominera årets eldsjäl

Ärendenummer: #26262 | Inskickat av: Ej inloggad användare | 2026-05-18 20:52
Ändrad av handläggare: Sara Hallström | Ändringsdatum: 2026-06-02 16:55

✓1. Nominerad eldsjäl

Uppgifter om föreslagen pristagaren

Fyll i de uppgifter du känner till om den personen du vill nominera.

Observera, du kan inte nominera dig själv!

Namn
Andre Jansson

Telefon / Mobil
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
-

C/o-adress
-

Den nominerades verksamhetsområde

Utmärkelsen är riktad till en person som utmärkt sig för sitt ideella engagemang som har gynnat föreningslivet, kulturarvet eller friluftsmiljöerna i kommunen.

Föreningslivet

✓2. Motivering för nomineringen

Motivering

Beskriv varför pristagaren du nominerar ska få Håbo eldsjälspris.

André lägger ner mycket tid och hjärta i flera föreningar i kommunen där han alltid ställer upp och hjälper till på sin lediga tid. Hans engagemang gör stor skillnad för både barn och vuxna omkring honom.

Beskriv den nominerades insatser

André är en fantastisk ledare som sprider glädje, trygghet och energi omkring sig. Med sitt lekfulla sätt ser han varje barn och får alla att känna sig inkluderade och viktiga. Han är rättvis, hjälpsam och engagerad ? inte bara som ledare utan som en förebild barnen verkligen ser upp till.

Anknytning till Håbo kommun

Beskriv den föreslagna pristagarens anknytning till kommunen (via boende eller på annat sätt).

Andre är boende och uppvuxen i kommen. Han hjälper till i Bålsta FBC, tennis klubben och i alpin föreningen.

Vill du bifoga en bilaga

Nej

✓3. Uppgiftslämnare

Dina uppgifter

Namn
Elin Fredriksson

Relation till den nominerade
Ledare tillsammans i Bålsta FBC

Telefon / Mobil
xxxxxxxxxxxxx

C/o-adress
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
x@x.com

Nominera årets eldsjäl

Ärendenummer: #25771 | Inskickat av: Ej inloggad användare | 2026-05-01 23:24
Ändrad av handläggare: Sara Hallström | Ändringsdatum: 2026-06-02 16:56

✓1. Nominerad eldsjäl

Uppgifter om föreslagen pristagaren

Fyll i de uppgifter du känner till om den personen du vill nominera.

Observera, du kan inte nominera dig själv!

Namn
Kenny Lindberg

Telefon / Mobil
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
-

C/o-adress
-

Den nominerades verksamhetsområde

Utmärkelsen är riktad till en person som utmärkt sig för sitt ideella engagemang som har gynnat föreningslivet, kulturarvet eller friluftsmiljöerna i kommunen.

Föreningslivet

✓2. Motivering för nomineringen

Motivering

Beskriv varför pristagaren du nominerar ska få Håbo eldsjälspris.

Kenny är en av de drivande krafterna i vår förening, Bålsta Dojo. Hans engagemang och förmåga att se alla i rummet är en stor del varför många trivs och stannar kvar.

Han skapar inte bara en utmanande träningsmiljö, utan en trygg och inkluderande miljö där människor växer, både på och utanför träningsmattan.

Jag vill med den här nomineringen rikta ett stort tack till Kenny för all tid och energi han lägger på föreningen.

Beskriv den nominerades insatser

Kenny instruerar flera pass varje vecka för både barn och vuxna i Brasiliansk Jiu-Jitsu.

Som huvudinstruktör planerar han även träningarna och organiserar så att det alltid finns en tränare på plats.

Anknytning till Håbo kommun

Beskriv den föreslagna pristagarens anknytning till kommunen (via boende eller på annat sätt).

Uppvuxen i Håbo kommun.

Vill du bifoga en bilaga

Nej

✓3. Uppgiftslämnare

Dina uppgifter

Namn
Isabell Anderberg

Relation till den nominerade
Medlem i föreningen

Telefon / Mobil
xxxxxxxxxxxxx

C/o-adress
-

Utdelningsadress
-

Postnummer och ort
-

E-postadress
x@x.com

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Simon Lange, Trafikplanerare
simon.lange@habo.se

Tjänsteskrivelse – Yttrande över handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen avger yttrande över handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län.

Sammanfattning

Region Uppsala efterfrågar länets väghållare att komma med inspel på utkast till *Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län*. Dokumentet kommer att beslutas av Trafikdirektör på Region Uppsala.

Håbo kommuns yttrande berör framför allt trafiksäkerhetsaspekter och tydliggöranden som grundar sig i erfarenheter från det pågående projektet Bättre buss i Bålsta.

Yttrandet bifogas separat, dokumentnummer 149871.

Ärendet

Region Uppsala inom den 17 april 2026 med en remiss till Håbo kommun som väghållare om att komma med inspel på utkast till *Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län*.

Detta dokument, tillsammans med *Riktlinje för bussinfrastruktur i Uppsala län*, ersätter tidigare *Hållplatshandboken* som antogs 2019. Handboken beslutas av Region Uppsalas Trafikdirektör och är således inte ett politiskt styrdokument.

Ändringarna som har gjorts syftar till att

”tydliggöra de infrastrukturella delarna av busstrafik som inte har med just hållplatser att göra, öka läsbarheten av dokumentet (tydligare förstå vad som är ska- respektive bör-krav), att ha mer övergripande riktlinjer politiskt beslutade och ha detaljerna i ett ”förvaltningsdokument” som beslutas på tjänstepersonsnivå, samt att tillgänglighetsanpassa dokumentet.”

Kommunens inspel berör framför allt trafiksäkerhetsaspekter och tydliggöranden och grundar sig i erfarenheter från det pågående projektet Bättre buss i Bålsta.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kommunens yttrande har inga ekonomiska konsekvenser. Då revideringarna till stort syftar till att tydliggöra och varken höjer eller sänker befintliga krav så kommer inte heller framtida byggnation att påverkas annorlunda ekonomiskt.
Inom projektet Bättre buss i Bålsta har kommunen och regionen fört dialog för att landa rätt i utformning av bussinfrastruktur, med de krav som regionen har och den budget som kommunen har i åtanke.

Barnperspektivet

Kommunens yttrande har inga konsekvenser för barn. Revideringarna som föreslås är till stor del tydliggöranden, bland annat av vad regionen ser som relevanta säkerhetsåtgärder i form av hållplatstyp och hastighetsdämpande åtgärder. Handboken grundar sig i Trafikverkets styrande dokument VGU (Krav för vägar och gators utformning) som i sin tur leder mot nollvisionen.

Näringslivsperspektivet

Kommunens yttrande har inga konsekvenser för näringslivet.

Uppföljning

Ingen uppföljning krävs.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150039
- Remiss dok.nr.149460
- Yttrande dok.nr. 149871

Beslutet ska skickas till

Beslut direktjusteras och skickas till timo.palokangas@regionuppsala.se
plan@habo.se
gata@habo.se

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Avdelningen för planering och utveckling
Simon Lange, Trafikplanerare

Granskning Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län

Sammanfattning

Region Uppsala efterfrågar länets väghållare att komma med inspel på utkast till *Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län*. Dokumentet kommer att beslutas av Trafikdirektör på Region Uppsala.

Kommunens inspel berör framför allt trafiksäkerhetsaspekter samt tydliggöranden och grundar sig i erfarenheter från det pågående projektet Bättre buss i Bålsta (BBiB).

Synpunkter

Håbo kommun har identifierat, vad som skulle kunna leda till, trafiksäkerhetsbrister, i det fall som utformning sker enligt handboksutkastet:

- Under kapitel 2.1 Körbanehållplats anges att ”På vissa gator i tätort kan körfältet föras så brett att det både stillastående buss och omkörande bilar ryms”. Detta innebär i praktiken körfält om >5,5m vilket inte kan anses vara ett gott alternativ vid övriga tillfällen (när bussen inte står där).

- Där står även att ”Körbanehållplats kan även användas längs tvåfältsvägen på landsbygd”. Även om omfattningen av buss-, bil- respektive cykeltrafik är liten eller måttlig vid en sådan plats är det generellt höga hastigheter och/eller vägar utan goda siktförhållanden. Region Uppsala bör inte öppna för möjligheten att använda körbanehållplats vid landsbyggsväg.

- Under kapitel 4.1 Placering av en hållplats anges att cykelbana ska ledas ut i körbanan före hållplatsområdet, i det fall den inte kan ledas bakom hållplatsen. ”före hållplatsområdet” bör specificeras med tydligt minimimått och/eller vid raksträcka, där kollisionsrisken mellan befintliga fordon på väg och anslutande cykel minskar.

Kommunen ser även ett antal tydliggöranden för att göra syftet tydligt:

- Hastighetsgränser formuleras lite olika genom dokumentet. Kan vara en idé att harmonisera dem. Exempelvis:

    - Körbanehållplats ska ”inte anläggas på vägar med högre hastighet än 60km/h” – menas i detta exempel att körbanehållplats är okej på väg med hastighetsbegränsning om 60 men inte 70?

  - ”Region Uppsala rekommenderar oftast körbanehållplats som standardlösning i tätort på vägar med hastighet upp till 50km/h” – rekommenderas för 50 eller ej?

  - ”Vid hastighet över 60km/h anpassas måtten efter *Råd – VGU* …” – anpassas vid 60 eller ej?

  - ”Region Uppsala rekommenderar fickhållplats som standardlösning på vägar med hastighet från 60km/h och uppåt …” – tydligt!

- Under kapitel 2.1 Körbanehållplats står att ”Långa stopptider kan motivera fickhållplats”. Blir rekommendationen automatiskt alltid fickhållplats?

- Kapitel 2.4 Enkel stopphållplats anger att det bör finnas ”mittrefug med bredd minst 3 meter”. Känns som man brukar se refug från en vägtrafikants perspektiv varför den bör vara 3 meter lång eller längsgående?

- Kapitel 3.1 Plattform säger att plattformen ska vara minst 20 meter lång för enkelläge. Går det att göra avsteg mot alla ska-krav? Tänker på hur vi hanterat just denna fråga inom Bättre buss i Bålsta, där vi har en del avsteg, framför allt med tanke på platsåtkomst och antalet resenärer.

- Kapitel 3.5 Belysning anger att ”glasväderskydd kopplas till befintlig gatuel om möjlighet finns från väghållaren”. Här bör kostnadsfrågan behandlas och regionen göra något generellt ställningstagande, om det inte redan finns. Blir trotsallt en kostnad för kommunen.

- Kapitel 4.1 Placering av en hållplats anger att ”avståndet mellan busshållplatser inom tätort ska i regel inte överstiga 400 meter när det gäller stadsbuss, tätortstrafik och regionbussar som har motsvarande uppdrag …”. Uppfattningen är att vi inom BBiB generellt inte skulle understiga 400m (alltså inte placera hållplatser närmare än 400 meter från varandra). Är detta en ändring?

Ställningstagande

Håbo kommun ställer sig positiv till revideringen och uppskattar tydligheten med ska-/bör-krav. Kommunen hoppas att de inspel som presenteras, vilka är tagna till stor del från *verkligheten* i ett aktuellt pågående projekt kan komma till nytta och implementeras!

Förändring

Processer och ansvar flyttat till Riktlinjer bussinfrastruktur i Uppsala län
Prioriteringsprinciper för hanteringa av hållplatsärenden flyttat till Riktlinjer bussinfrastruktur i Uppsala län
Reglering av hållplatsutrustning flyttat till Riktlinjer bussinfrastruktur i Uppsala län
Hållplatsavstånd flyttat till Riktlinjer bussinfrastruktur i Uppsala län
Samlat tidigare implicita krav till uppdelning i SKA- och BÖR-krav
Ingen kapiteluppdelning i tätort/landsbygd när det gäller hållplatstyper för att undvika redundans
Tydliggjort vilken hållplatstyp som Region Uppsala rekommenderar vid vilken typ av gatumiljö
Utvecklat avsnitt om fartdämpade åtgärder
Rangordning av fartdämpade åtgärder i påverkan på kollektivtrafik
Krav om att inte anlägga farthinder tätare än i genomsnitt 1/km för en linjesträckning med minst 10-minuterstrafi
Krav om att inte anlägga platågupp på gator med 5-minuterstrafik eller tätare
Nytt avsnitt och krav om lutning på gata
Hänvisar utformningsdetaljer för hållplatser på landsbygd till VGU (där detaljerna är hämtade ifrån i nuvarande hp
Krav om 0,5 m avstånd mellan glasväderskydd och fasta föremål av driftskäl

kering

lhandbok)

Region Uppsala

Diarienummer: Ange diarienr

Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län

Region Uppsala

Klicka eller tryck här för att ange text.

Klicka eller tryck här för att ange datum.

Region Uppsala

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
2 Hållplatstyper ... 4
2.1 Körbanehållplats ... 4
2.2 Fickhållplats ... 5
2.3 Timglashållplats ... 6
2.4 Enkel stopphållplats ... 7
2.5 Klackhållplats ... 8
2.6 Glugghållplats ... 9
2.7 Mitthållplats ... 10
2.8 Avskild hållplats ... 11
2.9 Vägrenshållplats ... 12
2.10 Vändslinga ... 13
2.11 Tillfällig hållplats ... 14
2.12 Bussterminal ... 15
3 Hållplatsutformning ... 17
3.1 Plattform ... 17
3.2 Väderskydd ... 18
3.3 Sittbänk ... 19
3.4 Skyltar, information och reklam ... 19
3.5 Belysning ... 19
3.6 Växtlighet ... 20
3.7 Gatumiljö vid hållplats ... 20
3.8 Cykelparkering ... 20
4 Gatuutformning för kollektivtrafik ... 22
4.1 Placering av en hållplats ... 22
4.2 Körfältsbredder ... 22
4.3 Tre- och fyrvägskorsning ... 22
4.4 Cirkulationsplats ... 23
4.5 Busskörfält ... 23
4.6 Hastighetsdämpande åtgärder ... 23
4.6.1 Dynamiska gupp ... 24
4.6.2 Busskuddar (vägkuddar) ... 24
4.6.3 Gatuavsmalningar och sidoförskjutningar ... 25
4.6.4 Upphöjda tillfarter (snällgupp) ... 25
4.6.5 Platågupp ... 25

Region Uppsala

1 Inledning

Region Uppsala har som regional kollektivtrafikmyndighet ansvaret att utveckla och underhålla hållplatser samt att främja en god framkomlighet för kollektivtrafiken. På ett mer övergripande plan ger Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län stöd för hur detta ska gå till. Denna handbok går mer in på detaljer och teknisk kravställning för infrastrukturen. Både riktlinjen och handboken har sin grund i Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län, 2020–2030. Trafikförsörjningsprogrammet redovisar behovet av kollektivtrafik samt mål för kollektivtrafikförsörjningen.

Denna handbok är tänkt att fungera som råd och riktlinjer för de aktörer som planerar, utformar, bygger, utrustar, driver och underhåller busshållplatser och vägar i Uppsala län. Målgruppen är medarbetare på Region Uppsala som arbetar med kollektivtrafik eller transportinfrastruktur, länets kommuner och väghållare (kommunala, statliga och enskilda) samt exempelvis konsulter, byggentreprenörer och fastighetsägare.

Handboken inleds med en genomgång av de vanligaste hållplatstyperna i kapitel 2, vilket följs av en mer detaljerad kravställning av hållplatsmiljön och hållplatsens utrustning i kapitel 3. I kapitel 4 redogörs för kollektivtrafikens krav på gatuutformning – det vill säga förutsättningar för busstrafikens framkomlighet.

2 Hållplatstyper

Hållplatser har en viktig betydelse för såväl resenärsmiljö som för restiden. Busstrafiken ska vara tillgänglig, användbar och säker för alla vilket ställer krav på utformning av hållplatsen samt miljön till och från hållplatsen. Nedan följer en beskrivning av de vanligaste hållplatstyperna som förekommer i länet samt kravställning kopplat till utformning.

SKA-krav för alla hållplatstyper

- Tillgänglighetsanpassas enligt krav i kapitel 3 vid ny- och ombyggnation
- Utformning och placering sker i samråd med Region Uppsala

2.1 Körbanehållplats

Kallas även kantstenshållplats. Körbanehållplats kan användas på gator med begränsade trafikflöden och finns både i tätort och på landsbygd. Bussen står i körbanan och kan blockera bakomvarande trafik. På vissa gator i tätort kan körfältet göras så brett att både stillastående buss och omkörande bilar ryms.

SKA-krav för körbanehållplats

- Inte anläggas på vägar med högre hastighet än 60 km/h

BÖR-krav för körbanehållplats

- Inte anläggas på vägar med högre hastighet än 50 km/h

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar oftast körbanehållplats som standardlösning i tätort på vägar med hastighet upp till 50 km/h. Körbanehållplats kan även användas längs tvåfältsvägar på landsbygd där busstrafiken, biltrafiken och cykeltrafiken är av liten eller måttlig omfattning. Långa stopptider kan motivera fickhållplats.

Figur 1. Exempel på körbanehållplats.

2.2 Fickhållplats

Fickhållplats ligger skild från vägen vilket gör att bussen inte blockerar övrig trafik när den står vid hållplatsen. Detta kan vara nödvändigt på vägar där köbildning bakom bussen inte är acceptabelt eller hastigheten är högre än 50 km/h. Hållplatstypen kräver dock stort utrymme och placering långt ifrån korsning. Vidare medför fickhållplats ett obekvämt körsätt för att komma till plattformen, där den dubbla sidoförskjutningen är särskilt obehaglig för passagerare som rest sig för att gå av. Vidare riskerar boggibussars bakdel att svepa in över plattformen vid utfart. Fickhållplats medför även sämre framkomlighet för bussen jämfört med exempelvis körbanehållplats eftersom bussen behöver ta sig in på vägen från hållplatsen.

SKA-krav för fickhållplats

- Ficka minst 3 meter djup
- Inkörningssträcka minst 14 meter och anpassningssträcka minst 16 meter
- Utkörningssträcka minst 10 meter
- Vid hastighet över 60 km/h anpassas måtten efter *Råd – VGU, Trafikverket 2022:003, version 1.0* eller senare
- Vid ombyggnad till mötesfri landsväg: accelerationsfält ska anläggas om ÅDT är minst 8000 fordon och 2–10 bussar som stannar vid hållplatsen per dygn. Då endast en buss som stannar vid hållplatsen per dygn ska ÅDT vara minst 10 000 fordon. Vid mer än tio stannande bussar per dygn tas ingen hänsyn till ÅDT.

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar fickhållplats som standardlösning på vägar med hastighet från 60 km/h och uppåt av trafiksäkerhetsskäl. Ibland behöver fickhållplats väljas även inom tätort på vägar med lägre hastigheter där blåljus gör bedömningen att det är nödvändigt.

Figur 2. Exempel på fickhållplats.

2.3 Timglashållplats

Kallas även dubbel stopphållplats. Timglashållplats förekommer bara i tätort och är utformad med avsmalningar av gatans körbana på ett sådant sätt att alla fordon i båda riktningar måste stanna när bussen står vid hållplatsen. Därför är den mindre lämplig på vägar med högre biltrafikflöde än 500 fordon i timmen i kombination med tät busstrafik.

Timglashållplatsen kräver lite plats, har en bussprioriterande effekt och möjliggör en god angöring. Hållplatstypen har god plats för väntande passagerare samt innebär en hög trafiksäkerhet vid hållplatsområdet. Därför är denna hållplatstyp lämplig att använda vid platser där många oskyddade trafikanter förekommer, särskilt om det bland dessa finns barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

SKA-krav för timglashållplats

- Utformad så att bussar och bilar som behöver vänta inte blockerar utkörande fordon från hållplatsen
- Körfältsbredd på 3,25 meter för att förhindra att cyklister försöker passera bussen
- Inte vara placerad i kurva
- Inte anläggas på vägar med högre hastighet än 50 km/h

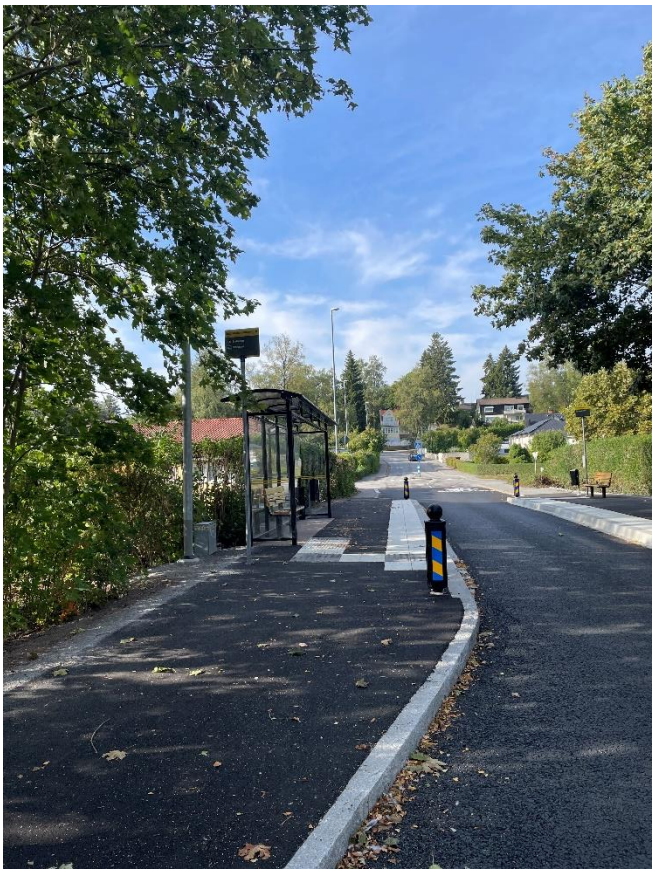
BÖR-krav för timglashållplats

- Inte anläggas på vägar med högre biltrafikflöde än 500 fordon i timmen
- Inte anläggas på vägar där den dubbelriktade busstrafiken uppgår till mer än 12 bussar per maxtimme
- Inte anläggas på hållplatser där normal hållplatstid överskrider 30 sekunder
- Inte vara placerad direkt efter en korsning

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar timglashållplats på vägar i tätort där man vill använda hållplatsen som en hastighetsdämpande åtgärd eller som en åtgärd för att få plats med hållplatsutrustning. Flera timglashållplatser efter varandra bör undvikas då det kan leda till olämpliga omkörningar av buss mellan hållplatserna.

När cykelbana saknas ska särskild studie göras. 250 cyklar per dygn i aktuell riktning ska kunna accepteras även när busstrafiken är omfattande. Önskad prioritering av cyklister längs gatan kan göra hållplatstypen olämplig.

Figur 3. Exempel på timglashållplats.

2.4 Enkel stopphållplats

Enkel stopphållplats är utformad som en körbanehållplats fast med fysiskt hinder mellan körfälten vilket gör att fordon i samma riktning inte kan passera när bussen står vid hållplatsen. Hållplatstypen används i tätort på platser där bussprioriterande effekt och god trafiksäkerhet prioriteras. Enkel stopphållplats är enkel att angöra och är bekväm för stående resenärer eftersom den innebär rak angöring. Utformningen medför stopp för den bil- och cykeltrafik som kör i samma riktning som den buss som stannat vid hållplatsen. Hållplatstypen kan därför användas vid högre biltrafikflöden än timglashållplats. Hållplatstypen kan leda till risk att biltrafik kör om i motsatt riktning.

SKA-krav för enkel stopphållplats

- Körfältsbredd på 3,5 meter – om cykelbana intill saknas behövs 4 meter körfältsbredd
- Inte anläggas på vägar med högre hastighet än 50 km/h

BÖR-krav för enkel stopphållplats

- Inte anläggas på hållplatsen där normal hållplatstid överskrider 30 sekunder
- Mittrefug med bredd minst 3 meter

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar enkel stopphållplats som ett alternativ till körbanehållplats på platser där god trafiksäkerhet prioriteras. Vid stora trafikflöden ska bedömning göras om köbildning bakom stillastående buss kan accepteras. Flera stopphållplatser efter varandra bör undvikas då det kan leda till olämpliga omkörningar av buss mellan hållplatserna.

Om cykelbana saknas ska särskild studie göras. 500 cyklar per dygn i aktuell riktning ska kunna accepteras även när busstrafiken är omfattande. Önskad prioritering av cyklister längs gatan kan göra hållplatstypen olämplig om cyklister inte kan ledas på ett trafiksäkert sätt.

Figur 4. Exempel på enkel stopphållplats.

2.5 Klackhållplats

Klackhållplats förekommer oftast på gator med tillåten längsgående parkering där busstrafiken prioriteras och högsta tillåtna hastighet är upp till 50 km/h. På gator med endast ett körfält i vardera riktningen stoppas trafiken bakom bussen när den står vid hållplatsen. Vid biltrafikflöden högre än 1200 fordon i timmen får man räkna med betydande fördröjning för biltrafiken.

Hållplatstypen är enkel att angöra och plattformen kan lätt utformas med tillräcklig höjd och med god plats för väntande resenärer och väderskydd.

SKA-krav för klackhållplats

- Inte anläggas på vägar med högre hastighet än 50 km/h
- Utformad med utbyggnad som är minst 1,5 meter bred

BÖR-krav för klackhållplats

- Inte anläggas på hållplatsen där normal hållplatstid överskrider 30 sekunder
- Utformad med utbyggnad som är minst 2,25 meter bred

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar klackhållplats som standardlösning på gator med längsgående parkering i tätort på vägar med upp till 50 km/h. För att skapa mer plattformsyta kan klackhållplats vara ett alternativ till körbanehållplats där vägbredden tillåter detta. Vid stora trafikflöden ska bedömning göras om köbildning bakom stillastående buss kan accepteras. Detta är särskilt viktigt att beakta vid korsande huvudled bakom bussen. Flera klack- och stopphållplatser efter varandra ska undvikas då det kan leda till olämpliga omkörningar av buss mellan hållplatserna.

Om cykelbana saknas ska särskild studie göras. 1000 cyklar per dygn i aktuell riktning ska kunna accepteras även när busstrafiken är omfattande. När cyklister inte kan passera bussen utan att komma över i motriktat körfält, samtidigt som det totala trafikflödet är omfattande och hållplatstiderna är långa, ska gränsvärdet för cykeltrafikens omfattning sättas lägre än 1000 cyklar per dygn. Önskad prioritering av cykel längs gatan kan göra hållplatstypen olämplig.

Figur 5. Exempel på klackhållplats.

2.6 Glugghållplats

En glugghållplats är utformad som en fickhållplats mellan kantstensparkeringar utmed en gata. Hållplatstypen har samma för- och nackdelar som en fickhållplats. Hållplatstypen används i tätort på platser där biltrafikens flöden behöver prioriteras. Vid val av klackhållplats i stället för glugghållplats blir bortfallet av kantstensparkeringar mindre. Felparkerade bilar leder till att plattformen inte kan angöras korrekt.

SKA-krav för glugghållplats

- Inkörningssträckans längd minst 26 meter efter längsgående bilparkering
- Utkörningssträckans längd minst 8 meter före längsgående bilparkering
- Utformad så att en ledbuss kan angöra plattformen med hela sin längd

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar i första hand klackhållplats på gator med kantstensparkeringar men accepterar glugghållplats vid platser där trafikflödet behöver prioriteras eller där bussen ofta behöver stå längre än 30 sekunder.

Figur 6. Exempel på glugghållplats.

2.7 Mitthållplats

Mitthållplats förekommer främst i tät innerstad i samband med mittförlagt busskörfält. Det är en vanlig hållplatstyp där buss och spårväg delar körfält. Hållplatstypen innebär att bussen angör en refug i mitten av gatan. Fördelar med mitthållplats är att bussen inte blockerar annan trafik då den står vid hållplatsen och att fartdämpande åtgärder kan anläggas för biltrafik utan att busstrafiken berörs.

SKA-krav för mitthållplats

- Plattform minst 3,5 meter bred
- Utrustad med räcke som skiljer mittplattformen från intilliggande körbana

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar mitthållplats om ett längre stråk med mittförlagt busskörfält kombinerat med flertalet hållplatser anläggs. Detta kan dock vara problematiskt i stråk där stads- och regionbussar trafikerar samma gata men med olika stoppmönster.

Figur 7. Exempel på mitthållplats.

2.8 Avskild hållplats

En avskild hållplats är avskärmad från vägbanan med staket, refug, nivåskillnad eller grönremsa. Avskild hållplats måste väljas på motorväg och mötesfri motortrafikled. Hållplatstypen kan också användas på mötesfri landsväg och på tvåfältsvägar där barn använder hållplatsen i stor utsträckning.

SKA-krav för avskild hållplats

- Väljs alltid på motorväg och mötesfri motortrafikled
- Utformad med planskild gång- och cykelförbindelse förbi motorväg och mötesfri motortrafikled
- Måtten anpassas efter *Råd – VGU, Trafikverket 2022:003, version 1.0* eller senare

Rekommendationer

Avskild hållplats ska alltid väljas på motorväg och mötesfri motortrafikled och kräver då planskild gång- och cykelförbindelse. Hållplatstypen kan med fördel användas på mötesfri landsväg och på tvåfältsvägar där barn använder hållplatsen i stor utsträckning.

Figur 8. Exempel på avskild hållplats.

2.9 Vägrenshållplats

Vägrenshållplats kan beskrivas som ett mellanting mellan körbanehållplats och fickhållplats. Hållplatstypen är vanlig på lågtrafikerade tvåfältsvägar på landsbygden med gles busstrafik.

BÖR-krav för vägrenshållplats

- Vägrenen vid hållplatsen minst 2,75 meter bred för att bussen ska kunna stanna utan att blockera vägen för andra fordon

Rekommendationer

Region Uppsala rekommenderar generellt fickhållplats på vägar med hastighet över 50 km/h av trafiksäkerhetsskäl. Fickhållplats kan även vara aktuell vid hållplatser där bussen ofta behöver stå längre än 30 sekunder.

Figur 9. Exempel på vägrenshållplats.

2.10 Vändslinga

Vändslingor ligger oftast i anslutning till bussarnas ändhållplatser. I vissa fall är vändslingan integrerad med ett eller flera hållplatslägen och i andra fall helt fristående. Vid reglerhållplatser kan busschaufförен behöva en paus och resenärerna måste då visa hänsyn genom att vänta med att stiga på. Om avstigningsplats och påstigningsplats är åtskilda förbättrar det förarnas arbetsmiljö.

SKA-krav för vändslinga

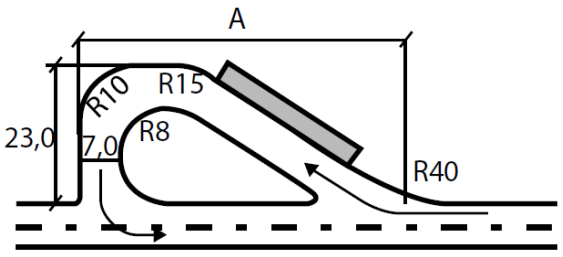
- Utfarten ansluten vinkelrätt mot gatan
- Vägbanebredd på minst 7 meter på raksträckan för att möjliggöra att en buss kan passera en stillastående buss
- Dimensioneras enligt figur 11
- Om vissa busslinjer passerar vändslingan placeras hållplatsläget före slingan

BÖR-krav för vändslinga

- Placeras till höger om gatan i den ankommande bussens körriktning för att undvika vänstersväng
- Separerad avstignings- respektive påstigningsplats

Figur 10. Exempel på vändslinga.

Utrymme för:	Längden A (m)
- enbart vändslinga	40
- en normalbuss LBn	45
- två normalbussar	55
- en ledbuss B1	50
- två ledbussar	65

Figur 11. Måttsättning av vändslinga för buss.

2.11 Tillfällig hållplats

När det gäller tillfälliga hållplatser är god information och tydlighet en nödvändighet. Resenärerna ska i god tid få veta när och var hållplatsen kommer att flyttas och vägvisningen från den ordinarie till den tillfälliga hållplatsen måste vara genomtänkt. Trafiksäkerheten är viktig att tänka på då det kan uppstå nya konfliktpunkter mellan resenärer till den tillfälliga hållplatsen och övrig trafik. Beroende på hur länge den tillfälliga hållplatsen ska gälla ställs olika krav på den permanenta infrastrukturen. Vid en kortare period kan kraven minskas. Om hållplatsen är planerad för att gälla en längre period och om det är många påstigande är kraven på utrustningen större.

SKA-krav för tillfällig hållplats

Krav	Minimistandard	6 mån	12 mån
Plan, hård och jämn yta	x	x	x
Stolpe	x	x	x
Bänk (om det finns vid ordinarie läge)		x	x
Kantsten minst 10 cm (om det finns vid ordinarie läge)	x	x	x
Kantsten 17 cm (om det finns vid ordinarie läge)			x
Väderskydd (om det finns vid ordinarie läge)		x	x
Taktila och visuella plattor (om det finns vid ordinarie läge)			x
Belysning hållplatsområde (om det finns vid ordinarie läge)		x	x
Belysning i väderskydd (om det finns vid ordinarie läge)			x
Plattformsbredd minst 1,5 m	x	x	x
Avstånd mellan fasta föremål och kantsten minst 1,5 m	x	x	x
Gånganslutning	x	x	x
Plattformslängd minst 15 m för enkelläge, 30 m för dubbelläge	x	x	x
Plattformslängd samma som ordinarie läge		x	x

Tabell 1. Krav på tillfällig hållplats beroende på varaktighet.

2.12 Bussterminal

Vid planering av större hållplatser, såsom bussterminaler, är det viktigt att se till helheten eftersom det är flera fordon och ibland trafikslag som ska samspela på samma yta. Val av utformning baseras på rådande omständigheter, antal trafikerande linjer, antal resenärer och omkringliggande infrastruktur.

En grundläggande förutsättning för en fungerande terminal är att körytan är tillräckligt dimensionerad för in- och utfarter, svängradier, svepytor, vändning, omkörningsytor och hållplatslägen inklusive reglerplatser.

För att skapa en flexibel och robust terminal behöver det finnas flera möjligheter för bussar att ta sig in och ut från terminalen. In- och utfartsvägar till terminalen behöver därför kunna möjliggöras från alla körriktningar. Det förekommer också att bussar havererar eller andra trafikincidenter uppstår, och skulle det hända i en in- och/eller utfart får det stora negativa konsekvenser för trafikeringen och resenärerna. In- och utfarter ska därför dimensioneras med omkörningsmöjlighet

så att det kan ske utan störning för bussar i motsatt körriktning. Därför ska separerade in- och utfarter dimensioneras så att två bussar kan köra i bredd och kombinerade in- och utfart dimensioneras så att tre bussar kan köra i bredd.

En grundläggande förutsättning i en terminal är att busslinjer som har sin ändhållplats i terminalen ska kunna vända smidigt och på kort tid vilket innebär att vändfunktionen behöver finnas nära avstigningsplatsen. Vändmöjlighet ska alltid finnas i terminalen för att undvika störningar från annan trafik. För vändning som bidrar till längre körsträckor kan konsekvensen bli en lägre turtäthet som i sin tur ger en sämre kollektivtrafikförsörjning.

SKA-krav för bussterminal

- Utformningen sker i samråd med Region Uppsala
- Körspårsanalys av alla på terminalområdet möjliga bussrörelser behövs

3 Hållplatsutformning

En hållplats ska vara tillgänglig för alla. Varje resenär ska kunna nå viktiga målpunkter såsom bostad, arbete, studier och fritidsaktiviteter. Olika resenärer har olika behov. Exempelvis personer med funktionsnedsättning och äldre har ofta behov av information om specifika förhållanden som är kopplade till den egna funktionsförmågan. Hållplatsområdet ska vara fri från rökning, i linje med lagen om rökförbud på allmän plats.

3.1 Plattform

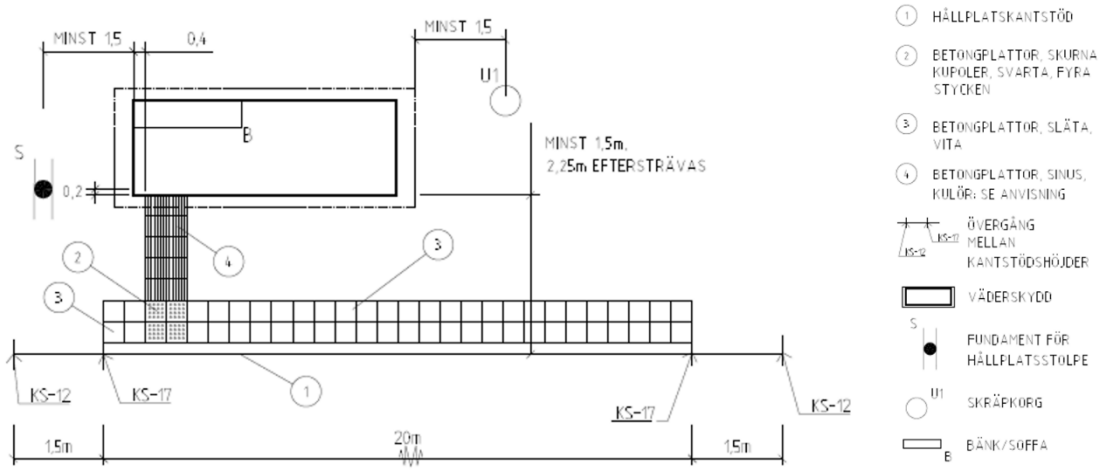
Plattformen ska ha en plan, hård och jämn yta, samt tillräcklig storlek med hänsyn till det antal bussar och resenärer som använder hållplatsen. Vidare är det viktigt att plattformen har en tillräcklig bredd så att det är möjligt att ta sig fram med rullstol, rollator eller barnvagn. Nivåskillnaden mellan bussens golv och plattformens nivå minimeras för att hjälpa personer med rörelsehinder och särskilt de som använder rullstol eller rollator, samt för att underlätta för barnvagnar.

SKA-krav för plattform:

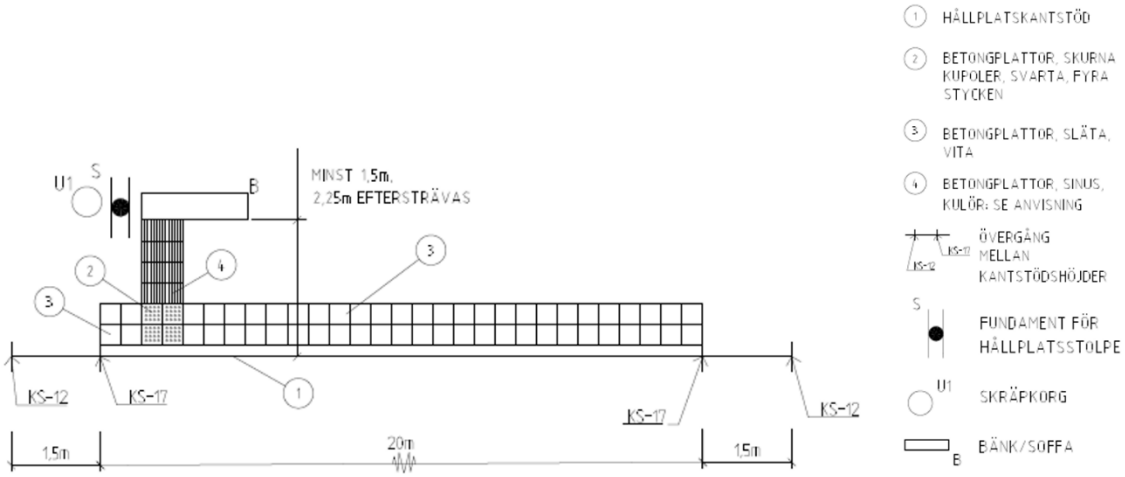
- Plan, hård och jämn yta
- Längd minst 20 meter för enkelläge, 40 meter för dubbelläge
- Bredd minst 1,5 meter
- Kantsten minst 17 cm hög, slät och avfasad i lutning 5:1–3:1
- Taktila ledstråk stråk 70 cm brett och i kontrasterande ljushet mot omgivningen
- Vit kantmarkering 70 cm brett, längd beroende på plattformslängd
- Svarta kupolplattor vid påstigningsplats, fyra stycken 35 x 35 cm
- Avstånd mellan väderskydd/bänk och kantsten minst 1,5 meter
- Stolpfundament för hållplatsstolpe placerad minst 1,5 meter från väderskyddets vänstra sida (om sådant finns och inte hållplatstopp sätts på väderskydd) eller på bänkens vänstra sida
- Papperskorg placerad minst 1,5 meter från väderskyddets högra sida (om sådant finns) eller intill fundament för hållplatsstolpe. Om papperskorgen är av typen Big Belly eller motsvarande bör placeringen ske i samråd med Region Uppsala då denna tar större plats.
- Eventuella riktningsändringar på taktilt ledstråk markerat med valyta på ca 1 x 1 meter
- Lutning maximalt 2% i både sidled och längdled
- Utrustning inte i konflikt med ledstråk
- Åtskild från cykelbana och körbana

BÖR-krav för plattform:

- Bredd minst 2,25 meter
- Avstånd mellan väderskydd/bänk och kantsten minst 2,25 meter
- Väderskydd/bänk placeras i linje med påstigningsdörren på bussen

Figur 12. Typritning för hållplats med väderskydd.

Figur 13. Typritning för hållplats utan väderskydd.

3.2 Väderskydd

Möjligheten att skydda sig mot exempelvis regn och blåst på en hållplats värderas högt av resenärer. Väderskydd kan också bidra till att synliggöra hållplatsen och vara en del av kollektivtrafikens identitet.

Väderskydd tillhandahålls av Region Uppsala, där glasväderskydd används i tätorter och träväderskydd på landsbygden.

SKA-krav för väderskydd

- Glasytor varningsmarkerade med en remsa på 1 meters höjd
- Utrustad med sittbänk som uppfyller SKA-krav för sittbänk
- 0,5 meter avstånd mellan glasväderskyddets baksida och fasta hinder av driftsskäl
- Vid ombyggnad av hållplats rustas även väderskyddet upp, även om den aktuella resenärsstatistiken inte skulle motivera ett väderskydd

BÖR-krav för väderskydd

- Placeras och utformas på ett sådant sätt att det är enkelt för bussföraren att se om det finns väntande resenärer i väderskyddet
- Ytbehov per person kan antas vara 0,5–0,8 kvadratmeter vid bedömning av väderskyddsdimensioner
- Sittbänk placerad i det bortre hörnet sett i bussens färdriktning

3.3 Sittbänk

Även om det inte finns resandeunderlag eller markyta för väderskydd ska det alltid etableras en sittbänk vid ny- eller ombyggnad. Utformningen med en sittplats med dubbla armstöd är viktig av tillgänglighetsskäl.

Sittbänk tillhandahålls av Region Uppsala.

SKA-krav för sittbänk

- Finnas på alla hållplatser vid ny- eller ombyggnad
- Sitthöjd på 450–500 mm
- Ryggstöd
- Tre armstöd placerade 700 mm ovan mark
- Plats för rullstol vid sidan om sittbänken

3.4 Skyltar, information och reklam

Information vid hållplatser är viktigt av flera skäl. Resenärer behöver exempelvis veta när nästa avgång kommer, vilken linje de ska ta till sin destination och vart de ska vända sig vid störningar. Särskilt realtidsinformation bidrar till känslan av trygghet då den ökar resenärens möjlighet att agera utifrån information. Vidare äger Region Uppsala rättigheterna att sälja reklamplats på väderskydd kopplade till länets kollektivtrafik enligt avtal för den regionala kollektivtrafiken i Uppsala län (RFUL 2010/168). Reklamaffären hanteras i separat tecknade avtal mellan Region Uppsala och reklamaktör och utvecklas i samråd med aktuell kommun och väghållare.

SKA-krav för skyltar/information

- Innehålla information om hållplatsens namn och läge, linjers destination och var resenären vänder sig för upplysning och störningsinformation
- Digital information läsbar på 10–15 meters avstånd för en person med normal syn
- Topptavlans underkant placerad cirka 2,5 meter över mark och riktad mot trafiken
- Eventuell tidtabellskasett placerad med underkant 1,2 meter över mark i linje med gatan
- Tydliga och välkända symboler
- Eventuella prator som läser upp realtidsinformation placeras på stolpe där realtidsinformation finns
- Affischering eller hållplatstoppar får inte sättas upp på hållplatsutrustningen utan tillstånd från Region Uppsala

3.5 Belysning

Belysning vid hållplatser är viktigt för att den ska upplevas trygg, för att väntande resenärer ska synas på långt håll och för att resenärer kan ta del av den information som finns i anslutning till

hållplatsen. Därför är det prioriterat av Region Uppsala att så många hållplatser som möjligt har belysning i väderskydden och/eller genom gatubelysning.

SKA-krav för belysning

- Ljusstyrka större än 10 lux
- Inte vara bländande
- Ha en sådan kvalitet att tidtabeller och annan information lätt kan läsas, samt att personer kan uppfatta teckenspråk och läsa på läppar
- Glasväderskydd kopplas till befintlig gatuel om möjlighet finns från väghållaren

3.6 Växtlighet

Grönska kan bidra till att hållplatser blir både funktionella och attraktiva miljöer. Det är dock viktigt att överväga vilken typ av växtlighet som väljs samt att skötseln sköts regelbundet.

SKA-krav för växtlighet

- Inte vara starkt doftande
- Underhållas så att de inte försämrar insynen till hållplatsen
- Inte bidra till försämrad trygghet

3.7 Gatumiljö vid hållplats

För att möjliggöra att hållplatsens plattform av tillgänglighetsskäl inte ska ha för stor lutning behöver även gatans lutning inte vara för brant. Vidare är det viktigt för att hållplatsen ska kunna angöras även vid halt väglag. Dagvattenbrunnar bör undvikas i bussens körsspår för att undvika skakningar i fordonet.

SKA-krav för gatumiljö vid hållplats

- Längdlutningen inte överskrida 2,5%

BÖR-krav för gatumiljö vid hållplats

- Inga dagvattenbrunnar i bussens körspår
- Angöringsplatsen beläggs med betong eller annan hårdare och avvikande beläggning mot övriga gatan
- Längdlutningen inte överskrida 2%

3.8 Cykelparkering

Hela resan-perspektivet ska genomsyra all planering av kollektivtrafik, varför cykelparkeringar intill hållplatser fyller en mycket viktig funktion. Cykeltrafiken stöder kollektivtrafiken genom att utvidga täckningsområdet för kollektivtrafikens hållplatser.

BÖR-krav för cykelparkering

- Finnas vid hållplatser i tillräcklig omfattning, där omgivande cykelnät, bebyggelse och cykelavstånd till större station/knutpunkt för kollektivtrafik avgör behov
- Antal parkeringsplatser bedöms utifrån antal påstigande och typ av hållplats
- Förses med möjlighet att låsa fast cyklar
- Förses med tak

- Placeras i anslutning till befintlig belysning

4 Gatuutformning för kollektivtrafik

Framkomlighet är viktigt för att kollektivtrafiken ska fungera effektivt och vara attraktiv för resenärerna. En central förutsättning för god framkomlighet är att gatorna och vägarna som bussarna trafikerar är utformade på ett sätt som tar hänsyn till kollektivtrafikens behov.

4.1 Placering av en hållplats

Utgångspunkten för placering av hållplatser ska vara en god trafiksäkerhet för alla trafikanter, och resenärens behov av attraktiva lägen med korta och säkra gång- och cykelanslutningar.

SKA-krav för placering av hållplats

- Inte placeras närmare än tio meter före ett övergångsställe eller korsning
- Inte placeras närmare än fem meter efter ett övergångsställe eller korsning
- Cykelbana ska placeras bakom hållplatsen alternativt ledas ut i körbanan före hållplatsområdet
- Avståndet mellan busshållplatser inom tätort ska i regel inte överstiga 400 meter när det gäller stadsbuss, tätortstrafik och regionbussar som har motsvarande uppdrag inom tätort/stad (från Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län)
- Avståndet mellan busshållplatser på landsbygd ska i regel inte överstiga 2 000 meter när det gäller regionbusstrafik (från Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län)

BÖR-krav för placering av hållplats

- Placeras efter ett övergångsställe eller korsning
- Placeras före en cirkulationsplats
- Inte placeras strax före bussprioriterad trafiksignal eftersom det medför att bussprioriteringen blir ineffektiv

4.2 Körfältsbredder

Gatornas körfält behöver vara anpassade baserat på bussfordonens bredd och längd för att säkerställa kollektivtrafikens framkomlighet. Körfältsbredderna gäller vid nybyggnad eller om linjetrafiken på en specifik plats får förändrad karaktär. Även under byggtid gäller normalt sett samma krav på körfältsbredder.

SKA-krav för körfältsbredder

- 3,5 meter körfältsbredd – 4 meter vid enkelriktad gata
- Vid kurvor behöver bredden ökas för att möjliggöra två mötande bussar

4.3 Tre- och fyrvägskorsning

Korsningar kan medföra framkomlighetsproblem för kollektivtrafiken vid betydande trafikmängder beroende på utformning. I så stor utsträckning som möjligt bör korsningar utformas på ett sådant vis att bussen inte riskerar att behöva stå och vänta på övrig trafik.

SKA-krav för tre- och fyrvägskorsningar

- Korsningen utformad så att den fungerar för både boggibuss och ledbuss
- Korsningen utformad med hänsyn till förarens siktfält

BÖR-krav för tre- och fyrvägskorsningar

- Korsningens innerradie minst nio meter
- Ramperna vid upphöjd korsning placerade så långt ifrån korsningen att hjul på samma axelpar samtidigt kan köras på rampen
- Företräde lämnas för körvägen som bussen trafikerar

4.4 Cirkulationsplats

Cirkulationsplatser innebär en körgeometriskt besvärlig körning för ett så pass stort fordon som en buss. Samtidigt skapar cirkulationsplatser en möjlighet för bussar att vända, vilket kan vara bra både i planerat och oplanerat läge. Sammantaget bör anläggandet av cirkulationsplatser övervägas även ur kollektivtrafikens behov, varför flera cirkulationsplatser tätt efter varandra kan vara mindre lämpligt.

SKA-krav för cirkulationsplatser

- Cirkulationsplatsen utformad så att den fungerar för både boggibuss och ledbuss
- Innerradie på nio meter medför ytterradie på minst 15 meter
- Materialet på körytan ska inte påverka bussens framkomlighet eller resenärers komfort negativt

BÖR-krav för cirkulationsplatser

- Olämpligt att anlägga flera cirkulationsplatser tätt efter varandra eftersom dessa innebär en körgeometrisk besvärlig körning och kan utgöra en olycksrisk för stående resenärer
- Se över befintliga hållplatsers placering vid ombyggnad av korsning till cirkulationsplats

4.5 Busskörfält

På gator med hög belastning kan busskörfält anläggas för att förbättra framkomligheten för busstrafiken. Busskörfält gör att bussen kan passera bilköer vilket gör att bussen får högre medelhastighet och bättre kan konkurrera med bilen.

SKA-krav för busskörfält

- Körfältsbredd minst 3,5 meter
- Region Uppsala med i planeringen vid införande eller avvecklande av busskörfält

BÖR-krav för busskörfält

- Inte vara tidsreglerade
- Fria från farthinder

4.6 Hastighetsdämpande åtgärder

Riksdagens nollvision innebär att ingen människa ska omkomma eller skadas allvarligt i trafiken. Ett viktigt verktyg i trafiksäkerhetsarbetet är farthinder på gator. Fysiska farthinder ger dock en negativ påverkan på resenärernas och förarnas komfort samt på kollektivtrafikens framkomlighet. Till följd av bussfordonens storlek påverkar vissa typer av farthinder kollektivtrafiken mer än bilar,

som exempelvis platågupp. Så kallade busskuddar däremot påverkar bilar i högre utsträckning än bussar. Därför påverkar valet av hastighetsdämpande åtgärd kollektivtrafikens framkomlighet i stor utsträckning. Vidare är det viktigt att se över hur framkomligheten ser ut över en hel busslinje för att säkerställa att sådana åtgärder inte införs i för stor skala. Turtäthet och busslinjens funktion är faktorer som påverkar vilken mängd och vilken typ av farthinder som är lämpliga.

Busschaufförernas arbetsmiljö påverkas också av fysiska hinder på grund av accelerationer och vibrationer, varför det är viktigt att hinder byggs enligt riktlinjer, både när det gäller utformning och placering. Ett gupp som utförs med för brant lutning eller som är dåligt underhållet medför kraftiga stötar i bussen.

SKA-krav för fartdämpande åtgärder

- Uppfylla kraven i *Arbetsmiljöföreskrift Vibrationer (AFS 2005:15)* eller senare version
- Vara utformade för rak inkörning mot förhöjningen så att framaxelns hjul passerar samtidigt över hindret, vilket säkerställs med körspårsanalys
- Vara utformade i material som inte ger upphov till mer vibrationer i bussen än den omgivande gatan
- Undvika gestaltning i gatan av olika material, exempelvis tvärgående storgatsten och nedsänkt kantsten i asfalt

BÖR-krav för fartdämpande åtgärder

- Inte vara tätare placerade än i genomsnitt en åtgärd per kilometer för busslinjesträckning med minst 10-minuterstrafikering (exkluderat dynamiska farthinder och avsmalningar)
- Undvikas strax före eller i uppförsbacke

Nedan presenteras olika typer av fysiska hastighetsdämpande åtgärder i rangordning när det gäller lämplighet för gata med kollektivtrafik.

4.6.1 Dynamiska gupp

Dynamiska gupp är farthinder som straffar fordon som kör fortare än den lagstadgade hastigheten på vägen. Dessa gupp finns i olika utföranden som exempelvis hydrauliskt hinder som skjuts upp alternativt en lucka som fälls ner när fordonet kör för fort eller uppstickande klaffar som fälls ned vid laglig hastighet men låses vid hastighetsöverträdelse. Rörliga delar i kombination med hastighetsmätning och elektronik innebär att de kräver mer av drift och underhåll.

SKA-krav för dynamiska gupp

- Utformade så att de inte påverkar bussarnas framkomlighet eller komforten på bussen under förutsättning att hastighetsbegränsningen hålls

4.6.2 Busskuddar (vägkuddar)

Busskuddar upplevs vanligtvis som mer skonsamma för bussförare än andra typer av gupp då framaxeln kan gränsla kudden. Det är viktigt att bussen kan köra rakt i busskuddens längdriktning.

SKA-krav för busskuddar

- Höjd maximalt 10 centimeter

BÖR-krav för busskuddar

- Höjd maximalt 8 centimeter

- Placeras minst 20 meter från den plats där bussen behöver ändra riktning, till exempel inför cirkulationsplatser och vissa hållplatstyper

4.6.3 Gatuavsmalningar och sidoförskjutningar

På gator med lägre trafikmängder kan avsmalningar vara ett för bussförare skonsamt sätt att sänka hastigheten. Vid högre trafikflöden och/eller hög turtäthet på busstrafiken skapar avsmalningar restidsvariationer vilket är negativt för bussens framkomlighet.

SKA-krav för avsmalningar och sidoförskjutningar

- Uppfylla generella minimikrav på körfältsbredd
- Inte anläggas på gata med 5-minuterstrafik eller tätare

BÖR-krav för avsmalningar och sidoförskjutningar

- Inte anläggas på vägar med mer än 500 fordon i timmen
- Inte vara utformad som en osymmetrisk förskjutning (chikan) eftersom dessa medför ett ogynnsamt körsätt som kan medföra risk för att stående resenärer tappar balansen

4.6.4 Upphöjda tillfarter (snällgupp)

Upphöjd tillfart är ett platågupp utan frånfartsramp, där tillfartsrampen står för den största hastighetsdämpningen. Utformningen kräver refug mellan körfälten för att ta upp höjdskillnaderna.

SKA-krav för upphöjda tillfarter

- Påfartsrampens lutning maximalt 8% relativt gatans lutning

BÖR-krav för upphöjda tillfarter

- Påfartsrampens lutning maximalt 6% relativt gatans lutning
- Inte anläggas på gata med 5-minuterstrafik eller tätare

4.6.5 Platågupp

Platåguppens ramper ska utformas på samma sätt som en upphöjd tillfart (snällgupp). Denna typ av gupp är det minst skonsamma alternativet för både bussförarnas och resenärernas komfortnivå samt påverkar bussen framkomlighet i störst utsträckning.

SKA-krav för platågupp

- Rampernas lutning maximalt 8% relativt gatans lutning
- Platålängd minst 7,5 meter
- Inte anläggas på gata med 5-minuterstrafik eller tätare

BÖR-krav för platågupp

- Rampernas lutning maximalt 6% relativt gatans lutning
- Inte anläggas på gata med 10-minuterstrafik eller tätare

Från: Timo Palokangas <timo.palokangas@regionuppsala.se>
Skickat: den 17 april 2026 14:40
Till: Timo Palokangas
Ämne: Granskning Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län
Bifogade filer: 260417 UTKAST Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län.docx; 260417 Lista förändringar hållplatshandboken.xlsx; TSN2025-00043-1 Riktlinje för bussinfrastruktur i Uppsala län 1339853_11_1.PDF

Hej,

Nu vill vi ha inspel från er väghållare på utkastet till *Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län* – det vill säga dokumentet som till stora delar ersätter nuvarande hållplatshandboken. De delar från hållplatshandboken som inte ingår i den kommande handboken ingår istället i *Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län* (se bifogade filer). Dokumentet som vi vill ha synpunkter på kommer att beslutas av vår trafikdirektör – med andra ord kommer det inte att antas politiskt.

Bakgrund
Hållplatshandboken – Riktlinjer för utformning av hållplatser i Uppsala län beslutades politiskt i Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden maj 2019. Av flera anledningar har det till slut blivit aktuellt att revidera denna, bland annat: ett behov att tydliggöra de infrastrukturella delarna av busstrafik som inte har med just hållplatser att göra, öka läsbarheten av dokumentet (tydligare förstå vad som är ska- respektive bör-krav), att ha mer övergripande riktlinjer politiskt beslutade och ha detaljerna i ett ”förvaltningsdokument” som beslutas på tjänstepersonsnivå, samt att tillgänglighetsanpassa dokumentet. Dokumentet *Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län* beslutades av Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden i december 2025 samtidigt som nuvarande hållplatshandboken upphörde att gälla som politiskt antaget dokument.

Tidplan
Vi önskar att få era eventuella synpunkter på *Handbok för bussinfrastruktur i Uppsala län* senast 18 juni. Om det inte är möjligt så är det naturligtvis möjligt att begära anstånd!

Vad är nytt?
Det mesta är inte nytt! Bara skrivet på ett sätt som vi tror ökar läsbarheten. Till exempel speglar det nya namnet innehållet bättre – att det inte enbart handlar om hållplatser. För en lista på förändringar mellan hållplatshandboken och de nya dokumenten, se bifogad fil.

Det är bara att höra av sig vid eventuella frågor!

Med vänlig hälsning,

Timo Palokangas
Trafikingenjör
Infrastrukturenheten
Avdelningen för samhällsutveckling
Tel: 018-617 32 48, 072-205 73 23
Trafik och samhälle
Region Uppsala
www.regionuppsala.se

Vi hanterar personuppgifter enligt dataskyddslagstiftning. Läser mer på

https://regionuppsala.se/personuppgifter

Region Uppsala

Riktlinje för bussinfrastruktur i Uppsala län

Normerande styrdokument, Riktlinje

Beslutad av:	Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden	**Datum för beslut, paragraf:**	2025-10-23, § 118/25
Diarienummer:	TSN2025-00043	**Gäller för:**	Region Uppsala
Giltighetstid:	Tills vidare	**Ansvarig direktör, titel:**	Karin Svingby, trafikdirektör
Dokumentet ersätter:	Hållplatshandboken, beslutad 2019-05-20		

Innehåll

1 Inledning 3
1.1 Syfte 3
1.2 Omfattning 3
2 Riktlinjens huvudområden 3
2.1 Hållplatser 3
2.1.1 Prioriteringsprinciper för hantering av hållplatsärenden 3
2.1.2 Hållplatsutformning 4
2.1.3 Tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning 4
2.1.4 Hållplatsutrustning 4
2.1.5 Hållplatsavstånd 7
2.1.6 Hela-resan-perspektivet och pendlarparkeringar 7
2.1.7 Skolskjutshållplatser 8
2.2 Busstrafikens framkomlighet 8
2.2.1 Restidsvariation 8
2.2.2 Fartdämpande åtgärder 8
3 Ansvarsfördelning mellan väghållare och Region Uppsala 9
3.1 Hållplatser 9
3.1.1 Etablering och drift 9
3.1.2 Önskemål rörande hållplatser 9
3.1.3 Skolskjutshållplatser 10
3.2 Gatuinfrastruktur 10
4 Uppföljning 10
5 Relaterade dokument 10

1 Inledning

Region Uppsala har som regional kollektivtrafikmyndighet ansvaret att utveckla och underhålla hållplatser samt att främja en god framkomlighet för kollektivtrafiken. Riktlinjer för bussinfrastruktur i Uppsala län ger stöd för hur detta ska gå till. Riktlinjen har sin grund i Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län, 2020–2030. Trafikförsörjningsprogrammet redovisar behovet av kollektivtrafik i länet samt mål för kollektivtrafikförsörjningen.

1.1 Syfte

Syftet med riktlinjen för bussinfrastruktur i Uppsala län är att tydliggöra ändamålsenliga och användbara principer för det systematiska arbetet med hållplatser, gatuinfrastruktur och framkomlighet kopplat till busstrafik.

1.2 Omfattning

Riktlinjen beskriver övergripande principer för de aktörer som planerar, utformar, bygger, driver och underhåller busshållplatser och vägar i Uppsala län. Målgruppen är medarbetare inom Region Uppsala som arbetar med kollektivtrafik eller transportinfrastruktur, länets kommuner och väghållare (kommunala, statliga och enskilda) och till exempel konsulter och fastighetsägare. Mer detaljerade krav beskrivs i Region Uppsalas Handbok för bussinfrastruktur.

2 Riktlinjens huvudområden

Området bussinfrastruktur är indelat i två huvudområden: hållplatser respektive kollektivtrafikens framkomlighet. Gemensamt för båda områdena är att all planering ska genomsyras av fokus på tillgänglighet, hela-resan-perspektivet samt barnperspektivet.

2.1 Hållplatser

Hållplatsen utgör en viktig del av kollektivtrafiken. Bland annat hållplatsens utformning, placering och val av utrustning påverkar kollektivtrafikens attraktivitet, tillgänglighet och effektivitet.

2.1.1 Prioriteringsprinciper för hantering av hållplatsärenden

Region Uppsala behöver prioritera bland hållplatsärenden, vilket exempelvis kan vara önskemål om upprustning av befintlig hållplats. Hanteringen av dessa ärenden ska följa prioriteringsordningen nedan:

1. Hållplatser som ingår i ett prioriterat stråk enligt länstransportplanen.
2. Hållplatsens antal påstigande per vardagsmedeldygn.
3. Hållplatser som är en bytespunkt (och/eller det finns en pendlarparkering i närheten).

4. Hållplatser som är lokaliserade vid skola, vårdinrättning eller äldreboende.
5. Hållplatser som är avsedda för skolskjuts, utöver reguljär linjetrafik.
6. Hållplatser som är lokaliserade vid en servicepunkt/knutpunkt (mataffär, köpcentrum, fritidsanläggning, pendlarparkering med mera).
7. Hållplatser som trafikeras av flertalet linjer.

2.1.2 Hållplatsutformning

Val av hållplatsutformning är ett viktigt verktyg för att skapa en attraktiv och tillgänglig kollektivtrafik. Vanliga hållplatstyper är exempelvis körbanehållplats, fickhållplats och timglashållplats. Inom tätorter på vägar med lägre hastigheter ska primärt hållplatstyper som främjar en god framkomlighet för kollektivtrafiken väljas, såsom körbanehållplats. På landsvägar och vägar med högre hastigheter ska primärt fickhållplats väljas av trafiksäkerhetsskäl. Val av hållplatsutformning ska alltid ske i samråd mellan väghållare och Region Uppsala.

2.1.3 Tillgänglighet i kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning

Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla, där alla resenärer oavsett funktionsnedsättning ska ha likvärdiga möjligheter att resa kollektivt. Vid utformningen av hållplatser strävar Region Uppsala efter att skapa hållplatser som förenklar vistelsen på hållplatsen för den enskilde resenären med funktionsnedsättning. Det är viktigt med anslutande gång- och cykelvägar vid planeringen av hållplatser. Alla ny- och ombyggda hållplatser ska vara tillgänglighetsanpassade enligt Region Uppsalas krav i Handbok för bussinfrastruktur, där hållplatser som enbart används för skolskjuts är undantagna kraven på tillgänglighet eftersom de oftast är tillfälliga.

2.1.4 Hållplatsutrustning

Hållplatser i länet delas in i kategorier baserat på antal påstigande resenärer och geografi. För hållplatser som består av flera lägen avses antalet påstigande per specifikt hållplatsläge. I många fall fungerar hållplatsläget i den ena riktningen mestadels som avstigningsplats, vilket inte ställer samma krav på utrustningen. Tabell 1 till 5 visar vilken utrustning hållplatsen ska ha givet följande indikatorer:

- Resande: aktuell statistik över antalet resenärer är en av grunderna för att kunna göra en rättvis bedömning av hållplatsens betydelse och för dimensionering av utrustningen. Bedömning görs med grund i Region Uppsalas automatiska passagerarräkningssystem. Med antal påstigande avses ett vardagsmedeldygn.
- Bytespunkt: speciell hänsyn behöver tas till hållplatser där byten sker. Gäller för utsedda punkter där byten mellan region- och/eller stadsbusslinjer gynnas, samt byten mellan stads- och regionbusslinjer och tågtrafik respektive spårvagn.
- Särskilda omständigheter: barn och personer med funktionsnedsättning är grupper som har särskilda behov när det gäller trafiksäkerhet och tillgänglighet. Hållplatser i närheten av exempelvis skolor, vård och servicehem ska därför få särskild uppmärksamhet när det gäller säkerhet och tillgänglighet.

- Hållplatsens varaktighet: vissa hållplatser uppkommer på grund av ett tillfälligt behov och kommer bara finnas under en övergående period, varför vissa krav på permanent infrastruktur kan minskas, förutom krav på trafiksäkerhet.

Tabell 1. Hållplatsens utrustning inom Uppsala stad.

Antal påstigande < ca 50	**Antal påstigande > ca 50**	**Prioriterade målpunkter/bytespunkt**
Stolpe med skylt	Stolpe med skylt	Stolpe med skylt
Bänk	Bänk[1]	Bänk[1]
	Väderskydd i glas med belysning	Väderskydd i glas med belysning
	Realtidsskylt[2]	Realtidsskylt
	Papperkorg[3]	Papperskorg[3]

[1] Om inte väderskydd ryms på hållplatsen så ska bänk finnas. Om väderskydd ryms så finns bänk i väderskyddet.
[2] Särskild bedömning
[3] Papperskorg ska finnas om avtal finns med väghållaren om tömning.

Tabell 2. Hållplatsens utrustning inom större tätorter (1000–10 000 invånare), inklusive Enköping och Bålsta.

Antal påstigande < ca 30	Antal påstigande > ca 30	Prioriterade målpunkter/bytespunkt
Stolpe med skylt	Stolpe med skylt	Stolpe med skylt
Bänk	Bänk[1]	Bänk[1]
	Väderskydd i glas med belysning	Väderskydd i glas med belysning
	Realtidsskylt[2]	Realtidsskylt
	Papperskorg[3]	Papperskorg[3]

[1] Om inte väderskydd ryms på hållplatsen så ska bänk finnas. Om väderskydd ryms så finns bänk i väderskyddet.
[2] Särskild bedömning
[3] Papperskorg ska finnas om avtal finns med väghållaren om tömning.

Tabell 3. Hållplatsens utrustning inom **övriga tätorter.**

Antal påstigande < ca 20	Antal påstigande > ca 20	Prioriterade målpunkter/bytespunkt
Stolpe med skylt	Stolpe med skylt	Stolpe med skylt
Bänk	Bänk[1]	Bänk[1]
	Väderskydd i glas med belysning	Väderskydd i glas med belysning
	Realtidsskylt[2]	Realtidsskylt
	Papperskorg[3]	Papperskorg[3]

[1] Om inte väderskydd ryms på hållplatsen så ska bänk finnas. Om väderskydd ryms så finns bänk i väderskydd
[2] Särskild bedömning
[3] Papperskorg ska finnas om avtal finns med väghållaren om tömning.

Tabell 4. Hållplatsens utrustning för **landsbygd.**

Antal påstigande < ca 10	Antal påstigande > ca 10	Prioriterade målpunkter/bytespunkt
Stolpe med reflex och skylt	Stolpe med reflex och skylt	Stolpe med reflex och skylt
Bänk[1]	Bänk[2]	Bänk[2]
	Väderskydd i trä	Väderskydd i trä
	Papperskorg[4]	Realtidsskylt[3]
		Papperskorg[4]

[1] Om bänk ryms. Gäller vid nyetablering och upprustning av hållplats.
[2] Om inte väderskydd ryms på hållplatsen så ska bänk finnas. Om väderskydd ryms så finns bänk i väderskyddet.
[3] Särskild bedömning.
[4] Papperskorg ska finnas om avtal finns med väghållaren om tömning.

2.1.5 Hållplatsavstånd

Avståndet mellan hållplatser är en viktig aspekt i kollektivtrafikplaneringen. I planeringen av avståndet mellan hållplatser bör hänsyn tas till avståndet till närmaste bebyggelse. En annan aspekt som också ska tas i beaktande är den upplevda restiden som påverkas av antalet hållplatser på en sträcka. Avståndet mellan busshållplatser inom tätort ska i regel inte överstiga 400 meter när det gäller stadsbuss, tätortstrafik och regionbussar som har motsvarande uppdrag inom tätort/stad. Avståndet mellan busshållplatser på landsbygd ska i regel inte överstiga 2 000 meter när det gäller regionbusstrafik.

2.1.6 Hela-resan-perspektivet och pendlarparkeringar

I arbetet med kollektivtrafikens infrastruktur ska hela-resan-perspektivet vara vägledande, vilket innebär att resan ses som en sammanhängande kedja. Detta kräver i sin tur samverkan mellan regionala, kommunala och statliga företrädare samt andra utförare av kollektivtrafik.

Hela resan kan även innebära resa med byte mellan trafikslag. Målet är att byten mellan samma och olika trafikslag ska ske så effektivt, snabbt och bekvämt som möjligt. På landsbygden är målet att cykelställ ska finnas på merparten av busshållplatserna med väderskydd. Alla ny- och ombyggda hållplatser ska utformas utifrån ett hela-resan-perspektiv.

Pendlarparkering för bil och cykel vid strategiska hållplatser bidrar till att öka möjligheterna att resa mer hållbart. Region Uppsala verkar för att skapa fler pendlarparkeringar, förhöja utformning och öka användandet, dels genom riktade åtgärder till befintliga och potentiella

resenärer, dels genom dialog med kommuner och Trafikverket i genomförandet av länstransportplanen. Region Uppsala har tagit fram utformningsprinciper för pendlarparkering och bytespunkter.

2.1.7 Skolskjutshållplatser

Barns sinnen är inte fullt utvecklade och de kan därför inte agera trafiksäkert i alla situationer. De har ett snävare synfält och en hörsel som inte är fullt utvecklad. Det är därför viktigt att säkerställa trafiksäkerheten vid hållplatser där barn vistas. Det allra bästa är om både av- och påstigning sker på rätt sida av vägen, så att barnen inte behöver korsa gatan. Om det inte är möjligt behöver vägen till och från hållplatsen studeras så att den kan göras så trafiksäker som möjligt (Skolskjutshandboken, SKL 2014). I och med att en skolskjutshållplats inte är permanent är det ovanligt att den tillgänglighetsanpassas och utrustas med exempelvis väderskydd. Vanligtvis utrustas en skolskjutshållplats endast med en hållplatsstolpe vid vägen där barnet bor. Om en ordinarie hållplats används som skolskjutshållplats kan extra krav på standard och trafiksäkerhet finnas, såsom räcke eller hastighetssänkande åtgärder.

2.2 Busstrafikens framkomlighet

Framkomlighet är en avgörande faktor för att kollektivtrafiken ska fungera effektivt och vara attraktiv för resenärerna. När kollektivtrafiken har god framkomlighet kan bussarna hålla sina tidtabeller och minimera förseningar, vilket stärker pålitligheten och tillförlitligheten för kollektivtrafiken. En god framkomlighet möjliggör även för kollektivtrafiken att transportera ett stort antal människor på ett effektivt sätt. När fordonen kan röra sig snabbt och smidigt genom trafiken minskar restiderna och kapaciteten i systemet ökar. Detta gör också att samma fordon kan utnyttjas mer effektivt och att kollektivtrafikens resurser används på ett bättre sätt.

2.2.1 Restidsvariation

För att busstrafiken ska kunna vara pålitlig, punktlig och attraktiv för resenären behöver mängden element i trafiken som bidrar till restidsvariation minimeras. Val av gatuutformning påverkar kollektivtrafikens förmåga att uppnå en god framkomlighet, särskilt i tätortsmiljöer med hög trafikbelastning. Region Uppsala ska verka för att i samverkan med väghållarna i länet uppnå en trafikmiljö med så låg restidsvariation för kollektivtrafiken som möjligt, givet den specifika platsens förutsättningar. Detta kan exempelvis påverka utformning och antal korsningar, passager samt införande av kollektivtrafikkörfält eller trafiksignalprioritering för kollektivtrafik.

2.2.2 Fartdämpande åtgärder

En central förutsättning för god framkomlighet är att gatorna och vägarna som bussarna trafikerar är utformade på ett sätt som tar hänsyn till kollektivtrafikens behov. Av denna anledning är det viktigt att fartdämpande åtgärder är utformade och placerade på ett sätt som ger minimal påverkan på kollektivtrafiken. På gator med busstrafik ska farthinder vara byggda enligt Region Uppsalas krav. Vidare ska väghållarna i samråd med Region Uppsala säkerställa att fartdämpande åtgärder inte förekommer mer än i genomsnitt en gång per

kilometer för en busslinjes sträckning. Det senare gäller för busslinjer som har minst sex avgångar i timmen per riktning i maxtimmen.

3 Ansvarsfördelning mellan väghållare och Region Uppsala

För att arbetet med kollektivtrafikens infrastruktur ska kunna ske på ett konstruktivt och enhetligt sätt behöver alla inblandade aktörer samverka. Det är viktigt att parternas ansvar och roller tydliggörs och accepteras. Grunden i ansvarsuppdelningen är reglerat i *Tillämpningsavtal avseende reglering av kollektivtrafikens infrastruktur* från 2013.

3.1 Hållplatser

3.1.1 Etablering och drift

Väghållaren ansvarar för etablering, underhåll och skötsel av hållplatsområdet. Det innefattar snöröjning, sandning och renhållning av dessa ytor, inklusive i väderskydd. Region Uppsala ansvarar för etablering, underhåll och skötsel av utrustning ovan mark, vilket inkluderar väderskydd, bänk, stolpar och skyltar. Om papperskorg finns ansvarar väghållaren för tömning mot en självkostnad för Region Uppsala (regleras via avtal).

Region Uppsala ansvarar för drift och underhåll av byggnader och väntutrymmen där inte annan part har ansvaret.

Utformning av hållplatser sker i samråd mellan Region Uppsala och ansvarig väghållare. Det kan även vara aktuellt att ha samråd med Länsstyrelsen.

Vid ombyggnad eller upprustning av befintlig hållplats ska normalt denna förses med nytt väderskydd om väderskydd funnits där tidigare. Vid dessa fall är det viktigt att väghållaren talar om att det ska ske i god tid redan vid projekteringen då processen för att etablera ett väderskydd tar tid.

3.1.2 Önskemål rörande hållplatser

Förfrågningar om hållplatsutrustning, upprustning och etablering av nya hållplatser eller flytt/borttagning av befintliga hållplatser kan komma från både väghållare, organisationer och privatpersoner. Dessa utreds av Region Uppsala enligt prioriteringsprinciperna i avsnitt 2.1.1.

Om Region Uppsalas hållplatsutredning visar att det ska upprättas ett nytt väderskydd tar Region Uppsala kontakt med berörd väghållare. I samråd med väghållaren söks de tillstånd och eventuella bygglov som krävs. I vissa fall kan det vara aktuellt att flytta en hållplats för att få plats med väderskydd. När en förfrågan har beviljats beställer Region Uppsala ett väderskydd.

3.1.3 Skolskjutshållplatser

Ansvaret för att upprätta en skolskjutshållplats ligger hos respektive kommun som bestämmer placering av hållplatsen. Detta sker i samråd med Region Uppsala som tar kontakt med bussföretaget som ansvarar för trafiken på den aktuella vägen.

3.2 Gatuinfrastruktur

Väghållarna ansvarar enligt gällande avtal för etablering, underhåll och skötsel av infrastrukturen, till exempel vägar, busskörfält, bussgator, signalanläggningar, pendlarparkeringar och markanläggningar för resenärer. Det innefattar snöröjning, sandning och renhållning av dessa ytor.

Region Uppsala bistår med kunskap om på vilka platser framkomlighetshöjande åtgärder skulle göra som störst samhällsnytta, i samråd med respektive väghållare.

4 Uppföljning

Riktlinjen gäller tills vidare. Trafikdirektör ansvarar för att riktlinjen aktualitetsprövas vartannat år. Beslut om reviderad riktlinje, alternativt upphävande, fattas av Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden.

5 Relaterade dokument

Regionalt trafikförsörjningsprogram för Uppsala län 2020–2030

Riktlinjer för pendlarparkering i Uppsala län (2019)

Tillämpningsavtal avseende reglering av kollektivtrafikens infrastruktur (2013)

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Elias Barchin, Planeringsingenjör
elias.barchin@habo.se

Tjänsteskrivelse – Omfördelning av budget för Kraftleden etapp 1 och 3

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att

1. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna att Kraftleden etapp 3 tidigareläggs inom ramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta och ersätter Råbyleden i genomförandeplaneringen, samt att Råbyleden flyttas till 2028.
2. Kommunfullmäktige beslutar att Kraftleden etapp 1 och etapp 3 får genomföras under perioden 2026–2027 inom ramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta.
3. Kommunfullmäktige beslutar att godkänna omdisponeringen av avsatta investeringsmedel inom budgetramen för det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta. Åtgärden ryms inom den beslutade investeringsbudgeten för 2026.

Sammanfattning

Projektet Bättre buss i Bålsta syftar till att främja hållbara resor och måste genomföras senast 2027 för att kommunen ska få statligt bidrag.

På grund av problem med markåtkomst utgår Råbyleden tillfälligt och ersätts av Kraftleden etapp 3, som tillsammans med etapp 1 prioriteras för genomförande under perioden 2026–2027.

Den ökade kostnaden om 10 miljoner kronor föreslås finansieras genom omprioriteringar inom befintlig investeringsram. Om åtgärderna försenas finns risk att kommunen går miste om bidraget.

Ärendet

Projektet Bättre buss i Bålsta genomförs inom ramen för ett stadsmiljöavtal mellan Håbo kommun, Region Uppsala och Trafikverket. Avtalet syftar till att främja hållbara resor genom investeringar i kollektivtrafik samt gång- och cykelinfrastruktur i Bålsta tätort. Kraftleden etapp 1 och etapp 3 utgör idag en del av kommunens åtaganden inom stadsmiljöavtalet och behöver genomföras inom avtalad tidsram till och med 2027 för att erhålla bidraget.

Förutsättningarna inom projektet har förändrats sedan den ursprungliga ansökningen. Råbyleden gång och cykelväg var tidigare en planerad åtgärd inom Bättre buss i Bålsta, men har inte kunnat genomföras inom nuvarande projekttid på grund av att frivillig markåtkomst inte kunnat säkerställas. Samtidigt har Kraftleden etapp 3 bedömts vara en strategiskt viktig åtgärd ur både kommunens och Region Uppsalas perspektiv, kopplat till kommunens fortsatta utveckling och genomförandet av Bättre buss i Bålsta.

Åtgärderna föreslås därför omfördelas så att Kraftleden etapp 3 ersätter Råbyleden inom ramen för Bättre buss i Bålsta. Detta innebär att Kraftleden etapp 3 föreslås genomföras under perioden 2026–2027, medan Råbyleden i

stället flyttas fram till 2028. Råbyleden, med en uppskattad total genomförandekostnad om cirka 16 mnkr, ligger därmed kvar som ett framtida investeringsbehov men genomförs inte inom ramen för nuvarande stadsmiljöavtal.

Genomförandet av Kraftleden etapp 1 och etapp 3 behöver påbörjas inom kort för att upphandling, förberedande arbeten, produktion, besiktning och rapportering ska hinna genomföras inom stadsmiljöavtalets tidsram. Ärendet avser därför beslut om att möjliggöra genomförande av Kraftleden etapp 1 och etapp 3 under 2026–2027 samt att säkerställa finansiering för innevarande år genom omfördelning av befintliga investeringsmedel.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kraftleden etapp 1 och etapp 3 omfattas av stadsmiljöbidrag inom ramen för Bättre buss i Bålsta. Bidraget är tidsbundet och förutsätter att åtgärderna genomförs inom stadsmiljöavtalets tidsram, som gäller till och med 2027. Om genomförandet förskjuts finns risk att kommunen inte kan tillgodogöra sig bidraget för dessa åtgärder.

För att nyttja stadsmiljöbidraget fullt ut föreslås det att omprioritering inom det övergripande projektet Bättre buss i Bålsta genomförs genom att Kraftleden etapp 3 och Råbyleden byter plats i genomförandeplaneringen. Det innebär att Kraftleden etapp 3 nu planeras för genomförande under perioden 2026–2027, medan Råbyleden flyttas till 2028. Finansieringen föreslås delvis ske genom omprioritering av avsatta investeringsmedel avseende Råbyleden och uppstart av Kraftleden etapp 1 om totalt 6,25 miljoner kronor samt genom omfördelning av planerade hållplatsåtgärder vid Granelund och Getberget om 3,75 miljoner kronor. Detta med anledning av att Råbyleden skjuts fram i tid.

Den totala kostnadsbilden för genomförandet av Kraftleden etapp 1 och etapp 3 kommer att kunna fastställas först efter genomförd upphandling och efter att inkomna anbud har utvärderats. I detta skede redovisas därför inte någon total genomförandekostnad, utan avsnittet fokuserar på hur finansieringen för innevarande år säkerställs.

En mer utförlig redovisning av konsekvenserna vid uteblivet eller försenat genomförande framgår av PM: *Konsekvensanalys vid uteblivet genomförande av Kraftleden etapp 1 och 3.*

Barnperspektivet

Beslutet berör barn i hög grad då projektet syftar till att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten för oskyddade trafikanter längs Kraftleden. Utbyggnaden av en sammanhållen och belyst gång och cykelväg, tillgänglighetsanpassade passager samt förbättrade hållplatser bidrar till att skapa en tryggare och säkrare trafikmiljö för barn.

Åtgärderna bidrar till att minska barriäreffekter i trafikmiljön och underlättar för barn att ta sig mellan bostadsområden, skolor, fritidsaktiviteter och kollektivtrafik. Detta stärker möjligheten till självständig mobilitet och ökar tillgängligheten till viktiga målpunkter i vardagen.

Genom att prioritera trafiksäkerhet och framkomlighet för oskyddade trafikanter skapas en mer inkluderande och trygg miljö, vilket främjar barns deltagande i samhällslivet och bidrar till ett mer jämlikt och hållbart transportsystem.

Näringslivsperspektivet

Kraftleden utgör ett strategiskt viktigt utvecklingsstråk i kommunen, där tillgänglighet, framkomlighet och trygghet har stor betydelse för områdets långsiktiga utveckling. Genomförandet av etapp 1 och etapp 3 bidrar till att stärka stråkets funktion genom förbättrade gång-, cykel- och kollektivtrafiklösningar, vilket ökar områdets användbarhet och attraktionskraft.

Åtgärderna förbättrar förutsättningarna för befintliga verksamheter genom att öka tillgängligheten för både arbetskraft och kunder. Samtidigt skapas bättre förutsättningar för utveckling av nya bostäder och verksamheter, då en mer tillgänglig och sammanhängande infrastruktur möjliggör en tätare och mer integrerad markanvändning. Detta kan även bidra till att öka markens värde och genomförbarheten i framtida investeringar.

Genom att stärka kopplingarna mellan olika delar av kommunen förbättras även rörligheten inom den lokala arbetsmarknaden, vilket kan bredda upptagningsområdet för både arbetskraft och kunder. Detta skapar mer stabila förutsättningar för näringslivets utveckling över tid.

Tillgängligheten till områden som nyttjas av föreningslivet förbättras, vilket kan bidra till ett mer aktivt nyttjande av området under fler tider på dygnet. Detta stärker områdets attraktivitet och bidrar till ett mer levande och tryggt stråk, vilket även har positiva effekter ur ett näringslivsperspektiv.

Uppföljning

Enligt riktlinjer för investeringar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse dokumentnummer 150941
- PM: Konsekvensanalys vid uteblivet genomförande av Kraftleden etapp 1 och 3.
- Översiktskarta etapp 1 & 3
- Beslut §167 Getbergsvägen och Furuhäll

Beslutet ska skickas till

Teknik och samhällsbyggnadsförvaltningen
Ekonomiavdelningen

§ 167 Dnr 2019/00204

Svar på medborgarförslag: Uppför gång och cykelväg mellan Getbergsvägen och gångvägen vid Furuhäll.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige bifaller delvis medborgarförslagets förslag vad avser gång- och cykelvägens sträckning från Getbergsvägens anslutning till Råbyleden fram till Kalmarleden med hänvisning till tekniska nämndens bedömning.

Sammanfattning

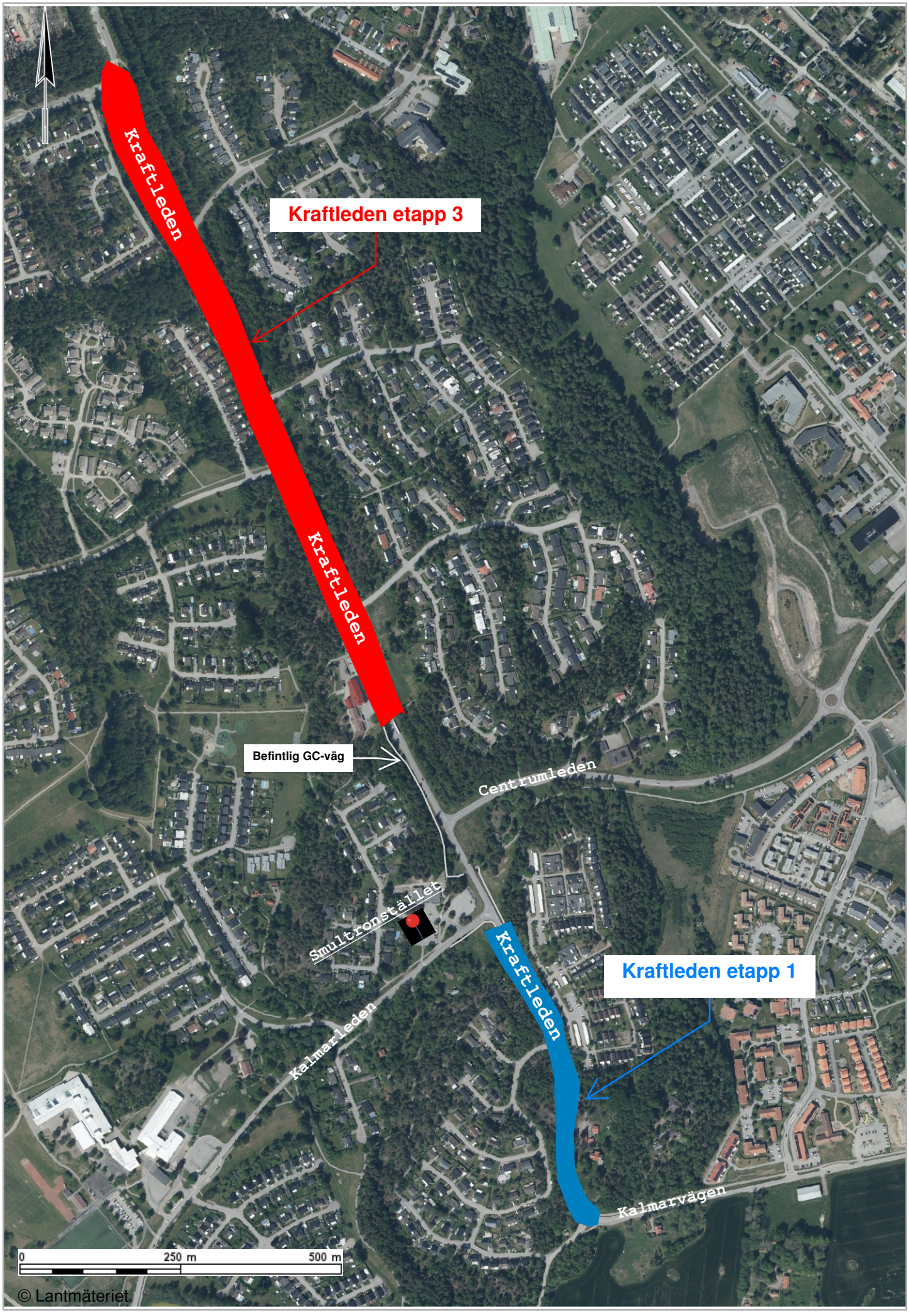
Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår anläggning av en gång- och cykelväg från Getbergsvägen och med koppling till gångvägen vid Furuhäll (Kalmarleden). I dagsläget finns ingen sådan väg och boende i området har således ingen säker gång- och cykelväg för att nå Kalmarleden. Medborgarförslaget remitterades till tekniska nämnden för yttrande.

Tekniska nämnden ställer sig delvis positiv till medborgarförslaget men förordar i första hand en utbyggnad av en gång- och cykelväg utmed hela Råbyleden bl a därför att detta blir en viktig länk i kommunens gång- och cykelvägnät. I ett senare skede bör en komplettering utmed Getbergsvägen ske.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag KS 2019-11-25 § 272
Protokollsutdrag KSAU 2019-11-11 § 217
Tjänsteskrivelse
Medborgarförslag 2019-05-08
Tekniska förvaltningens förslag Råbyleden
Medborgarförslagets förslag till sträckning gc-väg
Tekniska nämndens yttrande över medborgarförslaget

Beslutet skickas till:
Tekniska nämnden
Förslagsställaren – för kännedom
Hemsida

Kraftleden
Kraftleden etapp 3
Kraftleden
Befintlig GC-väg
Centrumleden
Smultronstället
Kalmarleden
Kraftleden
Kraftleden etapp 1
Kalmarvägen
0
250 m
500 m
© Lantmäteriet

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Elias Barchin, Planeringsingenjör
elias.barchin@habo.se

PM – Konsekvensanalys vid uteblivet Genomförande av kraftleden etapp 1 & 3

1. Bakgrund och syfte

Projektet Bättre buss i Bålsta genomförs genom ett stadsmiljöavtal mellan Håbo kommun, Region Uppsala och Trafikverket. Syftet med avtalet är att främja hållbara resor genom investeringar i kollektivtrafik samt gång- och cykelinfrastruktur i Bålsta tätort. Genom avtalet har Håbo kommun och Region Uppsala beviljats upp till cirka 45 mnkr i extern finansiering för genomförandet av åtgärder och tillhörande motprestationer, varav cirka 40,5 mnkr avser Håbo kommuns åtaganden och resterande del Region Uppsalas.

Kraftleden etapp 1 och etapp 3 utgör idag en del av kommunens åtaganden inom stadsmiljöavtalet och ska genomföras under perioden 2026–2027. Åtgärderna omfattar bland annat gång- och cykelväg, belysning, hållplatsåtgärder och förbättrade kopplingar till kollektivtrafiken.

Syftet med detta PM är att redovisa vilka konsekvenser som kan uppstå om Kraftleden etapp 1 och etapp 3 inte genomförs enligt tidplan, eller om beslut fattas som påverkar möjligheten till genomförandet, exempelvis genom minskade ekonomiska medel eller fördröjda beslut som påverkar upphandling, produktion och slutrapportering inom stadsmiljöavtalets giltighetstid.

2. Koppling till stadsmiljöavtalet

I de ursprungliga besluten inom stadsmiljöavtalet ingick byggnation av gång- och cykelvägarna Kraftleden etapp 1, Bergsleden och Råbyleden. Råbyleden har därefter ersatts av Kraftleden etapp 3 eftersom genomförandet av Råbyleden inte bedömdes möjligt inom avtalad tidsram. Det bidragsbelopp som ursprungligen beviljades för Råbyleden har därför omfördelats till Kraftleden etapp 3 utan justering av det ansökta beloppet. Kraftleden etapp 1 och etapp 3, tillsammans med Bergsleden, omfattas därmed idag av stadsmiljöbidraget och ska genomföras inom avtalad tidsram till och med 2027.

Inom ramen för busshållplatsarbetet i Bättre buss i Bålsta har kommunen hittills tillgodogjort sig cirka 16,3 mnkr i stadsmiljöbidrag under åren 2023–2025. För år 2026 prognostiseras ytterligare cirka 6,5 mnkr i bidrag och för år 2027 cirka 5,6 mnkr. Kraftleden etapp 1 och etapp 3 omfattas tillsammans av totalt 10,5 mnkr i bidrag inom stadsmiljöavtalet.

Stadsmiljöbidraget är knutet till att åtgärderna genomförs inom avtalets tidsram. Ett försenat beslut riskerar därför att påverka möjligheten att hinna genomföra upphandling, produktion, besiktning och slutrapportering innan avtalet löper ut. Ett beslut som dröjer kan därmed i praktiken få samma

konsekvens som ett uteblivet genomförande, eftersom kommunen då inte kan tillgodogöra sig bidraget för Kraftleden etapp 1 och etapp 3.

3. Ekonomiska konsekvenser vid uteblivet eller försenat genomförande

Uteblivet stadsmiljöbidrag

Kraftleden etapp 1 och etapp 3 omfattas tillsammans av 10,5 mnkr i stadsmiljöbidrag inom ramen för projektet Bättre buss i Bålsta. Bidraget är kopplat till att åtgärderna genomförs inom stadsmiljöavtalets tidsram, vilket innebär att genomförandet behöver ske senast under 2027 för att kommunen ska kunna tillgodogöra sig bidraget.

Om etapperna inte genomförs inom denna tidsram kan kommunen inte räkna med att erhålla bidraget för dessa åtgärder. Det innebär att kommunens kostnad för genomförandet ökar med 10,5 mnkr jämfört med om åtgärderna genomförs inom ramen för stadsmiljöavtalet.

Det kan finnas möjlighet att söka ny medfinansiering vid ett senare tillfälle, men detta är inte garanterat. Trafikverkets medel är begränsade och fördelas periodvis utifrån aktuella ansökningar och prioriteringar. Därutöver har möjligheten till nya stadsmiljöavtal pausats på obestämd framtid, vilket ytterligare begränsar möjligheten till framtida extern finansiering. Kommunen kan därför inte utgå från att motsvarande bidragsnivå kommer att finnas tillgänglig i framtiden, eller att Kraftleden etapp 1 och etapp 3 prioriteras på nytt.

Kommunen har även vid två tidigare tillfällen beviljats extern finansiering för Kraftleden etapp 3 genom statlig medfinansiering, som därefter behövt avböjas till följd av besparingskrav. Detta riskerar att påverka kommunens trovärdighet negativt i framtida ansökningar, då en viktig del i bedömningen av extern finansiering är att projektet bedöms vara tillräckligt moget och genomförbart inom angiven tidsram.

Ökade framtida investerings- och projekteringskostnader

Kostnadsbilden för Kraftleden etapp 1 och etapp 3 har redan påverkats av att projektet har flyttats fram över tid. Arbetet med Kraftleden påbörjades ursprungligen omkring 2011, där etapp 1–6 projekterades under 2016-2017. Projekteringen för etapp 3 reviderades därefter under 2022. Under 2026 genomförs ytterligare uppdateringar av projekteringen för att anpassa underlaget till dagens kostnadsläge och de genomförandeförutsättningar som nu gäller.

Den ökade kostnaden beror därför inte enbart på allmän prisutveckling, utan även på att tidigare projektering behöver anpassas till nya krav och förutsättningar. Det handlar bland annat om indexutveckling, högre entreprenad- och materialkostnader samt tillkommande krav kopplade till exempelvis miljöprovning och hantering av förorenade massor.

Om genomförandet flyttas fram ytterligare finns risk att kostnaderna fortsätter att öka. Ett senare genomförande kan innebära att projekteringen behöver uppdateras på nytt, vilket bedöms kunna medföra en ytterligare kostnad om cirka 500 tkr till 1 mnkr. Exempelvis ser vi idag att delar av projekteringen från 2017 inte längre överensstämmer med dagens förutsättningar, där marknivåer förändrats med omkring 4 cm, vilket medför behov av omprojektering och anpassning av handlingarna. Därtill kan nya krav tillkomma och entreprenadkostnaderna öka ytterligare, vilket innebär att ett framtida genomförande sannolikt skulle kräva en högre investeringsbudget än den som nu föreslås.

Ombyggnation av redan genomförda åtgärder

Tre hållplatslägen som genomförs inom ramen för busshållplatsarbetet i Bättre buss i Bålsta anläggs i direkt anslutning till Kraftleden etapp 3. Hållplatsåtgärderna är därmed beroende av hur den framtida gång- och cykelvägen längs Kraftleden ansluter till hållplatserna och den övriga trafikmiljön.

Om Kraftleden etapp 3 inte genomförs inom den planerade tidsramen finns risk att dessa hållplatslägen behöver byggas om eller justeras i efterhand när gång- och cykelvägen senare anläggs. Det innebär att redan genomförda investeringar inom Bättre buss i Bålsta kan behöva anpassas på nytt, vilket skapar dubbelarbete och försämrar samordningen mellan projekten.

En sådan ombyggnation bedöms kunna medföra en merkostnad om cirka 3–5 mnkr, beroende på omfattningen av de anpassningar som krävs. Ett samordnat genomförande av hållplatsåtgärderna och Kraftleden etapp 3 minskar därmed risken för onödiga omtag och ger bättre förutsättningar att nyttja investerade medel effektivt.

Ett alternativ skulle kunna vara att avvakta med genomförandet av de aktuella hållplatslägena till dess att förutsättningarna för Kraftleden etapp 3 är klarlagda. Ett sådant ställningstagande riskerar dock att påverka helheten inom stadsmiljöavtalet samt det totala bidragsutfallet negativt, eftersom hållplatsåtgärderna utgör en del av de samordnade åtgärder som ligger till grund för avtalet och den externa finansieringen.

4. Påverkan på Bättre buss i Bålsta som helhet och samverkan med Region Uppsala

Om etapperna inte genomförs inom avtalad tidsram påverkas därför inte enbart det bidrag som är direkt kopplat till Kraftleden, utan det kan även få konsekvenser för bedömningen av stadsmiljöavtalet som helhet.

Trafikverket gör en helhetsbedömning av genomförda åtgärder, motprestationer och projektets samlade måluppfyllelse vid uppföljning och slutredovisning. Om kommunen inte genomför överenskomna åtgärder finns en risk att Trafikverket bedömer att projektet inte motsvarar den nivå av stöd

som tidigare beviljats. Det kan innebära att det totala bidraget inom Bättre buss i Bålsta reduceras.

Det är svårt att i detta skede ange en exakt summa för hur mycket det totala stadsmiljöbidraget kan påverkas. Bedömningen görs av Trafikverket utifrån projektets samlade genomförande, vilka åtgärder som faktiskt har utförts och hur väl dessa motsvarar de åtaganden som ligger till grund för avtalet. Ett rimligt antagande är dock att den del av bidraget som innehålls till dess att samtliga åtgärder är genomförda och slutrapporterade kan påverkas. Om Trafikverket bedömer att projektet inte har genomförts i enlighet med avtalet finns därmed en risk att hela eller delar av den innehållna delen, motsvarande cirka 20 procent av bidraget, inte betalas ut.

Påverkan på samverkan med Region Uppsala
Bättre buss i Bålsta genomförs i samverkan mellan Håbo kommun och Region Uppsala. Om Kraftleden etapp 1 och etapp 3 inte genomförs enligt plan kan det påverka Region Uppsalas förutsättningar att uppnå avsedd nytta med satsningen på kollektivtrafiken i Bålsta.

Ett uteblivet eller försenat genomförande kan även påverka förtroendet för kommunens förmåga att fullfölja gemensamt överenskomna åtaganden i större infrastruktur- och kollektivtrafikprojekt. Detta kan få betydelse för framtida samverkan och gemensamma satsningar där genomförbarhet, tidsplan och åtaganden är centrala delar.

5. Påverkan på framtida utveckling och detaljplan Smultronstället

Kraftleden etapp 1 och etapp 3 har även betydelse för kommunens framtida utveckling i området, särskilt kopplat till planerat detaljplanearbete för Smultronstället. Genomförandet av etapperna stärker förutsättningarna för gång-, cykel- och kollektivtrafikanslutningar till och från området, vilket är en viktig del i att skapa en tillgänglig och funktionell struktur för framtida bostäder och verksamheter.

Åtgärderna bidrar till att binda samman området med befintliga och planerade målpunkter längs Kraftleden. Särskilt viktigt är kopplingen mellan Smultronstället och förskolan, där förbättringsåtgärder planeras genom att bredda befintlig grusväg och skapa en bättre sammanhängande länk mellan etapp 1 och etapp 3. Detta stärker möjligheten att tidigt få på plats en fungerande gång- och cykelstruktur som stödjer den framtida utvecklingen i området.

Om Kraftleden etapp 1 och etapp 3 inte genomförs inom planerad tidsram riskerar gång- och cykelanslutningar till och från Smultronstället att behöva hanteras inom kommande exploatering eller detaljplanegenomförande. Kostnader för de anpassningar som då krävs riskerar därmed att behöva hanteras inom exploateringen i stället. I dagsläget går det inte att fastställa vilka anpassningar som skulle krävas, eftersom detta beror på detaljplanens fortsatta utformning och genomförande.

Genom att genomföra Kraftleden etapp 1 och etapp 3 inom nuvarande tidsram skapas bättre förutsättningar för att kommande detaljplan och exploatering kan ansluta till en redan utbyggd och sammanhängande infrastruktur.

6. Tidplan och behov av beslut

Genomförandet av Kraftleden etapp 1 och etapp 3 är tidskritiskt eftersom åtgärderna behöver upphandlas, produceras, besiktas och rapporteras inom ramen för stadsmiljöavtalets giltighetstid. Stadsmiljöbidraget gäller till och med 2027, vilket innebär att det finns begränsat utrymme för förseningar.

För att genomförandet ska vara möjligt bedöms upphandlingen behöva vara klar senast i mitten av september. Detta för att det ska finnas tillräckligt med tid för nödvändiga förberedelser, såsom bygglovsansökningar, grävtillstånd och trafikanordningsplaner, innan entreprenaden kan påbörjas. Arbetet behöver även hinna starta och komma en bit fram innan vintern slår till, eftersom vinterförhållanden kan begränsa möjligheten eller fördyra genomförandet av vissa mark- och anläggningsarbeten.

Ett beslut som dröjer riskerar därför att påverka hela genomförandekedjan, även om beslutet i sak inte är negativt. Om förseningen medför att kommunen inte kan genomföra, besikta och rapportera åtgärderna innan utgången av 2027 får detta samma konsekvenser som ett uteblivet genomförande inom avtalets tidsram. Det innebär att kommunen går miste om bidraget för Kraftleden etapp 1 och etapp 3, samtidigt som de följdkonsekvenser som beskrivs i tidigare avsnitt aktualiseras.

7. Sammanfattande bedömning

Ett uteblivet eller försenat genomförande av Kraftleden etapp 1 och etapp 3 bedöms få flera ekonomiska och projektmässiga konsekvenser. Kommunen går miste om 10,5 mnkr i stadsmiljöbidrag som är direkt kopplat till etapperna, samtidigt som framtida genomförande sannolikt blir dyrare till följd av ökade kostnader, behov av uppdaterad projektering och förändrade genomförandeförutsättningar.

Utöver den direkta bidragseffekten finns risk för ytterligare kostnader genom att redan genomförda hållplatsåtgärder inom Bättre buss i Bålsta kan behöva justeras i efterhand. Ett uteblivet genomförande kan även påverka Trafikverkets helhetsbedömning av stadsmiljöavtalet, vilket kan få konsekvenser för bidraget till Bättre buss i Bålsta som helhet och i förlängningen påverka kommunens samverkan med Region Uppsala.

Kraftleden etapp 1 och etapp 3 har även betydelse för kommunens framtida utveckling i området, bland annat kopplat till detaljplan Smultronstället och behovet av fungerande gång-, cykel- och kollektivtrafikanslutningar. Ett genomförande inom nuvarande tidsram bedöms därför vara viktigt både för

att säkerställa nyttan av redan planerade åtgärder och för att kommunen ska kunna fullfölja sina åtaganden inom stadsmiljöavtalet

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Simon Lange, Trafikplanerare
simon.lange@habo.se

Tjänsteskrivelse – yttrande över genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027 - 2033

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen avger yttrande över genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027-2033.

Sammanfattning

Region Uppsala tar varje år fram en genomförandeplan för nästkommande år med utblick sex år framåt. I arbetet med planen får samtliga kommuner i Uppsala län, däribland Håbo kommun, möjlighet att inkomma med objekt och åtgärder i transportsystemet som bedöms ha en kostnad under 75 miljoner kronor. Det är viktigt att åtgärderna kopplas an till kommunens egen planering.

Kommunstyrelsen yttrar sig enligt bilaga Håbos inspel för genomförande, dokumentnummer 149887. De objekt och åtgärder som kommunen efterfrågar berör olika transportslag, där prioriteringsövervikt ligger vid åtgärder kopplade till åtgärdsvalsstudien för införandet av kvartstrafik på pendeln.

Ärendet

Region Uppsala är i processen av att revidera länstransportplanen 2026 - 2037. Länsplanen förväntas antas i regionfullmäktige november 2026.

Region Uppsala tar även varje år fram en genomförandeplan för infrastruktursatsningar med undantag för året då länsplan revideras. Alltså reviderades inte genomförandeplanen under 2025 och är utdaterad. Under detta år är tanken att Region Uppsala skall revidera genomförandeplanen så planen speglar den nya länsplanen och aktualiseras utifrån de nya beslut som tas inom ramen av länsplanen.

Länsplanens innehåll är på en förhållandevis översiktlig nivå. De brister som anges i planen, dess prioritering, och inriktning behöver många gånger stämmas av mot den pågående samhällsplaneringen. Den föreslagna länsplanen har en större flexibilitet än nuvarande plan, vilket innebär att det finns om än begränsat mer utrymme för fler så kallade trimningsåtgärder (åtgärder som bedöms understiga 75 miljoner kronor). Därav ser Region Uppsala ett behov att återigen samla in brister i det statliga vägnätet som länets kommuner ser som prioriterade att åtgärda.

Region Uppsala tar varje år fram en genomförandeplan för nästkommande år med utblick sex år framåt. I arbetet med planen får samtliga kommuner i Uppsala län, däribland Håbo kommun, möjlighet att inkomma med objekt och åtgärder i transportsystemet som bedöms ha en kostnad under 75

miljoner kronor. Det är viktigt att åtgärderna kopplas an till kommunens egen planering.

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden kommer i december att besluta om genomförandeplan för länsplanen. Länets kommuner kommer att få ta del av den fastställda genomförandeplanen i början på 2027.

Nedan presenteras en sammanställning av objekt och åtgärder, utan inbördes ordning, som ligger i linje med kommunens planering och påverkar det regionala transportsystemet i Håbo kommun. Vissa åtgärder och objekt är framtagna i samspel med Enköpings kommun och ligger helt eller delvis inom Enköpings kommun. Listan med Håbos inspel i sin helhet är bilagd ärendet med dokumentnummer 149887.

Objekt till genomförandeplanen för länsplan 2027-2033:

- *Mälarbanan, Bålsta station,* tillgängliggörande av stationsområdet.
- *Bålsta – Skokloster,* upprustning av hållplatser och utredning av trafiksäkerhet.
- *Bålsta – Krägga/Stämsvik-Enköping,* ökad cykelbarhet.
- *Bålsta – Krägga/Stämsvik,* upprustning av hållplatser och utredning av trafiksäkerhet.
- *Bålsta – Bro,* ökad cykelbarhet.
- *(Bålsta –) Varpsund – Skokloster,* ökad cykelbarhet och trafiksäkerhet.
- *Håbo – Arlanda,* upprustning avinfrastruktur och tillgänglighet.
- *Upplands bro/Sigtuna – Håbo – Litslena/Enköpings kommun,* ökad cykelbarhet.
- *Ekolsund/Hjälstaviken,* omlokalisering hållplatser och ökad cykelbarhet.
- *Ekilla-Övergran,* ökad trafiksäkerhet och cykelbarhet.
- *Bytespynkt Örsundsbro,* upprustning av bytespunkt.
- *Över Skofjärden,* utredning av sjöfart för gående/cyklister.

Inspel till nationell plan:

- *Mälarbanan, Bålsta station,* behov av ytterligare spår-/vändkapacitet.
- *E18 trafikplats Krägga/Stämsvik,* utreda ny på-/avfart.
- *Trafikplats Draget,* kapacitetsupprustning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kommunens inspel medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Men de åtgärder som kommer med i länsplan kan finansieras av statliga medel vilket minskar kommunens behov av investering. Från Länsplanen:

Länsplanen omfattar nyinvesteringar i det regionala vägnätet. Den nationella planen finansierar vidmakthållandet (reinvesteringar, drift och underhåll) av det regionala vägnätet samt nyinvesteringar och vidmakthållande av järnvägar och det nationella stamvägnätet. Länsplanen har möjlighet att medfinansiera åtgärder på det kommunala vägnätet och samfinansiera åtgärder som ingår i nationell plan.

Barnperspektivet

Flera av de inspel som Håbo kommun gör syftar till att öka trafiksäkerheten, med fokus att tillgängliggöra för barn att självständigt ta sig fram i trafiken. Exempelvis standardhöjningar av busshållplatser eller utökade möjligheter att gå och cykla.

Näringslivsperspektivet

Håbo kommun har i yttrandet framfört behovet av ökad kapacitet vid trafikplats Draget samt bättre transporter till och från Arlanda och Kapellskär, vilket gynnar näringslivet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150040
- Inbjudan, Inspel brister länets kommuner – genomförandeplan för infrastruktursatstningar 2027 – 2033, dokumentnummer 149457.
- Håbos yttrande för genomförande 2027-2033, dokumentnummer 150202.
- Stråkkarta med dokumentnummer 150203.

Beslutet ska skickas till

Beslutet skickas till registrator.ktf@regionuppsala.se, märks med TSN2026-0033-02
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Från: David Rylander <david.rylander@regionuppsala.se> för Lansplan <Lansplan@regionuppsala.se>
Skickat: den 5 mars 2026 10:41
Ämne: Inspel brister länets kommuner - Genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027 - 2033
Bifogade filer: Inspel brister länets kommuner 2027_2033.xlsx

Hej!

Region Uppsala är i processen av att revidera länstransportplanen 2026 - 2037. Länsplanen förväntas antas i regionfullmäktige november 2026. Region Uppsala tar även varje år fram en genomförandeplan för infrastruktursatsningar med undantag för året då länsplan revideras. Alltså reviderades inte genomförandeplanen under 2025 och är utdaterad. Under detta år är tanken att Region Uppsala skall revidera genomförandeplanen så planen speglar den nya länsplanen och aktualiseras utifrån de nya beslut som tas inom ramen av länsplanen.
Länsplanens innehåll är på en förhållandevis översiktlig nivå. De brister som anges i planen, dess prioritering, och inriktning behöver många gånger stämmas av mot den pågående samhällsplaneringen. Den föreslagna länsplanen har en större flexibilitet än nuvarande plan, vilket innebär att det finns om än begränsat mer utrymme för fler så kallade trimningsåtgärder (åtgärder som bedöms understiga 75 miljoner kronor). Därav ser Region Uppsala ett behov att återigen samla in brister i det **statliga vägnätet** som länets kommuner ser som prioriterade att åtgärda. Era inspel är viktiga i vårt kommande arbete med att genomföra länsplanen tillsammans med Trafikverket.

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden kommer i december 2026 besluta om genomförandeplanen för infrastruktursatsningar 2027 - 2033.

Excellfilen som bifogas i detta mejl ska användas för att beskriva eventuella inspel till genomförandeplanen. Vid ett senare tillfälle kommer ni även bes att rita ut era inspelade brister i ett digitalt verktyg.
OBS om bristen/åtgärden redan finns med i den föreslagna länsplanen behöver bristen inte spelas in igen. Länk till förslagen länsplan Länsplan 2026–2037.

Skicka era förslag på objekt/åtgärder senast den 19 juni 2026 i digital form till **registrator.ktf@regionuppsala.se** Ange diarienummer TSN2026-0033-2
Vid frågor kontakta David Rylander, infrastrukturplanerare, Trafik och samhälle, Region Uppsala. E-post: david.rylander@regionuppsala.se 018-61 74 854

Med vänlig hälsning,

David Rylander
Infrastrukturplanerare
Tel: 072 206 01 96
Mail: david.rylander@regionuppsala.se

Trafik och samhälle

Region Uppsala
regionuppsala.se

Besöksadress: Storgatan 27, Uppsala
Post: Region Uppsala, Trafik och samhälle, 751 85 Uppsala
Org nr: 232100-0024

Genomförandeplan för infrastruktursatsningar 2027 - 2033

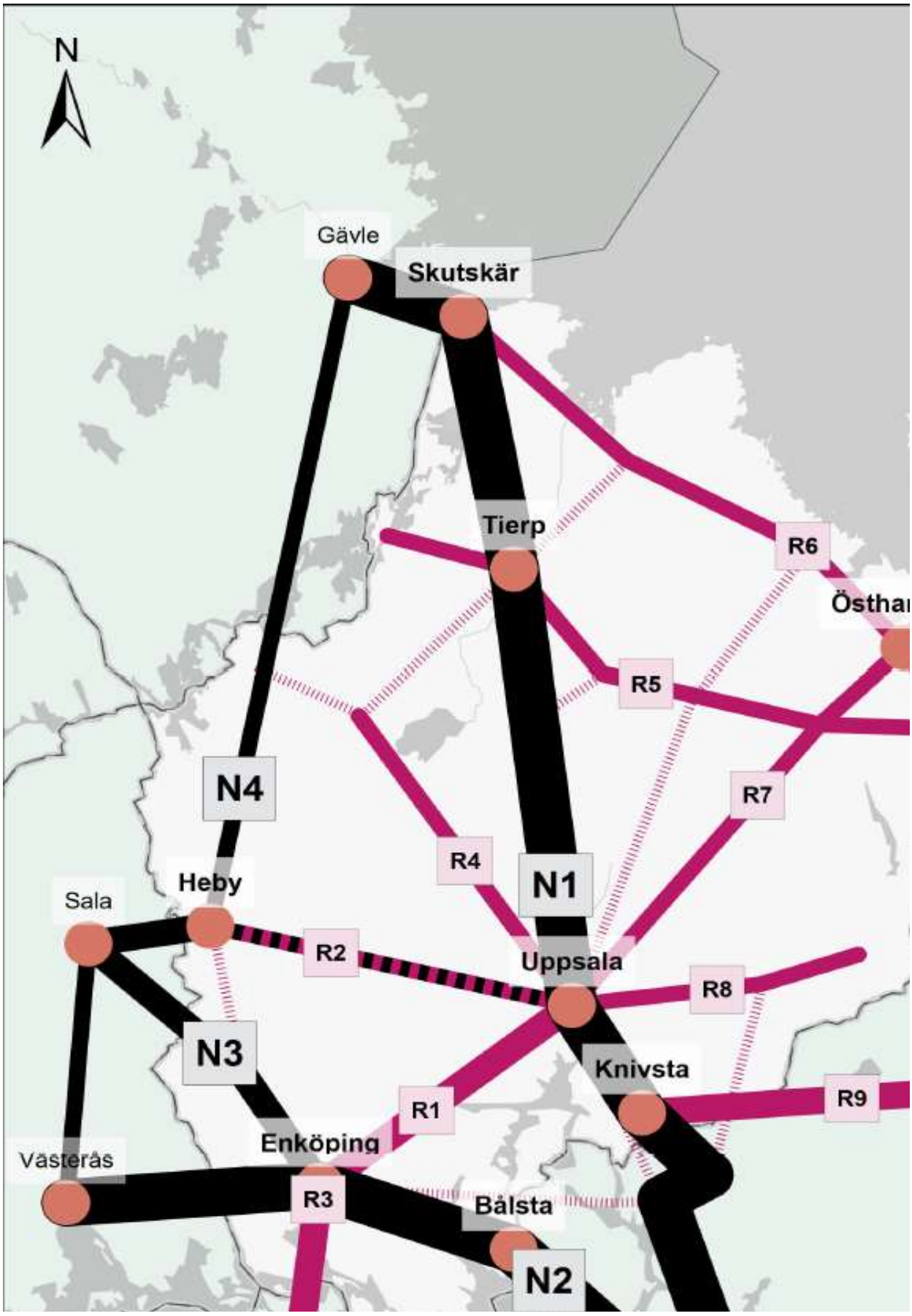
Kommun	Stråk	Prioritet	Vägnummer	Trafikslag	Plats/sträcka

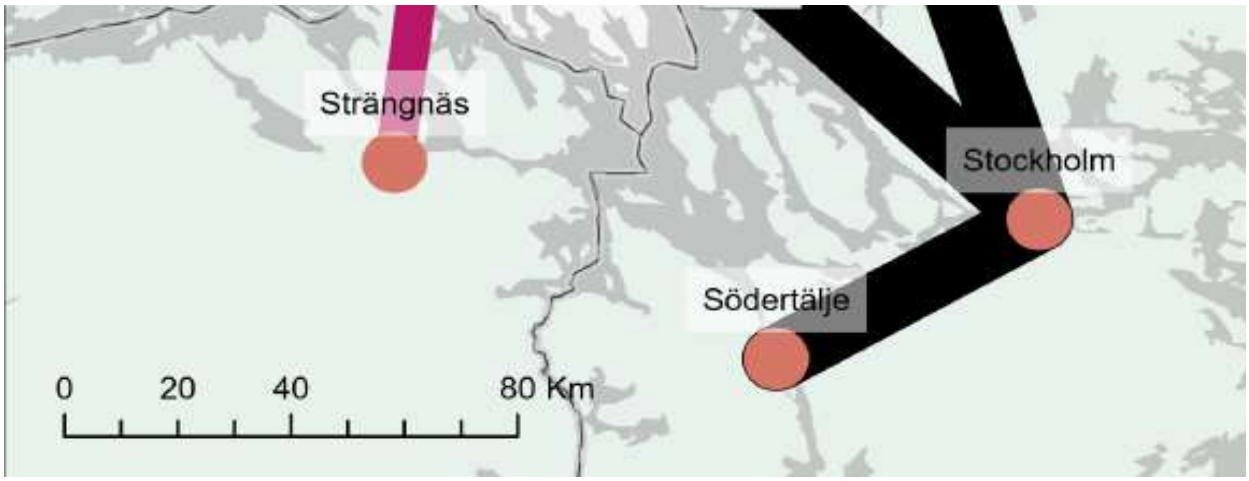
registrator.ktf@regionuppsala.se

Beskriv bristen som det är idag	Vad skall åtgärden lösa	Övrigt

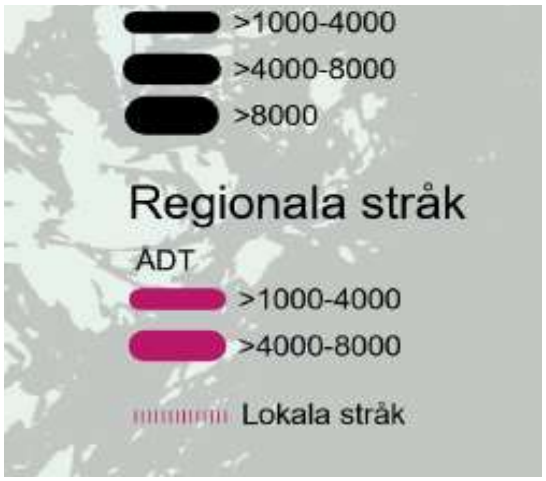
TSN2026-0033-02

Kontaktperson hos kommunen

N
Gävle
Skutskär
Tierp
R6
Östhar
R5
N4
R7
R4
N1
Heby
Sala
R2
Uppsala
R8
N3
Knivsta
R1
R9
Enköping
Västerås
R3
Bålsta
N2

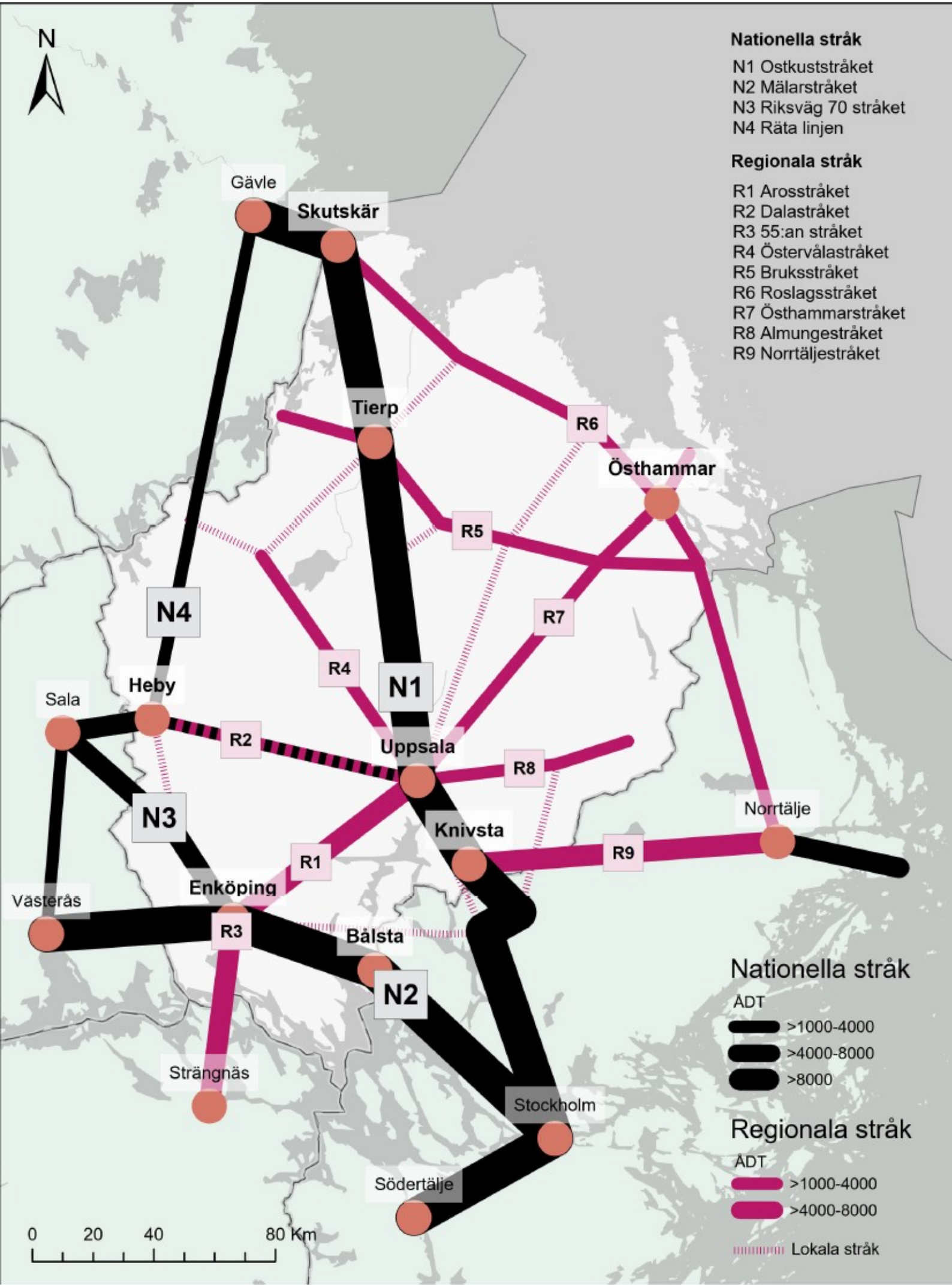

Strängnäs
Stockholm
Södertälje
0
20
40
80 Km

Nationella stråk
N1 Ostkuststråket
N2 Mälarstråket
N3 Riksväg 70 stråket
N4 Räta linjen
Regionala stråk
R1 Arosstråket
R2 Dalastråket
R3 55:an stråket
R4 Östervålastråket
R5 Bruksstråket
R6 Roslagsstråket
R7 Östhammarstråket
R8 Almungestråket
R9 Norrtäljestråket
mmar
Norrtälje
Nationella stråk
ÅDT

>1000-4000
>4000-8000
>8000
Regionala stråk
ADT
>1000-4000
>4000-8000
Lokala stråk

Kommun	Stråk	Prioritet	Vägnummer	Trafikslag	Plats/sträcka	Beskriv bristen som det är idag	Vad skall åtgärden lösa	Övrigt	Kontaktperson hos kommunen
Håbo	Mälarstråket	1	Mälarbanan	Tåg/pendel	Bålsta station	Pågående/avslutad ÅVS för kvartstrafik på pendeln presenterar två alternativ som innefattar stor utbyggnad av spår och plattform vid Bålsta station.	Ökad spårkapacitet för att möjliggöra robust kvartstrafik.	ÅVS Bro-Bålsta. Nationell plan.	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	1	Mälarbanan	Tåg/pendel	Bålsta station	Det finns idag endast en uppgång till plattformen vid Bålsta station. Detta upplevs begränsande vid rusning och då kommunen växer i stationsnära läge ser vi ett behov av en ytterligare uppgång i söderläge.	Öka tillgänglighet, kapacitet till plattformen vid Bålsta station.	ÅVS Bro-Bålsta.	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	1	Mälarbanan	Tåg/pendel	Bålsta station	Underlaget i tunnel under spår och vid uppgången är inte anpassat för ändamålet. Inte heller väderskyddat.	Öka tillgängligeten och minska kommunens underhållskostnader.	ÅVS Bro-Bålsta.	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	1	912, E18 & 554	Bil	Trafikplats Draget, Södra Bålstaleden.	Kapaciteten är redan idag nådd för trafikplatsen vilket påverkar framkomlighet och trafiksäkerhet negativt. Finns planer på utveckling i de södra delarna av kommunen som skulle leda till ytterligare trafik i trafikplatsen.	Ökad kapacitet vilket ger bättre framkomlighet och trafiksäkerhet.	Finns förenklad ÅVS för Draget, kommer startas upp ny utredning under hösten 2026. Del i länsplan?	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	2	840	GC	Bålsta-Bro	Saknas gc-koppling mellan tätorterna. Utpekat i regional cykelplan för Stockholm.	Öka det hållbara resandet, arbetspendling mellan Bålsta-Bro.	Fördjupad utredning framtagen, ledd av Trv region stockholm.	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	2	Gamla banvallen	GC	Bålsta-Krägga/Stämsvik-Enköping	Saknas gc-kopppling mellan Bålsta-Krägga/Stämsvik. Finns gammal banvall längs majoriteten av sträckan som kan nyttjas för ändamålet. Utpekat regionalt cykelstråk.	Öka hållbara resandet, arbetspendling och rekreationscykling.		Simon.lange@habo.se
Håbo/Enköping	Mälarstråket	2	263	GC	Ekolsunds slott-Kvarnbergsvägen	Saknas möjlighet att gå, cykla längs sträckan som ligger intill välbesökt naturresvat samt att det finns planer på expansion på Enköpings-sidan.	Omlokalisering av hållplatser för bättre anpassning mot målpunkter. Utbyggnad av gc-infrastruktur för ökad möjlighet till hållbart resande.		Simon.lange@habo.se

Håbo	Mälarstråket	2	545 & 263	GC	Ekilla-Övergran	Bristfällig trafiksäkerhet, ingen möjlighet för gående/cyklister vilket i princip omöjliggör för aktiva resor norrut från Bålsta. Sträckan kunde inte inkluderas i regional cykelled pga. trafiksäkerheten.	Öka trafiksäkerheten, hållbara resandet, rekreationscykling.		Simon.lange@habo.se
Enköping	55:anstråket	2	568 (55)	Koll	Örsundsbro Centrum	Låg standard för den primära bytespunkten för resor mellan Bålsta-Uppsala.	Ökad standard kan göra resan mer attraktiv.		Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket delvis	2	555	Koll	Skoklosterhalvön	Hållplatser längs med Skoklostervägen (555) främst, men även 263 och 545 är i behov av upprustning inkl. anslutning och säkerhetsåtgärder med prio på hpl för skolelever. Framförallt förbättra för boende i Brunnsta!	Ökad trafiksäkerhet kan öka barns självständiga resande och leda till minskade skolrese-kostnader för kommunen.		Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälaråket	2	542	Koll	Kräggavägen	Hållplatser längs med Kräggavägen (542) är i behov av upprustning inkl. anslutning och säkerhetsåtgärder med prio på hpl för skolelever. Framförallt förbättra för boende i Brunnsta!	Ökad trafiksäkerhet kan öka barns självständiga resande och leda till minskade skolrese-kostnader för kommunen.		Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket delvis	2	555 & 263	GC	Varpsund - Skokloster	Gc-koppling från (Bålsta) Varpsund till Skokloster. Krävs trafiksäkerhetsåtgärder vid exempelvis korsningen 263/555 samt Varpsund/Pungpinan.	Öka trafiksäkerheten, hållbara resandet, rekreationscykling.	Förhoppning om att kunna genomföra i samband med VA-arbete. Dock osäker tidplan för det.	Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	2	E18 & 542	Bil	Kräggavägen (542) vid E18	Transportinfrastrukturen till Krägga/Stämsvik är bristfällig. En lösning som pekas ut i ÖP är en ny av-/påfart eller trafikplats där Kräggavägen (542) korsar E18.	Öka tillgängligheten, korta körsträckan för boende i Krägga.	Nationell plan.	Simon.lange@habo.se
Håbo/Enköping/Sigtuna	Mälarstråket	3	263	GC, Koll	Längs väg 263	Generellt briställig trafiksäkerhet för aktiva trafikanter. Ingen gc-infra, hållplatser är stolpe i diket.	Ökade möjligheter till hållbart resande längs sträckan.		Simon.lange@habo.se
Håbo	Mälarstråket	3	263	Bil	Längs väg 263	Generell standardökning i det fall som Arlandas attraktivitet ökar och/eller transporter till/från Kapellskär.	Öka trafiksäkerheten och framkomligheten ritktat mot persont- respektive godstransporter.	Nationell plan. Del i länsplan?	Simon.lange@habo.se
Håbo		3		Gc, sjöfart, ev. koll	Över Skofjärden	En färjeförbindelse mellan Skoklosterhalvön och Uppsala/Knivsta har pekats ut i ÖP för framtida utveckling. Ser i första hand en färja för gc. Skulle öka arbetspendlingsmöjligheten och turismen.			Simon.lange@habo.se

N
Nationella stråk
N1 Ostkuststråket
N2 Mälarstråket
N3 Riksväg 70 stråket
N4 Räta linjen
Regionala stråk
R1 Arosstråket
R2 Dalastråket
R3 55:an stråket
R4 Östervålastråket
R5 Bruksstråket
R6 Roslagsstråket
R7 Östhammarstråket
R8 Almungestråket
R9 Norrtäljestråket
Gävle
Skutskär
Tierp
Östhammar
Heby
Sala
Uppsala
Knivsta
Norrtälje
Enköping
Västerås
Bålsta
Strängnäs
Stockholm
Södertälje
N1
N2
N3
N4
R1
R2
R3
R4
R5
R6
R7
R8
R9
Nationella stråk
ÅDT
>1000-4000
>4000-8000
>8000
Regionala stråk
ÅDT
>1000-4000
>4000-8000
Lokala stråk
0
20
40
80 Km

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Klas Klasson, Stadsarkitekt
klas.klasson@habo.se

Tjänsteskrivelse - Ändring av detaljplan 400 Bålsta 3:393, Hantverksvägen 1

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att upprätta förslag till ändring av detaljplan 400, Västerskogs industriområde. Planuppdraget ska upphöra att gälla om detaljplanen inte antagits om två år.
2. Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att samråda förslag till ändring av detaljplan 400, Västerskogs industriområde norra, enligt 5 kap. 11§ Plan- och bygglagen (2010:900).

Sammanfattning

Företaget Kjell och Co AB har visat intresse för att etablera en anläggning för lager och hantering av emballage i Bålsta. En placering i Västerskogs industriområde, med nära anslutning till både Logistik Bålsta och Kraftleden bedöms lämplig.

Företaget har i en ansökan om planbesked 2026-04-22 beskrivit sina önskemål om planändring. Beslut om positivt planbesked har lämnats (enligt punkt 17.26 i kommunstyrelsens delegationsordning) och lagts till ärendet. Gällande detaljplan medger en högsta byggnadshöjd på 7 meter men för den planerade verksamheten skulle en maximal nockhöjd på 12 meter vara mer ändamålsenlig och det krävs därför en ändring av planen. Plan- och utvecklingsförvaltningen har funnit åtgärden rimlig att bedöma i detaljplan.

Kommunstyrelsen föreslås ge förvaltningen i uppdrag att ta fram och samråda ett förslag till ändring av gällande detaljplan genom tillägg. 2 år bedöms som den maximalt rimliga tiden för ändring av detaljplan.

Ärendet

Företaget Kjell och Co AB har visat intresse för att etablera en anläggning för lager och hantering av emballage i Bålsta. Företaget har förvärvat fastigheten Bålsta 3:393 av Benders, i Västerskogs industriområde. Enligt gällande detaljplan är tillåten användning för fastigheten JKH, industri, kontor och handel men ej handel med livsmedel. Gällande detaljplan medger vidare en högsta byggnadshöjd på 7 meter. Företaget behöver bygga en sammanhängande volym med en maximal nockhöjd på 12 meter över omgivande mark.

Det aktuella området utgörs av en före detta deponi för huvudsakligen betongpanneskrot från intilliggande Benders takpanneproduktion. Området avses schaktas ned till ca 2 meter under nuvarande deponimarknivå för en acceptabel grundläggningsnivå.

Platsen i fråga ligger nära både befintliga verksamheter i Västerskogs industriområde samt nya i Logistik Bålsta.

Platsen gränsar till verksamheter i väster, norr och söder. Den östra delen av fastigheten gränsar till Kraftleden. Då platsen ligger i ett industriområde, till

stor del omgärdat av pågående verksamheter, transporter och större vägar bedöms verksamheten passa väl in i befintlig industristruktur.

För att möjliggöra Kjell och Co AB:s etablering med krav på en högre byggnad än vad gällande detaljplan medger krävs en planändring.

Företaget har i en ansökan om planbesked inkommen 2026-04-22 beskrivit sina önskemål om planändring. Ansökan om planbesked har bedömts som möjlig att besvara positivt och avdelningschef har fattat beslut om planbesked enligt 17.26 i gällande delegationsordning och lagts till ärendet.

Mot bakgrund av ovan föreslår förvaltningen att kommunstyrelsen beslutar om planuppdrag. Under förutsättning att syfte och huvuddrag inte ändras mellan detta uppdragsförslag och kommande samrådsförslag, föreslås kommunstyrelsen även att besluta om att samråda förslaget.

Eftersom genomförandetiden för gällande plan löpte ut 2026-01-11 föreslås planläggningen ske med så kallat förenklat förfarande.

Vid beslut om uppdrag och samråd beräknas planändringen kunna vara möjlig att anta första kvartalet 2027 under förutsättning att planarbetet kan drivas kontinuerligt, inga oförutsedda tekniska problem med mark och vatten uppstår eller att planförslaget innebär en så stor olägenhet för sakägare att den kan komma att överprövas och ett beslut om antagande riskerar att bli upphävt.

Kommunstyrelsen föreslås ge förvaltningen i uppdrag att ta fram och samråda ett förslag till ändring av gällande detaljplan genom tillägg. 2 år bedöms som den maximalt rimliga tiden för ändring av detaljplanen. En längre tidshorisont skulle kunna indikera problem med planarbetet av sådan art att uppdraget kan behöva omprövas i sin helhet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kommunen kommer att teckna planavtal med Kjell o Co, vilka står för samtliga kostnader för planläggningen. För närvarande bedöms ett exploateringsavtal inte vara nödvändigt men kan komma tecknas om det finns ett behov av det.

Barnperspektivet

Beslutet påverkar inte på barnperspektivet.

Näringslivsperspektivet

Beslutet påverkar inte näringslivsperspektivet.

Uppföljning

Efter samrådet kommer ett justerat förslag skrivas fram som förslag till antagande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150109
- Ansökan om planbesked Bålsta 3_393
- Ansökan om planbesked Bålsta 3_393 bilaga
- Delegationsbeslut med dokumentnummer 150107

Beslutet ska skickas till

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Bålsta 3:393, Bålsta

Underlag till ansökan om planändring

2026-04-22 YLAB Larssons Bygg AB

Sammanfattning

Kjell och Co AB avser tillsammans med Ylab Larssons Bygg AB att ansöka om en enkel ändring av gällande detaljplan för fastigheten Bålsta 3:393 m.fl.

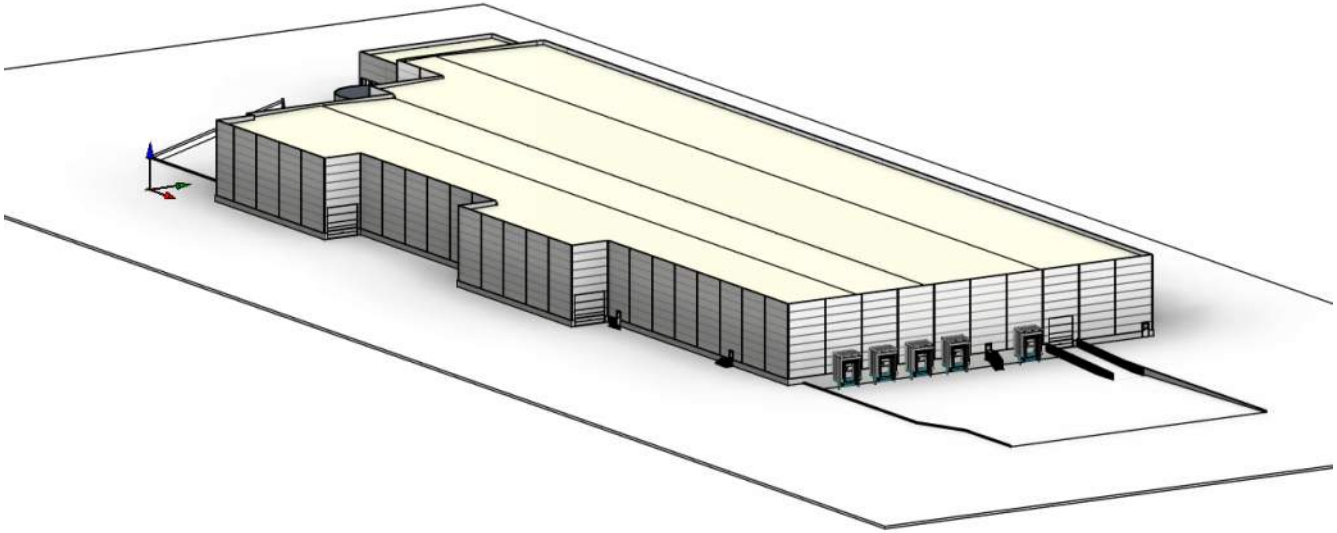
Syftet med planändringen är att möjliggöra uppförandet av en högre byggnad samt anpassning av marknivåerna inom planområdet. Den planerade åtgärden innebär uppförande av en sammanhängande byggnad med en nockhöjd om 12 meter. I samband med detta avses den befintliga marknivån inom fastigheten sänkas med cirka 2 meter genom schaktning.

Den föreslagna ändringen innebär att gällande bestämmelse om maximal byggnadshöjd om 7 meter ersätts med en bestämmelse om maximal nockhöjd om 12 meter. Ändringen bedöms nödvändig för att tillgodose verksamhetens behov av en ändamålsenlig lagerbyggnad.

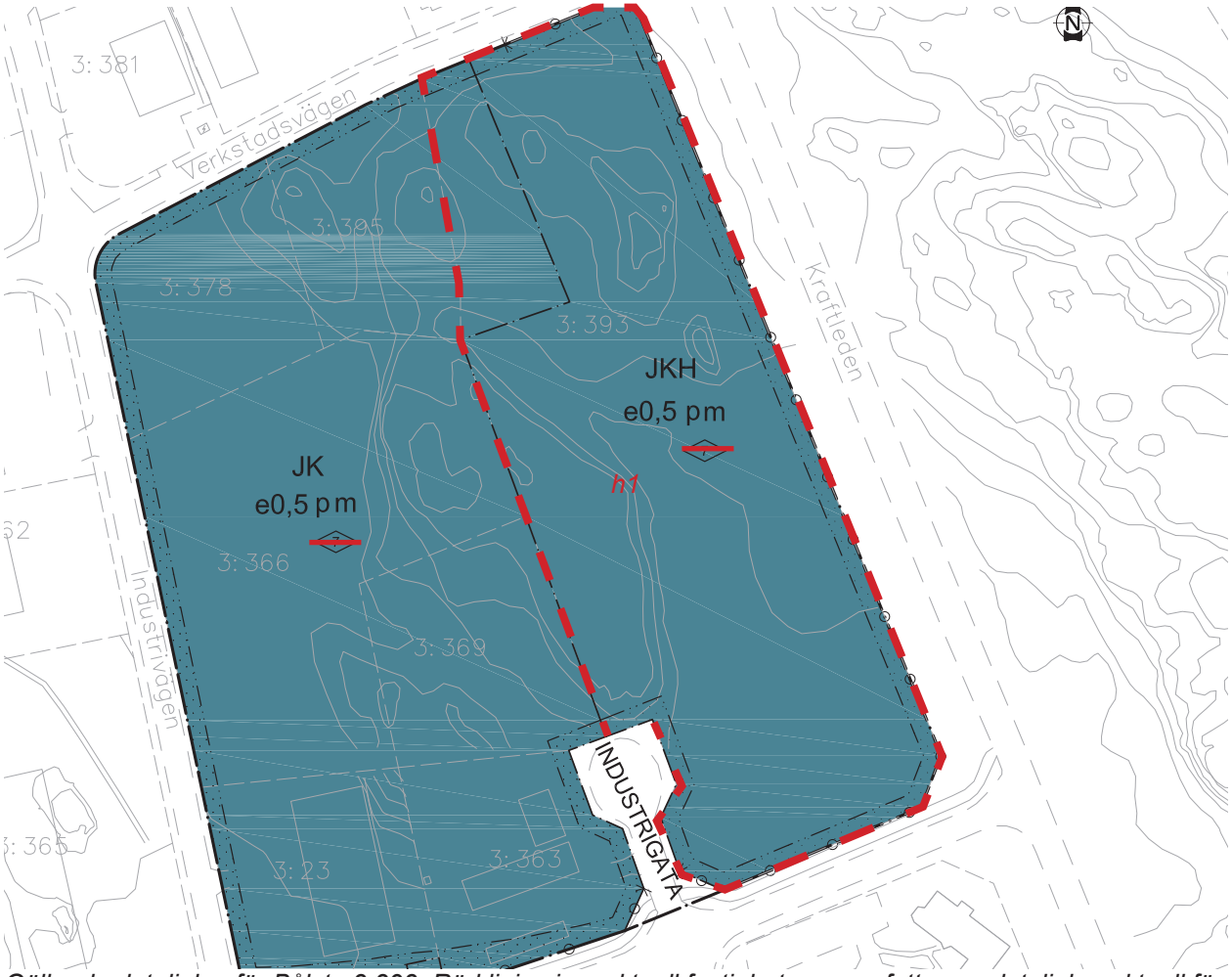
Vidare avser planändringen justering av höjdsättningen inom byggrätten samt anpassning av prickmark och planbestämmelser i syfte att möjliggöra uppförande av gabion eller mur mot gata. Detta är en förutsättning för att hantera de planerade marknivåerna inom fastigheten på ett funktionellt och trafiksäkert sätt.

I övrigt föreslås gällande detaljplan fortsätta att gälla utan förändringar. Mot bakgrund av att ändringarna är begränsade till höjd- och markbestämmelser bedöms åtgärden kunna hanteras genom en enkel ändring av detaljplanen.

Kjell och Co AB har, tillsammans med Ylab Larssons Bygg AB, tillgång till egen planarkitekt som kan upprätta de handlingar som krävs för att genomföra den föreslagna planändringen.

Volymstudie för logistikgbyggnad framtagen av YLAB. OBS illustration i tidigt skede.

Gällande detaljplan för Bålsta 3:393. Röd linje visar aktuell fastighet som omfattas av detaljplan aktuell för ändring.

Ändring av detaljplan

Byggnadshöjd på 7 meter utgår och ersätts av h1 - Nockhöjd på 12 meter.

Antingen ett tillägg av bestämmelse för att möjliggöra gabion/mur inom prickmark för att klara marknivåer.

Eller justera formuleringen för bestämmelsen om prickmark.

Övergripande strategier

Översiksplan
Aktuell fastighet ligger inom Västerskogs industriområde. Enligt kommunens gällande översiktsplan är området fortsatt planerat som industri/verksamhetsområde.

Förslaget
Förslaget är i linje med översiktsplanens intentioner.

Detaljplan
Förslaget omfattas av detaljplan Bålsta 3:393 M.FL. För större del av fastifheten gäller bestämmelsen **JKH** - I*ndustri, kontor och handel, ej handel med livsmedel*. Inom nordvästra hörnet gäller **JK** - *Industri och kontor*.

50% av fastighetsarean får bebyggas.

Förslaget
Förslaget är i linje med gällande detaljplan. Det som avviker är verksamhetens behov av högra höjder för rationell lagerhantering. Därav förslaget att ändra från byggnadshöjd om 7 meter till nockhöjd om 12 meter.

Riksintresse
Förslaget omfattas inte av något riksintresse.

Geoteknik
Marken bedöms enligt SGU:s Jordartskarta bestå främst av sandig morän, glacial lera, fyllning av betongkross, samt urberg.

Förslaget
Grundläggning av byggnader anses vara gynnsamt utifrån den typ av mark som jordartskartan visar prov på.

Buller
Aktuell fastighet ligger inom ett befintligt industriområde där buller kan förekomma.

Förslaget
Aktuellt förslag förfastigheten är en lagerverksamhet som inte bedöms alstra mycket buller.

Dagvatten/Skyfall
Enligt SGU:s karta över Genomsläpplighet består marken inom området främst av fyllning som har en hög genomsläpplighet och urberg som har medelhög genomsläpplighet.

Förslaget
Exploatering av fastigheten kommer innebära hårdgörande av ytor, en dagvattenutredning har tagits fram i samband med en tidigare bygglovsansökan för fastigheten.

Fornlämningar
Inga kända fornlämningar inom området.

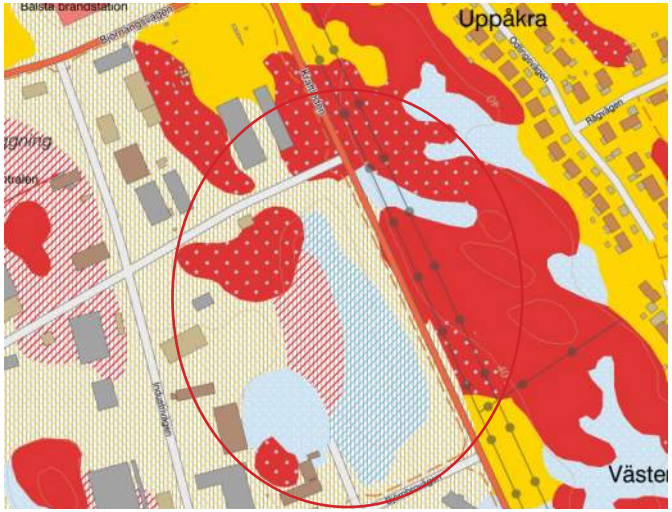

Bild från SGU Jordartskarta.

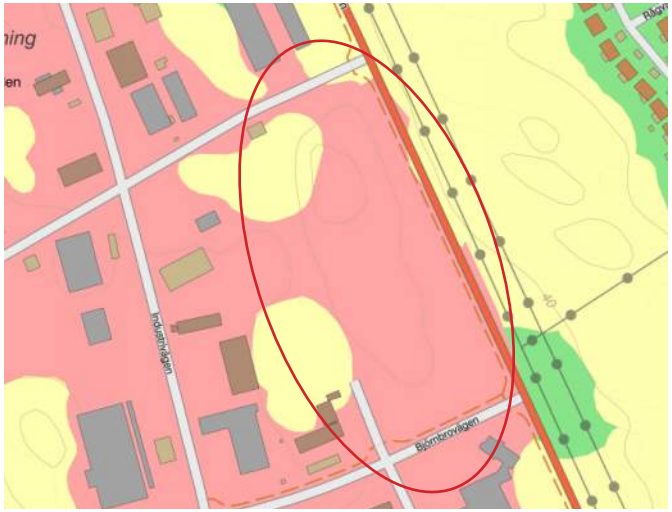

Bild från SGU:S Kartvisare av genomsläpplighet. Fyllning av massor i rosa, bedöms ha hög genomsläpplighet.

Flygbld från lantmäteriets Min karta. Bilden visar en obebyggd fastighet som utgörs främst av fyllnadsmassor.

Bild från Översiktsplan 2022, området är utpekat som verksamhetsområde.

Tidplan och fortsatt arbete

Från skiss till färdig plan

Vid ett positivt planbesked ser vi gärna att planarbetet kan påbörjas så snart som möjligt. Vi önskar därför ett möte i direkt anslutning till planbeskedet för att tillsammans med er diskutera hur tiden fram till planstart kan användas på bästa sätt för att underlätta en smidig kommande planprocess.

I ett sådant möte är vi öppna för att samtala om hur vi kan bistå kommunen, exempelvis genom att bekosta utredningar eller bidra i framtagandet av samrådshandlingar, för att avlasta arbetet utan att kompromissa med kvaliteten.

Vi bedömer att utredningar som eventuellt behövs i planskedet är:

- Dagvattenutredning
- Geoteknisk utredning

Om kommunen är villig att tillämpa en exploatörsdriven planprocess är det av stort intresse för oss. Vi har erfarenhet av detta från andra kommuner och är övertygade om att det går att balansera de olika intressen som behöver beaktas och hitta lösningar som tillfredsställer alla parter.

I 2026 I

APR **MAJ**

Inlämning planansökan *Bedömning planansökan*

I 2026 I

APR **MAJ** **JUN** **JUL** **AUG** **SEP** **OKT** **NOV** **DEC**

Besked *Bearbetning förslaget* *Upphandlande av utredningar* *Framtagande samrådhandlingar* *Samråd* *Ev revideringar av förslaget*

I 2027 I

JAN **FEB** **MAR** **APR** **MAJ** **JUN** **JUL** **AUG** **SEP** **OKT** **NOV** **DEC**

Granskning *Antagande* *Laga kraft*

Ansökan om planbesked

Ärendenummer: #25497 | Inskickat av: Kjell och Co AB (Axel Vilhelm Torbjörn Lindqvist) | 2026-04-22 16:26

1. Information om planbesked

Information om planbesked

Vad är ett planbesked?

Ett planbesked är det svar du får när du skickat in en planbeskedsansökan, en ansökan som kan innebära en ny detaljplan. En detaljplan är det dokument som bestämmer hur mark inom ett område får användas. När en planbeskedsansökan skickats in till kommunen, tar kommunen ställning till om en detaljplan är lämplig att ta fram. Bedömningen görs utifrån det underlag som redovisas i ansökan.

Viktigt att komma ihåg:

- Ett positivt planbeskedsbeslut är inte en garanti för att detaljplanearbete kommer att påbörjas och att en detaljplan i linje med din ansökan senare antas.
- Kommunens beslut om planbesked är en fingervisning om hur kommunen ställer sig till en ny detaljplan samt när i tiden planarbete kan bli aktuellt.
- Beslutet om att ge ett positivt eller negativt planbesked går inte att överklaga och är inte heller bindande.

Vid beslut om positivt planbesked ges en uppskattad tid för när arbetet kan komma att påbörjas. När det enligt tidplanen är dags att inleda planprocessen kan dock förutsättningarna på platsen eller kommunens prioriteringar ha förändrats på ett sätt som gör att kommunen inte längre anser att det är lämpligt att inleda planläggning. Planarbete inleds formellt genom beslut i kommunstyrelsen om planuppdrag (se nedan).

Som underlag till planbesked tas en förstudie fram. I förstudien undersöks platsens förutsättningar, politiska policys och tidigare beslut.

Mer information
Rätten att få veta hur kommunen ställer sig till planarbete liksom detaljplaneprocessen är styrd i Plan-och bygglagen. Mer information finns bland annat på kommunens hemsida habo.se och på boverkets hemsida boverket.se.

Frågor och svar om Detaljplan

Vad är en detaljplan?
En detaljplan är det dokument som bestämmer hur ett område får användas och bebyggas. Detaljplanen styr vilken utformning av mark, byggnader, vattenområden som är tillåten. En detaljplan antas av kommunfullmäktige och är juridiskt bindande.

När man söker bygglov inom tätbebyggt område görs en kontroll, en så kallad bygglovsprövning, om den önskade åtgärden i bygglovsansökan stämmer överens med aktuell detaljplan som gäller på platsen. Bygglov får nämligen inte beviljas om det inte stämmer överens med gällande detaljplan. En detaljplan ger en garanterad rätt för fastighetsägaren att bygga inom planområdet under en viss tid, den så kallade genomförandetiden. Efter att genomförandetiden har gått är det möjligt att ändra detaljplanen. En detaljplan är juridiskt bindande fram tills att den ändras eller upphävs.

När behövs en detaljplan?
En detaljplan tas fram när ny sammanhållen bebyggelse planeras. En ny detaljplan kan också tas fram när man vill göra en större förändring i ett befintligt område och det man planerar för inte stämmer överens med den underliggande äldre detaljplanen för området.

Vem får ta fram en ny detaljplan?
Kommunen ansvarar för planering och beslutar när och var en detaljplan ska göras. Arbetet med att ta fram en detaljplan kan utföras av kommunens tjänstemän eller av en annan aktör, på kommunens uppdrag. Det är dock bara kommunen som har befogenhet att ta beslut om att anta en detaljplan. Kommunens rätt att styra hur mark får användas brukar kallas det kommunala planmonopolet.

Vem betalar en detaljplan?
Kommunen tar ut en avgift för den formella hanteringen av detaljplanen. Det tillkommer också kostnader för arbetet med att ta fram planhandlingar. Om det krävs särskilda utredningar tillkommer även kostnader för dessa. Kostnaden för ny detaljplan regleras antingen genom plankostnadsavtal eller planavgift.

- Plankostnadsavtal skrivs mellan kommunen och de fastighetsägare, exploatörer och privatpersoner som tagit initiativ till planen och/eller har nytta av planen. Plankostnadsavtalet syftar till att fördela kostnader och ansvar i samband med detaljplanearbetet.
- Planavgift är en avgift som kan tas ut i samband med bygglov i de fall då kommunen stått för kostnaderna för en ny detaljplan. Planavgift ska betalas om man utnyttjar den rätt att bygga som den nya detaljplanen tillåter. Avgiften tas ut i enlighet med beslutad plan- och bygglovstaxa.

Vad kostar det att ta fram en ny detaljplan?
Kostnaden för en detaljplan varierar och beror på planens komplexitet, nödvändiga utredningar och hur mycket arbetstid som krävs för att ta fram detaljplanen. De enklaste detaljplanerna kostar ofta minst 100 000 kronor. En enkel detaljplan är när det finns få intressen som står emot detaljplanen och när utredningsbehovet är litet (exempelvis en mindre justering av byggrätt inom befintlig bebyggelse). I de flesta fall är dock detaljplanearbetet mer komplicerat och då tas en högre avgift ut.

I samband med genomförandet av planen kan ytterligare kostnader uppstå, till exempel:

- Gatukostnad - byggkostnad för ny gata
- Lantmäteriförrättning - kostnader för de arbeten som krävs när fastigheter nybildas eller ombildas
- Bygglovavgift - avgift som tas ut i samband med bygglov
- VA-anslutningsavgift - avgift för anslutning till kommunalt vatten och avlopp.

Hur lång tid tar det att ta fram en detaljplan?
Tiden från det att arbetet med en ny detaljplan startar och att detaljplan antas, får laga kraft och kan användas som underlag för bygglovsbeslut varierar beroende på detaljplanens omfattning och komplexitet. Handläggningstiden från det att beslut om planuppdrag tas tills dess att planen får laga kraft är i normalfallet mellan 2-4 år men kan om utredningsbehovet är stort och intresseavvägningarna är svåra vara längre.

Detaljplaneprocessen

Detaljplaneprocessen är en lämplighetsprövning där avvägningar ska ske mellan olika intressen, såväl allmänna som enskilda. Kommunen ansvarar för att skapa en planläggning där mark- och vattenområden används på det lämpligaste sättet med hänsyn till dess karaktär, läge och behov. Att ta fram en ny detaljplan är en demokratisk process. Grannar och andra berörda ges möjlighet att lämna sina synpunkter på detaljplanen. Beslut om att anta en ny detaljplan tas i kommunfullmäktige.

Vad är ett planuppdrag?
För att påbörja arbetet med en ny detaljplan krävs ett planuppdrag. Beslut om planuppdrag baseras ofta på ett positivt planbesked, men kan även tas på initiativ av kommunen, exempelvis om området tidigare utretts med ett detaljplaneprogram. Beslut om planuppdrag tas av kommunstyrelsen.

Jag har läst och förstått ovanstående text.

✓2. Sökande

Ansöker du som privatperson eller företag?

Företag

Sökande företag

Organisationens namn
Kjell och Co AB

Organisationsnummer
556412-0649

Adress
Sågverksgatan 22

Postnummer och ort
65221 Karlstad

Kontaktperson

För- & Efternamn
Axel Vilhelm Torbjörn Lindqvist

E-postadress
axel.lindqvist@ylab.nu

Mobiltelefon
0705219663

Notifieringar
E-post

✓3. Fastighet och förslag

Fastighet/er (fyll i för alla fastigheter som berörs)

Fastighetsbeteckning	Fastighetsägare
bålsta 3:393	Göran Kjell AB

Nuvarande användning av fastigheten/fastigheterna

Obebyggd fastighet

Förslaget avser

Industribyggnad

Beskrivning av förslaget

Kjell och Co AB avser tillsammans med Ylab Larssons Bygg AB att ansöka om en enkel ändring av gällande detaljplan för fastigheten Bålsta 3:393 m.fl.

Syftet med planändringen är att möjliggöra uppförandet av en högre byggnad samt anpassning av marknivåerna inom planområdet. Den planerade åtgärden innebär uppförande av en sammanhängande byggnad med en nockhöjd om 12 meter. I samband med detta avses den befintliga marknivån inom

fastigheten sänkas med cirka 2 meter genom schaktning.

Den föreslagna ändringen innebär att gällande bestämmelse om maximal byggnadshöjd om 7 meter ersätts med en bestämmelse om maximal nockhöjd om 12 meter. Ändringen bedöms nödvändig för att tillgodose verksamhetens behov av en ändamålsenlig lagerbyggnad.

Vidare avser planändringen justering av höjdsättningen inom byggrätten samt anpassning av prickmark och planbestämmelser i syfte att möjliggöra uppförande av gabion eller mur mot gata. Detta är en förutsättning för att hantera de planerade marknivåerna inom fastigheten på ett funktionellt och trafiksäkert sätt.

I övrigt föreslås gällande detaljplan fortsätta att gälla utan förändringar. Mot bakgrund av att ändringarna är begränsade till höjd- och markbestämmelser bedöms åtgärden kunna

hanteras genom en enkel ändring av

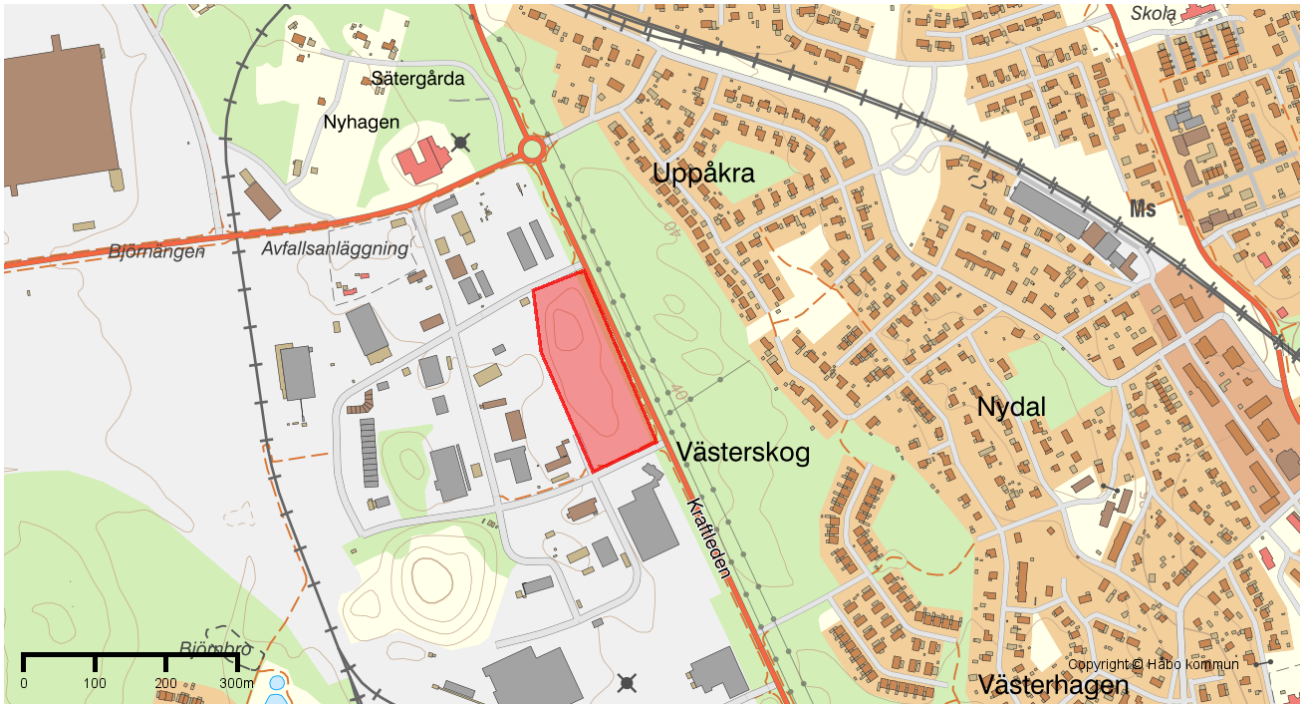
detaljplanen.

Kjell och Co AB har, tillsammans med Ylab Larssons Bygg AB, tillgång till egen

planarkitekt som kan upprätta de handlingar som krävs för att genomföra den föreslagna planändringen.

Markera ditt förslag på kartan

Den röda symbolen i form av en trekant i underkant kan användas för att markera ett område på kartan.

4. Bifogade handlingar

Bifogade handlingar och uppgifter

För mer info r mation om vilka handlingar som krävs vid handläggningen av just ditt planbesked, kontakta ko mmunens planavdelning.

Karta över berört område (obligatorisk)
Illustration / skiss över förslaget
Projektbeskrivning

Här kan du ladda upp dina bifogade handligar och uppgifter

En karta med markering för vilket område man söker planbesked för ska alltid bifogas (krav).

balsta 3_393_bilaga_planansokan_komprimerad.pdf (965 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

5. Besked om planeringsunderlag

Besked om planeringsunderlag

Sökande begär att få besked om vilka planeringsunderlag som kan komma att behövas under planprocessen.
Vid ett positivt planbesked ansöker den Sökande om ett medgivande från Kommunen att begära ett yttrande från Länsstyrelsen angående vilka planeringsunderlag som krävs för att de ska kunna fullgöra sin skyldighet under planprocessen. Medgivande ges endast om Kommunen bedömer att Länsstyrelsens yttrande antas främja planläggning i enlighet med 5 kap. 5 a § PBL.

Kommunstyrelsen
Avdelningen för planering och utveckling
Klas Klasson, Stadsarkitekt
klas.klasson@habo.se

Delegationsbeslut - Beslut om planbesked för ändring av detaljplan 400, Bålsta 3:393 m fl i Västerskog

Beslut

1. Positivt planbesked lämnas enligt delegationsordningen 17:26 för ändring av detaljplan 400 enligt inlämnad ansökan.

2. Planbeskedsavgift på 22 152 kr debiteras i enlighet med taxa.

Sammanfattning

Företaget Kjell och Co AB har 2026-04-22 ansökt om planbesked för ändring av gällande detaljplan 400 för Bålsta 3:393 för en ändring av planbestämmelse vad gäller byggnadshöjd.

Utdrag ur företagets motivering i bilaga till ansökan:

Syftet med planändringen är att möjliggöra uppförandet av en högre byggnad samt an passning av marknivåerna inom planområdet. Den planerade åtgärden innebär uppförande av en sammanhängande byggnad med en nockhöjd om 12 meter. I samband med detta avses den befintliga marknivån inom fastigheten sänkas med cirka 2 meter genom schaktning.

Enligt punkt 17:26 i kommunstyrelsens delegationsordning äger avdelningschef för planering och utveckling rätt att besluta i ärenden rörande att lämna planbesked.

Detaljplanens genomförandetid har gått ut och en planprocess skulle kunna genomföras med ett förenklat förfarande.

Alla kommunens kostnader för ändringen av detaljplanen samt erforderliga utredningar betalas av företaget och regleras i ett särskilt plankostnadsavtal.

Ett positivt planbesked innebär att kommunen anser att förfrågan kan prövas i detaljplan. Innan arbetet med detaljplanen påbörjas måste kommunstyrelsen ge avdelningen för planering och utveckling uppdrag för detta. Avdelningen för planering och utveckling kommer att söka detta uppdrag hos kommunstyrelsen.

Planbeskedet är inte bindande och kan inte överklagas.

Beslutsunderlag

- Delegationsbeslut dok. nr. 150107
- Ansökan om planbesked Bålsta 3_393 (inkommen 2026-04-22)
- Ansökan om planbesked Bålsta 3_393 bilaga

Mari Tastare
Avdelningschef för planering och utveckling

_____

Beslutet skickas till:
Kjell och Co AB

Kommunledningsförvaltningen
Tobias Åsell, Kommundirektör
tobias.asell@habo.se

Tjänsteskrivelse – Antagande av digitaliseringsstrategi

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige antar digitaliseringsstrategin att börja gälla från och med den 1 oktober 2026.

Sammanfattning

Digitalisering har en väsentlig roll när Håbo kommun ska möta nuvarande och framtida behov tillsammans med alla som bor, verkar och besöker kommunen. En effektiv och kvalitativ styrning av kommunens digitaliseringsarbete kräver en tydlig, aktuell och möjliggörande digitaliseringsstrategi. Strategin kopplar till de övergripande målen och till de nationella ambitionerna inom digitaliseringsområdet.

Syftet med strategin är att ta ut riktningen för det fortsatta digitaliseringsarbetet och att definiera de utmaningar som kommunen står inför. Syftet är vidare att definiera de förutsättningar som finns för att säkerställa ett adekvat och tydligt digitaliseringsarbete och att ange en strategisk riktning för den samordnade digitala utvecklingen.

Strategin pekar vidare ut fokusområden under perioden 2026 till 2030 och vilka vägledande principer som ska styra arbetet.

Ärendet

Digitaliseringen av samhället fortsätter i snabb takt och påverkar både offentlig förvaltning, näringsliv och den enskilda medborgarens vardag. På nationell nivå har regeringen tagit ett samlat grepp om frågan genom en ny digitaliseringsstrategi för 2025–2030 som pekar ut riktningen för regeringens digitaliseringspolitik. Strategin ersätter tidigare styrdokument på området och syftar till att skapa en tydligare och mer uppföljningsbar inriktning än vad som tidigare funnits

Strategin är uppbyggd kring fem strategiska områden – digital kompetens, digitalisering av näringsliv, offentlig förvaltning, välfärd samt konnektivitet. Dessa områden genomsyras av artificiell intelligens, data och säkerhet där det är relevant.

Det övergripande syftet är att den digitala omställningen ska ge ökad medborgarnytta, bättre välfärd, stärkt konkurrenskraft, höjd säkerhet och minskad administration.

För kommunsektorn är området offentlig förvaltning särskilt centralt. Ambitionen är att den offentliga förvaltningen ska förenkla och bidra till minskad administration genom användarvänliga, säkra och trygga digitala tjänster. Samtidigt ställer den snabba teknikutvecklingen, ökade cyberhot och EU:s regelverk på området nya krav på kommunernas förmåga att hantera digitaliseringens möjligheter och risker på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Regeringen

Mot denna bakgrund anger Håbo kommuns digitaliseringsstrategi en lokal inriktning som knyter an till den nationella utvecklingen och säkerställer att kommunen trygg och professionellt kan tillvarata digitaliseringens fördelar.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser, utöver att förslaget bedöms öka effektiviteten hos kommunstyrelsens förvaltningar.

Barnperspektivet

Förslaget rör inte barn.

Näringslivsperspektivet

Förslaget påverkar kommunens företagare såtillvida att strategin vid ett förverkligande kan öka förutsättningarna för effektiva, innovativa och intuitiva kommunala tjänster för näringslivet. Detta bidrar positivt till samspelet mellan kommunens verksamheter och näringslivet och till näringslivets förutsättningar att fortsätta den positiva utvecklingen.

Uppföljning

Strategin gäller till och med 2027.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 150694
- Beslut från kommunfullmäktige § 96

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör

§ 96 Dnr 2023/00093

Avslut av uppdrag bredbandsstrategi samt uppdrag om digitaliseringsstrategi

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att avsluta uppdrag om att ta fram bredbandsstrategi för Håbo kommun.

2. Kommunfullmäktige beslutar att upphäva strategi för bredbandsutbyggnad i Håbo kommun, antagen 2015-09-21 KF §50/2015.

3. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen får uppdra till Kommundirektören att ta fram ett förslag till digitaliseringsstrategi som inkluderar bredbandsfrågor.

Sammanfattning

Håbo kommun har sedan 2015-09-21 en strategi för bredbandsutbyggnad. Denna är nu inaktuell och föråldrad och dokumentet bör därför upphävas.

Vidare har planeringsavdelningen ett befintligt uppdrag om att istället ta fram en ny bredbandsstrategi. Inom ramen för kommunens digitaliseringsarbete har dock ett behov av att ta fram en digitaliseringsstrategi identifierats. Arbetet med att ta fram en digitaliseringsstrategi har påbörjats men lutar sig inte mot något formellt beslutat uppdrag.

Via detta ärende föreslås därför att ett uppdrag ges till kommundirektören att ta fram en digitaliseringsstrategi som även inkluderar strategiska bredbandsfrågor, där ett helhetsgrepp kan tas kring dessa starkt sammankopplade frågor. Med anledning av detta föreslås också att planeringsavdelningens uppdrag att ta fram en ny bredbandsstrategi avslutas.

Beslutsunderlag

– Beslut. Bredbandsstrategi för Håbo kommun, Id. 2015.4677 KF §50/2015 2015-09-21.

– Strategi för bredbandsutbyggnad i Håbo kommun.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta enligt kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutet skickas till:

Planeringsavdelningen, för kännedom.
Digitaliserings- och IT-enheten, för kännedom.

DIGITALISERINGSSTRATEGI FÖR

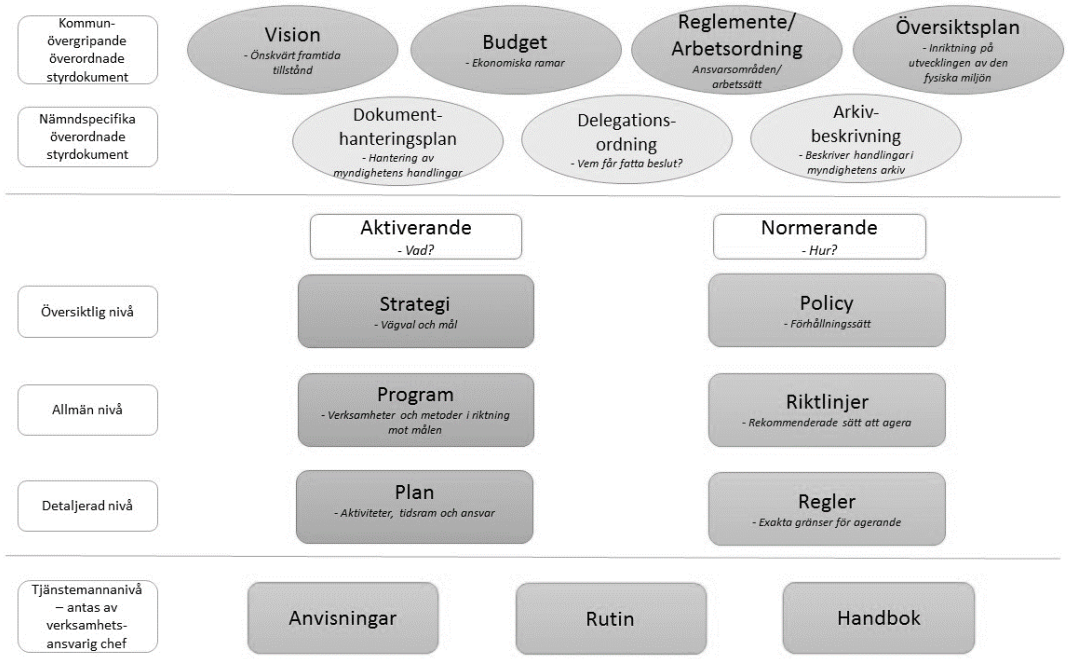
Håbo kommun

HÅBO KOMMUN

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	
Giltighetstid	Från och med 2026-10-01 till 2030-12-31
Dokumentansvarig	IT- och digitaliseringschef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	
Gäller för	Kommunstyrelsen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	-
Ersätter tidigare versioner	KS 2024/01505 (beslutad 2025-02-06)
Relaterade styrdokument	

Innehåll

HÅBO KOMMUNS STYRDOKUMENTSHIERARKI 2

FÖRORD 4

KOPPLING TILL KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE MÅL 4

MÅL 2030 4

GENOMFÖRANDEFÖRUTSÄTTNINGAR 2025–2030 5

DIGITAL KOMPETENS OCH LEDARSKAP 5
TRYGG INFORMATIONSHANTERING OCH SÄKERHET 5
DATA, INFRASTRUKTUR OCH SAMVERKAN 5
INNOVATION OCH LÄRANDE 5

STRATEGISK INRIKTNING FÖR SAMORDNAD DIGITAL UTVECKLING 5

INRIKTNING 5
BEHOVSINVENTERING OCH INITIATIV 5
SAMORDNING OCH PRIORITERING 5
ORGANISATORISK STRUKTUR OCH MANDAT 6
SYSTEMFÖRVALTNING OCH LIVSCYKELANSVAR 6

REGIONAL OCH NATIONELL SAMVERKAN 6

FOKUSOMRÅDEN 2025–2030 6

1) DIGITAL SERVICE OCH INKLUDERING 6
2) AUTOMATISERING, AI OCH VÄLFÄRDSSTÖD 7
3) INFORMATIONS- OCH CYBERSÄKERHET SAMT BEREDSKAP 7
4) DATADRIVEN VERKSAMHETSUTVECKLING 7
5) GRUNDPLATTFORMAR, INFRASTRUKTUR OCH KONTINUITET 7

AI OCH FRAMTIDENS DIGITALISERING (2025–2030) 7

INRIKTNING 7
VÄGLEDANDE PRINCIPER 7
PRIORITERADE OMRÅDEN 7
GENOMFÖRANDE I TVÅ ETAPPER 8

UPPFÖLJNING, GENOMFÖRANDEPLAN OCH ÖVERSYN 8

Förord

Håbo är en plats för hela livet och en kommun för framtiden. Kommunen ska utveckla verksamheterna ansvarsfullt, inkluderande och långsiktigt så att invånare, företag och föreningar möter en trygg, tillgänglig och modern kommunal service.

Digitalisering är ett medel för att nå politiskt beslutade mål. Genom bättre arbetssätt, smart användning av data, robust teknik och stärkt samverkan kan kommunen höja kvaliteten, använda resurser mer effektivt och skapa bättre service för invånare och medarbetare.

Strategin anger inriktningen för perioden 2025–2030. I denna version tydliggörs särskilt styrning, ansvar, systemförvaltning, AI-governance, datastyrning samt kontinuitet och robusthet. Syftet är att göra strategin tydligare som styrdokument och lättare att omsätta i praktiskt genomförande.

Koppling till kommunens övergripande mål

Digitaliseringsstrategin ska bidra till Håbo kommuns fyra övergripande mål för perioden 2023 – 2026. Strategin är ett stöd för styrning, prioritering och genomförande, men också ett verktyg för att omsätta kommunens mål i praktisk verksamhetsutveckling.

• En kommun med ekonomi i balans

Digitalisering ska bidra till god ekonomisk hushållning genom bättre prioritering, minskad fragmentering, ökat återbruk, hållbar livscykelhantering och högre träffsäkerhet i investeringar och drift.

• En attraktiv arbetsgivare

Digitala arbetssätt, tydliga system, modern grundmiljö och rätt använd teknik ska förbättra arbetsmiljö, stödja ledarskap och frigöra tid till kvalificerade arbetsuppgifter.

• En hållbar kommun

Digital utveckling ska stödja ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet genom smartare resursanvändning, robusta tjänster, ökad tillgänglighet och minskat beroende av manuella och sårbara arbetssätt.

• En företagsvänlig kommun

Kommunens service, tillgänglighet och interna effektivitet ska utvecklas så att kontakter med kommunen blir enklare, snabbare och mer förutsägbara även för företag och externa aktörer.

Mål 2030

År 2030 är Håbo kommun en organisation där digitalisering är en naturlig och integrerad del av all verksamhet.

- Invånarnytta och tillgänglighet: Fler tjänster är digitala först, med alternativa vägar för den som behöver stöd.
- Kvalitet och effektivitet: Grundläggande arbetsmoment automatiseras där det ger mätbar nytta i kvalitet, tid och kostnad.
- Datadrivet arbetssätt: Beslut, prioritering och uppföljning baseras på tillgänglig, korrekt och delbar information.

- Säkerhet och förtroende: Informations- och cybersäkerhet är integrerad i processer, system och beslutsfattande.
- Kompetens och ledarskap: Chefer och medarbetare har den kompetens som krävs för att utveckla, använda och följa upp digitala arbetssätt.

Genomförandeförutsättningar 2025–2030

Digital kompetens och ledarskap

Alla medarbetare och chefer behöver ha tillräcklig digital kompetens för att använda verktyg och arbetssätt på ett ansvarsfullt sätt. Chefer ska ha mandat att driva utveckling i den egna verksamheten, men också ansvar att samverka och följa kommunens gemensamma styrning.

Trygg informationshantering och säkerhet

Invånarnas förtroende ska värnas genom förebyggande riskarbete, strukturerad informationshantering och en kommunövergripande plan för informations- och cybersäkerhet med regelbundna övningar, tydliga roller och etablerade incidentprocesser.

Data, infrastruktur och samverkan

Robusta nät, integrationsförmåga, återbrukbara grundplattformar och moderna datamiljöer ska möjliggöra säkra och skalbara tjänster. Kommunen ska eftersträva gemensamma begrepp, återbruk av data och minskat beroende av manuella sidolösningar.

Innovation och lärande

Kommunen ska prova nytt i liten skala, lära av erfarenheter och skala upp när lösningar ger dokumenterad nytta. Piloter ska genomföras kontrollerat och alltid följas av beslut om fortsatt införande, förvaltning eller avveckling.

Strategisk inriktning för samordnad digital utveckling

Inriktning

Digital utveckling ska vara behovsdriven, samordnad och långsiktig. Kommunen ska prioritera initiativ som bidrar till verksamhetsnytta, god ekonomisk hushållning, rättssäkerhet, säkerhet och återbruk av lösningar över förvaltningsgränserna.

Behovsinventering och initiativ

Digital utveckling ska utgå från faktiska verksamhetsbehov och identifierade förbättringsmöjligheter. Kommunen ska ha ett sammanhållet arbetssätt för att fånga upp idéer, utvecklingsbehov och möjligheter från verksamheter, medarbetare, invånare, företag och andra samverkansaktörer.

Initiativ ska kunna avse både mindre förbättringar och större förändringar, och ska hanteras på rätt nivå: nära verksamheten när nyttan är lokal, och inom kommunens gemensamma prioritering när initiativet är verksamhetsövergripande, kostnadsdrivande, systempåverkande eller innebär väsentlig risk. Underlag för större eller väsentliga digitala initiativ ska dokumenteras och bedömas innan beslut om anskaffning, införande eller driftsättning. Arbetssättet för detta ska konkretiseras i underliggande modell eller rutin.

Samordning och prioritering

Samtliga större digitala initiativ ska hanteras i ett gemensamt flöde och bedömas ur ett helhetsperspektiv. Portföljstyrning används för att:

- undvika dubbelarbete, lokala särlösningar och fragmenterad systemflora,
- använda resurser och kompetens mer effektivt,
- främja samverkan över förvaltningsgränser,
- säkerställa att satsningar med störst nytta genomförs först,
- tydliggöra när initiativ ska genomföras, pausas eller avstås.

Beslut om prioritering och införande ska fattas samlat och transparent enligt kommunens styrmodell. Kommunövergripande initiativ ska inte startas utanför den gemensamma prioriteringen.

Organisatorisk struktur och mandat

Digitaliserings- och IT-funktionen har en central och samordnande roll med mandat att initiera, koordinera, kravställa och följa upp kommunövergripande digitala initiativ. Förvaltningarna ansvarar för verksamhetsnytta, deltagande, förändringsledning och införande i den egna verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande prioriteringen av kommunövergripande digital utveckling.

Vid större systemförändringar ska lösningen prövas mot kommunens arkitektur, säkerhetskrav, integrationsförmåga, databehov, ekonomi, livscykelhantering och förvaltningsförmåga innan beslut fattas.

Systemförvaltning och livscykelansvar

Varje väsentligt system ska ha tydligt systemägarskap, utpekad förvaltningsansvarig funktion samt dokumenterade former för uppföljning, utveckling och avveckling. För varje sådant system ska det finnas en bedömning av vad som är kritiskt för verksamheterna, informationsklassning, riskbild, integrationsbehov och beroenden till andra system eller leverantörer.

System och tekniska plattformar ska hanteras med ett livscykelperspektiv där investering, drift, licenser, support, säkerhetsuppdateringar, kompetensbehov, återbruk och avveckling beaktas samlat.

Regional och nationell samverkan

Håbo kommun ska öka takten genom aktiv medverkan i regionala och nationella nätverk för digitalisering och AI. Samverkan ska användas för att dela erfarenheter, återbruka lösningar, ta del av finansieringsmöjligheter och stärka kommunens förmåga att agera tidigt i relevant utveckling.

Fokusområden 2025–2030

1) Digital service och inkludering

Invånare och företag ska möta en sammanhållen digital ingång, begripliga e-tjänster och trygga digitala möten. Stöd ska erbjudas för grupper med särskilda behov så att fler kan ta del av service på lika villkor.

2) Automatisering, AI och välfärdsstöd

Återkommande arbetsmoment ska avlastas med automatisering och AI där nyttan är tydlig och riskerna hanterade. Välfärdsteknik och digitala beslutsstöd ska stärka kvalitet, rättssäkerhet och arbetsmiljö.

3) Informations- och cybersäkerhet samt beredskap

En sammanhållen säkerhetsplan, systematiska riskanalyser och återkommande övningar ska skydda information och drift. Beredskapen ska stärkas genom tydliga roller, robusta processer och känd återställningsförmåga.

4) Datadriven verksamhetsutveckling

Beslut ska i högre grad baseras på tillgänglig, korrekt och delbar information. Gemensamma begrepp, uppföljningsmått, datamodeller och öppna gränssnitt ska underlätta uppföljning, analys och innovation.

5) Grundplattformar, infrastruktur och kontinuitet

Stabila driftmiljöer, hållbar livscykel för utrustning, integrationsplattformar och kontinuitetsplanering ska utgöra basen för utveckling. Digitalisering ska planeras så att verksamheten kan fungera även vid störningar, avbrott eller begränsad IT-drift.

AI och framtidens digitalisering (2025–2030)

Inriktning

AI är en integrerad del av Håbo kommuns digitala utveckling. Tillämpningarna ska stärka medarbetare och invånare, höja kvalitet och tillgänglighet samt bidra till resurseffektiv verksamhetsutveckling. Införande av AI ska ske kontrollerat, stegvis och med tydligt ansvar.

Vägledande principer

- Människan först: AI ska stödja professionella bedömningar och invånarkontakter, inte ersätta mänskligt ansvar där mänsklig prövning krävs.
- Rättssäkerhet och öppenhet: AI-användning ska vara begriplig, transparent och möjlig att motivera i förhållande till lagstiftning och styrdokument.
- Trygg informationshantering: Införande ska alltid föregås av bedömning av informationskänslighet, rättslig grund, påverkan på beslut eller myndighetsutövning samt krav på mänsklig kontroll.
- Kompetens och delaktighet: Chefer och medarbetare ska ges förutsättningar att utveckla kunskap och arbetssätt, samtidigt som invånarnas digitala delaktighet värnas.
- Samarbete och standarder: Kommunen ska samverka regionalt och nationellt samt eftersträva kontrollerad datadelning och återbrukbara lösningar.
- Hållbar omställning: AI ska prioriteras där den samtidigt stödjer kvalitet, arbetsmiljö och klimat- eller energimål.

Prioriterade områden

- stöd i handläggning och utredningar, exempelvis sortering av ärenden, beslutsunderlag och kvalitetssäkring,

- texter och dokument, exempelvis sammanfattning, klarspråk, diarieförslag och översättning,
- prognoser och planering inom bland annat vård och omsorg, arbetsmiljö och samhällsbyggnad,
- energi och drift, exempelvis optimering av fastigheter, fordonsflotta och resursanvändning,
- digitala assistenter för förbättrad service till invånare och effektivt internt stöd.

Genomförande i två etapper

- Etapp 1: 2025–2027 - etablera och skala upp genom avgränsade införanden, fastställa AI-policy och riktlinjer, tydliggöra roller och ansvar samt bygga upp uppföljning och kompetens.
- Etapp 2: 2028–2030 - konsolidera och integrera fungerande lösningar brett, fördjupa datadelning och standarder samt vidareutveckla förvaltning, uppföljning och kompetens.

Uppföljning, genomförandeplan och översyn

Strategin följs upp i ordinarie mål- och resultatstyrning. Varje fokusområde ska ha indikatorer, mål och ansvar. Effekter ska redovisas återkommande, exempelvis handläggningstid, kvalitet, tillgänglighet, användning, säkerhet och kostnadseffektivitet.

Strategin ska varje år konkretiseras i en kommunövergripande genomförandeplan eller portföljplan. Den planen ska ange prioriterade initiativ, ansvarig förvaltning eller funktion, resursbehov, tidplan, beroenden och former för nyttouppföljning. Årlig revidering av genomförandeplanen ska utgå från kommunens mål, ekonomiska förutsättningar, riskbild och faktiska genomförandekapacitet.

Strategin ska ses över vid behov under perioden om större förändringar sker i lagstiftning, omvärld, säkerhetsläge, ekonomi eller organisatoriska förutsättningar.

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Dag Lanerfeldt, IT-chef
dag.lanerfeldt@habo.se

Tjänsteskrivelse – Antagande av riktlinje för användning av AI i Håbo kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige antar riktlinje för användning av AI-tjänster i Håbo kommun att gälla från och med den 1 maj 2026.

Sammanfattning

Kommunen använder i ökande grad AI-baserade funktioner i verksamhetssystem och molntjänster. Samtidigt träder nya lagkrav i kraft, bland annat EU:s AI-förordning (AI Act) och Cybersäkerhetslagen (NIS2).

Riktlinjen tydliggör hur AI får användas på ett lagligt, säkert och etiskt sätt, vilka roller och ansvar som gäller samt hur nya AI-tjänster ska riskbedömas och införas.

Syftet är att möjliggöra innovation och effektivisering – utan att äventyra informationssäkerhet, rättssäkerhet eller invånarnas förtroende.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar riktlinje för användning av AI i Håbo kommun att gälla från och med den 1 maj 2026.

Ärendet

AI-teknik utvecklas snabbt och integreras idag i många av kommunens verksamhetssystem, exempelvis i form av textförslag, analysfunktioner och automatiserade rekommendationer.

Samtidigt skärps regelverket. EU:s AI-förordning ställer krav på riskklassning och dokumentation. Cybersäkerhetslagen (NIS2) innebär skärpta krav på riskhantering, leverantörskontroll och incidentrapportering.

Kommunen saknar idag ett sammanhållet styrdokument som reglerar:

- vad som är tillåten respektive otillåten användning
- hur AI i molntjänster ska bedömas
- hur riskklassning ska ske
- hur ansvar fördelas mellan medarbetare, chefer, informationsägare och IT

Den föreslagna riktlinjen skapar struktur, tydlighet och gemensam styrning. Den möjliggör att AI används för effektivisering, kvalitetshöjning och bättre service – men under kontrollerade former.

Riktlinjen har beretts av Digitalisering och IT i dialog med informationssäkerhet och digitaliseringsstrateg.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar riktlinje för användning av AI i Håbo kommun att gälla från och med den 1 maj 2026.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet medför inga direkta kostnader inom innevarande budgetår.

På kort sikt innebär riktlinjen ett behov av viss utbildningsinsats och samordning, vilket hanteras inom befintlig ram.

På längre sikt förväntas riktlinjen:

- minska risken för kostsamma incidenter
- stärka regelefterlevnad
- skapa bättre förutsättningar för effektivisering genom kontrollerad AI-användning

Eventuella större AI-satsningar prövas separat inom ordinarie budgetprocess.

Barnperspektivet

Beslutet berör barn indirekt genom att AI-användning inom exempelvis skola och socialtjänst regleras.

Riktlinjen stärker barnets bästa genom att:

- säkerställa att AI inte används för automatiserade beslut utan mänsklig granskning
- skydda personuppgifter
- motverka diskriminering och bias

Barnets rätt till integritet och likvärdig behandling beaktas.

Näringslivsperspektivet

Riktlinjen påverkar leverantörer genom tydligare krav på:

- informationssäkerhet
- riskhantering
- dataskydd
- transparens kring modellträning och dataanvändning

Det skapar förutsägbarhet och likabehandling vid upphandling och införande av nya system.

Uppföljning

Riktlinjen följs upp årligen av Digitalisering och IT tillsammans med AI-samordnaren.

Revidering sker vid nya lagkrav, större tekniska förändringar, erfarenheter från tillämpning och förändringar i kommunens digitaliseringsstrategi

Återrapportering sker till Kommunstyrelsen vid behov.

Beslutsunderlag

Riktlinje för användning av AI-tjänster i Håbo kommun (2025-12-15)

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder
Förvaltningschefer
Digitalisering och IT
Kansliet

M jag

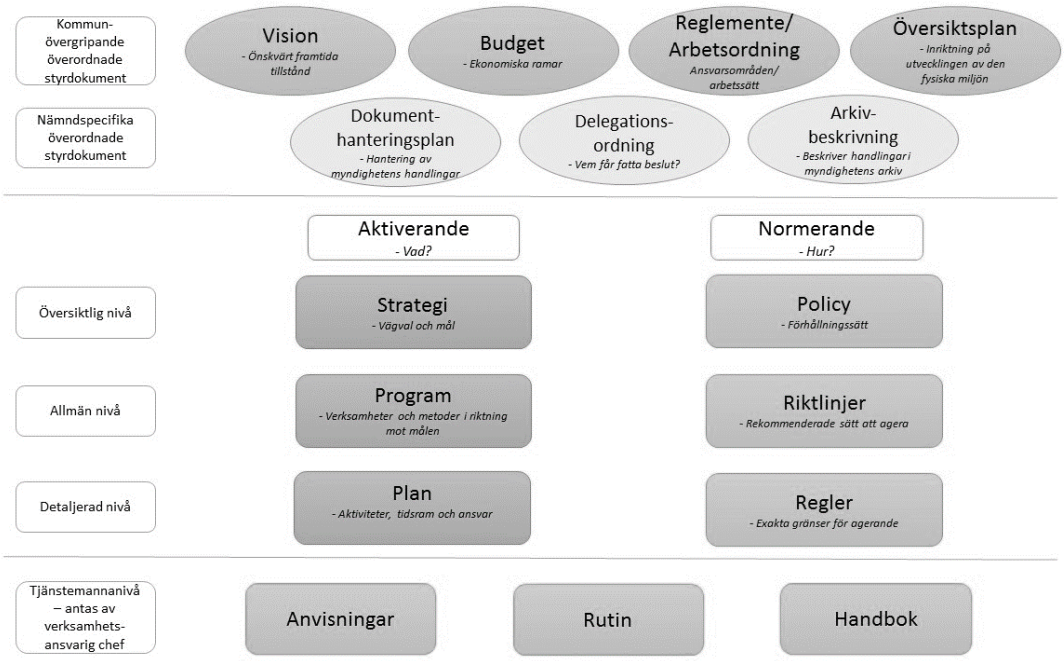
RIKTLINJE FÖR

Användning av AI-tjänster i Håbo kommun

Antaget av	**Kommunstyrelsen**
Antaget	2026-04-13 §
Giltighetstid	Tills vidare, dock längst fyra år efter antagande
Dokumentansvarig	IT-chef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	2025/01934 nr 145409
Gäller för	Alla verksamheter i Håbo kommun
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Varje år
Ersätter tidigare versioner	-
Relaterade styrdokument	-

Riktlinjer för användning av AI-tjänster i Håbo kommun

Innehåll

Håbo kommuns styrdokumentshierarki 2

1. Syfte och tillämpningsområde 4
2. Definitioner 4
3. Grundprinciper 5
4. Tillåten användning av AI 5
5. Otillåten användning 5
6. AI i molntjänster och verksamhetssystem 6
7. Koppling till kommunens digitaliseringsstrategi 6
8. Cybersäkerhetslagen (NIS2) och AI 7
9. Etik, transparens och kvalitetssäkring 7
10. Roller och ansvar 7
11. Införande av nya AI-tjänster 8
12. Incidenthantering 8
13. Kompetens och utbildning 9
14. Uppföljning och revidering 14
15. Bilaga A, snabbguide för medarbetare 14

1. Syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna riktlinje är att reglera hur artificiell intelligens (AI) används i Håbo kommun på ett ansvarsfullt, säkert, lagligt och etiskt sätt. Riktlinjen ska:

- stödja kommunens digitaliseringsstrategi och datadrivna utveckling
- skydda kommunens information enligt GDPR, offentlighets- och sekretesslagen, AI-förordningen (AI Act) och Cybersäkerhetslagen (NIS2)
- ge medarbetare vägledning i hur AI får och inte får användas
- säkerställa transparens, kvalitet och rättssäkerhet för invånare
- ange roller, ansvar, processer och krav inför införande av nya AI-tjänster
- reglera användning av AI-funktioner i verksamhetssystem, e-tjänster och molntjänster

Riktlinjen gäller alla medarbetare, chefer, konsulter, förtroendevalda och verksamheter inom Håbo kommun.

2. Definitioner

Artificiell intelligens (AI)
Teknik som utför uppgifter som normalt kräver mänsklig intelligens, såsom analys, språkförståelse och mönsterigenkänning.

Generativ AI
AI som skapar nytt material (text, bild, ljud, video eller kod).

Publika AI-tjänster
AI-tjänster som är öppet tillgängliga och inte upphandlade eller godkända av kommunen (exempel: ChatGPT på webben, Gemini, Copilot i privatkonto).

Godkända AI-tjänster
AI-system som kommunen har avtal för, bedömt risker för, och uttryckligen godkänt (exempel: Microsoft Copilot inom kommunens M365-miljö).

Molntjänster med AI-funktioner
Verksamhetssystem där leverantörer erbjuder automatiserade funktioner baserade på AI, exempelvis analys, förslag, bildtolkning eller textgenerering.

Riskklassning av AI enligt EU:s AI-förordning
Kommunen ska riskklassa AI-tillämpningar enligt EU:s AI-förordning (AI Act). AI-system delas in i följande nivåer:

- Oacceptabel risk – förbjuden användning
- Hög risk – kräver särskild dokumentation, kontroll och juridisk prövning
- Begränsad risk – krav på transparens
- Minimal risk – normal användning tillåten

Riskklassning ska göras innan en AI-tjänst införs eller aktiveras.

Informationsägare
Verksamhet eller chef som ansvarar för klassning, korrekthet och hantering av information inom sitt område.

3. Grundprinciper

1. **AI är ett stöd – mänskligt omdöme är alltid avgörande.**
2. **Du är ansvarig för både input och output** i alla AI-system du använder.
3. **Informationsklassning gäller alltid**, även vid test av AI.
4. **AI-genererat material ska märkas och granskas**, särskilt vid extern publicering: *"Denna text är framtagen med stöd av AI och granskad av [namn]."*
5. AI får endast användas på ett sätt som stödjer **verksamhetens mål, kommunens värdegrund och digitaliseringsstrategi**.
6. AI får aldrig användas för att utföra myndighetsutövning eller fatta automatiserade beslut utan mänsklig granskning, spårbarhet och dokumentation.
7. Kommunens information får endast hanteras av **AI-system som är godkända och säkrade**.
8. Beslut eller underlag som påverkar individer, verksamhetsbeslut eller myndighetsutövning ska alltid **granskas av en människa** innan användning eller beslut fattas.

4. Tillåten användning av AI

AI får användas när informationsklassen tillåter det och verktyget är godkänt. Exempel på tillåten användning:

- sammanfatta öppna dokument
- skriva utkast till texter, beslut, presentationer och rapporter
- förenkla språk och öka tillgänglighet
- hjälpa till med planering, struktur och idéarbete
- kvalitetshöjning i form av språkförbättring, tydliggörande och korrekturläsning
- skapa stöd för verksamhetsanalys när data är godkänd och hanteras rätt
- intern kunskapssökning i kommunens säkrade miljöer

Publika AI-tjänster får endast användas med **öppen information**.

5. Otillåten användning

Följande är inte tillåtet:

- hantering av personuppgifter i publika AI-tjänster
- hantering av sekretessbelagd eller intern känslig information i publika AI-verktyg
- inmatning av intern IT-information (till exempel kod, driftinformation, nätverksstruktur, systemarkitektur)
- aktivering eller användning av AI i molntjänster utan godkännande
- användning av AI för rekryteringsurval, provrättning eller automatiserat beslutsfattande
- generering eller bearbetning av politiskt känsligt eller rättsligt material utan granskning
- biometrisk identifiering eller ansiktsigenkänning
- kopiering av handlingar, loggar, mötesanteckningar eller medborgarärenden i publika AI-tjänster
- att låta AI ”läsa av” kommunens filer eller enheter utan godkänd plattform

Det är inte tillåtet att använda AI för:

- social kategorisering eller social scoring av individer
- automatiserad analys av känslor eller beteende i arbetslivet
- manipulation eller påverkan av individer genom automatiserad profilering

6. AI i molntjänster och verksamhetssystem

Leverantörer erbjuder allt oftare AI-funktioner integrerade i verksamhetssystem. Dessa får **inte** användas eller aktiveras utan utvärdering.

6.1 Informationsägarens ansvar

Informationsägaren ansvarar för att:

1. avgöra om AI-funktioner är lämpliga
2. genomföra informationsklassning
3. göra dataskyddsbedömning (DPIA) vid behandling av personuppgifter
4. göra riskanalys enligt NIS2 för system inom samhällsviktig/viktig verksamhet
5. säkerställa att kommunens data inte används för modellträning
6. dokumentera beslut i systemets förvaltningsplan
7. samverka med AI-samordnaren och IT innan AI-funktioner aktiveras

6.2 Digitalisering och IT:s ansvar

- teknisk och säkerhetsmässig granskning
- bedömning av leverantörens tekniska skydd, drift och datalagring
- kravställning kring loggning, spårbarhet, API, åtkomst och säkerhet
- dokumenterat införande i kommunens förvaltningsmodell

6.3 AI-samordnarens roll

AI-samordnaren stödjer informationsägare och IT med:

- bedömning av ändamål och nytta
- förenlighet med digitaliseringsstrategin
- etiska, juridiska och verksamhetsmässiga aspekter
- kommunövergripande riktning och konsekvensanalyser

AI-funktioner i molntjänster får **aldrig** aktiveras av leverantören utan kommunens uttryckliga godkännande.

6.4 Datastyrning och modellstyrning

Vid användning av AI-funktioner ska följande säkerställas:

- datakällor ska vara dokumenterade och kvalitetssäkrade
- kommunen ska säkerställa att kommunens data inte används för extern modellträning
- AI-modeller ska omfattas av livscykelhantering
- förändringar i modeller eller funktioner ska riskbedömas
- loggning och spårbarhet ska finnas

7. Koppling till kommunens digitaliseringsstrategi

AI ska användas för att:

- stärka datadrivet arbetssätt
- effektivisera verksamhetens processer
- öka kvalitet, likvärdighet och rättssäkerhet
- frigöra tid för mötet med medborgaren
- säkra struktur och gemensam utveckling
- minska sårbarhet och undvika parallella arbetssätt

Kommunen ska prioritera AI-initiativ genom kommunens styrmodell för digital utveckling för att säkerställa samordning, nyttorealisering och resurseffektivitet.

Digitaliseringsstrategen är kommunens AI-samordnare och ansvarar för att:

- AI används i linje med strategin
- verksamheterna får metodstöd
- samordning sker kommunövergripande
- erfarenheter, risker och nyttor följs upp över tid

8. Cybersäkerhetslagen (NIS2) och AI

AI-system som används inom kommunen omfattas av krav i Cybersäkerhetslagen. Detta innebär att AI-tjänster måste uppfylla regler kring:

- riskhantering
- styrning och ledningsansvar
- leverantörskedjor
- drift och robusthet
- incidentrapportering
- loggning och spårbarhet

- kontinuitetsplanering
- utbildning och medvetenhet

Vid införande av AI-tjänster ska kommunen även säkerställa:

- transparens kring leverantörens modellträning
- krav på versionshantering och förändringsinformation
- krav på datalagring och dataresidens
- möjlighet till exit och migrering av data

AI-samordnaren och IT stödjer införande av AI i verksamheter som omfattas av NIS2.Ingen AI-tjänst får införas utan att NIS2-kraven är dokumenterat uppfyllda.

9. Etik, transparens och kvalitetssäkring

AI ska:

- användas etiskt, rättvist och utan diskriminering
- granskas kritiskt för faktafel, bias och felaktigheter
- vara transparent gentemot invånare när AI använts i underlag eller text
- aldrig ersätta mänskligt ansvar eller professionell bedömning
- bidra till tillgänglighet och inkludering, inte försvåra
- AI-användning ska utformas så att rättssäkerhet, likvärdig behandling och tillgänglighet för invånare stärks.

Extern kommunikation som bygger på AI ska alltid märkas och kvalitetssäkras.

10. Roller och ansvar

10.1 Medarbetare

- följer riktlinjen
- hanterar endast godkänd information i AI-system
- granskar allt AI-genererat innehåll
- rapporterar incidenter och avvikelser

10.2 Chefer

- ansvarar för att personal har kunskap och utbildning
- säkerställer att riktlinjen följs i verksamheten
- stödjer införande av AI enligt kommunens styrmodell

10.3 Informationsägare

- ansvarar för klassning, dataskyddsbedömning, NIS2-riskbedömning
- godkänner eller avvisar användning av AI-funktioner

- dokumenterar beslut i förvaltningsplan
- samverkar med IT och AI-samordnaren

10.4 Digitalisering och IT

- gör tekniska och säkerhetsrelaterade bedömningar
- granskar leverantörer och avtal
- säkerställer teknisk säkerhet, loggning, åtkomst och drift
- förvaltar listan över godkända AI-verktyg

10.5 AI-samordnare (Digitaliseringsstrategen)

Digitaliseringsstrategen är kommunens AI-samordnare och ansvarar för att:

- samordna och leda kommunens övergripande AI-arbete
- ge stöd vid införande, riskanalyser och dataskyddsbedömning
- tolka och implementera nationella riktlinjer, AI Act och NIS2
- ta fram utbildningar och stödmaterial
- fungera som rådgivare i etik, kvalitet, riktlinjer och teknik
- svara för kommunens AI-styrning i dialog med IT och informationsägare
- årligen följa upp och rapportera till styrgrupp Digitalisering

10.6 Kommunövergripande AI-styrning

Kommunen ska ha en kommunövergripande styrning av AI kopplad till styrning av digital utveckling. Styrningen ska säkerställa:

- gemensam prioritering av AI-initiativ
- samordning mellan verksamheter
- uppföljning av risker och nyttor
- strategisk inriktning

11. Införande av nya AI-tjänster

Följande ska göras innan en AI-tjänst tas i bruk:

1. Informationsklassning
2. Dataskyddsbedömning (vid personuppgifter)
3. NIS2-riskanalys
4. Leverantörskedjeanalys
5. Avtalsgranskning och PUB-avtal
6. Arkitektur- och teknisk säkerhetsgranskning
7. Beslut från informationsägare, IT och AI-samordnare
8. Dokumentation i systemets förvaltningsplan
9. AI-riskklassning enligt AI Act

Smyginförande av AI är inte tillåtet.

12. Test och innovationsmiljöer

Kommunen ska möjliggöra kontrollerade testmiljöer för AI där innovation kan ske utan att känslig information används. Test ska ske enligt fastställda säkerhetsprinciper.

13. Incidenthantering

Incidenter eller avvikelser kopplade till AI ska:

- rapporteras omedelbart i kommunens ordinarie incidentflöde
- hanteras av IT och informationssäkerhet
- vid behov analyseras av AI-samordnaren
- dokumenteras och följas upp
- rapporteras till MSB om det rör NIS2-klassad verksamhet

AI-incidenter omfattar även:

- felaktiga automatiserade rekommendationer
- bias eller diskriminerande resultat
- otillåten dataexponering via AI-tjänster

14. Kompetens och utbildning

Kommunen ska erbjuda återkommande utbildningar inom:

- AI och generativ AI
- säkerhet, dataskydd, etik och bias
- riskhantering, NIS2 och AI Act
- arbetssätt och kvalitetssäkring

AI-samordnaren ansvarar för att planera, samordna och publicera utbildningar.
Kommunen ska arbeta strategiskt med kompetensförsörjning kopplat till AI-utveckling och förändrade arbetssätt.

15. Uppföljning och revidering

Riktlinjen följs upp årligen av Digitalisering och IT tillsammans med AI-samordnaren.
Revidering sker vid:

- nya lagkrav
- teknisk utveckling
- förändringar i digitaliseringsstrategin
- erfarenhetsåterföring från kommunens AI-användning

Bilaga A – Snabbguide för medarbetare

Vad får användas i publika AI-tjänster?

Typ av information	Publik AI	Godkänd AI	Kommentar
Öppen	✔	✔	Tillåtet
Intern	✘	✔	Endast i säkrade system
Personuppgifter	✘	Begränsat	Dataskyddbedömning krävs
Känsliga uppgifter	✘	✘	Aldrig i AI
Sekretess	✘	✘	Aldrig i AI

Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Sofia Spolander, tf kanslichef
sofia.spolander@habo.se

Tjänsteskrivelse - Uppdrag om revidering av riktlinjer för styrdokument

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningsförvaltningen att ta fram förslag till reviderad riktlinje för styrdokument.

Sammanfattning

Kommunens riktlinjer för styrdokument antogs av kommunfullmäktige 2017-12-04 § 149. Kommunstyrelsen ansvarar för att förvalta riktlinjerna, vilket innefattar att säkerställa att de är aktuella och ändamålsenliga.

En genomgång visar att kategoriseringen av styrdokument inte är konsekvent, att inte alla dokumenttyper som förekommer i kommunens styrmodell beskrivs och att beslutsansvaret är inte entydigt angivet. Framför allt behöver kommunstyrelsen, för att ta sitt lagstadgade lednings- och samordningsansvar, få möjlighet att besluta om förhållnings- och arbetssätt som ska gälla i hela kommunorganisationen.

Förslaget bör tillse att kategoriseringen av styrdokument görs konsekvent och lättbegripligt samt att det framgår tydligt vilket organ eller vilken funktion som beslutar om vad, särskilt när ett dokument berör fler än en nämnd eller Håbohus AB.

Med anledning av mandatskiftet i september 2026 finns skäl att prioritera arbetet med reviderade riktlinjer. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram ett reviderat förslag, om möjlig redan inför kommunstyrelsesammanträdet i augusti 2026.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet har inga direkta ekonomiska konsekvenser. Förvaltningens arbete med de föreslagna uppdragen hanteras inom befintlig ram.

Barnperspektivet

Ärendet avhandlar kommunorganisationens inre styrning och har ingen direkt effekt på barnperspektivet.

Näringslivsperspektivet

Ärendet avhandlar kommunorganisationens inre styrning och har ingen direkt effekt på näringslivsperspektivet.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för styrdokument KF 2017-12-04 § 149

Beslutet ska skickas till

Kanslichef

Klicka eller tryck här för att ange text.

RIKTLINJER FÖR

Styrdoku-ment

HÅBO KOMMUN

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2017-12-04 § 149
Giltighetstid	Till beslut om upphörande
Dokumentansvarig	Kanslichef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	KS 2017/00064 nr 79279
Gäller för	Håbo kommuns nämnder
Tidpunkt för aktualitetsprövning	-
Ersätter tidigare versioner	KF § 30 2013 **(**h.id. 2013.427)
Relaterade styrdokument	-

Revidering av kommunens riktlinjer och mallar för styrdokument

Innehållsförteckning

HÅBO KOMMUNS STYRDOKUMENTSHIERARKI 2

INNEHÅLLSFÖRTECKNING 3

1. INLEDNING 5

1.1. SYFTE 5
1.2. AVGRÄNSNING 5
1.3. UPPFÖLJNING 5

2. HÅBO KOMMUNS STYRDOKUMENT 6

2.1. ÖVERORDNADE STYRDOKUMENT 6
2.1.1. Kommunövergripande överordnade styrdokument 6
2.1.1.1 Budget 6
2.1.1.2. Vision 6
2.1.1.3. Översiktsplan 6
2.1.1.4. Reglemente och arbetsordning 6
2.1.2. Nämndspecifika överordnade styrdokument 6
2.1.2.1 Delegationsordning 7
2.1.2.2 Dokumenthanteringsplan 7
2.1.2.3 Arkivbeskrivning 7
2.2. AKTIVERANDE STYRDOKUMENT 7
2.2.1. Strategi 7
2.2.2. Program 7
2.2.3 Plan 8
2.3. NORMERANDE STYRDOKUMENT 8
5.3.1. Policy 9
2.3.2. Riktlinjer 9
2.3.3. Regler 10
2.4. VERKSAMHETSCHEFERNAS ANVISNINGAR OCH RUTINER 10
2.5. DOKUMENTENS HIERARKI 10

3. FRAMTAGANDE AV STYRDOKUMENT 11

3.1. ÖVERVÄGNINGAR UNDER FRAMTAGANDET AV STYRDOKUMENT 12
3.1.1. Varför styrdokument? 12
3.1.2. Relation till andra dokument 12
3.1.3. Förankring 13
3.1.4. Viktiga frågeställningar 13
3.2. UTFORMNING AV STYRDOKUMENT 13
3.2.1. Klassificering 13
3.2.2. Språk 13
3.2.3. Informationsinnehåll 13
3.2.4. Innehållsförteckning och obligatoriska rubriker 14
3.2.5. Mallar 14
3.2.6. Innehåll 14

4. HANTERING AV ANTAGNA STYRDOKUMENT 14

4.1. FÖRFATTNINGSSAMLING 15
4.2. AKTUALITETSPRÖVNING 15
4.2.1. Årlig aktualitetsprövning 15
4.2.2. Översyn varje mandatperiod 15
4.3. UPPFÖLJNING 15
4.3.1. Uppföljning av aktiverande styrdokument 16

4.3.2. Uppföljning av normerande styrdokument 16

5. ANSVAR 16

5.1. DOKUMENTANSVARIG 16
5.2. NÄMNDEN 16

1. Inledning

Håbo kommun ska tillhandahålla bästa möjliga service till kommunens invånare inom ett stort antal verksamhetsområden. Omfattningen och kvaliteten på servicen bestäms av kommunens folkvalda politiker. Kommunens förtroendevalda politiker styr de kommunala verksamheterna via beslut och genom att fastställa styrdokument.

Ett styrdokument reglerar innehållet i en eller flera kommunala verksamheter. Det kan bland annat röra sig om ”styrning” i frågor som förhållandet till kommunens innevånare, relationen med näringslivet eller kontakterna med andra kommuner och myndigheter.

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en budget, en arbetsordning för kommunfullmäktige och reglementen för nämnderna. Det finns också vissa andra styrdokument som kommunen enligt lag ska ha.

Utöver de styrdokument som lagen kräver är det öppet för kommunen att själv bestämma vilka typer av styrdokument som behövs och hur dessa ska utformas. Namngivning och utformning av kommunens styrdokument regleras därför i dessa riktlinjer. En tydlig namngivning av dokumenten efter deras olika roller underlättar både för dem som ska ta fram dokumenten och för dem som ska förstå och använda dem i verksamheterna.

Kommunens alla styrdokument måste också vara föremål för en kontinuerlig utvärdering och uppföljning, vilket också regleras i dessa riktlinjer. Det är angeläget att styrdokumenten samordnas, och att de är så konkreta, enkla och få som möjligt för att skapa goda förutsättningar för styrning och uppföljning.

1.1. Syfte

Syftet med riktlinjer för Håbo kommuns styrdokument är att fastställa en kommungemensam definition för vad som utgör ett styrdokument, samt att skapa en enhetlig terminologi och struktur för de olika dokumenten. Likaså avser riktlinjerna att ange beslutsnivå för dokumenten samt reglera hanteringen av styrdokumenten sedan de antagits. Riktlinjerna reglerar hur en kontinuerlig uppföljning av kommunens styrdokument ska ske.

Tydliga styrdokument och en tydlig hantering av styrdokumenten är en viktig förutsättning både för att de ska kunna fungera som styrinstrument och kunna följas upp.

1.2. Avgränsning

Dessa riktlinjer styr utformningen av de styrdokument i Håbo kommun som antas på politisk nivå av en nämnd eller fullmäktige. Dokument som rör ren verkställighet beslutas av verksamhetsansvarig chef och regleras inte av dessa riktlinjer.

Taxor, avgifter och lokala föreskrifter anses inte vara styrdokument även om dessa är antagna av kommunfullmäktige. Därmed regleras de inte av riktlinjerna för styrdokument.

De styrdokument, vars namn och utformning regleras i lag regleras heller inte av dessa riktlinjer. För dessa är lagtextens krav överordnade kommunens.

1.3. Uppföljning

Efterlevnaden av dessa riktlinjer för styrdokument kontrolleras och följs upp i samband med den årliga aktualitetsprövningen av styrdokument (se punkt 4.2).

2. Håbo kommuns styrdokument

I Håbo kommun finns tre olika typer av styrdokument. Först och främst finns det överordnade styrdokument som resterande styrdokument måste förhålla sig till.

Underliggande dessa finns aktiverande och normerande styrdokument. Aktiverande styrdokument talar om hur vi ska arbeta för att nå ett visst resultat medan normerande styrdokument förklarar hur vi ska möta, och agera i, givna situationer. Nedan beskrivs de olika typerna av styrdokument mer ingående.

2.1. Överordnade styrdokument

Kommunen har ett antal överordnade styrdokument som övriga styrdokument måste förhålla sig till. Det finns två typer av överordnade styrdokument; kommunövergripande överordnade styrdokument och nämndspecifika överordnade styrdokument.

2.1.1. Kommunövergripande överordnade styrdokument

Följande överordnade styrdokument är kommunövergripande och således sådana att alla nämnder måste förhålla sig till dessa i sitt arbete och också när de tar fram övriga styrdokument. Dessa beskrivs nedan.

2.1.1.1 Budget

Håbo kommuns viktigaste styrdokument är kommunfullmäktiges budget. Det är via detta dokument som fullmäktige fastslår de ekonomiska ramar som ska finansiera kommunens verksamheter under året.

2.1.1.2. Vision

Visionen är ett strategiskt dokument som talar kommunens långsiktiga målsättning och anger en bild av ett önskvärt framtida tillstånd. Visionsdokumentet svarar på frågan: ”Vad strävar vi mot?”. Den ska kunna fånga allmänhetens intresse och vara utgångspunkten för all kommunal verksamhet och utvecklingsarbete. Visionen för Håbo kommun beslutas av kommunfullmäktige.

2.1.1.3. Översiktsplan

Översiktsplanen anger kommunens inriktning för utvecklingen av den fysiska miljön på längre sikt. Den visar beskriver hur kommunens mark- och vattenområden ska utvecklas och är vägledande vid detaljplanering.

2.1.1.4. Reglemente och arbetsordning

I ett reglemente regleras en nämnds ansvarsområden och uppgifter. Reglementen fastslås av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges sammanträdes- och ärendehandläggning fastslås i en arbetsordning.

2.1.2. Nämndspecifika överordnade styrdokument

Det finns också ett antal överordnade styrdokument som övriga styrdokument måste förhålla sig till, men som är specifika för respektive nämnd. Det innebär att varje nämnd upprättar en egen version av dessa typer av styrdokument.

2.1.2.1 Delegationsordning

En delegationsordning anger vem som får fatta beslut i nämnds ställe. Det innebär att den som fått ansvaret att fatta beslut på delegation helt och hållet träder in i nämndens eller styrelsens ställe och att dennes beslut kan inte ändras av nämnden eller styrelsen i efterhand. Genom delegationsordningen överlåter nämnden åt tjänstemän, utskott etc. att fatta vissa typer av beslut.

2.1.2.2 Dokumenthanteringsplan

Dokumenthanteringsplanen beskriver nämndens olika handlingar och hur dessa ska hanteras när det gäller gallring, bevaring och förvaring.

2.1.2.3 Arkivbeskrivning

Arkivbeskrivningen innehåller information om vilka handlingar som finns inom respektive nämnd och hur dessa kan hittas. Den underlättar för medborgare att ta del av allmänna handlingar.

2.2. Aktiverande styrdokument

Aktiverande styrdokument talar om att kommunen ska handla eller agera på ett visst sätt. De behandlar områden, händelser eller situationer som vi vill uppnå eller åstadkomma med egna initiativ och arbetskraft. I dessa dokument är det därför naturligt att ange mål som man vill uppnå.

Det finns tre typer av aktiverande styrdokument: *strategier*, *program* och *planer*. De tre typerna presenteras mer ingående nedan.

2.2.1. Strategi

En strategi är den mest översiktliga och abstrakta, formen av ett aktiverande styrdokument.

Nivå	Översiktlig
Innehåll:	- Vägval och målsättningar inom ett övergripande område. - Definition av verksamhetsområden som är viktiga för att nå målen - Riktning och prioritering - Vägledande men inte praktisk - Innehåller *inte* medel eller metoder (För att ange medel och metoder används program eller planer)
Antas av:	Kommunfullmäktige
Exempel:	Näringslivsstrategi, internationell strategi
Övrigt:	Eftersom strategier handlar om de stora sammanhangen bör kommunen inte ha för många sådana.

2.2.2. Program

Program är något mer konkreta än strategier, men inte så detaljerade som en plan och befinner sig därför i mitten av dokumenthierarkin för de aktiverande styrdokumenten.

Nivå Allmän

Innehåll:
- Vad kommunen ska uppnå inom ett specifikt område
- Vilka metoder som ska användas för att uppnå målet
- Kan ange vilka övergripande prioriteringar som ska göras inom en viss verksamhet eller inom ett område som berör många verksamheter.
- Tar *inte* i detalj ställning till utförande, metod eller detaljerad tidsplan

Antas av: Oftast kommunfullmäktige, i enskilda fall av verksamhetsansvarig nämnd

Exempel: Kulturminnesprogram, miljöprogram, lönepolitiskt program

Övrigt: Om programmet inte följs av en mer detaljerad plan, bör det innehålla uppdrag, ansvar och tidsramar.

2.2.3 Plan
En plan är det mest konkreta av de aktiverande styrdokumenten.

Nivå Detaljerad

Innehåll:
- Presenterar det som *faktiskt* ska göras, och inte det man hoppas åstadkomma.
- En detaljerad beskrivning av de önskade åtgärderna och vad som ska uppnås
- Vem har ansvaret för att åtgärderna genomförs
- Hur åtgärderna ska finansieras
- Tidsschema för åtgärderna
- Hur eventuell uppföljning ska ske.

Antas av: Kommunfullmäktige om flera verksamhetsområden berörs. Annars av verksamhetsansvarig nämnd

Exempel: Biblioteksplan, handlingsplaner av olika slag

Övrigt: Ska, i de fall där den föregås av ett program, sträva efter att omsätta programmets inriktning i konkreta **SMART:a**[1] mål eller åtgärder.

2.3. Normerande styrdokument
Normerande styrdokument kan till exempel klargöra kommunens förhållningssätt till någonting, eller förklara hur en tjänst eller service ska utföras. De är till för att styra våra beteenden efter en gemensam värdegrund och därmed också sätta gränser för vårt handlande.

[1] **SMART** utläses: Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt och Tidsatt.

De normerande styrdokumenten reglerar hur vi ska utföra vår befintliga verksamhet. Detta till skillnad från de aktiverande styrdokumenten som avser att bryta nya vägar och utveckla vår verksamhet.

Det finns tre olika typer av normerande styrdokument: *policy*, *riktlinjer* och *regler*, vilka beskrivs nedan.

5.3.1. Policy

En policy beskriver kommunens förhållningssätt i en specifik fråga. Den kan konkretiseras genom regler och riktlinjer.

Nivå	Översiktlig
Innehåll:	- Kommunens förhållningssätt eller inställning till någon företeelse eller fråga. (t.ex. att vi är positivt eller negativt inställda till konkurrensutsättning, sponsring eller deltidsarbete osv.) - Ger en princip att hålla sig till, vägledning inom ett aktuellt område eller fråga. - Anger *inte* fasta regler - Ska vara kortfattad
Antas av:	Oftast kommunfullmäktige, i enskilda fall av verksamhetsansvarig nämnd.
Exempel:	Upphandlingspolicy, alkohol- och drogpolicy
Övrigt:	En policy kan ibland uttryckas i bara några få meningar.

2.3.2. Riktlinjer

Riktlinjer har en högre detaljeringsgrad än en policy, men är mindre detaljerade än regler. Det övergripande syftet med riktlinjer är att reglera att kommunens befintliga verksamhet bedrivs effektivt och med god kvalitet.

Nivå	Allmän
Innehåll:	- Ett konkret stöd för hur arbetsuppgifter ska utföras - Gränserna för kommunens handlingsutrymme i en viss fråga; både i *vad* som ska uppnås och *hur* det ska uppnås. - Kan beskriva minimikrav för hur ett arbete ska utföras, och/eller ett maxtak på den kommunens service - Kan fokusera på metod och rekommendera vissa former av tillvägagångssätt för till exempel en handläggare.
Antas av:	Kommunfullmäktige om flera verksamhetsområden berörs. Annars av verksamhetsansvarig nämnd
Exempel:	Riktlinjer för styrdokument

Övrigt: Riktlinjer ska alltid lämna ett visst utrymme för individuella variationer och bedömningsgrader.

2.3.3. Regler

Regler är den mest konkreta formen av de normerande styrdokumenten.

Nivå Detaljerad

Innehåll:
- Fokus på utförande snarare än innehåll
- *Ska* sätta exakta gränser för vårt handlade genom att förbjuda vissa typer av beteenden eller handlande.
- Måste vara tydliga och får inte lämna utrymme för egna tolkningar.
- Innehåller vanligen ord som ”ska”, ”måste” och ”får inte”

Antas av: Kommunfullmäktige om flera verksamhetsområden berörs. Annars av verksamhetsansvarig nämnd

Exempel: Regler för skolskjuts, regler för internhyra

Övrigt: Regler anger absoluta normer för kommunens agerande

2.4. Verksamhetschefernas anvisningar och rutiner

Utöver styrdokument som ska fastslås på en politisk nivå äger varje verksamhetsansvarig chef rätten att upprätta handboksdokument som kan beskriva hur det dagliga arbetet – det som också kallas för verkställighet – ska genomföras på den egna enheten/avdelningen/förvaltningen.

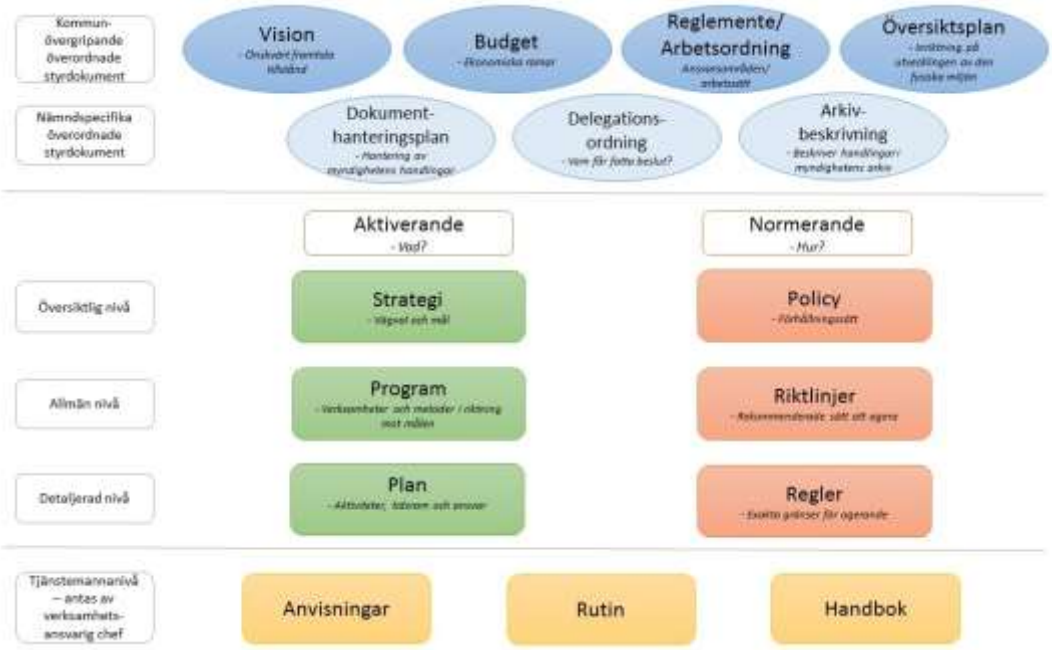
Benämningen av dessa typer av dokumentet är inte lika strikt, men bör benämnas som något av följande:

- Anvisningar
- Rutiner
- Handbok

Verksamhetschefernas styrdokument regleras i övrigt inte av dessa riktlinjer.

2.5. Dokumentens hierarki

Nedanstående modell visar vilka dokument som hör hemma i vilket sammanhang, och hur de förhåller sig till varandra.

Det är viktigt understryka att modellens tyngdpunkt, när det gäller de politiskt antagna styrdokumenten, ligger i basen. En strategi är å ena sidan överordnad både program och planer; eftersom dessa kan vara sätt att konkretisera en strategis intentioner. Å andra sidan ställs högre krav på program- och plandokument än på en strategi. Där en strategi anger övergripande idéer, och inte bekymrar sig med praktiken, så måste en plan meddela exakt hur kommunen ska gå till väga i en specifik fråga.

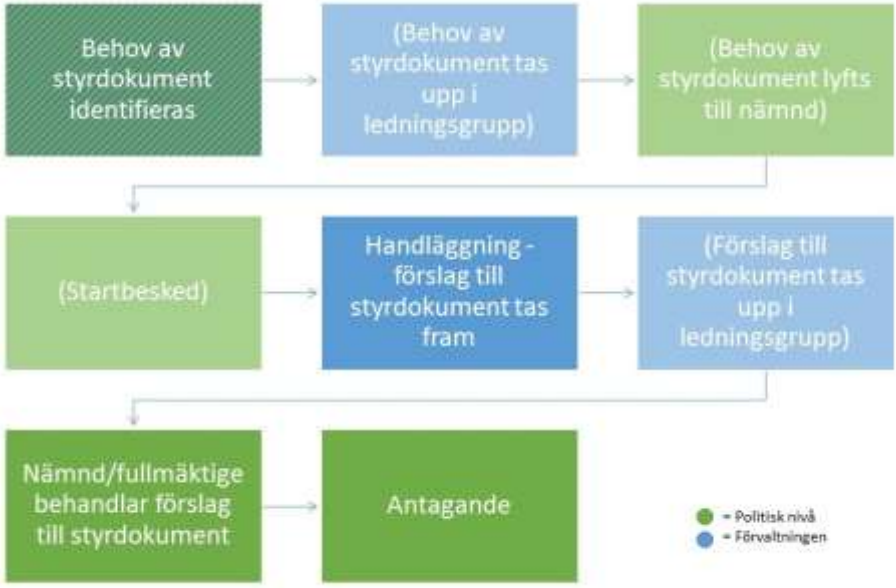
Likaså så är policyn det mest översiktliga av de normerade dokumenten, men den är inte överordnad de övriga. Policys, och till viss del också riktlinjer, lämnar alltid utrymme för enskilda bedömningar. Dock går det inte att bryta mot en regel för att man därigenom tycker sig bättre uppfylla andemeningen i en policy.

De dokument som antas av tjänstemän kan aldrig överordnas de politiska styrdokumenten. Dessa dokument utgör bara anvisningar för hur det dagliga arbetet (verkställigheten) ska genomföras.

Modellen ska ses som ett riktmärke för hur kommunens olika strategiska dokument förhåller sig till varandra. Däremot är det inte ett krav att ett dokument på en nivå alltid måste följas av ett motsvarande dokument på nästa nivå; en plan måste således inte alltid föregås av program och strategi, och en policy måste inte alltid brytas ned i riktlinjer och regler. Varje dokument måste leva sitt eget liv.

3. Framtagande av styrdokument

Processen att ta fram ett styrdokument illustreras i förenklad form av figuren nedan.

Processen börjar med att ett någon (nämnd/fullmäktige eller förvaltningen) konstaterar att ett styrdokument behövs. Om nämnd eller fullmäktige identifierat behovet och beslutat om att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram ett sådant dokument kan handläggningen genast påbörjas. Om förvaltningen däremot identifierat behovet ska verksamhetsansvarig nämnd informeras om detta behov och ge startbesked i form av ett uppdrag till förvaltningen att ta fram styrdokumentet innan handläggningen påbörjas. Om styrdokumentet berör flera nämnder ger kommunstyrelsen detta startbesked. När förslag till styrdokument är klart ska det lyftas till nämnd/fullmäktige för behandling och därefter antagande. Viktigt att notera är att om styrdokumentet berör flera förvaltningars verksamhetsområden bör det även tas upp i kommunledningsgruppen, både innan frågan om startbesked går till nämnd/fullmäktige och efter att ett förslag till styrdokument tagits fram.

3.1. Övervägningar under framtagandet av styrdokument

Ett antal övervägningar som måste göras när arbetet med att ta fram ett styrdokument pågår.

3.1.1. Varför styrdokument?

I arbetet med framtagande av ett nytt – eller vid en revidering av ett gammalt – styrdokument ska det noga övervägas och motiveras varför styrdokumentet behövs. Detta eftersom kommunen ska sträva efter att ha ett så lågt antal aktiva styrdokument som möjligt, då ett för högt antal dokument skapar otydlighet och gör regelverket oöverskådligt.

3.1.2. Relation till andra dokument

Det ska även klart framgå hur det aktuella styrdokumentet relaterar till och samspelar med kommunens andra styrdokument, och det ska alltid övervägas om dokumentet kan slås ihop med något eller några andra. Styrdokument ska alltid samordnas så att en fråga inte regleras i olika dokument. Det får inte råda några oklarheter över vilket dokument som har företräde. När styrdokument tas fram ska gällande lagstiftning beaktas. Om en specifik fråga finns reglerad i lagstiftning så behövs inte alltid ett styrdokument, utan en det räcker med anvisning t.ex. i form av en handbok.

3.1.3. Förankring
Vid skapandet av nya styrdokument ska det också alltid finnas en plan för hur dokumentet ska kommuniceras och förankras internt, i den kommunala organisationen, och externt.

3.1.4. Viktiga frågeställningar
Följande frågeställningar ska beaktas innan och under framtagande eller revideringen av ett styrdokument:

- Är ett styrdokument den bästa lösningen?
- Vilken lagstiftning finns inom det aktuella området?
- Vilken instans ska ta beslut om styrdokumentet?
- Hur ska dokumentet benämnas?
- Hur samspelar och harmoniserar styrdokumentet med kommunens befintliga styrdokument?
- Är ansvarsfördelningen i dokumentet tydlig?
- Hur ska dokumentet kommuniceras ut i organisationen/verksamheten?
- Hur ska uppföljningen ske?
- Hur ska eventuella åtgärder finansieras?

Dessa frågor bör följa med under hela processen med att ta fram ett styrdokument.

3.2. Utformning av styrdokument
Alla styrdokument i Håbo kommun ska utformas på ett enhetligt sätt. Vid framtagande av styrdokument ska följande beaktas:

3.2.1. Klassificering
Alla styrdokument som regleras av dessa riktlinjer ska namnges och klassificeras som någon av de dokumenttyper som beskrivs i kapitel 4 ovan.

3.2.2. Språk
Det är viktigt att ett styrdokuments språkbruk harmoniserar med dess avsikt och roll. Detta gäller framförallt på den detaljerade nivån, där det inte får lämnas utrymme för egen tolkning. På denna nivå är det därför lämpligt att inspireras av lagtextens språkbruk.

Svepande och abstrakta formuleringar ska i möjligaste mån undvikas. Det är viktigt att styrdokumentens språkbruk är så klart och tydligt som möjligt för underlätta uppföljning, implementering och framtida revidering.

Hjälpmedel i arbetet med språket är validera text, kommunens dokument om skrivregler och statsrådsberedningens *svarta lista*.

3.2.3. Informationsinnehåll
Varje styrdokument ska innehålla nödvändig information om dokumentet i fråga. Sådan information är:

- Diarienummer
- Datum och paragraf för fastställande eller upprättande
- Datum och paragraf för revidering/aktualitetsprövning
- Namnet på den beslutsinstans som har antagit dokumentet
- Information om vilka nämnder/verksamheter som dokumentet gäller för
- Vem (Yrke/befattning) som är dokumentansvarig

- Relaterade styrdokument
- Vilken typ av styrdokument dokumentet utgör

I kommunens mallar för styrdokument finns utrymme avsatt för denna information.

3.2.4. Innehållsförteckning och obligatoriska rubriker
Alla kommunala styrdokument som överstiger två sidor i längd ska ha en innehållsförteckning. Denna ska skapas på ett sådant sätt att den blir klickbar i syfte att underlätta läsningen och skapa tillgänglighet.

Varje styrdokument ska också innehålla:

- En beskrivning av dokumentets syfte. Denna ska innehålla en förklaring av varför dokumentet skapats.
- En beskrivning av hur dess innehåll ska följas upp.

I de dokument där behov finns bör det också finnas:

- En beskrivning av dokumentets avgränsningar (vad är dokumentet och vad är det inte).
- En sammanfattning av dokumentets innehåll.

Mallarna för styrdokument innehåller fördefinierade rubriker för detta.

3.2.5. Mallar
Håbo kommuns styrdokument ska läggas in i de dokumentmallar som är avsedda för respektive typ av styrdokument. Mallarna för alla styrdokument innehåller utrymme för att fylla i informationen enligt punkten 3.2.4 ovan. Utöver detta ska mallarna följas och därmed ska de underrubriker och andra formateringar som finns fördefinierade i mallarna användas.

3.2.6. Innehåll
Ett styrdokuments innehåll ska vara förenligt med alla eventuella överordnade dokument. Alla styrdokument ska i möjligaste mån beskriva hur de bidrar till att uppfylla Håbo kommuns vision och övergripande mål.

Det finns styrdokument som ger direkta uppdrag till kommunens nämnder och verksamheter. Dessa typer av uppdrag ska formuleras klart och tydligt; det ska framgå vem som ska göra vad, och när det ska genomföras. Sådana direkta uppdrag ska kostnadsberäknas.

4. Hantering av antagna styrdokument

Sedan ett styrdokument skapats och antagits ska det införlivas i kommunens författningssamling. Det är också av yttersta vikt att det regelbundet ses över i syfte att säkerställa att dokumentet fortfarande är relevant och förenligt med lagstiftning samt med övriga styrdokument. Processen för detta illustreras i grova drag av bilden nedan.

4.1. Författningssamling

Alla styrdokument ska finnas samlade i tillgänglig form på Håbo kommuns hemsida och intranät. Detta utgör kommunens författningssamling. När styrdokumentet antagits ska datum för antagande föras in i styrdokumentet och därefter ska styrdokumentet publiceras i författningssamlingen. Den tjänsteman som är dokumentansvarig ansvarar för att styrdokumentet publiceras här.

4.2. Aktualitetsprövning

I syfte att styrdokument i kommunen ska hållas levande, aktuella och korrekta samt överensstämma med övriga lagar, regler och styrdokument behöver de ses över kontinuerligt. Detta görs dels genom en årlig översyn på tjänstemannanivå och dels genom en översyn där nämnd/fullmäktige fattar beslut om dokumentens fortsatta giltighet i början av varje mandatperiod.

4.2.1. Årlig aktualitetsprövning

Styrdokument i Håbo kommun ska årligen aktualitetsprövas. Detta sker på tjänstemannanivå. Styrdokumenten gås igenom en gång per år i syfte att bedöma om de fortfarande är aktuella, behöver revideras eller bör upphävas. När aktualitetsprövningen gjorts ska aktuell politisk instans informeras om detta. Om det vid aktualitetsprövningen framkommer att styrdokumentet behöver revideras eller bör upphävas ska frågan lyftas till nämnd/fullmäktige för beslut om att påbörja detta arbete.

4.2.2. Översyn varje mandatperiod

På våren efter varje mandatperiodsskifte ska alla styrdokument ses över och lyftas till nämnd/fullmäktige för beslut om dokumentens fortsatta giltighet. Kommunfullmäktige beslutar om dokumentens fortsatta giltighet i de fall där inte nämnden självt har antagit dokumentet. I sådana fall ska nämnden fatta det beslutet och aktualitetsprövningen ska delges kommunfullmäktige för kännedom. De styrdokument som inte redovisats i denna översyn upphör att gälla.

4.3. Uppföljning

Styrdokument är en viktig del av kommunens styrmodell. Implementeringen av styrdokumenten behöver därför följas upp för att kontrollera att de efterlevs.

4.3.1. Uppföljning av aktiverande styrdokument

När det gäller aktiverande styrdokument gäller det att kontrollera att det som, enligt styrdokumentet, ska uppnås verkligen blir uppnått. Därför ska den dokumentansvarige se till att aktiverande styrdokument läggs in i kommunens verksamhetsplaneringsstöd. Styrdokumenten blir därmed en del av berörda nämnders verksamhetsplanering samt den uppföljning och återrapportering som görs med anledning av denna.

4.3.2. Uppföljning av normerande styrdokument

Normerande styrdokument ska också följas upp. I uppföljningen kontrolleras att kommunen agerar i enlighet med styrdokumentet. Den dokumentansvarige måste därför ha en plan för hur detta ska kunna följas upp. Exempelvis kan uppföljning av normerande styrdokument göras inom ramen för den interna kontrollen.

5. Ansvar

5.1. Dokumentansvarig

Alla styrdokument i Håbo kommun ska ha en dokumentansvarig tjänsteman som bär det yttersta ansvaret för dokumentet. Den dokumentansvarige ansvarar för att:

- Se till att dokumentet hålls aktuellt och vid behov anpassas till förändringar i lagar och andra styrdokument som påverkar styrdokumentets verksamhetsområde
- Se över dokumentet regelbundet och minst i samband med den årliga aktualitetsprövningen och översynen i början av varje mandatperiod.
- Kommunicera och förankra styrdokumentet inom organisationen/verksamheten
- Se till att dokumentet implementeras. Aktiverande styrdokument ska dessutom läggas in i kommunens verksamhetsplaneringsstöd.
- Publicera styrdokumentet i författningssamlingen på kommunens hemsida sedan det antagits och ta bort det från författningssamlingen när det upphört att gälla

5.2. Nämnden

Nämnder som berörs av ett styrdokument ansvarar för att:

- Genomföra verksamheten enligt de mål som fastställts.
- Arbeta utifrån de styrdokument som antagits och som reglerar verksamheten.
- Genomföra en översyn av nämndens egna styrdokument efter varje mandatperiodskifte och redovisa detta till kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Åsa Winkler, Kommunjurist
asa.winkler@habo.se

Tjänsteskrivelse - Revidering av delegationsordning för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar reviderad delegationsordning och beslutar att den börjar gälla från och med den 1 juli 2026.
2. Kommunstyrelsen beslutar att upphäva den nu gällande delegationsordning, antagen den 6 februari 2025, från och med den 1 juli 2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens delegationsordning är i behov av revidering utifrån att dagens delegationsordning till del är otydlig, till del saknar många delegationer som behövs för en effektiv förvaltning. En tydligare delegationsordning bedöms öka de anställdas trygghet och effektivitet, bidra till högre rättssäkerhet och förbättrad transparensen så väl internt som externt.

Kommunledningsförvaltningens förslag om reviderad delegationsordning innebär delvis vissa språkliga förtydliganden, uppdaterade titlar och innehållsmässiga justeringar eller tillägg i syfte att öka tydligheten, effektiviteten och rättssäkerheten i kommunstyrelsens beslutsfattande. Det förtydligas bland annat att kommunstyrelsen har två förvaltningar och att dess chefer tituleras ”kommundirektör” (så som chef för kommunledningsförvaltningen) och ”förvaltningschef” (så som chef för teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen).

Alla delegationer föreslås formuleras som *beslut*, då det är beslutsmandat som kan och ska delegeras enligt kommunallagen. Vissa avsnitt som enbart innehåller en eller få delegationer föreslås flyttas till andra avsnitt för att ge utrymme för andra områden som behöver ”egna” avsnitt. Ett nytt avsnitt om IT, digitalisering och cybersäkerhet föreslås och möjlighet till vidaredelegation föreslås principiellt tas bort – vilket framför allt påverkar avsnitt 13 som idag innehåller ett stort antal beslut där vidaredelegation tillåts. Genom att inte längre tillåta vidaredelegation inom personalärenden ökar kommunstyrelsens möjlighet att styra i egenskap av anställningsmyndighet och att skapa enhetlighet inom kommunen.

Ärendet

Kommunstyrelsen är kommunens yttersta beslutsfattare inom sitt verksamhetsområde. För att den kommunala organisationen ska kunna fungera effektivt – och för att kommunstyrelsen ska kunna fokusera på de frågor som kräver politisk bedömning – kan delar av beslutanderätten delegeras till förtroendevalda eller tjänstepersoner.

Syftet med delegation är att avlasta kommunstyrelsen från rutinbeslut, snabba upp handläggningen av ärenden så att medborgare, företag och andra

myndigheter får snabbare svar samt skapa trygghet för tjänstepersonerna om vilket mandat de har.

I en kommun är det nämnden, i detta fall kommunstyrelsen, som är ensam beslutsfattare för så kallade kommunalrättsliga beslut avseende sin verksamhet. För att tjänstemän ska få fatta sådana beslut krävs att nämnden delegerar beslutsmandatet till tjänstemannen. Det sker i huvudsak genom nämndens delegationsordning. En tydlig och väl fungerande delegationsordning utgör således i mångt och mycket stommen i en effektiv och rättssäker förvaltning och avlastar även nämnden från ”dagliga beslut”.

Sedan en längre tid har det identifierats ett behov av att se över kommunstyrelsens delegationsordning. Arbetet startades av kommunförvaltningens kansliavdelning våren 2025 men fick av olika skäl pausas till januari 2026 då det återupptogs.

Under ärendets gång har samtliga chefer på Kommunledningsförvaltningen och Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen fått möjlighet att inkomma med förslag om revideringar, såväl inom sina ”egna” område som inom de gemensamma områdena som regleras i delegationsordningens. Samtliga chefer bjöds även av kommundirektör, kanslichef och kommunjurist in till en gemensam workshop på temat delegation.

Förvaltningarnas förslag har sammanställts av kansliavdelningen.
Varje förslag om revidering – så väl språklig som innehållsmässig – tillägg eller annan ändring i förslaget, jämfört med nu gällande delegationsordning har markerats med gul färg och kommenterats eller förtydligats i en kommentar i förslagets marginal. Det är således inte en nödvändighet att läsa nu gällande delegationsordning parallellt för att kunna se eller förstå varje ändringsförslag.

Samtliga förändringar syftar till att skapa tydlighet och trygghet för så väl anställda som chefer om vilka beslutsmandat som kommunstyrelsen delegerar. Sådan trygghet bedömer kommunledningsförvaltningen i sin tur skapar högre effektivitet och mer rättssäkra och bättre beslut, vilket inte bara tjänar den egna organisationen utan även externa parter som medborgare, företag och andra myndigheter.

Genom arbetet har även kunskapsnivån kring delegation bedömts höjts hos kommunstyrelsens två förvaltningar, vilket också var ett av målen med arbetet. Därutöver förväntar sig kommunledningsförvaltningen att övriga nämnders förvaltningar hämtar ledning och stöd i den reviderade delegationsordningen, vid deras kommande revideringsarbete.

Då varje förändringsförslag är detaljerat kommenterad enligt ovan sätt redogörs här nedan enbart för en sammanfattning av förslagen:

- Alla delegationer formuleras som beslut, då det är beslutsmandat som kan och ska delegeras. Idag förekommer flera skrivningar som i stället för

beslutsmandat reglerar ett aktivt handlande, som till exempel ”företräda inför domstol” eller ”underteckna avtal”.

- Det inledande avsnittet har förtydligats och utvecklats i syfte att underlätta för läsaren att förstå dels de kommunalrättsliga reglerna kring delegation, dels vad som är viktigt att tänka på vid handläggningen av ett delegationsbeslut.

Från förslag om delegationsförteckningen lyfts här särskilt följande:

- **Avsnitt 1** om allmänna ärenden har flera delegationer lagts till avseende ärendehandläggning för att kunna efterleva förvaltningslagens krav på snabb handläggning. Dagens olika regleringar om yttranden till olika instanser är mycket otydlig, vilket skapar ineffektivitet och osäkerhet. De har därför delats upp på flera olika delegationer och förtydligats. Begränsningar om att tjänsteman inte får besluta om ett yttrande med längre svarstid än två månader har tagits bort för att dels ge mer tid till sakkunnig tjänsteman att utreda och författa yttrandet, dels för att undvika att allt för ofta tvingas använda brådskande ordförandebeslut – vilket enbart ska ske i undantagsfall. Delegationer om att besluta i olika rättsliga processer har lagts till eller förtydligats då det idag är dels otydligt, dels otillräckligt reglerat. I avsnittet har även ny delegation om rätt att besluta om skadestånd tagits med.

- **Avsnitt 2** har fått nytt innehåll om personuppgiftsfrågor och dataskydd, vilket idag finns i avsnitt 12, Övrigt. Dagens innehåll i avsnitt 2 om allmänna yttranden har flyttats och justerats inom ramen för avsnitt 1 vilket ändå behandlar olika typer av yttranden.

- **Avsnitt 3** har fått nytt innehåll om arkiv, vilket idag finns i avsnitt 12, Övrigt. Dagens enda delegation i avsnitt 3 om remittering har flyttats till avsnitt 1 där det bedöms passa bättre in.
Kommunstyrelsen är kommunens yttersta beslutsfattare inom sitt verksamhetsområde. För att den kommunala organisationen ska kunna fungera effektivt – och för att kommunstyrelsen ska kunna fokusera på de frågor som kräver politisk bedömning – kan delar av beslutanderätten delegeras till förtroendevalda eller tjänstepersoner.

Syftet med delegation är att avlasta kommunstyrelsen från rutinbeslut, snabba upp handläggningen av ärenden så att medborgare, företag och andra myndigheter får snabbare svar samt skapa trygghet för tjänstepersonerna om vilket mandat de har.

I en kommun är det nämnden, i detta fall kommunstyrelsen, som är ensam beslutsfattare för så kallade kommunalrättsliga beslut avseende sin verksamhet. För att tjänstemän ska få fatta sådana beslut krävs att nämnden delegerar beslutsmandatet till tjänstemannen. Det sker i huvudsak genom nämndens delegationsordning. En tydlig och väl fungerande delegationsordning utgör således i mångt och mycket stommen i en effektiv och rättssäker förvaltning och avlastar även nämnden från ”dagliga beslut”.

Sedan en längre tid har det identifierats ett behov av att se över kommunstyrelsens delegationsordning. Arbetet startades av kommunförvaltningens kansliavdelning våren 2025 men fick av olika skäl pausas till januari 2026 då det återupptogs.

Under ärendets gång har samtliga chefer på Kommunledningsförvaltningen och Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen fått möjlighet att inkomma med förslag om revideringar, såväl inom sina ”egna” område som inom de gemensamma områdena som regleras i delegationsordningens. Samtliga chefer bjöds även av kommundirektör, kanslichef och kommunjurist in till en gemensam workshop på temat delegation.

Förvaltningarnas förslag har sammanställts av kansliavdelningen.
Varje förslag om revidering – så väl språklig som innehållsmässig – tillägg eller annan ändring i förslaget, jämfört med nu gällande delegationsordning har markerats med gul färg och kommenterats eller förtydligats i en kommentar i förslagets marginal. Det är således inte en nödvändighet att läsa nu gällande delegationsordning parallellt för att kunna se eller förstå varje ändringsförslag.

Samtliga förändringar syftar till att skapa tydlighet och trygghet för så väl anställda som chefer om vilka beslutsmandat som kommunstyrelsen delegerar. Sådan trygghet bedömer kommunledningsförvaltningen i sin tur skapar högre effektivitet och mer rättssäkra och bättre beslut, vilket inte bara tjänar den egna organisationen utan även externa parter som medborgare, företag och andra myndigheter.

Genom arbetet har även kunskapsnivån kring delegation bedömts höjts hos kommunstyrelsens två förvaltningar, vilket också var ett av målen med arbetet. Därutöver förväntar sig kommunledningsförvaltningen att övriga nämnders förvaltningar hämtar ledning och stöd i den reviderade delegationsordningen, vid deras kommande revideringsarbete.

Då varje förändringsförslag är detaljerat kommenterad enligt ovan sätt redogörs här nedan enbart för en sammanfattning av förslagen:

- Alla delegationer formuleras som beslut, då det är beslutsmandat som kan och ska delegeras. Idag förekommer flera skrivningar som i stället för beslutsmandat reglerar ett aktivt handlande, som till exempel ”företräda inför domstol” eller ”underteckna avtal”.

- Det inledande avsnittet har förtydligats och utvecklats i syfte att underlätta för läsaren att förstå dels de kommunalrättsliga reglerna kring delegation, dels vad som är viktigt att tänka på vid handläggningen av ett delegationsbeslut.

Från förslag om delegationsförteckningen lyfts här särskilt följande:

- **Avsnitt 1** om allmänna ärenden har flera delegationer lagts till avseende ärendehandläggning för att kunna efterleva förvaltningslagens krav på snabb

handläggning. Dagens olika regleringar om yttranden till olika instanser är mycket otydlig, vilket skapar ineffektivitet och osäkerhet. De har därför delats upp på flera olika delegationer och förtydligats. Begränsningar om att tjänsteman inte får besluta om ett yttrande med längre svarstid än två månader har tagits bort för att dels ge mer tid till sakkunnig tjänsteman att utreda och författa yttrandet, dels för att undvika att allt för ofta tvingas använda brådskande ordförandebeslut – vilket enbart ska ske i undantagsfall. Delegationer om att besluta i olika rättsliga processer har lagts till eller förtydligats då det idag är dels otydligt, dels otillräckligt reglerat. I avsnittet har även ny delegation om rätt att besluta om skadestånd tagits med.

- **Avsnitt 2** har fått nytt innehåll om personuppgiftsfrågor och dataskydd, vilket idag finns i avsnitt 12, Övrigt. Dagens innehåll i avsnitt 2 om allmänna yttranden har flyttats och justerats inom ramen för avsnitt 1 vilket ändå behandlar olika typer av yttranden.

- **Avsnitt 3** har fått nytt innehåll om arkiv, vilket idag finns i avsnitt 12, Övrigt. Dagens enda delegation i avsnitt 3 om remittering har flyttats till avsnitt 1 där det bedöms passa bättre in.

- **Avsnitt 6** om upphandling har renodlats och förtydligats i förhållande till dagens organisation av upphandling och i förhållande till att det är en mycket regelstyrd och rättsligt komplex verksamhet som kräver stor sakkunskap i relevant regelverk.

- **Avsnitt 8** har det genom en ny kommentar förtydligats att det är fastighetschef som är delegat (och inte nämnd som idag enligt kommentar kan uppfattas som beslutsfattare).

- **Avsnitt 9** har kompletterats med en ny delegation om beslut om säkerhetsskyddsbedömning av om verksamhet, information eller objekt omfattas av säkerhetsskydd.

- Avsnitt 12 är idag ”övrigt” vilket av systematiska skäl bör ligga sist och har därför blivit avsnitt 19. Ett helt nytt avsnitt avseende IT, digitalisering och cybersäkerhet har i stället införts i avsnitt 12.

- **Avsnitt 13** avseende personalärenden har justerats på så sätt att alla möjligheter till vidaredelegation har tagits tas bort till förmån för utsedd lägsta delegat.

- **Avsnitt 14**, Gator, parker, simhall och anläggningar görs flera förtydliganden, bland annat genom att vissa delegationer bryts ut från varandra.

- **Avsnitt 17**, Plan, exploatering och markförvaltning, lyfts flertalet av delegationerna upp från bland annat fastighetschef och avdelningschef till förvaltningschef.

Avsnitt 19 Övrigt är som tidigare nämnts dagens avsnitt 12. I detta införs bland annat en delegation för kommundirektör och förvaltningschef att – med påminnelse om kommunallagens delegationsbegränsningar - besluta om omorganisation.

I övrigt har flera språkliga förtydliganden gjorts, titlar har uppdaterats och rättsliga hänvisningar har setts över, korrigerats och kompletterats.

Den nya delegationsordningen föreslås träda i kraft så snart som möjligt, då behovet av ny delegationsordning är stort. Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att den reviderade delegationsordningen träder i kraft från och med den 1 juli 2026.

Kommunstyrelsen kommer att märka förändringen framför allt på två sätt:
• Fler beslut kommer att anmälas till kommunstyrelsen, dels på grund av att beslut som tidigare uppfattats som verkställighet - och inte anmälts alls - nu blir beslut på delegation, dels på grund av att beslut som tidigare tagits av kommunstyrelsen nu kan tas på delegation.
• Anmälan av delegationsbeslut på sammanträdena ger en bättre och mer fullständig bild av vad förvaltningen beslutat för kommunstyrelsens räkning.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser, utöver att förslaget bedöms öka effektiviteten hos kommunstyrelsens förvaltningar.

Barnperspektivet

Förslaget rör inte barn.

Näringslivsperspektivet

Förslaget berör inte näringslivet i större utsträckning än att det genom förslaget blir än tydligare vilka tjänstemän som har vilket beslutsmandat under kommunstyrelsen.

Uppföljning

Delegationsordningen revideras kontinuerligt vid behov.

Beslutsunderlag

Förslag på reviderad delegationsordning
Nu gällande delegationsordning, beslutad den 6 februari 2025 (KS2024/01505)

Beslutet ska skickas till

Kommundirektör
Kanslichef
HR-chef
IT-chef
Ekonomichef
Säkerhetschef
Upphandlingschef
Enhetschef Kontaktcenter
Förvaltningschef Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Anna Darpe
Susanne Öqvist
Lill Gusén
Kurt Geschwindt
Marie Tastare
Samtliga nämnder

DELEGATIONSORDNING FÖR

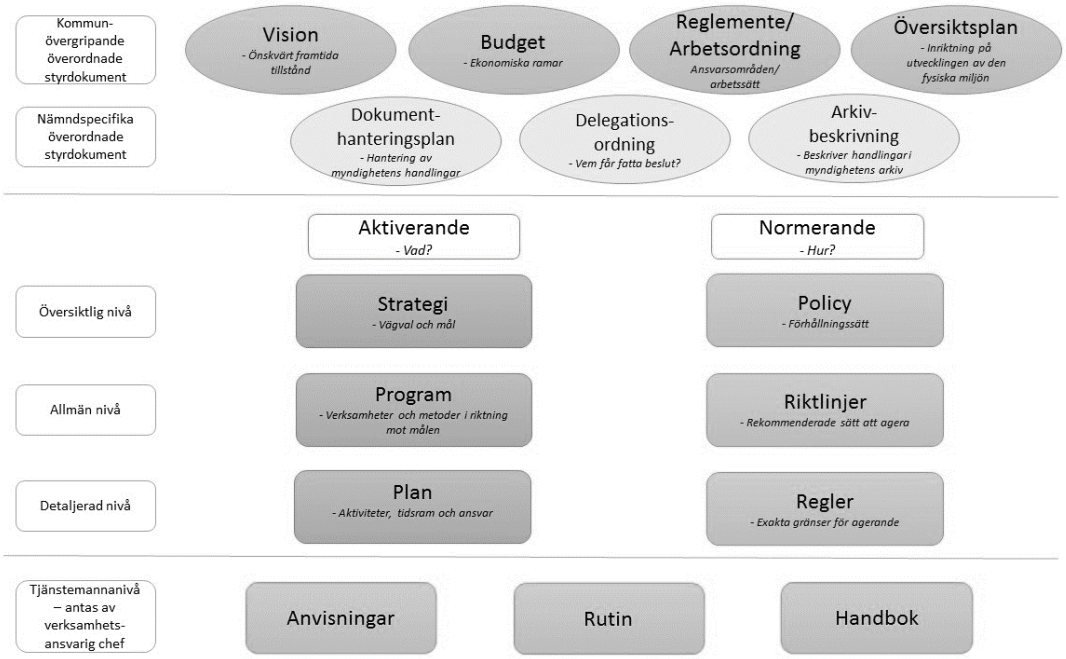
Kommun-styrelsen

HÅBO KOMMUN

Antaget av	Kommunstyrelsen
Antaget	KS 2026-06-16 § xx
Giltighetstid	Från och med 2026-07-01 tills beslut om upphörande
Dokumentansvarig	Kanslichef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	KS 2025/00615
Gäller för	Kommunstyrelsen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	-
Ersätter tidigare versioner	KS 2024/01505 (beslutad 2025-02-06)
Relaterade styrdokument	Reglemente för kommunstyrelsen

HÅBO KOMMUNS STYRDOKUMENTSHIERARKI 2

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER 4

1. KOMMUNSTYRELSENS BESLUTANDERÄTT 4
2. VAD INNEBÄR DELEGATION? 4
3. VEM KAN VARA DELEGAT? 4
4. DELEGATIONSFÖRBUD 5
6. ERSÄTTARE FÖR ORDINARIE DELEGAT 5
7. FÖRVALTNINGSCHEFER UNDER KOMMUNSTYRELSEN, KOMMUNDIREKTÖR OCH STÄLLFÖRETRÄDANDE KOMMUNDIREKTÖR 5
8. SAMRÅD 6
9. VID JÄV ELLER TVEKSAMHET HOS DELEGAT 6
10. VIDAREDELEGATION 6
11. ANMÄLAN AV DELEGATIONSBESLUT TILL KOMMUNSTYRELSEN 7
12. UTFORMNING AV DELEGATIONSBESLUT 7
13. AVGRÄNSNING AV DELEGATENS BESLUTANDERÄTT 8
14. BESLUT I KOMMUNALLAGENS MENING OCH ANDRA ÅTGÄRDER 8
15. FIRMATECKNARE 8
16. RÄTT ATT UNDERTECKNA HANDLINGAR OCH TECKNA KOMMUNENS FIRMA 9

1 ALLMÄNNA JURIDISKA ÄRENDEN 10

2 PERSONUPPGIFTSFRÅGOR OCH DATASKYDD 15

3 ARKIV 16

4. EKONOMIÄRENDEN 17

5 DONATIONSÄRENDEN 18

6 UPPHANDLING 18

7 LEASING 22

8 LOKALFRÅGOR 22

9 SÄKERHET OCH BEREDSKAP 23

10 REPRESENTATION 24

11 FÖRMÅNER FÖRTROENDEVALDA 25

12 IT, DIGITALISERING OCH CYBERSÄKERHET 25

13 PERSONALFRÅGOR 28

14 GATOR, PARKER, SIMHALL OCH ANLÄGGNINGAR 35

15 VATTEN- OCH AVLOPP 38

16 AVFALLSVERKSAMHET 40

17 PLAN, EXPLOATERING OCH MARKFÖRVALTNING 41

18 BIDRAG 47

19 ÖVRIGT 48

Allmänna bestämmelser

1. Kommunstyrelsens beslutanderätt

Kommunallagen bygger på principen att de förtroendevalda fattar beslut kollektivt och har ett kollektivt verksamhetsansvar. De förtroendevalda har det yttersta ansvaret för den kommunala förvaltningen och är de som styr förvaltningen. De förtroendevalda bär också ansvar av ett ärende från beredning till beslut och för genomförande av beslutet.

Kommunstyrelsens uppgifter finns i kommunallagen, i speciallagstiftning – såsom arkivlagen och lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap – samt i styrdokumenten Reglemente för Håbo kommuns nämnder och Reglemente för kommunstyrelsen.

2. Vad innebär delegation?

Delegation innebär att nämndens, i det här fallet kommunstyrelsens, befogenhet att fatta beslut överlämnas till en delegat (förtroendevald eller anställd). Det delegerade beslutet fattas sedan på nämndens vägnar. Det är således beslutsmandatet och inte det övergripande ansvaret som delegeras. Det är kommunstyrelsen som avgör om delegation ska ske, förutsatt att det får ske enligt kommunallagen.

Den som via delegation får rätt att fatta beslut kallas delegat. Ett beslut som fattats med stöd av delegation från kommunstyrelsen gäller alltså som om kommunstyrelsen själv hade fattat beslutet i fråga.

Delegaten har det fulla ansvaret för handläggningen och beslutsfattande i de ärenden som delegationen omfattar. Det innebär att delegaten ansvarar för det konkreta beslutet och att den delegerande inte får ingripa i ett beslut som har fattats till följd av delegationen. Den delegerande (kommunstyrelsen) har däremot kvar sitt övergripande ansvar för sakområdet och kan ta tillbaka delegationen, också för ett enstaka ärende.

När kommunstyrelsen delegerar sin beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem beslutanderätten överlåts. Delegation kan ges till en eller flera alternativa delegater. Kommunstyrelsen får däremot inte besluta om så kallad blandad delegation, det vill säga att en anställd och förtroendevald beslutar tillsammans.

Syftet med att delegera beslutanderätten är att avlasta kommunstyrelsen från rutinärenden och att påskynda handläggning av ärenden. Detta skapar utrymme för mer behandling av principiellt viktiga ärenden och ärenden av större vikt. Delegation av beslutanderätt är en nödvändighet för att den kommunala organisationen och förvaltningen ska kunna fungera på ett effektivt sätt.

3. Vem kan vara delegat?

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en nämnd delegera sin beslutanderätt till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5-8 §§ samma lag.

4. Delegationsförbud

Av 6 kap. 38 § kommunallagen följer att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Vidare framgår det av 6 kap. 38 § andra stycket kommunallagen att beslutanderätten i vissa fall inte får delegeras till en automatiserad beslutsfunktion (det vill säga när ett beslut fattas rent maskinellt, utan mänsklig påverkan).

5. Brådskande ärenden

Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Möjligheterna att delegera enligt denna bestämmelse begränsas inte av 6 kap. 38 § första stycket 1-4 kommunallagen.

Brådskande ordförandebeslut ska enligt 6 kap. 40 § kommunallagen anmälas vid kommunstyrelsens nästa sammanträde. Besluten ska då också föredras för kommunstyrelsen.

Denna speciella typ av delegation framgår av punkt 1.1 i delegationsordningen.

6. Ersättare för ordinarie delegat

Samma delegation som gäller för delegat, gäller även för den som är tillförordnad på den tjänst som delegationen avser.

Vid frånvaro eller annat förfall hos ordinarie delegat, och där ingen ersättare formellt har tillförordnats, ersätts denne genom en eskalering av delegationsrätten till närmaste högre befattning enligt följande ordning. Detta gäller om inget annat särskilt framgår i delegationslistan nedan.

1. Enhetschef
2. Avdelningschef
3. Förvaltningschef
4. Kommundirektör
5. Kommunstyrelsens ordförande

Vid frånvaro eller annat förfall för delegat som har fått delegation vidaredelegerad till sig ska delegationen gå tillbaka till den ursprungliga delegaten för beslut.

7. Förvaltningschefer under kommunstyrelsen, kommundirektör och ställföreträdande kommundirektör

Enligt kommunallagen (7 kap. 1 §) ska styrelsen utse en direktör och denne ska ha den ledande ställningen bland de anställda samt vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. I regel finns enbart *en* (jämför *”den”* i 7 kap. 1 §) förvaltning under styrelsen. I

Håbo kommun finns det dock två förvaltningar under styrelsen; Kommunledningsförvaltningen och Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Den högsta chefen för Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen har titeln förvaltningschef för Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Mot bakgrund av detta, i relation till regleringen i kommunallagen, kommer för tydlighetens skull förvaltningschefen för Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen att i detta dokument benämnas *förvaltningschef* och förvaltningschef över Kommunledningsförvaltningen, tillika kommundirektören, benämnas *kommundirektör*.

Utifrån kommundirektörens särskilda roll ska det alltid finnas en kommundirektör i tjänst. Vid kommundirektörens frånvaro (till exempel på grund av ledighet eller sjukdom) ska en ställföreträdande kommundirektör utses som fullgör kommundirektörens uppgifter (vem som har mandat att utse framgår av nedan delegationsförteckning, se avsnittet om personalärenden). Beslutet ska redogöra för vem som utses och för vilken tid och beslutet ska diarieföras. Om det i ett akut ärende inte utsetts en ställföreträdande kommundirektör övertar kommunstyrelsens ordförande kommundirektörens delegationsrättigheter (se avsnitt 6).

Kommundirektören har delegationsrätt i alla ärenden i denna delegationsordning oaktat den generella ersättarordningen ovan, om inget annat anges vid respektive ärendegrupp.

8. Samråd

För vissa beslut framgår det i kommentarsfältet i delegationsförteckningen att ”samråd” ska eller bör ske med en viss annan funktion. Ett samråd innebär att beslutsfattaren diskuterar sitt beslutsförslag med samrådsparten och inhämtar dennes synpunkter. Samrådet kan ske muntligt eller skriftligt (till exempel via e-post). Om det framgår att samråd *ska* ske är det ett tvingande krav medan ett *bör* innebär en stark rekommendation. Det som framkommer vid samrådet är inte bindande för beslutsfattaren men bör alltid övervägas. Det är beslutsfattarens ansvar att samråd sker när så föreskrivs - inte den samrådande partens ansvar. Ett samråd bör dokumenteras på något sätt, framför allt om det är ett ska-krav på samråd. Information om att samråd skett kan framgå av själva beslutet, av en tjänsteanteckning i ärendet, på en beslutsblankett eller på annat sätt som bedöms lämpligt.

9. Vid jäv eller tveksamhet hos delegat

När jäv föreligger för delegaten ska beslut i stället fattas av tjänsteman/politiker i högre befattning enligt ordningen ovan (se avsnitt 6).

Det finns, som framgår av 6 kap. 38 § första stycket 3 kommunallagen, inget hinder för delegation i ärenden om myndighetsutövning, som är av mera rutinartad beskaffenhet. Delegationerna i denna delegationsordning avser generellt rutinärenden. I ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska beslut fattas av kommunstyrelsen. Denna bedömning görs av delegaten i varje enskilt fall.

Detta innebär att en delegat ska överlämna ett ärende till kommunstyrelsen om ärendets beskaffenhet eller vikt kräver detta, till exempel om delegaten känner osäkerhet vid handläggningen eller om kommunstyrelsens inställning av annan anledning erfordras.

10. Vidaredelegation

Enligt 7 kap. 6 § kommunallagen har förvaltningschef (tillika kommundirektör) rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till en annan anställd, om nämnden medgett detta. I nedan

delegationsförteckning medges ingen sådan möjlighet till vidaredelegation. Där anges i stället så kallad ”lägsta delegat” i syfte att öka transparensen, tydligheten och styrningen. Med ”lägsta delegat” avses att beslut får fattas av angiven funktion eller högre chef enligt den generella ersättar- och chefsordningen, om inte annat särskilt anges.

11. Anmälan av delegationsbeslut till kommunstyrelsen

Enligt kommunallagen ska kommunstyrelsen besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till kommunstyrelsen. Det följer av 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § kommunallagen.

Alla beslut som fattas med stöd av delegation *ska* anmälas till kommunstyrelsen och anmälan av delegationsbesluten ska noteras i kommunstyrelsens protokoll. Därmed blir besluten offentliggjorda så att allmänheten har en möjlighet att överklaga de aktuella delegationsbesluten enligt laglighetsprövning. Rätten att överklaga genom laglighetsprövning tillkommer enbart kommunmedlemmar och gäller enbart för de beslut som inte kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

Ett delegationsbeslut som kan överklagas genom laglighetsprövning vinner inte laga kraft om det inte anmäls.[1] Vanligtvis får ett myndighetsbeslut inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft men ett kommunalt beslut (som kan överklagas genom laglighetsprövning) får som huvudregel verkställas genast. Rätten till omedelbar verkställighet får dock inte tillämpas om särskilda skäl talar emot verkställigheten (se 13 kap. 14 § kommunallagen). I en sådan bedömning ska särskild hänsyn tas till om verkställigheten av beslutet kommer att kunna rättas. Om inte anmälningsplikten efterlevs försvåras således möjligheten för kommunmedlemmarna att överklaga och det kan också innebära en viss fördröjning i när ett delegationsbeslut kan verkställas.

Ett annat syfte med anmälan är att kommunstyrelsens ledamöter ska få en fortlöpande information om vilka ärenden som har avgjorts genom delegationsbeslut.

Det är delegatens ansvar att se till att fattade delegationsbeslut blir anmälda till kommunstyrelsen. Delegaten kan försäkra sig om det sistnämnda genom att använda rätt mall i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem. Besluten söks då ut inför varje sammanträde och en samlad anmälan görs av registrator eller kommunsekreterare vid kommunstyrelsens kansli.

12. Utformning av delegationsbeslut

Delegationsbeslut ska vara skriftliga och innehålla uppgifter om:

- vem som har fattat beslutet,
- när beslutet har fattats,
- vad beslutet innehåller,
- ärendets diarienummer och
- med stöd av vilken punkt i delegationsordningen, eller annat stöd för delegationen, som beslutet fattas.

[1] Att beslut ”vinner laga kraft” betyder enkelt uttryckt att tiden för överklagande har gått ut och beslutet kan då verkställas utan risk för att det kommer att ändras av domstol.

Mall för delegationsbeslut finns i ärendehanteringssystemet. Utöver ovan punkter finns flera krav på utformningen av ett beslut som kan överklagas med förvaltningsbesvär. Det är upp till delegaten att säkerställa att dessa krav uppfylls. Det finns inga krav på att delegationsbeslut ska vara egenhändigt undertecknade av delegaten. I samband med att pappershandlingen läggs i akten – för arkivet – bör dock beslutsfattaren signera sitt beslut för att styrka dess äkthet.

Det är delegatens ansvar att se till att fattade delegationsbeslut expedieras till berörda parter.

13. Avgränsning av delegatens beslutanderätt

Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt, om inget annat anges särskilt i delegationslistan nedan.

14. Beslut i kommunallagens mening och andra åtgärder

I delegationsbestämmelserna (6 kap. 37-39 §§ kommunallagen) är det nämndens beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som får delegeras. Kännetecknande för vad som utgör ett *ärende* är att det regelmässigt avslutas genom ett uttalande från nämndens sida som är avsett att få faktiska verkningar för mottagaren i det enskilda fallet. Ett ärende avslutas alltså genom ett beslut av något slag.

Gränsen mellan ärendehandläggning och annan förvaltningsverksamhet (*faktiskt handlande*) är i många fall förhållandevis tydlig. En principiell skillnad mellan åtgärder av det ena och det andra slaget är att handläggningen av ett ärende avslutas med ett beslut av något slag, medan ett faktiskt handlande karaktäriseras av att en anställd på kommunen vidtar en viss faktisk åtgärd. Åtgärder som att hämta sopor och undervisa är exempel på faktiskt handlande som tydligt illustrerar denna form av förvaltningsverksamhet, medan debitering av avfallsavgifter och betygssättning är exempel på verksamhet som innefattar handläggning av ett ärende. Uppgifter som utgör faktiskt handlande ankommer automatiskt på de anställda, utan att nämnderna behöver fatta något beslut.

Vidare är det endast beslut i kommunallagens mening som behöver delegeras. Kännetecknande för ett sådant beslut är att det föreligger alternativa lösningar och att beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar. I den kommunala förvaltningen vidtas en mängd åtgärder inom ärendehandläggning som inte kan anses som beslut i lagens mening. Man talar i sådant fall om *rent förberedande eller rent verkställande åtgärder/beslut*. Några klassiska exempel på rent verkställande beslut är avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa och tilldelning av daghemsplats enligt en klar turordningsprincip. Det får alltså inte finnas utrymme för självständiga bedömningar. Även sådan verksamhet ankommer normalt på de anställda. Rätten för de anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegation. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera.

15. Firmatecknare

Firmatecknare är egentligen en term som inte är tillämpbar i den kommunala organisationen, men då den är ett så vedertaget begrepp inom affärsvärlden har det även kommit att användas i den kommunala organisationen.

Att teckna kommunens firma är en verkställighetsåtgärd och kräver att det redan finns ett fattat beslut, antingen ett nämndbeslut eller ett delegationsbeslut. Att vara firmatecknare för en kommun innebär således inte rätten att fatta beslut. Firmateckning inom den kommunala

organisationen ska förstås som att firmatecknaren med sin underskrift garanterar att det finns ett beslut som stödjer det som underskriften förbinder kommunen att åta sig. Att ingå avtal är ett beslut, att teckna avtal är verkställighet av beslutet att ingå avtal.

16. Rätt att underteckna handlingar och teckna kommunens firma

I första hand gäller de bestämmelser gällande undertecknande av handlingar som finns i fullmäktiges gemensamma reglemente till nämnderna. Som ett komplement beslutar kommunstyrelsen särskilt vilka funktioner som har rätt att teckna kommunens firma. Detta anges i kommunstyrelsens beslut om firmatecknare.

1 ALLMÄNNA JURIDISKA ÄRENDEN				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
1.1	Beslut i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens beslut inte kan avvaktas.	Kommunstyrelsens ordförande	Ska användas mycket restriktivt.	6 kap. 39 § kommunallagen
1.2	Beslut om svar eller beslut att avstå att svara på myndigheters remisser, skrivelser och andra framställningar vilka ställts till kommunstyrelsen eller annat kommunalt organ, men som kan anses hänförliga till kommunstyrelsen och som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.	Kommundirektör Förvaltningschef	Delegationen gäller inte i de fall någon annan utsetts som delegat i ett specifikt ämne som till exempel beslut om yttra sig i arkivfrågor, upphandlingsärende eller inom frågor gällande väg och trafikfrågor.	
1.3	Beslut att helt eller delvis avslå begäran från enskild om att få ta del av allmän handling, eller att lämna ut en allmän handling med förbehåll som inskränker den enskildes rätt att röja innehållet eller annars förfoga över den.	Kommundirektör Förvaltningschef Kanslichef Kommunjurist	Utlämnade av allmän handling eller uppgift anses vara verkställighet. För upphandling se även punkt 6.9.	2 kap. 15-16 §§ tryckfrihetsförordningen offentlighets- och sekretesslagen
1.4	Besluta om att helt eller delvis avslå en annan myndighets begäran att få ta del av en handling eller på annat sätt få del av en uppgift.	Kommundirektör Förvaltningschef Kanslichef	Utlämnade av handling eller uppgift anses vara verkställighet.	6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen lag (2024:307) om uppgiftsskyldighet

		Kommunjurist		för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna
1.5	Beslut att avgift för en avskrift eller kopia av en allmän handling ska betalas helt eller delvis innan avskriften eller kopian lämnas ut.	Kanslichef	Restriktiv tillämpning	6 kap. 1 a § offentlighets- och sekretesslagen
1.6	Beslut om att helt eller delvis avslå enskilds begäran om att själv få använda tekniska hjälpmedel för automatiserad behandling som myndigheten förfogar över för att få ta del av upptagningar för automatiserad behandling.	Kanslichef	Godtagande av begäran anses vara verkställighet.	6 kap 6 § offentlighets- och sekretesslagen
1.7	Beslut inom ramen för kommunens tillstånds- och	Kommunsekreterare		Spellagen (2018:1138)

	tillsynsverksamhet avseende lotteriärenden.			
1.8	Beslut att avvisa överklagande som inkommit för sent, om det överklagade beslutet har fattats med stöd av delegation.	Beslutsfattaren på det överklagade beslutet	Rättidsprövning som inte innebär avvisning anses vara verkställighet.	45 § förvaltningslagen
1.9	Beslut att avvisa överklagande som inkommit för sent, om det överklagade beslutet har meddelats av utskott, kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.	Kommundirektör Förvaltningschef Kanslichef	Rättidsprövning som inte innebär avvisning anses vara verkställighet.	45 § förvaltningslagen
1.10	Beslut att ändra beslut enligt förvaltningslagen.	Beslutsfattaren på det ursprungliga beslutet		37 och 38 § förvaltningslagen
1.11	Beslut om rättelse av uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende i beslut meddelat på delegation.	Beslutsfattaren på det ursprungliga beslutet	Gäller vid beslut som innebär myndighetsutövning.	36 § förvaltningslagen
1.12	Beslut att överklaga en dom eller ett myndighetsbeslut och i samband därmed lämna yttrande till överprövningsinstans och i förekommande fall begära inhibition eller annat interimistiskt beslut samt att återkalla överklagan.	Kommundirektör Förvaltningschef	Gäller ej överklagande till högsta instans. För upphandling – se avsnitt 6.	

1.13	Beslut att yttra sig till överprövningsinstans i samband med att ett delegationsbeslut överklagas.	Kommundirektör Förvaltningschef	Gäller, till skillnad från 1.12, när ett beslut fattat av delegat under KS blir överklagat. För upphandlingsärenden – se avsnitt 6.	
1.14	Besluta att befullmäktiga ombud att föra kommunstyrelsens talan inför domstol eller andra myndigheter eller vid övriga förrättningar.	Kommundirektör	Gäller inte i de fall särskilda delegater utsetts, t.ex. i avsnittet om personalärenden för arbetsrättsliga tvister. För upphandlingsärenden – se avsnitt 6	
1.15	Beslut om att föra en civilrättslig eller andra former av talan än här reglerade.	Kommundirektör	För upphandlingsärenden – se avsnitt 6	
1.16	Beslut att bevilja skadestånd på grund av skada som förorsakats av verksamheter under kommunstyrelsen om skadeståndet uppgår till maximalt ett prisbasbelopp.	Kommundirektör Förvaltningschef	Gäller i de fall kommunens försäkringsbolag inte utreder ärendet. Prisbasbelopp enligt det år skadeståndet beviljas (2 kap. socialförsäkringsbalken). För upphandlingsärenden – se avsnitt 6.	
1.17	Beslut att avslå en framställning om att avgöra ett ärende, 12 § FL.	Enhetschef inom sitt verksamhetsområde		12 § förvaltningslagen

		Handläggare på ärendet		
1.18	Beslut om att handläggningen helt eller delvis ska vara muntlig, om det inte är olämpligt.	Handläggare på ärendet		9 § förvaltningslagen
1.19	Beslut att ett ombud eller biträde som är olämpligt för sitt uppdrag inte längre får medverka i ärendet.	Enhetschef inom sitt verksamhetsområde		14 § förvaltningslagen
1.20	Beslut att förelägga part eller ombud att styrka ombudets behörighet genom en fullmakt.	Enhetschef inom sitt verksamhetsområde		15 § förvaltningslagen
1.21	Beslut att förelägga den enskilde att avhjälpa en brist i en framställning, om bristen medför att framställningen inte kan läggas till grund för prövningen i sak.	Enhetschef inom sitt verksamhetsområde		20 § förvaltningslagen
1.22	Beslut att godkänna eller inte godkänna inkomna så kallade ”Håbo-förslag” (e-förslag).	Kommunsekreterare	E-förslagen kallas på kommunens hemsida för ”Håboförslaget”.	Krav på förslagen regleras i kommunfullmäktiges arbetsordning under rubriken E-förslag.
1.23	Beslut att ingå förlikningsavtal där beloppet uppgår till max 10 prisbasbelopp.	Kommundirektör	Prisbasbelopp enligt det år avtalet tecknas (2 kap. socialförsäkringsbalken).	

			För upphandlingsärenden – se avsnitt 6	
1.24	Beslut att remittera ärenden, inklusive motioner och medborgarförslag, till annan nämnd eller instans, för beredning eller yttrande.	Kommundirektör Förvaltningschef	Gäller remittering både inom kommunen och externt.	
1.25	Besluta om att nominera personer till Länsstyrelsen länsmiddag eller liknande nomineringar	Kommunstyrelsens ordförande		

2 Personuppgiftsfrågor och dataskydd				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
2.1	Beslut med anledning av framställningar som enskilda gör med stöd av dataskyddsförordningen.	Säkerhetschef	IT bör involveras i beredningen vid behov när framställningen rör teknisk åtkomst, e-post, loggar, lagring, system eller annan del av kommunens IT-miljö.	Dataskyddsförordningen (GDPR)
2.2	Besluta om att anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet eller enbart dokumentera händelsen.	Kommundirektör Förvaltningschef	Avser incidenter inom respektive verksamhetsområde. Dataskyddsombudet deltar rådgivande. Vid behov ska samråd ske med IT när framställningen gäller	

			system, loggar, e-post, lagring, sökbarhet eller teknisk åtkomst.	
2.3	Beslut om att utse ersättare för dataskyddsombud för en period om högst sex veckor.	Kommundirektör		
2.4	Beslut om att ingå personuppgiftsavtal.	Den som är behörig att ingå avtal till vilket ett personuppgifts-biträdesavtal bifogas	Vid behov ska samråd ske med IT när teknisk lösning, integrationsmönster, lagring, åtkomst eller säkerhetskrav är avgörande.	

3 Arkiv				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
3.1	Besluta om att arkivmyndigheten övertar, eller nekar ett övertagande av, arkiv från myndighet som står under dess tillsyn.	Kommunarkivarie		9 § arkivlag
3.2	Besluta om att arkivmyndigheten ensidigt övertar arkiv från en myndighet som står under dess tillsyn, i samband med tillsyn	Kommunarkivarie		9 § arkivlag

3.3	Beslut om att avge arkivmyndighetens yttrande över de kommunala myndigheternas och bolagens förslag till dokumenthanteringsplaner, arkivbeskrivningar och gallringsutredningar, antagande av styrdokument eller organisationsförändringar/ förändrade arbetssätt som påverkar arkivbildningen m.m. samt samrådsremisser från andra myndigheter.	Kommunarkivarie		Riktlinjer för hantering av arkiv

4. EKONOMIÄRENDEN				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
4.1	Beslut om omsättning och inlösen av upptagna lån.	Ekonomichef		
4.2	Beslut om upptagande av budgeterad upplåning och beslut om att ingå avtal om räntesäkringsinstrument, i enlighet med av fullmäktige fastställd finanspolicy.	Ekonomichef		
4.3	Beslut om avskrivning av fordran under ett prisbasbelopp.	Ekonomichef		

4.4	Beslut om anstånd med betalning av fordran.	Ekonomichef Avfallschef VA-chef	Beslut får tas inom respektive delegats ansvarsområde. Ekonomichef har mandat att fatta beslut om anstånd i samtliga områden oaktat ersättarordningen i inledande avsnitt 6.	
4.5	Beslut om försäljning av uttjänta inventarier, datorer och övrig utrustning.	Ekonomichef		
4.6	Beslut om uppdatering av borgensavgifter	Ekonomichef		

5 DONATIONSÄRENDEN				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
5.1	Beslut om placering av donationsmedel	Ekonomichef		

6 UPPHANDLING

Avsnitt 6 omfattar beslut i upphandlingsärenden, enligt tillämplig upphandlingslagstiftning, samt beslut rörande upphandlade avtal inom kommunstyrelsens verksamhetsområde. Avsnittet omfattar inte hyresavtal, lokalhyresavtal, leasingavtal, samverkansavtal eller andra icke upphandlade avtal.

Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**

6.1	Beslut om att inleda upphandling a) avseende upphandlingar med värde understigande direktupphandlingsgränsen b) Avseende upphandlingar med värde överstigande direktupphandlingsgränsen	a) Budgetansvarig chef Upphandlingschef b) Upphandlingschef	Om värdet av upphandlingen är 100 000 kronor eller högre ska godkännande inhämtas av upphandlingschef. Såväl behovsägande verksamhet som upphandlingsenheten har skyldighet att bedöma när behov kräver upphandling. Behovsägande verksamhet ska beställa upphandling från upphandlingsenheten när de identifierat upphandlingspliktigt behov överstigande direktupphandlingsgränsen.	Tillämplig upphandlingslagstiftning
6.2	Beslut om tilldelning och beslut om att avbryta upphandling.	Upphandlingschef		Tillämplig upphandlingslagstiftning
6.3	Beslut om att förlänga eller ändra upphandlat avtal i enlighet med avtalsvillkor eller tillåten ändring enligt 17 kap. LOU.	Upphandlingschef		Tillämplig upphandlingslagstiftning
6.4	Beslut om att säga upp upphandlat avtal enligt uppsägningsklausul.	Upphandlingschef		Tillämplig upphandlingslagstiftning

6.5	Beslut om att häva upphandlat avtal eller besluta om annan förtida uppsägning av upphandlat avtal på grund av avtalsbrott eller annat skäl.	Upphandlingschef	Vid behov efter samråd med kommunjurist	Avtalslagen och tillämplig upphandlingslagstiftning
6.6	Beslut om att påkalla avtalsenlig sanktion i upphandlat avtal, såsom vite, prisavdrag, rättelse, tillfälligt beställningsstopp eller annan avtalsenlig påföljd.	Upphandlingschef		Avtalslagen och tillämplig upphandlingslagstiftning
6.7	Beslut om att ingå förlikningsavtal i upphandlings- eller avtalsrättslig tvist avseende upphandlat avtal. a) Upp till en miljon kronor b) Över en miljon kronor	a) Upphandlingschef b) Kommundirektör för kommunledningsförvaltningen och förvaltningschef för dess förvaltning	a) Vid behov efter samråd med kommunjurist och kommundirektör b) Vid behov efter samråd med upphandlingschef	Avtalslagen och rättegångsbalken
6.8	Beslut om deltagande i upphandling samordnad av andra upphandlande myndigheter och/eller inköpscentraler.	Upphandlingschef		Tillämplig upphandlingslagstiftning
6.9	Beslut att helt eller delvis avslå begäran att få ta del av allmän handling, eller att	Upphandlingschef	Gäller även efter avslutad upphandling och efter avtalstecknande. Gäller endast	offentlighets- och sekretesslagen

	lämna ut sådan handling med förbehåll, när begäran avser upphandlingsärende eller upphandlat avtal som förvaras hos kommunstyrelsen.	Kommunjurist	när kommunstyrelsen är förvarande myndighet.	2 kap. tryckfrihetsförordningen
6.10	Beslut att i upphandlingsärenden att överklaga annan myndighets beslut eller dom från domstol, avge yttrande eller begära inhibition i sådana ärenden eller mål samt återkalla överklagan.	Upphandlingschef	Delegationen avser således i så kallade förvaltningsrättsliga ärenden, till skillnad mot civilrättsliga mål som regleras i nästa avsnitt.	
6.11	Beslut i civilrättsliga domstolsprocesser.	Upphandlingschef	Beslut kan till exempel avse att stämma motpart eller inge svaromål.	
6.12	Beslut om att befullmäktiga ombud i så väl förvaltningsrättsliga som civilrättsliga processer som är kopplade till upphandling eller inköp.	Upphandlingschef	För övriga processer, se avsnitt 2.	

7 LEASING				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
7.1	Beslut att ingå leasingavtal för fordon och maskiner med ett värde av högst 50 prisbasbelopp och med en avtalstid på som längst 5 år	Kommundirektör Förvaltningschef Avdelningschef Enhetschef	Inom ramen för respektive verksamhetsområde	

8 LOKALFRÅGOR				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/ Vidaredelegation**	**Författning**
8.1	Beslut om hyrestillägg för externa kunder för hyresgästanpassningar till ett värde av högst 50 prisbasbelopp	Fastighetschef	Ärendet ska föredras i lokalberedningsgrupp före beslut fattas.	
8.2	Beslut om in- och uthyrning av lokal för en tid av längst 10 år och till en årshyra av högst 1 500 000 kronor	Fastighetschef	Ärendet ska föredras i lokalberedningsgrupp före beslut fattas.	
8.3	Beslut om uppsägning av lokalhyresavtal för villkorsändring/avflyttning	Fastighetschef	Ärendet ska föredras i lokalberedningsgrupp före beslut fattas.	

8.4	Beslut om uppsägning av bostadshyresavtal för villkorsändring/avflyttning	Fastighetschef	Ärendet ska föredras i lokalberedningsgrupp före beslut fattas	

9 SÄKERHET OCH BEREDSKAP				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
9.1	Beslut om ansökan om registerkontroll	Säkerhetsskyddschef	Avser beslut om att initiera registerkontroll.	3 kap. 11-12 §§ säkerhetsskyddslagen (2018:585)
9.2	Beslut i ärenden om säkerhetsprövning	Säkerhetsskyddschef		3 kap. 4§ säkerhetsskyddslagen (2018:585)
9.3	Beslut om att förordna tjänsteperson i beredskap.	Kommundirektör		Beslut kommunstyrelsen 2019-09-16, § 180
9.4	Beslut om att utse biträdande signalskyddschef	Kommundirektör	I samråd med säkerhetsskyddschef	1 kap. 8 § Försvarsmaktens föreskrifter om signalskyddstjänsten (FFS 2021:1)
9.5	Beslut om begäran Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) för kommunen	Kommundirektör Säkerhetschef		lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten

		VA-chef		
9.6	Beslut om att fastställa kommunövergripande säkerhetsskyddsanalys	Kommundirektör		2 kap. 10§ Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2022:1)
9.7	Beslut om säkerhetsskyddsbedömning av om verksamhet, information eller objekt omfattas av säkerhetsskydd	Säkerhetsskyddschef	Avser operativa och verksamhetsspecifika bedömningar	2 kap. 1-2 §§ säkerhetsskyddslagen (2018:585)
9.10	Beslut att avge kommunens yttrande i ärenden rörande allmän kamerabevakning.	Säkerhetschef		Kamerabevaknings-lagen

10 REPRESENTATION				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
10.1	Beslut om representation och uppvaktningar av förtroendevalda.	Kommunstyrelsens ordförande	Om frågan inte hanteras i kommunens regler för uppvaktning av anställda och förtroendevalda. I sådant fall anses det vara verkställighet	
10.2	Beslut om representation och uppvaktningar av anställda.	Kommundirektör	Om frågan inte hanteras i kommunens regler för	

			uppvaktning av anställda och förtroendevalda. I sådant fall anses det vara verkställighet	

11 FÖRMÅNER FÖRTROENDEVALDA				
Nr	**Delegation/Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
11.1	Beslut om förtroendevaldas deltagande i kurser och konferenser samt beslut huruvida ersättning ska utgå: a) Kostnad upp till ett halvt prisbasbelopp b) Kostnad över ett halvt prisbasbelopp.	a) Kommunstyrelsens ordförande b) Kommunstyrelsens personal- och förhandlingsutskott.		
11.2	Beslut om kommunstyrelsens ordförandes deltagande i kurser och konferenser.	Kommunstyrelsens personal- och förhandlingsutskott.		

12 IT, digitalisering och cybersäkerhet				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	
12.1	Beslut om att godkänna, avslå eller villkora anslutning av	IT-chef	Samråd bör ske vid behov med t.ex.	

	system, tjänster, integrationer eller teknisk utrustning till kommunens gemensamma IT-miljö.		informationssäkerhetsfunktion, juridisk funktion, dataskydd, arkiv eller upphandling beroende på ärendets art.	
12.2	Beslut om att godkänna, avslå eller villkora extern leverantörs eller annan parts tekniska anslutning, fjärråtkomst eller åtkomst till kommunens IT-miljö	IT-chef	Samråd bör ske vid behov med t.ex. informationssäkerhetsfunktion, juridisk funktion, dataskydd, arkiv eller upphandling beroende på ärendets art.	
12.3	Beslut om att i enskilda ärenden fastställa eller villkora tekniska säkerhetskrav avseende system, tjänster, utrustning eller anslutningar till kommunens IT-miljö.	IT-chef	Samråd bör ske vid behov med informationssäkerhetsfunktion och berörd verksamhet dock inte om en uppkommen situation medför risk, sårbarhet, störning eller incident och ett skyndsamt beslut därför är nödvändigt. Beslutsmandatet kan t.ex. gälla • krav på MFA innan system får anslutas • krav på loggning och spårbarhet • krav på segmentering eller särskild nätplacering • krav på att viss integration bara får ske under vissa tekniska villkor	

12.4	Beslut om att tillfälligt begränsa, blockera eller stänga av åtkomst till system, tjänst, integration, konto, klient, nätverkssegment eller teknisk utrustning vid risk, sårbarhet, störning eller IT-säkerhetsincident.	IT-chef	Samråd bör vid behov ske med informationssäkerhetsfunktion och berörd verksamhet, dock inte om en uppkommen situation medför risk, sårbarhet, störning eller incident och ett skyndsamt beslut därför är nödvändigt.	
12.5	Beslut om att godkänna, avslå eller villkora driftsättning av nytt eller väsentligt förändrat system efter genomförd rutin, samråd och dokumenterad riskbedömning.	IT-chef	Samråd bör ske vid behov med t.ex. informationssäkerhetsfunktion, juridisk funktion, dataskydd, arkiv eller upphandling beroende på ärendets art.	Se Rutin vid nytt eller väsentligt förändrat system (KS 2023/01547 nr 123631).
12.6	Beslut om att godkänna, avslå eller villkora införande eller anslutning av AI-funktion, AI-tjänst eller annan ny digital teknik i kommunens gemensamma IT-miljö eller i kommunens systemstöd.	IT-chef	Samråd bör ske vid behov med t.ex. informationssäkerhetsfunktion, juridisk funktion, dataskydd, arkiv eller upphandling beroende på ärendets art.	
12.7	Beslut om att avslå fortsatt användning eller att villkora fortsatt drift av system, tjänst eller teknisk lösning som inte uppfyller kommunens krav på säkerhet, förvaltning, kompatibilitet, support eller regelefterlevnad.	IT-chef		

13 PERSONALFRÅGOR				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
Anställning inklusive fastställande av lön vid nyanställning				
13.1	Beslut om anställning och lönesättning av förvaltningschef.	Kommundirektör	Beslut får ske först efter samråd med personal- och förhandlingsutskott och berörd nämnd.	
13.2	Beslut om anställning och lönesättning av övriga chefer.	Närmaste chef på nivån över den chef som ska anställas	Lönesättning ska ske i samråd med HR-chef	
13.3	Beslut om anställning och lönesättning av övrig personal.	Närmaste chef	Lönesättning ska ske i samråd med HR-chef vid avvikelse från kommunens gällande lönestruktur.	
13.4	Beslut om att utse ersättare för kommundirektör vid frånvaro överstigande två månader.	Personal- och förhandlingsutskott.		
13.5	Beslut om att utse ersättare för kommundirektör vid frånvaro understigande två månader.	Kommundirektör vid planerad ledighet Kommunstyrelsens ordförande vid oplanerade frånvaro.		

13.6	Beslut om att utse ersättare då förvaltningschef är frånvarande.	Kommundirektör		
13.7	Beslut om att utse ersättare då övriga chefer är frånvarande.	Närmaste chef		
Ledighet				
13.8	Beslut om avbrytande av semesterledighet.	Närmaste chef	Efter samråd med HR	
13.9	Beslut om avslag på begärd förläggning av studieledighet.	Närmaste chef	Efter samråd med HR	Lag (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning
13.10	Beslut om avslag på begärd ledighet för enskild angelägenhet (AB § 32).	Närmaste chef	Efter samråd med HR	
13.11	Beslut avseende begäran om ledighet för fackligt uppdrag.	Närmaste chef	Efter samråd med HR	
13.12	Beslut avseende begäran om bibehållna anställningsförmåner i samband med ledighet för fackligt uppdrag.	Närmaste chef	Efter samråd med HR	

Annan ledighet				
13.13	Beslut avseende begärd ledighet utöver vad som reglerats i lag och avtal upp till 6 månader.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR	
13.14	Beslut om beviljande av begärd ledighet utöver vad som reglerats i lag och avtal längre än 6 månader.	HR-chef		
Facklig samverkan och förhandling				
13.15	Beslut om utse arbetsgivarföreträde i samverkan eller förhandling enligt 11-14 §§, 19 § och 38 § MBL i frågor rörande förvaltningens verksamhetsområden.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR	
13.16	Beslut om utse arbetsgivarföreträde i tvisteförhandlingar.	HR-chef		
13.17	Beslut om att ingå kommungemensamma kollektivavtal.	HR-chef	Även lönekollektivavtal. Personal- och förhandlingsutskottet ska informeras efter att sådana avtal tecknats.	
13.18	Beslut om att ingå lokala kollektivavtal av mindre påverkan	HR-chef		

	på verksamheten och som inte har principiell innebörd för kommunen.			
Övriga lönebeslut och anställningsförmåner				
13.19	Beslut om fastställande av lön för kommundirektör i samband med allmän löneöversyn samt löneförmåner för kommundirektör.	Personal- och förhandlingsutskott		
13.20	Beslut om fastställande av löneförmåner för förvaltningschef.	Kommundirektör	Efter samråd med Personal- och förhandlingsutskott.	
13.21	Beslut om att ingå överenskommelse med arbetstagare om lön utöver allmän löneöversyn.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR-chef. Restriktiv tillämpning. Ska motiveras av chef som föreslår lönetillägget.	
13.22	Beslut om lönetillägg.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR-chef. Restriktiv tillämpning. Ska motiveras av chef som föreslår lönetillägget.	
13.23	Beslut rörande andra anställningsförmåner än lön gällande övrig personal.	Kommundirektör	Efter samråd med HR-chef. Restriktiv tillämpning.	

		Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning		
13.24	Beslut om att införa personalförmån utan direkt förmånskostnad för arbetsgivaren.	Kommundirektör	Efter samråd med HR-chef	
13.25	Beslut om fastställande av särskilda direktiv i samband med förhandlingar och lönebildning.	Personal- och förhandlingsutskott.		
13.26	Beslut om inriktningsbeslut vid pågående stridsåtgärd.	Personal- och förhandlingsutskott.		
13.27	Beslut om särskilda satsningar för specifika grupper av anställda i syfte att öka arbetsgivarens attraktivitet.	Personal- och förhandlingsutskott.	Efter förslag på inriktning från HR-avdelningen.	
13.28	Beslut om överenskommelse om löneväxling till pensionspremie	HR-chef		
13.29	Beslut om ingångslöner för yrkesgrupper.	HR-chef		Årsvis
13.30	Beslut om lönespann för yrkesgrupper.	HR-chef		Årsvis
Övrigt				
13.31	Beslut om disciplinpåföljd – varning (AB § 11).	Kommundirektör eller	Efter samråd med HR-chef.	

		Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Underrättelse ska ske till berörd facklig organisation. Omfattar inte varning för kommundirektör.	
13.32	Beslut avseende förbud om bisyssla (AB § 8) för kommundirektör.	Personal- och förhandlingsutskott.	Att godkänna bisyssla utgör verkställighet.	
13.33	Beslut avseende förbud om bisyssla (AB § 8) för förvaltningschef.	Kommundirektör	Att godkänna bisyssla utgör verkställighet.	
13.34	Beslut avseende förbud om bisyssla (AB § 8) för övriga chefer.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Att godkänna bisyssla utgör verkställighet.	
13.35	Beslut avseende förbud om bisyssla (AB § 8) för övrig personal.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Att godkänna bisyssla utgör verkställighet.	
13.36	Beslut om stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 av förvaltningschef mot dennes önskan	Kommundirektör	Efter samråd med kommunstyrelsens personal- och förhandlingsutskott.	
13.37	Beslut om stadigvarande förflyttning enligt AB § 6 av	Kommundirektör	Efter samråd med HR-chef.	

	övriga chefer och personal mot dennes önskan.	Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning		
13.38	Beslut om avsked av förvaltningschef.	Kommundirektör	Efter samråd med kommunstyrelsens-personal- och förhandlingsutskott.	
13.39	Beslut om avsked av övriga chefer och personal	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR-chef.	
13.40	Beslut om uppsägning på grund av arbetsbrist eller personliga förhållanden gällande förvaltningschef.	Kommundirektör	Efter samråd med HR-chef.	
13.41	Beslut om uppsägning på grund av arbetsbrist eller personliga förhållanden gällande övriga chefer och personal.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning	Efter samråd med HR-chef.	
13.42	Beslut om avstängning enligt AB § 10.	Kommundirektör Förvaltningschef inom respektive nämnds förvaltning.	Efter samråd med HR.	

13.43	Beslut om inrättande av ny befattningsbenämning.	HR-chef		

14 GATOR, PARKER, SIMHALL OCH ANLÄGGNINGAR				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
14.1	Beslut om att bevilja, avslå eller återkalla begäran om grävningstillstånd.	Handläggare på ärendet		
14.2	Beslut om att bevilja, avslå eller återkalla begäran om trafikanordningsplan.	Handläggare på ärendet		
14.3	Beslut om vite vid överträdelse vid grävning eller avsaknad av grävtillstånd samt överträdelse av trafikanordningsplan eller avsaknad av trafikanordningsplan.	Enhetschef på enheten för offentlig miljö Handläggare på ärendet		
14.4	Beslut om föreskrifter avseende bärighetsklass.	Trafikingenjör	Efter inhämtande av yttrande från Polismyndigheten.	4 kap. 11 § trafikförordningen (1998:1276).
14.5	Beslut om - föreskrifter enligt 10 kap. trafikförordningen - lokala trafikföreskrifter och	Enhetschef på enheten för offentlig miljö	En föreskrift enligt 10 kap. trafikförordning kan till exempel vara beslut om hastighetsbegränsningar.	10 kap trafikförordning (1998:1276)

	- tillfälliga lokala trafikföreskrifter - väghållarbeslut			
14.6	Beslut om undantag med stöd av 13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276).	Trafikingenjör	Innefattar bland annat beslut över undantag från lokala trafikföreskrifter och transportdispenser med mera.	13 kap. 3 § trafikförordningen (1998:1276).
14.7	Beslut om yttrande över remisser gällande undantag med stöd av 13 kap. trafikförordningen (1998:1276).	Trafikingenjör	Avser remisser om transportdispenser.	
14.8	Besluta om att bevilja, avslå samt återkalla parkeringstillstånd för rörelsehindrade.	Handläggare på Kontaktcenter Handläggare på enheten för offentlig miljö	Handläggare på Kontaktcenter utgör i första hand delegat. Om handläggare på Kontaktcenter inte kan fatta beslut träder handläggare på enheten för offentlig miljö in som delegat i stället för den ordinarie ersättarordningen.	13 kap 8 § trafikförordning och Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (TSFS 2009:73)
14.9	Beslut om yttrande över remisser om föreskrifter och lokala trafikföreskrifter med stöd av trafikförordningen (1998:1276).	Trafikingenjör		Trafikförordningen (1998:1276)

14.10	Beslut om flyttning av fordon.	Handläggare med särskild behörighet för fordonsflytt.	Gäller även om åtgärden läggs ut på entreprenad.	2 § lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall och 2 § förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
14.11	Beslut om förordnande av parkeringsvakter.	Enhetschef på Enheten för offentlig miljö		6 § lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.
14.12	Beslut om yttrande till Polismyndigheten avseende upplåtelse av offentlig plats och allmänna sammankomster.	Handläggare på ärendet		3 kap. 2 § ordningslagen (1993:1617)
14.13	Beslut om att tillfälligt ändra öppettider för, eller stänga a) idrottsanläggningar b) simhall	a) chef för fritid- och föreningsenheten b) enhetschef för Simhallen		
14.14	Ansöka om tillträdesförbud för badanläggning	Förvaltningschef		lag (2021:34) om tillträdesförbud till butiker, badanläggningar och bibliotek

14.15	Beslut om att begära återkallelse av tillstånd för användande av offentlig plats hos polismyndigheten	Avdelningschef på planering och utveckling Enhetschef på enheten för offentlig miljö		Ordningslagen (1993:1617)
14.16	Beslut gällande vägvisning enligt stöd av 2 kap. 13a § vägmärkesförordningen (2007:90).	Trafikingenjör		2 kap. 13a § vägmärkesförordningen (2007:90).

15 VATTEN- OCH AVLOPP				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
15.1	Beslut om anslutning till allmän VA-anläggning för fastighet utanför verksamhetsområdet.	VA-chef		
15.2	Beslut om att ingå avtal med fastighetsägare om avgift som inte regleras i VA-taxan.	VA-chef		38 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)
15.3	Besluta om avstängning av vattenförsörjningen.	VA-chef		43 § lag (2006:412) om allmänna

				vattentjänster (vattentjänstlagen)
15.4	Fatta beslut om begränsningar i vattenförbrukningen enligt ABVA.	VA-chef		
15.5	Beslut om att medge avvikelser eller undantag enligt ABVA eller taxebestämmelserna.	VA-chef		
15.6	Beslut om att bestämma förbindelsepunkter inom den allmänna VA- anläggningens verksamhetsområde	VA-ingenjör		12 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)
15.7	Beslut om att ingå avtal med fastighetsägare om särskilda villkor för användningen av den allmänna VA-anläggningen	VA-chef		22 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)
15.8	Beslut om att vattenförbrukningen för en fastighet tillsvidare inte ska fastställas via mätning utan beräknas istället.	VA-handläggare		19 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)
15.9	Beslut om att ansöka om ledningsrätt för VA-ledningar	VA-ingenjör		ledningsrättslagen (1973:1144)

15.10	Beslut om att bedöma behovet av vattentjänst inom området.	VA-chef		6 § lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen)

16 AVFALLSVERKSAMHET				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
16.1	Beslut om att anvisa hämtningsplats för enskilda eller grupp av fastighetsinnehavare utanför fastigheten.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		40 § avfallsföreskrifter
16.2	Beslut om att godkänna uppställningsplats för kärl.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		41 § avfallsföreskrifter
16.3	Besluta om ändring av abonnemang.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		54 § avfallsföreskrifter
16.4	Beslut om undantag från krav på utsortering av matavfall.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		64 § avfallsföreskrifter
16.5	Beslut om undantag för gemensamma behållare och gemensamhetslösning.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		65 § avfallsföreskrifter

16.6	Beslut om utsträckt hämtningsintervall.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		66-67 §§ avfallsföreskrifter
16.7	Beslut om uppehåll i hämtning.	Avfallssamordnare Avfallshandläggare		68-69 §§ avfallsföreskrifter
16.8	Beslut om yttrande till tillsynsansvarig myndighet i Håbo kommun gällande undantag från Håbo kommuns avfallsföreskrifter, avfallsförordning och miljöbalken.	Avfallschef		
16.9	Beslut om att tillfälligt ändra öppettider för, eller stänga återvinningscentralen.	Avfallschef		

17 PLAN, EXPLOATERING OCH MARKFÖRVALTNING				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
17.1	Beslut om att ingå avtal som belastar kommunens fastigheter med servitut, arrende eller annan nyttjanderätt.	Förvaltningschef	Innefattar även rätt att upphäva eller ändra sådan uppkommen rättighet.	

17.2	Beslut om att ingå avtal som belastar kommunens fastigheter med ledningsrätt.	Förvaltningschef	Innefattar även rätt att upphäva eller ändra sådan uppkommen rättighet.	
17.3	Beslut om att ingå avtal som belastar kommunens tomtmarker med ledningsrätt.	Förvaltningschef		
17.4	Beslut om att ingå avtal som tillförsäkrar kommunen rätt till servitut, ledningsrätt, arrende eller annan nyttjanderätt i av annan ägd fastighet med ersättningar upp till 30 prisbasbelopp.	Förvaltningschef	Innefattar även rätt att upphäva eller ändra sådan uppkommen rättighet.	
17.5	Beslut om att ingå avtal som tillförsäkrar kommunen ledningsrätt.	Förvaltningschef		
17.6	Beslut om att ansöka om och företräda kommunen vid lantmäteriförrättningar samt godkänna sådana förrättningar och i anslutning till det belasta kommunens fastigheter med servitut och träffa överenskommelse upp till 10 prisbasbelopp.	Förvaltningschef		Fastighets-bildningslagen (1970:988)
17.7	Beslut i ärenden rörande inteckningar i fastigheter enligt jordabalken.	Ekonomichef		22 kap. jordabalken

17.8	Beslut om att ansöka till inskrivningsmyndigheten och besluta i ärenden rörande inskrivning i fastighetsregistret enligt jordabalken.	Förvaltningschef		23 kap. jordabalken
17.9	Beslut om att ansöka till inskrivningsmyndigheten och besluta i ärenden rörande tomtmark, gällande inskrivning i fastighetsregistret enligt jordabalken.	Förvaltningschef		
17.10	Beslut om att ingå avtal för fastighetsreglering av fastighet eller fastighetsdel gällande: - köp av mark - försäljning av mark - byte av mark - inlösen av mark - överenskommelse om markreglering. Gäller där köpeskilling eller ersättning per avtal inte överstiger 200 prisbasbelopp.	Förvaltningschef	Gäller avtal som ryms inom kommunstyrelsen beslutanderätt enligt fullmäktiges bemyndigande. Det prisbasbelopp som gäller det år avtal ingås (prisbasbelopp som fastställs av regeringen). Prisbasbelopp enligt det år avtalet ingås (2 kap. socialförsäkringsbalken)	Reglemente för kommunstyrelsen (KS2024/1407) 2 § p. 1 och 2. Jordabalken 4 kap. Plan och bygglag (2010:900) 1 kap. och 10 kap. Fastighetsbildnings lagen (1970:988) Lag om exploateringssam-verkan (1987:11)

				Miljöbalken (1998:808)
17.12	Beslut om att ge medgivande för överlåtelse av exploateringsavtal och exploateringsavtal med marköverlåtelse.	Förvaltningschef		
17.13	Beslut om att motta, reducera, byta och återlämna säkerheter såsom pantbrev, bankgaranti eller moderbolagsborgen.	Förvaltningschef		
17.14	Beslut om att avge yttrande över remisser angående bygglovsärenden när kommunen är berörd som ägare av fastigheten och marken inte utgörs av allmän platsmark.	Förvaltningschef		
17.15	Beslut om att avge yttrande i bygglovsärenden gällande detaljplanekrav enligt plan- och bygglagen.	Avdelningschef för planering och utveckling		Plan- och bygglagen (2010:900)
17.16	Beslut om att ansöka om omprövning samt upphörande av dikningsföretag samt fastställa yrkanden och godkännanden.	Förvaltningschef		

17.17	Beslut om att bevilja eller avslå ansökan om upplåtelse av mark för tillfälliga och särskilda ändamål.	Förvaltningschef		
17.18	Beslut om en detaljplan kan komma att innebära betydande miljöpåverkan.	Planarkitekt	Beslut sker efter utredning av betydande miljöpåverkan (UBM) och avgör om detaljplanen kan handläggas med standardförfarande eller om utökat förfarande krävs. Utredningen granskas av länsstyrelsen under samrådet.	5 kap. 11a § plan- och bygglagen (2010:900) 6 kap. miljöbalken (1998:808)
17.19	Beslut om att avvisning av överklagande som inkommit för sent gällande beslut att anta detaljplan.	Förvaltningschef		
17.20	Beslut om att för kommunens räkning ingå plankostnadsavtal.	Avdelningschef för planering och utveckling		
17.21	Beslut om att föra kommunens talan i mål om överprövning av detaljplan med rätt att genom fullmakt sätta annan i sitt ställe.	Avdelningschef för planering och utveckling		
17.22	Beslut om att fastställa belägenhetsadress och lägenhetsnummer	Kart- och mätingenjör Kartingenjör		10 § och 11 § lagen om lägenhetsregister (2006:378)

17.23	Beslut om att för byggnader och anläggningar ansöka om rivningslov enligt plan- och bygglagen eller besluta om rivning i de fall rivningslov inte krävs.	Förvaltningschef		9 kap. plan- och bygglagen
17.24	Besluta att ställa ut detaljplan för granskning under förutsättning att detaljplanen inte ändrats väsentligt från samrådet och alla yttranden från medborgare, lokala föreningar och företag blivit tillgodosedda.	Avdelningschef för planering och utveckling		
17.25	Beslut om att svara på remisser från Bygg- och miljöförvaltningen i ärenden gällande förhandsbesked och bygglov.	Planarkitekt Stadsarkitekt		
17.26	Beslut om att lämna positivt eller negativt planbesked	Avdelningschef för planering och utveckling	På begäran ska kommunen redovisa sin avsikt till planläggning enligt 5 kap. 2 § plan- och bygglagen. Ett planbesked är inte juridiskt bindande och kan enligt 13 kap. 2 § plan- och bygglagen därför inte överklagas. Ett planbesked kan dock omprövas om förutsättningarna förändras.	
17.27	Beslut om planavgift i enskilt ärende.	Bygglovshandläggare på Bygg och miljöförvaltningen	Utgör inte verkställighet.	Taxa för plan, kart och mättjänster (KS 2025/00252)

18 BIDRAG				
NR	**Ärende**	**Info**	**Kommentar/Vidaredelegation**	**Författning**
18.1	Beslut om ungdomsbidrag	Föreningsansvarig Kulturstrateg	Efter föredragning i föreningsbidragsgruppen	Regler för föreningsbidrag
18.2	Beslut om kultur- och arrangemangsbidrag	Föreningsansvarig Kulturstrateg	Efter föredragning i föreningsbidragsgruppen	Regler för föreningsbidrag
18.3	Beslut om uppdragsbidrag	Föreningsansvarig Kulturstrateg	Efter föredragning i föreningsbidragsgruppen	Regler för föreningsbidrag
18.4	Beslut om lokal- och driftsbidrag	Föreningsansvarig Kulturstrateg	Efter föredragning i föreningsbidragsgruppen	Regler för föreningsbidrag
18.5	Beslut om projektbidrag	Föreningsansvarig Kulturstrateg	Efter föredragning i föreningsbidragsgruppen	Regler för föreningsbidrag

19 ÖVRIGT				
NR	**Ärende**	**Delegat**	**Kommentar/Vidaredelegation**	
19.1	Beslut om tillstånd och anvisningar för användande av kommunens heraldiska vapen samt andra frågor om användande av kommunens logotyp eller grafiska profil.	Kommunikations- och tillväxtchef		
19.2	Beslut om tolkning av kommunens arvodesregler.	Kommunstyrelsens personal- och förhandlingsutskott.		Arvodesregler (KS 2023/00358)
19.3	Beslut om att söka bidrag till kommunstyrelsens verksamheter från staten, ark och andra organisationer, upp till 100 prisbasbelopp.	Kommundirektör		
19.4	Beslut om att söka bidrag till kommunstyrelsens verksamheter från staten, EU och andra organisationer, upp till 60 prisbasbelopp.	Kommundirektör Förvaltningschef		
19.5	Beslut om kommunledningsförvaltningens organisation	Kommundirektör	Beslutet får inte innebära avsteg från kommunstyrelsens ledningsfunktion i fråga om verksamheternas inriktning, omfattning eller kvalitet.	

19.6	Beslut om teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningens organisation	Förvaltningschef	Beslutet får inte innebära avsteg från kommunstyrelsens ledningsfunktion i fråga om verksamheternas inriktning, omfattning eller kvalitet.	
19.7	Fatta beslut om vidare utredning eller avslut av inkomna ärenden enligt lag om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.	Kommundirektör		lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden
19.8	Beslut om utnämning av årets ungdomsledare.	Chef för Fritid- och föreningsenheten		
19.9	Beslut om användning och fördelning av statsbidrag avseende finskt förvaltningsområde.	Enhetschef för Kontaktcenter	Beslut fattas inom ramen för tilldelade statsbidrag och i enlighet med kommunstyrelsens beslutade mål och riktlinjer för finskt förvaltningsområde.	Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk Förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk
19.10	Beslut om åtgärder, aktiviteter och insatser avseende finskt förvaltningsområde.	Minoritetssamordnare	Dessa beslut fattas inom ramen för de beslut som beslutats enligt 19.9 ovan samt i enlighet med kommunstyrelsens beslutade mål och riktlinjer för finskt förvaltningsområde.	Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk Förordning (2009:1299) om nationella

				minoriteter och minoritetsspråk
19.11	Beslut om former för samråd med den sverigefinska minoriteten samt sammankallande av samrådsgrupper	Enhetschef för Kontaktcenter		

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Tjänsteskrivelse – Extra sammanträdesdag för kommunstyrelsen 2026

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att hålla ett extra sammanträde den 18 augusti 2026.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tidigare beslutat om sammanträdesdatum för 2026.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att ett extra sammanträde läggs till den 18 augusti 2026. Syftet är att undvika ett alltför långt uppehåll mellan kommunstyrelsens sammanträde och kommunfullmäktiges sammanträde.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Varje sammanträde medför vissa kostnader, bland annat i form av arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt, i vissa fall, merkostnader kopplade till tjänstepersoners arbetstid.

I den reviderade föreslagna sammanträdesplanen för 2026 planeras tio sammanträden för kommunstyrelsen och innebär ett extra sammanträde mot tidigare beslutad sammanträdesplan. Sammanträdesplaneringen finansieras inom ramen för kommunstyrelsens budget.

Barnperspektivet

Barnkonventionen, som är svensk lag, slår fast att barn har rätt till delaktighet, förståelse och trygghet i frågor som rör deras liv. Kommunen har därför ett ansvar att beakta barnperspektivet även i planeringen av politiska sammanträden.

Många medarbetare och förtroendevalda har barn. Genom att planera kommunstyrelsens möten till dagtid och undvika helgdagar och skollov, skapas bättre förutsättningar för balans mellan arbete och privatliv. Det är en viktig del av kommunens arbetsmiljöansvar och bidrar till att föräldrar kan vara närvarande i barnens vardag.

En kommun som aktivt arbetar med barnperspektivet signalerar långsiktighet, ansvarstagande och social hållbarhet – värden som är viktiga även för företag som vill etablera sig eller växa i kommunen.

Näringslivsperspektivet

Genom att planera kommunstyrelsens sammanträden under dagtid och utanför skollov och helger, skapas bättre förutsättningar för medarbetare och förtroendevalda att kombinera arbete med familjeliv. Det är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare, vilket i sin tur påverkar kommunens förmåga att rekrytera och behålla kompetens – även inom näringslivet.

Håbo är en pendlarkommun med många invånare som arbetar i andra kommuner och många anställda som bor i andra kommuner.

Mötestider som tar hänsyn till restider och familjers vardagslogistik underlättar för att kunna delta i samhällslivet som föreningar, föräldramöten eller medborgardialoger utan att det påverkar balansen mellan arbete och fritid negativt. Det gynnar både arbetsgivare, näringslivet och anställda

Uppföljning

Sammanträdesplanen för kommunstyrelsen revideras årligen.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Extra sammanträdesdag för kommunstyrelsen 2026

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder och bolag
Kommunrevisionen
Gruppledare

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Helena Johansson ,
helena.2.johansson@habo.se

Tjänsteskrivelse – Svar på motion: Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:

1. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag om att införa krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat som besvarad.

2. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag om att språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier som besvarad.

3. Kommunfullmäktige anser att motionens förslag att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska som besvarad.

Sammanfattning

Somir Sinharay (L) har inkommit med en motion med rubrik Språkkrav för vikarier i skola och förskola.

Motionen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Att införa ett krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat.
2. Att kommunen säkerställer att detta språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier.
3. Att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska.

Motionen har remitterats till barn- och utbildningsnämndens som inkommit med yttrande.

I yttrandet från barn- och utbildningsnämndens framgår att språkkrav i svenska redan tillämpas för vikarier i skola och förskola. Detta krav är också uttryckt i förvaltningens stående rekryteringsannonser som finns publicerade på Håbo kommuns hemsida. *”Då kommunikation med barn och elever är en viktig del av arbetet krävs att du behärskar det svenska språket i både tal och skrift.”*

Håbo kommun erbjuder också språkutvecklande insatser i form av SFI (Svenska för invandrare) och SVA (Svenska som andraspråk) inom ramen för vuxenutbildningens verksamhet. Dessa utbildningar omfattar språkutvecklande insatser oavsett yrkesinriktning för den studerande.

Utifrån barn- och utbildningsnämndens yttrande föreslår kommunledningsförvaltningen kommunfullmäktige att anse motionens förslag om språkkrav för vikarier i förskola och skola besvarad.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslag till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Barnperspektivet påverkas inte av förslag till beslut.

Näringslivsperspektivet

Näringslivet påverkas inte av förslag till beslut.

Uppföljning

Ingen uppföljning är aktuell.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse KS nr 149545, daterad 2026-04-22
- Protokollsutdrag BOU § 35, 2026-03-04
- Protokollsutdrag Anmälan av motion, KF § 180, 2025-12-08
- Motion, daterad 2025-11-24

Beslutet ska skickas till

Motionär

§ 35

Dnr 2025/00357

Yttrande till kommunstyrelsen över motion: Inför språkkrav för vikarier i skola och förskola

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden antar yttrandet som sitt eget och överlämnar det till Kommunstyrelsen.

Protokollsanteckning

Rickard Dahlin (HD). ”Vi står bakom 1 och 2 men inte punkt 3. Vi anser inte att man ska få anställning som vikarie om inte redan behärskar det svenska språket. Ersätt punkt 3 med ett språktest.”

Somir Sinharay (L) ”Förvaltningen hävdar att man har språkkrav för vikarier. Detta stämmer inte med verkligheten då det finns gott om exempel på vikarier som saknar grundläggande förmåga att kommunicera med eleverna.”

Sammanfattning

Somir Sinharay (L) har på Kommunfullmäktiges sammanträde den 8 december 2025 §180 anmält en motion där motionären föreslår att Håbo kommun ska besluta:

1. Att införa ett språkkrav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat.

2. Att kommunen säkerställer att detta språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier.

3. Att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska.

Ärendet remitterades till Barn- och utbildningsnämnden för yttrande, vilket ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 16 mars 2026.

Barn- och utbildningsnämndens svar:

Barn- och utbildningsförvaltningen tillämpar redan språkkrav i svenska för vikarier i skola och förskola. Detta krav är också uttryckt i förvaltningens stående rekryteringsannonser som finns publicerade på Håbo kommuns hemsida. ”Då kommunikation med barn och elever är en viktig del av arbetet krävs att du behärskar det svenska språket i både tal och skrift.”

Håbo kommun erbjuder också språkutvecklande insatser i form av SFI (Svenska för invandrare) och SVA (Svenska som andraspråk) inom ramen

för vuxenutbildningens verksamhet. Dessa utbildningar omfattar språkutvecklande insatser oavsett yrkesinriktning för den studerande.

Barn- och utbildningsnämnden föreslår därför att motionen avslås.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nr 70791, daterad 2026-01-30
Remiss – Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 180 Dnr 2025/01891

Anmälan av motion från (L) - Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen anmäls och överlämnas till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Somir Sinharay (L) har den 24 november 2025 inkommit till kansliet med en motion med rubrik Språkkrav för vikarier i skola och förskola.

Motionen föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. Att införa ett krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat.

2. Att kommunen säkerställer att detta språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier.

3. Att kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska.

Motionen är inlämnad inom tidsram för anmälan till kommunfullmäktiges sammanträde den 8 december och uppfyller i övrigt uppställda krav enligt kommunfullmäktiges arbetsordning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta enligt kommunledningsförvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse – Anmälan av motion från (L) - Språkkrav för vikarier i skola och förskola

- Motion från (L) – Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Motionär

Liberalerna Håbo

Språkkrav för vikarier i skola och förskola

Bakgrund

Skolan och förskolan är platser där barn och elever ska känna trygghet och få det stöd de behöver för att utvecklas. Kommunikation är en grundläggande förutsättning för lärande och omsorg. För att eleverna ska kunna få hjälp och stöd obehindrat, utan språkliga hinder, krävs att den personal som arbetar i verksamheten kan tala och förstå svenska på en nivå som gör detta möjligt.

Idag ser vi att inte alla vikarier behärskar svenska språket på den nivå som krävs för att arbeta med undervisning eller omsorg. Detta skapar problem i kommunikationen, riskerar att försämra kvaliteten i undervisningen och kan leda till att elever inte får det stöd de har rätt till.

Syfte

Motionen handlar om att säkerställa att barn och elever får en trygg och fungerande lärmiljö där språket inte är ett hinder. Barn och elever måste kunna förstå och göra sig förstådda i alla situationer, inte minst vid konflikter, olyckor eller akuta händelser. Om en vikarie inte behärskar svenska obehindrat kan viktiga instruktioner missförstås, vilket kan äventyra säkerheten. Vikarier är ofta en del av undervisningen eller stöttar elever i klassrummet. Om språket blir ett hinder kan eleverna inte få den hjälp de behöver med uppgifter, frågor eller förklaringar. Förutom kontakten med eleverna behöver vikarier kunna kommunicera med ordinarie personal och ibland med vårdnadshavare. Bristande språkkunskaper kan leda till missförstånd och försämrad samverkan. Språkkravet är en rimlig förutsättning för att kunna utföra arbetsuppgifterna på ett säkert och professionellt sätt.

Liberalerna Håbo föreslår kommunfullmäktige besluta:

1. **Att** införa ett krav på att vikarier i skola och förskola ska kunna tala och förstå svenska obehindrat.
2. **Att** kommunen säkerställer att detta språkkrav tydligt framgår vid rekrytering av vikarier.
3. **Att** kommunen erbjuder språkutvecklande insatser för personer som vill arbeta som vikarie men ännu inte uppnått tillräcklig nivå i svenska.

Somir Sinharay, Gruppledare Liberalerna Håbo

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Jonas Åhlander, driftansvarig
Jonas.alander@habo.se

Tjänsteskrivelse – Svar på motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår till kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige avslår motionens förslag att avskaffa planhyran för kommunens fotbollsföreningar.

Sammanfattning

En motion från Somir Sinharay (L) inkom till kommunen 15 oktober 2025: Motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar.

Kommunfullmäktige beslutade den 10 november 2026 (§ 151) att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen i sin helhet finns tillgänglig på Håbo kommuns webbplats och ingår som beslutsunderlag i ärendet.

Motionens förslag:

att Håbo kommun avskaffar planhyran för kommunens fotbollsföreningar i syfte att främja jämlik tillgång till idrott och stärka det lokala föreningslivet.

Förvaltningens förslag till beslut:

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen, eftersom ett avskaffande av planhyran för fotbollsföreningar skulle leda till en mindre jämlik behandling mellan olika typer av idrottsföreningar.

Ärendet

En motion från Somir Sinharay (L) har inkommit till kommunen. Kommunfullmäktige beslutade den 10 november 2026 (§ 151) att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen i sin helhet finns tillgänglig på Håbo kommuns webbplats och ingår som beslutsunderlag i ärendet.

Motionens förslag:

att Håbo kommun avskaffar planhyran för kommunens fotbollsföreningar i syfte att främja jämlik tillgång till idrott och stärka det lokala föreningslivet.

Förvaltningens bedömning och förslag till beslut:

Förvaltningen bedömer att motionen bör avslås. Ett avskaffande av planhyran enbart för fotbollsföreningar skulle innebära att en enskild idrott ges ekonomiska fördelar jämfört med andra föreningar och därmed motverka principen om likvärdig behandling inom kommunens föreningsstöd.

Kommunens taxor för fritidsanläggningar hanteras samlat för att säkerställa rättvisa och jämförbara villkor mellan olika idrotter. Nuvarande taxenivåer bygger på kommunfullmäktiges beslut från juni 2023, som grundades på en utredning av anläggningarnas subventioneringsgrad och det samlade föreningsstödet.

Utredningen visade att fotbollsföreningar redan då hade en subventioneringsgrad om cirka 89–91 procent, medan motsvarande nivå för föreningar med huvudsaklig verksamhet i sporthallar uppgick till cirka 73–79 procent. Trots den beslutade taxejusteringen är subventionsgraden för fotbollsverksamhet fortsatt hög.

För 2024, som är det senaste året med fullständigt underlag, täckte Håbo kommuns aktivitetsbidrag 91 respektive 81 procent av bokningskostnaderna för kommunens två största fotbollsföreningar. Motsvarande kostnadstäckning för föreningar med huvudsaklig verksamhet i sporthallar uppgick i genomsnitt till 53 procent.

När även statligt LOK-stöd inkluderas uppgick den samlade kostnadstäckningen för de aktuella fotbollsföreningarna till 192 respektive 171 procent av deras bokningskostnader. För föreningar med verksamhet i sporthallar var motsvarande nivå i genomsnitt 95 procent.

Ingen av Håbos närliggande kommuner erbjuder generellt avgiftsfria fotbollsplaner. Håbo tillämpar dessutom en enhetlig taxa året runt, medan vissa grannkommuner tar ut högre avgifter för vuxenverksamhet eller under vintersäsong.

Förvaltningen konstaterar därför att föreningar som huvudsakligen bedriver verksamhet på fotbollsplaner redan i dag har en högre subventionsgrad och en högre kostnadstäckning än många andra idrottsföreningar. Ett avskaffande av planhyran skulle ytterligare förstärka denna skillnad och leda till mindre jämlika ekonomiska förutsättningar mellan kommunens föreningar.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Vid ett bifall av motionen minskar kommunens hyresintäkter med cirka 320 000 kronor per år, baserat på 2026 års taxa.

För att fortsatt kunna finansiera drift, skötsel och nödvändiga investeringar i anläggningarna – såsom exempelvis fotbollsmål – behöver ansvarig verksamhet för utomhusanläggningar inom fritid- och föreningsenheten kompenseras ekonomiskt.

Barnperspektivet

Vid ett bifall av motionen ges fotbollsföreningar bättre ekonomiska förutsättningar än andra idrottsföreningar, vilket riskerar att skapa en obalans i stödet till barn och unga beroende på vilken idrott de utövar. Ett sådant beslut innebär i praktiken att fotboll prioriteras framför andra idrotter.

Utifrån ett barnperspektiv är det viktigt att beakta principer om likvärdighet och jämlik tillgång till fritidsaktiviteter. I detta sammanhang bör såväl barnkonventionen som likabehandlingsprincipen vägas in vid beslut om taxor för verksamheter riktade till barn och unga.

Vid utebliven ekonomisk kompensation för bortfall av hyresintäkter finns även en risk att resurser för drift, underhåll och utrustning minskar. Detta

kan på sikt påverka anläggningarnas kvalitet och säkerhet, vilket i förlängningen kan få negativa konsekvenser för barn och unga som använder dem.

Näringslivsperspektivet

Motionen påverkar inte taxor för näringslivet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse dokumentnummer 148858
- Motion 2025-10-15
- Protokollsutdrag KF 2025-11-10 § 151 Motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar
- Beslut höjning taxa fotbollsplaner och sporthallar KF 2023-06-12 § 107
- Styrdokument - Taxor och avgifter kultur- och fritidsverksamhetens lokaler, anläggningar indexjustering 20260101
- Utredning 2022 (Utdrag sida 16, 17, 47, 48) Subventionering lokaler och anläggningar
- Statistik (2024) aktivitetsstöd kontra hyresavgifter kommunala lokaler och anläggningar

Beslutet ska skickas till

Motionären
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Liberalerna Håbo

Motion: Avskaffa planhyran för våra föreningar!

Avskaffa planhyran för våra fotbollsföreningar

Idrottsrörelsen spelar en avgörande roll för folkhälsan, integrationen och det sociala sammanhanget i vårt samhälle. I Håbo kommun är fotbollsföreningarna en viktig del av detta arbete, och de erbjuder barn och ungdomar en meningsfull fritid, gemenskap och fysisk aktivitet.

Trots detta möts föreningarna av allt högre kostnader för att bedriva sin verksamhet, inte minst genom den ständigt ökande planhyran. Denna kostnad tvingar föreningarna att höja medlems- och träningsavgifter, vilket i sin tur drabbar familjer med ansträngd ekonomi hårdast. Det riskerar att skapa ett utanförskap där barn inte har råd att delta i idrottsverksamhet – något som strider mot kommunens ambitioner om jämlikhet och inkludering.

Idag betalar fotbollsföreningarna i Håbo betydligt mer i planhyra än vad de får i kommunala bidrag. Detta skapar en obalans som försvårar föreningarnas möjligheter att utvecklas, rekrytera ledare, underhålla utrustning och erbjuda kvalitativ verksamhet. I praktiken innebär det att ideella krafter får kämpa mot ekonomiska hinder snarare än att fokusera på att skapa trygg och inkluderande idrottsmiljöer.

För att främja barn- och ungdomsidrotten, stärka föreningslivet och säkerställa att alla barn – oavsett bakgrund – har möjlighet att delta i fotboll, bör Håbo kommun ta ett aktivt ansvar och avskaffa planhyran för fotbollsföreningarna.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

att Håbo kommun avskaffar planhyran för kommunens fotbollsföreningar i syfte att främja jämlik tillgång till idrott och stärka det lokala föreningslivet.

Somir Sinharay, Gruppledare Liberalerna Håbo

§ 151 Dnr 2025/01630

Anmälan av motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Somir Sinharay (L) har överlämnat en motion till fullmäktige. Motionären föreslår att:

1. Håbo kommun avskaffar planhyran för kommunens fotbollsföreningar i syfte att främja jämlik tillgång till idrott och stärka det lokala föreningslivet.

Beslutsunderlag

- Anmälan av motion från (L) - Avskaffa planhyran för våra föreningar

- Motion från (L) avskaffa planhyran för våra föreningar

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

TAXOR OCH AVGIFTER FÖR

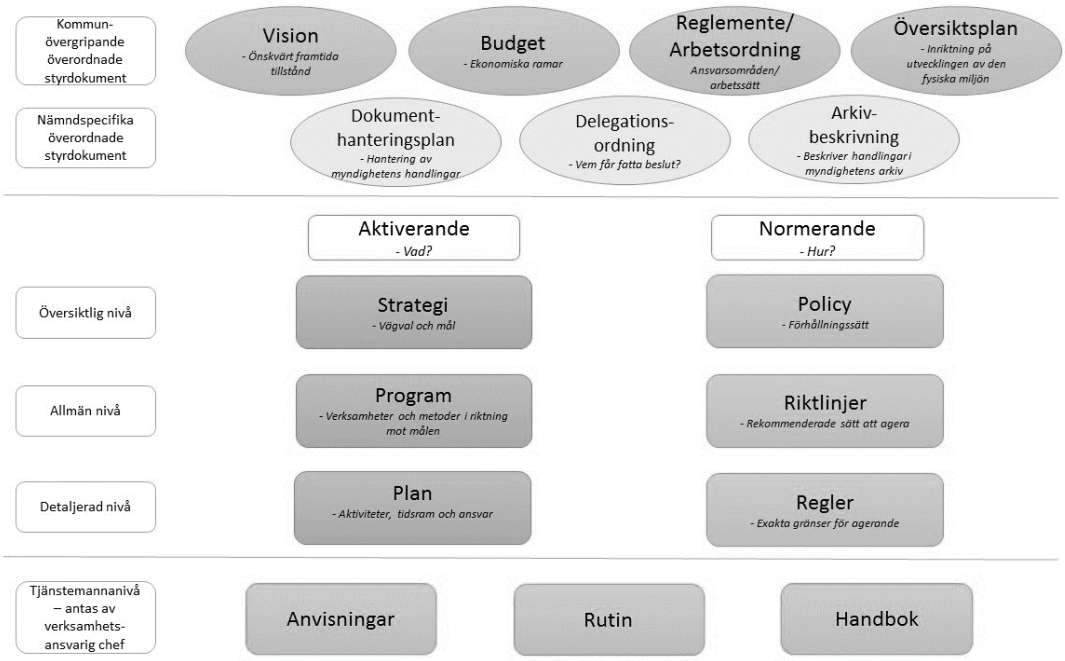
Lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverk-samheter

HÅBO KOMMUN

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	KF 2024-06-17 § 98
Giltighetstid	Tillvidare med start 2024-06-24 Indexjustering tillvidare med start 2026-01-01
Dokumentansvarig	Föreningsansvarig, Tillväxt- och kommunikationsenheten

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	KS 2025/01712 nr 144155
Gäller för	Lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverksamheter
Tidpunkt för aktualitetsprövning	-
Ersätter tidigare versioner	KS 2024/01887 nr 134235
Relaterade styrdokument	-

Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverksamheter

Innehåll

Håbo kommuns styrdokumentshierarki 2

Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverksamheter 3

1. Inledning 4

2. Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar 5

3. Indexreglering 9

1. Inledning

Simhallens taxor består av både hyra och avgifter.
Från 2024-06-01 debiteras taxor enligt följande kategorier:

Kategori 1a – Ideella föreningar i Håbo kommun, ungdom

- Föreningen skall vara registrerad hos Håbo kommun
- Föreningen skall ha regelbunden verksamhet i Håbo kommun
- Idrottsföreningar där majoriteten av medlemmarna/utövarna är under 25 år betalar ungdomstaxa i timhyra för kommunens idrottsanläggningar.

Kategori 1b – Ideella föreningar i Håbo kommun, pensionär

- Föreningen skall vara registrerad hos Håbo kommun
- Föreningen skall ha regelbunden verksamhet i Håbo kommun
- Förening där majoriteten av medlemmarna/utövarna ska kunna legitimera sig som pensionärer.

Kategori 1c – Ideella föreningar i Håbo kommun, vuxen

- Föreningen skall vara registrerad hos Håbo kommun
- Föreningen skall ha regelbunden verksamhet i Håbo kommun
- Förening där majoriteten av medlemmarna/utövarna är 25+ betalar vuxentaxa i timhyra för kommunens idrottsanläggningar

Kategori 2 – Övriga organisationer och föreningar och föreningar utanför Håbo kommun

- Fackliga organisationer som inte har medlemmar anställda i Håbo kommun
- Studieförbund
- Bostadsrättsföreningar, samfälligheter, ekonomiska föreningar
- Ideella föreningar som inte har säte eller regelbunden verksamhet i Håbo kommun

Kategori 3 – Privatpersoner och myndigheter

Kategori 4 – Företag

Moms - Ingen avgift för moms tas ut på hyror.

2. Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar

Hyra utomhusanläggningar	**Kategori 1ab**	**Kategori 1c**	**Kategori 2**	**Kategori 3**	**Kategori 4**
Utomhusanläggningar	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Ungdom/ pensionär	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Vuxen	**Övriga organisationer och föreningar utanför kommunen**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Konstgräs Futurum Hel plan	95 kr	169 kr	801 kr	1 580 kr	1 975 kr
Konstgräs Futurum Halv plan	53 kr	95 kr	406 kr	790 kr	948 kr
Konstgräs Gröna Dalen Hel plan	95 kr	169 kr	801 kr	1 580 kr	1 975 kr
Konstgräs Gröna Dalen Halv plan	53 kr	95 kr	406 kr	790 kr	948 kr
Konstgräs Gröna Dalen 5 -spels, lilla planen	53 kr	95 kr	406 kr	790 kr	948 kr
Gröna Dalen IP	95 kr	169 kr	801 kr	1 580 kr	1 949 kr
Gröna Dalen fotbollsfältet, 9 och 11-spels	95 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Gröna Dalen fotbollsfältet, 7-spels	53 kr	95 kr	274 kr	527 kr	658 kr
Gröna Dalen fotbollsfältet, 5-spels	32 kr	53 kr	142 kr	263 kr	316 kr
Futurum fotbollsfältet, 9 och 11-spels	95 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Futurum fotbollsfältet, 7-spels	53 kr	95 kr	274 kr	527 kr	658 kr
Futurum fotbollsfältet, 5-spels	32 kr	53 kr	142 kr	263 kr	316 kr
Övriga fotbollsplaner, tillfälliga lösningar	95 kr	169 kr	X	X	1 317 kr

Hyra idrottshallar/salar	**Kategori 1a**	**Kategori 1b**	**Kategori 1c**	**Kategori 2**	**Kategori 3**	**Kategori 4**
Idrottshallar/salar	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Ungdom/ pensionär	**Ideella föreningar Håbo kommun** Pensionär	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Vuxen	**Övriga organisationer, föreningar utanför kommunen**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Gransäter Sporthall	90 kr	58 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Fridegård Sporthall	90 kr	58 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Futurum Sporthall	90 kr	58 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Västerängen Sporthall	90 kr	58 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Skokloster Sporthall	90 kr	58 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
Räddningstjänsten gymnastiksal	74 kr	53 kr	116 kr	327 kr	632 kr	790 kr
Futurum gymnastiksal (lilla)	74 kr	53 kr	116 kr	327 kr	632 kr	790 kr
Rungården gymnastiksal	74 kr	53 kr	116 kr	327 kr	632 kr	790 kr
Rungården gymnastikhall 4 timmar, lör-sön kalasbokning privatpersoner			X	X	843 kr	1 053 kr
Omklädningsrum, separat	90 kr	63 kr	95 kr	116 kr	421 kr	527 kr
Fabriksvägen 2, stora	90 kr	58 kr	169 kr	327 kr	1 053 kr	1 317 kr

Hyra övriga lokaler	**Kategori 1ab**	**Kategori 1c**	**Kategori 2**	**Kategori 3**	**Kategori 4**
Övriga lokaler	**Ideella föreningar i Håbo kommun** pensionär	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Vuxen	**Övriga organisationer och föreningar utanför kommunen**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Granåsenstugan	47 kr	79 kr	211 kr	421 kr	527 kr
Granåsenstugan 4 timmar		263 kr	632 kr	1 264 kr	1 580 kr

Hyra ishallen	**Kategori 1ab***	**Kategori 1c***	**Kategori 2***	**Kategori 3***	**Kategori 4**
Ishallen hyror	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Ungdom/ pensionär	**Ideella föreningar i Håbo kommun** Vuxen	**Övriga organisationer, föreningar utanför kommunen**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Isbana, per timme vid beslutade uthyrningstider*	95 kr	169 kr	537 kr	1 053 kr	1 317 kr
*För tider utöver beslutade uthyrningstider samt tävling och arrangemang beräknas hyra separat.					
Allmänhetens åkning på fastställda tider Se information på hemsidan		X	X	0 kr	-

Hyra Fridegårdscenen och Fridegård	**Kategori 1**	**Kategori 2***	**Kategori 3***	**Kategori 4**
Fridegård	**Ideella föreningar i Håbo kommun**	**Övriga organisationer, föreningar utanför kommunen**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Foajén Fridegård	105 kr	316 kr	632 kr	790 kr
Lars Hård	105 kr	316 kr	632 kr	790 kr
Café Fridegård efter kl. 18,00 per timme	211 kr	1 053 kr	2 107 kr	2 633 kr
Café Fridegård efter kl. 16,00 4 timmar	632 kr	3 160 kr	6 320 kr	7 900 kr

Fridegårdscenen*	**Kategori 1**	**Kategori 2***	**Kategori 3***	**Kategori 4**
Hyra per timme	263 kr	1 580 kr	2 107 kr	2 633 kr
Hyra 4 timmar	843 kr	4 213 kr	6 320 kr	7 900 kr
Hyra per dygn	1 369 kr	6 320 kr	10 533 kr	13 167 kr
* Vid bokning av Fridegårdsscenen av privatpersoner och företag tas en depositionsavgift på 3 500 kronor ut.				

Hyra ridhuset Lundby Gård	**Kategori 1***	**Kategori 2***	**Kategori 3***	**Kategori 4**
Ridhuset Lundby Gård	**Ideella föreningar i Håbo kommun**	**Övriga organisationer, föreningar**	**Privatpersoner och myndigheter**	**Företag**
Ridhuset Lundby Gård	211 kr	421 kr	421 kr	527 kr
• Separata avtal för föreningar, företag och myndigheter kan tecknas med ansvarig nämnd för kultur- och fritidsverksamheten				

3. Indexreglering

Taxor och avgifter för lokaler och anläggningar för kultur- och fritidsverksamheter indexjusteras automatiskt 1 januari varje år. Taxan anpassas med bas i ett förändrat kostnadsläge, men utan ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna. Indexjustering görs utifrån PKV (prisindex kommunal verksamhet) för aktuellt basår, i enlighet med rekommendation från SKR.

Utvecklingen av kommunernas kostnader skiljer sig typiskt sett från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar SKR sedan ett antal år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. PKV är lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor. PKV publiceras i oktober varje år, och reglerar indexjustering vid kommande årsskifte.

Ansvarig nämnd för kultur- och fritidsverksamheten följer upp kostnadsutvecklingen årligen vid delårsrapporten per augusti, för att säkerställa att taxan är i linje med självkostnadsprincipen.

Avser närvaromarkeringar och taxor på kommunalt uthyrningsbara idrottsanläggningar och -lokaler för året 2024

Föreningar med primär verksamhet i kommunalt uthyrningsbara idrottsanläggningar eller -lokaler	Specialidrottsförbund	Samlad taxa för fotbollsplaner (samt friidrottsanläggning)	Samlad taxa för idrottsanläggningar och -lokaler	Procent subventionering av lokaler/anläggningar genom bokning utifrån senaste statistik [Från verksamhetsår 2022]	Antal närvaromarkering (Kommunalt aktivitetsbidrag)	Kronor per närvaromarkering (kommunalt aktivitetsbidrag)	Kommunalt aktivitetsbidrag	Procent kostnadsteckning för idrottsanläggningar och -lokaler genom kommunalt aktivitetsbidrag	Statligt lokalt aktivitetsstöd	Aktivitetsbidrag (statligt samt kommunalt)	Procent kostnadsteckning för bokningsbara idrottsanläggningar och -lokaler genom kommunalt och statligt aktivitetsbidrag	Procent subventionering av lokaler/anläggningar genom bokning samt kommunalt bidrag [Olika år; subventionering verksamhetsår 2022, aktivitetsbidrag 2024. Bör därför endast ses som en fingervisning]	Barn och ungdom- / vuxenförening / pensionär
FK Bålsta **(endast aktiva 2023-2024)**	Svenska fotbollsförbundet	7 962,00 kr	8 674,00 kr	-	0	8,00 kr	0,00 kr	**0,00%**	4 967,50 kr	4 967,50 kr	57,27%	-	Barn och ungdom
Håbo Fotbollsförening	Svenska fotbollsförbundet	230 133,00 kr	268 313,50 kr	90%	30 673	8,00 kr	245 384,00 kr	**91,45%**	268 607,50 kr	513 991,50 kr	191,56%	**99%**	Barn och ungdom
Knarrbacken FC	Svenska fotbollsförbundet	82 485,50 kr	92 600,50 kr	89%	9 388	8,00 kr	75 104,00 kr	**81,11%**	82 957,50 kr	158 061,50 kr	170,69%	**98%**	Barn och ungdom
Skokloster Fotboll IF	Svenska fotbollsförbundet	5 763,00 kr	13 279,50 kr	84%	357	8,00 kr	2 856,00 kr	**21,51%**	5 362,50 kr	8 218,50 kr	61,89%	**87%**	Barn och ungdom
Föreningen Bålsta idrottskamrater	Svenska friidrottsförbundet	43 147,00 kr	74 802,50 kr	69%	5 706	8,00 kr	45 648,00 kr	**61,02%**	51 992,50 kr	97 640,50 kr	130,53%	**88%**	Barn och ungdom
Bålsta Hockey Club	Svenska ishockeyförbundet	0,00 kr	165 530,92 kr	95%	17 886	8,00 kr	143 088,00 kr	**86,44%**	146 230,00 kr	289 318,00 kr	174,78%	**99%**	Barn och ungdom
Bålsta Konståkningsklubb	Svenska konståkningsförbundet	0,00 kr	20 150,33 kr	94%	766	8,00 kr	6 128,00 kr	**30,41%**	7 232,50 kr	13 360,50 kr	66,30%	**96%**	Barn och ungdom
Bålsta Floorballclub	Svenska innebandyförbundet	0,00 kr	116 531,00 kr	73%	3 626	8,00 kr	29 008,00 kr	**24,89%**	40 490,00 kr	69 498,00 kr	59,64%	**79%**	Barn och ungdom
Bålsta Gymnastikklubb	Svenska gymnastikförbundet	0,00 kr	227 538,34 kr	79%	16 852	8,00 kr	134 816,00 kr	**59,25%**	123 970,00 kr	258 786,00 kr	113,73%	**91%**	Barn och ungdom
Bålsta Idrottsförening	Svenska handbollsförbundet	0,00 kr	131 335,67 kr	77%	8 289	8,00 kr	66 312,00 kr	**50,49%**	81 407,50 kr	147 719,50 kr	112,47%	**89%**	Barn och ungdom
FUBB Basket	Svenska Basketbollförbundet	0,00 kr	57 499,00 kr	75%	5 507	8,00 kr	44 056,00 kr	**76,62%**	Ansöker om LOK-stöd för Upplands-Bro och Håbo samlat, är därför inte jämförbara.			**94%**	Barn och ungdom

§ 107 Dnr 2023/00322

Taxor och avgifter för kultur- och fritidsnämndens lokaler och simhall 2023

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige antar taxor och avgifter för kultur- och fritidsnämndens lokaler/anläggningar att gälla från och med 2023-08-01.

2. Kommunfullmäktige upphäver tidigare taxor och avgifter för kultur- och fritidsnämnden lokaler/anläggningar KS 2020/00314 § 80.

3. Kommunfullmäktige antar förslaget om att kultur- och fritidsnämndens taxor och avgifter för lokaler/anläggningar indexuppräknas enligt gällande PKV för aktuellt basår, den 1 januari varje år med start från 2024-01-01.

Sammanfattning

Kultur- och fritidsnämnden har lämnat förslag i enlighet med fullmäktiges antagna mål om en budget i balans och om antagna mål om effektiv förvaltning och föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar om en taxeökning av 10 kronor per bokad timme för idrottslokaler och anläggningar från 2023-08-01 och en årlig indexuppräkning av taxor och avgifter för bokning av hallar och lokaler inom kultur- och fritidsnämnden verksamhet från och med 2024-01-01.

Kommunledningförvaltningen föreslår att kommunfullmäktige antar reviderade taxor och avgifter för kultur- och fritidsnämndens lokaler och anläggningar från och med 2023-08-01 och att dessa indexuppräknas varje år från och med 2024.

Beslutsunderlag

– Rapport och bilagor - Föreningsstöd

– Taxor och avgifter KS 2020/00314 § 80

– Ändringar prislista lokalbokning 2023

Förslag till beslut på sammanträdet

Per Widén (C), yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige kan besluta enligt kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen
Kultur- och fritidsnämnden

Subventioner och stöd via lokaler och anläggningar

När föreningar använder kommunägda lokaler/anläggningar uppstår subventioner och stöd via dessa lokaler och anläggningar. Det kan ske via kommunens lokalbokning, via lokal/anläggning som ägs av kommunen men drivs av förening eller via kommunala lokaler som upplåts på årsbasis via avtal, kontrakt eller överenskommelse.

Generellt sett är subventioner och stöd via lokaler oftast större än de kontanta bidragen. Omfattningen av stödformen framgår inte i kommunens eller den enskilda föreningens ekonomiska redovisning och är därför okända för de flesta föreningar. I Håbo kommun finns en simhall vilken allmänt brukar ge en hög subvention.

Håbo kommun äger olika lokaler och anläggningar där två olika nämnder ansvarar för förvaltning och skötsel. Lokalerna förvaltas och sköts av Samhällsbyggnadsnämnden. Anläggningarna förvaltas och sköts av Kultur- och fritidsnämnden förutom ishall och simhall vilka förvaltas av Samhällsbyggnadsnämnden men där Kultur- och fritidsnämnden har ansvar för driften av de olika verksamheterna. I våra beräkningar har vi utgått från den kostnad som Samhällsbyggnadsnämnden debiterar internt tillsammans med Kultur- och fritidsnämndens egna kostnader för personal och drift.

Subvention via kommunens lokalbokning – 6 525 243 kronor

Bokning av kommunala lokaler och anläggningar sker via kommunens lokalbokning där föreningar bokar tid i form av timmar i de uthyrningsobjekt som förekommer. Det innebär att alla timmar kan prissättas utifrån kommunens bruttokostnad för respektive uthyrningsobjekt där hänsyn tas till den tillgängliga eller bokningsbara tiden. Exempelvis blir timkostnaden 100 kronor i ett uthyrningsobjekt som kostar 100 000 kronor och kan bokas 1 000 timmar per år.

Den beräknade timkostnaden blir låg i uthyrningsobjekt med låg bruttokostnad och många tillgängliga timmar vilket t.ex. gäller för många skollokaler, äldre gymnastiksalar och samlingslokaler. I dessa lokaler kan det ibland förekomma att den kommunala timkostnaden blir beräknad lägre än den timtaxa kommunen tillämpar i samband med uthyrning. På motsvarande sätt blir timkostnaden generellt hög i uthyrningsobjekt med höga bruttokostnader vilket bl.a. gäller större anläggningar och i förekommande fall tekniskt komplicerade och energikrävande anläggningar såsom bad eller ishall. Lokaler och anläggningar med få tillgängliga eller uthyrningsbara timmar ger i många fall en hög kommunal timkostnad vilket t.ex. kan gälla gräsplaner som fungerar som huvudarena för fotboll.

Att räkna fram ett timpris eller en timkostnad utifrån bokningsobjektens bruttokostnad och tillgänglighet har varit tidskrävande eftersom kostnaden per uthyrningsobjekt, eller kostnaden för delobjekt och olika ytor i större lokaler/anläggningar, inte har gått att få fram via den kommunala ekonomiska redovisningen per automatik. Beräkningar har därför gjorts för att fördela ett huvudobjekts kostnad på förekommande uthyrningsobjekt och delobjekt.
För varje uthyrningsobjekt beräknas en timkostnad som används för att räkna fram den kommunala

kostnaden för de bokade timmarna. Genom att från kostnaden dra bort den hyra som respektive förening betalt för sina bokade timmar beräknas subventionen. I beräkningarna av subventioner från lokalbokningen ingår 34 olika uthyrningsobjekt som bokats under 2021.
De lokaler och anläggningar som ingår i kultur- och fritidsnämndens lokalbokningsfunktion bokades totalt 12 725 timmar av föreningar. Den hyra samhällsbyggnadsnämnden debiterade internt för den av föreningarna bokade tiden, uppgick till 7 384 991 kronor. Den kommunala subventionen kan då beräknas till 6 525 243 kronor eller 88 procent av internhyran.

Tabell 11. De 10 föreningar som erhöll mest i subvention via lokalbokningen

Förening	Bokade timmar	Internhyra för av förening bokad tid	Av förening inbetald hyra för bokad tid	Kommunal subvention i kr	Kommunal subvention i %
Bålsta Hockey Club	1 386	2 142 362 kr	103 795 kr	2 038 567 kr	95 %
Håbo Fotbollsförening	3 602	2 206 278 kr	212 880 kr	1 993 398 kr	91 %
Knarrbackens Football Club	1 457	843 259 kr	89 925 kr	753 334 kr	89 %
Bålsta Gymnastikklubb	1 660	561 877 kr	26 418 kr	446 047 kr	79 %
Bålsta Konståkningsklubb	367	456 161 kr	94 125 kr	429 743 kr	94 %
Bålsta Floorball Club	1 305	343 217 kr	68 116 kr	249 092 kr	73 %
Bålsta Idrottsförening Handboll	1 012	309 413 kr	71 488 kr	237 925 kr	77 %
Bålsta Idrottskamrater	966	216 594 kr	115 830 kr	148 477 kr	69 %
Föreningen Upplands-Bro Bålsta Basket	343	95 300 kr	24 185 kr	71 115 kr	75 %
Skokloster Fotboll Idrottsförening	202	81 602 kr	13 010 kr	68 602 kr	84 %
Samtliga 28 föreningar	**12 725**	**7 384 991 kr**	**859 748 kr**	**6 525 243 kr**	**88 %**

Eventuella differenser i totalsummor beror på avrundningar.

Störst subvention via lokalbokningen erhöll Bålsta Hockey Club, drygt 2 miljoner kronor.
Flest timmar bokade Håbo Fotbollsförening via lokalbokningen, 3 602 timmar, där subventionen uppgick till totalt nästan 2 miljoner kronor.

Stöd via simhall – 452 417 kronor

Via lokalbokningen bokar Bålsta Simklubb tider i simhallens olika bassänger för sin verksamhet. Totalt erhöll föreningen en subvention på 452 417 kronor för sin bokade tid i simhallen.

Tabell 12. Stödet till Bålsta Simklubb via simhallen

Bassäng	Antal bokade bantimmar	Kommunal kostnad för bokade bantimmar	Av förening inbetald hyra	Kommunal subvention i kr	Kommunal subvention i %
Undervisningsbassäng	90	43 547 kr	5 850 kr	37 697 kr	87 %
Rehabbassäng	84	60 965 kr	25 200 kr	35 765 kr	59 %
Stora Bassängen	1 660	401 538 kr	22 583 kr	378 955 kr	94 %
Totalt	**1 834**	**506 050 kr**	**53 633 kr**	**452 417 kr**	**89 %**

Eventuella differenser i tabellernas totalsummor beror på avrundningar.

Mer information om subventioner via lokalbokningen finns beskriven i *Bilaga 3. Subventioner och stöd via lokaler och anläggningar.*

Tabell 31. Exempel på effekt av höjd taxa med 10 kr per timme

Subvention via lokalbokningen 2021						Efter höjning med 10 kr per timme		
Av förening bokade timmar	Kommunal kostnad för bokade timmar	Av förening inbetald hyra för bokade timmar	Kommunal subvention i kr	Kommunal subvention i %		Ny inbetald hyra av förening	Ny kommunal subvention i kr	Ny kommunal subvention i %
Lokalbokningen totalt 2021								
12 725	7 384 991 kr	859 748 kr	6 525 243 kr	88 %		986 998 kr	6 397 993 kr	87 %
Exempel på lokal eller anläggning								
Futurum skola, Konstgräsplan								
1 277	1 126 166 kr	90 536 kr	1 035 630 kr	92 %		103 306 kr	1 022 860 kr	91 %
Gröna Dalen, Gräsplan 1								
315	327 943 kr	22 175 kr	305 768 kr	93 %		25 325 kr	302 618 kr	92 %
Rungårdens Gymnastiksal								
353	29 052 kr	22 230 kr	6 822 kr	23 %		25 760 kr	3 292 kr	11 %
Exempel på kategorier av föreningar								
Idrott								
12 683	7 378 808 kr	853 658 kr	6 525 150 kr	88 %		980 488 kr	6 398 320 kr	87 %
Kultur								
8	2 027 kr	1 250 kr	777 kr	38 %		1 330 kr	697 kr	34 %
Övrig								
6	3 877 kr	3 850 kr	27 kr	0,7 %		3 910 kr	-33 kr	0 %
Exempel på förening								
Håbo Fotbollsförening								
3 602	2 206 278 kr	212 880 kr	1 993 398 kr	90 %		248 900 kr	1 957 378 kr	89 %
Bålsta Volleybollklubb								
38	7 224 kr	2 438 kr	4 786 kr	66 %		2 818 kr	4 406 kr	61 %
Bålsta Idrottskamrater								
967	216 594 kr	68 116 kr	148 478 kr	69 %		77 786 kr	138 808 kr	64 %
Bålsta Big Band								
8	2 027 kr	1 250 kr	777 kr	38 %		1 330 kr	697 kr	34 %
Bålsta Gymnastikklubb								
1 661	561 877 kr	115 830 kr	446 047 kr	79 %		132 440 kr	429 437 kr	76 %
Bålsta Hockeyklubb								
1 386	2 142 362 kr	103 795 kr	2 038 567 kr	95 %		117 655 kr	2 024 707 kr	95 %
Skokloster fotboll IF								
202	81 612 kr	13 010 kr	68 602 kr	84 %		15 030 kr	66 582 kr	82 %
Träningshus 1								
65	17 621 kr	9 845 kr	7 776 kr	44 %		10 495 kr	7 126 kr	40 %

I *Tabell 31* framgår vad som händer med föreningarnas kostnader och den kommunala subventionen vid en höjning av timtaxan med 10 kronor för föreningar förutsatt att antalet bokade timmar uppgår till 12 725. Den kommunala subventionen minskar från 88 procent till 87 procent. De ökade intäkterna påverkar troligen inte den kommunala ekonomin på samma sätt som motsvarande kostnadsökning - 127 250 kronor - kan påverka föreningarna. Generellt sett kan höjda taxor medföra att föreningarnas benägenhet att boka tider i kommunens lokaler minskar. Det får i sådana fall till följd att kommunens budgeterade intäkter och själva lokalutnyttjandet minskar. Moderata förändringar av föreningstaxor påverkar inte den kommunala ekonomin i nämnvärd utsträckning. Vid förändringar av timtaxorna för olika verksamheter ska det därför finnas välgrundade skäl där framför allt rättviseaspekten bör vara vägledande.

Taxor och avgifter – interna bokningar

Nämndens budget bygger till vissa delar på intäkter via lokalbokningar. Utredningen visar att förvaltningens intäkter minskar med åren. Det innebär att förlorade intäkter behöver säkras via t ex omfördelning av budget alternativt interndebitering.

När det gäller taxor för kommunens egna förvaltningar bör de vara i nivå med de faktiska kostnader kommunen har för att driva respektive uthyrningsobjekt både vad det gäller drifts- samt personalkostnader. I det fall en timtaxa ska tas ut när kommunala förvaltningar nyttjar kultur- och fritidsförvaltningens lokaler måste administrativa rutiner för fakturering finnas. Intern fakturering ger inga nya intäkter för kommunen utan kan mer ses som en omfördelning av resurser förvaltningarna emellan. Det viktigt att årligen redovisa och synliggöra i vilken utsträckning kultur- och fritidsförvaltningen resurser tas i anspråk av andra förvaltningar.

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Linda Apelqvist, Kommunsekreterare
linda.apelqvist@habo.se

Korrigering av beslutsprotokoll i ärende Svar på Motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

1. Kommunfullmäktige beslutar att på nytt fatta beslut om återremiss i ärende Svar på motion: inför arbetssättet Fri-tid inom hemtjänsten i Håbo kommun, KS 2024/00799 för att på så sätt korrigera den felaktiga skrivningen i protokollet från den 2 mars 2026.

Sammanfattning

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 2 mars 2026 beslutades att återremittera ärendet om svar på motionen ”Inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun” i enlighet med yrkande från Susanna Kraftelid (Håbodemokraterna). I det justerade protokollet blev emellertid beslutet att ”återremittera” motionen av misstag utbytt mot att ”avslå” motionen.

Detta administrativa misstag upptäcktes av Vård- och omsorgsnämndens först efter att protokollet från fullmäktige anslagits. Mot bakgrund av att det saknas stöd i kommunallagen för rättelse av denna typ av fel, på så sätt som finns i förvaltningslagen (36 § förvaltningslagen) föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige att på nytt fatta samma beslut, så att det kan protokollföras korrekt och ligga till grund för ärendets vidare behandling.

Beslutet föreslås således bli, så som kommunfullmäktige beslutade den 2 mars 2026, att motionen ska återremitteras. Att beslutet fattades med detta innehåll framkommer av övrig text i protokollet samt av filmen från fullmäktiges möte den 2 mars 2026. Några tvivel om vad beslutet innehöll i sak föreligger således inte.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Beslutet berör inte finansiering eller ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Barnperspektivet är inte aktuellt utifrån beslutets karaktär.

Näringslivsperspektivet

Beslutet berör inte näringslivsperspektivet.

Uppföljning

Beslutet behöver inte följas upp.

Beslutsunderlag

- Motion 2024-05-03
- Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 151098

- Protokollsutdrag 2024-05-06, §84 Anmälan av motion
- Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden 2025-11-04 §126
- Protokollsutdrag KF 2026-03-02 § 29

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

Motion till kommunfullmäktige 2024–05-06

Inför ”Fri-Tid” inom hemtjänsten i Håbo kommun.

2017 införde Västerviks kommun ett nytt arbetssätt inom hemtjänsten, arbetssättet kallas för “Fri tid”. Detta innebär att i stället för att biståndshandläggare beslutar hur lång tid en insats ska ta, så är det upp till hemtjänstpersonalen i samråd med den enskilde brukaren att besluta om tiden. Den tid som hjälpen tar debiteras sedan enligt gällande taxa till den enskilde.

Innan förändringen var de äldre i Västervik missnöjda och personalen stressad. Efter att man infört det nya arbetssättet “Fri Tid” har fördelarna varit många såsom - minskad administration och detaljstyrning, mer tillit mellan professioner, ökad arbetsglädje, större inflytande över planering och utförande för personal och brukare, tid frigörs för biståndshandläggare, mer kostnadseffektivt och ökad kvalitet till brukarna.

Med “Fri Tid” planerar arbetslagen själva sitt arbete och justerar för dagen om det tillkommit eller fallit bort insatser. Man arbetar i mindre grupper och de dagliga insatserna läggs inte upp av samordnare eller planerare. Systemet bygger på tillit och bidrar till mindre stress och ger omsorgspersonalen en möjlighet att själva påverka sin arbetsdag. Främst skapar detta minskad detaljstyrning och den enskildes behov kommer först, något som HåboDemokraterna anser är viktigt.

Den äldre får fortsatt biståndsbedömda insatser med “Fri Tid”, men tiden för hur lång tid insatserna ska ta är upp till omsorgspersonal och den äldre alternativt dennes företrädare. Detta ser HåboDemokraterna kan minska behovet av samordnare och arbetsledande funktioner inom hemtjänsten i kommunen. Vi vill belysa medarbetarnas egna kraft och kompetens, att själva se de äldres behov och önskar skapa rätt förutsättningar för personalen att själva organisera detta. På sikt ser vi möjlighet till ett minskat behov av samordnare/planerare/chefer och vikarier, då sjuktalen minskar och skapar positiva ekonomiska effekter.

HåboDemokraterna vill att kunden inom hemtjänsten ska äga sin egen tid och tillsammans med kompetent omsorgspersonal själva besluta om hur lång tid hjälpen och stödet ska ta.

På Fri Tid - Västerviks kommun (vastervik.se) kan man ta del av kommunens egen utredning samt uppföljning av modellen.

Förslag till beslut

Med anledning av ovanstående yrkar HåboDemokraterna att:

- Kommunfullmäktige beslutar att införa arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun

Frida Herman och Susanna Kraftelid för HåboDemokraterna (HD)

§ 84

Dnr 2024/00799

Anmälan av motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning

Frida Herman (HD) med flera har överlämnat en motion till fullmäktige. Motionären föreslår att Kommunfullmäktige ska besluta att införa arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun.

Beslutsunderlag

- Motion

Beslutsgång

Ordföranden frågar om Kommunfullmäktige kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

_____

Beslutet skickas till:
Kansliavdelningen, kommunledningsförvaltningen
Håbo kommuns webbplats

§ 126 Dnr 2024/00127

Svar på motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservation

Paul Ohvanainen (SD) reserverar sig mot beslutet.

Susanna Kraftelid (HD) reserverar sig mot beslutet och inkommer med en skriftlig reservation enligt bilaga.

Sammanfattning

Frida Herman (HD) och Susanna Kraftelid (HD) har överlämnat en motion till kommunfullmäktige. Motionären föreslår att Kommunfullmäktige ska besluta att införa arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun.

För perioden 2023 – 2026 är fyra målområden med tillhörande strategier på kommunfullmäktiges nivå prioriterade av den styrande majoriteten. Ett av målområdena som prioriterats är att Håbo kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Håbo en attraktiv arbetsgivare (utdrag ur beslutat dokument)
Som kommun vill vi vara en attraktiv arbetsgivare med god och hög kompetens i alla våra verksamheter. För att nå detta mål behöver vi:

- Öka dialogen mellan kommunen som arbetsgivare och arbetstagarna i verksamheterna
- Uppmuntra arbetsmiljöarbetet på de olika arbetsplatserna
- Öka de enskilda medarbetarnas möjlighet att påverka sin arbetssituation
- Finna vägar för kommunen som arbetsgivare att uppmuntra sina medarbetare
- Genomföra, följa upp och analysera arbetsmiljöenkäter för en bättre måluppfyllnad.

Med hänvisning till att den styrande majoriteten redan har beslutat om prioriterade målområden och tillhörande strategier gällande attraktiv arbetsgivare föreslås att motionen avslås.

Beslutsunderlag

– Tjänsteskrivelse nr 8869, daterad 2025-10-15.

– Motion om att införa Fri-Tid inom hemtjänsten nr 8987, daterad 2024-05-14.

Förslag till beslut på sammanträdet

Susanna Kraftelid (HD):
Yrkar avslag till förvaltningens förslag till beslut och yrkar bifall till motionen.

Paul Ohvanainen (SD):
Yrkar bifall till Susanna Kraftelids (HD) förslag till beslut.

Fred Rydberg (KD):
Yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer Susanna Kraftelids (HD) förslag till beslut mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Bilaga till protokoll för vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 2025-11-04

Skriftlig reservation från Håbodemokraterna i ärende *§ 126 Svar på motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun*:

”HåboDemokraternas reservation ärende 9 Inför arbetssättet ”Fri tid” inom Hemtjänsten.”

I tjänsteskrivelsen hänvisar majoriteten i förslag till beslut, att man redan beslutat om strategier gällande en attraktiv arbetsgivare. Man kan då fråga sig om majoriteten har läst motionen över huvud taget?

I motionen lyfter HåboDemokraterna förutom fördelarna för personalen - såsom ökad arbetsglädje, - tillit mellan professioner, - minskad administration, - minskad detaljstyrning och ökat inflytande för personalen,

även viktiga vinster för hemtjänstens brukare:

- Att den enskilde brukaren och hemtjänstpersonalen tillsammans planerar för hur lång tid den enskildes insatser och stöd ska ta, vilket bidrar till ett ökat inflytande och trygghet för brukaren.
- Att den enskildes behov kommer först.
- Att ”Fri tid” Ökar kvalitén för brukarna.
- Att kunden inom hemtjänsten ska äga sin egen tid. Den ska inte detaljstyras och bestämmas av handläggare.
- Att genom ”Fri tid” kan kommunen vända missnöjda brukare till nöjda brukare.
- Att tid för biståndshandläggare frigörs, vilket på sikt skapar positiva ekonomiska effekter, har man sett i andra kommuner.

Det är enormt tråkigt att majoriteten väljer bort brukarna i sitt förslag till beslut, när “Fri tid” i hemtjänsten innebär att i stället för att biståndshandläggare beslutar hur lång tid en insats ska ta, så är det upp till den kompetenta hemtjänstpersonalen, i samråd med den enskilde brukaren, att besluta hur lång tid hjälpen och stödet ska ta.

HåboDemokraterna yrkar avslag till majoritetens förslag till beslut och bifall till motionen.

Susanna Kraftelid
HåboDemokraterna

§ 29

Dnr 2024/00799

Svar på motion: inför arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kommunfullmäktige avslår motionens förslag, att införa arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo kommun.

Sammanfattning

Frida Herman (HD) och Susanna Kraftelid (HD) anmälde en motion till kommunfullmäktige den 6 maj 2024 (§84). Motionens förslag är att kommunfullmäktige beslutar att införa arbetssättet Fri-Tid inom hemtjänsten i Håbo Kommun.

Kommunfullmäktige beslutade att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsen remitterade motionen till vård- och omsorgsnämnden för yttrande.

Vård- och omsorgsnämnden föreslår att motionen avslås. Nämndens bedömning är att motionens syfte redan omfattas av kommunfullmäktiges prioriterade målområde ”Håbo en attraktiv arbetsgivare” för perioden 2023–2026, med strategier som stärker dialog, arbetsmiljö och medarbetarnas möjlighet att påverka sin arbetssituation. Kommunledningsförvaltningen föreslår i enlighet med vård- och omsorgsnämndens förslag att kommunfullmäktige avslår motionen.

Kommunstyrelsen har den 10 februari 2026 § 33 beslutat att föreslå kommunfullmäktige i enlighet med kommunledningsförvaltningens förslag.

Yrkanden

Susanna Kraftelid (HD), yrkar på återremiss med motivering:
Med anledning av att svaret på motionen ej speglar brukarens perspektiv utan enbart arbetsmiljöperspektivet avser vi att ärendet ska återremitteras.

Robin Jansson Eriksson, yrkar bifall till Susanna Kraftelid (HD) återremissyrkande.

Anna Söder (MP), yrkar bifall till Susanna Kraftelid (HD) återremissyrkande.

Agneta Hägglund (S), yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut att avslå motionen.

Somir Sinharay (L), yrkar bifall till Susanna Kraftelid (HD) återremissyrkande.

Tommy Lövgren (SD), yrkar bifall till Susanna Kraftelid (HD) återremissyrkande.

Owe Fröjd (Båp), yrkar bifall till Susanna Kraftelid (HD) återremissyrkande.

Beslutsgång

Ordföranden ställer yrkandet om återremiss från Susanna Kraftelid (HD) mot om ärendet ska avgöras idag, och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska återremitteras.

Votering begärs och genomförs.

Med 23-ja röster att ärendet ska avgöras idag och 17-nej röster att ärendet ska återremitteras, beslutar kommunfullmäktige att ärendet ska återremitteras med stöd av regeln för minoritetsåterremiss.

Omröstningsresultat

Votering
Om ärendet ska återremitteras eller om ärendet ska avgöras idag:

Ja-röst för att ärendet ska avgöras idag.
Nej-röst för att ärendet ska återremitteras.

Med 23-ja röster att ärendet ska avgöras idag och 17-nej röster att ärendet ska återremitteras beslutar kommunfullmäktige att ärendet ska återremitteras med stöd av regeln för minoritetsåterremiss.

Ja-röst lämnas av:
Catherine Öhrqvist (M), Stefan Häggmark (M), Björn Erling (M), Björn Hedö (M), Christian Nordberg (M), Ulf Winberg (M), Anders Thonfors (M), Helene Zeland Bodin (C), Fred Rydberg (KD), Tony Klaesson (KD), Agneta Hägglund (S), Fredrik Anderstedt (S), Inger Wallin (S), Eva Staake (S), Sven Erkert (S), Maria Annell (S), Per-Arne Öhman (M), Sara Sarnes (M), Lisbeth Bolin (C), Harry Lövstav (S), Werner Schubert (S), Kurt Conny Hedman (S), Gunilla Gustavsson (S).

Nej-röst lämnas av:
Somir Sinharay (L), Owe Fröjd (Båp), Sjunne Green (Båp), Peter Björkman (Båp), Susanna Kraftelid (HD), Rasmus Kraftelid (HD), Frida Herman (HD), Tommy Lövgren (SD), Max Örell (SD), Petri Piiroinen (SD), Paul Ohvanainen (SD), Daniel Rumack (SD), Caroline Lindgren (SD), Michael Rubbestad (SD), Helene Cranser (-), Robin Jansson Eriksson (V), Anna Söder (MP).

Beslutsunderlag

– Motion 2024-05-03
– Tjänsteskrivelse med dokumentnummer 144998
– Protokollsutdrag 2024-05-06, §84 Anmälan av motion
– Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden 2025-11-04 §126

Beslut skickas till

Motionärerna

HÅBO KOMMUN

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2026-06-03

Vår beteckning
KS 2026/00701 nr 150949

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Maud Thorsell, Registrator/Administratör
maud.thorsell@habo.se

Redovisning av anmälningsärenden till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen noterar redovisningen.

Sammanfattning

Följande anmälningsärenden har inkommit sedan den senaste redovisningen till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Bilagda anmälningsärenden. Finns med i en mapp vid sammanträdet.

HÅBO KOMMUN

ANMÄLAN ANMÄLNINGSÄRENDEN

Datum
2026-06-09

Anmälda vid sammanträde 2026-06-16 till Kommunstyrelsen

Datum	Dokid	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2026-06-05	151221	Inkommande	Håbohus	Styrelsemöte 2026-05-28	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-05	151201	Inkommande	vardochomsorgsnamnden@habo.se	Protokoll Kommunala pensionärsrådet 2026-05-25	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	151045	Inkommande	Pocketsafe	Inbjudan till kommunstyrelse och ledning - Cybersäkerhetslagen och ledningens ansvar	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150999	Inkommande	Socialnämnden	Ekonomiuppfoljning jan-feb 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150998	Inkommande	Socialnämnden	protokollsutdrag § 48 2026-04-29 Ekonomirapport januari-februari 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150997	Inkommande	Vård och omsorgsnämnden	Ekonomiuppföljning jan-feb 2026 (Vård- och omsorgsnämnden)	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150996	Inkommande	Vård och omsorgsnämnden	Protokollsutdrag 2026-05-05 § 42 Prognos per februari 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150995	Inkommande	Bygg- och miljönämnden	Ekonomiuppfoljning jan-feb 2026 bygg- och miljö	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-03	150994	Inkommande	Bygg- och miljönämnden	Protokoll BMN 2026-03-23 Ekonomiuppföljning per februari 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-06-02	150973	Inkommande	Upplandsstiftelsen	Upplandsstiftelsen Versamhetsberättesle 2025	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-29	150845	Inkommande	Skolinspektionen	Grundbeslut utan konstaterad brist	Maud Thorsell	2026/00701

Datum	Dokid	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2026-05-29	150844	Inkommande	Skolinspektionen	Beslut från Skolinspektionen Dnr 2026:3136	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-29	150833	Inkommande	Samordningsförbundet Uppsala län	Medlemssamråd 20 maj 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-29	150832	Inkommande	Samordningsförbundet Uppsala län	Minneanteckningar - Medlemssamråd våren 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-27	150784	Inkommande	Socialnämnden	2026-05-21 protokoll KFR, justerad	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-22	150704	Inkommande	Catherine Öhrqvist	Mötesanteckningar ägarsamråd 2026-05-08	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-21	150632	Inkommande	Miljöavdelningen	Beslut att avsluta ärende 2026-235	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-21	150631	Inkommande	Miljöavdelningen	Beslut om avgift för granskning av köldmediarapport 2026-236	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-20	150568	Inkommande	Barn- och utbildning	Sammanställning av ändringar Delegationsordning för BOU	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150567	Inkommande	Barn- och utbildning	Delegationsordning BUN 2026	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150566	Inkommande	Barn- och utbildning	Beslut - 20260512- BOU § 81 Revidering av delegationsordning	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150563	Inkommande	Barn- och utbildning	Beslut - 20260512- BOU § 75 Avsluta projekt Slottsskolan	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150562	Inkommande	Barn- och utbildningsnämnden	Beslut - 20260304- BOU § 22 Helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete 2025 (SKA)	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150561	Inkommande	Barn- och utbildningsnämnden	SKA-rapport H2 2025 gymnasium vuxenutbildning anpassad skola 260309	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-20	150560	Inkommande	Barn- och utbildningsnämnden	SKA rapport H2 2025 BUN_grundskola uppdaterad	Helena Johansson	2026/00701

Datum	Dokid	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2026-05-20	150559	Inkommande	Barn- och utbildningsnämnden	Beslut - 20260512- BOU § 80 Helårsrapport systematisk kvalitetsarbete 2025 (SKA)	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-15	150354	Inkommande	Miljöavdelningen	Bekräftelse inkommen handling Pomona	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-15	150353	Inkommande	Miljöavdelningen	Bekräftelse inkommen handling Köldmedierapport Frösundaviks Förskola	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-14	150331	Inkommande	Region Uppsala	Minnesanteckningar kommunsamråd håbo kommun - Region Uppsala 2026	Maud Thorsell	2026/00701
2026-05-12	150273	Inkommande	SKR Inera	Inera Ägarråd 27 april 2026	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-12	150272	Inkommande	SKR Inera	Presentation Inera Ägarråd 27 april	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-04	149945	Inkommande	Upplands-bro kommun	KS 24_0685-34 Protokollsutdrag från KF - Upplands-Bro kommun den 22 april 2026	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-04	149944	Inkommande	Upplands-bro kommun	Kunskapsunderlag och nulägesanalys 2026 - Upplands Bro-kommun	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-04	149943	Inkommande	Upplands-bro kommun	Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026 - Upplands Bro-kommun	Helena Johansson	2026/00701
2026-05-04	149942	Inkommande	Upplands-bro kommun	Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning	Helena Johansson	2026/00701
2026-04-23	150303	Inkommande	Håbohus	Protokoll från bolagsstämma Håbohus 2026-04-23_signerad (1)	Maud Thorsell	2026/00701

Tid och plats	Kl. 13:00 måndagen den 25 maj 2026, Övergransalen, Kommunhuset
Beslutande	
Ledamöter	Agneta Hägglund (S), Ordf., ordf. vård- och omsorgsnämnden Susanne Hultgren Edholm, Vice ordf, Anhörigföreningen Irene Lundbäck, PRO Harry Lövstav, PRO Ralph Abrahamsson, SPF Karl-Erik Thulin, SPF Ritva Pirttimäki, Finska Föreningen
Övriga närvarande	
Ersättare	Birgitta Green (Båp), Vård- och omsorgsnämnden Gudrun Norell, PRO Carin Brifors, SPF
Tjänstemän	Fredrik Westin, förvaltningschef Marie Rönnqvist, avdelningschef §§ 28–31 Matilda Norell, avdelningschef §§ 33–40 Barbare Huskaj, avdelningschef Jari-Matti Heikkinen, verksamhetscontroller Tina Tiefensee Luning, ombudsman äldre och funktionsnedsatta Amanda Sundberg, anhörigkonsulent §§ 28–30 Niki Mallouppas Carlquist, nämndsekreterare
Justering	
Justerare	Ralph Abrahamsson
Tid och plats	torsdagen den 4 juni 2026 klockan 10:00, Kommunhuset
Justerade paragrafer	§§ 28– 40
Ajournering	§ 33 Information från föreningarna klockan 14:10-14:15

Underskrifter

Sekreterare

Niki Mallouppas Carlquist

Ordförande

Agneta Hägglund

Justerare

Ralph Abrahamsson

Innehållsförteckning

§ 28
Mötets öppnande: upprop, val av justerare samt fastställande av dagordning..... 4
§ 29
Föregående protokoll..... 5
§ 30
Anhörigstöd.....
Fel! Bokmärket är inte definierat.
§ 31
Information från förvaltningen 7
§ 32
Information från ordförande 9
§ 33
Information från föreningarna 10
§ 34
Namngivning av torg - omröstning.....11
§ 35
Seniordag .....
132
§ 36
Broschyrställ på Skeppsgården.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**3
§ 37
Kvalitetsberättelse
.....**Fel! Bokmärket är inte definierat.**4
§ 38
Välfärdsteknik.....15
§ 39
Åtgärdslistan..... 16
§ 40
Övriga frågor.....
177

§ 28

Mötets öppnande: upprop, val av justerare samt fastställande av dagordning

Sammanfattning

Mötet öppnas, upprop förrättas och Ralph Abrahamsson utses att tillsammans med ordförande justera dagens protokoll torsdagen den 2026-06-04 klockan 10:00 i Kommunhuset, Bålsta.

Dagordningen fastställs med följande ändringar:

Punkt 11 Patientsäkerhetsberättelse utgår från dagordningen.

Övriga frågor läggs till under punkt 40:

Finskt café

Busskolan

§ 29

Föregående protokoll

Sammanfattning

Ordförande frågar om det finns frågor kring föregående protokoll.

Föregående protokoll läggs till handlingarna.

---

§ 30

Anhörigstöd

Sammanfattning

Anhörigkonsulent Amanda Sundberg informerar om sitt uppdrag, vilket omfattar stöd till vuxna anhöriga genom bland annat stödsamtal. Arbetet har även en strategisk del kopplat till kommunens anhörigstrategi. Kommunen ingår i en nationell databas för anhörigstöd.

Planering pågår för den nationella anhörigveckan vecka 41, i syfte att synliggöra vilket stöd som finns.

SPF Seniorerna önskar ett besök av anhörigkonsulenten vid ett medlemsmöte under hösten.

§ 31

Information från förvaltningen

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen presenterar aktuell information för kommunala pensionärsrådet:

Nuläge i verksamheterna
En ny organisation inom Myndighetsavdelningen träder i kraft, där Förebyggandeenheten sammanförs med LSS-handläggarna i en gemensam enhet. Andrea Holmström utses till enhetschef för den nya enheten och Aysar Mohammed Hussein till tillförordnad enhetschef för Biståndsenheten.

Inom utförarverksamheterna pågår planering av sommarbemanning samt introduktion av nyanställda.

Arbetsmiljöverket har genomfört tillsyn inom hemtjänsten i Håbo kommun som en del av en nationell granskning, med fokus på arbetsmiljörisker såsom fall, hot och våld.

Seniorglädje kommer att genomföra aktiviteter på samtliga särskilda boenden för äldre från juni till årets slut.

Anna Tigerschiöld har donerat blomsterarrangemang, framtagna av florist med koppling till Nobelfesten, samt tårtor till samtliga avdelningar på kommunens särskilda boenden för äldre.

En utflykt till Skokloster planeras i samband med nationaldagsfirandet för brukare inom särskilt boende för äldre och LSS-verksamhet. Bussar lånas för ändamålet och rullstolsburna brukare erbjuds resa via färdtjänst.

Daglig verksamhet planerar ett uppträdande på särskilda boenden, inspirerat av Funkisfestivalen.

Den 2 september flyttar daglig verksamhet från Ängsgården till Dalängens äldreboende, där lokalerna bedöms bättre anpassade och möjliggör ökad samverkan med boendet.

Karl-Erik Thulin föreslår att ett hjälpmedelsbibliotek inrättas, där invånare kan låna och prova hjälpmedel.

Lagstadgat språkkrav införs den 1 juli och innebär att personal ska uppnå nivå B2 i svenska. Förvaltningen genomför språkscreening och samarbetar med vuxenutbildningen, som erbjuder individuella språkhöjande insatser.

Förvaltningen har genomfört särskilda språkinsatser inom vårdfinskan och kommer fortsatt att delta vid sammanträden i det sverigefinska rådet.

En översyn av verksamheternas lokaler pågår i syfte att minska externa kostnader. En särskild lokalgrupp har tillsatts.

Årets brukarundersökning avslutades den 24 maj.

Förvaltningen har deltagit i en gemensam krisövning tillsammans med Enköpings kommun och planerar en lokal övning i september. En beredskapssamordnare finns på 50 procent.

Köläge
Fjorton personer står i kö till särskilt boende, varav sex till demensboende och åtta till somatiskt boende. Två personer har väntat längre än tre månader och har erbjudits plats men tackat nej.

Det finns två lediga platser på korttidsboendet.

Förvaltningen köper fem externa platser.

Färdtjänstupphandling
En ny färdtjänstupphandling har initierats med anledning av att nuvarande avtal riskerar att nå takvolym. Synpunkter från kommunala pensionärsrådet (KPR) och kommunala funktionsrättsrådet (KFR) från föregående upphandling beaktas i arbetet.

Information från ombudsman äldre och funktionsnedsatta
Det råder fortsatt brist på gode män.

Harry Lövstav föreslår att kommunen utreder möjligheten att ta fram en egen annonsfinansierad tidning, där behovet av gode män kan synliggöras.

---

§ 32

Information från ordförande

Sammanfattning

Ordförande presenterar aktuell information för kommunala pensionärsrådet:

Återrapportering nämnd
Ordförande presenterade vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 5 maj ett förslag om att utreda framtida användningsområden för Plommonvägen 8 och 10. Nämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra utredningen.

Fastighetsenheten utreder vidare möjligheten att hyra ut de lokaler på Pomona som tidigare använts för fotvård.

Restaurang Pomona
Avtal avseende uthyrning av restaurangen på Pomona är undertecknat av leverantören. Verksamheten planeras att öppna den 1 juni.

§ 33

Information från föreningarna

Sammanfattning

Anhörigföreningen planerar tillsammans med anhörigkonsulenten för den nationella anhörigveckan. Föreningen planerar även, i samverkan med Anhörigas riksförbund, en dag för anhöriga med föreläsningar och aktiviteter. Dagen är kostnadsfri och planeras att genomföras i november 2026 på Aronsborg.

Anhörigföreningen kommer även att anordna en traditionell sillmiddag.

PRO planerar olika aktiviteter, bland annat vårfest, 85+-lunch samt fortsatt arbete med projektet *Sportsnack*. Projektet har ännu inte nått målgruppen ensamma män i önskad omfattning, och förslag på hur deltagandet kan öka efterfrågas.

SPF Seniorerna bedriver löpande verksamhet i form av pubkvällar, informationsmöten och vandringar. Föreningen kommer att delta vid nationaldagsfirandet i Skokloster med monter, boulebana och parkeringsstöd. Även PRO medverkar vid arrangemanget.

Karl-Erik Thulin informerar om Fjärdhundraland, som sprider information om föreningar, verksamheter och aktiviteter i Uppland.

§ 34

Namngivning av torg - omröstning

Sammanfattning

Rådet enas om namnet Fridegårdstorget.

§ 35

Seniordag

Sammanfattning

Rådet diskuterar upplägg för en seniordag med fokus på uppträdande av komiker, föreläsningar och social samvaro.

Ett förslag om att tillsätta en arbetsgrupp framförs. Följande personer deltar: Fredrik Westin, Barbare Huskaj, Karl-Erik Thulin, Susanne Hultgren Edholm, Harry Lövstav och Ritva Pirttimäki.

Susanne Hultgren Edholm utses till sammankallande.

Preliminär tidpunkt för seniordag: slutet av oktober, förslagsvis under höstlovsveckan.

§ 36

Broschyrställ på Skeppsgården

Sammanfattning

Ralph Abrahamsson föreslår att ett broschyrställ inrättas på Skeppsgården där information riktad till pensionärer samlas, exempelvis om färdtjänst, hjälpmedel samt ombudsmannen för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Rådet föreslår att vård- och omsorgsförvaltningen utser en ansvarig funktion för samordning och distribution av nya och uppdaterade broschyrer, medan gårdsrådet ansvarar för löpande ordning i broschyrstället.

Rådet föreslår även att vård- och omsorgsförvaltningen i ökad utsträckning använder föreningarnas medlemstidningar som kanal för informationsspridning.

§ 37

Kvalitetsberättelse

Sammanfattning

Verksamhetscontroller redogör för vård- och omsorgsnämndens kvalitetsberättelse för år 2025.

Kvalitetsberättelsen sammanfattar det övergripande kvalitetsarbetet inom vård- och omsorgsförvaltningen under året samt presenterar identifierade utvecklingsområden inför 2026.

Nämnden redovisar en förbättrad prognos jämfört med tidigare år, där underskottet har minskat till –2,5 miljoner kronor. Förbättringen har uppnåtts utan nedskärningar i verksamheten.

§ 38

Välfärdsteknik

Sammanfattning

Karl-Erik Thulin lyfter att hjälpmedel inom hemtjänsten, däribland för att effektivisera hemtjänstens arbete, är en aktuell fråga inom välfärdstekniken.

§ 39

Åtgärdslistan

Sammanfattning

Åtgärdslistan diskuteras och uppdateras:

Nya punkter läggs till i åtgärdslistan under § 39.

- Förråd och toalett vid boulebanan
- Broschyrställ

Följande punkter avslutas:

- Fråga om betalning vid flytt

§ 40

Övriga frågor

Sammanfattning

Finskt café
Ritva Pirttimäki föreslår att ett finskt café för äldre finsktalande anordnas. Verksamheten föreslås hållas på resecentrum på onsdagar klockan 13:00–15:00. Förvaltningen tar med sig frågan.

Busskola
Susanne Hultgren Edholm återrapporterar från busskolans första tillfälle. Upplands Lokaltrafik (UL) ansvarade för genomförandet och flera föreningar deltog.

Rådet framhåller behovet av fler tillfällen med ökad anpassning till målgruppen. Det konstateras att bussarna i Håbo kommun i flera avseenden skiljer sig från bussarna i Uppsala, särskilt vad gäller tillgänglighet. UL informerade vidare om att det inte ingår i avtalet att chaufförer bistår resenärer vid påstigning.

Rådet föreslår att synpunkterna sammanställs och överlämnas till ordförande för fortsatt dialog med UL.

Hörslingor
Birgitta Green informerar om att kommunala funktionsrättsrådet (KFR) har bjudit in IT-enheten för en genomgång av hur hörslingor används. Ytterligare information lämnas vid nästa sammanträde.

Sammanträdet avslutas klockan 15:38.

_____

Nästa sammanträde: tisdagen den 1 september 2026 klockan 13:00, Övergransalen, Kommunhuset.

Bästa resultat får du om du öppnar den här PDF-portföljen i Acrobat X eller Adobe Reader X eller senare.

Hämta Adobe Reader nu!

HÅBO KOMMUN

Ekonomiuppföljning jan-feb 2026

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 3
2 Driftredovisning 4
3 Kommentarer till driftredovisning 5
3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget 5
3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget 5
3.3 Restriktioner 6
3.4 Åtgärder för ekonomi i balans 6
3.5 Statsbidrag 7
4 Investeringsredovisning 9
5 Kommentarer till investeringsredovisning 10

1 Sammanfattning

Socialnämnden prognostiserar ett **underskott om 6,9 miljoner kronor** för året. Inom verksamhetsområdet Barn och unga uppgår det prognostiserade underskottet till 13 miljoner kronor, vilket i huvudsak förklaras av fler placerade barn vid ingången av 2026 än motsvarande period tidigare år. Även ekonomiskt bistånd visar ett underskott, prognostiserat till 750 tkr, vilket är mindre underskott än utfall 2025 visar. Verksamheten arbetar effektivt med åtgärder bland annat pågår arbete med att strukturera upp arbetet med felaktiga utbetalningar vilket gett ett positivt resultat.

Arbetsmarknadsenheten redovisar ett underskott om cirka 700 tkr, vilket är kopplat till införandet av aktivitetskrav och rekryteringen av handledare för att säkerställa genomförandet.

Trots flera underskott på myndighetssidan uppgår det totala nämndresultatet endast till –6,9 miljoner kronor. Detta beror främst på att verksamheten i stor utsträckning kompenserar kostnadsläget genom statsbidrag och projektmedel, vilka dämpar den samlade budgetavvikelsen.

Verksamheten arbetar aktivt med kostnadskontroll, men klarar inte fullt ut att kompensera för underskotten som beror på ökat antal placerade barn inom myndighetsdelen. Bedömningen är att kostnadstrycket kommer att kvarstå under året.

Åtgärder och förutsättningar framåt
Det pågår omfattande åtgärdsarbete inom flera verksamhetsområden. En genomlysning av Barn och unga har genomförts, och flera utvecklings- och effektiviseringsåtgärder har beslutats. För att dessa ska få full effekt krävs stabilitet och kontinuitet i bemanningen, särskilt inom myndighetsutövningen, där personalomsättning historiskt har påverkat både kvalitet och kostnadsnivå.

Det kommer att ta tid att komma till rätta med ekonomin, och förvaltningen bedömer att fortsatt fokus på åtgärdsplaner, stabil personalförsörjning och systematisk uppföljning är nödvändiga för att långsiktigt minska kostnadsläget och stärka verksamhetens ekonomiska hållbarhet.

2 Driftredovisning

		Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse budget/ prognos
108	Nämndverksamhet	-139	-47	92	-744	-744	0
138	Nämndadministration	-116	-131	-15	-696	-649	47
300	Allmän fritidsverksamhet	-298	-310	-12	-1 747	-1 747	0
350	Ung Håbo fritidsgårdar	-1 266	-1 094	172	-7 694	-7 694	0
400	Öppen förskola	-308	-312	-4	-1 889	-1 889	0
512	Särskilt / annat boende	-1 170	-1 022	148	-7 000	-7 000	0
514	Dagverksamhet	-444	-404	40	-2 611	-2 611	0
515	Boendestöd	-1 232	-1 223	9	-7 351	-6 723	628
517	Övr insatser ord. boende	-112	-49	63	-691	-691	0
519	Handläggning SoL	-194	-258	-64	-1 272	-1 272	0
550	Förvaltningsövergripande	-1 863	-1 041	822	-11 184	-8 857	2 327
552	Missbrukarvård för vuxna	-1 197	-1 147	50	-7 174	-7 174	0
553	Barn- och ungdomsvård	-9 881	-13 122	-3 241	-59 387	-72 423	-13 036
554	Familjerätt	-326	-332	-6	-2 203	-2 203	0
571	Övriga insatser vuxna	-672	-933	-261	-4 074	-3 861	213
575	Ekonomiskt bistånd	-2 890	-3 118	-228	-17 344	-18 094	-750
576	Flyktingmottagande	0	435	435	0	4 300	4 300
613	Arbetsmarknadsåtgärder	-923	-757	166	-6 939	-7 645	-706
	Summa	-23 031	-24 865	-1 834	-140 000	-146 977	-6 977

3 Kommentarer till driftredovisning

3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget

350 Ung Håbo fritidsgårdar, överskott 172 000 kronor
Ung Håbo har verksamhet igång vid Generator och vid Slottsgården och har genomfört ett sportlov fullt med aktiviteter, samtidigt som verksamheten flyttat och inrett den nya lokalen så har vi lyckats hålla nere personalkostnaderna. Detta genom att externa projektmedel lyckats växla budgetkostnader för personal till externa medel under denna period. Denna besparing är kortsiktig eftersom behovet av en ursprungs bemanning inte har ändrats.
Fritids banken har varit stängd sedan årsskiftet i väntan på att vi öppnar de nya lokalerna i "gamla simhallen".

512 Särskilt/annat boende, överskott 148 000 kronor
Planerar för en budget i balans.

550 Förvaltningsövergripande, överskott 822 000 kronor
Verksamheten finns på övergripande nivå. Avvikelsen är kopplat till att en del av budgeten inte förväntas användas nu utan längre fram under året. Överskottet beror på en minskning av personalkostnader. En tjänst planeras hållas vakant till slutet av sommaren. En annan tjänst har kunnat finansierats helt med statsbidrag kopplat till ny socialtjänstlag. Statsbidraget avseende ny socialtjänstlag har också kunnat finansierat en del av kostnaderna kopplat till Signs of safety.

553 Barn- och ungdomsvård, underskott 3,2 miljoner kronor
Placeringskostnaderna överstiger budget. I februari är 48 barn och unga placerade, en minskning jämfört med december år 2025.

571 Övriga insatser vuxna, underskott 261 000 kronor
Verksamheten har en låg budget för vårdkostnader kopplade till avhopparverksamhet varför det avviker för perioden.

575 Ekonomiskt bistånd, underskott 228 000 kronor
Fler människor kontaktar kommunen då de lever i nöd och ansöker om försörjningsstöd. Ny lagstiftning förväntas driva på kostnaderna för försörjningsstöd.

613 Arbetsmarknadsenheten, överskott 166 000 kronor
Arbetsmarknadsenhet visar tillfälligt ett överskott vilket förväntas bli ett underskott mot året slut i samband med anställning för aktivitetskravet.

3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget

Socialförvaltningen prognoticerar ett resultat på 146,9 miljoner kronor, vilket innebär ett underskott på 6,9 miljoner kronor jämfört med budgetramen på 140 miljoner kronor.

550 Förvaltningsövergripande, överskott 2,3 miljoner kronor
Verksamheten finns på övergripande nivå. Överskottet beror på en minskning av personalkostnader. En tjänst planeras hållas vakant till slutet av sommaren. En annan tjänst har kunnat finansierats helt med statsbidrag kopplat till ny socialtjänstlag. Statsbidraget avseende ny socialtjänstlag har också kunnat finansierat en del av kostnaderna kopplat till Signs of safety.

553 Barn- och ungdomsvård, underskott 13 miljoner kronor
Verksamheten har haft en ökning av antalet ärenden år 2025 som består i början av år 2026 – både aktualiseringar, inledda utredningar och antalet placeringsdygn. Flera av dessa barn har haft mer omfattande stödbehov, vilket lett till kostsamma placeringsformer såsom SiS och

HVB för barn med stora vårdbehov. I prognosen finns medräknat statsbidrag motsvarande 1 miljon kronor avseende subventioneringar av placeringskostnader på institutionsvården för barn- och unga. Vidare har 2,5 årsarbetare oplanerade vakanser uppstått i behandlingsteamet sedan budgeten planerades och beslutades i verksamheten. Rekrytering av 1,0 årsarbetare kommer att genomföras, under rekryteringsperiod uteblir personalkostnaden.

571 Övriga insatser vuxna, överskott 213 000 kronor
Verksamheten har en låg budget för vårdkostnader kopplat till avhopparverksamhet där man redan nu vet att budgeten kommer överskridas. Även i år planeras att göra en återsökning för dessa vårdkostnader hos polisen där man förra året fick tillbaka cirka 1/3 av kostnaderna. Verksamheten kommer ta del av statsbidrag för ny socialtjänstlag där en del av personalkostnaderna kan finansieras och att verksamheten genom detta totalt sett prognostiseras gå med ett försiktigt överskott.

575 Ekonomiskt bistånd, underskott 750 000 kronor
Fler människor kontaktar kommunen då de lever i nöd och ansöker om försörjningsstöd. Ny lagstiftning förväntas driva på kostnaderna för försörjningsstöd. En försiktig prognos på underskott med 750 000 kronor, vilket är en förbättring från 2025 med ca 1,5 miljoner kronor.

576 Flyktingmottagande, överskott 4,3 miljoner kronor
Socialförvaltningen ansvarar för att tillhandahålla bostäder, ekonomiskt bistånd och samhällsvägledning för nyanlända. Förvaltningen har ett effektivt mottagande, bland annat genom verksamheten inom arbetsmarknadsenheten, vilket bidrar till att en stor del av målgruppen snabbt kommer ut i arbete. De schablonersättningar som kommunen erhåller prognosticeras överstiga förvaltningens kostnader för integration och flyktingmottagande.

613 Arbetsmarknadsåtgärder, underskott 706 000 kronor
Beslut har fattats om en heltidstjänst under 2026 för genomförande av aktivitetskravet för personer med ekonomiskt bistånd. Det kommer att resultera i ett underskott från och med maj till december.

3.3 Restriktioner

Det tidigare beslutet om ökad restriktivitet i resursanvändningen har haft en tydlig påverkan på verksamheten. Administrativa tjänster har inte tillsatts, och varje vakans samt varje ny eller befintlig tjänst har prövats noggrant utifrån behov. Vissa funktioner har i stället finansierats genom statsbidrag och projektmedel, vilket har inneburit att ytterligare uppdrag lagts på befintlig personal.

Denna utveckling har medfört en hög arbetsbelastning, ökade krav på omprioriteringar med påföljd ökad stress och press i organisationen. Verksamheten är i dag slimmad, och en fortsatt vakanshållning bedöms innebära risker både för arbetsmiljön och för verksamhetens förmåga att upprätthålla ett långsiktigt förändrings- och utvecklingsarbete.

Restriktivitet i inköp har påverkat verksamheten främst i uteblivna investeringar i kontors- och digital utrustning. Även uteblivna personalförmåner, så som trivselskapande aktiviteter har påverkan på arbetsmiljö och trivsel vilket i sin tur kan påverka personal stabilitet och attraktivitet över tid.

3.4 Åtgärder för ekonomi i balans

Nämndens verksamhet är till största delen myndighetsutövande och underskottet beror enbart på kostnader i samband med lagstadgad myndighetsutövning. Trots åtgärder som vakans hållning av tjänster och andra neddragningar i verksamheten har det inte fullt ut gått att kompensera för höga placeringskostnader främst under verksamheten barn- och unga. För att komma tillrätta med budgetunderskott har därför nämnden beslutat, vid nämnden i december,

om en genomlysning av barn- och unga. Genomlysningen redovisades med förslag på åtgärder vid nämnd i mars 2026.

Åtgärder som är genomförda och pågår

- Säkerställ korrekt avtalshantering med uppföljning och rättssäker handläggning samt att avtalen följer upphandlade tjänster.
- Säkerställ att arvodering- och omkostnadsersättningar följer riktlinjer för familjehemsplaceringar, kontaktfamiljer och kontaktpersoner.
- Bifoga kostnadsberäkning inför beslut om placering av barn, unga och vuxna för att visa förvaltningens kostnader.
- Myndighet barn och unga ska fortsätta arbeta med introduktion, kompetenshöjande insatser och aktiviteter för att vara en attraktiv arbetsgivare. Syftet är att skapa stabilitet och förutsättningar att arbeta med åtgärder för ekonomi i balans och rättssäker handläggning.
- Vård på hemmaplan genom förstärkt boendestöd ska fortsätta utvecklas för att minska placeringsbehovet av målgrupp med samsjuklighet.
- Antalet dygn personer är placerade på HVB eller i andra placeringsformer ska kortas genom att placeringar följas upp effektivare.
- Förvaltningen ansöker om projektmedel och använder riktade statsbidrag för att förstärka verksamheten.
- Förebyggande stöd och behandling på hemmaplan ska fortsätta för att om möjligt förhindra behov av placering
- En särskild handläggare med ansvar för felaktiga utbetalningar (FUT) har tillsatts inom ekonomiskt bistånd. Syftet är att stärka arbetet med att identifiera och förebygga felaktiga utbetalningar, vilket förväntas bidra till en mer rättssäker och effektiv handläggning samt förbättrad ekonomi.

Åtgärder	2025, mnkr	Planer at 2026, mnkr	Slutligt 2026, mnkr	2027, mnkr	Totalt
Summa					

3.5 Statsbidrag

Tabellen ska visa för nämnden vilka riktade statsbidrag som förvaltningen har erhållit. Statsbidrag kan erhållas på olika sätt såsom utifrån demografi utan ansökan, rekvirering av förutbestämt belopp eller en ansökan.

Totalt intäktsredovisat visar hur mycket intäkter som påverkat nämndens utfall för perioden.

Statsbidrag	Myndighet	Ansökt belopp, mnkr	Beviljat belopp, mnkr	Totalt intäkts-redovisat för perioden, mnkr
7707 Bostad först	Socialstyrelsen	0,688	0,688	0
7711 Tidiga insatser 2.0	AMIF (EU bidrag)	3,8	3,8	1,1
7714 Skolsociala team år 2026	Socialstyrelsen	0,621	0	0
7715 Utökat hembesöksprogram	Socialstyrelsen	0,158	0	0
7720 Tryggare Håbo	Länsstyrelsen	0,18	0,18	0
7725 Komplexa behov	Länsgemensamma medel	0,078	0,078	0
7734 Framsteget 2025-2028	Samordningsförbundet	7,5	7,5	1,9
7745 Flickor i fokus	BRÅ	2,954	2,954	0
7746 MFOF år 2026	MFOF	0,239	0	0
7758 Ny socialtjänstlag år 2026	Socialstyrelsen	3,555	3,555	0,156
7766 Psykisk hälsa och suicidprevention	Kammarkollegiet	0,670	0,670	0
7777 Sub. placeringar barn unga	Socialstyrelsen	1	1	0
7782 Familjecoach	Länsstyrelsen	0,64	0,64	0,5
Summa		22,083	21,065	3,656

4 Investeringsredovisning

		Budget totalt	Prognos totalt	Totalt_utfall	Utfall jan-feb	Budget 2026	Prognos helår	Avvikelse budget prog
55	Individ och familjeomsorg							
4830	PROJEKT-text saknas					-500	-500	
Summa						**-500**	**-500**	

5 Kommentarer till investeringsredovisning

500 tkr finns avsatta för investering som avser flytt och nya lokaler för socialförvaltningen. Samtidigt pågår en övergripande lokalöversyn för hela kommunen som drivs av en lokalstrateg och där socialförvaltningen är med.

HÅBO KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-04-29

Informationsklass

Socialnämnden

Protokoll **§ 44-60**

§ 60 justerades omedelbart i separat protokoll onsdagen den 29 april 2026.

Tid onsdagen den 29 april 2026, kl. 15:30

Plats Kalmarrummet, Kommunhuset, Bålsta

Beslutande

Ledamöter och tjänstgörande ersättare

Helene Zeland Bodin (C), Ordförande
Gunilla Gustavsson (S), 1:e vice ordförande
Frida Herman (HD)
Sara Sarnes (M)
Eva Staake (S)
Helén Embretsén (KD)
Farid Chibout (Båp)

Närvarande ersättare

Ersättare

Per-Inge Andersson (KD)
Sofia Svedberg (S)
Inger Wallin (S)

Justering

Tid och plats klockan 9.00, kommunhuset den 6 maj 2026

Sekreterare

Emilia Ljungkvist

Ordförande

Helene Zeland Bodin (C)

Justerare

Farid Chibout (BåP)

Övriga närvarande

Elisabeth Orr Bågfors, förvaltningschef
Marie Hammarstedt, enhetschef
Emilia Ljungkvist, nämndsekreterare
Jenny Storm, enhetschef, (§§ 44-47)
Caroline Nyberg, verksamhetsutvecklare

HÅBO KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-04-29

Informationsklass

Socialnämnden

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Socialnämnden		
Sammanträdesdatum	2026-04-29		
Datum för anslags uppsättande	2026-05-06	Datum för anslags nedtagande	2026-05-29
Förvaringsplats för protokollet	Socialförvaltningen, Håbo kommun		

Underskrift

Emilia Ljungkvist

§ 48

Dnr 2025/00154

Ekonomirapport januari – februari

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att notera informationen

Sammanfattning

Socialnämnden prognostiserar ett underskott om 6,9 miljoner kronor för året. Inom verksamhetsområdet Barn och unga uppgår det prognostiserade underskottet till 13 miljoner kronor, vilket i huvudsak förklaras av fler placerade barn vid ingången av 2026 än motsvarande period tidigare år. Även ekonomiskt bistånd visar ett underskott, prognostiserat till 750 tkr, vilket är mindre underskott än utfall 2025 visar. Verksamheten arbetar effektivt med åtgärder bland annat pågår arbete med att strukturera upp arbetet med felaktiga utbetalningar vilket gett ett positivt resultat.

Arbetsmarknadsenheten redovisar ett underskott om cirka 700 tkr, vilket är kopplat till införandet av aktivitetskrav och rekryteringen av handledare för att säkerställa genomförandet.

Trots flera underskott på myndighetssidan uppgår det totala nämndresultatet endast till –6,9 miljoner kronor. Detta beror främst på att verksamheten i stor utsträckning kompenserar kostnadsläget genom statsbidrag och projektmedel, vilka dämpar den samlade budgetavvikelsen.

Verksamheten arbetar aktivt med kostnadskontroll, men klarar inte fullt ut att kompensera för underskotten som beror på ökat antal placerade barn inom myndighetsdelen. Bedömningen är att kostnadstrycket kommer att kvarstå under året.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

– Tjänsteskrivelse nr 41469, daterad 2026-03-23

– Ekonomiuppföljning jan-feb 2026 nr 41460, daterad 2026-03-23

HÅBO KOMMUN

Ekonomiuppföljning jan-feb 2026

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 3
2 Driftredovisning 4
3 Kommentarer till driftredovisning 5
3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget 5
3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget 5
3.3 Restriktioner 7
3.4 Åtgärder för ekonomi i balans 7
3.5 Statsbidrag 8
4 Investeringsredovisning 10
5 Kommentarer till investeringsredovisning 11

1 Sammanfattning

Verksamhet

Arbetet med den nya socialtjänstlagen fortsätter och får löpande en allt mer konkret och tydlig form. Det interkommunala samarbetet som dikterats av nationella överenskommelser är uppstartat och lokala handlingsplaner för det fortsatta utvecklingsarbetet finns antagna.

Arbetet med handlingsplanen för friskare arbetsplatser fortsätter enligt plan. Hållbara bemanningsplanering och kompetensutveckling är fokusområden för året. Nya språklagen som gäller från och med 1 juli är ytterligare ett utvecklingsområde som planeras för under 2026. Lokalöversyner, organisationsöversyner, förändrade arbetssätt och extern samverkan är andra pågående moment i förvaltningen. Demografin ökar trycket på äldreomsorgen och ytterligare platser planeras under hösten 2026 med nuvarande prognoser. De digitala inslagen och de förebyggande insatserna har utvecklats positivt under 2026 vilket är viktigt långsiktigt för hållbarheten.

Måluppfyllelse

Ingen uppföljning av nämndens fyra mål sker i denna uppföljning utan först i den uppföljning som sker per sista augusti 2026.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämndens första prognos för året visar på ett underskott med strax under 9,7 miljoner kronor jämfört med budget vilket är en stor förbättring jämfört med effektiviseringskravet på 22,8 miljoner kronor i samband med budgetarbetet. Förvaltningen arbetar ständigt med att effektivisera verksamheterna och landar därför med en prognos som innehåller ett antal åtgärder för att minska underskottet. Förslag till ytterligare åtgärder för budget i balans beskrivs i rubrik 3.4.

Underskottet beror främst på högre personalkostnader än budgeterad och även på högre kostnader än budgeterat för köpta platser särskild boende äldre och LSS.

Prognosen för Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget är ett överskott närmare 0,7 miljoner kronor jämfört med budget.

2 Driftredovisning

		Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse budget/ prognos
108	Nämndverksamhet	-88	-34	54	-504	-414	90
138	Nämndadministration	-120	-117	3	-700	-700	0
501	Förvaltningsövergripande	-2 476	-2 036	440	-14 966	-13 493	1 473
511	Hemtjänst i ord. boende	-13 941	-12 035	1 906	-84 524	-93 491	-8 967
512	Särskilt / annat boende	-18 751	-18 857	-106	-121 611	-118 726	2 885
513	Korttidsboende	-2 555	-3 008	-453	-16 526	-17 169	-643
514	Dagverksamhet	-560	-458	102	-3 365	-3 308	57
516	Öppen verksamhet	-1 543	-1 370	173	-8 963	-8 966	-3
517	Övr insatser ord. boende	-31	-33	-2	-205	-205	0
519	Handläggning SoL	-1 211	-1 184	27	-7 928	-7 982	-54
521	Personlig assistans	-5 010	-4 469	541	-30 269	-32 142	-1 873
522	Särskilt boende LSS	-12 158	-12 557	-399	-72 594	-73 290	-696
523	Daglig verksamhet LSS	-3 033	-2 977	56	-18 653	-18 842	-189
524	Övriga insatser LSS	-1 229	-761	468	-7 300	-5 868	1 432
529	Handläggning LSS	-535	-508	27	-3 182	-3 376	-194
530	Färdtjänst	-1 371	-1 307	64	-8 228	-7 890	338
541	Hälso- och sjukvård	-7 824	-7 488	336	-48 782	-52 121	-3 339
	Summa	-72 436	-69 198	3 238	-448 300	-457 983	-9 683

3 Kommentarer till driftredovisning

3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget

Nämnden har en avvikelse på totalt 3,2 miljoner kronor lägre utfall jämfört med budget för januari- februari. Vissa periodiseringar har gjorts för att utfallet ska vara så korrekt som möjligt. Det är första året med periodiserad budget och det är tydligt att periodisering av personalkostnaderna kan förfinas ytterligare. Nu finns inom alla utförare högre kostnader i jan-feb för OB storhelgerna jul och nyår samt även semestervikarier.

Förvaltningsövergripande verksamhet har lägre intäkter och lägre kostnader än budgeterat. Intäkterna gäller fakturering till regionen kvartalsvis och kostnaderna är lägre personalkostnader samt övriga kostnader.

Hemtjänstens verksamheter har 3,4 miljoner kronor högre personalkostnader än periodiserad budget för jan- feb. Lägre kostnader för köpta hemtjänsttimmar samt övriga kostnader kompenserar detta så det är totalt 1,9 miljoner kronor lägre utfall jämfört med budget.

Korttidsboende har högre personalkostnader än periodiserad budget för jan- feb. Det förklaras främst av storhelgs- OB för jul o nyår som betalas ut i jan- feb och personalförstärkning på grund av tyngre vårdbehov.

Öppen verksamhet totalt 0,2 miljoner kronor lägre utfall jämfört med budget på grund av uteblivna inköp under perioden och lägre personalkostnader.

Personlig assistans visar på 0,5 miljoner lägre ackumulerat utfall jämfört med ackumulerad budget vilket främst beror på mer intäkter i perioden samt lägre kostnader för köpt verksamhet vilket till viss del kompenserar högre personalkostnader.

LSS boenden redovisar 0,4 högre utfall än budget per februari främst på grund av att en större ersättning från Migrationsverket ännu ej inkommit. Personalkostnaderna är högre främst på grund av storhelgs- OB för jul o nyår som betalas ut i jan- feb och personalförstärkning på grund av tyngre vårdbehov.

Övriga insatser LSS redovisar 0,5 miljoner kronor lägre utfall än budget per februari vilket främst beror på lägre kostnader för köpt verksamhet än förväntat.

Hälso - och sjukvård redovisar 0,3 miljoner kronor lägre utfall än budget per februari. Det beror främst på lägre kostnader för personal och inköp av material under perioden vilket kompenserar högre kostnader än budgeterat för inhyrd personal samt lägre intäkter än förväntat i perioden för främst intern försäljning av skyddsprodukter som handskar och förkläden.

3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget

Vård- och omsorgsnämndens första prognos för året visar på ett underskott med 9,7 miljoner kronor jämfört med budget vilket är en stor förbättring jämfört med effektiviseringskravet på 22,8 miljoner kronor i samband med budgetarbetet. Förvaltningen arbetar ständigt med att effektivisera verksamheterna och landar därför med en prognos som innehåller ett antal åtgärder för att minska underskottet. Förslag till ytterligare åtgärder för budget i balans beskrivs i rubrik 3.4.

Underskottet beror främst på högre personalkostnader än budgeterad och även på högre kostnader än budgeterat för köpta platser särskild boende äldre och LSS.

Förvaltningsövergripande överskott 1,5 miljoner kronor
Överskottet jämfört med budget beror på att fler tjänster än budgeterat kan finansieras av statsbidrag.

Hemtjänst underskott 9 miljoner kronor
Lägre kostnader än budgeterat för köp av hemtjänsttimmar främst SoL-beslut men även delegerade HSL-timmar kompenserar till viss del högre personalkostnader än budgeterat för utförare.

Särskilt / annat boende överskott 2,9 miljoner kronor
Lägre kostnader för uppstart ny avdelning i jan än budgeterat och arbete med schemajustering kompenserar till viss del höga personalkostnader i början av året och högre kostnader än budgeterat för köpta platser.

Korttidsboende underskott 0,6 miljoner kronor
Verksamheten har högre personalkostnader än budgeterat i början av året vilket beror på ökad och mer avancerad vård. Verksamheten följs nära och ny bedömning kan komma vid nästa prognos.

Personlig assistans underskott 1,9 miljoner kronor
Myndighet har en prognos i balans med budget men prognosen är väldigt osäker med anledning av att det är början på året och verksamheten har flera ansökningar som just nu utreds. Utförare har högre kostnader än budgeterat och arbetar med olika åtgärder för att närma sig budget. Förvaltningen kommer göra en genomlysning av myndighets beslut. Det finns ett generellt effektiviseringskrav som gäller både utförare och myndighet.

Särskilt boende LSS underskott 0,7 miljoner kronor
Överskott för utförarenheterna tack vare högre förväntad ersättning från Migrationsverket, kompenserar till viss del högre kostnader för köpt placering som inte var känd vid budgetarbetet.

Daglig verksamhet LSS underskott 0,2 miljoner kronor
Prognostiserat underskott jämfört med budget beror på högre personalkostnader samt leasing av bilar/bussar. Höga reparations kostnader för tidigare fordon påverkar resultatet negativt.

Övriga insatser LSS överskott 1,4 miljoner kronor
Det prognostiserade överskottet jämfört med budget beror på färre köpta insatser och till viss del till lägre kostnader.

Handläggning LSS underskott 0,2 miljoner kronor
Underskottet jämfört med budget beror på för lågt budgeterat för en tjänst som tidigare finansierades av nämnden till 50 procent.

Färdtjänst överskott 0,3 miljoner kronor
Prognosen är osäker men fortsatt rättssäker handläggning kan visa på lägre kostnader längre fram när underlaget är mer än två månader.

Hälso- och sjukvård underskott 3,3 miljoner kronor
Det prognostiserade underskottet beror främst på att vakanser i verksamheten behöver ersättas med personal från bemanningsföretag. Rehabenheten tros trots detta kunna bedriva verksamheten inom ram då bemanningspersonal inte anlitas fullt ut. Detta är dock inte möjligt inom hemsjukvården i samma utsträckning, där är det betydligt fler vakanser och verksamheten ska bedrivas dygnet runt.

Vakanserna i hemsjukvården beror till stor del på långa föräldraledigheter. För att lyckas anställa någon på dessa tjänster anställs personal tillsvidare. Det är dock svårt att kunna rekrytera egen personal både till intermittenta och tillsvidareanställningar då sjuksköterskor är en mycket svårrekryterad yrkesgrupp där nämnden inte kan konkurrera lönemässigt. Ett riktat arbete för att öka kommunens konkurrenskraft lönemässigt framförallt mot norra Stockholm genomfördes i samband med lönerevisionen

3.3 Restriktioner

Vård- och omsorgsnämndens verksamheter följer det tidigare besluten kring restriktivitet vid anställningar och inköp. Verksamheterna genomför endast nödvändiga rekryteringar för att upprätthålla lagstadgade uppdrag. Vid personalavgång ersätts tjänster där det krävs för att säkerställa drift och rättssäkerhet. Inköp begränsas till det mest nödvändiga, och eventuella planeringsdagar genomförs i kommunens lokaler.

Flera enheter arbetar med en bemanning som inte tål och saknar därmed möjlighet att reducera personal ytterligare. Planeringen och bemanningen syftar till att vara långsiktigt hållbar för medarbetarna och ekonomin. Tätheten behöver hållas på en nivå som kvalitativt garanterar en god omvårdnadsnivå samtidigt som den säkerställer en god arbetsmiljö.

Externa utbildningar har ersatts av interna insatser, vilket fungerar i nuläget men innebär vissa risker för långsiktig kompetensutveckling. Osäkerhet kvarstår kring årets initiala ekonomiska prognoser då endast en kort period passerat.

Verksamheterna inom äldreomsorg, funktionsstöd, hemtjänst och hälso- och sjukvård bedriver fortsatt lagstadgad verksamhet och anpassar sig till ekonomiska förutsättningar utan att grunduppdraget påverka i ickeönskvärd riktning. Restriktionerna har summariskt genomförts med stor återhållsamhet och kostnadsmedvetenhet.

3.4 Åtgärder för ekonomi i balans

För en långsiktigt hållbar ekonomi inom vården och omsorgen behöver bland annat avgiftsintäkterna och ambitionen av servicen ligga i linje med nationella genomsnitt och gällande lagstiftning. Årets första prognos visar på ett underskott jämfört med budget med 9,7 miljoner kronor. Prognosen inkluderar ett antal åtgärder som: bemanningsplanering, restriktiva inköp och minskade volymer genom förebyggande insatser.

Nedan finns åtgärder som inte är med i prognosen, dels för att de kräver politiska beslut och dels för att de kräver utredningar för att säkerställa ekonomisk effekt. Löpande avrapport om dessa sker i alla delårsrapporter/verksamhetsberättelsen.

Avgifter och taxor

Avgiftsintäkterna 2025 inom äldreomsorgen var ungefär 900 kr lägre/per 65 år och äldre än rikets genomsnitt. Med drygt 4100 pensionärer skulle ett nationellt genomsnittligt uttag av avgifter innebära ökade intäkter om nästan fyra miljoner kronor.

Färdtjänst

Kostnaderna för den samlade färdtjänsten var på samma sätt nästan 300 kr dyrare per individ än rikets genomsnitt. Ett färdtjänstområde och övrig myndighetsutövning i linje med gällande lagstiftning innebära minskade kostnader om drygt sex miljoner kronor (23000 inv.).

Lokaler

Det pågår ett arbete med se över nämndens samtliga lokaler för att eventuellt förtäta, säga upp externa hyreskontrakt med mera. Arbetet har startat under Q1 2026 och kommer fortsätta under året och kommande år. Nämnden har i flera fall långa hyreskontrakt vilket påverkar verkställigheten. Nämnden har höga kostnader för lokaler i en nationell jämförelse. Detta åtgärdsområde har därmed inte ännu en säkerställd ekonomisk effekt.

Genomlysning hälso- och sjukvårdsverksamheten

Ett regionalt närverk för interkommunala jämförelser har startats upp vilket kommer att ge kommunerna bättre förutsättningar för att kunna bedöma konsumtion av HSL tjänster och utförandet av dessa. Under Q2 kommer mätetal (styrmått) arbetas fram.

Genomlysning LSS organisationen

Ett arbete med att se över utförarorganisationen inom LSS är påbörjat och kommer att redovisas senast under Q3 2026. Denna genomlysning kommer att särskilt granska ansvarområden och volymer.

Goda exempel används ännu en gång

Vård och omsorgsnämnden har genom att grundligt arbete från ansökan till beslut till uppföljningar av besluten uppnått oerhört viktiga resultat. Genom uppdaterade arbetssätt och riktlinjer, löpande uppföljningar och ett rehabiliterande synsätt inom äldreomsorgen har volymerna minskats påtagligt trots en tydlig demografisk påverkan. Detta är en av de viktigaste insatserna som genomförts för att minska nämndens budgetavvikelse i den uppnådda omfattningen 2023-2025. Denna metodik implementeras nu inom LSS verksamheten tillsammans med ökat digitalt stöd. För att ledtiderna ska vara så korta som möjligt förstärks samtidigt organisationen för att ännu snabbare komma tillrätta med nivåer, volymer och kostnader i övrigt.

Nedanstående tabell kommer uppdateras löpande med ekonomiska effekter.

Åtgärder	2025, mnkr	Planer at 2026, mnkr	Slutligt 2026, mnkr	2027, mnkr	Totalt
Avgifter och taxor				4	
Färdtjänstområde				6	
Genomlysning hälso och sjukvårdsverksamheter					
Genomlysning LSS					
Genomlysning myndighet					
Lokaler					
Summa				10	

3.5 Statsbidrag

Tabellen ska visa för nämnden vilka riktade statsbidrag som förvaltningen har erhållit. Statsbidrag kan erhållas på olika sätt såsom utifrån demografi utan ansökan, rekvirering av förutbestämt belopp eller en ansökan.

Totalt intäktsredovisat visar hur mycket intäkter som påverkat nämndens utfall för perioden.

Statsbidrag	Myndighet	Ansökt belopp, mnkr	Beviljat belopp, mnkr	Totalt intäkts-redovisat för perioden, mnkr
God nära vård	Socialstyrelsen	-2 038	-2 038	
Säkerställa vård o omsorg	Socialstyrelsen	-7 640	-7 640	
Äldreomsorgslyftet	Socialstyrelsen	-3 452	-3 452	
Beredskap	Socialstyrelsen		-1 661	
Ny socialtjänstlag	Socialstyrelsen	-1 523	-1 523	
Nytt socialdataregister	Socialstyrelsen	-108	-108	
Stärkt suicidarbete	Region	-243	-243	
Hälsosamtal	Socialstyrelsen	-169	-169	
Faktiskt kostnad, ersättning	Migrationsverket	-3 011		
Summa		-18 184	-16 834	

Vård- och omsorgsnämnden har hittills beslut för 16,8 miljoner kronor. Dessa medel redovisas främst som driftprojekt och är därmed inte med i redovisningen under rubrik 7. Separat redovisning av dessa beror dels på att återredovisning till berörd myndighet sker i perioden (året) efter, dels för att säkra kvaliteten och säkerställa korrektheten av bokföringen vid återredovisning. De större projekten och bidragen beskrivs nedan.

Medel för omställningen till god och nära vård kommer användas till digitala hjälpmedel, utbildningsinsatser och personal som deltar i det länsövergripande utvecklingsarbetet. Hela bidraget planeras att nyttjats.

Statsbidrag för att säkerställa god vård och omsorg för äldre planeras användas till bland annat: kompetensutveckling, insatser mot ensamhet, förbättrad samverkan och ökad digital närvaro. Planeringen är ännu inte helt färdig.

Bidraget för civil beredskap planeras användas till övningar, utbildningar och vissa beredskapsinköp samt del av tjänst för samordning.

Äldreomsorgslyftet ger tillsvidareanställda möjlighet att utbilda sig på arbetstid. Bidraget är strikt reglerat och outnyttjade medel måste återbetalas. Planering görs för att kunna använda en större del av bidraget 2026, särskilt för att stärka kunskaper i svenska enligt nya språklagen och yrkesfinska.

4 Investeringsredovisning

		Budget totalt	Prognos totalt	Totalt_utfall	Utfall jan-feb	Budget 2026	Prognos helår	Avvikelse budget prog
50	Förvaltningsövergripande							
4198	övrinventarier 5 år 2026					-327		327
51	Vård & omsorg äldr+funkt							
4020	Pomona 26 3 år					-40		40
4194	Säbo utemöbler 5år 2026					-30	-30	
4195	Säbo Fåtölj 5år 2026					-30	-30	
4196	Säbo Fåtöljer 5 år 2026					-60	-60	
4197	Säbo utemöbl 5 år 2026					-45	-45	
4420	Säbo möbler takmot 2026					-150	-150	
4421	Säbo möbl takmotor 10år					-99	-99	
4422	Säbo Möbler 10 år 2026					-90	-90	
4423	Säbo möbler 2026					-162	-200	-38
4424	Säbo möbl takm 10år 26					-87	-87	
4426	Personalmöbler 10år HTJ					-80	-80	
4428	Säby ny avd 10år 2026					-1 250	-900	350
52	Insatser enligt LSS							
4427	Utrustni 10 år DVLSS 2026					-70	-70	
54	Hälso- och sjukvård							
4425	HSL arkivskåp 2026					-80	-80	
Summa						**-2 600**	**-1 921**	**679**

5 Kommentarer till investeringsredovisning

Prognosen för Vård- och omsorgsnämndens investeringsbudget är ett överskott närmare 0,7 miljoner kronor jämfört med budget.

Det beror dels på att övergripande investeringar inte genomförs och dels att kostnaderna för uppstart av nya avdelningar är lägre än budgeterats.

§ 42 Dnr 2026/00011

Prognos per februari 2026

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden godkänner Ekonomiuppföljning jan-feb 2026.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämndens första prognos för året visar på ett underskott med strax under 9,7 miljoner kronor jämfört med budget. Förvaltningen arbetar ständigt med att effektivisera verksamheterna och landar därför med en prognos som innehåller ett antal åtgärder för att minska underskottet. Förslag till ytterligare åtgärder för budget i balans beskrivs i rubrik 3.4.

Underskottet beror främst på högre personalkostnader än budget och även på högre kostnader än budgeterat för köpta platser särskild boende äldre och LSS.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan fatta beslut i enlighet med förvaltningens förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse nr 11333, daterad 2026-04-21.
- Ekonomiuppföljning jan-feb 2026 (Vård- och omsorgsnämnden)

Beslutet ska skickas till
Ekonomichef

2026-03-30 15:25

HÅBO KOMMUN

Ekonomiuppföljning jan-feb 2026

Bygg- och miljönämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 3

2 Driftredovisning 4

3 Kommentarer till driftredovisning 5

3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget 5

3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget 5

3.3 Restriktioner 5

3.4 Åtgärder för ekonomi i balans 6

1 Sammanfattning

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett mindre överskott om 0,1 miljoner kronor, främst till följd av lägre personalkostnader på grund av tjänstledighet, korttidssjukfrånvaro och föräldraledighet. Två verksamheter uppvisar även större helårsavvikelser, eftersom nyrekryterade medarbetare kommer att arbeta inom annan verksamhet än den budgeterade.

Större avvikelser under perioden januari–februari återfinns inom verksamheterna för bostadsanpassningsbidrag, miljö- och hälsoskydd samt bygglov. Avvikelserna förklaras av att intäkter och kostnader inte kan periodiseras på ett tillfredsställande sätt, utan planeras för helår utifrån när beslut fattas.

2 Driftredovisning

		Budget jan-feb	Utfall jan-feb	Avvikelse jan-feb	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse budget/ prognos
109	Bygg- och miljönämnd	-49	-38	11	-284	-284	0
138	Nämndadministration	-63	-55	8	-382	-340	42
216	Bygglov	-407	-632	-225	-2 804	-2 753	51
219	Förvaltningsledning	-276	-232	44	-1 666	-1 651	15
261	Miljö- och hälsoskydd	-476	-583	-107	-4 607	-4 906	-299
266	Tillstånd	-107	-51	56	-312	-13	299
580	Bostadsanpassning	-643	-282	361	-3 845	-3 821	24
	Summa	-2 021	-1 873	148	-13 900	-13 768	132

3 Kommentarer till driftredovisning

3.1 Avvikelseanalys av periodens utfall jämfört med periodbudget

Bygglov
Avvikelsen beror på att bygglovsintäkterna inte går att förutse när under året de kommer att inkomma.

Miljö och hälsoskydd

Avvikelsen beror på att periodiseringen har lagts med 1/12 för alla månader och under perioden januari-februari sker mindre tillsyn då mycket rapportering för året innan sker. Detta leder till att mindre tid finns för att göra tillsyn.

Bostadsanpassning
Avvikelsen förklaras av att beslut om bidrag för bostadsanpassning beslutas löpande under året och kostnaderna för bidraget inte följer periodisering.

3.2 Analys av helårsprognos jämfört med årsbudget

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett överskott om 0,1 miljoner kronor som främst beror på minskade personalkostnader till följd av tjänstledighet, korttidssjukfrånvaro och föräldraledighet under perioden. Två verksamheter uppvisar större avvikelser, vilka beskrivs nedan:

Miljö-hälsoskydd
Personalkostnaderna är högre än budgeterat, vilket ger en prognos om ett underskott på 0,3 miljoner kronor. Detta beror på att två medarbetare slutar på avdelningen och ersätts av två nya inspektörer, varav den första börjar den 20 april. Eftersom de två nya inspektörerna har erfarenhet av livsmedelstillsyn kommer deras fokus under året att ligga på miljö- och hälsoskydd för att snabbare komma in i arbetet i Håbo kommun.

Tillstånd

Personalkostnaderna är lägre än budgeterat, vilket ger en prognos om ett överskott på 0,3 miljoner kronor. Den 31 mars slutar en av inspektörerna som arbetar inom tillstånd. Eftersom den nya inspektören saknar erfarenhet inom området kommer fokus initialt att ligga inom miljöskydd, tills hon har skaffat sig tillräcklig kunskap inom tillståndsområdet.

3.3 Restriktioner

Kommunstyrelsen beslutade den 22 september 2023 (KS § 271, dnr 2023/01134) om anställningsstopp samt restriktivitet vid inköp av varor och tjänster som inte direkt avser lagstadgade uppdrag. Beslutet gäller tills vidare.

För bygg- och miljöförvaltningen, vars verksamhet till övervägande del består av lagreglerad myndighetsutövning, har rekryteringar sedan tidigare vakansprövats utifrån lagstadgat ansvar och krav på rättssäker handläggning. Återbesättning av tjänster sker även med förankring hos kommundirektören.

Förvaltningen har påverkats av minskad byggtakt, vilket medfört att åtgärder vidtagits för lägre personalkostnader. Vakanta tjänster har i vissa fall inte återbesatts för att anpassa verksamheten till minskat ärendeinflöde och för att hålla budget. Detta har hittills kunnat hanteras utan påtaglig påverkan på kärnverksamheten, men kan på sikt få konsekvenser för uppdragets genomförande.

Utanför den lagstadgade verksamheten har förvaltningen sedan fyra år inte återbesatt

verksamhetsutvecklare/nämndsekreterare. Uppgifterna hanteras av befintlig personal inom ordinarie uppdrag, vilket har ökat arbetsbelastningen.

På miljösidan har uppdraget under längre tid varit mer omfattande än vad personalbudgeten medger, vilket har krävt prioriteringar. Denna obalans är dock strukturell och inte en följd av anställningsstoppet.

Lagändringen i plan- och bygglagen den 1 december 2025 innebär att vissa åtgärder inte längre är lovpliktiga, vilket förväntas leda till ett ökat tillsynsbehov. Tillsynsintäkter är mindre förutsägbara än lovintäkter och utgör därför inte en stabil grund för utökad bemanning.

Den restriktiva inköpshållningen har bidragit till kostnadsåterhållsamhet men samtidigt fördröjt utvecklingsinsatser, såsom e-tjänster och automatisering, vilket påverkar effektivitet och servicegrad.

3.4 Åtgärder för ekonomi i balans

Bygg- och miljönämnden prognostiserar ett mindre överskott och ser inte behov av några särskilda åtgärder. Ekonomin kommer självklart att vara ett kontinuerligt fokusområde för att säkerställa att den fastställda budgeten hålls. Det finns fortsatt risker för sämre resultat, som beskrivs nedan.

De främsta riskerna rör om de faktiska intäkterna kommer att motsvara de prognostiserade intäkterna. Intäktsnivån är avgörande beroende på byggtakten i kommunen, antal debiterbara timmar som genomförs samt volymen av inkommande ärenden.

När det gäller kostnader är det framför allt verksamheten kring bostadsanpassningsbidrag som förvaltningen inte kan påverka resultatet av. Kostnaderna beror på antalet ärenden samt typen och kostnaden för de åtgärder som krävs. För tillfället finns dock inget som tyder på några avvikelser.

§ 21 Dnr 2026/00014

Ekonomiuppföljning per februari 2026

Bygg- och miljönämndens beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att:

1. Godkänna ekonomiuppföljning och skicka den vidare till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Bygg- och miljönämnden prognosticerar ett mindre överskott om 0,1 miljoner kronor, främst till följd av lägre personalkostnader på grund av tjänstledighet, korttidssjukfrånvaro och föräldraledighet. Två verksamheter uppvisar större helårsavvikelser, eftersom nyrekryterade medarbetare kommer att arbeta inom annan verksamhet än den budgeterade.

Större avvikelser under perioden januari – februari återfinns inom verksamheterna för bostadsanpassningsbidrag, miljö- och hälsoskydd samt bygglov. Avvikelserna förklaras av att intäkter och kostnader inte kan periodiseras på ett tillfredsställande sätt, utan planeras för helår utifrån när beslut fattas.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

De ekonomiska konsekvenserna framgår i beslutsunderlaget.

Barnperspektivet

Barnperspektivet påverkas inte av beslut om ekonomiuppföljning

Näringslivsperspektivet

Näringslivsperspektivet påverkas inte av beslut om ekonomiuppföljning.

Uppföljning

Sker utifrån de ekonomiska anvisningarna för år 2026.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Ekonomiuppföljning januari-februari 2026 bygg- och miljö.

Beslut skickas till

Bygg- och miljöförvaltningen
Kommunstyrelsen
Ekonomienheten

UPPLANDS STIFTELSEN
NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2025

Spökbacken invigdes med representanter för WWF, Länsstyrelsen Uppsala län, Upplandsstiftelsen, Östhammars kommun och lokala markägare.

TEXT
Förord: Thomas Bertilsson & Sören Bergqvist, Upplandsstiftelsen
Verksamhetsberättelse: Upplandsstiftelsen

BILD
Omslagsfoto: En asiatisk vattenbuffel på bete på Gräsö, fotad av Maria Hoflin.
Fotografer i bokstavsordning: Cajsa Björkén, Campus1477, Emelie Runfeldt, Gillis Aronsson, Jan-Olov Björklund, Jörgen Pettersson, Kerstin Söderberg, Linda Fredberg, Maria Hoflin, Sara Beckman, Stina Bergström, Tomas Loreth Remén, Åsa Sjögren.

PRODUKTION OCH LAYOUT
Stina Bergström, Upplandsstiftelsen

KONTAKT UPPLANDSSTIFTELSEN
Telefon 018-611 62 71
Epost info@upplandsstiftelsen.se
Hemsida www.upplandsstiftelsen.se

© Upplandsstiftelsen 2026

2025 startade ett projekt för att fler personer med funktionsnedsättning ska komma ut i naturen. På Gula stigen i Uppsala kommun går det bra att använda handcykel för rullstol.

VI SAMARBETAR FÖR NATUR OCH MÄNNISKOR I UPPSALA LÄN

2025 har präglats av ett fortsatt starkt engagemang i våra frågor. Naturvård, friluftsliv, folkhälsa, biologisk mångfald och utomhuspedagogik är områden som alltid är lika relevanta och lika angelägna. Vår verksamhet bygger på att både förvalta och utveckla: att lyckas förena långsiktig hållbarhet med nytänkande och ett praktiskt genomförande som gör skillnad.

Det är tydligt att vårt arbete uppskattas, både av allmänheten och av våra medlemmar: kommuner och region. Genom att vara lyhörda, lösningsorienterade och professionella har vi skapat stora värden för naturen och människorna över hela Uppsala län.

Vi har även fortsatt att attrahera projektfinansiärer tack vare våra idéer och förslag – ett kvitto på att vårt arbetssätt upplevs som relevant, utvecklande och framåtblickande. Det goda samarbetet med organisationer, enskilda, kommuner och andra aktörer har varit avgörande för att möjliggöra det som presenteras i denna verksamhetsberättelse.

Sören Bergqvist
Ordförande

Thomas Bertilsson
VD

Kalkbarrskogen hyser många hotade arter, som orkidén skogsnycklar.

14 VIKTIGA HÄNDELSER FRÅN ÅRET

1. **Arrangerade Fyrisåvandringen** för fjärde året i rad, med ca 700 gymnasieelever.
2. **Testade bete med asiatiska vattenbufflar** i våtmark på Gräsö – framgångsrikt!
3. **Presenterade Roslagshagar** på Artdatabankens Flora och Faunavårdskonferens, Sveriges största naturvårdskonferens.
4. **Deltog i dialoggrupper** och framförde åtgärdsförslag till Naturvårdsverkets naturrestaureringsplan.
5. **Invigde Spökbacken** där omfattande restaureringar och slåtter utförts och en stig anlagts.
6. **Livesände under ytan i Hargsån**. Tusentals fiskar passerade kameran.
7. **Startade ny biotopvårdande insats** i Skatbäcken för att gynna fisk.
8. **Öppnade den renoverade Lotsstugan** på Källarberget.
9. **Genomförde Tankesmedja för friluftslivet**, tema tillgänglig natur, med 100 deltagare.
10. **170 personer följde med på Ny i svensk naturs utflykter**, som Världens utemat.
11. **Invigde Hummelfjärd i Tallparken** – ett nytt smultronställe i Östhammars kommun.
12. **Enades om gemensamma kvalitetskriterier** för vandringsleder, med övriga ledaktörer i länet.
13. **Utbildade personal på skogsbolag om kalkbarrskogar** och hade kurskvällar för markägare om kalkbarrskog, skogsbete och naturbetesmarker med hotade arter.
14. **Nådde 500 studenter** med utomhusaktiviteter mot ensamhet.

Flera av stugorna på Rävsten renoverades utvändigt under året.

CAMPINGAR OCH BYGGNADER

Rullsands havsbad och camping

Under 2025 har byggnaderna på campingområdet besiktigats och nya underhållsplaner tagits fram. Köket i ett av servicehusen har renoverats, samtliga småstugor målats om, den gamla minigolfbanan tagits bort och en lekplats fått ny lekutrustning. Dessutom har en ny livräddningsflotte och en hjärtstartare köpts in. Campingen arrenderas sedan 2023 av Kimbys Consulting AB som driver campingen och sköter badstranden.

Rävstens stugby

Under 2025 har fågelstugorna, Kalle & Klara och receptionen målats och underhållits utvändigt. Nya roddbåtar och en hjärtstartare har köpts in. Sedan 2014 arrenderas Rävstens stugby av Kerstin Söderberg och Thomas Rosen.

Ängskärs havscamping

En konsult har anlitats för att utreda hur en ny avloppsanläggning kan utformas. Infartsbommen har bytts ut och en ny livräddningsbåt har köpts in. Vattenanläggningen har servats enligt plan och utrustats med ett nytt UV-system. Campingen arrenderas sedan december 2023 av Vera Omni AB som driver campingen och sköter badstranden.

Övriga byggnader

- Lotsstugan i Källarbergets naturreservat har renoverats invändigt.
- Ett förslag har tagits fram för hur bryggan i Ängskärs naturreservat ska renoveras under 2026.
- Värmesystemet i fyrvaktarbostaden på ön Björn har setts över och raststugan Mellanboden har renoverats.
- På Härjarös rast- och lägerplats fick vindskyddet nytt tak.

Lotsstugan på Källarberget öppnades efter att ha renoverats.

Upplandsleden etapp 17, Älvkarleby-Långhäll, rustades med en ny, lång, spång.

FRILUFTSLIV

Genom vårt arbete för friluftsliv vill vi få fler att vara ute mer, eftersom de allra flesta mår bättre av att komma ut.

Upplandsleden

Tillsammans med övriga ledaktörer i länet har vi enats om gemensamma kvalitetskriterier för vandringsleder. Det handlar exempelvis om ledstartsinformation, detaljer om ledmarkeringar och ”öppettider” för lederna. Processen, med flera träffar, har även varit viktig för att skapa ett regionalt lednätverk där, förutom Upplandsleden, Hållnäsleden, pilgrimslederna och lederna i Österbybruk ingår. Nästa steg är fortbildning kring kvalitetskriterierna. Tillsammans har vi också tagit fram gemensamma riktlinjer för arrangemang på annans mark, längs leden, samt kriterier för ledinformation som ska publiceras i Naturkartan. Dessutom har vi gjort en förstudie om hur mat, boende och leder kan kopplas och presenteras digitalt, i Naturkartan, med hjälp av Visit Swedens databas. Projektet har fått medel från Naturvårdsverket.

Med hjälp av projektpengar från Naturkompaniets naturbonus har vi rustat rastplatser längs Upplandsleden. Övergripande har vi inventerat riskträd vid rastplatser och rustat vindskydd med vedklyvar, krokar mm. Vi har också skyltat och röjt träd och buskar (Forsbyån), murat eldstäder (Kolarmora och Svenbo), byggt vedförråd (Finnsjön, Svenbo, Glamsmossen), satt ut hängrännor och vattentunnor (Svenbo och Långhäll), ordnat bord och bänkar (Gropholmarna och Långhäll). Under 2025 fick vi beviljat ett nytt Naturbonusprojekt för att bygga spänger nästa år.

Dessutom har vi:

- Avslutat LONA-projekt Hållnäsleden, Tierps kommun. Leden invigs 2026.

- Renoverat spänger, bland annat en drygt 100 m lång spång mellan Älvkarleby och Långhäll, samt en längre spång och en bro längs Ljusbäcksleden, Heby kommun.
- Påbörjat upprustning av etappen mellan Kolarmora och Gimo i Östhammars kommun genom att bygga spång, dra om leden, måla ledmarkeringar och röja fallna träd och sly.
- Köpt in nya grillar till den populära rastplatsen vid Siggeforasjön, Uppsala kommun.
- Återöppnat stigen genom Fageruddsåsens naturreservat, Enköpings kommun, där leden varit omdragen på grund av granbarkborreangrepp.
- Planerat för en ny etapp av Upplandsleden mellan Skutskär och Älvkarleby.

Cykelleder

Trafikverket har godkänt ansökan om en ny regional cykelled genom Enköping och Håbo kommun. Siktet är inställt på invigning 2026. Upplandsstiftelsen är från och med 2023 huvudman för cykelleder i länet. I samverkan med Region Uppsala, Enköpings och Håbo kommun.

Kanotleder

Under 2025 har Fyrisåns kanotled rustats med stöd av LONA-medel och skyltningen förbättrats längs Lilla Färnäsets kanotled.

Smultronställen i naturen

Ett nytt smultronställe har invigts: Hummelfjärd i Tallparken, Östhammars kommun. Sikhjälma hamn, förvaltat av Tierps kommun, har tagits bort från listan över smultronställen.

Upplandsleden kantas av rastplatser och en rik, unik, natur. Stor-tickulns rastplats ligger vid en sjö längs etapp 7.

När förskolan flyttar ut, får barnen på röra sig och lära sig att lita på sin egen förmåga. Vi firade avlutat projekt med förskolefest!

UTOMHUSPEDAGOGIK och FOLKHÄLSA

Upplandsstiftelsen har under året genomfört ett omfattande arbete för att stärka utomhuspedagogik, fysisk aktivitet och lärande för hållbar utveckling i hela Uppsala län.

Öppna förskolan

Upplandsstiftelsen har coachat öppna förskolor i uteverksamhet, samarbetat med Nyby Vision och föräldrar som är nya i Sverige och hållit fortbildning i Lära in språk ute. Dessutom har Upplandsstiftelsen presenterat uteverksamhet på familjecentralen i Heby och haft inomhusträffar med nyblivna föräldrar om utekunskap, med Biotopia. De flerspråkiga naturvärdarna, knutna till Upplandsstiftelsen, har under året deltagit i verksamhet på öppna förskolor i Uppsala och Tierps kommun.

Förskola

Upplandsstiftelsen har genomfört leka och lära ute-kurser för förskolepersonal i Uppsala län, tillsammans med Uppsala naturskola. Vi har också initierat samarbete med och genomfört fortbildningar för Uppsala kommun för ökad fysisk aktivitet i förskolan. Tillsammans med naturskolekollegor från andra delar av landet har vi skrivit boken “Leka och lära genom fysisk aktivitet ute”.

Grundskola

Tillsammans med Östhammars kommuns mellanstadieskolor har Upplandsstiftelsen utvecklat utomhuspedagogiska övningar på temat natur och biologisk mångfald, inom LONA-projektet Lära ute. Projektet Framtidskompassen utomhus har startats och blivit tillgängligt för alla elever i åk 8 i Östhammars kommun. Projektet belyser hållbar utveckling och biologisk mångfald och drivs av Upplandsstiftelsen i samarbete med utbildningsförvaltningen i Östhammars kommun. Medel kommer från Leader Upplandsbygd.

Upplandsstiftelsen har också deltagit i ett Erasmusprojekt med Stordammens skola åk 8 med internationellt besök och fokus på hållbar utveckling.

Dessutom har vi genomfört kvällsfortbildning om fysisk aktivitet, för samtlig personal på anpassad grundskola i Heby.

Gymnasieskola

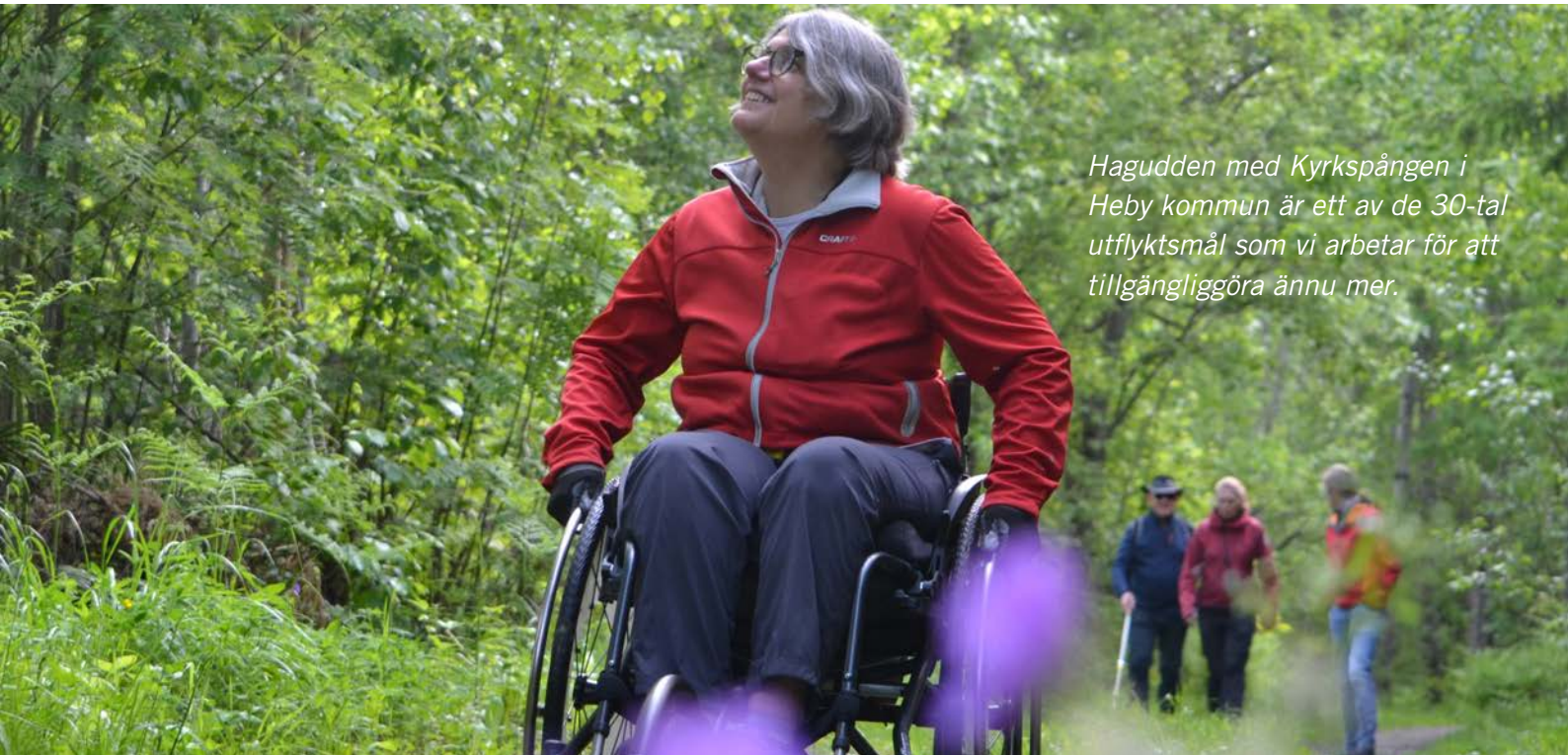
Den pedagogisk vandringen Fyrisåvandringen genomfördes med 22 klasser från sex gymnasieskolor. Fyrisåvandringen genomförs i samverkan med gymnasielärarnätverket KUPP, Uppsala Vatten, Upplandsmuseet, Biotopia och SLU.

Vi har även genomfört projektet Från klassrum till stadshus, en "idécheck" finansierad av Idélabbet, Uppsala kommun. Två gymnasieklasser fick möta tjänstemän från stadsbyggnadskontoret, skapa förslag på hållbara utvecklingsarbeten för Hospitalträdgården och presentera dem i Uppsala stadshus.

Tillgänglig natur för alla

Vi har växlat upp arbetet för att fler personer med funktionsnedsättning ska hitta ut i naturen, med finansiering från Allmänna arvsfonden och tätt samarbete med funktionsrättsföreningar i Uppsala län. Några guldkorn:

- Mött 300 personer ute i naturen genom utflykter med funktionsrättsföreningar och allmänheten.
- Haft 100 deltagare på Tankesmedja för friluftsliv om tillgänglig natur – i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala län, Uppsala kommun och Funktionsrätt Uppsala län.

Hagudden med Kyrkspången i Heby kommun är ett av de 30-tal utflyktsmål som vi arbetar för att tillgängliggöra ännu mer.

- Producerat filmer, gjort livesända lunchsamtal och utvecklat webbaserad information om natur och tillgänglighet för alla.
- Genomfört workshop om tillgänglighet med Uppsala kommun.

Samtidigt har vi ökat tillgängligheten i några av våra egna områden:

- På Blåhäll, Härjarö, har vi satsat på fler bänkar för vila, så kallade ”pustplatser”, förbättrat den tillgänglighetsanpassade toaletten samt anpassat väntkuren vid bryggan.
- Vid Ängskär har en tillgänglighetsanpassad stig anlagts ut till klipporna med havsutsikt.
- I Ånge har vi dragit om vägen, satt upp nya staket som ledstråk och ersatt stättor med grindar.
- Örskär har fått nya tillgänglighetsanpassade bord och soffor för att underlätta för fler att njuta av ön.
- På Rullsand har vi höjt nivån av tillgänglighet genom att addera nya duschstolar, hjälpmedel till stugan och ett tillgänglighetsanpassat bord.

Studenter på tur

Vi har drivit projektet Studenter på tur tillsammans med Campus1477 där vi erbjudit utomhusaktiviteter i grupp, mot ensamhet. 500 personer deltog i 45 aktiviteter. Med stöd av Regionens folkhälsomedel.

Rovdjursutställning på Biotopia

Rovdjursutställningen på Biotopia har utvecklats vidare och både skolgrupper och SFI-grupper har fått lära sig om rovdjur i Sverige, med stöd av WWF.

Ny i svensk natur

I Uppsala har ”Ny i svensk natur” lockat ut 170 personer på aktiviteter som vandring, utematlagning, tältning och svamputflykt. I samarbete med STF Uppsala, Biotopia, Friluftsfrämjandet, Uppsala Naturskola och Kompis Sverige.

Världens utemat i Sunnersta blev en succé med många besökare och uppskattad provsmakning.

500 studenter har deltagit i olika utomhusaktiviteter, till exempel cykelutflykter.

NATURVÅRD I VÅRA OMRÅDEN

Upplandsstiftelsen förvaltar 49 naturområden varav 27 naturreservat och ett kulturreservat. 24 av områdena ägs helt eller delvis av Upplandsstiftelsen. Den ägda arealen uppgår till cirka 7 400 ha och den förvaltade arealen till cirka 11 100 ha mark- och vattenområden. I våra områden sköter vi 850 ha betesmarker och 25 slåtterängar.

Baserat på våra erfarenheter av restaureringar inom kulturlandskap, skog och våtmarker har vi under 2025 deltagit i dialoggrupper och bidragit med åtgärdsförslag till den nationella naturrestaureringsplanen.

Bevara arter

Arter som gölgroda och en del häckande kustfåglar vill ha miljöer som inte är igenväxta. Därför har vi fortsatt sköta strandängar, fågelskär och lokaler för gölgroda på 15 öar i naturreservaten Björns skärgård och Skaten-Rångsen. Finansiering från statliga våtmarksmedel.

Inom Bredforsens naturreservat har ung gran tagits bort för att gynna lövträd och tall i svämskogarna och på Östra Gässön har bete förberetts genom stängsling och röjning. Här skapar vi förutsättningar för arter som kräver lövrika landskap, såsom vitryggig hackspett. En ny vandringsled har anlagts ut till den nyrenoverade raststugan på Gässön.

I Kalmarnäs naturreservat i Håbo kommun har ett 100-tal ekar och äldre tallar omgivna av ungskog röjts fram.

I Torslundagropen har åtgärder gjorts för att gynna den hotade ortolansparven. Den har minskat kraftigt de senaste åren och Torslundagropen är en av få platser där den finns kvar. I april lades havre ut som mat, området röjdes på vissa buskar och träd och markstörning genomfördes för att gynna insekter som i sin tur blir mat åt fågelungarna.

Kallriga är ett viktigt område för häckande och rastande våtmarksfåglar. En inventering gjordes för att stärka kunskapsläget inför arbetet med en ny skötselplan.

Planering allmogeåker

I Lingnåre kulturreservat har planeringen för en allmogeåker med ålderdomligt åkerbruk och traditionellt utsäde startat upp.

Bete

Tedarön fick en angöringsplats med fålla för att underlätta sjötransporten av betesdjur och på Örskär har en ny stor betesmark öppnats.

I Natura 2000-området Kallerö som ägs av Östhammars kommun och förvaltas av Upplandsstiftelsen genomfördes röjning i den 15 hektar stora lövrika betesmarken.

Blodvaxing är en ängssvamp som gynnas av bete och slåtter.

Invasiva arter

Upplandsstiftelsen samarbetar med Länsstyrelsen för att bekämpa invasiva arter i våra naturområden. Några exempel är mink i Björns skärgård, häggmispel i Härjarö och Granåsen, jättebalsamin i Kalmarnäslandet och vresros i Billudden och Skaten-Rångsens naturreservat. Den mycket invasiva arten parkslide upptäcktes i Aspbo naturreservat.

Minkjakt har bedrivits i Björns skärgård sedan 1997 och under årets jakt avlivades 9 minkar. Efter att minkjakt infördes i Björns skärgård har antalet häckande kustfågelpar ökat från 1000 par till cirka 3500 par. Minken är en invasiv art som i skärgårdar till stor del levar av fågelungar och minkförekomst leder ofta till kraftig minskning av antal par av många kustfågelarter.

Besöksvänligt med nya stigar

Uvberget i Enköpings kommun har stängslats och restaureringsbetats med mycket sociala och trevliga getter. Uvberget är ett fint besöksmål som vi samförvaltar med Naturskyddsföreningen och Enköpings kommun.

En ny naturstig med informationsskyltar om naturvärden och skötselhistoria har anlagts genom det stora skogsbetet i naturreservatet på Örskär.

I september invigdes Spökbacken där omfattande restaureringar och slåtter har utförts och en naturstig anlagts genom betesmark och fornlämningar. Mark- och djurägare, grannar och andra berörda, samt Länsstyrelsen i Uppsala, Östhammars kommun och Världsnaturfonden deltog.

Ekar är boplats för flera hundra arter av insekter, fåglar, svampar, lavar och mossor.

NATURVÅRD PÅ ANNANS MARK

Upplandsstiftelsen bedriver även omfattande naturvårdsverksamhet utanför de egna områdena, på land och i vatten, för att skydda och stärka den biologiska mångfalden och ekosystemen. Naturvården bedrivs i samverkan med mark- och djurägare, kommuner, ideella organisationer samt aktörer inom de areella näringarna.

Ekologisk landskapsplanering

Ekologisk landskapsplanering är ett samlingsbegrepp för arbete som främjar biologisk mångfald och säkerställer naturvärden. Arbetet har pågått länge och nätverken har utvecklats liksom ett förtroendefullt samarbete mellan markägare, myndigheter och andra aktörer, vilket har ökat verkningsgraden.

Vid Nedre Dalälven har vårt mångåriga samarbete med Fortum fortgått. Under 2025 har vi frihuggit ekar, ringbarkat lövträd, bekämpat invasiva arter och inventerat hotade arter. I samverkan med Fortum har vi arrangerat exkursioner, bland annat med Energimyndigheten och Skogshistoriska sällskapet.

I Båtfors naturreservat finns länets enda förekomst av den kritiskt hotade jättelaven. Den växer på gamla askar i värdefulla svämskogar. En av jättelavsaskarna föll föregående vinter och under 2025 inledde Upplandsstiftelsen ett transplantationsförsök, där laven flyttades till nya träd inom reservatet.

Vid Länna har vi ett långvarigt samarbete med Holmen Skog. Bland annat ordnar vi med bete på deras mark. I år har stängsel restaurerats och vi har inlett kontakter med fler djurägare för att öka den betade arealen.

Arbetet med att frihugga gamla, grova ekar vid Vällen och Länna är viktigt och ständigt pågående. Det främjar flera hundra arter som är beroende av ekarna som sin livsmiljö. Under året har vi med stöd av skogsbolagen och med ÅGP-medel frihuggit ca 150 ekar, som får möjlighet att växa fritt. Vi har utvecklat samarbetet med entreprenörer som via en enkel app kan rapportera in sina åtgärder direkt i telefonen.

Infrastrukturmiljöer

Inom Leaderprojektet Ett hopp för pollinatörerna vid Gryttjoms flygfält har vi bland annat anlagt flera rabatter med växter för pollinatörer och en äng med regionalt insamlade fröer och pluggplantor.

Ett samarbete med Öregrunds golfklubb har inletts, med inventering och framtagande av skötselplan för golfbanan. Här finns områden med höga naturvärden i form av rikt blommande torrbackar och kalkrika gräsmarker, samt nya platser för den hotade arten hällebräcka.

För första gången hyrdes vattenbufflar in som kompletterande betesdjur till en våtmark på Gräsö.

Tillsammans med Länsstyrelsen Uppsala län och Vattenfall har vi diskuterat skötseln av Östanå ledningsgata. Här finns värdefulla marker för fältgentiana och väddnätfjäril.

Kulturlandskap med bete och slåtter

Upplandsstiftelsen har över de senaste 25 åren restaurerat och återinfört bete och slåtter i hagar och ängar med hög biologisk mångfald – totalt har över 5 000 hektar restaurerats. Arbetet har gjorts tillsammans med många aktörer, som djurhållare, markägare, Världsnaturfonden WWF och länsstyrelsen med omfattande extern finansiering. Verksamhetens tyngdpunkt ligger i kustlandskapet, men även i mälarlandskapet och kring Heby.

Framgångsrik restaurering i projektform

Stora åtgärder pågår inom projektet Restaurering av naturbetesmarker i Uppland, Södermanland och Östergötland, med Världsnaturfonden WWF, Naturbetesköttföreningen i Sverige och Skärgårdsstiftelsen, med finansiering av Coop Östra och Lokala Naturvårdssatsningen (LONA). Upplandsstiftelsens mål är att restaurera 200 ha naturbetesmarker. Fokusarter är mnemosynefjäril, svartfläckig blåvinge och strandviol/vitryggig hackspett.

Projektet med WWF och Coop Östra har avslutats och resterande åtgärder slutförs med finansiering från LONA. Totalt har 12 igenväxande naturbetesmarker omfattande 244 hektar restaurerats, stängslats och bete har återinförts sedan 2022. Åtgärder har främst utförts på privata marker i samverkan med mark- och djurägare, men även Gässön, Örskär och Södergården har ingått i projektet.

Samarbete med mark- och djurägare hjälper hotade arter

Under 2025 har totalt ca 300 hektar slåtterängar, hagar och våtmarker betats och slåttrats på privata marker inom våra landskapsprojekt Roslagshagar, vid Dalälven och i Lännaområdet. Ängar och hagar har röjts och stängslats. Flera områden hyser starkt hotade arter. För att uppnå långsiktighet i skötseln av markerna har arrenden upprättats med markägare och skötselavtal har skrivits med djurägare och entreprenörer.

Fler åtgärder i kulturlandskapet

- Asiatiska vattenbufflar hyrdes in som kompletterande betesdjur till Nybygget våtmark på Gräsö för att få igenväxning av vass och starr bättre avbetat. Bufflarna gjorde ett mycket bra jobb och samsades med befintliga kor med kalvar.
- En ny djurkärra har köpts in inom Roslagshagar vid kusten för gratis utlåning till djurägare som kör betesdjur till värdefulla naturbetesmarker utanför egna gården.
- Genom medverkan i Gräsöfonden (styrelse och arbetsgrupp) har vi bland annat bidragit till återupptaget bete i två naturbetesmarker på Gräsö.

Åtgärder för hotade arter

Svartfläckig blåvinge

Vid Hjälstaviken finns länets enda förekomst av fjärilen svartfläckig blåvinge, som lever på backtimjan. Upplandsstiftelsen har tillsammans med markägare och Länsstyrelsen arbetat för att stoppa igenväxningen av torrbackar vid Hjälstviken, genom röjning och bränning av backarna.

Fjärilslarver av den hotade mnemosynefjärilen sattes ut på nunneört i två betesmarksområden.

Våtmarker, som Kavarö, är viktiga för många arter, inte minst som barnkammare för lekande fiskar, och för att buffra vatten under torrperioder.

Ängsskäreplattmal

Norr om Järlåsa och Vittinge finns relativt stora förekomster av ängsskära och den hotade fjärilen ängsskäreplattmal. Upplandsstiftelsen, markägare och Länsstyrelsen har bla röjt sly och markägare har fått rådgivning.

Mnemosynefjäril

Upplandsstiftelsen samarbetar med Länsstyrelsen och mark- och djurägare för att bevara och förstärka populationer av den starkt hotade mnemosynefjärilen. Fjärilslarver uppfödda av Nordens Ark har satts ut i två betesmarksområden.

Mosippa

På Gästrike Vattens mark vid Fråganbo i Älvkarleby kommun finns en stor population av den starkt hotade växten mosippa. Under försommaren punktbrändes tre platser vid Fråganbo för att gynna mosippan.

Väddnätfjäril

Slåtterängen vid Tenabadet slog under året rekord i larvspinn (larvkolonier) av väddnätfjäril. Totalt 85 larvspinn räknades - rekord sedan vi började sköta ängen i Heby kommun för närmare 20 år sedan.

Naturvård i vattenmiljöer

Arbetet med att restaurera våtmarker och kustmynnande vattendrag har fortsatt för att förbättra kustfiskens lek- och uppväxtmiljöer. Detta gynnar även den biologiska mångfalden i stort i både själva vattendragen och i den angränsande kustmiljön.

Inventerat och märkt asp

Arbetet med förvaltning av Upplands landskapsfisk asp har fortsatt. Inventering och märkning har skett i Fyrisån, Örsundaån och Sävjaån-Funboån. Radioakustiska studier har gjorts för att undersöka

rörelsemönster hos de märkta fiskarna. Preliminära resultat visar att de flesta asparna utnyttjar stora delar av Mälarens fjärdar för födosök.

Biotopvård och inventering

I det fleråriga samarbetet med Världsnaturfonden WWF och Apotea har uppföljningar av tidigare genomförda åtgärder gjorts genom fiskyngelinventeringar i den angränsande kustmiljön.

Arbetet med att skapa en våtmark i Sandika utanför Östhammar har påbörjats, med LONA-bidrag.

Restaurering av Skatbäcken för att gynna kustlekande fisk har genomförts i samarbete med Sportfiskarna som en del av Fiskevård i norra Roslagen.

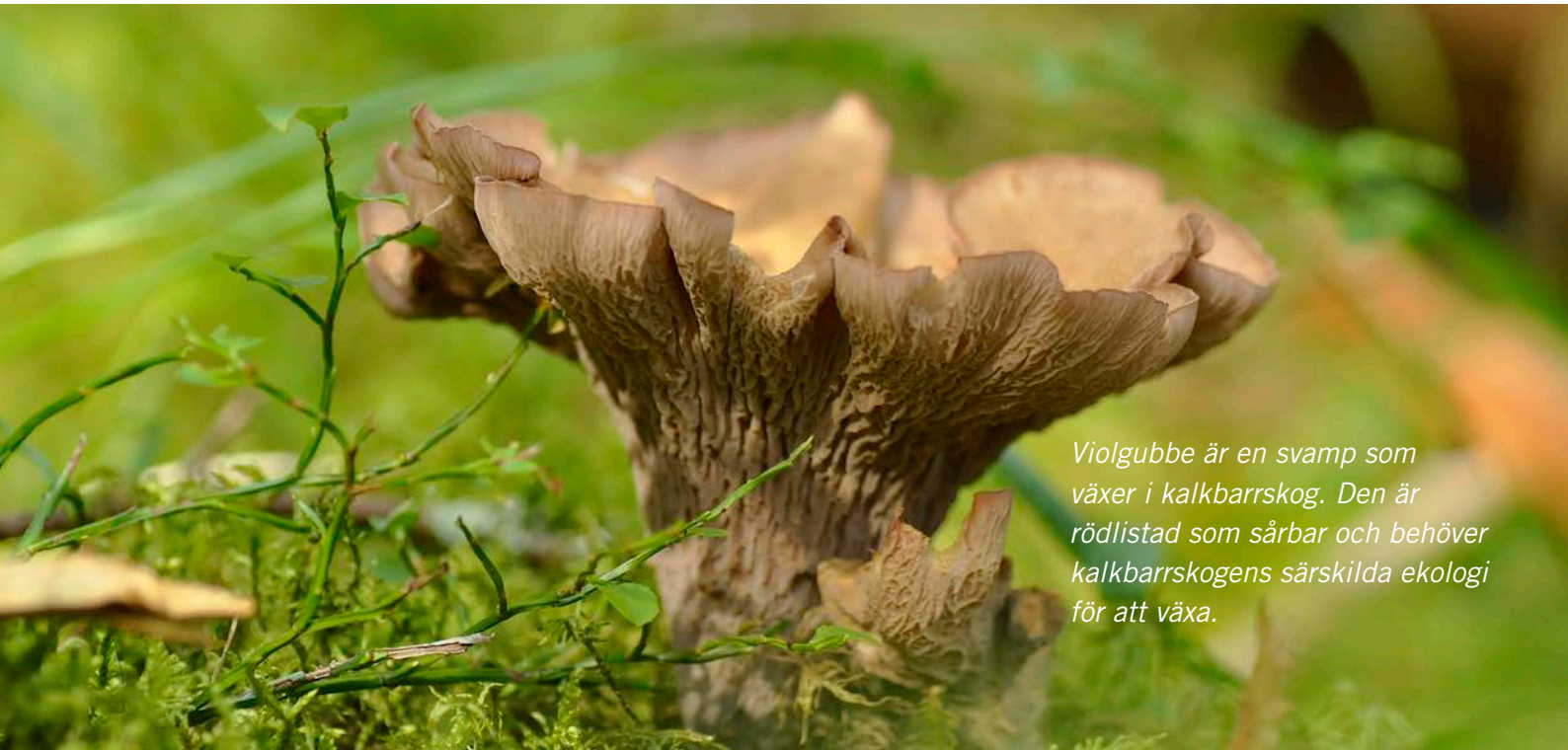
Underlag för att fiskefreda Handviken, ett viktigt lek- och uppväxtområde i Tierps kommun, har tagits fram och skickats in till Länsstyrelsen.

I Kallriga naturreservat har cirka 4 ha våtmarksområde frästs för att gynna kustfisk som vandrar upp för lek och för att förbättra förutsättningarna för bete.

I samarbete med Länsstyrelsen har småvatten och djupare bottnar i Kallriga naturreservat inventerats. Underlagen blir viktiga i den kommande revideringen av skötselplanen för området.

Diskussioner har förts med Vattenfall och Länsstyrelsen kring framtagande av förslag inför den nationella planen för omprövning av vattenkraften.

Under de två senaste åren har vi inventerat två olika invasiva musselarter längs Upplandskusten i samband med våra ordinarie provfisken.

Violgubbe är en svamp som växer i kalkbarrskog. Den är rödlistad som sårbar och behöver kalkbarrskogens särskilda ekologi för att växa.

Resultaten visar på störst förekomst av musslor nära hamnarna i Hargshamn och Forsmark där de släppts ut via fartygens ballastvatten.

Väckt nyfikenhet och spridit kunskap om natur

För att väcka nyfikenhet och intresse för fisk och vattenvård och visa arter från sjö, kust och vattendrag har Upplandsstiftelsen genomfört flera vatten- och fiskdagar. Dagarna har främst riktat sig till barn och unga men även till en bredare publik, framför allt med Aspens dag i centrala Uppsala. Övriga dagar har varit i Tierp, Östhammar, Knivsta, Enköping och Håbo kommun.

Under våren genomfördes för andra året i rad en livesändning med undervattenskamera samt fiskräkning i Hargsån. Antalet arter och individer var högt och allmänheten var mycket intresserad.

Upplandsstiftelsen har utbildat skoglig personal på två stora skogsbolag, om kalkbarrskogar, en naturtyp som Uppland har särskilt ansvar för och som hotas av skogsbruk. 40 planerare och köpare har härmed lärt sig känna igen kalkbarrskog och fått mer kunskap om ekologi och lämplig skötsel.

Vi har varit medarrangör till två kurskvällar riktade till markägare med fokus på kalkbarrskog, skogsbete och naturbetesmarker med hotade arter, i samverkan med Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen. Träffarna hölls i Norrskedika, Östhammar och Fagerviken, Hållnäs med stor uppslutning.

Under våren fick vi möjlighet att presentera vårt arbete och erfarenheter med Roslagshagar på Artdatabankens Flora och Faunavårdskonferens, Sveriges största naturvårdskonferens.

Guidningar har genomförts i några av våra nyrestaurerade betesmarker, exempelvis på Örskär för Svenska Turistföreningen och Länsstyrelsen i Södermanland och på Uvberget för Naturskyddsföreningen. Vi har också ordnat kurs om trägärdesgårdsbygge och hållt föredrag om ängsmarker som en del i vårt engagemang i Gräsöfonden.

En rad publika aktiviteter har genomförts, som Bioblitz Linné med Biotopia, pedagogisk svamputflykt i Hammarskog, upptäck lavarna runt Vällen och svampar i kalkbarrskogen.

Tillsammans med Biotopia har vi skapat en utställning om konkreta naturvårdsåtgärder för biologisk mångfald i skogar, våtmarker och ängs- och hagmarker.

En av årets guidningar på Örskär längs den nya stigen.

ORGANISATION, KOMMUNIKATION OCH EKONOMI

Kommunikation

Exempel från årets arbete:

- Sammanställt årets utflyktsprogram med 93 aktiviteter, i samarbete med Länsstyrelsen Uppsala län och Biotopia.
- Ökat antalet följare på Facebook till 4700 (+1100) och på Instagram från 1700 (+200).
- Haft stort genomslag i sociala medier och lokalmedia om sommarens räddningsaktion för asp i Fyrisån.
- Nyhetsbrev i nytt format (Mailchimp) till ca 100 prenumeranter.
- Startat arbetet med ny grafisk profil.
- Stort fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning.

Medlemmar

Upplandsstiftelsens medlemmar är Region Uppsala och Uppsala läns kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

Ekonomi

Upplandsstiftelsens intäkter för 2025 var 39,3 mkr. Av detta hänför sig 23,9 mkr till årsavgiften från regionen samt 15,4 mkr från projektbidrag och försäljning, arrenden, skogsavverkning med mera från egna områden. Projektmedlen kommer bland annat från Världsnaturfonden WWF, EU:s jordbruksfonder inklusive landsbygdsprogrammet, Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Fortum AB m.fl. De totala kostnaderna uppgick till 40 mkr, varav 1,7 mkr i avskrivningar.

Årets resultat, efter disposition av eget kapital, är ett underskott på 296 tkr och det egna kapitalet uppgår till 22,8 mkr

Årsstämma

Verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2025 fastställdes vid ett stämman den 13 december 2024. Ordinarie årsstämma hölls den 27 maj 2025.

Styrelse, arbetsutskott, vd och personal

Styrelsen har haft följande sammansättning:

Ordinarie
Sören Bergqvist (V)
Jacob Spangenberg, 1:e v ordf (C)

Upplandsstiftelsens vision:

Upplandsstiftelsen är ledande i utvecklingen av ett tillgängligt friluftsliv i ett län med hållbara ekosystem och hög biologisk mångfald.

Att fika tillsammans är en fantastisk resurs för eftertanke, planering och samarbete. Ute såklart!

Anders Kihl 2:e v ordf (KD)
Jenny Lundström, (MP)
Bean Khalil (M)
Håkan Marklund (L)
Veronica Mattsson (SD)
Pia Milton (S)
Mark Schneider (S)

Ersättare
Carolina Cranser (S)
Thomas Eriksson (S)
Gunnar Gidlund (KD)
Johnny Jansson (M)
Christer Olsson (SD)
Anna Sandström (MP)
Bengt Thalin (V)
Kerstin Troedsson (C)
Johann Wischer Sjöberg (L)
Arbetsutskott utgjordes av 4 ledamöter, Anders Kihl, Jenny Lundström, Jacob Spangenberg och Sören Bergqvist.
Styrelsen sammanträde vid fyra tillfällen under 2025.

Verkställande direktör har varit Thomas Bertilsson och Upplandsstiftelsen hade under året 21 anställda omräknat till heltid varav sammantaget 11 var kvinnor och 10 män. Dessutom finns 23 tillsynspersoner som på uppdrag svarar för en stor del av den löpande skötseln i Upplandsstiftelsens naturområden.

Axplock av samarbeten

Stora och små samarbeten utgör viktiga byggstenar i Upplandsstiftelsens verksamhet. Här följer ett axplock av årets samarbeten, utöver det med länets kommuner: Biotopia, funktionsrättsföreningar i Uppsala län, ledansvariga föreningar i länet, förskolorna i Uppsala kommun, Stockholms fallskärmsklubb och Naturskyddsföreningen i Enköping.

Region Uppsalas och kommunernas politiker och högre tjänstepersoner besökte Ånge fågelsjö, vandrade Salstaleden och fick inblick i naturvård, friluftsliv, folkhälsa och utomhuspedagogik.

ÄNDAMÅL, VISION och STRATEGI

Ändamål

Enligt Upplandsstiftelsen stadga är föreningens ändamål:

att inom Uppsala län vara ett för kommunerna och Region Uppsala gemensamt organ för friluftsliv och naturvård. Föreningens insatser ska vara av regionalt intresse och komplettera medlemmarnas verksamhet.

att underlätta och stimulera allmänhetens friluftsliv genom köp eller arrende av mark tillhandahålla naturområden för friluftsliv och naturvård. Föreningen ska även i lämplig omfattning planlägga och förse dessa med anläggningar som underlättar friluftslivet och åtgärder som stärker den biologiska mångfalden.

att verka för stärkande, bevarande och skyddande av den biologisk mångfalden och landskapsbilden.

att genom insatser för ökat friluftsliv och naturvård bidra till en bättre folkhälsa.

att verka för att stärka länsinvånarnas möjlighet till naturkontakt och bidra till bättre förutsättningar för friluftsliv i hela länet.

Vision

Stämman i december 2020 beslöt om följande vision för Upplandsstiftelsen: Upplandsstiftelsen är ledande i utvecklingen av ett tillgängligt friluftsliv i ett län med hållbara ekosystem och hög biologisk mångfald.

Strategi

I december 2022 beslutade styrelsen även att anta en strategi för Upplandsstiftelsen, som ska hjälpa oss att nå vår vision. Strategin är uppdelad i två huvuddelar: arbetssätt och strategiska områden. Först och främst handlar det om att ta hand om naturen på ett långsiktigt hållbart sätt. Vi ska se till att våra naturområden, leder och anläggningar både är välskötta och tillgängliga för friluftsliv, så att fler kan njuta av naturen och må bättre. Vi tror också starkt på samarbete och jobbar tillsammans med offentliga, ideella och privata aktörer, inte minst markägare, för att nå våra gemensamma mål.

Strategin har tre tydliga fokusområden, nämligen att:

- **Skydda och återställa naturens ekosystem** och den biologiska mångfalden i Uppsala län.
- **Inspirera fler till ett aktivt friluftsliv** för bättre hälsa och livskvalitet.
- **Ge alla barn chansen att få positiva upplevelser i naturen**.

Det här är vår väg framåt – för naturen, folkhälsan och framtidens generationer!

En stor del av Upplandsstiftelsens personal på studieresa till Åland.

Om Upplandsstiftelsen
Upplandsstiftelsen arbetar med naturvård, friluftsliv och utomhuspedagogik. Tillsamman med våra medlemmar – Region Uppsala och länets kommuner – främjar vi natur och folkhälsa i länet. Vi samarbetar med många olika organisationer och är organisatoriskt en ideell förening. Uppsala län är vårt geografiska område.

Följ Upplandsstiftelsen på Facebook och Instagram eller besök www.upplandsstiftelsen.se

UPPLANDS STIFTELSEN
NATURVÅRD & FRILUFTSLIV

Skolinspektionen

Beslut

Datum 2026-05-29
Dnr SI 2026:3136
Sida **1 (4)**

Huvudman

Håbo kommun
catharina.wakim@habo.se
kommun@habo.se

Ärendet

Riktad tillsyn av dimensionering och planering av utbildning i gymnasieskola i Håbo kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under våren 2026 riktade tillsyner för att kontrollera om verksamheten vid de huvudmän som ingår i tillsynerna uppfyller författningarnas krav att ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid sitt beslut om vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna i gymnasieskolan, såvitt gäller de nationella programmen samt introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. Tillsynen omfattar inte nationella program som är riksrekryterande för vilka Skolverket bestämmer antal platser.

Tillsynen omfattar endast de utbildningar som Håbo kommun själv anordnar. I samband med tillsynen har det genomförts en intervju med en representant för Håbo kommun.

Motivering av beslutet

Planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Håbo kommun har i inskickad dokumentation uppgett att de sedan flera år tillbaka har ett primärt samverkansavtal med samtliga kommuner i Stockholms län. Håbo kommun ligger i Uppsala län. Av dokumentationen framgår att kommunen anordnar ett yrkesprogram och fyra högskoleförberedande program. Vidare framgår antalet platser på respektive program för läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27. Kommunen uppger vidare i inskickad dokumentation att de utgår från Skolverkets regionala planeringsunderlag för Stockholms län och Uppsala län, elevflöden av elever folkbokförda i Håbo kommun och sammanställd data över gymnasieval och elevenkäter vid planeringen av utbildning i

gymnasieskolan och platser på dessa utbildningar. De uppger även att de ansvariga för den gemensamma gymnasieantagningen i Stockholms län (kommunerna i Håbo kommuns primära samverkansområde) årligen tillsammans sammanställer en rapport som ger en samlad bild av det gemensamma utbudet av utbildningar, samt nuvarande och framtida behov av gymnasieutbildningar i regionen. Detta tas även i beaktande av Håbo kommun vid planeringen av utbildning på gymnasieskolan. Vid intervjun uppger representanten att kommunen bjuds in till olika forum för samverkan med kommunerna inom det primära samverkansområdet, där även representanter för olika företag är med i diskussionerna. De har även årliga konferenser med kommunerna i Stockholms län om planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan.

Av huvudmannens inskickade dokumentation framgår att de anordnar programinriktat val för enskilda elever på introduktionsprogrammet och inte en grupp elever.

Yrkesprogram

Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Uppsala län framgår att andelen erbjudna platser på barn- och fritidsprogrammet bör behållas på nuvarande nivå.

Håbo kommun har i inkommen dokumentation uppgett att platserna på barn- och fritidsprogrammet som kommunen anordnar har varit detsamma under läsåren 2024/25 och 2025/26. Under läsåret 2026/27 ska antalet platser minskas med fyra stycken. Av intervjun med representant för kommunen framgår att det totalt är planerat för samma antal platser på programmet, utifrån att platserna för elever som läser programinriktat val på programmet har ökat.

Högskoleförberedande program

Av Skolverkets regionala planeringsunderlag för Uppsala län framgår att andelen platser inom högskoleförberedande program bör omdisponeras från högskoleförberedande program till yrkesprogram. Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser bör minska på samhällsvetenskaps-programmet och ekonomiprogrammet. Utbildade från dessa program fortsätter till högskolestudier i lägre utsträckning jämfört med de som läser andra högskoleförberedande program. Skolverket gör vidare bedömningen att andelen erbjudna platser bör behållas på nuvarande nivå för naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet.

Håbo kommun anordnar samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet. Av kommunens inskickade material framgår att antalet platser på programmen har behållits/ska behållas på samma nivå under läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27. I inkommen dokumentation uppger kommunen att de har valt att inte utöka antalet platser på

samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet utifrån Skolverkets regionala planeringsunderlag, trots att det är ett högt söktryck till dessa program. Vid intervju med representant för kommunen framkommer att de kommuner där flest av Håbo kommuns ungdomar går i gymnasieskola utanför kommunen (Järfälla kommun och Upplands-Bro kommun som är med i det primära samverkansavtalet med Håbo kommun), inte heller har utökat sina platser på dessa program.

Av inkommen dokumentation från Håbo kommun framgår att antalet platser har behållits/ska behållas på samma nivå under läsåren 2024/25, 2025/26 och 2026/27 på naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Detta utifrån att de har en relativt liten gymnasieskola i egen regi och de har bland annat sett till elevernas söktryck och Skolverkets regionala planeringsunderlag när de har bestämt antal platser på dessa program.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 2 a § skollagen ska varje kommun samverka med minst två andra kommuner om uppgifter i gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning. Samverkan ska ske genom ett avtal (primärt samverkansavtal). Även samverkan som sker på annan liknande grund anses som primärt samverkansavtal. De samverkande kommunerna bildar ett primärt samverkansområde för utbildningen. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på samverkan med minst två kommuner med hänsyn till kommunernas geografiska placering. Sådana föreskrifter får ange vad som ska gälla i fråga om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning för kommuner som omfattas av undantaget.

Av 2 kap 2 b § skollagen framgår att det primära samverkansavtalet ska avse planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Bestämmelser om vilka utbildningar samverkansavtalet ska omfatta finns i 15 kap. 30 a § första stycket.

Av 15 kap. 30 a § skollagen framgår att ett primärt samverkansavtal enligt 2 kap. 2 b § ska omfatta nationella program och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. En kommun i det primära samverkansområdet ska erbjuda all sådan utbildning som anordnas av någon av kommunerna i samverkansområdet.

Av 15 kap 30 b § skollagen framgår att när en kommun bestämmer vilka utbildningar som ska erbjudas och antalet platser på utbildningarna ska den ta hänsyn till ungdomarnas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Kravet på att ta hänsyn till arbetsmarknadens behov gäller endast de nationella programmen och introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att Håbo kommun har tagit hänsyn både till ungdomars efterfrågan och till arbetsmarknadens behov när de har bestämt vilka utbildningar som ska anordnas och antalet platser på dessa utbildningar. Håbo kommun har beaktat relevant information i form av Skolverkets regionala planeringsunderlag för både Uppsala och Stockholms län, elevers efterfrågan i form av sammanställande av data över gymnasieval och elevenkäter, haft dialoger med företag och andra kommuner i samverkan samt på ett objektivt och sakligt sätt beaktat detta i besluten.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer således inte att Håbo kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att ta hänsyn till ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov vid planering och dimensionering av utbildning i gymnasieskolan. Därför ska ärendet avslutas.

X Mikaeil Yousefi

Beslutsfattare
Signerat av: Mikaeil Yousefi

X Alice Odéen

Föredragande
Signerat av: Alice Odéen

I ärendets slutliga handläggning har även regionjurist Charlotte Fagher, utredare Matilda Nordh och undervisningsråd Elisabeth Fogelberg medverkat.

Från: Kommun
Skickat: den 29 maj 2026 10:29
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Beslut från Skolinspektionen Dnr 2026:3136
Bifogade filer: Grundbeslut utan konstaterad brist.pdf

Prioritet: Hög

Från: RES-Göteborg Tillsyn <dokument.goteborg@skolinspektionen.se>
Skickat: den 29 maj 2026 10:15
Till: Catharina Wakim <catharina.wakim@habo.se>; Kommun <Kommun@habo.se>
Ämne: Beslut från Skolinspektionen Dnr 2026:3136

Härmed sändes beslut från Skolinspektionen.
Beslutet expedieras endast på detta sätt.

Hälsningar

Administratör, Region Söder, Regionstab

Skolinspektionen
Postadress: Box 2320, 403 15 Göteborg
Besök: Gårdavägen 1

Telefon, växel: +46 (0)8-586 080 00

www.skolinspektionen.se

För information om hur Skolinspektionen
behandlar personuppgifter

Medlemsamråd 20 maj 2026

Samordningsförbundet Uppsala län

Samordningsförbundet Uppsala län

Föredragningslista

Ordförande Madeleine Andersson hälsar välkommen

Årsredovisning år 2025

Inriktning och planerad budget år 2026

Medlemsavgifter år 2026

Medlemssamråd hösten 2026 - Valberedning

Synpunkter och förslag från medlemmarna

Mötet avslutas

Samordningsförbundet
Uppsala län

Inbjudna medlemmar till samrådet

Enköping, *Peter Book (M) KSO*
Heby, *Per Sverkersson (S) KSO*
Håbo, *Catherine Öhrqvist (M) KSO*
Knivsta, *Matilda Hübinette (KNU) KSO*
Uppsala, *Erik Pelling (S) KSO*
Tierp, *Sara Sjödal (C) KSO*
Älvkarleby, *Katrin Jakobsson (S) KSO*
Östhammar, *Fabian Sjöberg (M), KSO*
Region Uppsala , *Helena Proos, (S) RSO*
Försäkringskassan, Mimi Magnusson, enhetschef
Arbetsförmedlingen, Fredrik Berglund, enhetschef

Samtliga ledamöter i förbundsstyrelsen har också mottagit en inbjudan.

Samordningsförbundet
Uppsala län

Årsredovisning 2025

Samordningsförbundet Uppsala län

Samordningsförbundet
Uppsala län

Deltagare inskrivna under 2025

Totalt har 759 individer deltagit i insatser under året.

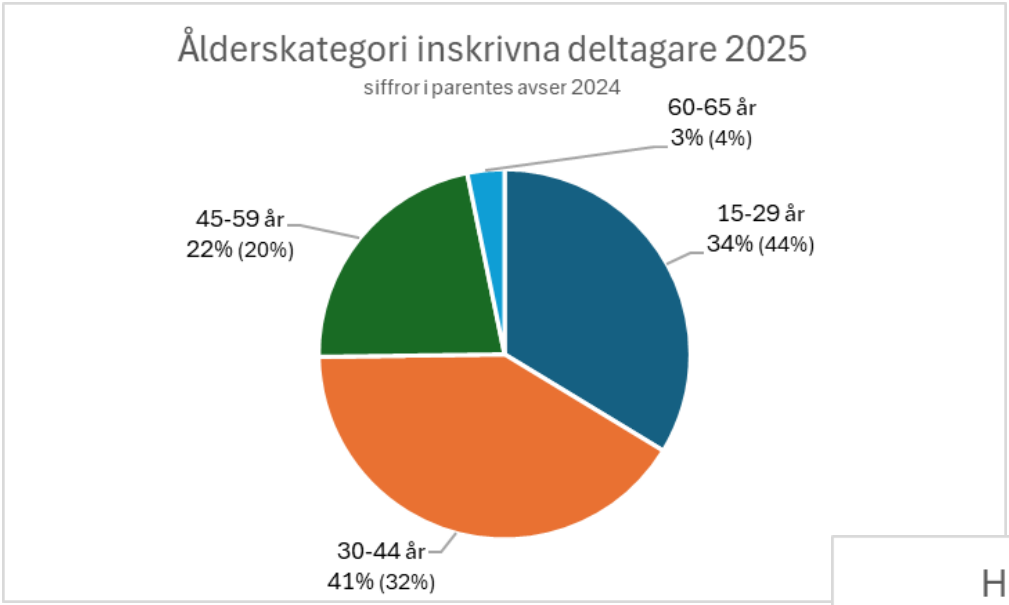
- 55 % är kvinnor och 45 % är män

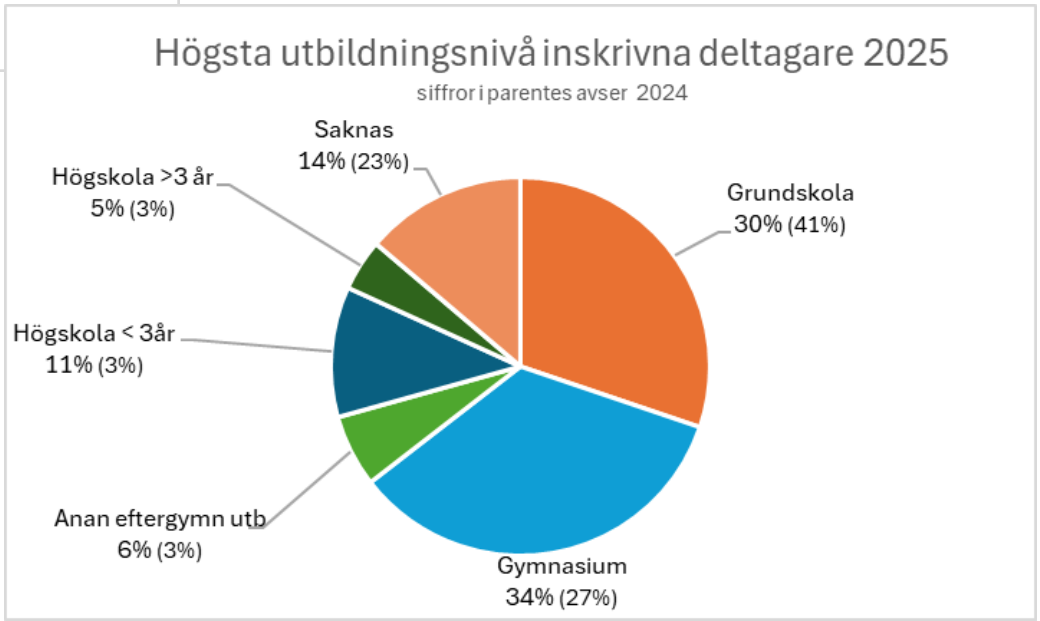
Uppsala kommun har bedrivit en insats som endast vänder sig till kvinnor, denna är ej medräknad här

- 34 % är yngre än 30 år
- 30 % har grundskoleexamen som högsta avslutade utbildning
- 22 % har någon form av eftergymnasial utbildning
- 14 % saknar eller har okänd utbildningsbakgrund

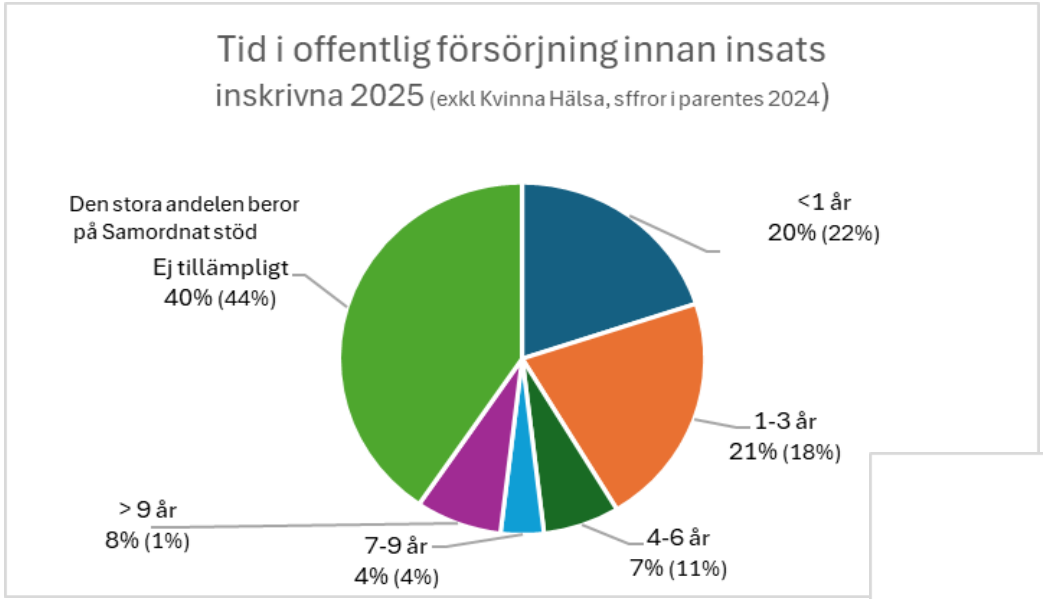
Samordningsförbundet
Uppsala län

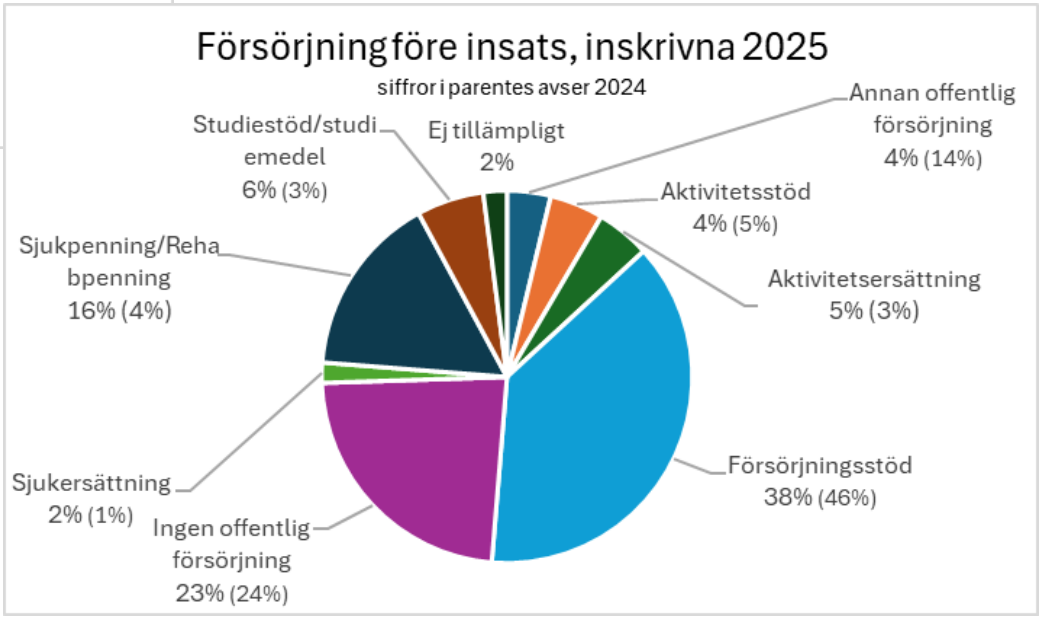
Inskrivna deltagare

Inskrivna deltagare

År 2025
Mål 1

Finansierade insatser bidrar till att individer förbättrar sina möjligheter att närma sig arbete eller studier, genom individ- eller strukturinsatser. (Insatsfinansiär)

Mål 1.1

I individinsatserna ska minst 60% av individerna vid utskrivning ha gjort en stegförflyttning mot arbete/studier eller till arbetsförmedlingens tjänster.

Utfall 1.1

I individinsatserna har 67% av de utskrivna deltagarna gjort en stegförflyttning mot arbete/studier eller till arbetsförmedlingens tjänster.

Mål 1.2

För de deltagare som ej uppnår mål 1 ska 90% av individerna ha en tydlig samordnad plan för nästa steg i rehabiliteringsprocessen

Utfall 1.2

Av utskrivna deltagare har 99% en plan för vidare rehabilitering.

Samordningsförbundet
Uppsala län

År 2025
Mål 2

Samordningsförbundet ska vara en arena och kunskapsbärare för kompetenshöjande aktiviteter kring samverkan och samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering.

Mål 2

Minst 8 aktiviteter ska genomföras under året.

Utfall

10 kompetenshöjande aktiviteter i form av webbinarier/utbildningar har arrangerats.

Samordningsförbundet
Uppsala län

År 2025
Mål 3

Inom ramen för ESF projekten ISA samt ISA 2.0 (Insatser i samverkan för unga i Region Uppsala) ska metodstöd och erfarenhetsutbyten erbjudas till länets samtliga kommuner.

Mål 3.1

Utbildningsinsatser och kompetensutveckling i enlighet med delprojektens behov har påbörjats och bedrivs under året.

Utfall 3.1

Samtliga kommuner inom länet har kontaktats och erbjudits metodstöd och erfarenhetsutbyte.

Mål 3.2

Ett transnationellt utbyte ska förberedas, etableras och genomföras under året där deltagande kommuner erbjuds att delta utifrån identifierade behov.

Utfall 3.2

Ett studiebesök har genomförts under våren på Åland där alla medverkande kommuner i ISA deltog. Under hösten besökte Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet Uppsala län där projektet ISA samt ISA 2.0 deltog.

Samordningsförbundet Uppsala län

Resultaträkning

Samordningsförbundet Uppsala län		2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31	Budget 2025-12-31
Verksamhetens intäkter				
Rörelseintäkter	Not 1	23 428 000	23 322 000	23 428 000
Försäljningn av tjänster		297 270	0	0
Övriga rörelseintäkter		6 783	12 427	0
ISA projektet		346 515	729 230	700 000
Summa verksamhetens intäkter		24 078 568	24 063 657	24 128 000
Verksamheten kostnader				
Kostnader för samverkansinsatser	Not 2	-17 430 647	-19 864 114	-21 304 000
Övriga kostnader ESF projekt		-15 874	-21 924	0
Övriga driftskostnader	Not 3	-582 547	-695 199	-630 000
Kostnader för lokaler		-324 075	-296 813	-300 000
Kostnader för personal	Not 4	-4 393 505	-5 654 490	-5 610 000
Avskrivningar				
Avskrivningar inventarier		0	0	0
Verksamhetens kostnader		-22 746 648	-26 532 540	-27 844 000
Verksamhetens resultat		1 331 920	-2 468 883	-3 716 000
Valutakursförlust		-43	0	0
Finansiella intäkter	Not 5	329 196	608 706	0
Finansiella kostnader	Not 5	-8 171	-4 137	0
Resultat efter finansiella poster		1 652 902	-1 864 314	-3 716 000
Årets resultat		**1 652 902**	**-1 864 314**	**-3 716 000**

Samordningsförbundet Uppsala län

Samverkansinsatser

Samverkansinsatser				
Insatsnamn	Insatsägare	Utfall TSEK 2025	Utfall TSEK 2024	Förbruknings-grad 2025
Växtkraft	Enköpings kommun	2 478	2 392	90%
Plattform för individstöd	Heby kommun	2 271	2 354	93%
Framsteget	Håbo kommun	1 950	3 718	100%
En väg in - steget vidare	Knivsta kommun	1 255	1 655	78%
RegExPro	Region Uppsala	674	1 230	88%
Konferens	Region Uppsala	0	23	0%
Reg studie av rehabkoordinator	Region Uppsala	126	0	37%
Min Framtid	Tierps kommun	2 611	4 278	98%
Lokussamordnare	Uppsala kommun	194	377	69%
Samordnat stöd	Uppsala kommun	2 398	0	69%
Förstudie pilotprojekt	Uppsala kommun	0	112	0%
Kvinna Hälsa Arbete	Uppsala kommun	382	985	49%
Lokussamordnare	Älvkarleby kommun	153	151	96%
Förstärkt stöd till arbete eller studier	Älvkarleby kommun	1 472	770	79%
Bryggan inkl förlängning	Östhammars kommun	1 466	1 819	79%
Summa samverkansinsatser		17 430	19 864	
Ekonom projektstöd		435	407	
Verksamhetsutvecklare		358	273	
Kompetenshöjande insatser		26	36	
Summa övriga samverkansinsatser		819	716	
Summa samverkansinsatser totalt		**18 249**	**20 580**	

Insatser 2025 utfall-budget			
	Utfall TSEK 2025	Utfall TSEK 2024	Förbruknings-grad mot budget, %
Samverkansinsatser	17 430	19 864	82%
Övriga samverkansinsatser	819	716	92%
Summa	**18 249**	**20 580**	

Samordningsförbundet Uppsala län

Insatser

Individinsatser	Start	Till och med
Enköping, Växtkraft	2025-01-01	2027-12-31
Heby, Plattform för individstöd i samverkan	2021-01-01	2028-12-31
Håbo, Framsteget	2025-01-01	2028-12-31
Knivsta, En väg in – steget vidare	2022-01-01	2027-12-31
Tierp, Min framtid	2025-01-01	2027-12-31
Uppsala, Kvinna Hälsa Arbete, arbetslivsinriktat stöd för att gå till arbete	2023-08-01	2025-07-31
Uppsala, Samordnat stöd för arbete och studier	2025-01-01	2027-01-31
Älvkarleby, Förstärkt stöd till arbete	2023-07-01	2027-12-31
Östhammar Bryggan – främjar hälsa på väg mot arbete eller studier	2023-09-01	2025-12-31
Strukturinsatser		
Uppsala, Lokussamordnare	2020-01-01	2026-12-31
Älvkarleby, Lokussamordnare	2018-04-01	2027-12-31
Region Uppsala, Regional samordning av externt finansierade projekt i Region Uppsala 2.0, RegExPro	2020-10-01	2028-06-30
Region Uppsala, Registerstudie av rehabiliteringskoordinatorer inom psykiatrisk specialistvård*	2024-09-01	2026-06-01

Samordningsförbundet Uppsala län

Deltagare

Individinsats	Kommun	Inregistrerade perioden jan-dec 2025			Avslutade perioden jan-dec 2025			Pågående deltagare per 31 december 2025			Avslutade som gått till arbete och/eller studier/arbetssök jan-dec 2025			Avslutade som gått till rehab AF samt rehab kommunal arb markn jan-dec 2025		
		K	M	S:a	K	M	S:a	K	M	S:a	K	M	S:a	K	M	S:a
Växtkraft	Enköping	32	30	62	36	32	68	49	42	91	21	18	39	1	1	2
Plattform för individstöd	Heby	22	12	34	11	13	24	20	14	34	5	7	12	3	0	3
Framsteget	Håbo	16	12	28	13	11	24	20	16	36	6	8	14	3	2	5
En väg in-steget vidare	Knivsta	20	14	34	19	21	40	14	9	23	6	8	14	5	8	13
Min Framtid	Tierp	27	27	54	15	13	28	18	24	42	6	9	15	2	0	2
Kvinna Hälsa	Uppsala	42	0	42	170	0	170	0	0	0	21	0	21	0	0	0
Samordn stöd för arb/studier	Uppsala	47	41	88	8	6	14	39	35	74	4	5	9	0	1	1
Förstärkt stöd studier/arb	Älvkarleby	14	14	28	14	17	31	11	18	29	4	11	15	1	3	4
Bryggan	Östhammar	9	4	13	18	13	31	0	0	0	2	6	8	4	6	10
Totalt		229	154	383	304	126	430	171	158	329	75	72	147	19	21	40
Fördelning kvinnor/män		60%	40%		71%	29%		52%	48%		51%	49%		48%	53%	

Av de 430 deltagare som är avslutade är det 149 som avslutats på grund att insatsen upphört

Samordningsförbundet Uppsala län

Måluppfyllelse insatser

Individinsatser	Insatsen ligger i fas gällande uppsatta mål:	Styrgruppens prognos för måluppfyllelse:
Enköping, Växtkraft	Delvis	Nej
Håbo, Framsteget	Ja	Ja
Knivsta, En väg in – steget vidare	Ja	Nej
Tierp, Min framtid	Delvis	Ja
Uppsala, Samordnat stöd för arbete och studier	Delvis	Ja
Uppsala, Kvinna Hälsa Arbete	Insatsen avslutad	Ej aktuellt
Östhammar, Bryggan	Insatsen avslutad	Ej aktuellt
Heby, Plattform för individstöd i samverkan	Ja	Ja
Älvkarleby, Förstärkt stöd till arbete eller studier	Ja	Ja
Strukturinsatser		
Uppsala, Lokussamordnare	Ja	Ja
Älvkarleby, Lokussamordnare	Ja	Ja
Region Uppsala, RegExPro	Ja	Ja
Region Uppsala, Registerstudie	Ja	Ja

Samordningsförbundet
Uppsala län

Avslutade insatser år 2025

- *Bryggan – främjar hälsa på väg mot arbete eller studier* - Östhammars kommun, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Uppsala

- *Kvinna Hälsa Arbete, arbetslivsinriktat stöd för att gå till arbete* - Uppsala kommun och Region Uppsala

Samordningsförbundet Uppsala län

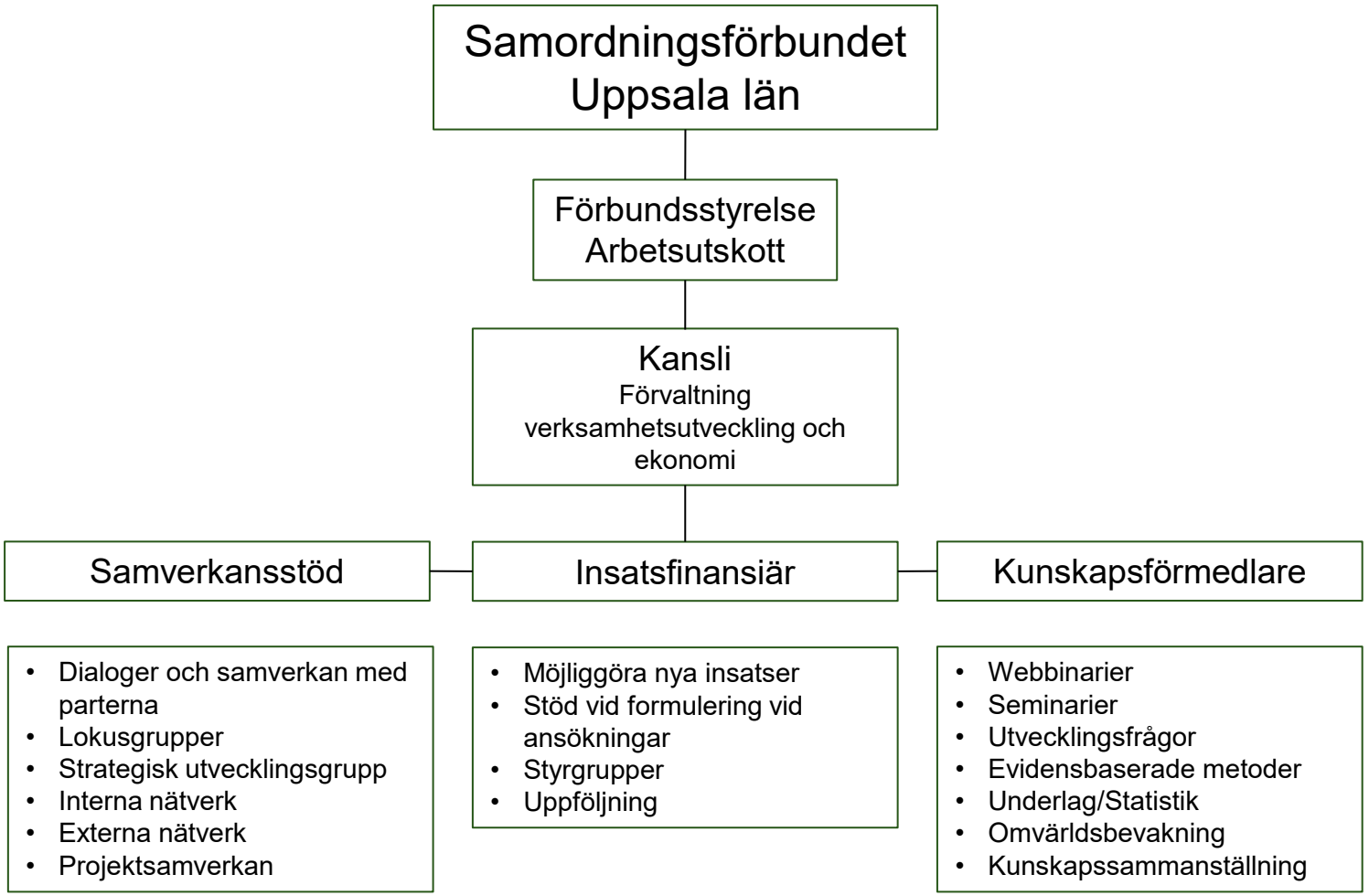

Verksamhetsplan & Budget

2026

Samordningsförbundet
Uppsala län

Fokusområden

Samordningsförbundet Uppsala län

Målgrupper 2026

Unga med funktionsnedsättning och/eller aktivitetsersättning med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering (16–29 år)

Personer som har eller riskerar långvarigt bidrags- och/eller ersättningsberoende med behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering

Samordningsförbundet
Uppsala län

Inriktning 2026

Insatser: individ, struktur och kompetenshöjande

Fokus på förrehabiliterande insatser utifrån beviljade insatser samt Arbetsförmedlingens uppdrag

Ansökningar samlas till ett tillfälle inför år 2027 (juni månad)

Jämställdhet och jämlikhet

Samordningsförbundet
Uppsala län

Mål 1 2026

Mål 1: Finansierade insatser bidrar till att individer förbättrar sina möjligheter att närma sig arbete eller studier, genom individ- eller strukturinsatser (insatsfinansiär)

Resultatmål:
1.1 Insatser som finansieras via förbundet ska följas upp kontinuerligt avseende progression mot arbete i de fall detta är målet i individinsatser.

1.2 För övriga insatser så följs måluppfyllelse via lokusgruppernas återrapportering och granskning av denna.

Samordningsförbundet
Uppsala län

Mål 2 2026

Mål 2: Samordningsförbundet ska vara en arena och kunskapsbärare för kompetenshöjande aktiviteter kring samverkan och samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. (kunskapsförmedlare + samverkansstöd)

Resultatmål:
Minst 8 aktiviteter ska genomföras under året.

Samordningsförbundet
Uppsala län

Mål 3 2026

Mål 3:
Inom ramen för ESF projekten ISA samt ISA 2.0 (Insatser i samverkan för unga i Region Uppsala) ska metodstöd och erfarenhetsutbyten erbjudas till länets samtliga kommuner.

Resultatmål:

1. Utbildningsinsatser och kompetensutveckling i enlighet med delprojektens behov har påbörjats och bedrivs under året.

2. Ett transnationellt utbyte ska förberedas, etableras och genomföras under året där deltagande kommuner erbjuds att delta utifrån identifierade behov.

Samordningsförbundet Uppsala län

EKONOMISK INFORMATION, belopp i TSEK		Budget 2026
INTÄKTER		
Medlemsavgifter		23 490
Försäljning av tjänster		240
ESF medel ISA		450
S:A INTÄKTER		24 180
KOSTNADER		
Förtroendevalda		500
Förvaltning		4 550
Förvaltning ISA		450
Samverkansinsatser		21 650
Namn på insats	*Insatsägare*	
Växtkraft	*Enköping*	*2 753*
Plattform för individstöd	*Heby*	*2 523*
Framsteget	*Håbo*	*1 861*
En väg in - steget vidare	*Knivsta*	*1 599*
RegExPro	*Region Uppsala*	*1 245*
Min framtid	*Tierp*	*2 843*
Lokussamordnare	*Uppsala*	*280*
Samordnat stöd för arbete/studier	*Uppsala*	*3 368*
Lokussamordnare	*Älvkarleby*	*161*
Förstärkt stöd till arb/studier	*Älvkarleby*	*1 800*
Nystart Östhammar	*Östhammar*	*2 257*
	S:a samverkansinsatser	*20 690*
Övriga samverkansinsatser		
Ekonom projektstöd		*430*
Verksamhetsutvecklare		*430*
Kompetenshöjande insatser		*100*
	S:a övr samverkansinsatser	*960*
S:A KOSTNADER		27 150
ÅRETS BERÄKNADE RESULTAT		**-2 970**
Över- underskott från tidigare år		4 495
Prognostiserat underskott 2025		-518
KVARVARANDE BESLUTSUTRYMME		1 007

Samordningsförbundet Uppsala län

Medlemsavgifter

Medlemsavgift år 2026 per medlem			2026	2025	beräknad minskning/ höjning
FK och AF genom FK			11 745 000	11 714 000	31 000
Region Uppsala			5 872 500	5 857 000	15 500
Kommunerna i Uppsala län			5 872 500	5 857 000	15 500
			23 490 000	23 428 000	62 000
Fördelning mellan kommunerna*	befolkning 2025-11-01*	5 872 500 kr			
Håbo	23 217	5,65%	331 919	329 657	2 262
Älvkarleby	9 571	2,33%	136 831	137 138	-307
Knivsta	21 678	5,28%	309 917	302 735	7 182
Heby	14 312	3,48%	204 610	206 181	-1 571
Tierp	21 034	5,12%	300 710	303 382	-2 671
Uppsala	249 879	60,83%	3 572 368	3 562 013	10 355
Enköping	48 878	11,90%	698 779	697 485	1 294
Östhammar	22 199	5,40%	317 366	318 409	-1 043
	410 768		5 872 500	5 857 000	15 500

*baseras på folkmängd 2025-11-01, SCB

Samordningsförbundet Uppsala län

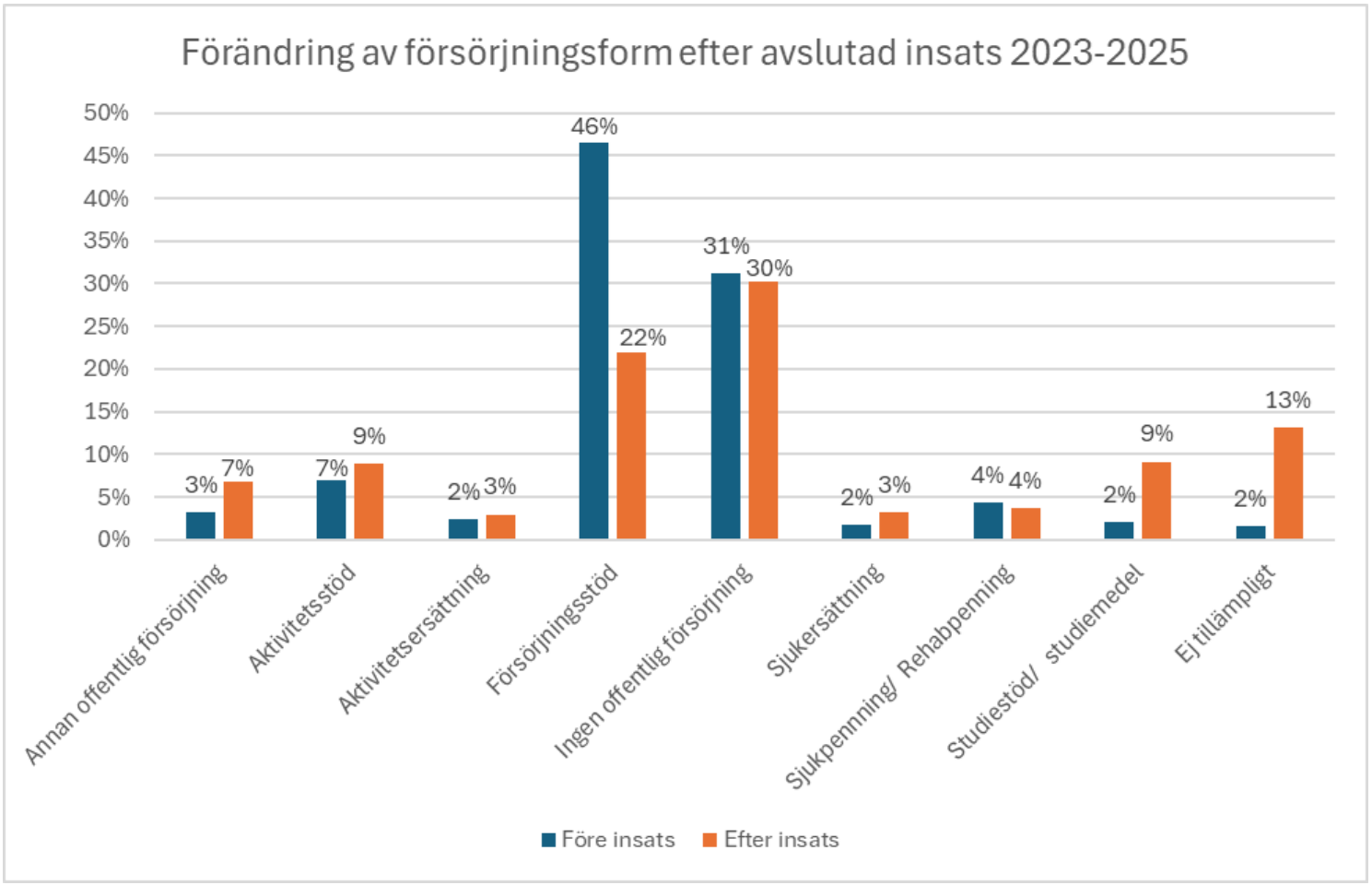
Insatsdata för de senaste 5 åren (2021-2025)

1 800 deltagare har skrivits in i våra insatser

750 deltagare har skrivits ut till arbete eller studier

Samhällets besparing uppgår till i snitt 14 miljoner per år, enligt vår Nyttoanalysberäkning

Samordningsförbundet Uppsala län

Samordningsförbundet
Uppsala län

Historik rörande insatser och deltagare

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antal finasierade insatser	26	23	23	21	15	11	12	12	13
varav individinsats	*18*	*13*	*13*	*9*	*7*	*7*	*9*	*8*	*9*
vara strukturinsats	*8*	*10*	*10*	*12*	*8*	*4*	*3*	*4*	*4*
Fördelade medel individinsatser	71%	58%	65%	75%	74%	87%	90%	90%	92%
Fördelade medel strukturinsatser	29%	42%	35%	25%	26%	13%	10%	10%	8%
Totalt antal deltagare under perioden (avslut och pågående)	362	567 (1058)	470 (1057)	630	452	454	650	684	759
varav andelen män	*56%*	*53%*	*55%*	*55%*	*56%*	*58%*	*53%*	*42%*	*37%*
varav andel kvinnor	*44%*	*47%*	*45%*	*45%*	*44%*	*42%*	*47%*	*58%*	*63%*
Deltagare som har grundskola som högsta utbildning, inskrivna	31%	29%	34%	45%	41%	42%	46%	41%	30%
Deltagare som är under 30 år, inskrivna under året	38%	38%	48%	48%	58%	57%	62%	44%	34%
Antal dagar i insats innan avslut	320	176	360	334	267	*	234	241	281
Utskrivna under perioden	164	277	218 (701)	402	409	221	338	359	281
Antal utskrivna som gjort en stegförflyttning *(studier/arbete/arbetssök/rehab AF/rehab komm arb markn)*									187
Antal utskrivna till arbete och/eller studier	54	174	100 (309)	222	186	136	141	160	125
varav ej subventionerat arbete					*61*	*59*	*42*	*56*	*27*
varav subventionerat arbete					*71*	*44*	*52*	*47*	*59*
Andel deltagare utskrivna till arbete och/eller studier	32%	63%	46% (45%)	55%	45%	62%	42%	45%	44%
Kostnad per utskriven deltagare, tkr				54	59	104	59	65	75

Rökmarkerat är inkl insatsen Extratjänster

** omätbart på grund av byte av inrapporteringssystem*

Anki Jansson: Kvinna Hälsa påverkar

Anki Jansson: Kvinna Hälsa påverkar

Samordningsförbundet Uppsala län

Valberedning

2026

Samordningsförbundet
Uppsala län

Fastställande av valberedning

Nya ledamöter till styrelsen ska väljas till 1 april 2027

Förbundet ska ha en valberedning med en representant Region Uppsala (RSO, sammankallande) samt en gemensam representant för kommunerna (brukar vara KSO Uppsala) samt en vardera från Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Valberedningen lämnar förslag till förbundsstyrelsen om presidieposter: ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande, samt om representation i förbundsstyrelsens arbetsutskott.

Är kommunerna okej att fortsätta med Uppsala kommun som gemensam representant i för samtliga kommuner gällande ny valberedning? Innebärande att det är KSO i Uppsala kommun som utses för samtliga kommuner.

Samordningsförbundet Uppsala län

Övriga frågor

Samordningsförbundet
Uppsala län

Samordningsförbundet Uppsala län

2026-05-20

Minnesanteckningar från medlemssamråd

Datum: 20 maj 2026
Tid: kl. 13.00 – 14.30
Plats: Digitalt via Teams

Medlemmarnas representanter:

Peter Book,	Enköpings kommun
Erik Pelling,	Uppsala kommun
Fredrik Berglund,	Arbetsförmedlingen
Magnusson Mimi,	Försäkringskassan
Patrik Bergman	Region Uppsala

Förbundsstyrelsen:

Madeleine Andersson,	Region Uppsala
Jessica Kumlin (M),	Östhammars kommun
Oscar Hahne (KD),	Knivsta kommun
Pavlos Cavelier Bizas (S),	Uppsala kommun
Roger Petrini (M),	Älvkarleby kommun
Pernilla Mattsson,	Försäkringskassan
Carina Schön (S),	Heby kommun
Gun Johansson (C),	Älvkarleby kommun
Helene Zeland Bodin (C),	Håbo kommun

Övriga närvarande: Åsa Fichtel, förbundschef, Annika Sagström, verksamhetsutvecklare, Kristina Ulfsdotter, administratör.

Samordningsförbundet Uppsala län

2026-05-20

Inledning

Madeleine Andersson, ordförande inleder med att hälsa alla välkomna och bjuda in till en gemensam presentation av samtliga närvarande.

Inbjudna till dialogen är kommunstyrelsens ordförande i respektive kommun i länet. Regionstyrelsens ordförande, enhetschef hos Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Denna gång deltog även representanter från Samordningsförbundet Uppsala läns styrelse.

Årsredovisning år 2025

Åsa Fichtel, förbundschef presenterar Samordningsförbundet i Uppsala läns årsredovisning för år 2025.

Presentationen bifogas minnesanteckningarna.

Inriktning och planerad budget år 2026

Åsa Fichtel, förbundschef presenterar Samordningsförbundet i Uppsala läns inriktning och planerad budget för år 2026.

Presentationen bifogas minnesanteckningarna.

Medlemsavgifter år 2026

Åsa Fichtel, förbundschef presenterar respektive parts i Samordningsförbundet Uppsala läns avgifter.

Presentationen bifogas minnesanteckningarna.

Samordningsförbundet Uppsala län

2026-05-20

Valberedning år 2026

Nya ledamöter till Samordningsförbundet i Uppsala läns styrelsen ska väljas till 1 april 2027. Enligt förbundsordningen ska förbundet ha en valberedning med en representant vardera från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Uppsala samt en gemensam representant för kommunerna i länet. Region Uppsalas representant är sammankallande.

Valberedningen lämnar förslag till förbundsstyrelsen om presidieposter: ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande, samt om representation i förbundsstyrelsens arbetsutskott.

Medlemssamrådet är inget beslutande forum, men då samtliga representanter är inbjuda diskuteras om Uppsala kommun fortsatt ska vara gemensam representant för alla kommuner gällande ny valberedning? Närvarande representanter enas om att inga förändringar gällande valberedningen är aktuella, och att Uppsala kommun därmed är övriga kommuners representant.

Synpunkter och förslag från medlemmarna

Erik Pelling, kommunstyrelsens ordförande i Uppsala kommun och Peter Book, kommunstyrelsens ordförande i Enköpings kommun uttrycker att de är positiva till förbundets goda resultat.

Mimi Magnusson, enhetschef Försäkringskassan instämmer i detta, men har önskemål om att beredningsstrukturen ska ses över.

Mötet avslutas

Madeleine Andersson, ordförande tackar för deltagandet och avslutar samrådet

HÅBO KOMMUN

Kommunala Funktionsrättsrådet

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2026-05-21

Tid och plats	Kl. 14.00-15.30 , torsdag, 2026-05-21 , Övergransalen
Beslutande	
Ledamöter	Helene Zeland Bodin (C), Ordförande Birgitta Green, Parkinson-föreningen Ingalill Sjölinder, Reumatikerna Håbo Gunilla Westerlund, Astma-allergi Susanne Edholm Hultgren, Anhörigföreningen Lisbeth bolin (C), vård- och omsorgsnämnden
Tjänstgörande ersättare	Monica Gybäck, Anhörigföreningen
Övriga Tjänstepersoner	Emilia Ljungkvist, Nämndsekreterare
Övriga närvarande	Christina Tiefensee Lüning, ombudsman för äldre och funktionsnedsatta

Justering

Justerare	Birgitta Green, Parkinson-föreningen
Tid och plats	Från 08:00 den 2026-05-26, Kommunhuset
Justerade paragrafer	§§ 15-22

Underskrifter

Sekreterare

Emilia Ljungkvist,
nämndsekreterare

Ordförande

Helene Zeland Bodin

Justerare

Birgitta Green, Parkinson-föreningen

Innehållsförteckning

§ 15 ÄRENDE: Mötets öppnande: upprop, val av justerare och tid för justering samt fastställande av dagordning 4

§ 16 ÄRENDE: Föregående protokoll 5

§ 17 ÄRENDE: Återkoppling frågor nya SoL 6

§ 18 ÄRENDE: Namngivning av torg – omröstning 7

§ 19 ÄRENDE: Återkoppling hörselslingor 8

§ 20 ÄRENDE: Val av vice ordförande 9

§ 21 ÄRENDE: Busskola 10

§ 22 ÄRENDE: Åtgärdslistan 11

§ 15 ÄRENDE: Mötets öppnande: upprop, val av justerare och tid för justering samt fastställande av dagordning

Sammanfattning

Mötet öppnas av ordförande Helene Zeland Bodin och upprop förrättas. Birgitta Green utses till justerare för protokollet.

Justering beslutas ske den 2026-05-26 i Kommunhuset, Bålsta. Protokollet lämnas i Kontaktcenter för justering efter meddelande från sekreterare.

Dagordningen fastställs utan övriga tillägg.

---

§ 16 ÄRENDE: Föregående protokoll

Sammanfattning

Sekreteraren informerar om att en rättelse har gjorts i § 41 i protokollet från sammanträdet den 26 november 2025. Det rättade protokollet bifogades handlingarna vid kallelseutskick. Rättelsen avser förtydligande av att den privata verksamheten bedriver mottagning i samverkan med regionen.

Rådet godkänner den gjorda rättelsen.

Ordföranden frågar rådet om det finns funderingar eller reflektioner kring föregående protokoll.

Rådet framför en synpunkt avseende § 12 från föregående protokoll. I protokollet anges att Anhörigföreningen inför den kommande mandatperioden valt Susanne Hultgren Edholm som ordinarie ledamot och Monica Gybäck som ersättare. Detta var felaktigt och därför begär rådet att uppgiften rättas enligt följande:

Monica Gybäck (ordinarie)

Susanne Hultgren Edholm (ersättare)

Sekreteraren noterar synpunkten och vidtar rättelse. Beslut om att godkänna rättelse av det justerade protokollet fattas vid nästa sammanträde.

---

§ 17 ÄRENDE: Återkoppling frågor nya SoL

Sammanfattning

Sekreteraren informerar att de svar som skickats in på frågorna som skickades ut vid förra sammanträdet, har skickats till verksamhetsutvecklare Julia och Sarah.

---

§ 18 ÄRENDE: Namngivning av torg – omröstning

Sammanfattning

Funktionsrättsrådet beslutar att anta namnet Fridegårdstorget.

Omröstning genomfördes med handuppräckning. Fridegårdstorget fick flest röster.

---

§ 19 ÄRENDE: Återkoppling hörselslingor

Sammanfattning

Information lämnas angående frågorna kring hörselslingorna mot bakgrund av diskussionen under det senaste sammanträdet i KFR.

Var hörselslingorna finns, ansvar för utrustningen och hur man kvitterar ut dem:

•Det finns totalt sex enheter i Kontaktcenter. Man kontaktar kontaktcenter för att kvittera ut hörselslingorna.

•Hörselslingorna utgör kommunal utrustning och varje person som nyttjar dem har ett ansvar för att använda dem därefter. Utrustningen ska lämnas tillbaka i samma skick som de kvitterades ut i.

•Man kvitterar ut utrustningen under kontorstid även om man ska använda den efter kontorstid.

•Det är endast i övergransalen som man kan använda utrustningen.

Funktionsrättsrådet önskar att IT bjuds in till nästa sammanträde för att informera om och demonstrera hur hörselslingorna fungerar.

§ 20 ÄRENDE: Val av vice ordförande

Sammanfattning

Funktionsrättsrådet beslutar att utse Kari Peltonen, Parkinson-föreningen, till vice ordförande.

Beslutet fattades genom acklamation.

§ 21 ÄRENDE: Busskola

Sammanfattning

Fråga om tillgängligheten i kollektivtrafiken togs upp, bland annat kopplat till genomförd busskola där representanter från föreningar och tjänstepersoner deltog.

Vid busskolan informerades om biljettköp, användning av app samt sjukresor genom UL. Deltagarna gavs även möjlighet att prova att resa med buss.

Erfarenheterna visade på flera brister i tillgängligheten, särskilt för personer med rörelsenedsättning. Bland annat upplevdes svårigheter med på- och avstigning, placering i bussen, hantering av rullator samt kontakt med förare. Det framkom att stödet från förare är begränsat och att resandet ställer höga krav på den enskilde resenären.

Funktionsrättsrådet anser att förbättringar behövs och diskuterade möjliga åtgärder, såsom en möjlighet för köp av biljett vid bakdörrar.

Funktionsrättsrådet önskar att en skrivelse tas fram till UL. Föreningarna ombeds inkomma med synpunkter senast den 15 augusti. Skrivelsen ska färdigställas inför nästa sammanträde.

§ 22 ÄRENDE: Åtgärdslistan

Sammanfattning

Åtgärdslistan gås igenom och revideras.

Mötet avslutas 14:59.

Uppsala kommun

Överförmyndarförvaltningen
Mötesanteckningar

Handläggare:
Johan Ahlström

Mötesanteckningar från ägarsamråd för den gemensamma överförmyndarnämnden

Datum: fredag den 8 maj 2026
Tid: klockan 15:15-15:45
Plats: Uppsala stadshus Blenda Ljungberg samt digitalt via Teamslänk

Närvarande

Erik Pelling, ordförande kommunstyrelsen, Uppsala
Sara Sjödal, ordförande kommunstyrelsen, Tierp
Peter Nyberg, kommundirektör, Östhammar
Katrin Jakobsson, ordförande kommunstyrelsen, Älvkarleby
Per Sverkersson, ordförande kommunstyrelsen, Heby
Ingrid Burman, ordförande överförmyndarnämnden, Uppsala
Lotta Carlberg, vice ordförande överförmyndarnämnden, Uppsala
Birgitta Pettersson, stadsdirektör Uppsala
Susanna Sandström, förvaltningschef ÖFN
Magnus Bergmark, ekonomichef ÖFN
Anna Strandberg, ekonom
Maria Ahrgren, processägare Mål och budget, Uppsala
Susanne Angemo, processledare Mål och budget, Uppsala
Monika Westlinder, ekonomistrateg, Uppsala
Hannes Widmark, senior rådgivare
Johan Ahlström, nämndsekreterare, Uppsala

Dagordning

1. **Information om verksamhetens förutsättningar och förändrade behov**
   Förvaltningsdirektör Susanna Sandström informerar om verksamhetens förutsättningar. Detta inkluderar ny lagstiftning som främst innebär att beslutsrätten i en stor mängd ärenden flyttas från tingsrätten till kommunen (ÖFN). De föreslagna ändringarna är omfattande både vad gäller organisatoriska frågor och förändrat arbetssätt och kommer ta mycket av verksamhetens fokus i anspråk under kommande år.

   Den nya lagstiftningen kommer innebära en ökad arbetsbelastning, därav finns behov av ytterligare en tillsvidaretjänst (handläggare). Hälften av tjänsten kan finansieras inom ram och andra hälften kräver utökad budget. Tjänsten ska fungera avlastande för den nya rollen specialisthandläggare (3-4 personer) som kommer att rekryterats internt och ha en särskild delegation på de nya besluten som följer av den överflyttade beslutsrätten.

   Sedan några år tillbaka har nämnden extra resurser i budget för rekrytering av gode män. Resurserna har gett effekt då förvaltningen lyckats rekrytera betydligt fler nya gode män än vårt ursprungliga mål. Framgångarna beror främst på lyckade annonseringskampanjer i sociala medier samt att förvaltningen digitaliserat rekryteringsprocessen och anställt en person arbetar halvtid med att administrera intresseanmälningar och hålla ihop processen.

   Under 2025 beslutade också nämndens ägarsamråd om att höja arvoden till gode män och förvaltare med en höjning 2026 och ytterligare en höjning 2027. Höjningen av arvode kan hanteras inom ram med anledning av att kommunen beräknas betala en mindre andel av det totala arvodet årligen.

   Förvaltningen ser en ökad trend av att fler betalar arvodet till sin god man själv, vilket innebär att nämndens resultatförstärkande åtgärder i sin helhet kan räknas hem genom minskade arvodeskostnader trots en höjning av arvodesnivåer.

2. **Inriktning och budget 2027 med plan 2028–2029**
   Enligt samverkansavtalet ska den gemensamma nämndens inriktning och budget beslutas vid ett ägarsamråd senast den 1 oktober. Ett förslag till budget är framtagen med 2% resultatförstärkande åtgärder. Budget enligt förslag omsluter totalt 41 602 tkr fördelat på kommunerna efter storlek.

   Ägarsamrådet beslutar

   att anta förslaget till den gemensamma nämndens inriktning och budget.

3. Information om översyn av organisation

Uppsala kommuns stadsdirektör Birgitta Pettersson har beslutat om en översyn överförmyndarens organisation med sikte på att effektivisera verksamheten genom att låta förvaltningen bli en egen avdelning under kommunledningskontoret. Beslut om detta tarvar förankring i kommunstyrelsen i Uppsala samt beslut om förändring av avtalet från respektive kommuns kommunfullmäktige (förslag till beslut i KF Uppsala den 15 juni). Facklig samverkan i frågan är klar liksom inledande dialog med förvaltningens medarbetare. En information med nämnden är genomförd och ett förslag på avtalsförändring är under beredning.

Skälen till förändringen är utifrån ett koncernperspektiv en harmonisering med strukturen för Uppsala kommuns övriga förvaltningsorganisation. Utifrån verksamhetsperspektiv så kan ledningsfokus också flyttas strategiska, koncernövergripande till utveckling och operativa frågor. Verksamhetens chef får ett tydligare sammanhang med mer operativa ledningsgrupper än koncernledningen. Och hela verksamheten får också på ett självklarare sätt del av stordriftsfördelar som följer på den nya organisationen i stället för att behöva driva saker i egen regi. Den föreslagna förändringen innebär inte att man slutar arbeta med egen nämnd.

ÖFN:s ordförande Ingrid Burman understryker behov av ytterligare dialog med nämnden då det funnits ett antal synpunkter. Framför allt eftersom fokuset upplevts komma väldigt mycket utifrån ett Uppsala/koncerninriktat fokus men att det finns frågetecken kring bland annat hur gemensamma budgetfrågor etc. spelar in för vad som faktiskt gemensam nämnd för flera kommuner.
Ingrid understryker att det är en nämnd som förvisso har säte i Uppsala men arbetar ute i alla kommuner. Utredaren Hannes Vidmark poängterar att det vid sidan av koncernperspektivet också finns ett verksamhetsperspektiv och att man omvärldsbevakat mycket mot andra kommuner främst inom det s.k. R9-nätverket där Stockholm och Eskilstuna också ingår.

Sara Sjödal, kommunstyrelsen ordförande i Tierp poängterar utöver behov av fortsatt dialog med nämnden också ett behov av ett extrainsatt ägarsamråd med anledning av frågan samt behovet av att få tydlighet vad gäller gränssnittet och får medhåll av samrådet.

Ägarsamrådet uppdrar åt förvaltningen

att kalla till ett extra ägarsamråd för att följa processen/implementeringen och att så ska ske innan den 1 december.

4. Datum för nästa ägarsamråd

Nästa ordinarie ägarsamråd är planerat till tisdagen den 1 december 2026 klockan 11:00-11:45.

För kännedom så kommer man inför det ägarsamrådet att arbeta utifrån en tjänstemannaberedning så att respektive KSO får stöd och orientering av sina ekonomidirektörer.

Datum 2026-05-21

Vår beteckning 2026-75

Bygg- och miljöförvaltningen
Miljöavdelningen
Marika Kronberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon: 017152716
E-post: marika.kronberg@habo.se

Håbo kommun, kommunstyrelsen

kommunstyrelsen@habo.se

DB § 2026-235

Beslut om att avsluta ärende efter granskning av köldmedierapport – 2025

Fastighetsbeteckning:	Råby 7:2
Besöksadress:	Göksviksvägen 2
Verksamhetsnamn:	Reningsverket (Bålsta)

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att:

1. Avsluta ärende om granskning av köldmedierapport avseende år 2025 utan krav på ytterligare åtgärd.

Lagstöd
Beslutet grundar sig på lagrum enligt följande: 15 § Förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser, 2 kap. 2, 3 och 7 §§ samt 26 kap. 1, 9, 21 §§ Miljöbalken (SFS 1998:808).

Beskrivning av ärendet

Miljöavdelningen har fått in er köldmedierapport den 30 mars 2026. Granskning av köldmedierapporten har gjorts och den är komplett.

Motivering

Miljöavdelningen bedömer att köldmedierapporten innehåller efterfrågad information enligt *15 § i Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser*.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av miljö- och hälsoskyddsinspektör Marika Kronberg och beretts av praktikant Hamdi Abdi.

Handläggningsavgift och debitering

Miljöavdelningen tar ut en fast avgift för handläggning av ärendet enligt Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område. Då er köldmedierapport är komplett kommer ni debiteras för **2 timmar.** Timtaxan är 1419 kr per timme år 2026.

Beslut om avgift tas separat.

Information
Du som operatör är ansvarig att hålla dig uppdaterad vad som gäller för din anläggning. Du kan gå in och söka information hos Naturvårdsverket.

Överklagandehänvisning
Du kan överklaga Bygg- och miljönämndens beslut. Överklagandet måste ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, inom tre veckor från den dag du fått ta del av beslutet.

Om beslutet är skickat till det allmänna (till exempel myndigheter) måste överklagandet ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, räknat inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Har ditt överklagande kommit in i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen i Uppsala som handlägger överklagan.

Hur ett överklagande ska utformas

Ange vilket beslut du överklagar genom att hänvisa till ärendets diarienummer och fastighetsbeteckning. Ange också varför du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring du vill ha. Bifoga handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning. Underteckna skrivelsen och uppge namn, postadress, e-postadress och telefonnummer dagtid. Om du anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Sänd i så fall med fullmakt.

Skrivelsen skickas eller lämnas in till Bygg- och miljönämnden via e-post: bygg.miljo@habo.se alternativt postadress: Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, 746 80 Bålsta.

Sändlista

Beslutet delges med elektronisk delgivning till
Håbo kommun, kommunstyrelsen, att: e-postadress kommunstyrelsen@habo.se

Datum 2026-05-21

Vår beteckning 2026-75

Bygg- och miljöförvaltningen
Miljöavdelningen
Marika Kronberg
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon: 017152716
E-post: marika.kronberg@habo.se

Håbo kommun, kommunstyrelsen

kommunstyrelsen@habo.se

DB § 2026-236

Beslut om avgift för granskning av köldmediarapport

Fastighetsbeteckning:	Råby 7:2
Besöksadress:	Göksviksvägen 2
Verksamhetsnamn:	Reningsverket (Bålsta)

Beslut om avgift

Bygg- och miljönämnden beslutar att debitera Håbo kommun, kommunstyrelsen med organisationsnummer 16212000-0241 en fast avgift på 2 838 kr för granskning av köldmedierapporten avseende år 2025.

Avgift: 2 838 kr *fakturan skickas separat*

Lagstöd

Beslutet grundar sig på lagrum enligt följande: 27 kap 1 § miljöbalken (SFS 1998:808) samt Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område 2 och 8 §§. Taxan fastställdes av kommunfullmäktige den 5 maj 2025 § 81.

Beslutet är fattat i enlighet med Håbo kommuns delegationsordning.

Beskrivning av ärendet

Miljöavdelningen har utfört granskning av köldmedierapporten på verksamheten Reningsverket (Bålsta) avseende år 2025.

Enligt 15 § i Förordning om fluorerade växthusgaser ska den som är operatör för en köldmedieanläggning årligen rapportera till tillsynsmyndigheten. I detta fall Håbo kommun. Därefter görs en granskning av köldmedierapporten. Efter avslutad granskning kommer miljöavdelningen debitera en handläggningsavgift. Komplett köldmedierapport motsvarar 2 timmars handläggningstid och ofullständig köldmedierapport motsvarar 3 timmars handläggningstid

Då er köldmedierapport är komplett kommer ni debiteras för 2 timmar handläggningstid enligt Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken och strålskyddslagens område.

Motivering
Enligt 27 kap 1 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten ta ut avgift för prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Enligt Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område 2 och 8 §§ ska en tillsynsavgift tas ut för nedlagd handläggningstid.

De som medverkat i beslutet
Beslutet har fattats av miljö- och hälsoskyddsinspektör Marika Kronberg och beretts av praktikant Hamdi Abdi.

Överklagandehänvisning
Du kan överklaga Bygg- och miljönämndens beslut. Överklagandet måste ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, inom tre veckor från den dag du fått ta del av beslutet.

Om beslutet är skickat till det allmänna (till exempel myndigheter) måste överklagandet ha kommit in till Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, räknat inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Har ditt överklagande kommit in i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen i Uppsala som handlägger överklagan.

Hur ett överklagande ska utformas
Ange vilket beslut du överklagar genom att hänvisa till ärendets diarienummer och fastighetsbeteckning. Ange också varför du anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring du vill ha. Bifoga handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning. Underteckna skrivelsen och uppge namn, postadress, e-postadress och telefonnummer dagtid. Om du anlitar ombud kan ombudet underteckna skrivelsen. Sänd i så fall med fullmakt.

Skrivelsen skickas eller lämnas in till Bygg- och miljönämnden via e-post: bygg.miljo@habo.se alternativt postadress: Håbo kommun, Bygg- och miljönämnden, 746 80 Bålsta.

Beslutet delges med elektronisk delgivning till
Håbo kommun, kommunstyrelsen, att: e-postadress kommunstyrelsen@habo.se

§ 81 Dnr 2026/00069

Beslut - Revidering av barn- och utbildningsnämndens delegationsordning

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden antar reviderad delegationsordning (dnr BOU 2026/00069) att gälla från och med den 22 maj 2026.

2. Barn- och utbildningsnämnden beslutar att nuvarande delegationsordning (dnr BOU 2024/00204), antagen den 21 maj 2025 § 73, upphör att gälla den 22 maj 2026.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsförvaltningen har sett behov av att revidera delegationsordningen genom både förtydliganden och sakliga förändringar. Den inledande delen av delegationsordningen (förstasida, innehållsförteckning och inledning) har i sin helhet arbetats om och kvalitetssäkrats i samråd med kommunens jurist, i syfte att säkerställa juridisk korrekthet, ökad tydlighet och en mer lättillgänglig struktur.

Utöver omarbetningen av de inledande delarna syftar revideringen till att tydliggöra ansvar, beslutsmandat och handläggning i återkommande ärendetyper samt att anpassa dokumentet till gällande organisation och arbetssätt.

De huvudsakliga förändringarna i den reviderade delegationsordningen är följande:

- Omstrukturering och juridisk genomgång av hela den inledande texten, inklusive språkliga och redaktionella justeringar genomförda i samråd med kommunens jurist.
- Tydligare struktur för delegationer, inklusive förtydligande av vilka delegationer som får respektive inte får vidaredelegeras.
- Förändrad delegation avseende tilläggsbelopp, där beslutsansvaret förs till verksamhetschef för barn- och elevhälsa.
- Förtydliganden kring mottagande av barn och elever mellan kommuner, inklusive både yttranden och beslut.
- Justeringar av titlar och beslutsfattare för att spegla nuvarande organisation.
- Införande av ett nytt avsnitt om säkerhet, avseende bland annat tillträdesförbud och trygghetskameror.

En detaljerad redovisning av samtliga ändringar framgår av dokumentet Sammanställning av ändringar i delegationsordningen, som bifogas ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nr 71114, daterad 2026-03-03
Nuvarande delegationsordning för barn- och utbildningsnämnden
Delegationsordning BUN 2026
Sammanställning av ändringar delegationsordning

Beslutet ska skickas till

Förvaltningens ledningsgrupp

Sammanställning av ändringar i delegationsordningen

Detta dokument sammanfattar de viktigaste förändringarna i delegationsordningen inför beslut i nämnden. Syftet är att ge en tydlig överblick över genomförda justeringar, tillägg och förtydliganden samt vad dessa innebär i praktiken.

1. Inledande delar (förstasida, innehåll och inledning)

- Hela den inledande delen av delegationsordningen – inklusive förstasida, innehållsförteckning och inledning – har arbetats om i sin helhet i samråd med kommunens jurist. Omarbetningen har genomförts i syfte att säkerställa juridisk korrekthet, ökad tydlighet och en enhetlig struktur samt minska risken för olika tolkningar.
- Gulmarkerade ändringar på förstasidan och sida 2 avser justeringar som träder i kraft först efter nämndens beslut. Dessa delar är ännu inte formellt beslutade utan redovisas för transparens inför nämndens ställningstagande.
- Innehållsförteckningen har uppdaterats och numreringen justerats för att fullt ut spegla samtliga ändringar i dokumentet och säkerställa överensstämmelse mellan struktur och innehåll.
- Hänvisning i den inledande texten har ändrats från ”Kommunhuset” till ”hemsidan”, i enlighet med nuvarande arbetssätt och informationskanaler.
- Samtliga delegationer i dokumentet är nu formulerade som beslut, vilket tydliggör beslutsfattandet och stärker dokumentets rättssäkerhet och tillämpbarhet.

2. Struktur och övergripande förändringar

Rubrikstruktur (avsnitt 1.0)

- Tidigare rubrikstruktur har omarbetats för ökad tydlighet, vilket gör det lättare att förstå hur delegationerna är uppbyggda.
- Förtydligande har gjorts kring vilka delegationer som kan respektive inte kan vidaredelegeras, vilket minskar risken för felaktig hantering.
- Möjlighet för förvaltningschef att utdöma vite avseende skolskjuts, med beloppsgräns motsvarande gällande attestgräns för fakturor.

3. Verksamhetsspecifika förändringar

Avsnitt 7 – Förskola och grundskola

- Ny skrivelse om organisatorisk kapacitet har lagts till. Detta innebär att hänsyn tas till verksamhetens förutsättningar vid beslut.
- Rubriken har kompletterats med förskola, vilket tydliggör att avsnittet omfattar fler verksamheter än tidigare.

Avsnitt 12 – Hantera ekonomi

- Titlar har justerats för att bättre överensstämma med nuvarande organisation.

- Formulering har ändrats till "rektor vid respektive skolenhet och verksamhet" istället för att ange varje enskild funktion. Detta gör texten mer generell och mindre sårbar för organisatoriska förändringar.

Avsnitt 13 – Tilläggsbelopp

- Tidigare punkter (4–9) har samlats i ett eget avsnitt, vilket gör området mer överskådligt.
- Delegationen har ändrats till verksamhetschef för barn- och elevhälsa. Detta innebär en förändrad ansvarsfördelning och tydligare koppling till elevhälsans uppdrag.

Avsnitt 14–15 – Personal och organisation

- Justeringar har gjorts i titlar för att spegla aktuell organisation.
- Ny skrivelse: beslut om modersmålsundervisning via fjärrundervisning. Detta möjliggör beslut i enlighet med moderna undervisningsformer.

Avsnitt 16

- Punkt 16.3 har kompletterats med verksamhetschef som möjlig delegat, vilket breddar beslutsmandatet.
- Titlar har uppdaterats för ökad tydlighet och aktualitet.
- Enhetschef för måltidsservice har lagts till, vilket tydliggör ansvar inom detta område.

Avsnitt 17–28

- Generella justeringar av titlar har gjorts för att anpassa dokumentet till nuvarande organisation och benämningar.

4. Yttranden och mottagande mellan kommuner

Flera avsnitt har kompletterats med yttranden kopplade till mottagande av barn och elever mellan kommuner. Detta förtydligar ansvar och handläggning i dessa ärenden.

- Avsnitt 23, 24 och 26: Yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun för barn i Håbo kommun. Detta klargör att kommunen ska yttra sig i dessa ärenden.
- Avsnitt 27:
    - Yttrande över mottagande av elev i annan kommun, vilket tydliggör ansvar i dessa processer.
    - Beslut om extra interna resurser för elever i behov av extraordinära stödåtgärder, vilket innebär ett förtydligat stödansvar.
- Avsnitt 28.3:
    - Ny skrivelse om mottagande av elev i anpassad grundskola från annan kommun, vilket reglerar dessa situationer tydligare.
- Avsnitt 29.1:
    - Förtydligande att delegationen omfattar både yttrande och beslut, vilket minskar oklarheter i handläggningen.

    - Administrativ chef har lagts till som möjlig beslutsfattare, vilket ökar flexibiliteten.
    - Tillägg: placering i fritidshem för elev från annan kommun, vilket täpper till tidigare oreglerat område.
- Hänvisning till förvaltningsrätten har tagits bort i vissa formuleringar, vilket innebär en språklig och innehållsmässig förenkling där sådan hänvisning inte bedömts nödvändig.

5. Övriga specifika förändringar

Avsnitt 31–33

- Justeringar i titlar har gjorts för att spegla aktuell organisation.

Avsnitt 34

- Punkt 34.2 har kompletterats med beslut om:
    - antal undervisningstimmar
    - gymnasiearbete
    - fördelning av undervisningstid över läsåret
      Detta innebär ett förtydligat ansvar för planering av utbildningens omfattning.

Avsnitt 37.7

- Studiestartsstöd har tagits bort eftersom det inte längre finns kvar som stödform.
- Funktion som biträdande rektor inom vuxenutbildning har tagits bort då rollen inte längre finns i organisationen.

Avsnitt 38

- Ansvarig funktion har uppdaterats till verksamhetschef för kulturskolan, vilket speglar nuvarande ansvarsfördelning.

Avsnitt 40 – Säkerhet (nytt avsnitt)

- Helt nytt avsnitt har införts för att samla frågor kopplade till säkerhet.
- Innehåller:
    - regler om tillträdesförbud i kommunens lokaler, vilket ger stöd för att hantera obehöriga personer
    - användning av trygghetskameror, vilket tydliggör ansvar och tillämpning

6. Generella förändringar av titlar

- Benämningar som "handläggare på förvaltningen" och "handläggare i ärendet" har förenklats, vilket gör språket mer enhetligt.
- Titeln "verksamhetschef gymnasiet/vuxenutbildning/anpassade skolformer" skrivs nu ut i sin helhet och förkortas inte, vilket ökar tydligheten.

DELEGATIONSORDNING FÖR

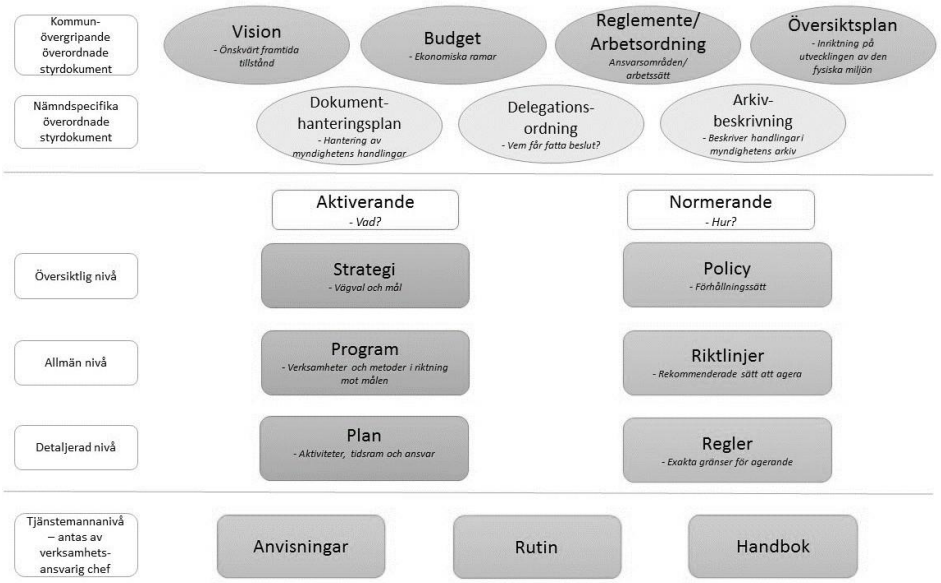
Barn- och utbildningsnämnden

HÅBO KOMMUN

Antaget av	Barn- och utbildningsnämnden
Antaget	**12 maj 2026 § 81**
Giltighetstid	Tills beslut om upphävande
Dokumentansvarig	Administrativ chef

Håbo kommuns styrdokumentshierarki

Diarienummer	BOU 2026/00069
Gäller för	Barn- och utbildningsförvaltningen
Tidpunkt för aktualitetsprövning	Ses över vid behov, minst en gång årligen
Ersätter tidigare versioner	BOU 2024/00204 antagen 2025-05-21 §73
	BOU 2023/00161 antagen 2024-01-31 §6
Relaterade styrdokument	Reglemente för barn- och utbildningsnämnden

Innehåll

Inledning 5

Delegeringsförteckning 10

1. Övergripande delegationsbeslut 11

2. Upphandling, avtal och ekonomi 11

3. Grundbelopp 12

4. Personal 13

5. Organisation 13

6. Skolplikt/rätt till utbildning/särskilda utbildningsformer/skolplacering/ersättning 14

7. Förskola och grundskola 16

8.Anpassad grundskola 16

9. Gymnasieskola – ersättning för elever hos annan huvudman 16

10. Anpassad gymnasieskola – Antagning 17

11. Anpassad gymnasieskola – interkommunala elever 17

12. Hantera ekonomi 17

13. Tilläggsbelopp 18

14. Hantera personal 19

15. Organisation och förhandling 19

16. Kränkande behandling, diskriminering och klagomål 21

17. Skolskjuts 21

18. Skolskjuts förskoleklass 21

19. Skolskjuts grundskola 22

20. Skolskjuts anpassad grundskola 22

21. Skolskjuts gymnasieskola 22

22. Skolskjuts anpassad gymnasieskola 23

23. Hantera barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet - Förskola 23

24. Hantera barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet – Pedagogisk omsorg 24

25. Hantera elever i grundskolan, anpassad grundskola och förskoleklass – Skolplikt/rätt till utbildning/särskilda utbildningsformer/skolplacering/övrigt 25

26. Hantera elever i grundskolan, anpassad grundskola och förskoleklass – Förskoleklass...26

27. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass.....26

28. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass – Anpassad grundskola.....28

29. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass – Fritidshem.....29

30. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (Komvux).....30

31. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, Yttranden vid elevs begäran att gå i annan kommun.....30

32. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, antagning till kommunens egen gymnasieskola.....31

33. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, ersättning för elev hos annan huvudman.....33

34. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, egen regi.....34

35. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Anpassad gymnasieskola, antagning.....35

36. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Anpassad gymnasieskola, i egen regi.....36

37. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Kommunal vuxenutbildning.....37

38. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Hantera elever i kulturskolan.....39

39. Biblioteket.....39

40. Säkerhet.....40

Lagar, regler och beslut.....41

Inledning

1. Barn- och utbildningsnämndens beslutanderätt
Kommunallagen bygger på principen att de förtroendevalda fattar beslut kollektivt och har ett kollektivt verksamhetsansvar. De förtroendevalda har det yttersta ansvaret för den kommunala förvaltningen och är de som styr förvaltningen. De förtroendevalda bär också ansvar från beredning av ett ärende till beslut och för genomförande av beslutet.

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter finns i kommunallagen, i speciallagstiftning – såsom Skollagen och lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap – samt i styrdokumenten Reglemente för Håbo kommuns nämnder och Reglemente för barn- och utbildningsnämnden.

2. Vad innebär delegation?
Delegation innebär att nämndens, i det här fallet barn- och utbildningsnämnden, befogenhet att fatta beslut överlämnas till en delegat (förtroendevald eller anställd). Det delegerade beslutet fattas sedan på nämndens vägnar. Det är således beslutsmandatet och inte det övergripande ansvaret som delegeras. Det är barn- och utbildningsnämnden som avgör om delegation ska ske, förutsatt att det får ske enligt kommunallagen.

Den som via delegation får rätt att fatta beslut kallas delegat. Ett beslut som fattats med stöd av delegation från barn- och utbildningsnämnden gäller alltså som om barn- och utbildningsnämnden själv hade fattat beslutet i fråga.

Delegaten har det fulla ansvaret för handläggningen och beslutsfattande i de ärenden som delegationen omfattar. Det innebär att delegaten ansvarar för det konkreta beslutet och att den delegerande inte får gå in i ett beslut som har fattats till följd av delegationen. Den delegerande (barn- och utbildningsnämndens) har däremot kvar sitt övergripande ansvar för sakområdet och kan ta tillbaka delegationen, också för ett enstaka ärende.

När barn- och utbildningsnämnden delegerar sin beslutanderätt ska den klart ange vilken beslutanderätt som delegeras och till vem beslutanderätten överlåts. Barn- och utbildningsnämnden kan besluta om en så kallad blandad delegation, det vill säga till en anställd och förtroendevald beslutar tillsammans. Det brukar kallas att besluta ”i förening ”.

Syftet med att delegera beslutanderätten är att avlasta barn- och utbildningsnämnden från rutinärenden och att påskynda handläggning av ärenden. Detta skapar utrymme för mer behandling av principiellt viktiga ärenden och ärenden av större vikt. Delegation av beslutanderätt är en nödvändighet för att den kommunala organisationen och förvaltningen ska kunna fungera på ett effektivt sätt.

3. Vem kan vara delegat?
Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en nämnd delegera sin beslutanderätt till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får även uppdra åt en anställd att besluta enligt 7 kap. 5–8 §§ samma lag.

4. Delegationsförbud
Av 6 kap. 38 § kommunallagen följer att beslutanderätten inte får delegeras när det gäller

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Vidare framgår det av 6 kap. 38 § andra stycket kommunallagen att beslutanderätten i vissa fall inte får delegeras till en automatiserad beslutsfunktion (det vill säga när ett beslut fattas rent maskinellt, utan mänsklig påverkan).

5. Brådskande ärenden
Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ordföranden eller en annan ledamot som nämnden har utsett att besluta på nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande, att nämndens avgörande inte kan avvaktas. Möjligheterna att delegera enligt denna bestämmelse begränsas inte av 6 kap. 38 § första stycket 1–4 kommunallagen.

Sådant beslut ska enligt 6 kap. 40 § kommunallagen anmälas vid barn- och utbildningsnämndens nästa sammanträde. Besluten ska då också föredras för barn- och utbildningsnämnden.

Denna speciella typ av delegation framgår av punkt 1.2 i delegationsordningen.

6. Ersättare för ordinarie delegat
Samma delegation som gäller för delegat, gäller även för den som är tillförordnad på den tjänst som delegationen avser.

Vid frånvaro eller annat förfall hos ordinarie delegat, och där ingen ersättare formellt har tillförordnats, ersätts denne genom en eskalering av delegationsrätten till närmaste högre befattning enligt följande ordning. Detta gäller om inget annat särskilt framgår i delegationslistan nedan.

1. Enhetschef eller rektor
2. Verksamhetschef
3. Förvaltningschef
4. Barn- och utbildningsnämndens ordförande

Vid frånvaro eller annat förfall för delegat som har fått delegation vidaredelegerad till sig ska delegationen gå tillbaka till den ursprungliga delegaten för beslut.

7. Vid jäv hos delegat
När jäv föreligger för delegaten ska beslut i stället fattas av tjänsteman/politiker i högre befattning enligt ordningen ovan (se avsnitt 6).

8. Vid tveksamhet hos delegat
Det finns, som framgår av 6 kap. 38 § första stycket 3 kommunallagen, inget hinder för delegation i ärenden om myndighetsutövning, som är av mera rutinartad beskaffenhet. Delegationerna i denna delegationsordning avser generellt rutinärenden. I ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska beslut fattas av barn- och utbildningsnämnden. Denna bedömning görs av delegaten i varje enskilt fall.

Detta innebär att en delegat ska överlämna ett ärende till barn- och utbildningsnämnden om ärendets beskaffenhet eller vikt kräver detta, till exempel om delegaten känner osäkerhet vid handläggningen eller om barn- och utbildningsnämndens inställning av annan anledning erfordras.

9. Vidaredelegation
Enligt 7 kap. 6 § i kommunallagen har förvaltningschef rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till en annan anställd, om nämnden medgett detta. I nedan delegationsförteckning medges ingen sådan möjlighet till vidaredelegation. I delegationsordningen anges i stället så kallad ”lägsta delegat” i syfte att öka transparensen, tydligheten och styrningen.

10. Anmälan av delegationsbeslut till barn- och utbildningsnämnden
Enligt kommunallagen ska barn- och utbildningsnämnden besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med stöd av delegation ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden. Det följer av 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § kommunallagen.

Delegationsbeslut som barn- och utbildningsnämnden har beslutat ska anmälas rapporteras till barn- och utbildningsnämnden och anmälan av delegationsbesluten ska noteras i barn- och utbildningsnämndens protokoll. Därmed tillkännages besluten så att allmänheten har möjlighet att överklaga de aktuella delegationsbesluten enligt laglighetsprövning. Rätten att överklaga genom laglighetsprövning tillkommer enbart kommunmedlemmar och gäller enbart för de beslut som inte kan överklagas genom förvaltningsbesvär.

Ett delegationsbeslut som kan överklagas genom laglighetsprövning blir inte tillkännagett i kommunallagens mening förrän det har protokollförts och anslagits. Vanligtvis får ett myndighetsbeslut inte verkställas förrän det har vunnit laga kraft, men ett kommunalt beslut som kan överklagas genom laglighetsprövning får som huvudregel verkställas genast. Rätten till omedelbar verkställighet får dock inte tillämpas om särskilda skäl talar emot verkställigheten (se 13 kap. 14 § kommunallagen). I en sådan bedömning ska särskild hänsyn tas till om verkställigheten av beslutet kommer att kunna rättas.

Ett annat syfte med anmälan är att barn- och utbildningsnämndens ledamöter ska få en fortlöpande information om vilka ärenden som har avgjorts genom delegationsbeslut. Anmälan av delegationsbeslut sker via kommunens dokument- och ärendehanteringssystem.

Det är delegatens ansvar att se till att fattade delegationsbeslut hanteras i enlighet med barn- och utbildningsnämndens beslut om anmälan respektive särskild protokollföring. Delegaten kan försäkra sig om det sistnämnda genom att använda rätt mall i kommunens dokument- och ärendehanteringssystem. Besluten söks då ut inför varje sammanträde och en samlad anmälan görs av barn- och utbildningsnämndens kansli.

Undantag från anmälan – särskild protokollföring
Barn- och utbildningsnämnden kan, enligt 7 kap. 8 § kommunallagen, besluta att vissa typer av delegationsbeslut inte ska anmälas till nämnden. Sådana beslut ska i stället protokollföras särskilt och anslås.

Barn- och utbildningsnämnden har beslutat att delegationsbeslut avseende skolskjuts och reseersättning, vilka endast kan överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen, undantas från anmälan till nämnden. Dessa beslut ska i stället protokollföras särskilt enligt 7 kap. 8 § kommunallagen.

De särskilda protokollen ska utformas så att besluten kan identifieras, exempelvis genom uppgift om beslutstyp, diarienummer och beslutsdatum. Med hänsyn till

dataskyddsförordningen bör protokollen inte innehålla fullständiga beslut med personuppgifter, utan utformas i form av en förteckning över fattade beslut.

Genom att besluten anslås i nära anslutning till att de har fattats påbörjas överklagandetiden omedelbart, vilket bidrar till en kortare och mer effektiv överklagandeprocess.

11.Utformning av delegationsbeslut
Delegationsbeslut ska vara skriftliga och innehålla uppgifter om:

- vem som har fattat beslutet,
- när beslutet har fattats,
- vad beslutet innehåller,
- ärendets diarienummer och
- med stöd av vilken punkt i delegationsordningen, eller annat stöd för delegationen, som beslutet fattas.

Mall för delegationsbeslut finns i ärendehanteringssystemet. Utöver ovan punkter finns flera krav på utformningen av ett beslut som kan överklagas med förvaltningsbesvär. Det är upp till delegaten att säkerställa att dessa krav uppfylls.

Det finns inga krav på att delegationsbeslut ska vara egenhändigt undertecknade av delegaten. Däremot är det viktigt att det på något sätt framgår att den person som anges ha fattat beslutet också har gjort det. Det kan visas genom till exempel med godkänd e-signatur eller egenhändig namnunderskrift eller att delegaten använder en beslutsfunktion i ärendehanteringssystemet.

Det är delegatens ansvar att se till att fattade delegationsbeslut expedieras till berörda parter.

12. Avgränsning av delegatens beslutanderätt
Delegerad beslutanderätt får utnyttjas endast inom ramen för respektive enhets detaljbudget eller inom ramen för kostnadskalkyl för visst projekt, om inget annat anges särskilt i delegationslistan nedan.

13. Beslut i kommunallagens mening och andra åtgärder
I delegationsbestämmelserna (6 kap. 37–39 §§ kommunallagen) är det nämndens beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som får delegeras. Kännetecknande för vad som utgör ett ärende är att det regelmässigt avslutas genom ett uttalande från nämndens sida som är avsett att få faktiska verkningar för mottagaren i det enskilda fallet. Ett ärende avslutas alltså genom ett beslut av något slag.

Gränsen mellan ärendehandläggning och annan förvaltningsverksamhet (faktiskt handlande) är i många fall förhållandevis tydlig. En principiell skillnad mellan åtgärder av det ena och det andra slaget är att handläggningen av ett ärende avslutas med ett beslut av något slag, medan ett faktiskt handlande karaktäriseras av att en anställd på kommunen vidtar en viss faktisk åtgärd. Åtgärder som att hämta sopor och undervisa är exempel på faktiskt handlande som tydligt illustrerar denna form av förvaltningsverksamhet, medan debitering av avfallsavgifter och betygssättning är exempel på verksamhet som innefattar handläggning av ett ärende.

Uppgifter som utgör faktiskt handlande ankommer automatiskt på de anställda, utan att nämnderna behöver fatta något beslut.

Vidare är det endast beslut i kommunallagens mening som behöver delegeras. Kännetecknande för ett sådant beslut är att det föreligger alternativa lösningar och att

beslutsfattaren måste göra vissa överväganden eller bedömningar. I den kommunala förvaltningen vidtas en mängd åtgärder inom ärendehandläggning som inte kan anses som beslut i lagens mening. Man talar i sådant fall om rent förberedande eller rent verkställande åtgärder/beslut. Några klassiska exempel på rent verkställande beslut är avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa och tilldelning av daghemsplats enligt en klar turordningsprincip. Det får alltså inte finnas utrymme för självständiga bedömningar. Även sådan verksamhet ankommer normalt på de anställda. Rätten för de anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegation. Den följer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera.

14. Firmatecknare

Firmatecknare är egentligen en term som inte är tillämpbar i den kommunala organisationen, men då den är ett så vedertaget begrepp inom affärsvärlden har det även kommit att användas i den kommunala organisationen.

Att teckna kommunens firma är en verkställighetsåtgärd och kräver att det redan finns ett fattat beslut, antingen ett nämndbeslut eller ett delegationsbeslut. Att vara firmatecknare för en kommun innebär således inte rätten att fatta beslut. Firmateckning inom den kommunala organisationen ska förstås som att firmatecknaren med sin underskrift garanterar att det finns ett beslut som stödjer det som underskriften förbinder kommunen att åta sig. Att ingå avtal är ett beslut, att teckna avtal är verkställighet av beslutet att ingå avtal.

15. Rätt att underteckna handlingar och teckna kommunens firma

I första hand gäller de bestämmelser gällande undertecknande av handlingar som finns i fullmäktiges allmänna reglemente till nämnderna. Som ett komplement beslutar barn- och utbildningsnämnden särskilt vilka funktioner som har rätt att teckna kommunens firma. Detta anges i barn- och utbildningsnämndens beslut om firmatecknare.

Delegeringsförteckning

I förteckningen nedan anges vilka ärenden eller grupper av ärenden inom nämndens område där annan än nämnden har beslutanderätt.

OBSERVERA ATT BESLUT SOM INTE VIDAREDELEGERATS ENLIGT NEDAN FÖRTECKNING SKA BESLUTAS AV NÄMND.

35

Nr	Beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
	1. Övergripande delegationsbeslut			
1.1	Beslut att utse ersättare för förvaltningschef vid jäv	7 kap. 4 § kommunallagen (hänvisning till 6 kap. 28–32 §§) kommunallagen	Ordföranden i barn- och utbildningsnämnd	
1.2	Beslut i särskilt brådskande fall så nämndens avgörande ej kan avvaktas	6 kap. 39 § kommunallagen	Ordföranden i barn- och utbildningsnämnd	Ska användas mycket restriktivt.
1.3	Beslut om läsårstider, lovdagar och studiedagar för samtliga skolverksamheter	3 kap. 2 § skolförordningen, 3 kap. 1 § gymnasieförordning	Förvaltningschef	
1.4	Beslut i tillsynsärenden för fristående verksamhet	26 kap. 4,8,10,11 §§ skollagen	Förvaltningschef	
	2. Upphandling, avtal och ekonomi			
2.1	Beslut om att inleda upphandling av varor och tjänster överstigande direktupphandlingsgränsen	Anvisningar för upphandlingar och inköp	Kommunens upphandlingschef Förvaltningschef	
2.2	Beslut gällande avskrivning av fordran under ett halvt prisbasbelopp	Reglemente för barn- och utbildningsnämnd	Förvaltningschef	
2.3	Beslut gällande fördelning av över-/underskott i bokslut	Kommunens årliga bokslut	Förvaltningschef	
2.4	Beslut att teckna avtal med annan kommun om att de tar emot barn i förskola (geografiska förhållanden)	8 kap. 12 § skollagen	Förvaltningschef	
2.5	Beslut att teckna avtal med annan kommun om att de tar emot barn i förskoleklass (geografiska förhållanden)	9 kap. 12 § 3 st. skollagen	Förvaltningschef	

2.6	Beslut att teckna avtal med annan kommun om att de tar emot elev i grundskola (geografiska förhållanden)	10 kap. 24 § skollagen	Förvaltningschef	
2.7	Beslut att teckna avtal med annan kommun att den i sin anpassade grundskola ska ta emot elever som hemkommunen har ansvar för	11 kap. 24 § skollagen	Förvaltningschef	
2.8	Beslut att ingå avtal och företräda kommunen vid avtal om varor eller tjänster som berör flera av barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter	Lagen om offentlig upphandling (LOU), Anvisningar för upphandlingar och inköp	Förvaltningschef	
2.9	Beslut att ingå avtal och företräda kommunen vid avtal om samverkan som berör flera av barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter		Förvaltningschef	
2.10	Beslut att tilldela, teckna och säga upp avtal	Anvisningar för upphandling och inköp	Förvaltningschef	
2.11	Beslut att ingå personuppgiftsbiträdesavtal		Förvaltningschef	
	3. Grundbelopp			
3.1	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje barn till fristående förskola	8 kap. 21–22 § skollagen	Förvaltningschef	
3.2	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje barn till fristående pedagogisk omsorg	25 kap. 11–12 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.3	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående förskoleklass	9 kap. 19–20 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.4	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående grundskola	10 kap. 37–38 §§ skollagen	Förvaltningschef	

3.5	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående anpassad grundskola	11 kap. 36–37 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.6	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående fritidshem	14 kap. 15–16 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.7	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående gymnasieskola	16 kap. 52–53 §§ skollagen, 17 kap. 35–36 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.8	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje elev till fristående anpassad gymnasieskola	19 kap. 45–46 §§ skollagen	Förvaltningschef	
3.9	Beslut om bidrag i form av grundbelopp för varje barn till mer än en huvudman	25 kap. 11–12 § skollagen	Förvaltningschef	
	4. Personal			
4.1	Beslut om undantag från behörighetsreglerna, i mer än sex månader, för lärare eller annan undervisande personal	2 kap. 17–19 §§ skollagen	Förvaltningschef	
4.2	Beslut att utse ombud och ersättare till föreningen NTA produktion och service årliga stämma	7 kap. 4 § Lagen om ekonomiska föreningar	Förvaltningschef	
4.3	Beslut att utse VFU-samordnare (verksamhetsförlagd utbildning) med övergripande ansvar för studenternas verksamhetsförlagda utbildning	8 § Förordning (2014:2) om försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor inom lärar- och förskollärarutbildningar	Förvaltningschef	
	5. Organisation			
5.1	Beslut om rutin vid klagomål mot utbildningen	4 kap. 8 § skollagen	Förvaltningschef	

5.2	Beslut gällande överklagande av beslut från besvärsmyndighet		Förvaltningschef	
5.3	Beslut om rutin kring systematiskt arbetsmiljöarbete		Förvaltningschef	
5.4	Beslut gällande framställningar som enskilda gör med stöd av dataskyddsförordningen		Förvaltningschef	
	6. Skolplikt/rätt till utbildning/särskilda utbildningsformer/skolplacering/ersättning			
6.1	Beslut om integrering av elev	7 kap. 9 § 1 st. skollagen	Förvaltningschef	
6.2	Beslut om uppskjuten skolplikt för elev	7 kap. 10 § skollagen	Förvaltningschef	
6.3	Beslut om mottagande av barn i förskoleklass redan höstterminen de år då barnet fyller 5 år	7 kap. 11 § skollagen	Förvaltningschef	
6.4	Beslut om skolpliktens tidigare upphörande för elev i fristående skola	7 kap. 14 § skollagen	Förvaltningschef	
6.5	Beslut om rätt att slutföra skolgången efter skolpliktens upphörande för interkommunal elev	7 kap. 15–16 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.6	Beslut om rätt att slutföra skolgången efter skolpliktens upphörande för elev i fristående skola	7 kap. 15–16 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.7	Beslut om skolpliktens upphörande i Sverige på grund av att eleven varaktigt vistas utomlands	7 kap. 2 § skollagen	Förvaltningschef	
6.8	Beslut om annat sätt att fullgöra skolplikten vid synnerliga skäl för elev i kommunala skolor i Håbo kommun	24 kap. 23–25 §§ skollagen	Förvaltningschef	

6.9	Avslagsbeslut gällande att fullgöra skolplikten på annat sätt vid synnerliga skäl för elev i kommunala skolor	24 kap. 23–25 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.10	Beslut om yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut att fullgöra skolplikten på annat sätt	24 kap. 23–25 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.11	Beslut om att återkalla medgivande till annat sätt att fullgöra skolplikten vid synnerliga skäl för elev i kommunala skolor i Håbo kommun	24 kap. 24 § skollagen	Förvaltningschef	
6:12	Beslut om annat sätt att fullgöra skolplikten vid synnerliga skäl för elev i fristående och interkommunala skolor	24 kap. 23–25 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.13	Avslagsbeslut gällande att fullgöra skolplikten på annat sätt vid synnerliga skäl för elev i fristående och interkommunala skolor	24 kap. 23–25 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.14	Beslut om att återkalla medgivande till annat sätt att fullgöra skolplikten vid synnerliga skäl för elev i fristående eller interkommunala skolor	24 kap. 24 § skollagen	Förvaltningschef	
6.15	Beslut vid ansökan om ersättning vid grundskolestudier utomlands	BOU 2018-10-31 § 112	Förvaltningschef	
6.16	Avslagsbeslut om sökande har rätt till utbildning i Sverige	29 kap. 2–3 §§ skollagen	Förvaltningschef	
6.17	Avslagsbeslut om sökande har Håbo kommun som hemkommun	29 kap. 6 § skollagen	Förvaltningschef	
6.18	Beslut om att vitesförelägga vårdnadshavare vid bristande efterlevnad av skolplikten	7 kap. 23 § skollagen	Förvaltningschef	
6.19	Beslut om yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut om att vitesförelägga vårdnadshavare vid bristande efterlevnad av skolplikten	7 kap. 23 § skollagen	Förvaltningschef	

35

	7. Förskola och grundskola			
7.1	Beslut om att frångå elevens vårdnadshavares önskemål om skolplacering om det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero	10 kap. 30 § skollagen	Förvaltningschef	
7.2	Beslut om fastställande och ändring av organisatorisk kapacitet per skolenhet och årskurs inom förskolan och grundskolan inför nytt läsår samt, vid behov, under pågående läsår på grund av organisatoriska eller ekonomiska förändringar.	9 kap. 12§, 10 kap. 24§. 11 kap. 24§ skollagen	Förvaltningschef	
	8.Anpassad grundskola			
8.1	Beslut om mottagandet av elev från annan kommun, som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl	11 kap. 25 § skollagen	Förvaltningschef	
8.2	Beslut om mottagande av elev folkbokförd i annan kommun (fria valet)	11 kap 26 § skollagen	Förvaltningschef	
8.3	Beslut om att frångå vårdnadshavarens önskemål om elevs placering i viss skola vid betydande organisatoriska och ekonomiska svårigheter för kommunen med hänsyn till andra elevers trygghet och studiero	11 kap 29 § skollagen	Förvaltningschef	
	9. Gymnasieskola – ersättning för elever hos annan huvudman			
9.1	Beslut om överenskommelse om extra ersättning för elev vid internationell skola som har ett omfattande behov av särskilt stöd	24 kap. 6a § 3 st. skollagen	Förvaltningschef	
9.2	Beslut om ansökan om ersättning vid gymnasiestudier utomlands	BLN § 72/20121106	Förvaltningschef	

	10. Anpassad gymnasieskola – Antagning			
10.1	Beslut om yttrande och beslut vid elevs begäran att gå individuellt program i anpassad gymnasieskola som anordnas av annan kommun	19 kap. 41 § skollagen	Förvaltningschef	
	11. Anpassad gymnasieskola – interkommunala elever			
11.1	Beslut om att ingå överenskommelse om ersättning för elev i anpassad gymnasieskola som anordnas av annan kommun	19 kap 43–44 §§ skollagen	Förvaltningschef	
11.2	Beslut om att ingå överenskommelse om ersättning för elev vid individuella programmet som anordnas av fristående huvudman	18 kap 34 § 3 st. skollagen	Förvaltningschef	
	12. Hantera ekonomi			
12.1	Beslut att underteckna i övrigt, såsom firmatecknare för myndigheten		Verksamhetschefer Administrativ chef	
12.2	Beslut om anstånd för föräldraavgift till förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem	Håbo kommuns kodplan	Handläggare i ärendet Kontaktcenter Ekonomihandläggare Ekonomiadministratör	
12.3	Beslut gällande rekvisition av statsbidrag		Verksamhetschef för respektive verksamhet Administrativ chef Handläggare i ärendet Förvaltningsekonom Rektor vuxenutbildning	
12.4	Beslut om direktupphandling	Lagen om offentlig upphandling (LOU), Anvisningar för upphandling och inköp	Verksamhetschef för respektive verksamhet Administrativ chef	28 procent av gällande tröskelvärde

12.5	Beslut om upphandling av varor och tjänster inom tilldelad budgetram	Anvisningar för upphandling och inköp	Verksamhetschef för respektive verksamhet Administrativ chef	
12.6	Beslut om att ingå avtal och företräda kommunen vid avtal om samverkan som berör en av barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter		Verksamhetschef som avtalet berör	
12.7	Beslut om ersättning för resor och logi till elever som deltar i distansutbildning	22 kap. 12 § skollagen, Riktlinjer för ersättning för resor och logi vid distansutbildning	Administrativ chef Handläggare	
12.8	Beslut om tilläggsbelopp till fristående verksamhet, lovskola	10 kap. 39 § skollagen	Verksamhetschef grundskola	
12.9	Beslut om att ansöka om EU-stöd för frukt och mjölk för skolor		Verksamhetschef måltidsservice	
12.10	Beslut om att teckna och säga upp avtal vid köp, avtal och kontrakt	Det samlade avtalsvärdet får inte överskrida attestgräns. Regleras i KS delegationsordning under avsnitt Upphandlingar	Enhetschef biblioteket Verksamhetschef för respektive verksamhet Administrativ chef	
	13. Tilläggsbelopp			
13.1	Beslut om tilläggsbelopp till fristående förskola, extraordinära stödåtgärder	8 kap. 23 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
13.2	Beslut om tilläggsbelopp till fristående förskola, extraordinära stödåtgärder	25 kap. 13 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
13.3	Beslut om tilläggsbelopp till fristående förskoleklass, extraordinära stödåtgärder	9 kap. 19 och 21 §§ skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
13.4	Beslut om tilläggsbelopp till fristående grundskola, extraordinära stödåtgärder	10 kap. 39 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	

13.5	Beslut om tilläggsbelopp till fristående anpassad grundskola, extraordinära stödåtgärder	11 kap. 36, 38 §§ skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
13.6	Beslut om tilläggsbelopp till fristående fritidshem, extraordinära stödåtgärder	14 kap. 17 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
13.7	Beslut om tilläggsbelopp till fristående verksamhet för elev med omfattande behov av särskilt stöd vid fristående gymnasieskola samt ersättning för elever hos annan huvudman enligt gällande riktlinjer	16 kap. 52, 54 §§ skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
	14. Hantera personal			
14.1	Beslut om att fördela arbetsmiljöuppgifter	Arbetsmiljölagen, medbestämmandelag (MBL), Föreskrifter (SAM; *AFS 2015:4*), Håbo kommuns samverkansavtal, 2022-06-29	Administrativ chef Rektor vid respektive skolenhet Biträdande rektorer vid respektive skolenhet Verksamhetschef för respektive verksamhet	
	15. Organisation och förhandling			
15.1	Beslut om rättidsprövning av överklagande som inte avvisas samt avvisning av sent inkommet överklagande	44-45 §§ förvaltningslagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
15.2	Beslut om rättelse av uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseendefel i beslut meddelat av barn- och utbildningsnämnden	36 § förvaltningslagen	Nämndsekreterare	
15.3	Beslut om rättelse av uppenbar oriktighet till följd av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseendefel i beslut tagit på delegation	36 § förvaltningslagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	

15.4	Beslut om att ändra i styrdokument fastställda av barn- och utbildningsnämnden om nya lagar och förordningar som är detaljstyrande träder i kraft eller om behov av redaktionella ändringar uppstår		Dokumentansvarig	
15.5	Beslut gällande yttranden till myndigheter, såsom till exempel Skolinspektionen, Barn- och elevombudet, Arbetsmiljöverket	7 kap. 5-6 §§ kommunallagen med referens till 6 kap. 37-38 §§ kommunallagen	Administrativ chef Verksamhetschef för respektive verksamhet	
15.6	Beslut gällande yttrande i kommunal-/förvaltningsbesvär	6 kap. 38 § kommunallagen	Verksamhetschef för respektive verksamhet Administrativ chef Rektor vid respektive skolenhet (när de har fattat beslut på delegation)	Gäller inte beslut fattade av nämnden i dess helhet
15.7	Beslut om att teckna avtal för enskilda studenter att utöva sin VFU (verksamhetsförlagd utbildning)	8 § Förordning (2014:2) om försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor inom lärar- och förskollärarutbildningar	VFU-samordnare	
15.8	Beslut om att teckna och säga upp internhyresavtal för barn- och utbildningsförvaltningens lokaler	Internhyreshandboken	Verksamhetschefer	
15.9	Avslagsbeslut på begäran om att få ta del av allmän handling	6 kap. 2-3 §§ offentlighets- och sekretesslagen	Rektor vid respektive skolenhet Verksamhetschef för respektive verksamhet Nämndsekreterare Handläggare i ärendet Administrativ chef Registrator	
15.10	Beslut om revidering av innehåll i informationshanteringsplanen som inte avviker mot vägledande bevara-/gallraråd	BUN 2018-12-05 § 150	Administrativ chef	

15.11	Besluta om att anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet eller enbart dokumentera händelsen		Administrativ chef	
15.12	Beslut rörande framställningar som enskilda gör med stöd av dataskyddsförordningen		Administrativ chef	
15.13	Beslut om modersmålsundervisning i form av fjärrundervisning.	21 kap 9§ skollagen	Verksamhetschef	
	16. Kränkande behandling, diskriminering och klagomål			
16.1	Beslut om upprättande av plan mot kränkande behandling samt uppföljning efterföljande år	6 kap. 8 § skollagen, 3 kap. 16 § diskrimineringslagen	Rektor vid respektive skolenhet	
16.2	Beslut om att vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier i fortsättningen	6 kap. 10 § skollagen, 2 kap. 7§ diskrimineringslagen	Rektor vid respektive skolenhet	
16.3	Beslut i klagomålsutredningar	4 kap. 8 § skollagen	Administrativ chef Rektor vid respektive skolenhet Verksamhetschef Enhetschef måltidsservice	
	17. Skolskjuts			
17.1	Beslut om ersättning för tillfällig självskjuts	Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
	18. Skolskjuts förskoleklass			
18.1	Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet	9 kap. 15 b- 15c §§ skollagen, regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	

	19. Skolskjuts grundskola			
19.1	Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet	10 kap. 32-33 §§ skollagen, Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
19.2	Beslut om utbetalning av utlägg UL/SL-kort		Administrativ chef Handläggare i ärendet	
	20. Skolskjuts anpassad grundskola			
20.1	Beviljande beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd Yttrande till förvaltningsrätten gällande överklagan av skolskjuts	11 kap. 31-32, 39 § skollagen, Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef	
20.2	Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet	11 kap. 31-32, 39 § skollagen, Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
	21. Skolskjuts gymnasieskola			
21.1	Beslut om reseersättning enligt beslutade riktlinjer	Lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor 1-3 §§, Riktlinjer för reseersättning och inackorderingsbidrag	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
21.2	Beslut om kontant ersättning enligt beslutade riktlinjer	Lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor 1-3 §§, Riktlinjer för reseersättning och inackorderingsbidrag	Administrativ chef Handläggare i ärendet	

35

21.3	Beslut om inackorderingsbidrag enligt beslutade riktlinjer	15 kap. 32 § skollagen, Riktlinjer för reseersättning och inackorderingsbidrag	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
	22. Skolskjuts anpassad gymnasieskola			
22.1	Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet (skola med offentlig huvudman i Håbo kommun)	18 kap. 30 § skollagen, Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
22.2	Beslut om skolskjuts med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet (skola utanför Håbo kommun eller skola med enskild huvudman i Håbo kommun)	18 kap. 30, 35 §§ skollagen, Regler för skolskjuts i Håbo kommun	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
22.3	Beslut om skolskjuts för elever som på grund av skolgång övernattar i annan kommun	18 kap. 31 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
22.4	Beslut om inackorderingsbidrag för elever som studerar i annan kommun	18 kap. 32 § skollagen, Riktlinjer för reseersättning och inackorderingsbidrag	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
	23. Hantera barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet - Förskola			
23.1	Beslut gällande yttrande över mottagande av barn folkbokförda i annan kommun	8 kap. 13 § skollagen	Administrativ chef	
23.2	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun för barn folkbokförda i Håbo kommun		Verksamhetschef	
23.3	Beslut om mottagande av barn från annan kommun, som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl	8 kap. 13 § 1 st. skollagen	Administrativ chef	

23.4	Beslut om mottagande av barn från annan kommun (fria valet)	8 kap. 13 § 2 st. skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
23.5	Beslut gällande yttrande till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet, Arbetsmiljöverket inom den egna enheten	7 kap. 5-6 §§ kommunallagen med referens till 6 kap. 37-38 §§ kommunallagen	Verksamhetschef	
23.6	Beslut om placering eller utökad tid och stöd i förskola på grund av familjens situation och/eller barnets behov	8 kap. 5-7 §§ skollagen	Rektor förskola	
23.7	Beslut gällande yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut om utökad tid	8 kap. 5-7 §§ skollagen	Verksamhetschef förskola	
	24. Hantera barn i förskola och annan pedagogisk verksamhet – Pedagogisk omsorg			
24.1	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun	25 kap. 2 § skollagen	Administrativ chef	
24.2	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun för barn i Håbo kommun		Verksamhetschef	
24.2	Beslut om mottagande av barn från annan kommun, som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling	25 kap. 2 § 3 st. skollagen	Administrativ chef	
24.3	Beslut om mottagande av barn från annan kommun (fria valet)	25 kap. 2 § 1 st. skollagen	Handläggare i ärendet	
24.4	Beslut om mottagande av barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling	25 kap. 2 § 3 st. skollagen	Rektor förskola	
24.5	Beslut om att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	25 kap. 5 § skollagen	Rektor förskola	
24.6	Beslut om placering eller utökad tid i pedagogisk omsorg på grund av familjens situation	Regler för placering i förskola och annan pedagogisk verksamhet, Samma	Rektor förskola	

		tillämpning som för förskola 8 kap. 5-7 §§ skollagen		
	25. Hantera elever i grundskolan, anpassad grundskola och förskoleklass – Skolplikt/rätt till utbildning/särskilda utbildningsformer/skolplacering/övrigt			
25.1	Beslut om att ta emot elev folkbokförd i utlandet som stadigvarande vistas i Håbo kommun	29 kap. 2 § skollagen, 2 § Förordning (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	Administrativ chef	
25.2	Beslut om skolpliktens förlängning för elev i kommunal skola	7 kap. 13 § skollagen	Rektor vid respektive skolenhet	
25.3	Beslut om att kontakta Försäkringskassan för förlängt barnbidrag		Rektor grundskola	
25.4	Beslut om skolpliktens tidigare upphörande för elev i kommunal skola	7 kap. 14 § skollagen	Rektor grundskola	
25.5	Beslut om rätt att slutföra skolgången efter skolpliktens upphörande för elev i kommunal skola i Håbo kommun	7 kap. 15-16 §§ skollagen	Rektor grundskola	
25.6	Beslut om särskild undervisning i hemmet eller på annan lämplig plats vid elevs längre tids sjukdom eller liknande skäl	24 kap. 17-22 §§ skollagen	Rektor grundskola	
25.7	Beslut om mottagande av elev på försök i grundskola och anpassad grundskola	7 kap. 8 § skollagen	Verksamhetschef grundskola	
25.8	Beslut om anvisningsområden		Verksamhetschef grundskola	

	26. Hantera elever i grundskolan, anpassad grundskola och förskoleklass – Förskoleklass			
26.1	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun	9 kap. 13 § 1st. skollagen	Administrativ chef	
26.2	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av barn i annan kommun för barn folkbokförda i Håbo kommun		Verksamhetschef	
26.2	Beslut om elevs placering vid den skolenhet där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå	9 kap. 15 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
26.3	Beslut om att frångå vårdnadshavares önskemål om placering om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen	9 kap. 15 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
26.4	Beslut gällande yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut om elevs skolplacering	9 kap. 15 § skollagen	Verksamhetschef grundskola	
26.5	Beslut om mottagande av barn från annan kommun (fria valet)	9 kap. 13 § 2 st. skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
26.6	Beslut om mottagande av elev från annan kommun som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl	9 kap. 13 § 1 st. skollagen	Administrativ chef	
	27. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass			
27.1	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av elev i annan kommun	10 kap. 25 § 1 st. skollagen	Administrativ chef	
27.2	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av elev i Håbo kommun till annan kommun		Administrativ chef	
27.2	Beslut om mottagande av barn i grundskola höstterminen det år då barnet fyller 6 år utan att ha gått ut förskoleklass	7 kap. 11 a § skollagen	Rektor grundskola	

27.3	Beslut om mottagande av elev från annan kommun, som med hänsyn till sina personliga förhållanden har särskilda skäl	10 kap. 25 § 1 st. skollagen	Administrativ chef	
27.4	Beslut om elevs placering vid den skolenhet där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå	10 kap. 30 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
27.5	Beslut om att frångå elevens vårdnadshavares önskemål om skolplacering om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen	10 kap. 30 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
27.6	Beslut gällande yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut om elevs skolplacering		Verksamhetschef grundskola	
27.7	Beslut om mottagande av elev från annan kommun (fria valet)	10 kap. 27 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
27.8	Beslut om tilläggsbelopp till fristående verksamhet, modersmålsundervisning	10 kap. 39 § skollagen	Administrativ chef Handläggare i ärendet	
27.9	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser	10 kap. 5 § skollagen Bilaga 1. SFS 2016:553 9 kap. 3-4 §§ skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
27.10	Beslut om språkval	10 kap. 4 § skollagen 9 kap. 5-7 §§ skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
27.11	Beslut om elevens val	10 kap. 4 § skollagen 9 kap. 8 § skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
27.12	Beslut gällande yttrande till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet, Arbetsmiljöverket inom den egna enheten	7 kap. 5-6 §§ kommunallagen med referens till 6 kap. 37-38 §§ kommunallagen	Verksamhetschef för respektive verksamhet	
27.13	Beslut om timplan för grundskola		Verksamhetschef grundskola	

27.14	Beslut om att få behålla skolplacering i Håbo kommun vid flytt till annan kommun	10 kap 25 § skollagen	Handläggare i ärendet	
27.15	Beslut om extra interna resurser till elev i förskoleklass, grundskola eller anpassad grundskola för elev i behov av extraordinära stödåtgärder.	2 kap 8a § skollagen	Verksamhetschef grundskola	
	28. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass – Anpassad grundskola			
28.1	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av elev i annan kommun	11 kap. 25 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
28.2	Beslut om mottagande av elev i anpassad grundskola	7 kap. 5 § 1-2 st. skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
28.3	Beslut om mottagande av elev i anpassad grundskola från annan kommun	11 kap. 25 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsan	
28.4	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av elev i annan kommun för elev i Håbo kommun		Verksamhetschef barn- och elevhälsan	
28.4	Beslut om elevs placering vid den skolenhet där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå	11 kap. 29 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
28.5	Beslut om elevs placering vid en annan skolenhet än den där vårdnadshavare önskar att eleven ska gå, om den önskade placeringen medför att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts	11 kap. 29 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
28.6	Beslut om elevs placering vid skolenhet i det fall då vårdnadshavare inte har framställt något önskemål om placering	11 kap. 24 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	

28.7	Beslut om utökad undervisningstid utöver den tid som anges i timplanen	10 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
28.8	Beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser	10 kap. 3 § skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
28.9	Beslut om elevens val	11 kap. 6 § skollagen, 10 kap. 5-6 §§ skolförordningen (2011:185)	Rektor grundskola	
28.10	Beslut om tilläggsbelopp till fristående verksamhet, modersmålsundervisning	11 kap. 38 § skollagen	Samordnaren modersmålsundervisning	
28.11	Beslut om en elev som tas emot i anpassad grundskola huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden	11 kap. 8 § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa Rektor	
28.12	Beslut om mottagande av barn i anpassad grundskola höstterminen det år då barnet fyller 6 år utan att ha gått ut förskoleklass	7 kap. 11 a § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
28.13	Beslut om mottagande av barn i anpassad grundskola höstterminen det år då barnet fyller 7 år utan att ha gått ut förskoleklass	7 kap. 11 b § skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	
	29. Hantera elever i grundskola, anpassad grundskola och förskoleklass – Fritidshem			
29.1	Beslut gällande yttrande och beslut över ansökan om mottagande av elev i annan kommun. Gäller vid särskilda skäl	14 kap. 14 § 1 st. skollagen	Administrativ chef	
29.2	Beslut om placering i fritidshem av elev från annan kommun	14 kap. §2 skollagen	Handläggare i ärendet	
29.3	Beslut gällande yttrande över ansökan om mottagande av elev i annan kommun för elev i Håbo kommun		Verksamhetschef	

29.4	Beslut om placering i fritidshem på grund av familjens situation eller elevens behov av stöd i sin utveckling	14 kap. 5-6§ skollagen	Rektor	
29.5	Beslut om placering i fritidshem för barn i särskild utbildningsform (elev folkbokförd i Håbo kommun)	14 kap. 11 § skollagen	Rektor	
29.6	Beslut gällande yttrande till förvaltningsrätten vid överklagan av beslut om elevs placering i fritidshem	14 kap. 5-6§ skollagen	Skolchef grundskola	
	30. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (Komvux)			
30.1	Beslut om ansökan om statsbidrag	Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning, förordning (2017:1106) om en försöksverksamhet med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och central rättning	Rektor komvux	
	31. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, Yttranden vid elevs begäran att gå i annan kommun			
31.1	Beslut gällande yttrande från elevens hemkommun vid elevens val att läsa yrkesintroduktion i annan kommun	17 kap. 19, 21 §§ skollagen	Handläggare i ärendet Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
31.2	Beslut gällande yttrande från elevens hemkommun vid elevens val att läsa individuellt alternativ, språkintroduktion eller programinriktat val för enskild elev i annan kommun	17 kap. 19, 21 §§ skollagen	Handläggare i ärendet Verksamhetschef gymnasiet/vuxenutbildning /anpassade skolformer	

31.3	Beslut gällande yttrande från elevens hemkommun vid elevens val av nationellt program i annan kommun	16 kap. 48 § skollagen	Handläggare i ärendet Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
31.4	Beslut gällande yttrande vid begäran från elev att studera ett fjärde tekniskt år i en annan kommun	Förordning (2010:2040) om försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan 17a kap. 18 § skollagen	Handläggare i ärendet	
31.5	Beslut att teckna ettåriga särskilda samverkansavtal om nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) med andra kommuner i Sverige	BOU 2017-06-14 § 55	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
	32. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, antagning till kommunens egen gymnasieskola			
32.1	Beslut om godkännande av preliminär och slutgiltig antagning till de utbildningar som anordnas av kommunen	7 kap. 7 § gymnasieförordningen 16 kap. 42 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
32.2	Beslut om inträdesprov till nationellt program	7 kap. 5 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
32.3	Beslut om dispens i engelska	16 kap. 32 § skollagen	Handläggare i ärendet Rektor gymnasiet	
32.4	Beslut om sökande är behörig till ett nationellt program	16 kap. 36 § skollagen	Rektor gymnasiet	
32.5	Beslut om en sökande är behörig till ett introduktionsprogram	16 kap. 36 § skollagen, 6 kap. 2 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	

35

32.6	Beslut om inträdesprov vid antagning vid senare tidpunkt än vid utbildningens början	7 kap. 8 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
32.7	Beslut om mottagande av sökande till nationellt program efter avslutad antagningsperiod och under pågående läsår	16 kap. 42-44 §§ skollagen	Rektor gymnasiet	
32.8	Beslut om mottagande av sökande till nationellt program i första hand eller andra hand då sökande angett personliga förhållanden	16 kap. 44 § p.1. skollagen	Rektor gymnasiet	
32.9	Beslut om mottagande av sökande till introduktionsprogram under antagningsperioden	17 kap. 19, 21, 21a, 26a §§ skollagen	Rektor gymnasiet Handläggare i ärendet	
32.10	Beslut om mottagande av sökande till introduktionsprogram efter avslutad antagningsperiod och under pågående läsår	17 kap. 19, 21, 21a, 26a §§ skollagen	Rektor gymnasiet	
32.11	Beslut om mottagande av elever med behörighet till yrkesprogram till yrkesintroduktion eller individuellt alternativ	17 kap. 11 § 2 st. skollagen	Rektor gymnasiet	
32.12	Beslut om mottagande av nyanlända elever till språkintroduktion	17 kap. 12 § skollagen	Rektor gymnasiet	
32.13	Beslut om antagning till nationella program under antagningsperioden	16 kap. 36 § skollagen	Handläggare i ärendet Rektor gymnasiet Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
32.14	Beslut om antagning till nationella program efter avslutad antagningsperiod och under pågående läsår	16 kap. 36, 42-44, 47 §§ skollagen, 7 kap. 8 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	

35

32.15	Beslut om antagning till introduktionsprogram under antagningsperioden	17 kap. 14 § skollagen	Handläggare i ärendet Rektor gymnasiet Biträdande rektor Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
32.16	Beslut om antagning till introduktionsprogram efter avslutad antagningsperiod och under pågående läsårsperiod	17 kap. 14 § skollagen	Handläggare i ärendet Rektor gymnasiet Biträdande rektor	
32.17	Beslut om kriterier, platser och antagning till fri kvot till nationella program eller introduktionsprogram	6 kap. 1 §, 7 kap. 3 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
32.18	Beslut gällande antagning av elev som tillhör anpassade gymnasieskolans målgrupp till individuellt alternativ eller yrkesintroduktion	17 kap. 16 § skollagen	Rektor gymnasiet	
32.19	Beslut om mottagande av sökande till nationellt program i första eller andra hand under antagningsperioden	16 kap. 42-44 §§ skollagen	Handläggare i ärendet	
	33. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, ersättning för elev hos annan huvudman			
33.1	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning för elev på introduktionsprogram vid fristående skola	17 kap. 29 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer Handläggare i ärendet	
33.2	Beslut att ingå överenskommelse om interkommunal ersättning för elev vid offentlig gymnasieskola avseende specialanpassade utbildningar eller ersättningen utöver ordinarie grundbelopp	16 kap. 50-51 §§ skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer Handläggare i ärendet	

33.3	Beslut om ersättning när elev går förlängd utbildning	16 kap. 37, 50 §§ skollagen	Handläggare i ärendet	
33.4	Beslut att ingå överenskommelser om interkommunal ersättning för elever på nationella program med AST-profil som är folkbokförda i andra kommuner	BOU 2021-12-08 § 186	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer Rektor gymnasiet	
33.5	Beslut gällande beviljande av bidrag för studier vid allmän kurs: folkhögskola på gymnasial nivå för elever under 20 år som avbrutit eller ej genomfört utbildning på gymnasial nivå	29 kap. 9 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer	
33.6	Beslut om tilläggsbelopp, modersmålsundervisning (nationella programmen vid fristående skola)	16 kap. 52, 54 §§ skollagen	Handläggare i ärendet	
	34. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Gymnasieskola, egen regi			
34.1	Beslut om att eleverna ska hålla sig ekonomiskt med enstaka egna hjälpmedel	15 kap. 17 § skollagen	Rektor gymnasiet	
34.2	Beslut om antal undervisningstimmar för kurs/ämnesnivå, gymnasiearbetet samt fördelning av undervisningstiden över läsåret	4 kap. 22 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.3	Beslut om programfördjupning för varje utbildning	4 kap. 6 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.4	Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val	4 kap. 7 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.5	Beslut om byte av studieväg (program) för elev som går i utbildning som anordnas av Håbo kommun	7 kap. 9 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	

35

34.6	Beslut om arbetsplatsförlagt lärande på högskoleförberedande program samt omfattning	4 kap. 12, 14 §§ gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.7	Beslut om byte av arbetsplatsförlagt lärande mot utbildning förlagd på skolan för yrkesprogrammen	4 kap. 13 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.8	Beslut om att undervisning på nationellt program för fördelas över längre tid än tre år för elev	9 kap. 7 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
34.9	Beslut om att utbildning på ett nationellt program till sitt innehåll får avvika från vad som annars gäller för programmet	16 kap. 14 § st. 1 skollagen	Rektor gymnasiet	
34.10	Beslut om minskning av undervisningstid för introduktionsprogram vid särskilda skäl	17 kap. 6 § skollagen	Rektor gymnasiet Biträdande rektor gymnasiet	
34.11	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning med hemkommunen avseende elev på nationellt program på Fridegårdsgymnasiet	16 kap. 51 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet Rektor gymnasiet	
34.12	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning med hemkommunen avseende elev på introduktionsprogram på Fridegårdsgymnasiet	17 kap 26a § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet Rektor gymnasiet	
34.13	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning med huvudman för elev som söker eller antagits till gymnasieutbildning med distansundervisning	22 kap. 14 §, 17 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet Handläggare i ärendet	
34.14	Beslut gällande bedömning om elev tillhör målgrupp för specialpedagogisk utbildning	9 kap. 8 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet Biträdande rektor gymnasiet	
	35. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Anpassad gymnasieskola, antagning			
35.1	Beslut om en elev tillhör målgruppen för anpassad gymnasieskola	18 kap. 5-7 §§ skollagen	Verksamhetschef barn- och elevhälsa	

35

35.2	Beslut om antagning av sökande till nationellt program	19 kap. 36 § skollagen	Rektor anpassad gymnasieskola	
35.3	Beslut om antagning av sökande till anpassade gymnasiets individuella program	19 kap 29, 40, 41 §§ skollagen	Rektor anpassad gymnasieskola	
35.4	Beslut om behovsgrupp för elev som söker till anpassade gymnasiet i Håbo	BLN § 5/20140226	Rektor anpassad gymnasieskola	
35.5	Beslut om mottagande till korttidstillsyn av elev folkbokförd i annan kommun	9 § LSS	Rektor anpassad gymnasieskola	Enligt årligen fastställd prislista av BUN (nämndbeslut)
35.6	Beslut att ta emot elev folkbokförd i annan kommun som sökande till nationellt program i första eller andra hand eller individuella programmen	19 kap. 29, 35-36, 39 §§ skollagen	Handläggare i ärendet	
35.7	Beslut gällande yttrande och beslut vid elevs begäran att gå nationellt program i anpassad gymnasieskola som anordnas av annan kommun	19 kap. 41 § skollagen	Handläggare i ärendet	
	36. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Anpassad gymnasieskola, i egen regi			
36.1	Beslut om att det ska finnas arbetsplatsförlagt lärande på högskoleförberedande program och omfattningen av det	4 kap. 12 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
36.2	Beslut om byte av arbetsplatsförlagt lärande mot utbildning förlagd på skolan för yrkesprogrammen	4 kap. 13 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
36.3	Beslut om antal timmar för kurs/ämnesnivå	4 kap. 22 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
36.4	Beslut om fördelning av undervisningstid över läsåret	4 kap. 22 § gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	
36.5	Beslut om hur former för anmälningsskyldigheten vid elevs sjukdom eller annan orsak ska fullgöras	12 kap. 1-2 §§ gymnasieförordningen	Rektor gymnasiet	

35

36.6	Beslut om utbud av valbara kurser och fördjupningskurser	BLN § 69/20121106	Rektor gymnasiet	
36.7	Beslut om utformning och erbjudande av lärlingsutbildning vid anpassade gymnasieskola nationella program	BUN 2022-04-06 § 54	Rektor anpassad gymnasieskola	
36.8	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning med hemkommun avseende elev på nationellt program på anpassad gymnasieskola på Fridegårdsgymnasiet	19 kap 44 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer Rektor anpassad gymnasieskola	
36.9	Beslut att ingå överenskommelse om ersättning med hemkommun avseende elev på individuellt alternativ på anpassad gymnasieskola på Fridegårdsgymnasiet	19 kap 40 § skollagen	Verksamhetschef gymnasiet/ vuxenutbildning /anpassade skolformer Rektor anpassad gymnasieskola	
	37. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Kommunal vuxenutbildning			
37.1	Beslut om mottagande av elev till utbildning på grundläggande nivå eller i särskild utbildning på grundläggande nivå	20 kap. 13 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.2	Beslut om mottagande av sökande till utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå	20 kap. 22 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.3	Beslut om antagning av elev till utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå	20 kap. 23 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	

35

37.4	Beslut om mottagande av elev som ej är folkbokförd i Håbo kommun	20 kap. 22 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.5	Beslut om att elev ska anskaffa hjälpmedel på egen bekostnad	20 kap. 7 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.6	Beslut om upphörande av en elevs utbildning samt beslut att på nytt bereda utbildning	20 kap. 9 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.7	Beslut att ansökande tillhör målgruppen för studiestartsstöd	4-10 §§ Lagen (2017:527) om studiestartsstöd	Rektor gymnasiet Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.8	Beslut om elev får genomgå prövning i vuxenutbildning	20 kap. 40 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.9	Beslut gällande yttrande vid begäran från elev att gå i utbildning på grundläggande nivå eller i särskild utbildning på grundläggande nivå i annan kommun	20 kap. 14 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.10	Beslut gällande yttrande vid begäran från elev att gå utbildning på gymnasial nivå eller särskild utbildning på gymnasial nivå i annan kommun	20 kap. 21 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.11	Beslut om vilka nationella kurser som ska ges	2 kap. 9 § Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.12	Beslut om att hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser	2 kap. 27 § Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	

37.13	Beslut om behörighet att delta i SFI-utbildning vid folkhögskola	24 kap. 14 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.14	Beslut om mottagande av elev till SFI	20 kap. 33 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
37.15	Beslut om att undervisningstiden ska minska	20 kap. 24 § skollagen	Rektor vuxenutbildning Verksamhetschef vuxenutbildning	
	38. Hantera elever i gymnasiet, anpassad gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning – Hantera elever i kulturskolan			
38.1	Beslut om antagning av elever vid avvikelse från reglementet	Regler för antagning till Håbo kulturskola	Verksamhetschef Kulturskola	
38.2	Beslut om medgivande för elev att gå i annan kommun	Regler för antagning till Håbo kulturskola	Verksamhetschef Kulturskola	
38.3	Beslut om förtur då särskilt behov föreligger	Regler för antagning till Håbo kulturskola	Verksamhetschef Kulturskola	
38.4	Beslut om avstängning av elev på grund av obetalda avgifter		Verksamhetschef Kulturskola	
38.5	Beslut om ansökan om statsbidrag	Förordningen (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet	Verksamhetschef Kulturskola	
	39. Biblioteket			
39.1	Beslut om att tillfälligt ändra öppettider för, eller stänga, verksamhet. Används restriktivt.		Verksamhetschef Biblioteket	I samråd med förvaltningschef

	40. Säkerhet			
40.1	Beslut om uppsättning och användning av trygghetskameror, inklusive säkerställande av efterlevnad av gällande lagstiftning och genomförande av regelbundna intresseavvägningar	Kamerabevakningslagen (2018:1200) GDPR	Verksamhetschef	
40.2	Beslut om utseende av behöriga personer för granskning av inspelat material från trygghetskameror inom verksamheten		Verksamhetschef Rektor	
40.3	Beslut om tillträdesförbud för utomstående i kommunens lokaler	2 kap. 10§ skollagen Kap 6a Skollagen 4 §	Verksamhetschef	

35

Lagar, regler och beslut

Anvisningar för upphandlingar och inköp
Arbetsmiljölagen
Barn- och utbildningsnämnden protokoll
Bildningsnämnden protokoll
Diskrimineringslagen
Föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö, AFS 2015:4
Förordning (2010:2040) om försöksverksamhet med ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan
Förordning (2011:538) om utbildning och statsbidrag för vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige
Förordning (2014:2) om försöksverksamhet med övningsskolor och övningsförskolor inom lärar- och förskollärarutbildningar
Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning
Förordning (2017:1106) om en försöksverksamhet med datorbaserade nationella prov, extern bedömning och central rättning
Förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning
Förordningen (2019:470) om statsbidrag till kommuner som bedriver kulturskoleverksamhet
Förvaltningslagen
Gymnasieförordningen
Håbo kommuns samverkansavtal
Kommunallagen
Lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor
Lagen (2017:527) om studiestartsstöd
Lagen om ekonomiska föreningar
Lagen om offentlig upphandling (LOU)
LSS
Medbestämmandelagen
Offentlighets- och sekretesslagen
Regler för antagning till Håbo kulturskola
Reglemente för barn- och utbildningsnämnd
Regler för placering i förskola och annan pedagogisk omsorg
Regler för skolskjuts i Håbo kommun
Riktlinjer för ersättning för resor och logi vid distansutbildning
Riktlinjer för reseersättning och inackorderingsbidrag
Skolförordningen
Skollagen
GDPR

§ 80 Dnr 2026/00048

Beslut - Helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 för barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden fastställer helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 i uppdaterat utförande.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden beslutade den 4 mars 2026 att fastställa helårsrapporten för systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 samt att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på konkreta åtgärder kopplade till särskilt prioriterade utvecklingsområden. Förvaltningen har nu reviderat och kompletterat SKA rapporterna i enlighet med nämndens efterfrågan. Ärendet avser fastställande av rapporterna i uppdaterat skick.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nr 71516, daterad 2026-04-15
Uppdaterad helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 – grundskola och fritidshem
Uppdaterad helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 – gymnasium, vuxenutbildning och anpassad skola
Protokollsutdrag 2026-03-04 § 22 Helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 för barn- och utbildningsnämnden

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Revisionen

§ 75 Dnr 2026/00118

Informationsärende: Avsluta projekt Slottskolan

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden informeras om att projektet Slottskolan har avbrutits med anledning av kommunfullmäktiges beslut att dra tillbaka projektets totalbudget i Budget 2026, plan 2027–2028.

Sammanfattning

Projektet Slottskolan initierades genom ett ordförandebeslut om förberedelsefas år 2021. Kommunfullmäktige beslutade i budget och verksamhetsplan 2026, plan 2027–2028, att dra tillbaka projektets totalbudget. Mot denna bakgrund lämnas information till barn- och utbildningsnämnden om att projektet Slottskolan har avbrutits.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag till beslut och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut (ordförandebeslut) Slottsskolan – förberedelsefas, 2021-05-19, BOU nr 61617
Protokoll Kommunfullmäktige 2024-11-11 § 149, dnr 2024/01365, Budget 2025, plan 2026–2027
Protokoll Kommunfullmäktige 2025-11-10 § 143, dnr 2025/01323, Budget 2026, plan 2027–2028

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen
Fastighetschef
Barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp

§ 22

Dnr 2026/00048

Helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025 för barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens beslut

1. Barn- och utbildningsnämnden fastställer helårsrapport systematiskt kvalitetsarbete (SKA) 2025.

2. Barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på konkreta åtgärder kopplat till särskilt prioriterade utvecklingsområden under verksamhetsåret 2026 gällande grundskola och fritidshem samt gymnasium, vuxenutbildning, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

Sammanfattning

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar som huvudman för skolväsendet i Håbo kommun för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå och på enhetsnivå i enlighet med skollag och kommunallag. Två gånger per år dokumenteras kvalitetsarbetet i uppföljningsrapporter.

Redovisningen visar uppföljning av nämndens mål om studieresultat, studienärvaro och effektivitet inom utbildningsverksamheterna. Resultaten i grundskolan visar en positiv utveckling i flera årskurser, särskilt i årskurs 6, medan resultaten i årskurs 9 ligger i nivå med rikssnittet. Nationella prov i årskurs 3 visar fortsatt behov av förbättring, särskilt i matematik. Skillnader mellan flickor och pojkar minskar, men flickors resultat har sjunkit något.

Studienärvaron är en fortsatt utmaning där orsaker bland annat är sjukfrånvaro, psykisk ohälsa och sociala faktorer. Elever med NPF är överrepresenterade i frånvarostatistiken. Skolorna arbetar med tidiga insatser, utvecklade rutiner för frånvaro och ökad samverkan med socialtjänst.

Inom gymnasiet och anpassade skolformer varierar resultaten mellan program och elevgrupper. Ökat behov av stöd och uppföljning identifieras, samtidigt som vissa resursminskningar har genomförts.

Vuxenutbildningen har en kostnadseffektiv organisation och ett brett samverkansutbud med andra kommuner. Under 2025 deltog totalt 821 elever i olika kurser och utbildningar. Insatser har genomförts för studiestöd och praktikplatser inom vård och omsorg.

Förskolan visar genomgående höga kvalitetsresultat med hög andel barn i verksamheten och goda resultat i trygghet, lärande och språkutveckling.

Samtidigt ökar behovet av stödinsatser för vissa barn, vilket är ett utvecklingsområde framåt.

Yrkanden

Catherine Öhrqvist (M) yrkar på tillägg att barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med förslag på konkreta åtgärder kopplat till särskilt prioriterade utvecklingsområden under verksamhetsåret 2026 gällande grundskola och fritidshem samt gymnasium, vuxenutbildning, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om nämnden kan besluta enligt förslag till beslut med tilläggsyrkandet och finner att så är fallet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nr 70844, daterad 2026-02-06
SKA rapport H2 2025 Grundskola
SKA rapport H2 2025 Förskola
SKA rapport H2 2025 Gymnasium, vuxenutbildning och anpassad skola

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Revisionen

SKA-rapport H2 2025

Verksamhet
gymnasium
vuxenutbildning
anpassad skola

HÅBO KOMMUN

För att skapa ett systematiskt kvalitetsarbete som utgår från verksamheternas analys för 2025, består SKA-rapport HI och H2 2025 verksamhetsområde gymnasium, vuxenutbildning och anpassad skola av både nationella nyckeltal och rektorernas analys.

På så sätt fördjupas analysen och verksamheternas arbete och behov framträder tydligare, liksom de insatser förvaltningen behöver tillgodose för ökad måluppfyllelse. Avsikten är tillika delar att också förse barn- och utbildningsnämnden med en mer fördjupad analys, än den SKA-rapport som enbart redovisar nationella nyckeltal.

Åtgärder och vidareutveckling läsåret 25/26

De åtgärder som framförallt kommer att vara i fokus under H2 2025och H1 2026, det vill säga läsåret 25/26 är:

För gymnasiet del

- Vidare analys av elevresultat i förhållande till resursfördelning till de samma
- Utveckling av varierad undervisning för högre inlärningsstimulans och högre elevresultat
- Vidare analys av resultat utifrån kön
- Utveckling av stödorganisation
- Utveckling av ny skolutvecklingsorganisation
- Utveckling av plan för ökad skolnärvaro

För vuxenutbildningens del:

- Fortsatt utveckling av samverkansavtal för klassrumsutbildning i kommunal regi
- Utveckling av distribuerat rektorskap ME- skolan
- Fortsatt utveckling av kommunens nätverk för studie- och yrkesvägledning
- Kollegialt lärande inom anpassad skolas alla skolformer
- Vidare utveckling av lärcentrum
- Vidare utveckling av KAA och samverkan med arbetsmarknadsenheten kring UVAS
- Fortsatt utveckling av vårdutbildningar med APL på hemmaplan

För anpassad gymnasieskolas del:

- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten
- Kollegialt lärande med anpassad skolas alla verksamheter om bedömning
- Utveckling av rapportering av frånvaroutredningar
- Fortsatt elevsamverkan kring den upplevda tryggheten och studieron
- Utveckling av arbetet med bemötande av utåtagerande elever inom anpassad skola

För anpassad grundskolas del:

- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten

- Utveckling av varierad undervisning för högre inlärningsstimulans och högre elevresultat
- Vidare analys av elevresultat i förhållande till resursfördelning till de samma
- Kollegialt lärande om bedömning med anpassad skolas alla verksamheter
- Genomlysning av tjänstefördelning utifrån läroplan och timplaner

SKA-rapport Gymnasie-skola H2 2025

HÅBO KOMMUN

Innehåll

Inledning 5

Nämndmål 2025 6

Nämndmål 1 6

Nämndmål 2 7

Nämndmål 3 10

Förutsättningar **Error! Bookmark not defined.**

Nationella kvalitetssystemet **Error! Bookmark not defined.**

Huvudmannens SKA-enkät **Error! Bookmark not defined.**

Analys av resultat **Error! Bookmark not defined.**

Inledning

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, öppen förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, kostenhet och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole-/annan pedagogisk verksamhet och tillsyn av dessa, samt också uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Utöver verksamheterna i kommunens egen regi, finns det sex fristående förskolor, tre fristående grundskolor, varav två har fritidshem.

Gymnasiet har primärt samverkansavtal med region Storstockholm där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80 - 90 andra gymnasieskolor, samt ett sekundärt samverkansavtal med Enköpingskommun.

Inom vuxenutbildningen finns samverkansavtal och upphandlade avtal för grundläggande, gymnasial, distans-, SFI- och yrkesutbildningar.

Alla huvudmän för förskolor och skolor ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, dokumentera och utveckla utbildningen.

Ett nationellt kvalitetssystem har tagits fram av Skolverket som ett led i att kunna följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges alla skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och kvalitetsdialoger utifrån framgångsfaktorer. Håbo kommun tillämpar sedan 2023 Skolverkets nationella kvalitetssystem för skolväsendet.

Officiell statistik hämtas från Skolverkets statistikdatabas
https://statistikdatabasen.skolverket.se/PxWeb/pxweb/sv/Skolverkets_statistikdatabas/ samt
www.kolada.se

Nämndmål 2025

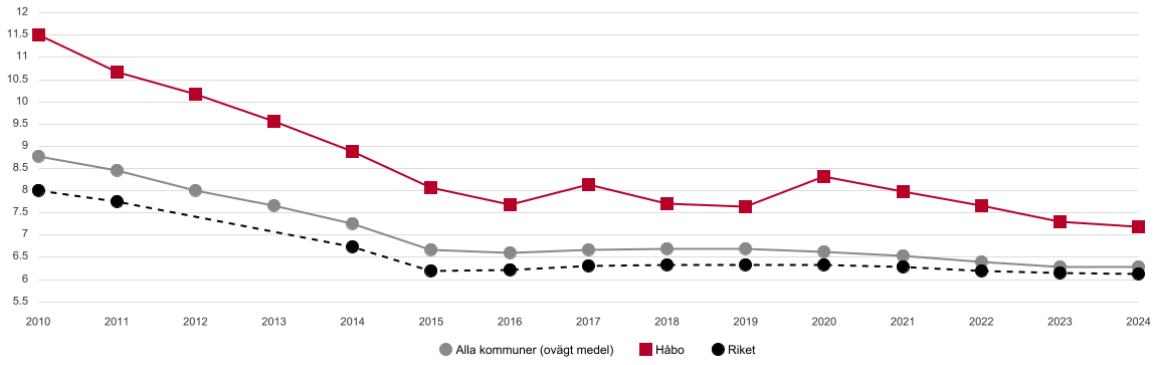
Barn- och utbildningsnämndens prioriterade mål för verksamhetsåret är fastställda utifrån den statliga styrningen och kommunens egen styrning.

Nämndmål 1

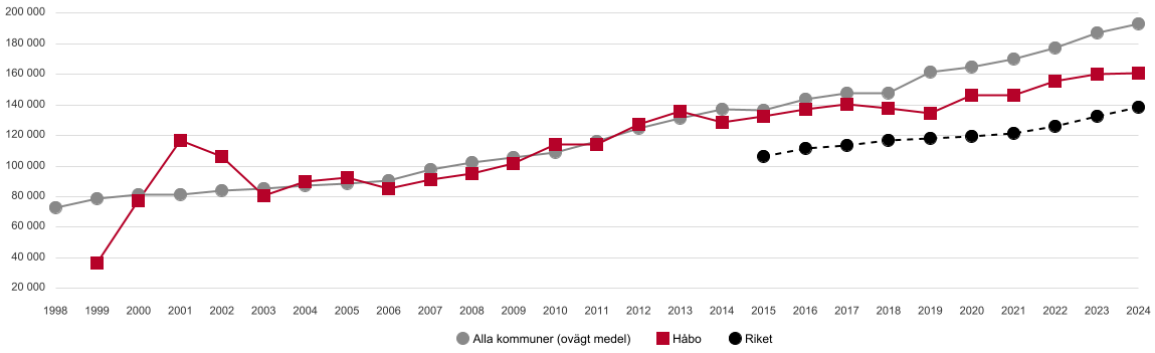
Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett effektivitetsindex över rikssnittet

Beskrivning
Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning. I arbetet med att nå målet utvärderar och utvecklar nämnden och förvaltningen kontinuerligt verksamheterna och genomför löpande förändringar som leder till högre effektivitet och stärkt kvalitet.

Kostnad gymnasieskola hemkommun, andel av total driftskostnad (%). Källa: Kolada

Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev. Källa: Kolada

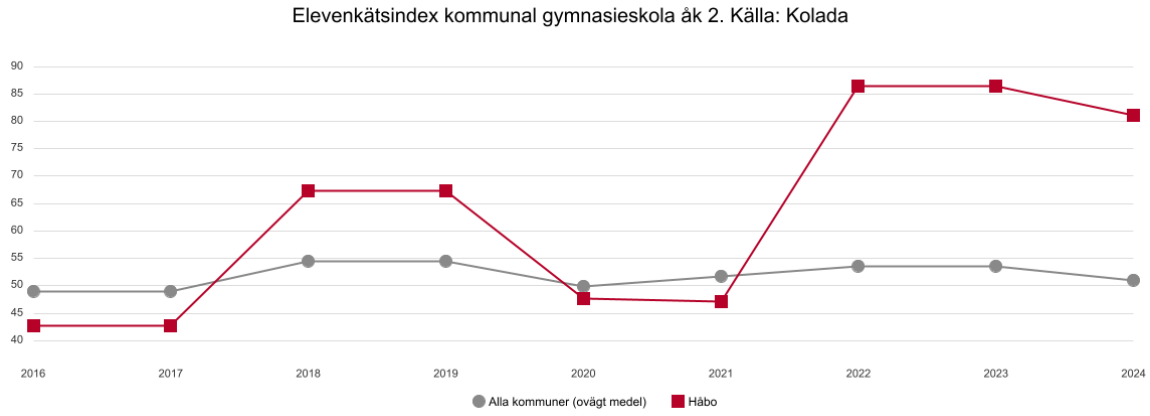

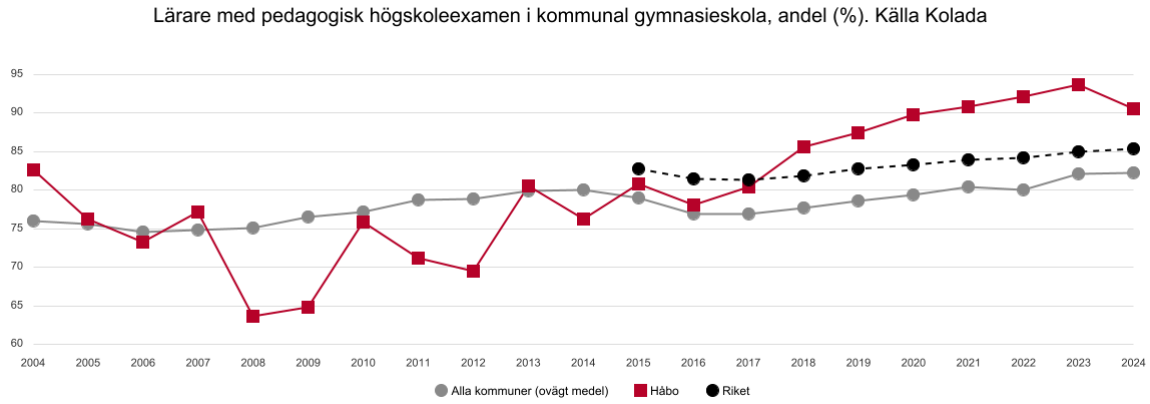
Av ovanstående diagram framgår att gymnasieskola i egen regi ligger nära kostnaderna nationellt medan gymnasium köp av utbildningsplats kostar mer i Håbo än nationellt. Det beror på flera faktorer: det procentuella antalet elever på yrkesprogram vilka har en högre programpeng, är högre, antal elever på fristående skolor kostar mer, då programpengen blir

högre genom att momsersättning tillkommer, samt genom att ett antal elever antagits på skolor runt om i landet med högre progampeng.

Nämndmål 2

Vid varje utbildningsenhet uppnås kunskapsmålen över rikssnittet

Meritvärden och examen Fridegårdsgymnasiet 2024/25 och 2023/24

Program	Antal elever	Examen	Studiebevis	Examen i %	Studiebevis i %	Meritpoäng
BF	20 (12)	11 (7)	9 (5)	55% (58)	45% (42)	11,8 (12,2)
EK	32 (32)	31 (30)	1 (2)	97% (94)	3% (6)	14,4 (13,8)
NA	25 (29)	24 (27)	1 (2)	96% (93)	4% (7)	15,2 (15,4)
SA	32 (33)	27 (27)	5 (6)	84% (82)	16% (18)	12,7 (12,7)
TE	22 (25)	16 (21)	6 (4)	73% (84)	27% (16)	14,1 (13,8)
Summa	**131 (131)**	**109 (112)**	**22 (19)**	**81% (85)**	**19% (15)**	**13,7 (13,6)**

*Förra årets siffra i parentes

Motsvarande andel examen inom 3 år för samtliga folkbokförda elever var 2024 65,8 % och andel examen inom 4 år 73,5 %.

År	Riksgenomsnitt	Yrkesprogram	Högskoleförberedande program
2024	14,4	13,3	14,9
2023	14,3	13,2	14,8

Gymnasieexamen totalt på nationella program 2024:

79,4 % av eleverna som började gymnasiet 2021 tog examen inom tre år.

Högskoleförberedande program:

81,4 % tog examen inom tre år

Yrkesprogram:

74,7 % tog examen inom tre år

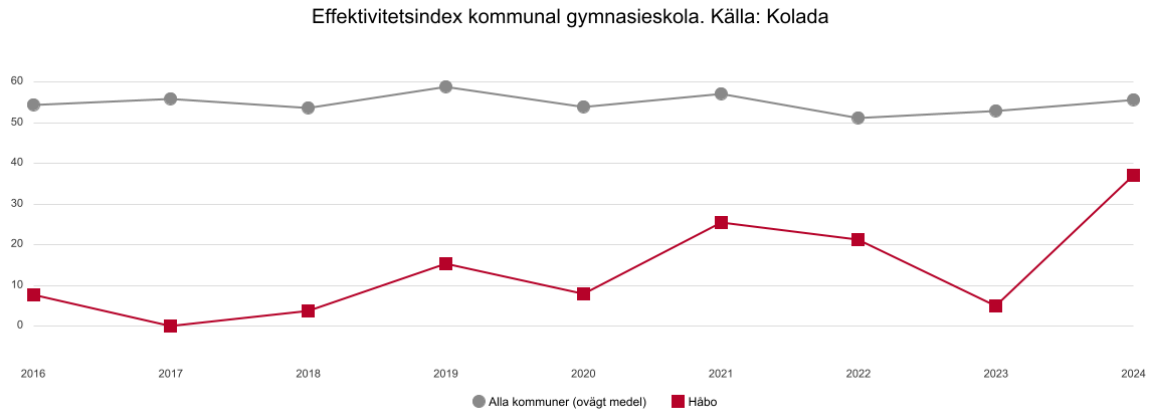
Andel/antal elever på introduktionsprogram som blev nationellt behöriga:	
Till yrkesprogram	**10**
Till högskoleförberedande program	**16**

Totalt 60 elever på IM

Meritvärden och examen AST-programmen VT 2025

Program	Antal elever	Examen	Studiebevis	Examen i %	Studiebevis i %	Meritpoäng
NA AST	8	5	3	62,5	37,5	11,67
SA AST	10	6	4	60	40	11,6
Summa	**18**	**11**	**7**	**61,25**	**38,75**	**11,635**

Effektivitetsindex är en sammanvägning av elevresultat och ekonomiska kostnader. På gymnasium i egen regi sammanvägs de båda skolenheterna Fridegårdsgymnasiet och AST-programmen, vilket ger ett genomsnitt på 66% gymnasieexamen. AST-programmens elevresultat ligger årligen mellan 50-60% för gymnasieexamen, på Fridegårdsgymnasiet ligger siffran för gymnasieexamen mellan 80 och 90%.

Slutantagning Fridegårdsgymnasiet 2025

	Meritgräns	Median	Platser	Antagna	Reserver	LedigaPlatser
Barn- och fritidsprogrammet	132.5	185.0	28	28	8	0
Ekonomiprogrammet	247.5	287.5	32	32	17	0
Naturvetenskapsprogrammet AST	0	167.5	7	6	0	1
Naturvetenskapsprogrammet	205.0	295.0	32	32	0	0
Samhällsvetenskapsprogrammet AST	0	185.0	7	5	0	2
Samhällsvetenskapsprogrammet	232.5	262.5	32	31	26	0
Teknikprogrammet TE	0	262.5	16	10	0	6
Teknikprogrammet TE	0	217.5	16	14	0	2

Nämndmål 3

Varje barn och elev har en studienärvaro som säkerställer förutsättningar för att nå kunskapsmålen

Varje skolenhet arbetar med att främja skolnärvaro, förebygga frånvaro, kartlägga, utreda och åtgärda frånvaro enligt Håbo kommuns gemensamma frånvarorutin.

Genomsnittlig total frånvaro 2025 för alla klasser tillsammans:

- Genomsnittlig ogiltig frånvaro: 4,12 %
- Genomsnittlig giltig frånvaro: 17,36 %
- Genomsnittlig total frånvaro: 21,48 %

Siffrorna ovan gäller hela skolan, Fride, AST och IM. Det relativt stora olika skillnader mellan de grupperna. Den totala frånvaron, dvs 21% är relativt hög och motsvarar ca en dag i veckan, men det är ett fåtal elever med mycket hög frånvaro. För frånvarouppföljning CSN-varningar finns ett välfungerande system.

Genomsnittlig frånvaro per grupp 2025

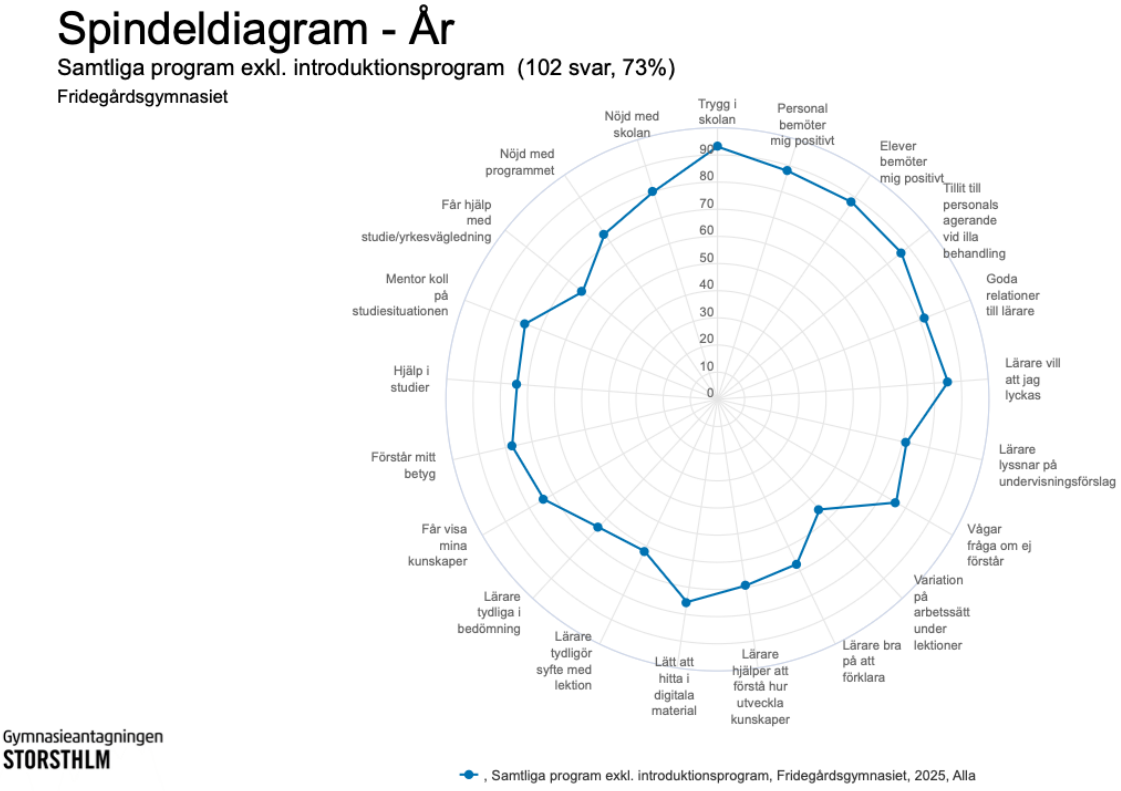
Grupp	Ogiltig frånvaro % VT 25	Ogiltig frånvaro % HT 25	Giltig frånvaro % VT 25	Giltig frånvaro % HT 25	Total frånvaro % VT 25	Total fråvaro % HT 25
Fride	3.44	3.47	11.75	10.92	15.19	14.37
AST	4.60	6.26	28.47	28.27	33.07	34.53
IM	6.53	6.63	23.20	23.85	29.73	30.48

Fride, skolans nationella program, har den lägsta genomsnittliga frånvaron totalt sett, vilket tyder på en relativt stabil närvaro. Tidigare år har den legat runt 12-13%. Flera lärare påpekar också att det nya frånvarosystemet inte varit helt tillförlitligt inledningsvis under läsåret på grund av problem vid införandet av det nya elevsystemet. AST har en betydligt högre giltig frånvaro, vilket kan bero på dokumenterade orsaker som ohälsa och hemmasittaproblematik. IM har högst ogiltig frånvaro. Flertalet elever på IM har en historik av olika svårigheter med skolgången. Oavsett grupp ser skolan ett ökat behov av uppföljning och stödinsatser. Skolan behöver identifiera orsakerna och sätta in träffsäkra åtgärder på olika nivåer.

Systematiskt kvalitetsarbete på Fridegårdsgymnasiet – skolledningens rapport med analys

Inledning

Höstterminens underlag för systematiskt kvalitetsarbete är relativt begränsat. De data som ändå finns tillgängligt är Gymnasieantagningens elevenkät som riktar sig till åk 3. Undersökningen behandlar en mängd olika frågor som rör skola/undervisningskvalitet/relationer mm där eleverna får skatta hur de upplever situationen. Den andra delen som vi har valt att undersöka är de omdömen som lärarna skriver inför utvecklingssamtalen. Det tredje är närvarostatistik. Inom alla tre områdena har vi data som rör hela skolan samt uppdelat per program. För att göra personalen delaktiga i det systematiska kvalitetsarbetet valde vi att avsätta en halv studiedag för arbetslagen att analysera hur det ser ut på respektive program. Tanken är att använda samma områden även nästkommande år, vilket möjliggör en jämförelse. Först analyserar vi data på skolnivå när det gäller alla tre områdena. Sedan följer programarbetslagens egen analys inom samma områden.

Ovanstående spindeldiagram är ett medelvärde av alla program (åk 3) förutom IM. Några delar sticker ut åt det negativa hållet. ”Få hjälp med studie och yrkesvägledning” samt ”variation i undervisningen”, är de områden som endast får ca 50 av 100 i resultat. Även

frågor som ”lärare lyssnar på undervisningsförslag”, ”tydligt syfte” och ”bedömning” ligger i det lägre spannet. Förutom frågan om studie och yrkesvägledning är den gemensamma nämnaren för de delarna med lägre resultat kopplat till undervisningskvalitet, vilket vi ser som ett tydligt utvecklingsområde där vi planera att genomföra insatser. Att utöka och systematisera lektionsbesök av speciallärare, kuratorer och skolledning kommer att intensifieras under vårterminen. Arbetet bör systematiseras och följas upp på ett mer tydligt sätt än tidigare. Vi har även köpt in en bok *”Visa, berätta, förklara - kraften i strukturerad undervisning”* som rör undervisningskvalitet och som kommer ligga till grund för vårt fortsatta utvecklingsarbete. Ett annat förbättringsområde som kommer ge bättre förutsättningar är att skolledningen ska ta mer kontroll över de gemensamma mötestider som ligger på onsdagseftermiddagen. Det kommer ge oss större möjlighet att styra innehåll samt ge förutsättningar för uppföljning.

AST-programmen har systematiskt under hösten arbetat med att förbättra variation och struktur i undervisningen utifrån att Skolinspektionen identifierade det som utvecklingsområde. Det arbetet fördjupas nu ytterligare under våren och kommer spridas till övriga program på skolan.

Att eleverna upplever att de inte får hjälp av studie- och yrkesvägledare i den omfattning som önskas kan förklaras med att vi under vårterminen 2025 på grund av ekonomiska skäl tog bort en hel syv-tjänst.

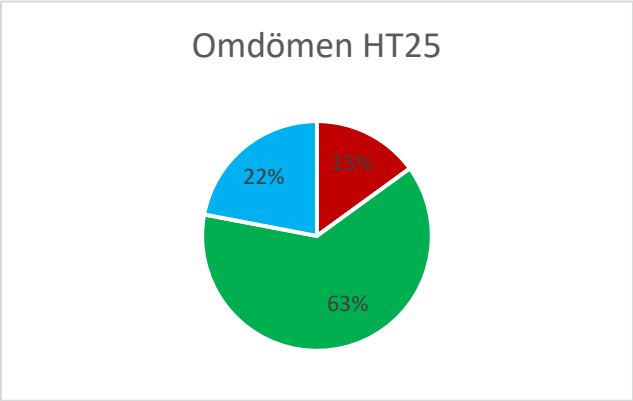
Att frågan om eleven känner sig trygg i skolan är väldigt högt skattat är inget som förvånar och ligger i linje med andra undersökningar. Det är något vi arbetar med kontinuerligt och med ytterligare insatser nu under våren 2026.

Frånvarostatistik

Grupp	Ogiltig frånvaro (%) vt 2025	Ogiltig frånvaro (%) Ht 2025	Giltig frånvaro (%) vt 2025	Giltig frånvaro (%) Ht 2025	Total frånvaro (%) vt 2025	Total frånvaro (%) Ht 2025
Fride	**3.44**	**3.47**	**11.75**	**10.92**	**15.19**	**14.37**
AST	**4.60**	**6.26**	**28.47**	**28.27**	**33.07**	**34.53**
IM	**6.53**	**6.63**	**23.20**	**23.85**	**29.73**	**30.48**

När det gäller den ogiltiga frånvaron ligger den ungefär på samma nivåer när det gäller Fride och IM. AST-programmens ogiltiga frånvaro har dock ökat sedan i våras. Den giltiga frånvaron ligger kvar på samma nivåer. Anmärkningsvärt är dock de höga totala frånvarosiffrorna på IM och AST. Det var något som vi identifierade redan efter vårterminen. Ett arbete kring att höja närvaron har inletts. Framför allt är det på IM och AST som arbetet kommer vara mest påtagligt. En av förstelärarna har fått ett uppdrag att tillsammans med skolledning ta fram en plan för att höja närvaron på skolan.

Omdömen HT 25

Rött: F
Grönt: e-d
Blått: c-a

I det här läget säger inte siffrorna så mycket med tanke på att det är första gången vi analyserar omdömen. Vad vi kan tro är dock att andelen röda omdömen kommer sjunka då lärarna använder omdömena för att sätta tryck på eleverna. Andelen F brukar inte ligga på 15%. Nästkommande år kommer det bli mer intressant då vi kan jämföra mellan åren.

Åtgärder och vidareutveckling läsåret 25/26

De åtgärder som framförallt kommer att vara i fokus under H2 2025och H1 2026, det vill säga läsåret 25/26 är:

<u>För gymnasiet del</u>

- Vidare analys av elevresultat i förhållande till resursfördelning till de samma
- Utveckling av varierad undervisning för högre inlärningsstimulans och högre elevresultat
- Vidare analys av resultat utifrån kön
- Utveckling av stödorganisation

- Utveckling av ny skolutvecklingsorganisation
- Utveckling av plan för ökad skolnärvaro

Bilaga- underlag och analys från respektive program

Ekonomiprogrammet

Reflektion över resultatet:
Generellt ser resultaten bra ut.

Möjliga insatser:
Vi tar till oss att vi kan bli mer tydliga med att förklara syftet med enskilda lektioner. Vi upplever att elever generellt behöver tydligare instruktioner än tidigare och detta är något vi arbetar medvetet med.

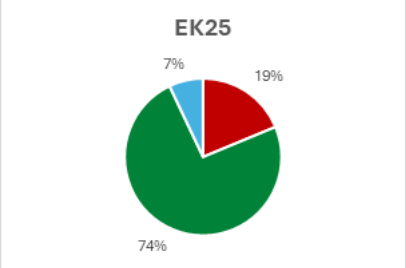
Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

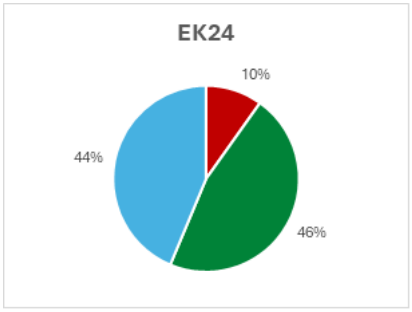
EK23	21%
EK24	11%
EK25	9%

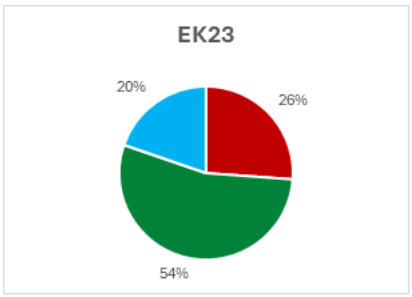
Reflektion över frånvaron:
Vi ser att våra ettor och tvåor ligger bättre till än övriga skolan, men inte bra till vad gäller frånvaron. Årets ettor har sämre närvaro än tidigare år. Utvecklingen går åt fel håll. Ser liknande tendenser i åk 2.
Åk 3 har även de ovanligt hög frånvaro.

Möjliga insatser:
Vi jobbar med detta hela tiden enligt tidigare rutiner. En ny insats vi tänker prova är att maila vh till elever som ska fylla 18, där vi ber dem att i samråd med sin ungdom få finnas kvar i Haldor, så att de har fortsatt insyn i elevens frånvaro.

Omdömen i pågående kurser HT25

Reflektion:
Det är ovanligt att det är så stor procent rött i åk 1. Vi upplever att eleverna i åk 1 har sämre förkunskaper än tidigare år. Skrivande och läsförståelse är lägre.
I åk 3 är det oroväckande siffror och vi gissar att upp till fem elever inte kommer få sin examen som det ser ut nu.

Möjliga insatser:
Vi har redan mycket stora insatser för de enskilda eleverna.

Naturvetenskapsprogrammet

Reflektion över resultatet
Kul att se att eleverna trivs.
Skulle vilja få eleverna mer nöjda med vårt sätt att förklara, variation i arbetssätt och att de förstår bedömningar.
Vi borde sträva efter högsta omdöme på vissa områden som att vara bra på att förklara, men vi vill kanske inte uppnå 100 på "variation på arbetssätt under lektioner".
Vi har bara 14 elever i NA23, så vi antar att NA23A ingår. (en miss av gymnasieantagningen)

Möjliga insatser
SYV behöver göra en mer strukturerad genomgång för klasserna.
Ställ motsvarande frågor i kurs-/ämnesutvärderingar till elever för att ta reda på vilka specifika förändringar som behövs.

Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

NA23	8%
NA24	19%
NA25	9%

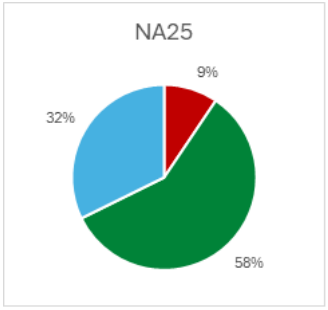
Reflektion över frånvaron

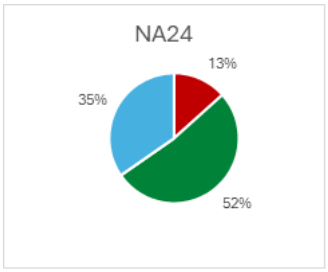
I NA24 delvis på grund av enskilda elever som väljer att inte delta och på grund av psykisk ohälsa.

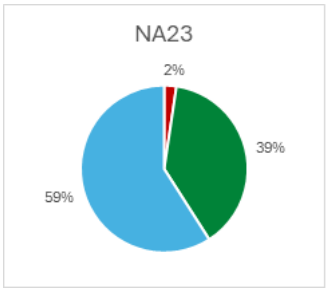
Möjliga insatser

Fortsätt prata med eleverna om närvaron.

Omdömen i pågående kurser HT25

Reflektion

Stor andel starka elever i NA23. NA24 och NA25 är mer "grundskoleklass" – det finns en bredd av förmågor och kunskaper.

Möjliga insatser
Några elever behöver få en "spark i baken" – ännu mer på våren inför att betygen ska sättas.
Några elever behöver mer en-till-en-undervisning.

Teknikprogrammet

Reflektion över resultatet
Eleverna i Te23 är överlag väldigt nöjda, framför allt med lärarna.
Även om variation på arbetssätt under lektioner är lågt så är det högre än för skolan i helhet. Låg variation behöver heller inte betyda en sämre undervisning.
EHT-arbetet på programmet fungerar förhållandevis bra.

Möjliga insatser
Vi vill fortsätta att göra det vi redan gör bra.

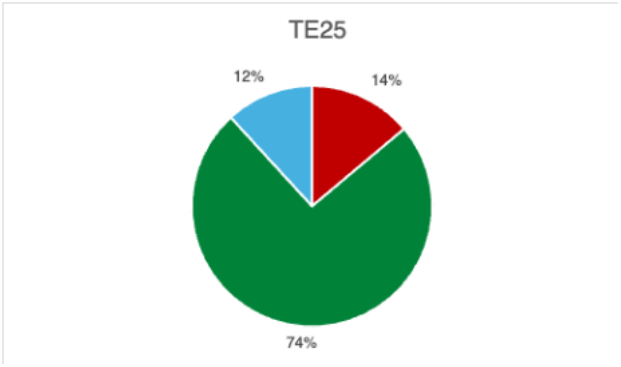
Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

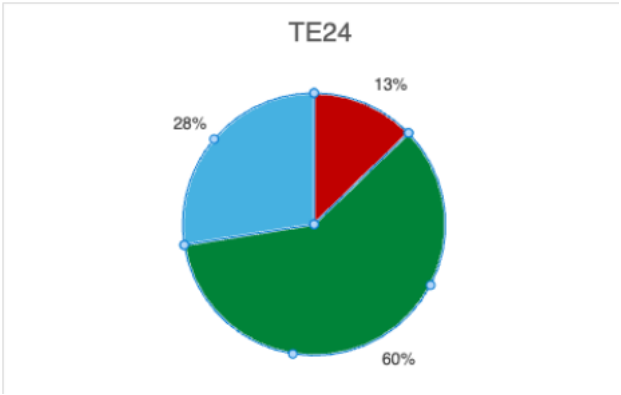
TE23	9%
TE24	13%
TE25	9%

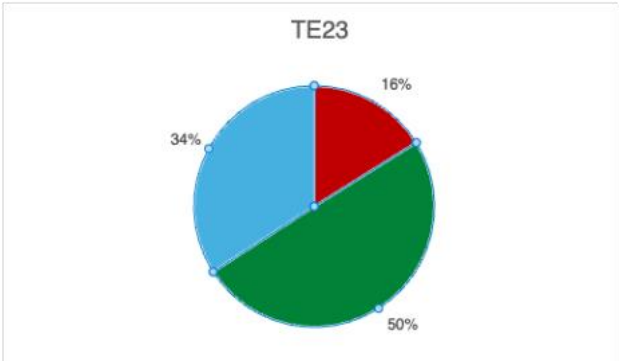
Reflektion över frånvaron
Teknikprogrammet har en väldigt god närvaro. I trean handlar det främst om 2 st elever som står för majoriteten av frånvaron. I åk 2 har vi en elev som har giltig frånvaro varje lektion och en annan som har väldigt hög ogiltig frånvaro.

Möjliga insatser
Vi följer handlingsplan på flera av eleverna med hög frånvaro. I ettan följer Johan upp 2 av elevernas frånvaro.

Omdömen i pågående kurser HT25

Reflektion
Många i åk 1 som "bara" siktar på E, jämfört med t.ex. åk 3. Teknikprogrammet har svaga elever. Elever som vill läsa Teknik-teknik måste välja andra skolor.

Möjliga insatser
Vi följer pågående handlingsplan.

Barn- och fritidsprogrammet

Reflektion över resultatet

Tydliga styrkor enligt diagrammet:

- Eleverna verkar trygga i skolan och upplever att både elever och personal bemöter dem positivt. De känner också tillit till personalens agerande om någon blir behandlad illa.

- Relationerna till oss lärare upplevs goda och de känner att lärarna vill att de lyckas. De förstår också till stor del sina betyg.
- Pedagogiskt lyfter de att det är lätt att hitta i digitala material. De flesta frågar om de inte förstår.

Tydliga utvecklingsområden enligt diagrammet:

- Resultatet visar att tydliggörande av lektionssyfte är ett område där värdena är lägre än inom flera andra områden.
- Elevernas svar indikerar att tydlighet kring bedömning upplevs i varierande grad.
- Resultatet visar att möjligheten att visa sina kunskaper inte upplevs som lika hög som inom områden kopplade till trygghet och bemötande.
- Elevernas svar visar att upplevelsen av stöd i att förstå hur kunskaper kan utvecklas varierar.
- Resultatet visar att elevernas upplevelse av att lärare är bra på att förklara ligger på en lägre nivå jämfört med flera andra frågor.
- När det gäller studie- och yrkesvägledning visar resultaten att stödet upplevs i varierande grad.

Flera organisatoriska faktorer som påverkar både elevernas närvaro och möjligheten till förebyggande arbete. Nedskärningar samt avsaknad av vissa funktioner, som PU, har påverkat verksamheten.

Vidare upplevs brister i närvarorapportering och rutiner kring CSN-varningar, där ansvar och struktur uppfattas som otydliga. Både eleverna och vi ser att en SYV för hela skolan inte motsvarar behoven. Att mentor inte alltid kan delta i EHT påverkar också elevhälsoarbetet.

Som en inledande åtgärd har ytterligare en enkät genomförts där eleverna enskilt har fått utveckla sin feedback på verksamheten. Dessa elevsvar har sammanställts och ligger till grund för följande resultat.

I den fördjupande enkäten framkommer att vissa elever upplever att resultatet i spindeldiagrammet stämmer väl överens med deras egen bild, medan andra uttrycker förvåning eller osäkerhet kring hur resultatet blivit. Flera elever lyfter att de har goda relationer till oss lärare. Samtidigt finns en upplevelse av att vissa pedagogiska delar kunde ha haft högre värden, särskilt när det gäller tydligare syfte med de enskilda lektionerna.

Eleverna visar i hög grad medvetenhet om sina ansvarsområden men efterfrågar samtidigt att deras kommunikation i större utsträckning leder till faktisk återkoppling eller förändring. Eleverna uttrycker även önskemål om färre parallella prov.

Möjliga insatser

Analysen pekar även på behovet av att arbeta med elevers inställning till skolan. Vi ser att de i större utsträckning behöver komma i tid samt ge undervisningen en reell chans. Upplevelser av att undervisningen uppfattas som tråkig eller att man anser sig vara ”fullärd” redan innan lektionen startar påverkar engagemang och delaktighet, också för dem som inte delar den inställningen.

Elevernas feedback och i arbetslagets erfarenheter lyfts det projektbaserade arbetssättet som betydelsefullt för många elever. Arbetssättet möjliggör mer tid för uppgifter och ger flera ämnen möjlighet att fånga upp elever. När vi i år bestämt oss för att jobba mer projektinriktat och ämnesövergripande i årskurs 1 så upplever vi att arbetsinsatserna blir höga, liksom resultaten. Programmets kärna och syfte tydliggörs genom dessa samarbeten.

Samtidigt framkommer ett behov av att tydligare kommunicera synen på kunskapsbyggande, syftet med projektbaserat arbete och de olika arbetssätt som används. Detta bedöms vara viktigt för att skapa förståelse och förankring hos eleverna.

Ett möjligt utvecklingsområde är att i högre grad återkomma till och repetera grundsyftet under arbetets gång.

Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

BF23	**25%**
BF24	**20%**
BF25	**16%**

Reflektion över frånvaron

Den höga frånvaron i årskurs 3 är en central fråga på programmet och bedöms ha flera samverkande orsaker. Bland dessa lyfts psykisk ohälsa, sömnstörningar och migrän, men även skoltrötthet och en upplevelse av bristande mening i skolarbetet.

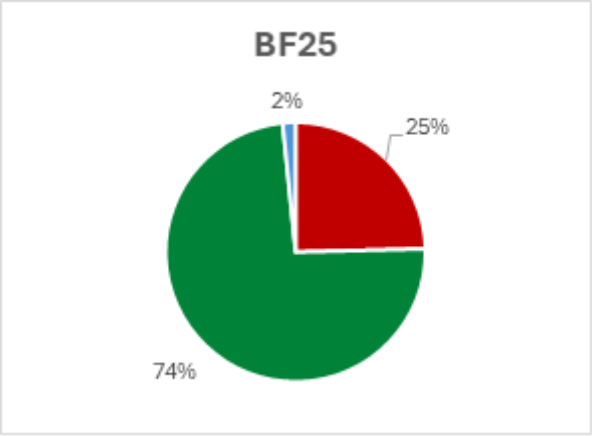
Frånvaron får konsekvenser för elevernas möjlighet att ta del av undervisningen i sin helhet. När elever är frånvarande missar de lektioner och delar av projektarbeten, vilket leder till att sammanhang och progression går förlorade. Detta medför i sin tur att undervisningen i högre grad behöver innehålla repetition för att få med så många elever som möjligt, vilket kan upplevas som mindre stimulerande för elever med hög närvaro.

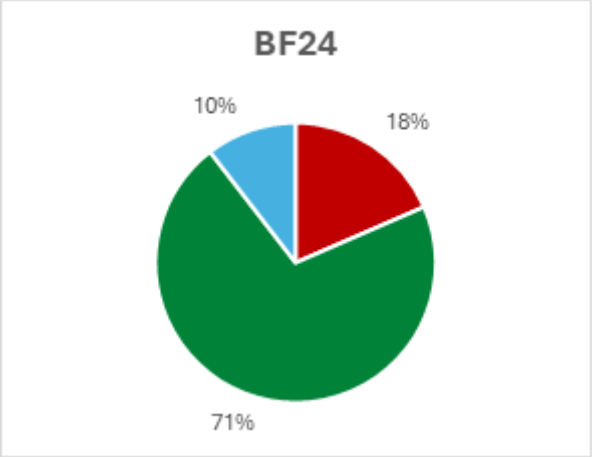
Borttagandet av funktionen där myndiga elever ringde in och anmälde sin frånvaro till Monica sammanfaller med den ökade frånvaron. Detta är den första elevgruppen utan denna funktion. Vår elevgrupp är särskilt sårbar, med flera elever som blir myndiga under skolgången.

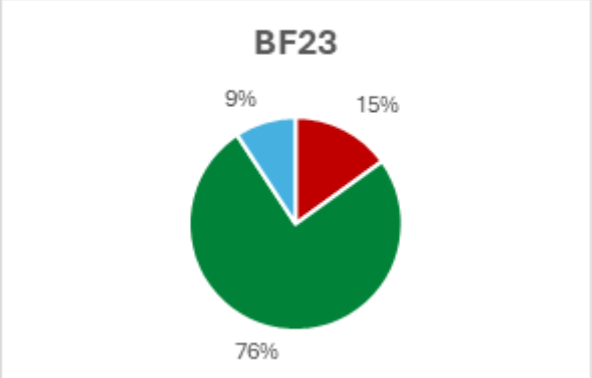
Möjliga insatser

Utifrån analysen behöver frånvaron hanteras både åtgärdande och förebyggande. En central fråga för fortsatt arbete är hur skolan i större utsträckning kan arbeta förebyggande med treornas skoltrötthet och stärka elevernas upplevelse av mening i skolarbetet.

Omdömen i pågående kurser HT25

Reflektion

Resultatet visar att samtliga årskurser har en hög andel elever som bedöms nå godkänt, men också att det finns en betydande grupp elever i samtliga årskurser som riskerar underkänt.

Av sammanställningen framgår att BF25 är den årskurs där andelen elever som riskerar underkänt är som högst. Detta indikerar att BF25 vid mättillfället utgjorde programmets mest sårbara elevgrupp när det gäller måluppfyllelse. Utifrån detta har riktade insatser i matematik och svenska genomförts. Insatserna har haft fokus på ökad struktur, tydligare genomgångar samt förstärkt stöd till elever i riskzonen. Dessa åtgärder har genomförts efter höstens omdömen.

Resultatet bör därmed ses som ett nuläge före genomförda insatser, och fortsatt uppföljning planeras för att kunna bedöma effekten av de åtgärder som satts in.

Generellt sett upplever vi att många elever har svårigheter med att ta till sig information. Detta kan delvis förklaras av olika skolsvårigheter, såsom utmaningar kopplade till koncentration, språkförståelse och förmågan att sammanfoga kunskaper till en helhet. Därutöver finns invanda skolbeteenden som kan påverka graden av engagemang i undervisningen.

Flera elever har även svårt att använda skolans kommunikationskanaler och lärplattformar, trots att information där finns tillgänglig att återvända till, exempelvis kring syfte och mål. I de flesta fall, särskilt inom karaktärsämnen, inleds arbetsområden med en genomgång av övergripande syfte, koppling till kommande yrkesroll samt information om hur examinationen är upplagd. I vissa fall presenteras även examinationsfrågor tidigt. Detta arbetssätt fungerar ofta väl i processinriktad undervisning.

Många elever har en brokig skolbakgrund där tidigare skolgång präglats av utmaningar kopplade till trivsel och måluppfyllelse. Inom programmet ser vi en progression mellan årskurserna, där äldre elever i högre grad uppvisar förståelse för syfte och mål med undervisningens innehåll. Dessa elever visar även större självständighet i sitt lärande, vilket kan kopplas till en ökad upplevelse av meningsfullhet i kunskapsutvecklingen.

Inom de gymnasiegemensamma ämnena har många elever behov av omfattande stöd. Detta innebär att undervisningen i hög grad behöver fokusera på att ge tid till genomgångar, igångsättning av arbete och individuellt stöd, exempelvis för att förstå uppgifter och strukturera sitt arbete. I vissa fall sker detta på bekostnad av mer fördjupad individuell återkoppling. Samtidigt har flera elever svårt att efterfråga hjälp eller feedback. På gruppnivå upplever många elever att det är tillräckligt att nå godkänt betyg, vilket kan innebära att återkoppling efterfrågas i mindre utsträckning i undervisningen.

Vi har i år ovanligt stora utmaningar i alla våra tre årskurser som präglar deras närvaro och studieresultat. Vi jobbar aktivt med deras närvaro och motivation, både på individ- och gruppnivå, och utvärderar detta löpande i arbetslaget.

Möjliga insatser

Insatser kopplade till omdömena

- Riktade stödinsatser i matematik och svenska för BF25 har genomförts med fokus på ökad struktur, tydligare genomgångar och förstärkt stöd till elever i riskzonen.
- Systematisk uppföljning av elever som enligt omdömena riskerar underkänt, med fokus på tidig identifiering, gemensam uppföljning i arbetslaget och anpassade insatser.
- Förstärkt stöd i gymnasiegemensamma ämnen genom tydligare arbetsgångar, stöd i igångsättning av arbete samt individuellt stöd för elever med behov av extra struktur.
- Ökad samordning kring omdömesarbete och återkoppling för att tydliggöra vad som krävs för att nå godkänt och, i förekommande fall, högre måluppfyllelse.

- Fortsatt arbete med närvaro och motivation på individ- och gruppnivå för elever som enligt omdömena bedöms ha svårigheter att nå kunskapskraven.
- Utökade insatser för att stärka elevernas IKT-kunskap, exempelvis genom riktade moment under samlingstid, i syfte att öka förmågan att ta del av information och arbeta självständigt.
- Fördjupat arbete med grupperna för att stärka studiero, struktur och gemensamt ansvar för lärmiljön.

Samhällsvetenskapsprogrammet

Reflektion över resultatet

1. "Variation på arbetssätt "under lektioner är "låg" men vi har ett gemensamt förhållningssätt där struktur och förutsägbarhet prioriteras före idén om variation.

2. "Nöjd med programmet" samt "studievägledning" ligger också relativt lågt. Vi tror att det finns en viss "felmatchning" när elever väljer program. Programmet är lästungt samtidigt som många elever har svårt med kurserna moderna språk och matematik. Sammantaget innebär detta att studierna kan upplevas som för svåra.

3. Vi ser ett samband mellan att vi ligger högt på goda relationer mellan lärare och elev vilket också hjälper eleverna att förstå och lyckas pga av att våra lektioner är tydliga och förutsägbara. Detta hjälper eleverna att ta till sig kunskapen och veta vad som förväntas av dom.

Möjliga insatser:

1. Vi ser att vårt gemensamma förhållningssätt till OneNote och andra "lärverktyg" är framgångsrikt varför vi har för avsikt att behålla detta.

2. Vidare anser vi att det behövs tydligare information från studie- och yrkesvägledare inför gymnasievalet. Att nå föräldrar med denna information ligger högre upp i hierarkin än vad vi, med våra verktyg, kan nå.

Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

SA23	24%
SA24	14%
SA25	7%

Reflektion

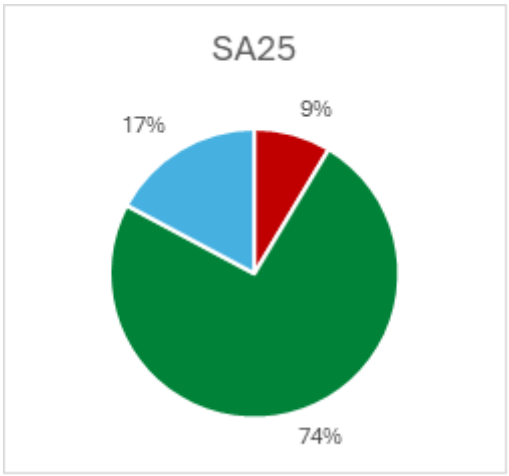
Återkommande är att frånvaron ökar tydligt när eleverna blir myndiga och kan frånvaroanmäla sig själva. Detta i kombination med att elever som upplever att programmet är svårt tenderar att anamma ett undvikande-beteende och frånvaroanmäler sig som ett sätt att slippa möta det som är svårt på lektionerna. Det sätter sig även som en kultur och blir en spin-off effekt i klasserna.

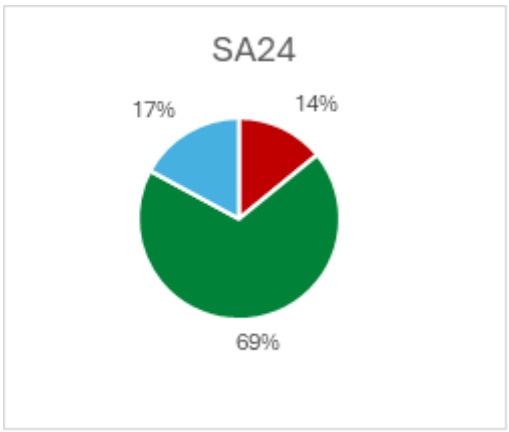
Möjliga insatser

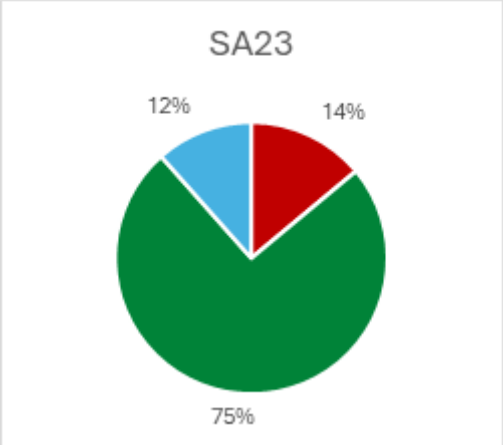
Närvaron ökade när eleverna var tvungna att ringa in till Monica och frånvaroanmäla sig.

Csn-varningar och indraget csn kan vara effektivt för många elever att öka sin närvaro.

Omdömen i pågående kurser HT25

Reflektion:
Att sätta blå omdömen tidigt under läsåret känns vanskligt eftersom många kurser inte hunnit testa de högre betygskraven alternativt inte har hunnit testa flera olika förmågor ännu.

Röd färg används för att signalera oro för F. Anledningen till oro kan bero på bristande kunskaper eller läsförmåga, men även hög frånvaro eller missade examinationer. Även om många röda så småningom blir gröna, är det ett viktigt verktyg för att samtala med elever och vårdnadshavare.

Möjliga insatser:
Vi upplever att lärare använder omdömen formativt för utvecklingssamtalen medan skolledning, elevhälsa och utbildningsnämnden tittar på dem som en betygsprognos.

AST-programmen

Reflektion över resultatet

Möjliga insatser

Hur arbetar vi med olika sätt att exempelvis examinera? På vilka olika sätt ges eleverna möjlighet att visa sina kunskaper? I hur stor utsträckning ger vi eleverna olika förslag att visa sina kunskaper? Hur arbetar vi med elevinflytande? När vi har testat ett flertal sätt att nå fram till eleven och vi märker att vi ej når eleven behöver eleven diskuteras i arbetslaget (Inför EHT) för att se hur vi kan hjälpas åt att nå fram. Vi behöver fundera tillsammans kring dessa frågor under terminen. Det skulle vara intressant att göra om enkäten under VT26. I hur stor utsträckning arbetar vi med kursutvärderingar i våra respektive ämnen för att få en uppfattning om vad som faktiskt fungerar väl och vad som kan utvecklas.

Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

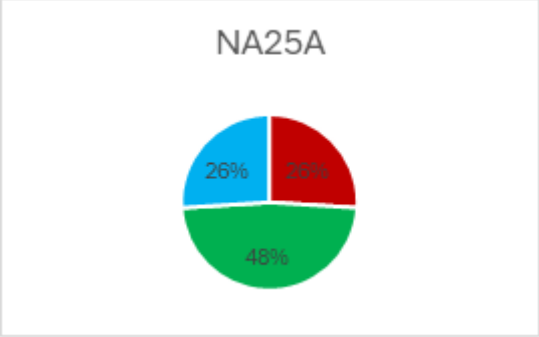
NA23A	27%
NA24A	20%
NA25A	22%
SA23A	45%
SA24A	14%
SA25A	54%

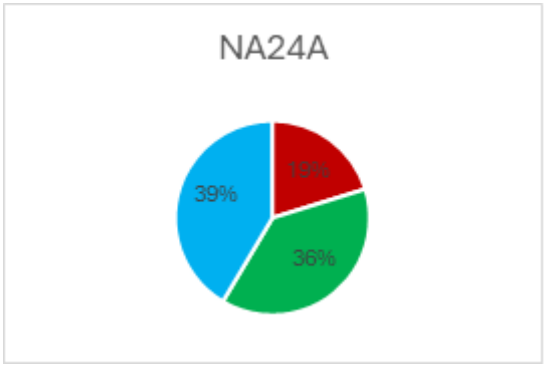
Reflektion över resultatet Gällande sammanställning kring frånvaro behöver vi utgå från "**r**ätt siffror" Statistiken blir missvisande med tanke på att elever har anpassade och individuella scheman av olika anledningar. Vi behöver kunna individanpassa schemat annars slår det fel i statistiken. Det blir problematisk och missvisande med rådande system i nuläget.

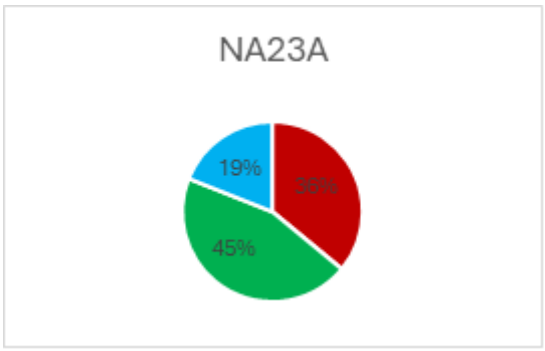
Möjliga insatser

Rättvisande statistik är en förutsättning för att kunna arbeta vidare med frånvaron lösningsorienterat

Omdömen i pågående kurser HT25

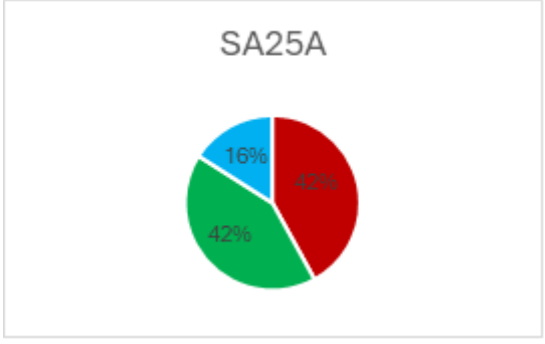

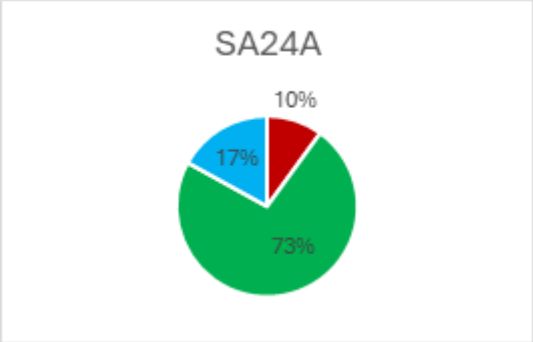
Reflektion

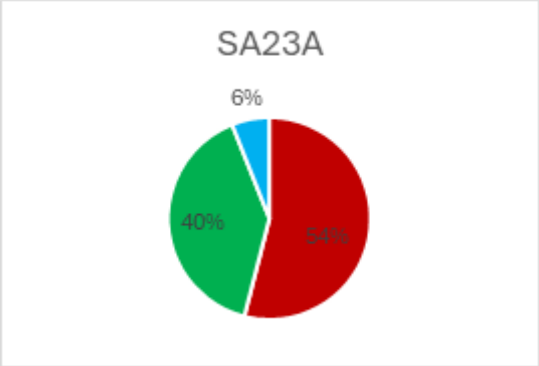
NA25A: Antal elever: 7. Från röd till grön: 4. Från grön till röd: 2. Från grön till mörkgrön: 2 Från mörkgrön till grön: 2. En elev sticker ut på grund av mående. Måluppfyllelsen är på väg uppåt.

NA24A: Antal elever: 6. Från röd till grön: 1. Från grön till mörkgrön: 2. Ingen har gått bakåt. En elev sticker ut med “röda” omdömen.

NA23A: Antal elever: 7. Från grön till röd 5. En elev sticker ut, på grund av mående. Insatser har erbjudits elev med mycket “röda” omdömen men som inte tagits emot.

Reflektion

SA25A: Antal elever: 6 + 1. Ingen har gått från röd till grön. Från grön till röd 3. Från grön till mörkgrön 2. Från mörkgrön till grön 1.

SA24A: Antal elever: 8. Omdömena ser liknande ut. Från röd till grön: 2. Från grön till röd: 2. Från grön till mörkgrön: 1. En elev sticker ut lite. Ser förhållandevis bra ut.

SA23A: Antal elever: 9. Från röd till grön: 1, från grön till mörkgrön: 1, från grön till röd: 10. En elev sticker ut, där har vi bokat tid med elev, mentor och föräldrar. Det är en svårjobbad klass på grund av långvarig närvaro och mående på individnivå. Det finns andra instanser inkopplade på de elever där det behövs. Vissa ämnen är mer "röda" än andra, svenska, religion och gymnasiearbetet sticker ut. En elev som har låg närvaro tar socialtjänsten över och kommer skrivas ut.

Möjliga insatser, både NA och SA

Uppskattar allt stöd i matematik. Önskar att när en elev som har hög frånvaro är här få stöd med resten av klassen så läraren kan sitta med den specifika eleven. Önskar mer flexibilitet i elever som får stöd (på ÅP eller elever som halkat efter). Samlingstiden kan utnyttjas lite bättre, kommuniceras på AL vem som behöver avlösning för att kunna fånga upp elever på samlingstiden. Vi har de resurser vi har, hur ska vi prioritera eleverna mellan oss? Vi behöver signalera problem med måluppfyllelse tidigt! Hur stort är vårt ansvar att vilja åt elever som

inte vill? SYV behöver komma in tidigare, både på grupp och individnivå (med mentor) för att generera högre närvaro och därmed bättre måluppfyllelse om man har en plan för framtiden. SYV är välkommen på frukostraster för att bli en "känd person" och att fånga eleverna samt generera högre närvaro. Uppsamlingsdagarna ger effekt, fler elever skulle vara "röda" utan dem.

IM-programmen

Sammanställning av giltig och ogiltig frånvaro under november 2025

IM år1	37%
IM år2	43%
IM år3	53%

Reflektion över frånvaron
Vi har hög frånvaro. Våra elever har det med sig redan när de kommer till IM. Samtidigt har vi flera som är här mycket. Det som drar ner snittet är att flera har få timmar på schemat och är det då borta två dagar så slår det stort procentuellt.
Vi har bara två st åk 3 varav en var borta 100%.

Möjliga insatser
Vi fortsätter med tät kontakt med vh. Det är viktigt att ha resurser som kan möta upp eleverna.

Reflektioner över omdömena
Många av de röda omdömena är matematik och sva. Flera elever har rött i alla sina ämnen.

SKA-rapport Vuxen-utbildning H2 2025

HÅBO KOMMUN

Innehåll

Inledning **Error! Bookmark not defined.**

Nämndmål 2025 **Error! Bookmark not defined.**

Nämndmål 1 **Error! Bookmark not defined.**

Nämndmål 2 **Error! Bookmark not defined.**

Nämndmål 3 **Error! Bookmark not defined.**

Förutsättningar **Error! Bookmark not defined.**

Nationella kvalitetssystemet **Error! Bookmark not defined.**

Analys av resultat **Error! Bookmark not defined.**

Inledning

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, öppen förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, kostenhet och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole-/annan pedagogisk verksamhet och tillsyn av dessa, samt också uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Utöver verksamheterna i kommunens egen regi, finns det sex fristående förskolor, tre fristående grundskolor, varav två har fritidshem.

Gymnasiet har primärt samverkansavtal med region Storstockholm där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80 - 90 andra gymnasieskolor, samt ett sekundärt samverkansavtal med Enköpingskommun.

Inom vuxenutbildningen finns samverkansavtal och upphandlade avtal för grundläggande, gymnasial, distans-, SFI- och yrkesutbildningar.

Alla huvudmän för förskolor och skolor ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, dokumentera och utveckla utbildningen.

Ett nationellt kvalitetssystem har tagits fram av Skolverket som ett led i att kunna följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges alla skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och kvalitetsdialoger utifrån framgångsfaktorer. Håbo kommun tillämpar sedan 2023 Skolverkets nationella kvalitetssystem för skolväsendet.

Officiell statistik hämtas från Skolverkets statistikdatabas
https://statistikdatabasen.skolverket.se/PxWeb/pxweb/sv/Skolverkets_statistikdatabas/ samt
www.kolada.se

Nämndmål 2025

Barn- och utbildningsnämndens prioriterade mål för verksamhetsåret är fastställda utifrån den statliga styrningen och kommunens egen styrning.

Nämndmål 1

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett effektivitetsindex över rikssnittet

Beskrivning
Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning. I arbetet med att nå målet utvärderar och utvecklar nämnden och förvaltningen kontinuerligt verksamheterna och genomför löpande förändringar som leder till högre effektivitet.

- Rektor planerar och organiserar sin verksamhet inom budgetram
- Rektor styr och leder sin verksamhet för att stärka kvaliteten

Nämndmål 2 och 3

Vid varje utbildningsenhet uppnås kunskapsmålen över rikssnittet

Varje barn och elev har en studienärvaro som säkerställer förutsättningar för att nå kunskapsmålen

Delmål 1: Varje elev får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet.

I tabellen nedan redovisas siffror från Kolada för åren 2022-2024. Tabell 2025 redovisar siffrorna för alla Håbos elever, även de som inte ingår i vårt huvudmannaskap p g a samverkan med våra grannkommuner (Upplands Bro, Järfälla och Sundbyberg).

Nyckeltal	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kursdeltagare i komvux (exkl. anpassad utbildning) som har avbrutit kurs under året, i huvudmannens skolenheter, antal	459	339	289	
Håbos alla elevers antal avbrutna kurser (grund, teo, yrk, sfi)				669
Kursdeltagare i komvux (exkl. anpassad utbildning) som läser kurs på distans, i huvudmannens skolenheter, andel (%)	62%	65%	78%	55%

Förutsättningar

Anvisningar: Fyll din skolas uppgifter. Ta vid behov stöd av din skolas skoladministratör att få fram siffrorna.

Nyckeltal	2022	2023	2024	2025
Elever i komvux (exkl. anpassad utbildning), i huvudmannens skolenheter, antal	897	953	475	
Totalt antal unika elever				821
Elever i komvux från annan kommun, i huvudmannens skolenheter, andel (%)	42,8%	40%	13,3%	2%
Elever i komvux som anpassad utbildning på grundläggande nivå, i huvudmannens skolenheter, andel (%)	38%	57%	-	56%
Elever i komvux som anpassad utbildning på gymnasial nivå, i huvudmannens skolenheter, andel (%)	75%	50%	-	61%
Elever i komvux som anpassad utbildning, i huvudmannens skolenheter, antal	8	14		18
Kurser i komvux (exkl. anpassad utbildning), i huvudmannens skolenheter, antal	2 406	2 262	1 346	
Antal kurser totalt (grund, teo, yrk, sfi)				2427

Nationella kvalitetssystemet

Nationell målsättning

Vuxenutbildning

Nationell målsättning: I den kommunala vuxenutbildningen får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utveckla kunskaper, kompetenser och värden samt en stärkt ställning i arbets- och samhällslivet och en god grund för fortsatt utbildning. Kommunal vuxenutbildning utgör en bas för kompetensförsörjningen till arbetslivet.

Delmål 1: Varje elev får en god grund för fortsatt utbildning och stärker sin ställning i arbets- och samhällslivet

Delmål 2: Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

Lokal uppföljning: enkät	
Personalens uppfattning om trygghet	78,5%
Elevernas uppfattning om trygghet	92%

Delmål 3: Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Lokal uppföljning: enkät	
Personalens uppfattning om stimulans/tillgänglig lärmiljö	80%
Elevernas uppfattning om stimulans/ tillgänglig lärmiljö	83%

Delmål 4: Varje elev som är i behov stöd får det stöd den behöver

Lokal uppföljning: enkät	
Personalens uppfattning om stöd	73,9,%
Elevernas uppfattning om stöd	86%

Analys av resultat

Anvisningar: Analysera din skolas resultat med stöd av enkätresultaten och egen data om resultat (betyg, omdömen, screeningresultat etc).

Majoriteten av Håbo vuxenutbildnings elever studerar på distans vilket generar få tillfällen till att rapportera avvikelser gällande trygghet och studiero. Verksamhetens upphandlade utbildningsanordnare av distanskurser är Hermods. Hermods återkoppling på frågorna, utifrån sin elevenkät och medarbetarenkät genomförd under 2025. Det är lärarna som undervisar på distanskurserna som svarat på frågorna, redovisat i tabellen ovan.

Trygghet och studiero

- Ingen avvikelse eller klagomål har rapporterats.

Ledning och stimulans

- *Anordnaren arbetar systematiskt för att skapa en tillgänglig lärmiljö*.
  80% svarat ja
- *Anordnaren arbetar systematiskt för en trygg studiemiljö som motverkar diskriminering och kränkningar*.
  78,5% svarat ja
- *Jag anser att mina elever får tillräcklig information om klagomålshantering*.
  69.3% svarat ja
- *Jag kontaktar mina elever vid bristande progression eller risk för avbrott*.
  67,7% svarat ja

Stödinsatser

Extra anpassningar genomförs hos respektive utbildningsanordnare. Elever uppmanas att meddela Håbo Vuxenutbildning behov av stöd vid ansökan till kurs eller utbildning. Informationen vidarebefordras till aktuell utbildningsanordnare.

Hermods

- *Anordnaren arbetar för att tidigt identifiera och ge möjligt stöd till elever i behov av anpassningar.*
  73,9% svarat ja

Håbo Vuxenutbildnings Studie- och yrkesvägledare har stor erfarenhet av att vägleda elever i behov av stöd till adekvat utbildningsform. Elevantalet gör att Håbo Vuxenutbildning har tillräckliga resurser för att möta och hantera elever med behov av stöd och särskilda önskemål gällande utbildningsalternativ.

Elevresultat

Anvisningar: Analysera de elevresultat som har följts under läsåret.
Titta på ämnen, mönster, progression, kön, koppling till undervisningskvalitet etc

Vuxenutbildningen i Håbo har en liten kostnadseffektiv organisation som inkluderar administration, vägledning och beslutanderätt över antagning till Komvux.

Totalt 821 unika elever har under 2025 studerat 2427 kurser och/eller utbildningar.

191 unika elever har studerat sammanlagt 312 kurser på SFI.

153 unika elever har studerat 871 yrkeskurser. Varav flera ingår i ett utbildningspaket.

Majoriteten av Håbo vuxenutbildningens elever studerar gymnasiala kurser på distans.

Sammanfattning

Anvisningar: Skriv en sammanfattning av skolans analys. Välj själv hur omfattande du skriver sammanfattningen.

Under 2025 har Håbo Vuxenutbildning implementerat det nya upphandlade elevdatasystement (EDS) Schoolsoft. Det har visat sig inte vara utvecklat för att möta de lagstadgade kraven för vuxenutbildning. D v s Schoolsoft uppfyller inte de lagstadgade krav som ställs på att kunna hantera skolformen, Komvux. Ett exempel är att utbildningen och kurser inte får delas upp i terminer. Skollagen kräver att skolformen är flexibel med kursstarter och betygssättning. Ett annat exempel är att e-tjänsten som eleverna ansöker via inte har fungerat. Det har satt elever i situationer där de missat anmälningsperioder. Sammanfattningsvis har vuxenutbildningens organisation fått ökat administrativt arbete. Barn- och utbildningsförvaltningen har beslutat att avsluta tjänsten Schoolsoft för vuxenutbildningen, och i stället göra en direktupphandling av ett EDS-systemet Alvis från leverantören Gotit, ett system anpassat för skolformen.

Följande sekundära samverkansavtal med närliggande kommuner är förlängda:

Upplands Bro kommun - samverkat SFI och grundläggande kurser i klassrum.

Järfälla kommun - all klassrumsundervisning (SFI, grundläggande, gymnasiala kurser) samt alla yrkesutbildningar i klassrum. Barn- och fritidsprogrammet har vi samverkat hela utbudet.

Sundbybergs kommun – samverkat hela Vård- och omsorgspaket. I samråd med utbildningens praktiksamordnare har vi säkerställt att alla Håbo-elever erbjuds APL-plats (praktikplats) i Håbos kommunala verksamheter. Detta är ett led i att säkerställa kommunens kompetensförsörjning av undersköterskor inom vård- och omsorgsverksamheterna. För att få till det praktiska kring samordningen har Håbo Vuxenutbildning samarbetat med Vård- och omsorgsförvaltningen.

Lagen om planering- och dimensionering för gymnasiala utbildningar trädde i kraft 1 januari 2025. För att stötta alla kommunens Studie- och yrkesvägledare (SYV) har Komvux och KAA initierat ett nätverk för kommunens alla Studie- och yrkesvägledare i både kommunala och fristående skolor. Målet med nätverket är att SYV:arnas uppdrag ska förtydligas och stärkas gällande kravet på att vägleda till kompetensförsörjning och utifrån arbetsmarknadens behov. Under läsåret 2025/26 deltar SYV-nätverket i en kompetensinsats som hålls av StorSTHLM med fokus på valkompetens och breddad studie- och yrkesvägledning: - vad som påverkar ungas val, hur vägledning kan bli hela skolans ansvar, och hur huvudmän kan organisera för likvärdighet, struktur och framtidstro.

Den nya organisationen där Vuxenutbildningen och KAA blivit ett eget verksamhetsområde sedan 2 år tillbaka har resulterat i ett förtydligande kring uppdraget Kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Under 2025 har vi haft 3 olika aktiviteter för att hålla BUN uppdaterade på KAA-uppdraget.

1. BUN-s sammanträde 2025.05.21 föredrog rektor Karolina Holm data, aktiviteter och förutsättningar för att kunna uppfylla lagkraven gällande KAA.
2. Vi bjöd in nämnden till Skolverkets halvdags - workshop om KAA. Maria Annell tackade ja och deltog.
3. Tillsammans med Arbetsmarknadsenheten har vi bjudit in Ulrika Adolfsson (BUN) och Lisbeth Bohlin (VON) till två informella informationsträffar. Ett sätt att informera och hålla dialogen igång gällande vad som händer i verksamheterna. Detta kommer vi att jobba vidare med.

Studiestöd för alla Håbos elever inom Komvux och deltagare inom KAA

Gemensamt för KAA och Vuxenutbildningen har vi i september 2025 startat upp ett tillfälle i veckan med vad vi kallar Studiestöd. Det innebär att elever kan komma till oss på plats och få läxhjälp, studieplanering och möjlighet att låna dator för distansstudier. Vi har informerat via kommunens hemsida, aktivt kontaktat de elever som vid ansökan meddelar att de behöver stöd, samt när vi i lärplattformen ser att elever inte håller tempot i sina studier erbjuds de att komma till Studiestödet. Tillfället som erbjuds är 3 timmar varje måndag eftermiddag. Eleverna väljer själv hur långtid och hur många tillfällen de behöver studiestödet.

Statistik på närvaro under perioden september – december 2025

2025	Sep	Okt	Nov	Dec
Antal tillfällen à 3 tim	4	4	4	3
Antal deltagare	4	5	5	5
Närvarotimmar totalt/mån	19	23	25	17

Åtgärder och vidareutveckling läsåret 25/26

De åtgärder som framförallt kommer att vara i fokus under H2 2025och H1 2026, det vill säga läsåret 25/26 är:
För vuxenutbildningens del:

- Fortsatt utveckling av samverkansavtal för klassrumsutbildning i kommunal regi
- Utveckling av distribuerat rektorskap ME- skolan
- Fortsatt utveckling av kommunens nätverk för studie- och yrkesvägledning
- Kollegialt lärande inom anpassad skolas alla skolformer
- Vidare utveckling av lärcentrum
- Vidare utveckling av KAA och samverkan med arbetsmarknadsenheten kring UVAS

- Fortsatt utveckling av vårdutbildningar med APL på hemmaplan

SKA-rapport Anpassad gymnasieskola H2 2025

HÅBO KOMMUN

Innehåll

Inledning 44

Nämndmål 2025 45

Nämndmål 1 45

Nämndmål 2 45

Nämndmål 3 46

Förutsättningar 48

Nationella kvalitetssystemet 50

Analys av resultat 53

Inledning

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, öppen förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, kostenhet och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole-/annan pedagogisk verksamhet och tillsyn av dessa, samt också uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Utöver verksamheterna i kommunens egen regi, finns det sex fristående förskolor, tre fristående grundskolor, varav två har fritidshem.

Gymnasiet har primärt samverkansavtal med region Storstockholm där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80 - 90 andra gymnasieskolor, samt ett sekundärt samverkansavtal med Enköpingskommun.

Inom vuxenutbildningen finns samverkansavtal och upphandlade avtal för grundläggande, gymnasial, distans-, SFI- och yrkesutbildningar.

Alla huvudmän för förskolor och skolor ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, dokumentera och utveckla utbildningen.

Ett nationellt kvalitetssystem har tagits fram av Skolverket som ett led i att kunna följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges alla skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och kvalitetsdialoger utifrån framgångsfaktorer. Håbo kommun tillämpar sedan 2023 Skolverkets nationella kvalitetssystem för skolväsendet.

Officiell statistik hämtas från Skolverkets statistikdatabas
https://statistikdatabasen.skolverket.se/PxWeb/pxweb/sv/Skolverkets_statistikdatabas/ samt
www.kolada.se

Nämndmål 2025

Barn- och utbildningsnämndens prioriterade mål för verksamhetsåret är fastställda utifrån den statliga styrningen och kommunens egen styrning.

Nämndmål 1

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett effektivitetsindex över rikssnittet

Beskrivning
Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning. I arbetet med att nå målet utvärderar och utvecklar nämnden och förvaltningen kontinuerligt verksamheterna och genomför löpande förändringar som leder till högre effektivitet och stärkt kvalitet.

- Rektor planerar och organiserar sin verksamhet inom budgetram
- Rektor styr och leder sin verksamhet för att stärka kvaliteten

Nämndmål 2

Vid varje utbildningsenhet uppnås kunskapsmålen över rikssnittet

Varje elev fullföljer den anpassade gymnasieskolan

Lokal uppföljning	
Andel (%) elever på nationella program som fullföljer sin utbildning inom fyra år	**100%**
Andel (%) elever på individuella program som når målen med sin utbildning	**100%**

Varje elev får möjlighet till förberedelse för etablering på arbetsmarknaden och utifrån sina förutsättningar en god grund för fortsatta studier

Andel (%) elever som genomför 22 veckors apl inom det yrkesområde utbildningen förbereder för	80%
Andel (%) elever som tre år efter avslutad utbildning har arbete	10%
Andel (%) elever som tre år efter avslutad utbildning deltar i studier	10%

Andel (%) elever som tre år efter avslutad utbildning deltar i daglig verksamhet	80%

Nämndmål 3

Varje barn och elev har en studienärvaro som säkerställer förutsättningar för att nå kunskapsmålen

Varje skolenhet arbetar med att främja skolnärvaro, förebygga frånvaro, kartlägga, utreda och åtgärda frånvaro enligt Håbo kommuns gemensamma frånvarorutin.

1	2	3	4	5
Närvaroregistrera och uppmärksamma frånvaro Mentor/klasslärare	**Analys av frånvaro vid arbetslagsträffar** Mentor/klasslärare Arbetslagsledare Spec **Konsulterande EHT** Rektor EHT Förebyggarteamets kontaktperson	**Kartlägga och analysera** Kartläggning av frånvaro Mentor/klasslärare Spec Skolsociala teamet	**Tvärprofessionella insatser och analys** Fördjupad frånvaroutredning EHT Rektor Kurator Skolpliktsanmälan Mentor/klasslärare	**Intensifierade insatser** EHT Rektor Kurator Orosanmälan Mentor/klasslärare

Frånvarostatistik HT25

Andel elever med frånvaro 10-20%	
Åk 1	40%
Åk 2	33%
Åk 3	0%
Åk 4	60%
Andel elever med frånvaro 20-30%	

Åk 1	10%
Åk 2	0%
Åk 3	0%
Åk 4	0%
Andel elever med frånvaro 30-50 %	
Åk 1	0%
Åk 2	10%
Åk 3	0%
Åk 4	0%
Andel elever med frånvaro över 50%	
Åk 1	%
Åk 2	10%
Åk 3	0%
Åk 4	0%

Antal genomförda **kartläggningar** av frånvaro (mentor/klasslärare) Steg 3 i den kommungemensamma rutinen	2
Frånvaroutredningar (enligt Skollagen) Steg 4 i den kommungemensamma rutinen	

Analys av frånvaroarbetet

Frånvaroarbetet inom anpassad gymnasieskola skiljer sig på flera sätt från det arbete som bedrivs inom övriga gymnasieskola. Arbetet skiljer sig främst på grund av den specifika målgruppens behov och förutsättningar. Eleverna har ofta en högre benägenhet för frånvaro, vilket i stor utsträckning kan förklaras av medicinska skäl. Det handlar exempelvis om nedsatt immunförsvar, kroniska sjukdomstillstånd, behov av regelbunden medicinering eller återkommande vårdkontakter med habilitering och andra instanser. Dessa faktorer bidrar till en frånvaronivå som är högre än

genomsnittet, men som samtidigt är väl dokumenterad och förstådd inom verksamheten. Det låga elevantalet gör också att enstaka individer får en stor påverkan på det procentuella utslaget i all statistik.

Det är viktigt att understryka att all frånvaro är känd och utredd. Det förekommer ingen frånvaro som är okänd eller ogiltig enligt skolans bedömning. Detta är ett resultat av ett välfungerande systematiskt arbete där varje elevs situation följs upp noggrant. Elevgruppen är som ovan konstaterat relativt liten, vilket möjliggör en nära och kontinuerlig kontakt mellan mentorer och elever. Mentorerna har en god helhetsbild av varje elevs hela livssituation, vilket är en avgörande framgångsfaktor i frånvaroarbetet och även förståelsen för eventuell skolfrånvaro.

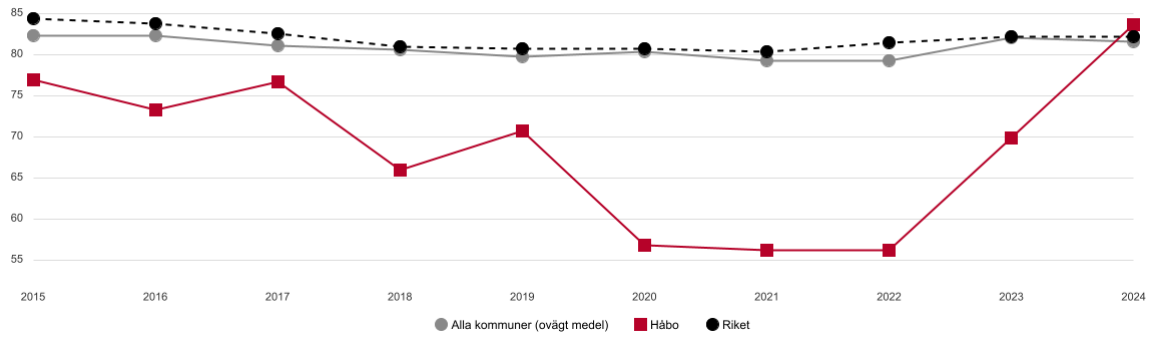
Skolan deltar aktivt i nätverksmöten tillsammans med vårdnadshavare, habilitering, sjukvård och andra relevanta aktörer. I dessa forum diskuteras elevens hela situation, inklusive eventuell frånvaro, med målet att skapa bästa möjliga förutsättningar för närvaro och lärande. Denna samverkan är central för att kunna möta elevernas behov på bästa sätt.

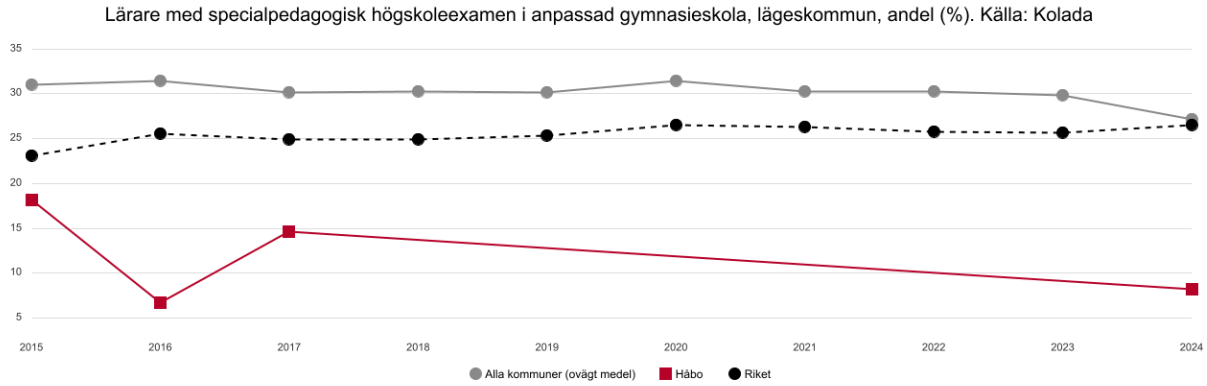
Trots det framgångsrika arbetet finns det utmaningar. En av de största är att skapa enhetliga rutiner för frånvarohantering, vilket är svårt med tanke på de individuella skillnaderna mellan eleverna. Varje elev har unika behov och förutsättningar, vilket kräver flexibilitet i arbetssättet. En annan utmaning är att säkerställa att kartläggningar och utredningar sker i rätt system, i detta fall DF-respons. För att detta ska fungera optimalt krävs en riktad utbildningsinsats för personalen samt en anpassning av underlaget så att det bättre motsvarar verksamhetens behov.

Utbildningen på anpassad gymnasieskola är inte heller studiebidragsberättigad via CSN som därmed inte har närvarokrav på eleverna. Däremot kan eleverna få förlängt barnbidrag och aktivitetsersättning, vilket inte är lika knutet till närvaro av ovanstående skäl.

Förutsättningar

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, andel (%). Källa Kolada

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	83.6
Lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, andel (%)	8,2
Lärare i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, antal	6.1
Elever/lärare (heltidstjänst) i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, antal	3.9
Elever i anpassad gymnasieskola, lägeskommun, antal	24
Elever i anpassad gymnasieskola, hemkommun, antal	9
Elever i anpassad gymnasieskola på Individuella program, andel (%)	29
Elever i anpassad gymnasieskola på Nationella program, andel (%)	71
Personal: Andel (%) förstelärare och lektorer (antal tjänstgörande)	12,5
Personal: Antal elever per lärare (heltidstjänster)	3,9
Personal: Antal elever per SYV (heltidstjänster)	240

Nationella kvalitetssystemet

Nationell målsättning

Anpassad gymnasieskola

Nationell målsättning: I den anpassade gymnasieskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta, utveckla, fördjupa och tillämpa kunskaper och värden samt ger en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Utbudet av utbildningar är anpassat till ungdomars efterfrågan och bidrar till etablering i arbetslivet.

Delmål 1: Varje elev fullföljer den anpassade gymnasieskolan Delmål 2: Varje elev får möjlighet till förberedelse för etablering på arbetsmarknaden och utifrån sina förutsättningar en god grund för fortsatta studier

Delmål 3: Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

Lokal uppföljning: enkät

Personalens uppfattning om trygghet

Namn	Antal	%
Stämmer mycket bra	15	78,9
Stämmer ganska bra	4	21,1
Stämmer mindre bra	0	0
Stämmr inte alls	0	0
Total	**19**	**100**

Elevernas uppfattning om trygghet

Namn	Antal	%
Ja	10	83,3
Ibland	1	8,3
Nej	1	8,3

	Vet inte	0	0
	Total	**12**	**100**

Personalens uppfattning om studiero	Namn	Antal	%
	Stämmer mycket bra	4	21,1
	Stämmer ganska bra	15	78,9
	Stämmer mindre bra	0	0
	Stämmer inte alls	0	0
	Total	**19**	**100**

Elevernas uppfattning om studiero	Namn	Antal	%
	Ja	9	75
	Ibland	3	25
	Nej	0	0
	Vet inte	0	0
	Total	**12**	**100**

Delmål 4: Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Lokal uppföljning: enkät			
Personalens uppfattning om stimulans	Namn	Antal	%
	Stämmer mycket bra	5	26,3

	Stämmer ganska bra	13	68,4
	Stämmer mindre bra	1	5,3
	Stämmer inte alls	0	0
	Total	**19**	**100**

Elevernas uppfattning om stimulans	Namn	Antal	%
	Ja	9	75
	Ibland	3	25
	Nej	0	0
	Vet inte	0	0
	Total	**12**	**100**

Delmål 5: Varje elev som är i behov stöd får det stöd den behöver

Lokal uppföljning: enkät			
Personalens uppfattning om stöd	Namn	Antal	%
	Stämmer mycket bra	9	47,4
	Stämmer ganska bra	9	47,4
	Stämmer mindre bra	1	5,3
	Stämmer inte alls	0	0
	Total	**19**	**100**
Elevernas uppfattning om stöd	Namn	Antal	%

	Ja	12	100
	Ibland	0	0
	Nej	0	0
	Vet inte	0	0
	Total	**12**	**100**

Analys av resultat

Trygghet och studiero

Sett till enkätresultaten beträffande trygghet och studiero kan dessa anses som tillfredsställande. Med ett ökande elevantal uppstår även utmaningar beträffande studiero. Gruppstorlekar och flera elever och fler personal ska rymmas i samma lokaler som tidigare ett färre antal människor påverkar i viss mån studieron. Möjlighet till avskildhet minskar. Enkätresultaten utgör grund för fortsatt arbete med trygghet och studiero tillsammans med elevgruppen där dessa är föremål för gemensamma diskussioner med syftet att förbättra den upplevda situationen.

En bidragande faktor till den högt upplevda tryggheten är den höga personalnärvaron, även vid raster och lunch. Personal följer även med eleverna ut till fotbollsplanen exempelvis, för att garantera elevernas trygghet.

I övrigt är det svårt att i det lilla elevunderlaget se några mönster eller liknande.

Ledning och stimulans

Beträffande enkätresultaten i ledning och stimulans är en påverkande faktor den höga ambitionsnivån bland personal. Vid en fördjupad analys framgår att personal i viss mån inte är nöjda med det arbete som utförs, utan det kunde alltid göras lite mer. Tittar man närmare på hur verksamheten fungerar beträffande ledning och stimulans, så avspeglar inte enkätresultaten verkligheten och en analys är som nyss nämnt, att man inte är helt nöjd med sin egen insats. Elevernas uppfattning om upplevd stimulans är däremot högre, vilket i viss mån kan anses styrka ovan analys.

Stödinsatser

Inom anpassad gymnasieskola är stödinsatser inbyggda i grundstrukturen och det avspeglar sig i uppfattningen kring hur elever får det stöd de behöver. Elevernas uppfattning är till

100% att de får det stöd de behöver, medan personalen anser att det kunde ha varit bättre. Där visar det sig återigen vid en fördjupad analys att den höga ambitionsnivån gör att man anser att ytterligare insatser kunde ha genomförts. Dock inget som vare sig skollag eller annan förordning kräver.

Elevresultat

Eleverna får som regel betyg efter avslutad kurs och majoriteten av kurserna löper under hela studietiden. Men vid analys av exempelvis omdömen kan konstateras att varje elev har en progression utifrån sina individuella förutsättningar och att ingen oro finns för att någon elev inte skulle nå målen med sin utbildning.

Sammanfattning

I det fortsatta systematiska kvalitetsarbetet behöver relevant underlag samlas in och analyseras fortlöpande.

Ett arbete som skulle vara verksamheten till gagn är att synliggöra det goda arbete som görs och samtala kring vad som förväntas av verksamheten.

Under läsåret 2025-2026 genomförs en utbildningsinsats med deltagare från anpassad vuxenutbildning och anpassad gymnasieskola för att säkerställa likvärdig bedömning med utgångpunkt i specialpedagogiska skolmyndighetens studiepaket ”Bedömning” i form av kollegiala lärträffar med utgångspunkt i elevresultat.

För att ytterligare stärka personalens kompetens i att bemöta elevgruppen, särskilt elever med utåtagerande beteenden som kan påverka den upplevda tryggheten och studieron, kommer en riktad utbildningsinsats att genomföras under vårterminen 2026.

Åtgärder och vidareutveckling läsåret 25/26

De åtgärder som framförallt kommer att vara i fokus under H2 2025och H1 2026, det vill säga läsåret 25/26 är:

<u>För anpassad gymnasieskolas del:</u>

- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten
- Kollegialt lärande med anpassad skolas alla verksamheter om bedömning
- Utveckling av rapportering av frånvaroutredningar
- Fortsatt elevsamverkan kring den upplevda tryggheten och studieron
- Utveckling av arbetet med bemötande av utåtagerande elever inom anpassad skola

SKA-rapport Anpassad grundskola H2 2025

HÅBO KOMMUN

Innehåll

Inledning 57

Nämndmål 2025 58

Nämndmål 1 58

Nämndmål 2 58

Nämndmål 3 58

Förutsättningar 61

Nationella kvalitetssystemet 62

Analys av resultat 66

Inledning

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, öppen förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, kostenhet och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole-/annan pedagogisk verksamhet och tillsyn av dessa, samt också uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Utöver verksamheterna i kommunens egen regi, finns det sex fristående förskolor, tre fristående grundskolor, varav två har fritidshem.

Gymnasiet har primärt samverkansavtal med region Storstockholm där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80 - 90 andra gymnasieskolor, samt ett sekundärt samverkansavtal med Enköpingskommun.

Inom vuxenutbildningen finns samverkansavtal och upphandlade avtal för grundläggande, gymnasial, distans-, SFI- och yrkesutbildningar.

Alla huvudmän för förskolor och skolor ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, dokumentera och utveckla utbildningen.

Ett nationellt kvalitetssystem har tagits fram av Skolverket som ett led i att kunna följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges alla skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och kvalitetsdialoger utifrån framgångsfaktorer. Håbo kommun tillämpar sedan 2023 Skolverkets nationella kvalitetssystem för skolväsendet.

Officiell statistik hämtas från Skolverkets statistikdatabas
https://statistikdatabasen.skolverket.se/PxWeb/pxweb/sv/Skolverkets_statistikdatabas/ samt
www.kolada.se

Nämndmål 2025

Barn- och utbildningsnämndens prioriterade mål för verksamhetsåret är fastställda utifrån den statliga styrningen och kommunens egen styrning.

Nämndmål 1

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett effektivitetsindex över rikssnittet

Beskrivning
Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning. I arbetet med att nå målet utvärderar och utvecklar nämnden och förvaltningen kontinuerligt verksamheterna och genomför löpande förändringar som leder till högre effektivitet och stärkt kvalitet.

- Rektor planerar och organiserar sin verksamhet inom budgetram
- Rektor styr och leder sin verksamhet för att stärka kvaliteten

Nämndmål 2

Vid varje utbildningsenhet uppnås kunskapsmålen över rikssnittet

Genomströmning	**Årskurs 1-3**	**Årskurs 4-6**	**Årskurs 7-9**
Avslutad utbildning i %	100%	100%	**100%**

Nämndmål 3

Varje barn och elev har en studienärvaro som säkerställer förutsättningar för att nå kunskapsmålen

Varje skolenhet arbetar med att främja skolnärvaro, förebygga frånvaro, kartlägga, utreda och åtgärda frånvaro enligt Håbo kommuns gemensamma frånvarorutin.

1	2	3	4	5
Närvaroregistrera och uppmärksamma frånvaro Mentor/klasslärare	**Analys av frånvaro vid arbetslagsträffar** Mentor/klasslärare Arbetslagsledare Spec **Konsulterande EHT** Rektor EHT	**Kartlägga och analysera** Kartläggning av frånvaro Mentor/klasslärare Spec	**Tvärprofessionella insatser och analys** Fördjupad frånvaroutredning EHT Rektor Kurator Skolpliktsanmälan Mentor/klasslärare	**Intensifierade insatser** EHT Rektor Kurator Orosanmälan Mentor/klasslärare

	Förebyggarteamets kontaktperson	Skolsociala teamet		

Frånvarostatistik HT25

Andel elever med frånvaro 10-20%	
Åk 1-3	
Åk 4-6	
Åk 7-9	
Andel elever med frånvaro 20-30%	
Åk 1-3	
Åk 4-6	
Åk 7-9	
Andel elever med frånvaro 30-50 %	
Åk 1-3	
Åk 4-6	
Åk 7-9	
Andel elever med frånvaro över 50%	
Åk 1-3	
Åk 4-6	
Åk 7-9	

Antal genomförda **kartläggningar** av frånvaro (mentor/klasslärare) Steg 3 i den kommungemensamma rutinen	

Frånvaroutredningar (enligt Skollagen) Steg 4 i den kommungemensamma rutinen	

Analys av frånvaroarbetet

Frånvaroarbetet på anpassad grundskola skiljer sig något från hur frånvaroarbetet kan se ut på övrig grundskola. Målgruppen för anpassad grundskola har i viss mån en högre benägenhet för frånvaro till exempel av medicinska skäl, högre infektionskänslighet på grund av nedsatt immunförsvar eller rent av andra medicinska tillstånd som kräver ingrepp eller medicinering. Det innebär givetvis även vårdkontakter med habilitering och andra instanser vilket resulterar i en högre frånvaro från skolan. Dock är dessa insatser och skälen till frånvaron av skolan väl kända och dokumenterade. Det vill säga att ingen frånvaro är för oss av okänd anledning och inte heller på grund av ogiltiga skäl. Därav kan anses att varje frånvaro är av oss utredd.

Elevgruppen är till sin storlek relativt liten och några egentliga mönster kopplade till något annat än ovan nämnt är svåra att identifiera.

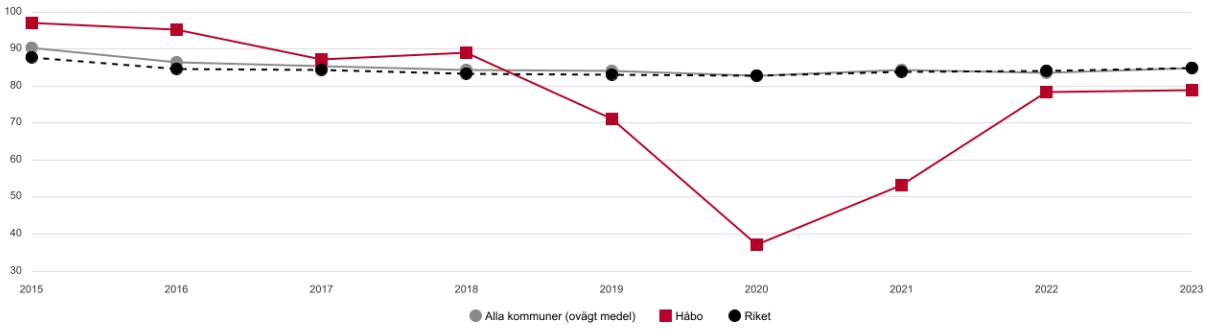
Det vi ser som framgångsrikt i skolans frånvaroarbete är just litenheten och att mentorerna har en väldigt tydlig bild av elevernas hela levnadssituation. Vi deltar i nätverksmöten kring eleverna där vi tillsammans med olika aktörer ser över helheten. I de forumen behandlas naturligtvis eventuell frånvaro och skälen till det, med en självklar strävan efter att frånvaron skulle bli så liten som möjligt.

En utmaning i frånvaroarbetet är att få det enhetligt, vilket är svårt på grund av de individuella förutsättningar respektive elev har. En annan utmaning är att göra kartläggningar och utredningar i rätt system, DF-respons. Däri skulle en utbildningsinsats krävas samt anpassning av underlaget så att det uppfyller våra behov.

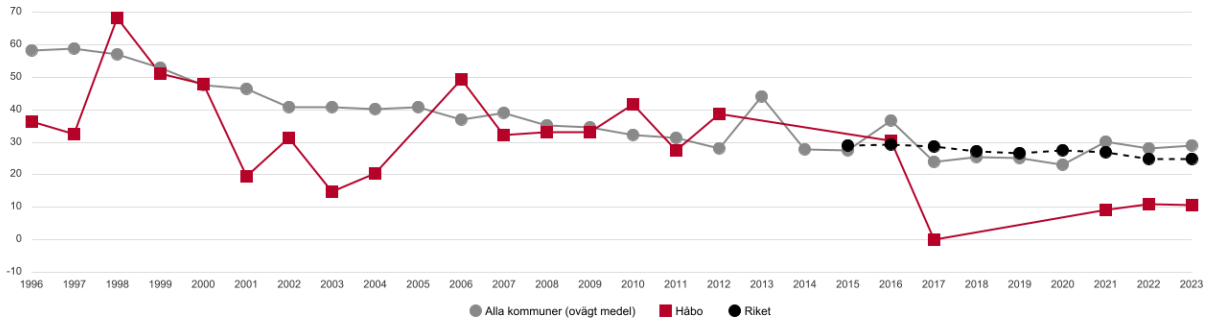
Höstens frånvaro på anpassad grundskola är dokumenterad men på grund av tekniska utmaningar har det varit svårt att ta fram statistik för höstterminen. Med anledning av det har verksamheten gått igenom höstens frånvaro för att säkerställa att ingen elev hade någon avviskande eller okänd frånvaro, trots avsaknad av statistik.

Förutsättningar

Lärare med pedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, lägeskommun, andel (%) (-2023). Källa: Kolada

Lärare med specialpedagogisk högskoleexamen i anpassad grundskola, lägeskommun, andel (%) (-2023). Källa: Kolada

	VT25
Elever: Antal elever	29
Elever: Andel (%) flickor	24,1
Elever: Andel (%) med utländsk bakgrund	31,0
Elever: Andel (%) med föräldrar med eftergymnasial utbildning	44,8
Personal: Totalt (heltidstjänster)	20,6
Personal: Rektorer (heltidstjänster)	0,5

Personal: Lärare (heltidstjänster)	9,4
Personal: Studie- och yrkesvägledare (heltidstjänster)	0,1
Personal: Lärare, andel (%) kvinnor (heltidstjänster)	100 %
Personal: Lärare i ämne/n, andel (%) med legitimation och behörighet (heltidstjänster)	7,5
Personal: Lärare, andel (%) speciallärare med behörighet för särskilt stöd (heltidstjänster)	1,0

Nationella kvalitetssystemet

Nationell målsättning

Anpassad grundskola

Nationell målsättning: I den anpassade grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning. Delmål 1: Varje elev har de kunskaper den behöver för att vara väl förberedd för fortsatt utbildning. Lokal uppföljning, exempelvis: Delmål 1: Uppföljning av elevers kunskaper i ämnen (utifrån kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper respektive kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper.

Lokal uppföljning
Delmål 1: Uppföljning av elevers kunskaper i ämnen (utifrån kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper respektive kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper

Utifrån den lokala uppföljning som har gjorts i form av en slags självskattning av lärarnas arbete med undervisning och respektive elev finns skäl att anta att alla elever uppnår godtagbara kunskaper i de ämnen och ämnesområden som eleverna läser. Individuella förutsättningar för respektive elev gör analysarbetet svårt i och med att underlaget är så litet och heterogent, vilket leder till att några direkta jämförelser låter sig inte göras, mer än att de undervisande gör en bedömning enligt läroplan, kursplan och de betygskriterier som finns och är individuellt tillämpbara.

Delmål 2: Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.

Lokal uppföljning: enkät

Personalens uppfattning om trygghet

Namn	Antal	%
Stämmer mycket bra	7	28
Stämmer ganska bra	18	72
Stämmer mindre bra	0	0
Stämmer inte alls	0	0
Total	**25**	**100**

Elevernas uppfattning om trygghet

Namn	Antal	%
Ja	1	33,3
Ibland	2	66,7
Nej	0	0
Vet inte	0	0
Total	**3**	**100**

Personalens uppfattning om studiero

Namn	Antal	%
Stämmer mycket bra	0	0
Stämmer ganska bra	10	40
Stämmer mindre bra	15	60
Stämmer inte alls	0	0

	Total	**25**	**100**
Elevernas uppfattning om studiero	Namn	Antal	%
	Ja	1	33,3
	Ibland	1	33,3
	Nej	1	33,3
	Vet inte	0	0
	Total	**3**	**100**

Delmål 3: Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Lokal uppföljning: enkät			
Personalens uppfattning om stimulans	Namn	Antal	%
	Stämmer mycket bra	1	4
	Stämmer ganska bra	12	48
	Stämmer mindre bra	9	36
	Stämmer inte alls	3	12
	Total	**25**	**100**
Elevernas uppfattning om stimulans	Namn	Antal	%
	Ja	1	33,3
	Ibland	2	66,7

	Nej	0	0
	Vet inte	0	0
	Total	**3**	**100**

Delmål 4: Varje elev som är i behov stöd får det stöd den behöver

Lokal uppföljning: enkät			
Personalens uppfattning om stöd	Namn	Antal	%
	Stämmer mycket bra	1	4
	Stämmer ganska bra	16	64
	Stämmer mindre bra	7	28
	Stämmer inte alls	1	4
	Total	**25**	**100**
Elevernas uppfattning om stöd	Namn	Antal	%
	Ja	3	100
	Ibland	0	0
	Nej	0	0
	Vet inte	0	0
	Total	**3**	**100**

Delmål 5: Varje elev kan läsa och använda det svenska språket på ett nyanserat sätt.

Lokal uppföljning, exempelvis:
Delmål 5: Uppföljning av elevers kunskaper i ämnena svenska eller svenska som andraspråk och inom ämnesområdet kommunikation (utifrån kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper respektive kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper)

Ja, utifrån de individuella förutsättningar som råder för varje elev inom den anpassade grundskolan.

Delmål 6: Varje elev kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet.

Lokal uppföljning, exempelvis:
Delmål 6: Uppföljning av elevers kunskaper i ämnet matematik och inom ämnesområdet verklighetsuppfattning (utifrån kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper respektive kriterier för bedömning av fördjupade kunskaper)

Ja, utifrån de individuella förutsättningar som råder för varje elev inom den anpassade grundskolan.

Analys av resultat

Trygghet och studiero

Uppföljningen baseras på en elevenkät med ett begränsat antal svar, vilket innebär att resultaten bör tolkas med viss försiktighet. Trots detta ger det insamlade underlaget viktiga insikter. Det framgår att både elever och personal upplever tryggheten som något högre än studieron.

Vid en djupare analys framkommer att studieron främst påverkas av elevernas individuella behov och beteenden. Elevgruppen inom anpassad grundskola är mycket heterogen, med olika typer av funktionsnedsättningar som kan yttra sig i exempelvis svårigheter att sitta still, verbala tics, utåtagerande beteenden eller självskadebeteende. Dessa uttryck påverkar naturligtvis den gemensamma lärmiljön, trots att personalen arbetar aktivt och målinriktat för att skapa en så lugn och strukturerad miljö som möjligt.

En ytterligare faktor som påverkar studieron är tillgången till ändamålsenliga lokaler. I dagsläget finns begränsade möjligheter att erbjuda avskildhet, vilket gör att elever lätt störs av varandra. Detta är ett område som kräver fortsatt utveckling och planering.

Ledning och stimulans

När det gäller ledning och stimulans visar uppföljningen att personalen upplever att dessa aspekter kunde ha varit mer framträdande under läsåret. En betydande sjukfrånvaro och hög andel vikarier har lett till att verksamheten i perioder fokuserat på att upprätthålla grundläggande funktioner. I detta sammanhang har möjligheten till pedagogisk stimulans och tydlig ledning delvis fått stå tillbaka.

Detta pekar på vikten av att säkerställa kontinuitet i personalgruppen och att skapa förutsättningar för ett mer långsiktigt och hållbart arbetssätt, där ledning och stimulans kan ges det utrymme som krävs för att främja elevernas utveckling.

Stödinsatser

Uppföljningen visar att eleverna i hög grad får det stöd de behöver, även om personalen uttrycker att det finns utrymme för förbättring. Återigen är sjukfrånvaron en bidragande faktor till att vissa stödinsatser inte kunnat genomföras fullt ut.

Trots detta är grundförutsättningarna goda. Den höga personaltätheten och små klasstorlekar utgör viktiga framgångsfaktorer för att kunna erbjuda ett individanpassat stöd. Det är avgörande att dessa strukturella styrkor bibehålls och utvecklas vidare.

Svenska / Språklig medvetenhet

Eleverna bedöms utifrån sina individuella förutsättningar enligt kursplanens kriterier, snarare än genom traditionell betygssättning. Uppföljningen visar att eleverna uppnår minst E-nivå i ämnet eller godtagbara/fördjupade kunskaper inom ämnesområdet.

På grund av den lilla och heterogena elevgruppen är det svårt att identifiera generella mönster. Progressionen är starkt kopplad till varje elevs individuella planering, vilket understryker vikten av en flexibel och behovsanpassad undervisning.

Matematik / Matematiskt tänkande

Samma bedömningsprinciper gäller för matematik som för svenska. Eleverna visar progression utifrån sina individuella förutsättningar, och undervisningen utgår från personliga planeringar. Även här är det svårt att dra generella slutsatser, men uppföljningen visar att eleverna når godtagbara kunskapsnivåer.

Sammanfattning

Det finns ett fortsatt tydligt behov av att stärka det systematiska insamlandet av underlag för framtida analyser. Ett mer strukturerat arbetssätt kring uppföljning skulle inte bara förbättra analysarbetet, utan även främja det kollegiala lärandet och utvecklingen av verksamheten. Samtalen som uppstår i samband med insamling av underlag är i sig värdefulla och bidrar till ett mer levande och kvalitativt utvecklingsarbete.

För att bemöta behovet av ökad trygghet och studiero kommer en riktad utbildningsinsats att genomföras under vårterminen 2026 för att ytterligare stärka personalens kompetens i att bemöta elevgruppen, särskilt elever med utåtagerande beteenden som kan påverka den upplevda tryggheten och studieron

Åtgärder och vidareutveckling läsåret 25/26

De åtgärder som framförallt kommer att vara i fokus under H2 2025 och H1 2026, det vill säga läsåret 25/26 är:

För anpassad grundskolas del:

- Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i verksamheten
- Utveckling av varierad undervisning för högre inlärningsstimulans och högre elevresultat
- Vidare analys av elevresultat i förhållande till resursfördelning till de samma
- Kollegialt lärande om bedömning med anpassad skolas alla verksamheter
- Genomlysning av tjänstefördelning utifrån läroplan och timplaner

SKA-rapport Grundskola

H2 2025

HÅBO KOMMUN

Barn- och utbildningsförvaltningen

Lena Norrman
Verksamhetschef/skolchef grundskola

2026-03-17

Innehåll

Inledning 2
Nämndmål 2025 3
Nämndmål 1 3
Sammanfattning och analys 4
Nämndmål 2 6
Sammanfattning 10
Analys och åtgärder 11
Nämndmål 3 13
Sammanfattning 14
Analys och åtgärder 15
Förutsättningar 16
Nationella kvalitetssystemet 17
Huvudmannens SKA-enkät 18
Sammanfattning och analys av resultat 18
Trygghet och studiero 18
Ledning och stimulans 19
Stödinsatser 19
Svenska/språklig medvetenhet 20
Matematik/matematiskt tänkande 21
Sammanfattning 22
Framåtsyftande insatser och åtgärder 23

Inledning

I Håbo kommun är kommunfullmäktige huvudman för skolväsendet. Genom reglemente fullgör barn- och utbildningsnämnden huvudmannens uppdrag.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg på obekväm tid, öppen förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, vuxenutbildning, samt barn- och elevhälsa. Inom nämndens ansvarsområde finns även folkbibliotek, måltidsservice och den kommunala kulturskolan.

Nämnden ansvarar vidare för skolpliktsbevakning, tillståndsgivning för fristående förskole-/annan pedagogisk verksamhet och tillsyn av dessa, samt också uppföljning och samordning av insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).
Utöver verksamheterna i kommunens egen regi, finns det i Håbo kommun sex fristående förskolor, två fristående grundskolor, varav en har fritidshem.

Inom gymnasiet finns samverkansavtal, där elever folkbokförda i Håbo kommun går i 80 - 90 andra gymnasieskolor.

Alla huvudmän för förskolor och skolor ska enligt skollagen systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, dokumentera och utveckla utbildningen.

Ett nationellt kvalitetssystem har tagits fram av Skolverket som ett led i att kunna följa upp och utveckla kvalitet och likvärdighet i Sveriges alla skolformer. Kvalitetssystemet består av nationella målsättningar, delmål, indikatorer och kvalitetsdialoger utifrån framgångsfaktorer. Håbo kommun tillämpar sedan 2023 Skolverkets nationella kvalitetssystem för skolväsendet.

Officiell statistik hämtas från Skolverkets statistikdatabas
https://statistikdatabasen.skolverket.se/PxWeb/pxweb/sv/Skolverkets_statistikdatabas/
samt www.kolada.se

Nämndmål 2025

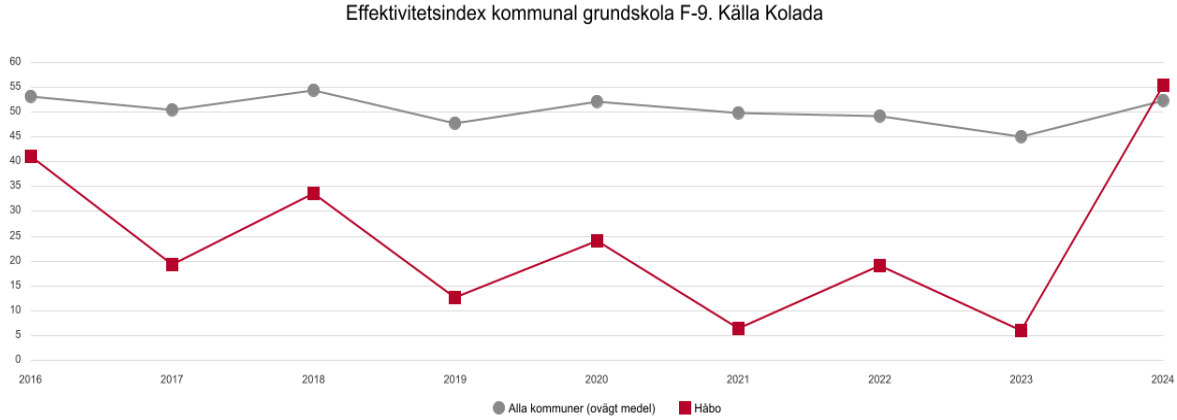
Barn- och utbildningsnämndens prioriterade mål för verksamhetsåret är fastställda utifrån den statliga styrningen och kommunens egen styrning.

Nämndmål 1

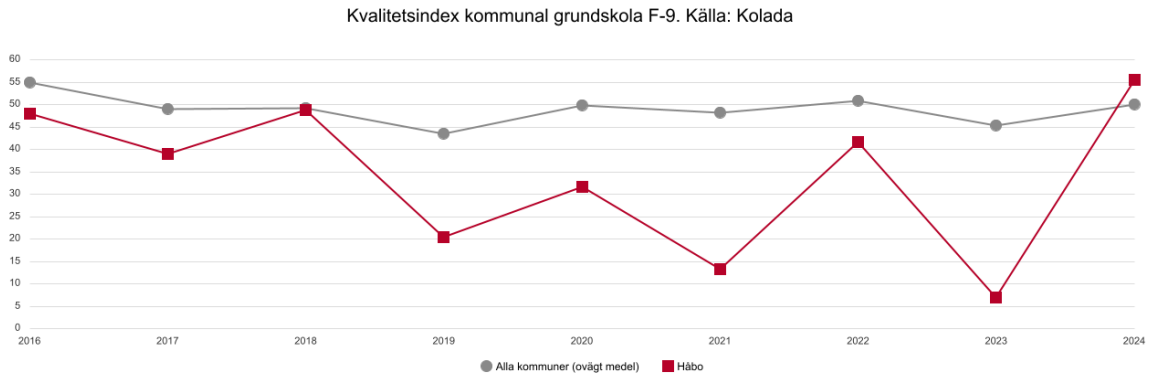
Barn- och utbildningsnämndens verksamheter har ett effektivitetsindex över rikssnittet

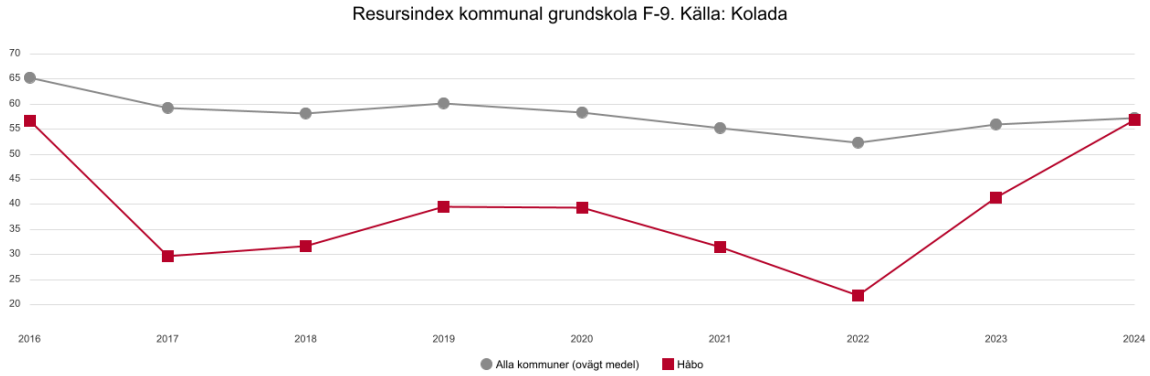
Beskrivning
Håbo kommuns verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning. I arbetet med att nå målet utvärderar och utvecklar nämnden och förvaltningen kontinuerligt verksamheterna och genomför löpande förändringar som leder till högre effektivitet och stärkt kvalitet.

- Rektor planerar och organiserar sin verksamhet inom budgetram
- Rektor styr och leder sin verksamhet för att stärka kvaliteten

Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex. Index för 2025 publiceras vecka 40, 2026. Preliminära uppgifter publiceras på Kolada vecka 24, 2026.

Sammanfattningen och analysen utgår främst från index 2024 då 2025 års index inte finns publicerade ännu.

Sammanfattning och analys

På samtliga skolenheter följer budgetansvarig rektor upp skolans ekonomi löpande med stöd av förvaltningsekonom och controller.

Resursindex har förbättrats, vilket påvisar en ökad ekonomisk effektivitet 2024. Organisatoriska förändringar har genomförts i syfte att nå en budget i balans. Omstrukturering av skoladministratörer är en del i organisationsförändringen som påverkar resursindex, dock visar utvärderingen av den förändringen att det finns skäl att se över organisationen då svårigheter och brister har identifierats vid utvärderingen. En pågående översyn gällande förändring av barn- och utbildningsförvaltningens IT-organisation har gjort att inga nya IT-tekniker har anställts på skolorna då någon har slutat.

Visstidsanställda resurser har inte förlängts på skolorna. Vid ordinarie personals frånvaro övervägs alltid att lösa situationen genom att omfördela personal tillfälligt. Kompetensutveckling sker företrädesvis genom att dela kunskap internt, ta del av kostnadsfria webbinarier och låta personal studera med stöd av statsbidrag för fortbildning av förskollärare och lärare.

Inga vikarier tas in vid frånvarande elevhälsopersonal på centrala barn- och elevhälsoenheten, vilket också påverkar grundskolans personalkostnader på helheten. Vid längre tids frånvaro eller vakans omfördelas elevhälsopersonal. Det säkerställs alltid att alla elever kan få vaccin enligt det allmänna barnvaccinationsprogrammet och även få sina hälsobesök hos skolsköterskan, likaså prioriteras de hälso- och sjukvårdsuppgifter som skolpsykologerna ansvarar för, till exempel utredning av intellektuell funktionsnedsättning eller bedömningar inför remiss till vården.

Nödvändiga inköp av läromedel sker, liksom inköp av litteratur till biblioteken. För att få del av statsbidrag för inköp av läromedel krävs en egen genomsnittlig finansiering de tre senaste åren som minst motsvarar statsbidraget. Statsbidraget för inköp av litteratur är villkorat med minst 20% egen finansiering motsvarande bidragsbeloppet. Under många år har läromedelsinköp begränsats till förmån för lärares egna framställda undervisningsmaterial och digitala läromedel. Det är av stor vikt att läromedels- och litteraturinköp sker genom egen finansiering och med stöd av statsbidrag.

På Futurum har en rektorstjänst avvecklats inför höstterminen 2025 som en del i beslutet att föra samman Futurum F-6 och Futurum 7-9 till en skolenhet Futurum F-9. På Gröna Dalenskolan avvecklades tvålärarskapet inför läsåret 2025/2026. Dessa åtgärder avser 2025 och påverkar inte resursindex 2024.

Den tydliga ökningen av kvalitetsindex beror till stor del på elevresultaten avseende behörighet till yrkesprogram och det genomsnittliga meritvärdet baserat på avvikelsen från det modellberäknade värdet[1]. Det modellberäknade värdet ligger tydligt under värdet 2023, vilket innebär att avvikelsen blir positiv utifrån förutsättningarna, trots ett lägre meritvärde 2024 än 2023.

[1] Salsa en statistisk modell - Skolverket

Nämndmål 2

Vid varje utbildningsenhet uppnås kunskapsmålen över rikssnittet

Elever i åk 9, meritvärde i genomsnitt (17 ämnen)[2]	2023	2024	2025
Rikssnitt	223,6	222,6	223,5
Håbo kommun	217,9	218,1	218,1
Slottsskolan åk F-6	-	-	-
Gransäterskolan	214,9	210,7	194,1 (inkl Aspen) 199,7 (exkl Aspen)
Västerängsskolan	197,3	200,6	215,0
Gröna Dalenskolan	184,8	202,5	204,7
Futurum	242,7	241,4	240,0

Slutbetyg i svenska, engelska och matematik åk 9 läsåret 24/25

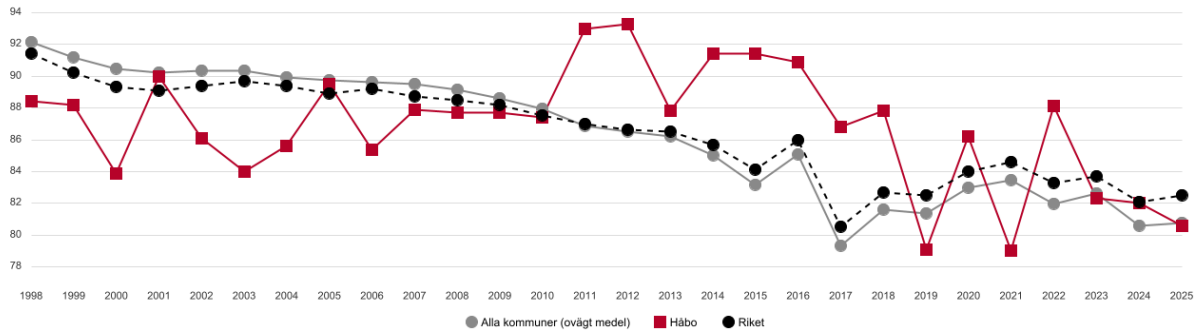
Skola	Totalt antal elever	Sv		En		Ma	
Futurumskolan	95	90	94,7%	94	98,9%	91	95,8%
Gransäterskolan	50	39	78,0%	41	82,0%	39	78,0%
Gröna Dalenskolan	57	44	77,2%	46	80,7%	39	68,4%
Västerängsskolan	59	51	86,4%	52	88,1%	49	83,1%
Genomsnitt	**261**		**84,1%**		**87,4%**		**81,3%**

[2] www.kolada.se

Behörighet till nationellt program

Skola	Totalt antal elever	Natur/teknik		Ekonomi Humanist Samhäll		Estet		Yrkes-program	
		Antal behöriga	Andel behöriga	Antal behöriga	Andel behöriga	Antal behöriga	Andel behöriga	Antal behöriga	Andel behöriga
Futurumskolan	95	82	86,5%	82	86%	85	89,6%	90	94,8%
Gransäterskolan	50	32	64,7%	31	62%	32	64,7%	33	66,7%
Gröna Dalenskolan	57	39	68,4%	37	65%	39	68,4%	39	68,4%
Västerängsskolan	59	44	75,6%	46	78%	48	81,4%	48	81,4%
Genomsnitt	**261**		**73,6%**		**73,0%**		**76,0%**		**77,8%**

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%). Källa: Kolada

Behörighetsregler

Yrkesprogram	Godkända betyg i Sv/Sva, En och Ma samt minst 5 andra ämnen
Ekonomi/Humanist/Samhäll	Godkända betyg i Sv/Sva, En, Ma, Hi, Ge, Sh, Re samt minst 5 andra ämnen
Natur/Teknik	Godkända betyg i Sv/Sva, En, Ma, Bi, Fy, Ke samt minst 6 andra ämnen
Estet	Godkända betyg i Sv/Sva, En, Ma samt minst 9 andra ämnen

Nationella prov 2025	Totalt antal elever i aktuell årskurs	Antal som klarat alla delprov	Andel av totalt antal elever som klarat alla delprov
Åk 3			
Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	293	175	59,7%
Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	293	138	47,1%
NP åk 6			
Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	262	238	90,8%
Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	262	216	82,4%
Andel (%) elever som klarat alla delprov i engelska	262	238	90,8%
NP åk 9			
Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	265	213	80,4%
Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	263	192	73,0%
Andel (%) elever som klarat alla delprov i engelska	264	232	87,9%

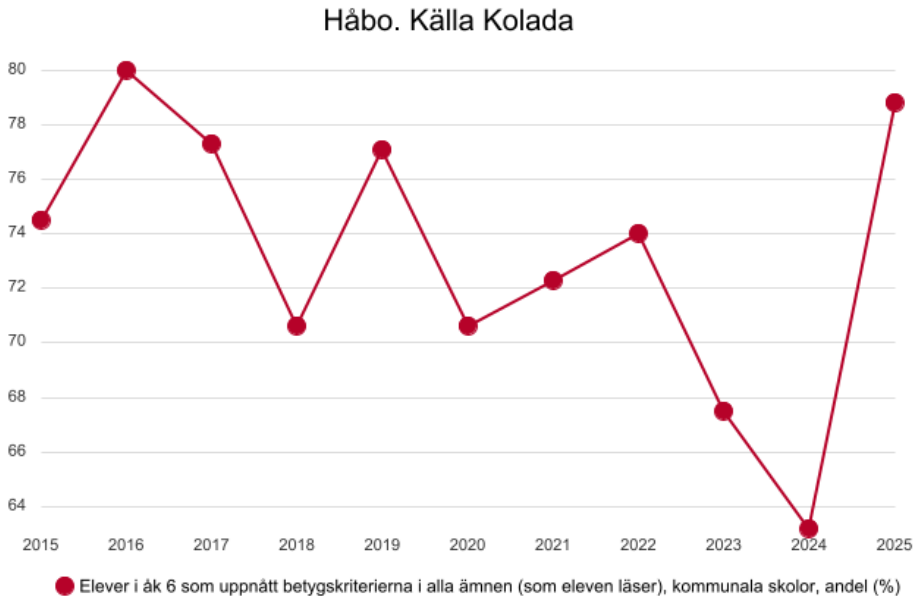
VT2025	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Betyg i alla ämnen vt åk 6 (andel %)	260	123	137	206	93	113	79%	76%	82%
Betyg i alla ämnen vt åk 7 (andel %)	223	105	118	135	62	73	61%	59%	62%
Betyg i alla ämnen vt åk 8 (andel %)	243	133	110	146	76	70	60%	57%	64%
Betyg i alla ämnen vt åk 9 (andel %)	264	137	127	192	103	89	73%	75%	70%

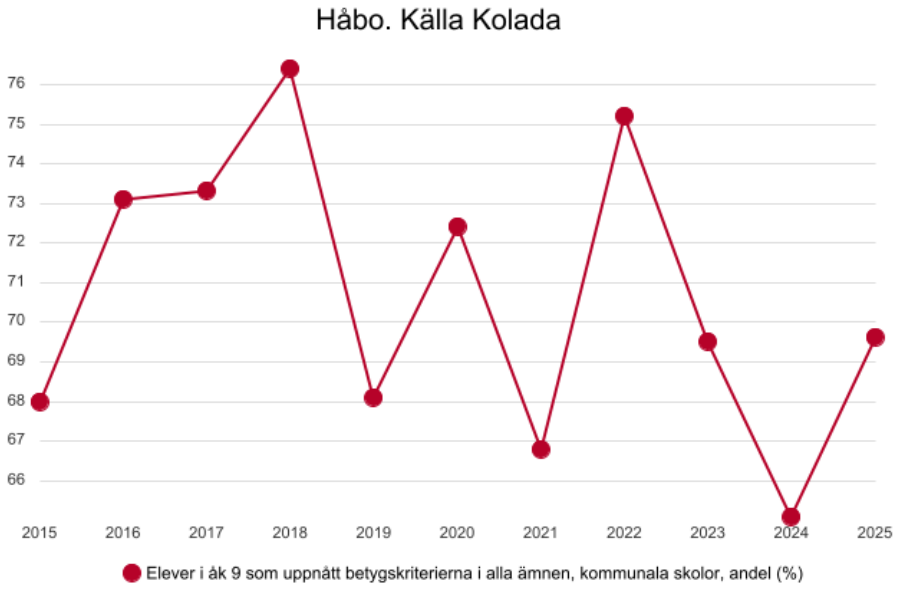
VT2025	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 6	260	121	137	250	114	136	96%	94%	99%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 7	228	109	117	182	87	95	80%	80%	81%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 8	242	133	109	220	117	103	91%	88%	94%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 9	263	136	127	234	121	113	89%	89%	89%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 6	260	123	137	232	107	125	89%	87%	91%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 7	226	109	117	177	88	89	78%	81%	76%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 8	243	133	110	197	109	88	81%	82%	80%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 9	263	136	127	227	119	108	86%	88%	85%

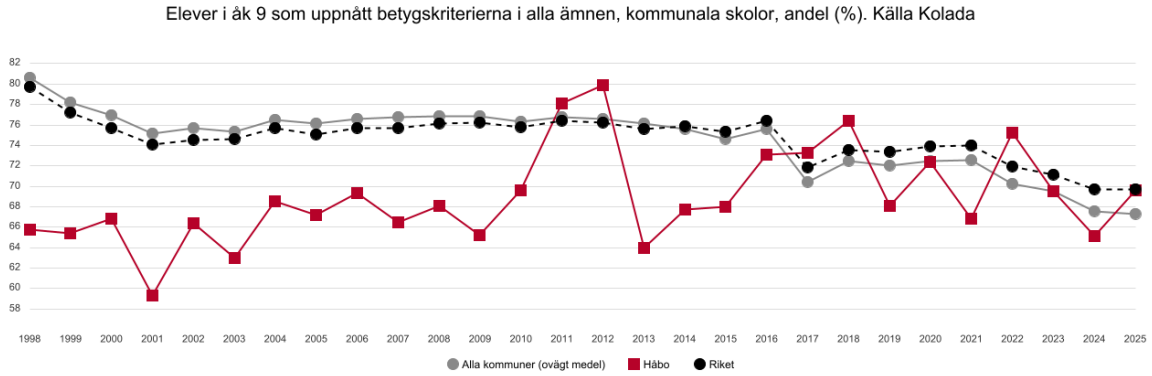
Andel elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen

Resultatutveckling från VT25 till HT25

Årskurs	Födelse-år	Uppnått betygs-kriterierna i alla ämnen VT25	Uppnått betygs-kriterierna i alla ämnen HT25	Förändring procent-enheter	Pojkar VT25	Pojkar HT25	Förändring procent-enheter	Flickor VT25	Flickor HT25	Förändring procent-enheter
6→7	2012	79%	64%	-15	76%	62%	-14	82%	66%	-17
7→8	2011	61%	52%	-9	59%	54%	-5	62%	50%	-12
8→9	2010	60%	59%	-1	57%	55%	-2	64%	63%	-1

Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)
Enhetsjämförelse

År	Riket	Håbo kommun	Gransäterskolan	Västerängsskolan	Gröna Dalenskolan	Futurum
2025	69,7%	69,6%	58,8%	71,2%	61,4%	79,2%
2024	69,7%	65,1%	53,6%	59,6%	51,2%	84,1%
2023	71,1%	69,5%	69,0%	55,0%	46,8%	85,6%

Sammanfattning

Vid läsårets slut visar statistiken att andelen elever i årskurs 9 med betyg i alla ämnen ökar jämfört med föregående år. Det genomsnittliga resultatet ligger i nivå med riket. Resultatet varierar dock mellan grundskolorna. Ett av skolornas prioriterade mål är att alla elever ska avsluta grundskolan med grundläggande behörighet till gymnasiet, vilket har inverkan på andelen elever som uppnår betygskriterierna i alla ämnen.

Det genomsnittliga resultatet avseende andelen elever i årskurs 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen ligger väl över snittet i riket. Resultatet har ökat kraftigt jämfört med 2024. Västerängsskolan och Gransäterskolan som hade en låg andel elever i årskurs 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen 2024 visar en markant ökning. Från att ungefär hälften av eleverna hade godkända betyg i alla ämnen 2024 har resultatet ökat vårterminen 2025 till 73,3% på Gransäterskolan och 82,2% på Västerängsskolan.

Utvecklingen av andelen elever som uppnått betygskriterierna i alla ämnen visar att övergången från mellanstadiet till högstadiet, årskurs 6 till 7 är kritisk. Från årskurs 8 till 9 är resultatet stabilt. Skillnaderna mellan flickor och pojkar när det gäller betyg i samtliga ämnen samt andelen elever med godkända betyg i svenska och matematik i årskurs 6–9 är relativt små.

Det genomsnittliga resultatet på de nationella proven i årskurs 3 är generellt låga men med stor variation mellan skolorna, särskilt i ämnet matematik.

Resultaten i årskurs 6 är betydligt bättre, vilket visar att undervisningen i mellanstadiet ger möjligheter för eleverna att utveckla sina kunskaper. Däremot sjunker resultaten vid övergången till högstadiet, vilket understryker behovet av förbättrat arbete kring stadieövergångar.

Elevflödet mellan skolor påverkar betygsstatistiken, där elever med låg måluppfyllelse tenderar att byta skola oftare än de med hög måluppfyllelse.

Analys och åtgärder

Den minskade könsskillnaden i skolresultat diskuteras i Skolverkets rapport[3]. Den minskade skillnaden som syns i Sverige konstateras även i andra EU- och OECD-länder. Orsaken är främst att flickors resultat sjunker. Flickors resultatnedgång är särskilt stor i matematik där pojkarna nu för första gången har högre betyg än flickor. Även i Håbo kommuns grundskolor ses en liknande trend. I rapporten ses flickors negativa resultatutveckling som en indikation på ett utbrett problem. Med anledning av rapporten ser Skolverket det som ett prioriterat område för skolhuvudmän och rektorer att, i det systematiska kvalitetsarbetet, analysera utvecklingen av flickors och pojkars skolresultat och andra faktorer på skolorna och utifrån analysen sätta in åtgärder.

Under hösten 2025 har resultatdialoger införts rektorsgruppen som ett led i att analysera elevresultat, söka förklaringar, ta lärdom av goda exempel och identifiera behov av gemensamma åtgärder. Arbete för att höja undervisningskvaliteten, utveckla ledarskapet i klassrummet, öka tryggheten och studieron på skolan, åtgärder för ökad skolnärvaro, undervisning i studieteknik och läxhjälp är exempel på åtgärder som vidtas. Uppdrag för förstelärare riktas mot områden som respektive skola behöver förbättra. Skillnader i resultat på nationella prov mellan årskurser och skolor visar ett behov av att analysera undervisningskvalitet och resursfördelning.

Vid stadieövergången från mellan- till högstadiet ses sjunkande resultat avseende betyg i ämnena svenska och matematik, liksom betyg i alla ämnen. Det visar vikten av att skolorna fördjupar arbetet med stadieövergången och att stöd ges till elever att hantera de ökade krav som ställs i läroplanen. Den positiva utvecklingen i mellanstadiet bör tas tillvara och övergången till högstadiet kräver särskild uppmärksamhet.

På Gransäterskolan är eleverna i den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen Aspen inkluderad i statistiken på Kolada, vilket innebär att Gransäterskolans meritvärde påverkas. Det gör att den lokala statistiken är viktig att använda i skolans eget systematiska kvalitetsarbete då elevresultaten på Aspen har varierat mycket över tid

Skolinspektionens förelägganden har identifierat brister i arbetet med särskilt stöd. Åtgärder på kort och lång sikt krävs, liksom kontinuerlig uppföljning för att säkerställa varaktiga förbättringar. En del av Skolinspektionens kritik gäller otillräcklig dokumentation. Inför läsåret 2024/2025 infördes ett nytt digitalt system för dokumentation av elevhälsoarbetet och stödinsatser, vilket har medfört förändringar i skolornas arbetsrutiner. Implementeringen av det nya stödsystemet har inte varit tillräcklig, vilket har påverkat kvaliteten på dokumentationen och därmed också uppföljnings- och utvärderingsprocesserna.

Under höstterminen har specialpedagogen från centrala barn- och elevhälsoenheten i nätverksmöten med skolornas speciallärare och specialpedagoger, samt i utvecklingsarbete på skolorna bidragit i arbetet med att förbättra dokumentationen och säkra arbetsprocessen för särskilt stöd.

[3] Könsskillnader i skolresultat, rapport 2025:17

Ökat elevflöde mellan skolorna påverkar betygsstatistiken. Det finns en tendens att elever som inte når målen i högre grad byter mellan skolor jämfört med elever som har hög måluppfyllelse. Elevflödet mellan skolor pekar på ett systematiskt problem som ger påverkan på elevernas kontinuitet i lärandet och skolornas resultat i statistiken. Orsaker till att vissa elever byter skola flera gånger under sin skoltid och hur skolorna kan arbeta för att behålla och stödja elever behöver undersökas vidare.

Nämndmål 3

Varje barn och elev har en studienärvaro som säkerställer förutsättningar för att nå kunskapsmålen

Varje skolenhet arbetar med att främja skolnärvaro, förebygga frånvaro, kartlägga, utreda och åtgärda frånvaro enligt Håbo kommuns gemensamma frånvarorutin.

1	2	3	4	5
Närvaroregistrera och uppmärksamma frånvaro	**Analys av frånvaro vid arbetslagsträffar**	**Kartlägga och analysera**	**Tvärprofessionella insatser och analys**	**Intensifierade insatser**
Mentor/klasslärare	Mentor/klasslärare Arbetslagsledare Spec Konsulterande EHT Rektor EHT Förebyggarteamets kontaktperson	Kartläggning av frånvaro Mentor/klasslärare Spec	Fördjupad frånvaroutredning EHT Rektor Kurator Skolpliktsanmälan Mentor/klasslärare	EHT Rektor Kurator Orosanmälan Mentor/klasslärare

Den kommungemensamma handlingsplanen för ökad skolnärvaro utgör ett stöd i det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Frånvarorutinen som innehåller fem steg beskriver systematiken i det åtgärdande arbetet.

Handlingsplanen belyser de framgångsfaktorer som är viktiga i arbetet för att främja skolnärvaron. Att arbeta främjande handlar om att skapa en god lärmiljö och ett sammanhang där eleven känner sig inkluderad och utifrån elevens förutsättningar få ta del av en anpassad och strukturerad undervisning. Genom ett medvetet förhållningssätt skapas goda relationer och en god arbetsmiljö för alla elever.

Frånvarostatistik 2025

Frånvaro 10-20%	**VT2025 Andel elever (%)**	**HT 2025 Andel elever (%)**
Åk F-3	29%	24%
Åk 4-6	33%	25%
Åk 7-9	32%	31%
Frånvaro 20-30%		
Åk F-3	13%	5%
Åk 4-6	23%	6%
Åk 7-9	15%	10%
Frånvaro 30-50 %		
Åk F-3	2%	1%
Åk 4-6	5%	2%
Åk 7-9	9%	8%
Frånvaro över 50%		
Åk F-3	1%	1%
Åk 4-6	3%	1%
Åk 7-9	7%	5%

Sammanfattning

Samtliga skolor arbetar enligt den kommungemensamma frånvarorutinen. Arbetet har stärkts på skolorna under höstterminen 2025, vilket också avspeglas i statistiken som visar en lägre frånvaro än på vårterminen 2025.

Trots att frånvaron har sjunkit är det fortsatt ett prioriterat område att arbeta med. En frånvaro på 20% innebär att eleven i genomsnitt är borta från skolan en dag i veckan, vilket får en stor påverkan på kunskapsutvecklingen. Orsaken till elevers frånvaro 10-20% handlar främst om anmäld sjukfrånvaro. Andelen frånvarande elever sticker ut och är högre i årskurs 7-9 i samtliga intervall.

Skolverkets kartläggning av elevfrånvaron 2023 visar bland annat att 15 procent av eleverna som går i förskoleklass eller i grundskolan hade en total frånvaro på 15–29 procent under höstterminen 2023[4]. Frånvaron i Håbo kommuns grundskolor låg på ungefär samma nivå som den nationella kartläggning under vårterminen 2025. Frånvaron har sjunkit under höstterminen 2025 och ligger nu lägre än nivåerna i kartläggningen.

Det finns inga generella könsskillnader i frånvaro, dock är pojkars frånvaro högre i vissa grupper på Gransäterskolan och på Gröna Dalenskolan är den högre bland flickor i de äldre årskurserna.

[4] Nationell kartläggning av elevfrånvaron 2023 - Skolverket

Analys och åtgärder

Orsaker till frånvaron, förutom sjukfrånvaro, är exempelvis sociala svårigheter, otrygghet, psykisk ohälsa, bristande stöd i skolan, bristande motivation, skoltrötthet, skolstress och ibland är orsakerna även familjerelaterade.

Elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) är överrepresenterade i gruppen med hög frånvaro. Förutom svårigheter relaterat till NPF är psykisk ohälsa och skolstress vanligt förekommande faktorer som påverkar frånvaron. När en elev har hög frånvaro ökar skolstressen då det blir större och större utmaningar till att läsa in det eleven har missat i undervisningen. Risken är hög att eleven hamnar i en negativ spiral som är svår att bryta. För att minska skolstressen, särskilt i högstadiet, arbetar skolorna bland annat med att lära eleverna studieteknik för att stödja dem att planera sina studier.

Samverkan med socialtjänsten och vården kan ge god effekt i arbetet med ökad skolnärvaro för enskilda individer, särskilt då frånvaron har sin grund i familjeförhållanden. Ofta samverkar flera faktorer vid frånvaroproblematik och även om en god samverkan finns kan det vara svårt att öka skolnärvaron.

Det finns stora utmaningar att få tillbaka elever till en fungerande skolgång och skolnärvaro i de fall frånvaron har eskalerat till en hög nivå. Det är svårt att möta elevernas behov avseende en anpassad lärmiljö, förutsägbarhet och läroplanens krav i tillräckligt hög grad. På skolorna finns studioverksamhet där eleverna kan få undervisning i mindre sammanhang. Det är en framgångsfaktor för vissa elever, men vissa elever har svårt att närma sig skolsammanhanget överhuvudtaget på grund av att det är så ångestframkallande. Övergångar mellan stadierna identifieras som en riskfaktor för begynnande eller ökad frånvaro, särskilt hos elever som är i behov av fasta rutiner och förutsägbarhet. Från skolorna lyfts behovet av en centralt samordnad insats, exempelvis i form av ett närvaroteam med uppdrag att stödja elever med omfattande frånvaro att komma tillbaka till skolan.

För en del elever med mycket hög frånvaro har det varit framgångsrikt att under en period få distansundervisning som särskilt stöd. I de fall det har varit aktuellt har hemskolans rektor ansökt om plats vid Palmblad distans. Skolroboten AV1 har också fungerat som ett bra stöd för vissa elever. Det finns två robotar för utlån via barn- och elevhälsoenheten.

I den kommungemensamma frånvarorutinen framhålls vikten av att uppmärksamma alla elever som inte deltar i undervisningen, oavsett om det handlar om giltig eller ogiltig frånvaro. Den tidiga kontakten med elev och vårdnadshavare, liksom skolans relationsbyggande arbete med alla elever lyfts fram av samtliga skolor som viktiga delar i att främja skolnärvaron. En välstrukturerad och systematisk uppföljning av frånvaro, tillsammans med ett genomarbetat trygghetsarbete, utgör en grund för att planera och genomföra tidiga insatser på såväl individ- som gruppnivå.

Det finns tydliga samband mellan närvaro, måluppfyllelse och trygga relationer med både vuxna och andra elever på skolan. En viktig faktor för att främja skolnärvaro är att identifiera tidiga tecken, såsom återkommande frånvaro, huvudvärk, nedstämdhet, kränkningar eller bristande sociala relationer, samt att skyndsamt vidta adekvata åtgärder.

Skolornas arbete med att stärka frånvaroarbetet på skolorna, arbeta systematiskt enligt den kommungemensamma rutinen, kartlägga och utreda orsaker till frånvaron och tidigt uppmärksamma faktorer som påverkar närvaron har gett resultat. Huvudmannen kan dock konstatera att systematiken kan förbättras ytterligare då det finns en variation mellan skolorna i det avseendet.

Arbetet med att främja närvaro och förebygga frånvaro är ett utmanade arbete, vilket också framgår av Specialpedagogiska skolmyndighetens systematiska översikt om skolans insatser för att främja närvaro och förebygga frånvaro för alla elever[5]. De insatser som lyfts fram i översikten stämmer i hög grad med de insatser skolorna arbetar med. En ökad systematik och medvetenhet om insatsernas påverkan på elevernas närvaro och frånvaro är betydelsefull för att nå framgång i arbetet. För att främja en jämnare och högre måluppfyllelse krävs fortsatt fokus på närvaro, anpassningar, stöd från elevhälsa och systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå.

Förutsättningar

Förutsättningarna varierar mellan skolorna, särskilt gällande legitimerad och behörig personal på fritidshemmet. I de skolor där andelen behöriga är låg eller där det saknas behöriga, påverkar det undervisningskvaliteten på fritidshemmet. Detta behöver ses över eftersom legitimationskrav gäller även på fritidshem, vilket innebär att undervisning ska ske under ledning av legitimerade och behöriga lärare i fritidshem. Andra personalkategorier kan vara anställda på fritidshemmet, exempelvis barnskötare eller fritidsledare, men dessa ska anställas utöver den legitimerade personalen.

Om legitimerad personal saknas, kan annan lämplig person med relevant utbildning tilldelas ansvar för undervisningen i fritidshemmet under högst ett år. En sådan lösning ska betraktas som tillfällig och följas upp inom det systematiska kvalitetsarbetet. I skolornas analyser konstateras att undervisningen på fritidshemmet generellt behöver förstärkas och utvecklas för att svara upp mot läroplanen. Futurum med en hög andel legitimerade lärare i fritidshemmet utgör ett undantag.

Från 1 juli 2025 är det lagstadgat att det ska finnas bemannade skolbibliotek på alla skolor. Under höstterminen har Slottsskolan, som tidigare saknat ett bemannat skolbibliotek, omfördelat befintliga resurser för att få deltidsbemanning i biblioteket. En av skolbibliotekarierna som också är samordnare stärker upp med tillfälliga insatser på Slottsskolan.

I flera skolor finns en stabil personalstyrka med en hög andel legitimerade lärare. En svårighet som lyfts är rekrytering av speciallärare och specialpedagoger. I de skolor där det har varit vakanta tjänster avseende specialpedagogisk kompetens påverkas möjligheten att ge elever stöd.

Under året har en rektor rekryterats till Slottsskolan. Slottsskolans rektor är också rektor för Slottsbackens förskola. Då ansvaret utökades för rektor på Slottsskolan tillsattes en biträdande rektor med huvudansvar för förskolan. På Futurum har en rektorstjänst avvecklats då skolan blev en F-9 skola inför läsåret 2025/2026. En biträdande rektor har anställts på Gransäterskolan och rekrytering av rektor på Gröna Dalenskolan avslutades i december 2025. Den nya rektorn tillträder sin tjänst 30 mars 2026.

[5] Skolans insatser för att främja närvaro och förebygga frånvaro för alla elever - SPSM Webbutiken

Nationella kvalitetssystemet

Nationell målsättning

Förskoleklassen
I förskoleklassen får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utvecklas och lära samt förbereder för fortsatt utbildning.

Grundskola
I grundskolan får varje elev en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden samt ger en god grund för fortsatt utbildning.

Fritidshemmet
I fritidshemmet får varje elev en meningsfull fritid och en utbildning av hög kvalitet som ger eleven goda möjligheter att utvecklas och lära samt ger en god grund för fortsatt utbildning.

	Förskoleklassen	**Grundskolan**	**Fritidshemmet**
Delmål 1	Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero.	Varje elev har de kunskaper den behöver för att vara väl förberedd för fortsatt utbildning.	Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero
Delmål 2	Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	Varje elev får en utbildning som präglas av trygghet och en undervisning som präglas av studiero	Varje elev får en meningsfull fritid och rekreation.
Delmål 3	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.	Varje elev får en undervisning som ger den ledning och stimulans eleven behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.
Delmål 4	Varje elev får en god grund för att utveckla sin språkliga medvetenhet.	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.	Varje elev som är i behov av stöd får det stöd den behöver.
Delmål 5	Varje elev får en god grund för att utveckla sitt matematiska tänkande.	Varje elev kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt.	
Delmål 6		Varje elev kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet	

Huvudmannens SKA-enkät

Huvudmannens SKA-enkät omfattar delmålen i den nationella målsättningen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet. Frågor ställs till elever, vårdnadshavare och personal.

Sammanfattning och analys av resultat

Trygghet och studiero

Trygghet

År	2024		2025	
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**
Elev	89%	91%	88%	91%
Vårdnadshavare	78%	77%	81%	80%
Personal	93%	100%	87%	90%

Upplevelsen av trygghet visar goda resultat med ungefär lika stor andel positiva svar 2025 som 2024 i de olika svarsgrupperna.

Skolorna rapporterar hög trygghet bland eleverna, särskilt i lågstadiet. Platser som korridorer, omklädningsrum, toaletter och vissa delar av skolgården utgör otrygga platser. Det finns ett direkt samband mellan vuxennärvaro och upplevd trygghet. För att öka tryggheten och främja sociala relationer arbetar flera skolor med strukturerade rastaktiviteter. Åtgärden minskar konflikter på raster och gör att eleverna får stöd i att hitta nya vänner.

Trygghetskameror har lett till ökad trygghet och lugn på skolorna. All personal på grundskolorna har genomgått en PDV-utbildning (pågående dödligt våld) under året innehållande en teoretisk och en praktisk del. Det har ökat beredskapen att hantera olika former av akuta händelser som påverkar verksamheten. Ytterligare ett led i att skapa trygghet är att arbeta för att all personal har samsyn kring skolans ordningsregler och aktivt bidrar till att dessa följs.

Studiero/lugna stunder

År	2024		2025	
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**
Elev	77%	73%	74%	72%
Vårdnadshavare	82%	87%	65%	74%
Personal	78%	74%	72%	71%

Upplevelsen av att det råder studiero och att det finns möjlighet till lugna stunder på fritidshemmet ligger på en relativt konstant nivå mellan åren gällande elevers och personals upplevelse. Vårdnadshavarnas upplevelse har dock sjunkit, särskilt avseende studiero i förskoleklass och grundskola.

Ungefär 75% av låg- och mellanstadieelever samt cirka 70% av högstadieelever upplever att studieron är bra. Mentorskap, låg personalomsättning, tydliga lektionsstrukturer och relationsskapande arbete mellan lärare och elever är viktiga faktorer för både trygghet och studiero.

Ledning och stimulans

År	2024		2025	
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**
Elev	77%	75%	72%	71%
Vårdnadshavare	75%	74%	76%	76%
Personal	82%	81%	82%	83%

Ledning och stimulans handlar om att alla elever ska ges den ledning och stimulans de behöver för att utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt. Det ställer krav på lärarens undervisningsskicklighet att skapa en tillgänglig undervisning för alla elever som skapar meningsfullhet och motivation.

Analysen visar att det finns skäl att stärka undervisningens fokus på ledning och stimulans för att på så sätt minska behovet av extra anpassningar på individuell nivå.

Stödinsatser

År	2024		2025	
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**	**Förskoleklass och grundskola**	**Fritidshem**
Elev	87%	89%	82%	88%
Vårdnadshavare	75%	77%	73%	81%
Personal	46%	46%	53%	62%

Eleverna tycker att de får det stöd de behöver i betydligt högre grad än personalen upplever, vilket kan ses som positivt ur elevperspektivet men oroväckande då personal upplever att de inte kan ge elever det stöd de behöver. Skolorna ger i första hand stöd i klassrummet, vilket är positivt då eleverna inte behöver lämna sin grupp. På alla skolor finns möjlighet för elever att få undervisning i mindre sammanhang under längre eller kortare perioder.

I analyserna lyfts från flera skolor att en tydligt strukturerad och tillgänglig undervisningsmiljö, ett starkt ledarskap i klassrummet, samt ett nära samarbete mellan lärare och elevhälsans speciallärare och specialpedagoger utgör framgångsfaktorer för att ge adekvat stöd till elever. Utöver detta betonas betydelsen av relationsskapande insatser för att motivera elever att ta emot det erbjudna stödet.

De kommungemensamma screeningarna tillsammans med skolornas egna screeningar och uppföljningar av elevernas kunskapsutveckling används för att styra insatser och vidta välgrundade åtgärder.

Det är många elever som är i behov av stödinsatser och en tydlig trend är att antalet elever i behov av särskilt stöd och långtgående anpassningar hos elever som börjar i förskoleklass ökar. Att flera

barn är i behov av stödinsatser bekräftas också av förskolans pedagoger. Det är en utmaning att organisera verksamheten och fördela resurserna för att möta alla elevers behov.

I den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen Aspen kan elever med autismdiagnos och som är i behov av omfattande stöd placeras. Ibland kan det också handla om samsjuklighet, d v s flera diagnoser varav autism är en av diagnoserna, som gör att stödbehovet är stort.

Analysen visar att det finns skäl att se över andra former av kommungemensamma stödinsatser också, såsom ett frånvaroteam som kan fungera som en sluss tillbaka till skolan vid hög frånvaro samt en akutskola.

Svenska/språklig medvetenhet

Varje elev kan läsa och använda det svenska språket på ett rikt och nyanserat sätt

År	**2024**	**2025**
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Förskoleklass och grundskola**
Elev	92%	92%
Vårdnadshavare	85%	85%
Personal	90%	92%

Godkända betyg i svenska/svenska 2 VT25	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 6	260	121	137	250	114	136	96%	94%	99%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 7	228	109	117	182	87	95	80%	80%	81%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 8	242	133	109	220	117	103	91%	88%	94%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 vt åk 9	263	136	127	234	121	113	89%	89%	89%

Godkända betyg i svenska/svenska 2 HT25	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 ht åk 6	224	116	108	189	93	96	84%	80%	89%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 ht åk 7	256	121	135	235	110	125	92%	91%	93%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 ht åk 8	225	110	115	188	88	100	84%	80%	87%
Andel (%) elever med godkända betyg i svenska/Sv2 ht åk 9	245	134	111	222	118	104	91%	88%	94%

Nationella prov 2025	Totalt antal elever i aktuell årskurs	Antal som klarat alla delprov	Andel av totalt antal elever som klarat alla delprov
NP åk 3 Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	293	175	59,70%
NP åk 6 Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	262	238	90,80%
NP åk 9 Andel (%) elever som klarat alla delprov i svenska	265	213	80,40%

Ordförråd och läsförståelse är områden där flera skolor ser behov av förbättring. När den språkliga förmågan brister och eleven har svårt att förstå abstrakta begrepp uppstår svårigheter i flera ämnen.

Insatser som har gett bra resultat är parläsning, högläsning och boksamtal. Både läsförståelsen och språkutvecklingen har påverkats positivt. Inköp av ny litteratur med stöd av statsbidrag har ökat utbudet av litteratur i skolbiblioteken, både klassuppsättningar och enskilda böcker för utlån. Skolbiblioteket och skolbibliotekarierna har en betydelsefull roll i att stimulera läsintresset från tidig ålder.

Beslut om att starta ett läsprojekt 2026 har fattats gemensamt av alla rektorer. Projektet ”Läsa Äger” syftar till att minska lästappet för barn under sommarlovet. Många elever läser mindre under sommarlovet, vilket gör att läsförmågan försämras och läsutvecklingen stannar av. Det är extra viktigt att hålla i gång läsningen för barn som nyligen lärt sig läsa. Under sommarlovets första veckor får eleverna på fritidshemmen ta del av projektet Läsa Äger. Ungdomar anställs för att under strukturerade former läsa för yngre barn på fritidshemmen. En del av projektet handlar också om rörelseglädje och rörelseaktiviteter.

Matematik/matematiskt tänkande

Varje elev kan använda sig av matematiskt tänkande för vidare studier och i vardagslivet

År	**2024**	**2025**
Verksamhet	**Förskoleklass och grundskola**	**Förskoleklass och grundskola**
Elev	88%	88%
Vårdnadshavare	85%	85%
Personal	91%	89%

Godkända betyg i matematik VT25	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 6	260	123	137	232	107	125	89%	87%	91%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 7	226	109	117	177	88	89	78%	81%	76%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 8	243	133	110	197	109	88	81%	82%	80%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik vt åk 9	263	136	127	227	119	108	86%	88%	85%

Godkända betyg i matematik HT25	Totalt antal elever	Antal pojkar	Antal flickor	Totalt antal med betyg	Antal pojkar med betyg	Antal flickor med betyg	Total andel med betyg	Andel pojkar med betyg	Andel flickor med betyg
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik ht åk 6	224	116	108	174	91	83	78%	78%	77%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik ht åk 7	256	121	135	207	102	105	81%	84%	78%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik ht åk 8	225	110	115	157	83	74	70%	75%	64%
Andel (%) elever med godkända betyg i matematik ht åk 9	245	134	111	207	115	92	84%	86%	83%

Nationella prov 2025	Totalt antal elever i aktuell årskurs	Antal som klarat alla delprov	Andel av totalt antal elever som klarat alla delprov
Åk 3 Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	293	138	47,1%
NP åk 6 Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	262	216	82,4%
NP åk 9 Andel (%) elever som klarat alla delprov i matematik	263	192	73%

Identifierade framgångsfaktorer i undervisningen är användning av konkret material, spel och vardagsmatematik. I de yngre åldrarna är det en naturlig del i undervisningen. Resonemang och samtal om matematiska problem stärker lärandet hos alla elever. När eleverna blir äldre och undervisningen mer abstrakt uppfattar många elever att matematik blir svårt. Undervisningen tenderar att bli läromedelsstyrd och inte tillräckligt anpassad till elevernas utveckling.

Berikningsgrupper där elever kan få extra utmaningar i matematik finns på Västerängsskolan. Det är ett framgångsrikt sätt att stimulera elevernas lärande och ge dem möjlighet till undervisning på en nivå som motsvarar högre årskurser än deras egen.

Sammanfattning

Skolornas analyser visar sammantaget att verksamheterna står på en stabil grund i flera avseenden. Särskilt i de yngre årskurserna upplevs generellt en hög grad av trygghet där relationsskapande arbete och etablerade rutiner fungerar väl. I flera skolor lyfts också stabila personalgrupper, tydligare organisation och en systematik i arbetet som styrkor som bidrar till trygghet och goda lärmiljöer. Möjlighet till undervisning i mindre sammanhang, riktade förstelärаruppdrag och trygghetsarbete har gett positiva effekter.

Samtidigt identifieras också flera utmaningar som är gemensamma. Elevernas resultat sjunker vid övergången från mellanstadiet till högstadiet. Det tyder på att eleverna inte fullt ut är rustade för de ökade krav som ställs, vilket kräver ett mer systematiskt arbete med stadieövergångar. Även övergången från förskola till förskoleklass är en kritisk övergång där skillnaderna mellan skolformerna är stor. Under vårterminen 2026 startar ett kommunövergripande nätverk för att främja en god övergång från förskolan.

Det finns behov av att ytterligare utveckla undervisningsmiljöer som är strukturerade, tillgängliga och relationsskapande. Samtidigt behöver resurserna fördelas mer träffsäkert, särskilt med tanke på det ökande antalet elever i behov av särskilt stöd redan i förskoleklass. För att säkerställa att elever får rätt stöd i rätt tid behöver screeningar, kartläggningar och analys av resultat användas

mer systematiskt och som stöd för att anpassa undervisningen. Elevhälsoteamens arbete behöver integreras i det pedagogiska utvecklingsarbetet. Tydlighet i rutiner för hur stödinsatser initieras och följs upp krävs för att elever ska få det stöd de behöver.

Ett led i att öka måluppfyllelsen är arbetet för att öka skolnärvaron. Återkommande ströfrånvaro är en riskfaktor för att utveckla en hög skolfrånvaro. I högstadiet finns den största andelen elever med mycket hög frånvaro. Där är orsakerna ofta komplexa och inkluderar psykisk ohälsa, skolstress och sociala svårigheter. Elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är överrepresenterade i frånvarostatistiken. Åtgärder som distansundervisning, studioverksamhet och skolrobotar har visat viss effekt. Utöver detta lyfts ett kommungemensamt frånvaroteam som en möjlig åtgärd. Det är svårt att bryta en hög skolfrånvaro. Den effektivaste åtgärden är att arbeta med tidiga insatser innan frånvaron eskalerar.

Språklig medvetenhet och matematiskt tänkande uppmärksammas som särskilt prioriterade utvecklingsområden. Systematisk uppföljning av elevers progression ger en grund för att planera undervisningen och stödinsatser. Läsförmågan hos de yngre eleverna behöver stärkas och i syfte att minska lästappet på sommarlovet planeras ett läsprojekt på alla skolor 2026. Inom ramen för projektet Läsa Äger kommer en intensivläsningsperiod att äga rum i slutet av vårterminen och feriepraktikanter utbildas för att jobba med läsning och rörelseaktiviteter på fritidshemmen.

I rapporten lyfts flera förbättrings- och utvecklingsområden fram, samtidigt konstateras att ett fantastiskt arbete pågår varje dag i våra skolor där engagerade pedagoger med hög kompetens arbetar för att skolan ska vara trygg och att eleverna ska få den ledning och stimulans de behöver för att nå sin högsta potential. Stödinsatser planeras, genomförs och utvärderas. Prioriteringar sker i samråd med elevhälsan och tillgängliga resurser används flexibelt för att ge stöd. Samverkan med socialtjänsten, fritid, polisen och vården sker löpande och olika former av förebyggande och åtgärdande arbete sker för att gemensamt skapa goda förutsättningar för våra barn och unga både i och utanför skolan.

Framåtsyftande insatser och åtgärder

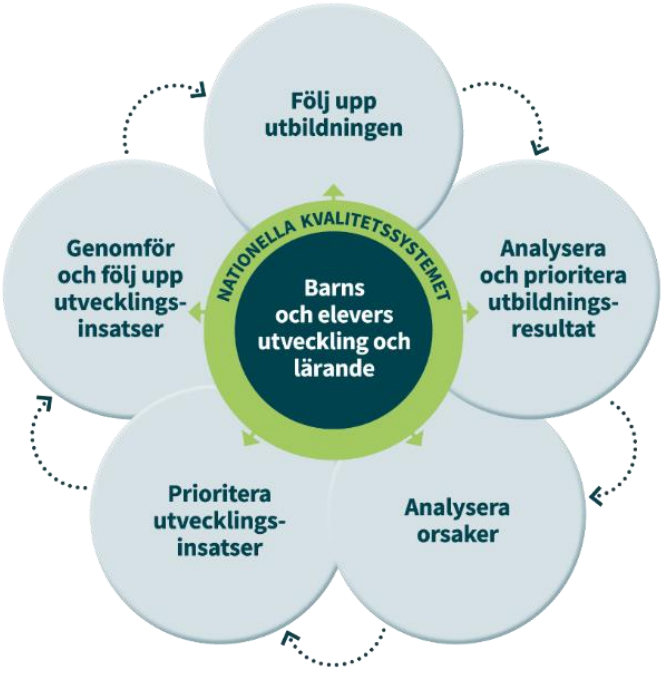
Det systematiska kvalitetsarbetet är en ständigt pågående process vars främsta syfte är säkerställa att utbildningen håller hög kvalitet, utvecklas över tid och ger alla elever bästa möjliga förutsättningar att nå målen.

Nedanstående insatser prioriteras under 2026 utifrån analys av resultatet 2025:

- Läsa Äger:
    - Projektet syftar till att minska sommarlovstappet i barns läsning. Feriearbetare på fritidshem utbildas i läsfrämjande aktiviteter och ansvarar för högläsning, samtal och lek. Under vårterminen ordnas läsfrämjande aktiviteter i lågstadiet.
- Matematik:
    - Åtgärder sker lokalt på enhetsnivå utifrån matematikresultat.
    - På en skola genomförs en utvecklingsinsats för att utveckla matematikundervisningen. Lärarna utgår från boken *Förstå och använda tal*[6] där kapitel bearbetas mellan träffarna och utgår från ett strukturerat upplägg med läsning, reflektion, analyser och undervisningsaktiviteter kopplade till bokens innehåll.

[6] Författare Alistair McIntosh (2020)

  - På studiedagen den 9 mars läggs fokus på berikande matematik – undervisning av elever som har lätt att lära och som behöver extra stimulans.
- Tåget - trygghetsarbete:
  - Det våldspreventiva och trygghetsfrämjande programmet *Tåget* implementeras på samtliga skolor. Tåget innehåller olika teman som klasserna arbetar med, exempelvis makt- och utmaningslekar, konflikthantering, köns- och genusnormer och kroppsgränser.
- Frånvaroarbete:
  - För att stärka skolornas frånvaroarbete utvärderas och uppdateras den kommungemensamma frånvarorutinen. Under ledning av verksamhetschef för elevhälsan genomförs detta arbete tillsammans med en grupp rektorer och elevhälsopersonal. Den uppdaterade rutinen ska implementeras på skolorna.
  - Möjlighet att skapa ett statsbidragsfinansierat kommunövergripande stödteam undersöks.
- Övergång förskola – skola:
  - Nätverksträffar sker för att stärka övergångsarbetet mellan skolformerna. På nätverksträffarna deltar lärare i förskoleklass och fritidspersonal.
  - Rutiner vid övergången förskola – skola uppdateras
  - Under våren är ett av HSLE-mötena (Håbos Samlade Ledning av Elevhälsan) riktat mot arbetet med övergångar. På dessa möten deltar samtliga skolledare och elevhälsoteamen.
- Resultatdialoger i rektorsgruppen:
  - Fortsätta utveckla resultatdialogerna som ett led i det övergripande systematiska kvalitetsarbetet där gemensamma utvecklingsbehov identifieras.
  - Dialogerna är ett forum för att dela goda exempel på lokala insatser på skolorna.

Källa: Skolverket

Bygg- och miljöförvaltningen
Miljöavdelningen
Hamdi Abdi
Praktikant
Telefon:
E-post: hamdi.abdi@habo.se

Håbo Kommun, Fastighetsenheten
Centrumleden 1
74680 Bålsta

Bekräftelse inkommen köldmedierapport

Fastighetsbeteckning:	Bålsta 1:24
Besöksadress:	Plommonvägen 2
Anläggning:	Pomona

Den **31 mars** 2026 tog miljöavdelningen emot en köldmedierapport för Pomona avseende år 2025. Vi bekräftar härmed att ni skickat in er köldmedierapport i tid (senast 31 mars nästkommande kalenderår).

Vad händer nu?

Vi planerar att påbörja granskningen av er köldmedierapport under våren 2026. Vid eventuella avvikelser kommer en handläggare kontakta er och begära in kompletterande uppgifter. När handläggaren bedömer att köldmedierapporten för Pomona är komplett kommer vi skicka ut en bekräftelse till er kontaktperson via e-post fastighet@habo.se och kommunstyrelsen@habo.se

Handläggningsavgift och debitering

Efter avslutad granskning kommer miljöavdelningen debitera fakturamottagare Håbo Kommun, Fastighetsenheten, FE7831, 83190 Östersund, en handläggningsavgift baserad på Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken och strålskyddslagen.

- År **2026** är avgiften **1 419** kr/timme.
- Komplett köldmedierapport motsvarar **2 timmars** handläggningstid.
- Ofullständig köldmedierapport motsvarar **3 timmars** handläggningstid.

Observera att vissa brister i rapporten kan omfattas av 9 kapitlet i Förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter. Om så är fallet tillkommer en separat handläggningsavgift.

Vid frågor vänligen återkoppla till miljöavdelningen. Du når oss lättas via e-post miljoavdelningen@habo.se. För snabbare hantering ange ärendenummer 2026-24 i meddelandet.

Med Vänliga Hälsningar
Hamdi Abdi
Praktikant

Vad ska rapporteras?
Enligt 15 § i Förordning om fluorerade växthusgaser ska den som är operatör för en köldmedieanläggning årligen rapportera till tillsynsmyndigheten. I detta fall Håbo kommun. Operatör är normalt sett den part som äger eller har rådighet över utrustningen men kan även vara den part som har det tekniska ansvaret eller på annat sätt nyttjar utrustningen på en anläggning. Om ägare och operatör inte är samma part rekommenderar Naturvårdsverket att detta ansvar fördelas i ett avtal.

Köldmedierapporten ska lämnas in senast den 31 mars nästkommande kalenderår och innehålla följande information.

- Operatörens namn och signatur *alternativt* e-signatur.
- Operatörs organisationsnummer, postadress och faktureringsadress.
- Adress och fastighetsbeteckning där anläggningen finns.
- Förteckning över den utrustning som finns på anläggningen.
- Vem som installerat, utfört service på, underhållit och i förekommande fall reparerat eller nedmonterat utrustningen. Samt i förekommande fall certifieringsnumret.
- Resultat av utförda kontroller.
- Datum för utförda kontroller.
- Namn och kontaktuppgifter till den som utfört kontrollen.
- Total mängd och typ av köldmedier i utrustningen.
- Total mängd påfyllda F-gaser p.g.a. läckage under kalenderåret.
- Total mängd omhändertagna och återvunna köldmedier från utrustningen under senaste kalenderåret.
- Om installerad mängd F-gas kommer från återanvändning eller regenerering, så ange materialåteranvändnings eller regenereringsanläggningens namn och adress. Samt i förekommande fall certifieringsnumret.
- Om utrustning har nedmonterats (skrotats). Ange vilken utrustning det gäller och vilka åtgärder som vidtagits för återvinning och bortskaffande av F-gas.

Notera att du som operatören ansvarar för att hålla sig uppdaterad om vilka lagkrav som gäller vid rapportering av köldmedia. På Naturvårdsverkets hemsida finns vägledande information för om du vill veta mer. Att rapportera till tillsynsmyndighet (naturvardsverket.se).

Bygg- och miljöförvaltningen
Miljöavdelningen
Hamdi Abdi
Praktikant
Telefon:
E-post: hamdi.abdi@habo.se

Håbo kommun, kommunstyrelsen
kommunstyrelsen@habo.se

Bekräftelse inkommen köldmedierapport

Fastighetsbeteckning:	Frösunda 8:4
Besöksadress:	Granbacksvägen 17
Anläggning:	Frösundaviks Förskola

Den **30 mars** 2026 tog miljöavdelningen emot en köldmedierapport för Frösundaviks Förskola avseende år 2025. Vi bekräftar härmed att ni skickat in er köldmedierapport i tid (senast 31 mars nästkommande kalenderår).

Vad händer nu?

Vi planerar att påbörja granskningen av er köldmedierapport under våren 2026. Vid eventuella avvikelser kommer en handläggare kontakta er och begära in kompletterande uppgifter. När handläggaren bedömer att köldmedierapporten för Frösundaviks Förskola är komplett kommer vi skicka ut en bekräftelse till er kontaktperson via e-post kommunstyrelsen@habo.se och fastighet@habo.se

Handläggningsavgift och debitering

Efter avslutad granskning kommer miljöavdelningen debitera fakturamottagare Håbo Kommun, Fastighetsenheten, FE7831, 83190 Östersund, en handläggningsavgift baserad på Håbo kommuns taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalken och strålskyddslagen.

- År **2026** är avgiften **1 419** kr/timme.
- Komplett köldmedierapport motsvarar **2 timmars** handläggningstid.
- Ofullständig köldmedierapport motsvarar **3 timmars** handläggningstid.

Observera att vissa brister i rapporten kan omfattas av 9 kapitlet i Förordningen (2012:259) om miljösanktionsavgifter. Om så är fallet tillkommer en separat handläggningsavgift.

Vid frågor vänligen återkoppla till miljöavdelningen. Du når oss lättas via e-post miljoavdelningen@habo.se. För snabbare hantering ange ärendenummer 2026-27 i meddelandet.

Med Vänliga Hälsningar
Hamdi Abdi
Praktikant

Vad ska rapporteras?
Enligt 15 § i Förordning om fluorerade växthusgaser ska den som är operatör för en köldmedieanläggning årligen rapportera till tillsynsmyndigheten. I detta fall Håbo kommun. Operatör är normalt sett den part som äger eller har rådighet över utrustningen men kan även vara den part som har det tekniska ansvaret eller på annat sätt nyttjar utrustningen på en anläggning. Om ägare och operatör inte är samma part rekommenderar Naturvårdsverket att detta ansvar fördelas i ett avtal.

Köldmedierapporten ska lämnas in senast den 31 mars nästkommande kalenderår och innehålla följande information.

- Operatörens namn och signatur *alternativt* e-signatur.
- Operatörs organisationsnummer, postadress och faktureringsadress.
- Adress och fastighetsbeteckning där anläggningen finns.
- Förteckning över den utrustning som finns på anläggningen.
- Vem som installerat, utfört service på, underhållit och i förekommande fall reparerat eller nedmonterat utrustningen. Samt i förekommande fall certifieringsnumret.
- Resultat av utförda kontroller.
- Datum för utförda kontroller.
- Namn och kontaktuppgifter till den som utfört kontrollen.
- Total mängd och typ av köldmedier i utrustningen.
- Total mängd påfyllda F-gaser p.g.a. läckage under kalenderåret.
- Total mängd omhändertagna och återvunna köldmedier från utrustningen under senaste kalenderåret.
- Om installerad mängd F-gas kommer från återanvändning eller regenerering, så ange materialåteranvändnings eller regenereringsanläggningens namn och adress. Samt i förekommande fall certifieringsnumret.
- Om utrustning har nedmonterats (skrotats). Ange vilken utrustning det gäller och vilka åtgärder som vidtagits för återvinning och bortskaffande av F-gas.

Notera att du som operatören ansvarar för att hålla sig uppdaterad om vilka lagkrav som gäller vid rapportering av köldmedia. På Naturvårdsverkets hemsida finns vägledande information för om du vill veta mer. Att rapportera till tillsynsmyndighet (naturvardsverket.se).

Minnesanteckningar kommunsamråd Håbo kommun – Region Uppsala
2026-04-21

Deltagare Håbo kommun: Catherine Öhrqvist, Agneta Hägglund, Tommy Lövgren, Tobias Åsell, Mari Tastare, Lars Åhlander, Simon Lange, Daniel Håkansson (för punkt 3)

Deltagare Region Uppsala: Jenny Lundström, Cecilia Linder, Joel Gohari Moghadam, Karin Svingby, Daniel Jäderland, Dennis Solid, Nikodemus Kyhlén, Viktor Tullgren

Inledning och presentationsrunda
Presentation av deltagarna.

1. Uppföljning föregående kommunsamråd (Region Uppsala)
Mötet gick igenom de punkter som togs upp på kommunsamrådet under 2025 mellan Håbo kommun och Region Uppsala. Förra årets kommunsamråd var gemensamt med Enköpings kommun, men följande punkter var aktuella för Håbo kommun: *Biljettfrågan*, *hållbart resande till Draget, invigning nya linjenätet, turtäthet Bålsta-Uppsala* samt *Bålsta station*.

2. Mobilitetsåtgärder kopplat till företagsparken (Region Uppsala)
I samband med införandet av mobility management-åtgärder diskuterades att ta fram en resvaneundersökning riktat mot företagsparken, men det realiserades aldrig. Istället riktades undersökningen mot kommunalt och regionalt anställda i Håbo kommun.

Övriga åtgärder som genomfördes var nudging mot boende och anställda vid Logistik Bålsta, pilot av UL-Plus riktat mot kommunalt anställda och testresenärskampanj i samband med lansering.

Det har funnits viss problematik att få kontakt med relevanta personer på företagsparken för att arbeta med diverse mobilitetsåtgärder kopplat till nya busslinjen. Region Uppsala önskar draghjälp från Håbo kommun för att hitta lämpliga samarbetsformer med Logistik Bålsta.

2.1 Pendlarparkeringar
Pågående arbete hos Region Uppsala där en pilot tas fram med Uppsala kommun. Arbetet innebär att Uppsala kommun inrättar parkeringsytor i kollektivtrafikstarka lägen. Tillsammans med trafikbolaget ska Region Uppsala hitta lösning mellan parkeringsavgift och bussavgift för kombinationsresor. Piloten syftar bland annat till att möta framkomlighetsutmaningar i centrala Uppsala och startas under hösten och pågår till våren 2027.

3. Skolbusstrafiken (Region Uppsala)
Region Uppsala och Håbo kommun har inget avtal för detta idag, men regionen kan utföra skolresor med buss på kommunens beställning. Detta är något som bland annat gynnar den ordinarie trafiken.

Under 2027 påbörjar Region Uppsala upphandling av ny trafikentreprenör som gäller från och med 2031. Region Uppsala undersöker därför intresset från länets kommuner kring att ta fram ett avtal om skolbusstrafik från Region Uppsala.

I dagsläget görs alla kommunens elevresor med det ordinarie busslinjenätet, och det finns ingen specifik skolbusstrafik. Håbo kommun ser över grundskolestrukturen vilket kan resultera i ett behov av skolbusstrafik, framförallt för resan Skokloster-Bålsta. Översynen beslutas förhoppningsvis under hösten 2026 med start hösten 2028. Region Uppsala meddelar att det eventuellt kan lösas från 2028 inom befintligt avtal. Håbo kommun önskar option om att haka på då man inte vet i nuläget om det kommer vara aktuellt till 2031.

Region Uppsala kommer med tydligare förfrågan snart.

Det diskuterar även en fråga från invånare som undrar huruvida bussen måste vara märkt med "skolskjuts" för att UL-korten som beviljats ska fungera, men mötet konstaterade att det inte behövs.

4. Cykelkansliet (Region Uppsala)
Region Uppsala inrättar ett cykelkansli under 2026 och i dagsläget handlar det om att definiera uppdraget samt ta fram förutsättningar för att ta fram en regional cykelplan. Regionen har anställt en utvecklingsledare med fokus på mobilitet som håller ihop arbetet med detta.

Cykelkansliet- och planen syftar bland annat till att snabba på processen med lokalisering av cykelvägar framförallt längs med statlig väg, också till cykelbarhet och rekreationscykling i länet. Dessutom ska cykelkansliet se över hur attraktiviteten för kollektivtrafik kan ökas genom att förenkla resan till och från hållplatser.

Kommunerna blir en viktig part för att komma med synpunkter och deltar i forum där inspel är lämpligt.

5. Uppföljning linjenät kopplat till stadsmiljöavtalet (Region Uppsala)
Effektmålen följs upp vid kommande kommunsamråd, mätningar genomförs i början/mitten på 2028 när samtliga åtgärder genomförda.

Linje 34 har bidragit mycket väl till den övergripande resandestatistiken, men i övrigt är datat något svårtolkat och första helårsstatstiken kommer slutet 2026.

Mätningar visar en viss minskning av det totala resandet mellan 2024-2025. Det är svårt att dra några generella slutsatser, men några förklaringar kan vara att det fortsatt är avgiftsfria parkeringar i kommunen och att linje 34 som är det stora bidraget till linjenätet lanserades redan 2023 varför dess ökning syns då.

Stadsmiljöavtalet löper enligt plan. Alla motprestationer är genomförda förutom Detaljplan Bålsta C etapp 1 som ska tas för beslut i kommande Kommunfullmäktige, vilket blir en viktig leverans.

Håbo kommun lyfter att någonting behöver göras eftersom resandet inte ökar och kommunen satsat mycket pengar på projektet. Region Uppsala stöttar gärna i det arbetet, i exempelvis P-norm. Taxan (UL/SL) är fortsatt en viktig fråga för Håbo kommun och dess resenärer. Dessutom behöver arbete med att lyssna in med företagen vid Logistik Bålsta kring mobilitetsbehov.

6. Mjuka linjen (Håbo kommun)
Håbo kommun växer fortsatt och åldras. Behöver fundera på hur vi möter kommunens invånare med kollektivtrafiken utifrån specifika behov.

Politiker i Håbo kommun får önskemål om att kunna nå Draget, Parkgården, Skeppet, VC och vill se förslag på en linje som kan trafikera detta. Håbo är den kommun som kommer ha flest 85+ i relation till befolkningen i övrigt inom en snar framtid. För att se om kommunens förslag går att realisera föreslås kommunens tjänstemän ta kontakt med trafikplanerarna på Region Uppsala. Den tidigare dragningen av Mjuka linjen var inte attraktiv varför siffrorna inte är representativa för Mjuka linjen.

Trafikekonomin är en viktig faktor vid tanken om införandet av nya linjer och det är ett fortsatt ekonomiskt ett tungt läge för Region Uppsala. Den trafikbeställning som beslutas i juni 2026 kommer därför endast att fokusera på att underlätta trängsel och där kunder lämnas kvar.

Region Uppsala har pågående arbete med anropsstyrd trafik, vilket bland annat är baserat på att regionen tar över färdtjänsten för Uppsala kommun. Anropsstyrd trafik har tidigare visat sig vara mycket dyrt, men det kan vara en lösning för att möta efterfrågan från äldre.

Håbo kommun kommer ha en utbildningsdag för äldre i kommunen. Då kommer man bland annat satsa på att lära ut för äldre resenärer hur det funkar med biljettköp samt påstigning.

7. Citybanan (Håbo kommun)
Mälarbanan är mycket viktig för Håbo kommun och det är av stor vikt att Region Uppsala arbetar och prioriterar den frågan. Den inbjudan som hade gått ut angående ett riksdagsseminarium och hearing som genomfördes med fokus på Mälarbanan nådde aldrig ut till Region Uppsala.

Frågan om vikten av Mälarbanan för länet har diskuterats även med Enköpings kommun. Region Uppsala har tagit på sig att ta dialog med SJ gällande bland annat att personer med Movingo-biljett har släppts på tåget medan enkelbiljetter nekats.

Region Uppsaka har börjat titta på att gå med i bolaget Oslo-Stockholm 2:55.

Håbo kommun har inte undersökt Oslo-Stockholm-samarbetet, men det kan vara intressant baserat på läget framförallt är det viktigt att kunna ta sig till Enköping. Håbo kommun tar hem frågan för diskussion.

8. Kollektivtrafik Mälaren (Håbo kommun)
En enskild aktören har inkommit med förslaget om kollektiv färjetrafik på Mälaren för att binda ihop Håbo med Uppsala. Region Uppsala önskar att Håbo kommun tar ställning till förslaget och spelar in det i den befintliga trafikbeställningsprocessen. Därefter kan exempelvis marknadsundersökningar, finansieringsutredningar samt utredning av olika strukturer samt koncept eventuellt startas.

9. Frågor på PM
Håbo kommun önskar ökade turtäthet mellan Bålsta-Uppsala. Region Uppsala ser över utbudet kopplat till revideringen av trafikförsörjningsprogrammet. Region Uppsala har bland annat undersökt möjligheten att Skolsta blir uppehåll för expressbussen mellan Enköping och Uppsala, vilket skulle ge resenärer från Håbo kommun ytterligare en möjlig koppling till Uppsala.

Trafikförsörjningsprogrammet ska på remiss under våren 2027.

Den bussdepå som Keolis nyttar i Bålsta ska rivas och Trafikutföraren (Keolis) har ansvar för att identifiera plats för ny depå. Regionen välkomnar att Keolis och Håbo kommun har dialog i frågan.

ÅVS Bro-Bålsta är en studie från Region Stockholm över hur man kan få fler pendeltåg till Bro och Bålsta. Skälet är att tågen som går till Bålsta är fulla redan vid Kalhäll. Studien har kommit fram till flera alternativ. Ett av de föreslagna alternativen är att bygga nytt vändspår i Bålsta. Eftersom detta gör det svårare att förlänga SL-pendeln till Enköping, vilket ligger i både Region Uppsalas och Håbo kommuns intressen, anses inte detta alternativ aktuellt för Region Uppsala. Region Uppsala ser då hellre att denna investering förläggs till Enköping.

Kring busshållplats "Vårdcentralen" har det kommit in önskemål om namnbyte i och med att det endast finns två privata aktörer som driver vårdcentraler i Bålsta, men bara en ligger vid busshållplatsen. Region Uppsala ska se över detta.

Politiker i Håbo kommun får ofta synpunkter om att bussarna inte går enligt tidtabell eller som åker förbi de som står vid hållplatser, gäller framförallt Skokloster-Bålsta. Region Uppsala önskar att synpunkter går via kundtjänsten på UL för att kunna följa upp det bättre.

Avslutning och summering av dagens möte (Catherine Öhrqvist)
Summering och avslut.

Protokoll vid ordinarie bolagsstämma med Håbohus den 23 april 2026

Plats: Håbohus kontor

Närvarande: Catherine Öhrqvist, ägarens representant
Stefan Bodin, Styrelseordförande
Fredrik Anderstedt, styrelseledamot
Tommy Lövgren, styrelseledamot
Rasmus Kraftelid, styrelseledamot
Ulf Winberg, styrelseledamot
Peter Björkman, suppleant
Sven Rosendahl, suppleant
Mats Norrbrand, VD
Helene Eklund, ekonomichef
Anneli Algeson Rask, personalrepresentant

Protokollet är signerat digitalt av Catherine Öhrqvist

§1 Stämmans Öppnande	Stämman förklarades öppnad
§2 Val av ordförande och sekreterare för stämman	Till ordförande för stämman utsågs Stefan Bodin Till sekreterare för stämman utsågs Mats Norrbrand
§3 Upprättande och godkännande av röstlängd	Följande förteckning över närvarande ombud för aktieägarna upprättades; För Håbo kommun 1789 aktier. Ombud: Catherine Öhrqvist Summa aktier och röster 1789. Samtliga aktier är således Representerade. Stämman beslutade att godkänna röstlängden
§4 Val av justeringsledamot	Till justeringsledamot valdes Catherine Öhrqvist
§5 Prövning av om stämman blivit behörigen Sammankallad	Kallelse till stämman har 2026-04-01 överlämnats till kommunen som kvitterat kallelsen 2026-04-01. Stämman förklarades som behörigen sammankallad
§6 Godkännande av dagordningen	Dagordningen godkändes
§ 7 Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapport	Stämman konstaterar att årsredovisningen, revisionsberättelsen och lekmannarevisorns granskningsrapporter har tillställts kommunen i anslutning till kallelsen till stämman.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org.-nr	E-post	Betalning
Box 24 746 21 Bålsta	Mansängstorg 1 Bålsta	0171-46 88 00	0171-541 24	55 64 63-1694	habohus@habohus.se www.habohus.se	Bankgiro 572-6245 Postgiro 20 16 52 -5

Document ID: f5df5ad9-0091-4e8c-b266-0f785d498518

§8 Fastställande av resultat- och balansräkningen. Beslut om vinstdisposition och ansvarsfrihet för styrelse och VD.

Stämman beslutade

att fastställa resultat- och balansräkning enligt styrelsens förslag nedan

dvs att årets vinst 20 702 780 kr och tidigare ansamlad vinst 199 111 769 kr, tillsammans 219 814 549 kr, överförs i ny räkning, samt att

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören i enlighet med revisorernas tillstyrkan beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2025

§9 Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorn och lekmannarevisorn med suppleanter

Stämman beslutar

att arvode till ordförande, styrelseledamöter, suppleanter och lekmannarevisorer skall utgå enligt av Håbo kommunfullmäktige senast fastställda arvodesreglemente

§10 Val av styrelse

Stämman konstaterar

att i enlighet med Håbo kommunfullmäktiges beslut till styrelseledamöter och suppleanter intill ordinarie bolagsstämma 2027, har utsetts;

Ordinarie ledamöter	**Ersättare**
Ulf Winberg	Staffan Wohrne
Tommy Lövgren	Peter Björkman
Rasmus Kraftelid	Sven Rosendahl

samt att
till styrelseordförande och vice styrelseordförande utse:

Styrelseordförande	**Vice styrelseordförande**
Stefan Bodin	Fredrik Anderstedt

§11 Val av revisorer

Stämman beslutar

att till revisor välja:

Revisor
Stämman beslutar att utse Azets Revision & Rådgivning till ny revisor med Susann Eriksson som huvudansvarig revisor.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org.-nr	E-post	Betalning
Box 24	Mansängstorg 1	0171-46 88 00	0171-541 24	55 64 63-1694	habohus@habohus.se	Bankgiro 572-6245
746 21 Bålsta	Bålsta				www.habohus.se	Postgiro 20 16 52 -5

Document ID: f5df5ad9-0091-4e8c-b266-0f785d498518

Lekmannarevisorer
Bertil Kinnunen, revisor

§12 Övriga frågor — Inga övriga frågor anmälda

§13 Avslutning — Då inga andra ärenden förelåg till behandling förklarades stämman härmed avslutad

Document ID: f5df5ad9-0091-4e8c-b266-0f785d498518

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org.-nr	E-post	Betalning
Box 24	Mansängstorg 1	0171-46 88 00	0171-541 24	55 64 63-1694	habohus@habohus.se	Bankgiro 572-6245
746 21 Bålsta	Bålsta				www.habohus.se	Postgiro 20 16 52 -5

This document has been digitally signed and sealed using Capego SmartSign in accordance with the EU regulation known as eIDAS. The signatures within this original file carry legal validity and are binding in all EU states.

Important: Please refrain from making any changes to this file as it may impact its integrity.

All the original signatures incorporated in this document file strictly adhere to the provisions set forth by the European eIDAS regulation. They have been constructed in accordance with the PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures) standard, as stipulated by the technical regulations specified in ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 319 142. The signatures have been securely encoded within this document file, and the subsequent page(s) provide a visual representation of the encoded signatures.

These signatures hold legal weight and are enforceable in all EU states as regulated by eIDAS.

Read more: https://www.wolterskluwer.com/sv-se/solutions/capego/capego-smartsign/trust-center-sweden

Wolters Kluwer

Document ID: f5df5ad9-0091-4e8c-b266-0f785d498518

2026-05-04 06:13:49 UTC+00:00

CATHERINE AGNETA VICTORIA Ö...

SE BankID - f80d5534-4bf8-4cf9-878e-b714185e2f4c

Document ID: f5df5ad9-0091-4e8c-b266-0f785d498518

SKR Företag
ETT FÖRETAG INOM SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Ägarråd Inera AB

27 april 2026

Presentationsmaterial:

- Aktuell & på gång hos Inera
  vd Patrik Sundström
- Cybersäkerhet
  Markus Bylund, sektionschef digitalisering och förnyelser, SKR
  Eleonore Hammare, CIO, Inera

Aktuellt & på gång

Patrik Sundström, VD

www.inera.se

inera
Ett företag inom SKR

Vi bidrar till att utveckla välfärden

Inera är ett digitaliseringsbolag som bidrar till att utveckla välfärden.

Vi är Sveriges digitala ingång till hälsa, vård och omsorg och utvecklar digital infrastruktur för en sammanhållen välfärd.

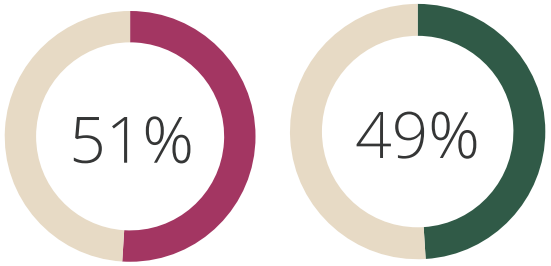
Vi arbetar på uppdrag av kommuner och regioner.

Vår vision är världens mest innovativa och omtänksamma välfärd.

Inera på en minut

Inera är ett digitaliseringsbolag som på uppdrag av kommuner och regioner bidrar till välfärdens utveckling.

Ägarfördelning

431

Medarbetare jobbar på Inera, inkl ITU

1+ miljard

Omsättning

SKR / Regioner / Kommuner

Våra ägare

inera | Test och utveckling

Ineras Dotterbolag, ITU

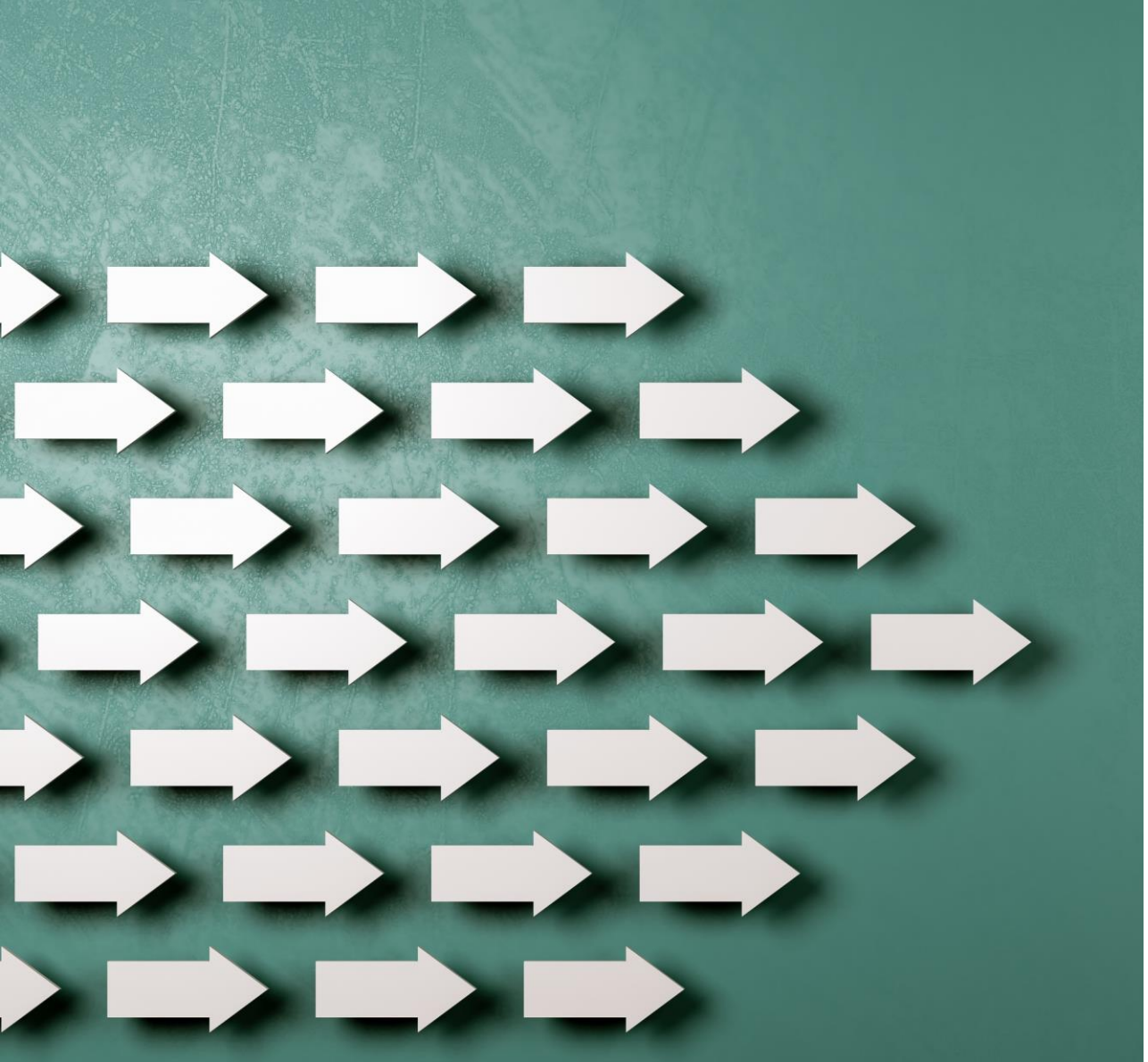
3

Kontor
Stockholm, Lund, Karlstad

Några milstolpar under 2025

- Det kommunala handslaget!
- Process för att CE-märka fyra medicintekniska produkter
- Avbolagisering av dotterbolaget inlett
- Modernisering av e-legitimationen SITHS
- Strategi för framtidens 1177
- Fortsatt stort fokus på säkerhet och robusthet

Ineras verksamhetsinriktning 2026-2028

Verksamhetsinriktningen beskriver Ineras verksamhet för 2026, samt inriktning för 2027–2028. Syftet är att ge ägare, kunder och omvärld en bred överblick över Ineras verksamhet och utvecklingsinsatser.

Inriktningen innehåller de utvecklingsinsatser kommuner och regioner redan har beslutat om och finansierar. För regionernas del sker beredningen av utvecklingsinitiativ genom det Regionala programrådet och för kommunernas del i allt väsentligt genom det Kommunala handslaget.

Ineras portfölj av tjänster för regioner och kommuner samt pågående utveckling beskrivs i detalj på inera.se.

inera

Fokusområden

Verksamheten beskrivs inom ramen för fyra fokusområden i linje med behov och pågående utvecklingsarbete hos kommuner, regioner och privata utförare.

1 **Gemensam digital infrastruktur**

2 **Nära vård**

3 Verksamhetsnära kunskapsstöd och tjänster

4 **Kommunala handslaget**

inera

Fokusområde 1: Gemensam digital infrastruktur

Inera har en av världens mest välutbyggda digitala infrastrukturer för hälso- och sjukvården, där tusentals vårdgivare och system kopplas ihop för att möjliggöra ett säkert utbyte av hälsodata.

Arbetet med infrastrukturen samordnas och synkroniseras med såväl myndigheter som med kommuner och regioner, där Ineras infrastruktur utvecklas utifrån de spelregler som tas fram på nationell och internationell nivå.

Särskilt prioriterat är ett nära samspel med Ehälsomyndigheten i syfte att skapa ett smart och kostnadseffektivt samspel mellan befintliga och kommande delar av infrastruktur och tjänster.

Centrala utvecklingsområden

- Modernisera den digitala infrastrukturen baserat på nya standarder och behov av nya integrationsmönster.
- I samarbete med Ehälsomyndigheten tillhandahålla en möjlighet för kommuner och regioner att leva upp till kraven i EHDS, genom att nyttja Ineras infrastruktur.
- Verka för en ökad anslutning av relevant hälsodata till infrastrukturen.
- Förenkla och kostnadseffektivisera utgivningen av e-legitimationen SITHS och därmed öka nyttan för kommuner och regioner.
- Genomföra anpassningar utifrån det nationella arbetet DIGG leder kring identitets- och behörighetshantering.

inera

Fokusområde 2: Nära vård

Omställningen till nära vård pågår med full kraft i regioner, kommuner och hos privata utförare. Insatser kring hälsa, vård och omsorg ska utgå från individens behov och förutsättningar samt anpassas efter vad som är viktigt för den enskilda personen.

En närmare samverkan mellan patient och närstående samt aktörer i både regioner och kommuner etableras, för att åstadkomma ett mer sammanhängande vårdflöde. Individens egen delaktighet är avgörande för den nära vården och digitalisering är en viktig grundförutsättning för omställningen.

Särskilt prioriterat är att ta fram en strategi för framtidens 1177 och börja realisera en sådan modernisering

Centrala utvecklingsområden

- Framtagande av en långsiktig strategi och handlingsplan för modernisering av 1177.
- Sammanhållen planering på 1177 – skapa en digital översikt över en individs fullständiga engagemang i vård och omsorg, för att stödja individen, närstående och vård- och omsorgspersonal. Fokus på personer med omfattande och komplexa vård- och omsorgsbehov.
- Utveckla en lösning för att kunna agera företrädare, t ex som vårdnadshavare, för någon annan på 1177.
- Förbättrad användbarhet på 1177 för att möta användares förväntningar på en smidig, modern och intuitiv upplevelse.

inera

Fokusområde 3: Verksamhetsnära kunskapsstöd och tjänster

Såväl nationellt som regionalt och lokalt pågår satsningar för att åstadkomma en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet. Relevant hälsodata och bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte.

Inom ramen för Ineras verksamhet har kommuner och regioner ett stort antal gemensamma kunskapsstöd och digitala tjänster inom läkemedel, intyg, hjälpmedel och informationsutbyte som dagligen används av vård- och omsorgspersonal.

Centrala utvecklingsområden

- Anslutning av Nationell Patientöversikt och Pascal till Nationell läkemedelslista och vidareutveckling för att skapa en mer samlad och komplett bild av varje patients läkemedelsbehandling.
- CE-märkning av fyra medicintekniska produkter, bland annat tjänsterna Pascal och 1177 Stöd och behandling.
- Utforskande piloter med två regioner i syfte att göra hälsodata från Ineras infrastruktur direkt tillgänglig i regionernas verksamhetssystem.
- Vidareutveckling av 1177 för vårdpersonal för att göra myndigheters kunskapsstöd tillgängliga, samt förbättra sökfunktionalitet.

inera

Fokusområde 4: Kommunala handslaget

Sveriges kommuner och regioner, SKR, har efter bred dialog med landets kommuner beslutat om en strategisk agenda – ett handslag för välfärdsutveckling genom digitalisering. Syftet är att öka takten i digitaliseringen genom att i större utsträckning ta sig an frågorna tillsammans och använda kapaciteten i SKR, Inera och Adda för att driva utvecklingen.

Under 2024 startade sex gemensamma initiativ efter en enorm uppslutning av kommuner. Det följdes upp under våren 2025, med resultatet att landets kommuner givit SKR-koncernen i uppdrag att tillhandahålla ett nationellt digitalt system för gymnasieantagning och en digital infrastruktur för ekonomiskt bistånd.

Centrala utvecklingsområden

- Gemensam informationsförsörjning ekonomiskt bistånd (GIF) - utveckling av en digital infrastruktur som möjliggör nya arbetssätt och effektivisering av handläggningen av ansökningar om ekonomiskt bistånd, samtidigt som individens insyn och kontroll ökar.
- Nationellt system för gymnasieantagning (Indra) - tillhandahållande av gemensamt system som digitaliserar antagningsprocessen över hela landet och effektiviserar både för verksamheter och sökanden.

inera

Ineras interna förflyttningar – några nedslag

Internt på Inera pågår ett antal förflyttningar med sikte på ökad kvalitet, robusthet, kostnadseffektivitet, kvalitet och innovation.

Det handlar bland annat om att säkerställa att leveransen av Ineras verksamhetskritiska tjänster är robust, säker och stabil. Tjänsterna ska vara tillgängliga och levereras med kvalitet både i normalläge och i händelse av kris.

Ytterligare ett område handlar om en ökad användning av AI i syfte att effektivisera och öka kvalitet. Det sker såväl inom ramen för it-utveckling som kunskapsproduktion och interna processer.

Centrala utvecklingsområden

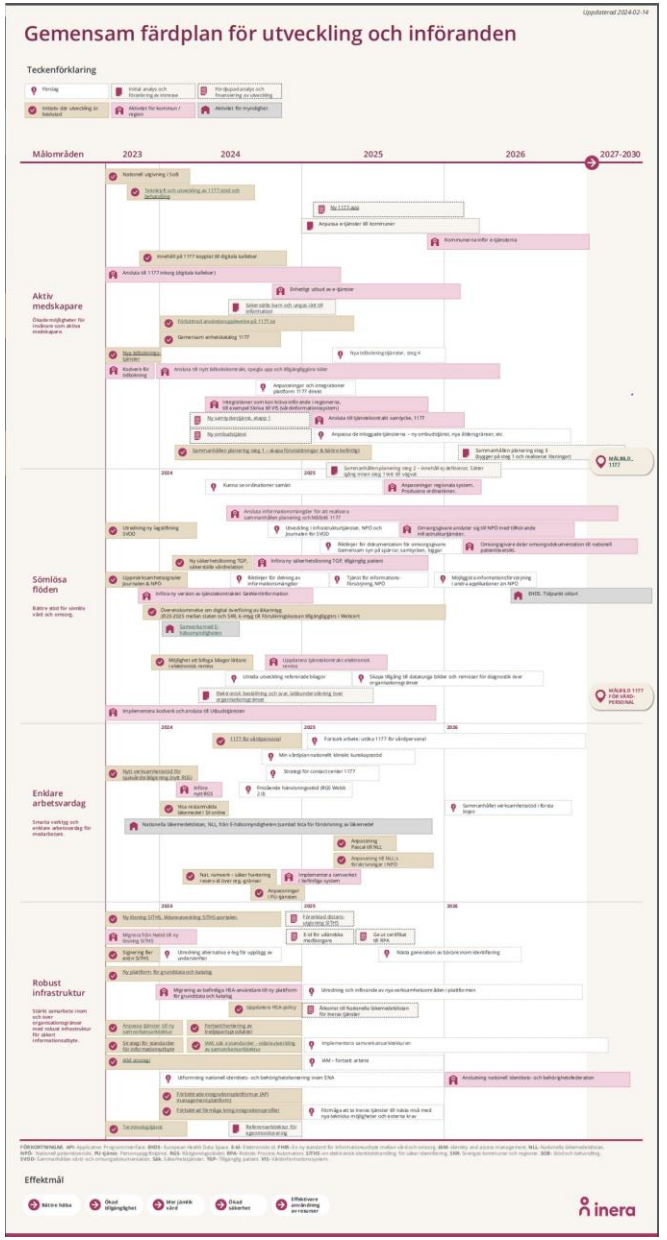
- Säkerställa en tillgänglig, robust och säker leverans av våra verksamhetskritiska tjänster, både i normaltillstånd och i händelse av kris eller krig
- Fortsätta arbetet med en mer kostnadseffektiv och samordnat it-leverans
- Ökad innovation och effektivitet genom användning av AI
- Fortsatt anpassning till regelverk för medicintekniska produkter
- Säkerställa att utveckling av infrastruktur och tjänster sker i nära samspel med staten och EU

inera

Ineras färdplan

- Överblick över pågående och kommande initiativ
  - Information
  - Status
  - Tidplan för leverans
- Vilka aktiviteter region/kommun behöver göra för att realisera nytta

Tack!

Vill du veta mera om Inera?
Prenumerera på vårt nyhetsbrev
Aktuellt från Inera och följ oss
på Linkedin.

www.inera.se

inera
Ett företag inom SKR

SKR Företag
ETT FÖRETAG INOM SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Cybersäkerhet

Markus Bylund, sektionschef digitalisering och förnyelser, SKR

Eleonore Hammare, CIO, Inera

Sveriges Kommuner och Regioner

Cybersäkerhet – läget i kommuner och regioner

Cyberangrepp sker dagligen mot Sverige och de blir alltmer avancerade. Metoder och verktyg för cyberangrepp utvecklas ständigt och hotaktörernas förutsättningar förändras i takt med teknikutvecklingen*. Samtidigt har digitalisering, globalisering och den snabba teknikutvecklingen gjort samhället mer sårbart.*

SÄPO årsrapport 2024

Det finns inga indikatorer på att det kommer förändras. I takt med att det säkerhetspolitiska läget har försämrats och ***cyberhoten och sårbarheterna ökat, både sett till antal och komplexitet****, ställs* ***allt högre krav på Sveriges förmåga att säkra, skydda och stärka samhällets funktioner – även i cyberdomänen****.*

Nationell strategi för cybersäkerhet 2025-2029

Större region*
Nätfiske: 73 439
Belastningsattacker/dag ~ 80 000
Antal arbetsstationer som fått skadlig kod: 147
Antal incidenter som krävt manuell åtgärd: 139

Mellanstor kommun*
Försök till ransomware attacker: 39
Nätfiske: 9 400
Antal gissningsattacker: 3 821
Antal incidenter som krävt manuell åtgärd: 16

*September 2025

Sveriges Kommuner och Regioner

- Obligatoriskt cybersäkerhetsarbete med högre krav på robusthet och beredskap
- Sanktioner vid bristande efterlevnad (upp till SEK10 miljoner)
- Generella stadsbidrag till kommuner och regioner 2026-2028 (200+50 mnkr)

Cybersäkerhetslagen (NIS2-direktivet, från 15 jan 2026)

Riskbaserat arbetssätt

- Del av kommunens helhetsriskhantering
- Identifiera och värdera cyberrisker
- Prioritera utifrån konsekvens och sannolikhet
- Resursoptimering
- Kontinuerlig uppföljning

Ledningens ansvar

- **Åtgärder:** Företags- och myndighetsledningar ska godkänna och följa upp riskhanteringsåtgärder.
- **Uppföljning:** Ledningen ansvarar för att säkerställa att åtgärderna fungerar och att organisationen följer lagen.
- **Utbildning:** Krav på att ledningen ska genomgå utbildning i cybersäkerhet och riskhantering.

Sveriges Kommuner och Regioner

SKR och Adda medlemserbjudanden inom cybersäkerhet

- SKR, kommuner och regioner tillsammans, exempelvis
  - Metodstöd för informationssäkerhet
  - Basnivå för cybersäkerhet
- Utbildningar, exempelvis enligt krav i Cybersäkerhetslagen för högsta ledning*
- KLASSA: System för att hjälpa verksamheter att identifiera och beskriva behov, risker och krav
- Adda har tagit fram ett DIS för Incident Respons Team (IRT)

*Under 2026

Cybersäkerheten = en samhälls- och ledningsfråga

Hotbild
Snabbt växande angrepp
mot samhällskritiska tjänster

Ledningsansvar (lagkrav)
Cybersäkerhetslagen gör styrning och uppföljning obligatorisk

Förtroende
Avgörande för Inera
och välfärdens digitala infrastruktur

inera

Omvärldsspaning

Tre signaler att ha med i styrningen

AI-stödda aktörer

- **AI** sänker tröskeln för cyberangrepp
- Angrepp blir **snabbare** och mer **automatiserade**
- Fler **samtidiga** attacker – kortare tid att **agera**

Kvantdatorer och PQC

- **Kvantdatorer** hotar dagens **kryptering** på sikt
- Starta **PQC-planering**: inventera system och dataflöden
- Bygg **crypto-agility** för att kunna **byta** algoritmer snabbt

Regelverk och tillsyn

- Nya regelverk skärper krav på **riskhantering** och **incidenthantering**
- **Ledningen** får tydligare ansvar och krav på uppföljning
- Fokus på **förmåga** och **kontinuitet** – inte bara dokument

inera

Vad vi gör inom Inera

inera

Tack!

Vill du veta mera om Inera?
Prenumerera på vårt nyhetsbrev
Aktuellt från Inera och följ oss
på Linkedin.

www.inera.se

inera
Ett företag inom SKR

Från: Catherine Öhrqvist
Skickat: den 12 maj 2026 16:15
Till: Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Presentation Inera Ägarråd 27 april
Bifogade filer: UTSKICK Inera Ägarråd 27 april 2026.pdf

Anmälningsärende till KS

Med vänlig hälsning

Catherine Öhrqvist (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Håbo kommun
746 80 Bålsta
076-852 08 25
0171-46 43 33

www.habo.se

Hantering av personuppgifter

Överväg miljöpåverkan innan du skriver ut detta e-postmeddelande

Från: Andersson Tiina <Tiina.Andersson@skr.se>
Skickat: den 4 maj 2026 08:12
Till: SKR Inera <inera@skr.se>
Ämne: Presentation Inera Ägarråd 27 april

Hej,

Här kommer presentationen från Inera Ägarråd 27 april.

Ha en fin dag!

Vänligen Tiina Andersson

Tiina Andersson
Beredningssekreterare
Beredningsstöd/HR och IT-staben, SKR

SKR Företag

Sveriges Kommuner och Regioner
Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
+46 8 452 7989

+46 72 539 13 32
www.skr.se

§ 80 Antagande av handlingsplan för bostadsförsörjning

Dnr KS 24/0685

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar Handlingsplan för bostadsförsörjning.
2. Nuvarande riktlinjer för bostadsförsörjning upphävs. (KF 13 september 2017 § 114)

Sammanfattning

Varje kommun ska enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar planera för bostadsförsörjningen i syfte att skapa förutsättningar för alla kommunens invånare att leva i goda bostäder. En del i detta arbete är att kommunfullmäktige ska anta en handlingsplan för bostadsförsörjning minst en gång per mandatperiod.

Samhällsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag till handlingsplan för bostadsförsörjningen. I förslaget föreslås att Upplands-Bro kommun ska planera för ett årligt tillskott med 150–200 bostäder för att täcka det demografiska bostadsbehovet.

Utöver bostadstillskottet föreslås fyra målområden, med tillhörande åtgärder som ska ligga till grund för arbetet med kommunens bostadsförsörjningsarbete 2026–2030.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska kommunen samråda handlingsplanen med berörda kommuner, samt ge länsstyrelsen och regionen tillfälle att yttra sig. Handlingsplanen skickades ut på remiss perioden 10 december 2025 – 6 februari 2026. De inkomna yttrandena samt samhällsbyggnadskontorets ställningstaganden till dessa redovisas i remissredogörelsen.

Beslutsunderlag

- Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 23 februari 2026
- Förslag till handlingsplan för bostadsförsörjning, antagandehandling, den 12 mars 2026
- Kunskapsunderlag och nulägesanalys, den 12 mars 2026
- Remissredogörelse, den 12 mars 2026
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen, den 3 december 2025 § 159

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar Handlingsplan för bostadsförsörjning.
2. Nuvarande riktlinjer för bostadsförsörjning upphävs. (KF 13 september 2017 § 114)

Förslag till beslut på sammanträdet

Sara Ridderstedt (MP) yrkar bifall till framlagt förslag.

Nawal Al-Ibrahim (L) yrkar bifall till framlagt förslag.

Katarina Olofsson (SD) yrkar bifall till framlagt förslag.

Jan Stefansson (KD) yrkar bifall till framlagt förslag.

Camilla Janson (S) yrkar för Socialdemokraternas räkning bifall till framlagt förslag.

Erik Karlsson (V) yrkar bifall till framlagt förslag.

Yttranden

Hans Åberg (L) yttrar sig i ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att kommunfullmäktige har beslutat i enlighet med detta.

Beslutet skickas till:

- Ansvarig handläggare för vidare handläggning.

Kunskapsunderlag och nulägesanalys

Bilaga till Handlingsplan för bostadsförsörjning

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Innehållsförteckning

Sammanfattning 4

1 Inledning 8
- 1.1 Syfte 8
- 1.2 Läsanvisning 8
- 1.3 Tillvägagångssätt 8
- 1.4 Definitioner av begrepp 8
- 1.5 Bostadsmarknaden i kommunen 10
- 1.6 Bostadsmarknaden i regionen 11

2 Lagstiftning och kommunens ansvar 13
- 2.1 Kommunens ansvar 13
- 2.2 Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar 14
- 2.3 Plan- och bygglagen 14
- 2.4 Lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar 14
- 2.5 Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag 15

3 Nationella och regionala mål, planer och program 16
- 3.1 Agenda 2030 16
- 3.2 Barnkonventionen 16
- 3.3 Nationella mål, planer och program 16
  - 3.3.1 Mål för boende och samhällsplanering 16
  - 3.3.2 Mål för integrationspolitiken 17
  - 3.3.3 Mål för funktionshinderpolitiken 17
  - 3.3.4 Den nationella hemlöshetsstrategin 18
- 3.4 Regionala mål, planer och program 18
  - 3.4.1 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS) 18
- 3.5 Kommunala mål, planer och program 19
  - 3.5.1 Kommunplan 2026 19
  - 3.5.2 Tidigare riktlinjer för bostadsförsörjningen 20

4 Bostadsbeståndet och marknadsvillkor 21
- 4.1 Upplåtelseformer och bostadstyper 21
- 4.2 Bostadsstorlekar och bostadsyta 22
- 4.3 Byggår 23
- 4.4 Planberedskap 23
- 4.5 Bostadsbyggande 25
- 4.6 Efterfrågan på hyresbostäder 28
- 4.7 Efterfrågan på ägda bostäder 31
- 4.8 Flyttkedjor 33

5 Demografisk utveckling och socioekonomiska förutsättningar 34
- 5.1 Befolkningsutveckling 34
- 5.2 Åldersstruktur 35
- 5.3 Flyttmönster 38
- 5.4 Hushållens sammansättning i kommunen 40

5.5 Socioekonomiska förutsättningar 41
6 Särskilda gruppers bostadsbehov 43
6.1 Trångbodda hushåll 43
6.2 Hushåll med låg betalningsförmåga 45
6.3 Hushåll med återkommande problem 47
6.4 Barns boendesituation i kommunen 49
6.5 Hemlösa personer 52
6.6 Äldre personer 53
6.7 Personer med funktionsnedsättning 56
6.8 Studenter 56
6.9 Ungdomar och unga vuxna 57
6.10 Nyanlända samt ensamkommande barn och unga 57
6.11 Personer i behov av skyddat boende 58
7 Referenser 59

Foto framsida: Upplands-Bro kommun

Sammanfattning

Kommunens juridiska ansvar

Kommunen ska planera för att alla invånare kan erbjudas goda bostäder, vilket framgår i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383). Lagen medför inte en ovillkorlig rätt till bostad för alla, men vissa grupper har en lagstadgad rätt. Dessa grupper inkluderar äldre personer som har ett omsorgsbehov, individer som har betydande svårigheter i sin livsföring eller har behov av att vårdas eller bo i ett annat hem än det egna och framgår i Socialtjänstlagen (2025:400) samt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Asyllagen (1994:137), bossättningslagen (2016:38) samt EU:s massflyktsdirektiv medför också en rätt till boendelösningar för personer som berörs av dessa lagar och/eller direktiv.

Hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program

Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning tar avstamp i ett antal nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska bidra till att uppnå dessa målsättningar genom att omsätta dem i ett lokalt sammanhang.

Kommunen ska beakta Agenda 2030, särskilt mål 11 om hållbara städer samt Barnkonventionen som understryker barns rätt till en trygg bostad och skälig levnadsstandard. Rätten till en bostad är stadgad i svensk grundlag och ingår även i flera internationella konventioner som Sverige anslutit sig till.

Det övergripande nationella målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet handlar bland annat om att skapa långsiktigt välfungerande bostadsmarknader och goda livsmiljöer. Integrationspolitikens mål handlar om att utrikes födda ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Tillsammans med bosättningslagen innebär detta att kommunen ska verka för integration och bosättning av nyanlända. Funktionshinderspolitikens mål handlar om att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Den nationella hemlöshetsstrategin handlar om att minska antalet personer som befinner sig i hemlöshet och förebygga hemlöshetssituationer.

Regionalt utgår kommunen från den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, vars mål bland annat syftar till en hållbar bostadsförsörjning som motsvarar det demografiska behovet.

Upplands-Bro kommuns Kommunplan för år 2026 anger bland annat mål om social hållbarhet, trygghet, småskaligt och attraktivt samhällsbyggande och minskat klimatavtryck.

Bostadsbeståndet och marknadsvillkor

Sett till hela kommunens geografi är bostadsbeståndets upplåtelseformer relativt jämnt fördelade i jämförelse med länet: 35 procent av bostäderna är hyresrätter, 34 procent är äganderätter och 31 procent är bostadsrätter. I länet dominerar bostadsrätter. Majoriteten av bostäderna i kommunen är lägenheter i flerbostadshus, därefter följer småhus som näst vanligast bostadstyp.

Bostadsbyggandet har under de senaste två decennierna varit förhållandevis stabilt, med ett genomsnitt på omkring 210 färdigställda bostäder per år. Variationer har dock förekommit, och en tydlig topp nåddes 2017 då 784 bostäder färdigställdes. Därefter har pandemin och konjunkturläget bidragit till ytterligare upp- och nedgångar i bostadsbyggandet. Majoriteten av de bostäder som byggts under dessa år har varit hyresrätter och bostadsrätter i flerbostadshus.

Kommunen har en god planberedskap, med cirka 5900 bostäder möjliga att bygga utifrån laga kraft-vunna planer som inte påbörjats, projekt ovanför det ”röda strecket” i kommunens planprioriteringslista samt pågående utbyggnadsområden som inte är färdigbyggda.

Den genomsnittliga hyran i kommunen uppgår till cirka 1 650 kronor per kvadratmeter och år, vilket ligger något över genomsnittet för Stockholms län. Kommunens bostadsrätts- och småhusmarknad har haft en stark prisutveckling under 2000-talet, i synnerhet mellan 2012 och 2017 då priserna mer än fördubblades. Sedan pandemin har marknaden mattats av, med en viss stabilisering till följd av höjda räntor och osäker konjunktur. Detta speglar utvecklingen i länet.

Flyttkedjestudier visar att nyproduktion i perifera lägen som Upplands-Bro främst påverkar rörligheten genom stora bostäder (3+ rum), särskilt i hyresrättsform. Denna rörlighet är viktig för att frigöra bostäder i det befintliga beståndet och motverka inlåsningseffekter.

Demografisk utveckling och socioekonomiska förutsättningar

Kommunens befolkning har växt de senaste åren. Det är inflyttningar som stått för den största delen av befolkningsökningen, främst från andra delar av Stockholms län. De flesta inflyttare är mellan 20 och 39 år gamla.

Befolkningen väntas fortsätta växa under kommande år. År 2034 väntas Upplands-Bro kommun ha cirka 34 700 invånare enligt kommunens befolkningsprognos.

Kommunens medelålder är låg (38,4 år), sett till länet (40,5 år) och riket (42,2 år), men gruppen äldre förväntas öka snabbt till 2034. Den åldersgrupp som förväntas öka mest till år 2034 är gruppen äldre över 85 år. Denna grupp förväntas nästan fördubblas. Samtidigt ökar antalet barn i åldrarna 10–14 år, medan de yngsta barnen (0–4 år) och åldersgruppen 30–39 år väntas minska något.

Medianinkomsten och den disponibla inkomsten är något lägre i kommunen än i länet, arbetslösheten är något högre än i länet. Detta påverkar hushållens möjligheter att etablera sig på bostadsmarknaden.

Särskilda gruppers bostadsbehov

Vissa grupper har svårigheter att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden och behöver särskild uppmärksamhet i kommunens bostadsförsörjningsarbete. Hit hör bland annat trångbodda hushåll, hushåll med låg betalningsförmåga, äldre personer, personer med funktionsnedsättning, unga, studenter, nyanlända samt personer i hemlöshet eller behov av skyddat boende.

Andelen trångbodda hushåll uppgår till cirka 14 procent, vilket är något under länssnittet. Trångbodda hushåll i kommunen har ökat sedan 2012, med nästan 3,6 procentenheter. 5,1 procent av de trångbodda hushållen har dessutom en ansträngd boendeekonomi.

Hushåll med låg betalningsförmåga utgör nästan en fjärdedel av befolkningen (22,8 procent) enligt Boverkets KALP-mått (KALP betyder ”kvar att leva på”). Det innebär att många hushåll inte har en tillräcklig disponibel inkomst för att klara normala boendekostnader utan att göra avkall på andra nödvändiga utgifter.

Hemlösheten i kommunen förebyggs genom ett strukturerat samarbete mellan socialtjänst och allmännyttan. Kommunen arbetar aktivt med vräkningsförebyggande åtgärder, social förtur och träningslägenheter. Kommunen bedriver uppsökande arbete bland barnfamiljer i riskzonen till hemlöshet och erbjuder boendestöd till personer som har svårt att behålla

sitt boende. Dessa insatser är viktiga för att minska antalet hushåll i akut hemlöshet eller där risk föreligger.

Bostadsbehovet för särskilt boende för äldre förväntas öka eftersom andelen äldre förväntas öka markant fram till år 2034. Att prognosticera behovet är dock komplext, vilket föranleder att kommunen årligen följer upp prognosutfall och uppdaterar behovsanalyser kontinuerligt.

Behovet av bostäder med särskild service enligt LSS och socialtjänstlagen, så som gruppbostäder och serviceboenden, ökar i takt med befolkningstillväxten. Kommunen arbetar med dessa frågor i bland annat lokalförsörjningsplanen, men tillgången på lämpliga bostäder är begränsad i dagsläget.

1 Inledning

1.1 Syfte

Denna bilaga ligger till grund för de mål och aktiviteter som ingår i *Handlingsplan för bostadsförsörjning*, I bilagan presenteras aktuell statistik och analyser kring befolkning, bostadsbestånd, bostadsmarknad, framtida befolkningsutveckling och bostadsbyggande.

1.2 Läsanvisning

Arbetet är uppdelat i två dokument, *Handlingsplan för bostadsförsörjning* och bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys* (detta dokument).

Bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys* består av sju avsnitt. Det första avsnittet inleder dokumentet med beskrivningar av bland annat tillvägagångsätt, begreppsdefinitioner och en beskrivning av bostadsmarknaden i kommunen och i regionen för att ge en grund för resterande avsnitt. Sedan följer det andra och tredje avsnittet som ger en juridisk kontext till arbetet och även beskriver hur dokumentet tar hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program. Det fjärde, femte och sjätte avsnittet presenterar analyser av kommunens bostadsbestånd, demografi och bostadsbehovet för särskilda grupper. Det sjunde avsnittet innehåller en referenslista.

1.3 Tillvägagångssätt

Detta dokument baseras på information hämtad från bland annat Länsstyrelsen, Boverket och Region Stockholm samt statistiskt underlag som främst inhämtats från Statiska Centralbyrån och Boverket. Information har också inhämtats från relevanta verksamheter i kommunen. Analyserna bygger i huvudsak på statistik från 2023 och 2024, då analysarbetet inleddes under 2025. Analyserna är gjorda på kommunnivå. Se avsnitt 7 för en referensförteckning.

1.4 Definitioner av begrepp

Allmännytta/allmännyttigt bostadsbolag

Kommunala bostadsbolag med syfte att erbjuda goda hyresbostäder för alla. Upplands-Bros allmännyttiga bostadsbolag heter AB Upplands-Brohus (kallas endast Upplands-Brohus i handlingsplanen och bilagan).

Bostad

Ett hus, en lägenhet eller rum som människor stadigvarande bor i. En

bostad innehåller vanligen utrymmen för matlagning, hygien och sömn samt utrymme för umgänge.

Bostadsförsörjning

Enligt regeringsformen ska det allmänna trygga rätten till bostad. Kommunen har, enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, ansvar att planera så att alla invånare kan erbjudas goda bostäder. Detta innebär dock inte en ovillkorlig rätt till bostad.

Bostad på den ordinarie bostadsmarknaden

Alla bostäder oavsett upplåtelseform eller hustyp som inte är klassificerade som särskilda boendeformer.

Flerbostadshus

Bostadsbyggnader med tre eller fler lägenheter. Lägenheterna upplåts oftast som hyresrätt eller bostadsrätt.

Småhus

Friliggande en- och tvåbostadshus samt par-, rad- och kedjehus. Den vanligaste upplåtelseformen är äganderätt, men det finns även bostadsrättssmåhus och hyresrättssmåhus.

Upplåtelseformer

Det sätt på vilket man förfogar över sin bostad. I Sverige finns upplåtelseformerna hyresrätt, bostadsrätt och äganderätt, samt en mindre del kooperativ hyresrätt.

Hyresrätt innebär att man hyr en lägenhet av en hyresvärd.

Bostadsrätt innebär att man är medlem i en bostadsrättsförening som äger en fastighet med lägenheter där varje medlem har nyttjanderätt över varsin lägenhet.

Äganderätt innebär att man själv äger sin bostad. Det absolut vanligaste är att man äger ett småhus, men sedan 1 maj 2009 är det även möjligt att bygga flerbostadshus med ägarlägenheter.

Kooperativ hyresrätt kan sägas vara ett mellanting mellan hyresrätt och bostadsrätt. En förening äger – eller hyr – en fastighet och enskilda föreningsmedlemmar hyr i sin tur lägenheter av föreningen.

Specialbostad

Bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden som riktar sig till en viss målgrupp, till exempel ungdomsbostäder, studentbostäder, seniorbostäder eller trygghetsboende.

Särskilt boende/särskilda boendeformer
Bostäder för äldre eller för personer med funktionsnedsättning i enlighet med Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Kräver biståndsbeslut och är därför inte en del av den ordinarie bostadsmarknaden.

Bostadsbehov
Handlar om hur många bostäder som behövs för att uppnå behovstäckning utifrån befolkningsutveckling och demografiska faktorer, men tar inte hänsyn till i vilken utsträckning människor har råd att efterfråga bostäderna. Behov är därmed en objektiv faktor.

Bostadsefterfrågan
Det antal bostäder som hushållen kan och vill efterfråga kopplat till ekonomiska förutsättningar och personliga preferenser. Efterfrågan är därmed en mer subjektiv och marknadsrelaterad faktor än bostadsbehov. Efterfrågan och behov möts i bästa fall på den lokala bostadsmarknaden genom att det byggs och bjuds ut attraktiva bostäder till priser och hyror som hushållen är beredda att betala, men det är inte alltid som behov och efterfrågan möts.

Flyttkedja
Är en förväntad effekt av att nya bostäder byggs och de som flyttar in i denna lämnar en bostad inom det befintliga bostadsbeståndet efter sig, där någon annan kan flytta in. Den eller de personerna lämnar ytterligare en ledig bostad efter sig, och så vidare.

Hushåll
Består av personer som är folkbokförda i samma bostad. I hushållsstatistiken från SCB finns tre huvudtyper; ensamstående, sammanboende och övriga. Ensamstående består av hushåll bestående av en person. Sammanboende inkluderar personer som lever tillsammans som gifta, i registrerat partnerskap eller i ett samboförhållande. Övriga hushåll består av hushåll där minst en person i bostaden saknar nära relationer till någon annan i bostaden, till exempel en inneboende. De tre hushållstyperna delas vidare in i hushåll med eller utan barn.

1.5 Bostadsmarknaden i kommunen

I arbetet med att ta fram handlingsplan för bostadsförsörjningen har kommunen inhämtat ett flertal aktörers syn på bostadsmarknaden i kommunen för år 2025.

Allmännyttan angav år 2025 att samtliga uthyrningsbara lägenheter varit uthyrda. Samtidigt har det funnits vissa utmaningar kopplade till nyproducerade bostäder i beståndet, där uthyrningen i vissa fall tagit längre tid. Detta gäller särskilt bostäder med högre hyresnivåer till följd av större lägenhetsstorlekar och senare byggår. Nyproduktionen har därför generellt krävt mer arbete för att hitta rätt hyresgäster.

På bostadsrätts- och småhusmarknaden beskrivs 2025 som ett år i obalans, där intresset varierat kraftigt från vecka till vecka. Köpare har präglats av en osäkerhet kopplat till ränteläge, bankernas kreditvillkor och framtida ekonomiska beslut, medan säljare upplevt stress kring både slutpris och försäljningstid. Många hushåll har valt att sälja sin bostad innan de köpt nytt, vilket skapat ett moment av ömsesidig avvaktan, vilket i sin tur bidragit till ett stort utbud. Utbudet av bostäder i kommunen har varit större än under ett normalår, vilket har skapat en mättnadskänsla på marknaden. Även om efterfrågan skulle stärkas framgent, bedöms det ta lång tid innan utbudet omsätts.

Även aktörer inom nyproduktion i kommunen har beskrivit marknadsläget som ovanligt trögt och långsammare än förväntat. Trots att det funnits ett underliggande behov av bostäder har försäljning och uthyrning tagit längre tid än planerat, särskilt i vissa områden. Utvecklingen har även påverkats av konkurrens från andra kommuner och mer centrala lägen i länet.

1.6 Bostadsmarknaden i regionen

Länsstyrelsen i Stockholms län släpper varje år rapporten *Läget i länet - Bostadsmarknaden i Stockholms län* som innehåller analyser av förutsättningarna på den regionala bostadsmarknaden.

I *Läget i länet - Bostadsmarknaden i Stockholms län* 2025 konstaterar Länsstyrelsen att bostadsmarknaden påverkas av det osäkra omvärldsläget och att bostadsbyggandet väntas vända nedåt. Det årliga nytillskottet av bostäder kommer sannolikt understiga det faktiska bostadsbehovet under resten av 2020-talet. Även om nyproduktion är välbehövlig så har den begränsad effekt som generell lösning för bostadsbehoven. Enligt en studie från Region Stockholm har endast en tredjedel av hushållen råd med en nyproducerad hyresrätt eller bostadsrätt. För småhus är det endast 15 procent av hushållen. Att en så stor del av länets invånare inte har råd med nybyggda bostäder är allvarligt för länets attraktionskraft.

Länsstyrelsen skriver att bostadsmarknaden i Stockholmsregionen präglas av en tydlig uppdelning där den enskildes ekonomiska förutsättningar avgör möjligheten till ett tryggt och långsiktigt boende. Hushåll som saknar

ekonomiska förutsättningar hänvisas till långa köer, osäkra och dyra andrahandskontrakt eller på andra sätt otillräckliga boenden. Denna situation innebär

- Att fler hushåll saknar egen bostad
- Ökad trångboddhet och minskad rörlighet
- Social segregation och ekonomisk ojämlikhet
- Ökat tryck på äldre, billigare hyresrätter
- Att personer från andra delar av landet tvingas avstå jobb i Stockholms län
- Social oro och minskad framtidstro

Bostadsbyggandet följer konjunkturen och räntans utveckling. När räntan är låg ökar bostadsbyggandet. Men den allra viktigaste faktorn är omvärldsläget. En omvärld som upplevs trygg, säker och förutsägbar är avgörande för att hushållen ska våga investera i bostäder. Dagens osäkra omvärld har sannolikt bidragit till att efterfrågan på bostadsrätter och äganderätter minskat, medan efterfrågan på hyresrätter ökat då hushållen är mindre benägna att investera i sitt boende. Samtidigt finns nyproducerade hyresrätter som står tomma, när hyrorna är högre än vad många hushåll har råd med.

Länsstyrelsen vill därför understryka vikten av en bostadsmarknad där hushåll i alla inkomstgrupper ges möjligheter till trygga och prisvärda boenden. Det är avgörande både för att främja en socialt hållbar utveckling och för att stärka huvudstadsregionens konkurrenskraft och nå regionens tillväxtmål.

I rapporten skriver Länsstyrelsen att den övergripande frågan är hur välfungerande bostadsmarknader, där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven, ska skapas och finansieras. Frågan inkluderar såväl hushållens möjligheter att efterfråga bostäder, som bostadsutvecklarnas möjligheter att bygga bostäder som hushållen kan efterfråga.

2 Lagstiftning och kommunens ansvar

Ansvaret för bostadsförsörjningen är uppdelat på två ben, där staten ansvarar för de juridiska förutsättningarna och möjligheterna till finansiering av bostadsbyggandet och där kommunerna ansvarar för planering och genomförande av åtgärder för att klara bostadsförsörjningen.

2.1 Kommunens ansvar

Kommunens ansvar för bostadsförsörjningen framgår i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) (se nästa rubrik). Lagen medför inte en ovillkorlig rätt till bostad för alla, men det finns för vissa grupper en lagstadgad rätt till bostad.

- Socialtjänstlagen (SoL) (2025:400) anger bestämmelser om boendesituationen för äldre personer som behöver omvårdnad och särskilt stöd, personer som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring samt enskilda som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna. Socialnämnden kan i särskilda fall vara skyldiga att tillhandahålla en bostad som bistånd för dessa grupper. Generellt är det en fråga om boendeformer med särskild service för dessa målgrupper, inte vanliga bostäder.
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) (1993:387) kan innebära att personer som omfattas av denna lag har rätt till en gruppbostad eller servicebostad, beroende på omsorgsbehov.
- Asyllagen (1994:137) och bosättningslagen (2016:38) är två lagar som medför rätt till boendelösning. Enligt asyllagen ska asylsökande erbjudas logi av migrationsverket, om det gäller ensamkommande barn ska kommunen erbjuda detta. Bosättningslagen anger att kommunen efter anvisning från migrationsverket ska ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen. Det går dock inte att utläsa från lagen om kommunen är skyldig att erbjuda en permanent eller tillfällig boendelösning.
- EU:s massflyktsdirektiv kan ge personer på flykt rätt att få tillfälligt uppehålls- och arbetstillstånd inom EU. En person som omfattas av massflyktsdirektivet har bland annat rätt att få hjälp med kost och

logi. Massflyktsdirektivet aktiverades av EU i samband med kriget i Ukraina.

2.2 Lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) ska varje kommun i Sverige planera för bostadsförsörjningen. Detta med syfte att skapa förutsättningar för alla kommunens invånare att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Planeringen ska samrådas med berörda kommuner och hänsyn ska tas till behov av samordning i frågor om bostadsförsörjningen. Vidare ska kommunen ge länsstyrelsen och regionen tillfälle att yttra sig.

Ett led i att uppfylla lagstiftningen är att ta fram en handlingsplan för bostadsförsörjningen. Detta är något som kommunen ska göra en gång per mandatperiod. I handlingsplanen ska kommunen redovisa behovet av bostadstillskott, mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet, kommunens planerade åtgärder för att nå dessa mål och hur kommunen har tagit hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska baseras på en analys av demografisk utveckling, marknadsförutsättningar och bostadsbehovet i kommunen.

2.3 Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen (2010:900) anger att kommunernas handlingsplan för bostadsförsörjningen ska vara vägledande för planläggningen av bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Det innebär vidare att detaljplaner och tillhörande exploateringsavtal bör utformas med stöd i handlingsplanen.

Plan- och bygglagen anger även kopplingen mellan handlingsplanen och kommunens översiktsplan. Översiktsplanen ska visa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga bostadsbehovet, därmed fungerar handlingsplanen som ett underlag för översiktsplanen.

2.4 Lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar

Lagen om riktlinjer för kommunala markanvisningar (2014:899) anger att kommunen ska anta riktlinjer för markanvisningar. Riktlinjerna ska bland annat ange hur markanvisningar används för att följa kommunens handlingsplan för bostadsförsörjning.

2.5 Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag

Lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag (2010:879) reglerar verksamheter för allmännyttiga bostadsbolag. Enligt lagen ska bolaget bland annat förvalta fastigheter där bostäder upplåts med hyresrätt och främja bostadsförsörjningen i kommunen.

3 Nationella och regionala mål, planer och program

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjning ska kommunen redovisa hur hänsyn tagits till nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Nedan beskrivs relevanta mål, planer och program.

3.1 Agenda 2030

Agenda 2030 är en global handlingsplan som FN:s medlemsländer antagit. Den innehåller 17 globala mål för omställning till ett hållbart samhälle. Målen omfattar samtliga dimensioner av hållbar utveckling; ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.

Av de 17 globala målen berörs bostadsförsörjningen särskilt av mål 11, *Hållbara städer och samhällen,* och delmålet 11.1 *Säkra bostäder till överkomlig kostnad.* Delmålet innebär att alla invånare ska ha tillgång till fullgoda, säkra och ekonomiskt överkomliga bostäder senast år 2030.

3.2 Barnkonventionen

Sedan 2020 är barnkonventionen svensk lag, vilket innebär att kommunen ansvarar för att barns rättigheter efterlevs. Enligt artikel 27 har alla barn rätt till en skälig levnadsstandard och trygg bostad för sin utveckling. Även om vårdnadshavare har huvudansvaret ska staten stödja familjer genom bostadspolitiska åtgärder.

Kommunen har genom lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ansvar att planera och skapa förutsättningar för goda bostäder åt alla, inklusive barn. Vid bostadsförsörjning är det särskilt viktigt att lyfta barnperspektivet och säkerställa att barn och unga har tillgång till trygga och säkra boenden.

3.3 Nationella mål, planer och program

3.3.1 Mål för boende och samhällsplanering

Rätten till en bostad är stadgad i svensk grundlag och ingår även i flera internationella konventioner som Sverige anslutit sig till.

Det övergripande nationella målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Målet är också långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

3.3.2 Mål för integrationspolitiken

Det nationella målet för integrationspolitiken är att utrikes födda ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen.

Detta tillsammans med bosättningslagen innebär ett ansvar på kommunal nivå för integration och bosättning av nyanlända. I förarbetena till bosättningslagen hänvisar regeringen till lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar och att det där framgår att kommunerna är skyldiga att beakta nationella mål i sin planering för bostadsförsörjningen. Det innebär i praktiken att kommunerna måste ta höjd för att nyanlända ska kunna bosätta sig i kommunen. Nyanlända samt ensamkommande barn och unga är vidare en av de särskilda grupperna vars bostadsbehov kommunen kontinuerligt behöver bedöma och beakta. Läs mer under avsnitt 6.10.

3.3.3 Mål för funktionshinderpolitiken

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och att barnrättsperspektivet beaktas. Av de elva övergripande målen är det de följande tre som har tydligast samband med bostadsförsörjningen:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Barn och ungas uppväxtvillkor

Upplands-Bro kommun bedömer kontinuerligt behov och planerar för särskilda grupper som omfattas av mål för funktionshinderspolitiken, exempelvis de som har behov av särskilda boendeplatser i grupp- och servicebostäder. Detta görs i kommunens lokalförsörjningsplan. Det är viktigt att frågor som rör funktionshindrade lyfts tidigt i

samhällsplaneringsprocesser av olika slag. Kommunen har ett anhörig- och funktionsrättsråd som bland annat ska fungera som ett organ för dialog och utbyte av information mellan kommunen och funktionsrättsföreningar. Rådet ska även synliggöra frågor och synpunkter om kommunens verksamhet som lyfts av dessa föreningar. För ytterligare information, se avsnitt 6.7.

3.3.4 Den nationella hemlöshetsstrategin

Den nationella hemlöshetsstrategin beslutades 2022 och syftar till att minska antalet personer som befinner sig i hemlöshet och förebygga att människor hamnar i situationer av hemlöshet. I strategin anges fyra mål för att motverka hemlöshet:

- Hemlöshet ska förebyggas
- Ingen ska bo eller leva på gatan
- Bostad först bör införlivas nationellt
- Det sociala perspektivet i samhällsplaneringen ska stärkas

Inom ramen för den nationella hemlöshetsstrategin 2022–2026 har länsstyrelserna ett uppdrag att stödja kommunerna i deras vräknings- och hemlöshetsförebyggande arbete.

I Upplands-Bro kommun bedrivs ett aktivt hemlöshets- och vräkningsförebyggande arbete samt stöd till personer som befinner sig i hemlöshet. Arbetet omfattar bland annat information till personer i riskzonen om vilket stöd som finns att tillgå från kommunen, samt ett nära samarbete mellan det allmännyttiga bostadsbolaget och socialkontorets verksamheter. Kommunen bedriver även uppsökande verksamhet riktad till barnfamiljer samt tillämpar social förtur som en del av sitt arbete för att motverka och minska hemlöshet. För ytterligare information, se avsnitt 6.3.

3.4 Regionala mål, planer och program

3.4.1 Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS)

Upplands-Bro är en del av Stockholmsregionens bostadsmarknad. Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen anger mål som är av regional betydelse för bostadsförsörjningen. I granskningsförslaget till RUFS, framtagen 2025, anges ett långsiktigt mål för bostadsförsörjningen som tar sikte mot år 2060 och tre kortsiktiga mål som siktar mot 2035–2040.

Det långsiktiga målet är att bostadsförsörjningen i Stockholmsregionen är hållbar och möter invånarnas behov och förutsättningar.

De tre kortsiktiga målen är:

- Antalet tillkommande bostäder motsvarar det demografiska behovet
- Bostadsbristen i Stockholmsregionen har minskat
- Innovationer och nya lösningar har bidragit till en hållbar bostadsförsörjning.

Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022–2060

I samband med framtagandet av en ny regional utvecklingsplan har Region Stockholm tagit fram en analys av det demografiska bostadsbehovet i Stockholmsregionen under perioden 2022 till 2060.

Metoden som används har tagits fram av Boverket. Beräkningsmodellen tar hänsyn till avgångar från nuvarande bostadsbestånd (till exempel rivningar), lediga lägenheter, behovet av en bostadsbuffert samt initialt underskott på bostäder. Metoden ger en uppfattning om hushållsbildningen antalsmässigt och ger ett underlag för en bedömning av det kvantitativa behovet av bostäder. Hushållskvotmetoden ger däremot ingen information om vilken typ av bostäder som efterfrågas. Det pågår ett utvecklingsarbete om hur behoven ser ut fördelat på olika bostadsstorlekar. Detta kommer framöver att kunna fördjupa kunskaperna om bostadsbehoven.

Enligt analysen har behöver kommunen ett tillskott om 150–250 bostäder per år under perioden 2022–2040 och därefter 100–200 bostäder per år fram till 2060 för att möta det demografiskt drivna regionala bostadsbehovet.

3.5 Kommunala mål, planer och program

3.5.1 Kommunplan 2026

Kommunplan 2026, med planering för 2027–2028 fastställer Upplands-Bro kommuns mål och budget för tidsperioden. Dessa mål ligger till grund för målområdena i handlingsplanen. Sju övergripande mål (kommunmål) för kommunen ger en långsiktig framtidsbeskrivning och ligger till grund för nämndernas mål, dessa är:

- Stärkt invånarnytta
- Service, valfrihet och konkurrensneutralitet

- Värdigt åldrande
- Livslångt lärande
- Säkerhet, trygghet och social hållbarhet
- Småskaligt, vackert och attraktivt samhällsbyggande
- Minskat klimatavtryck

3.5.2 Tidigare riktlinjer för bostadsförsörjningen

Upplands-Bro kommun har saknat ett aktuellt styrdokument för bostadsförsörjning under både den aktuella och den tidigare mandatperioden. Kommunens senaste riktlinjer för bostadsförsörjning antogs av kommunfullmäktige den 13 september 2017.

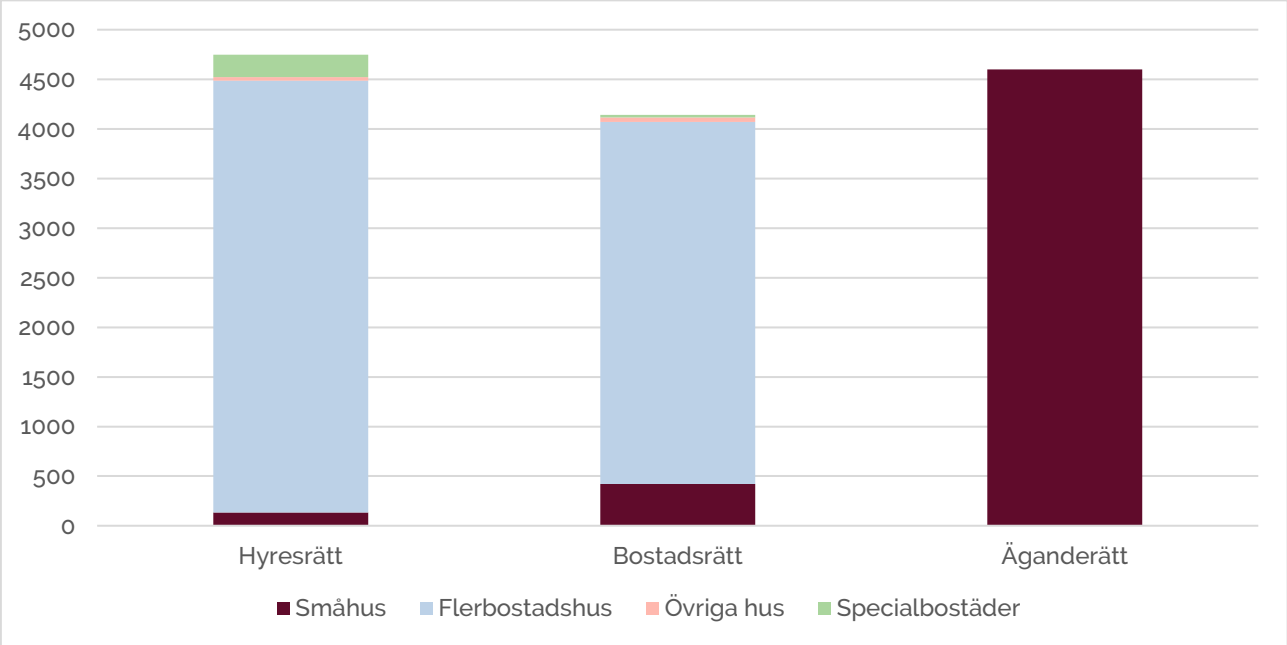
I de tidigare riktlinjerna anges att kommunen ska ha en hög utbyggnadstakt om cirka 400 färdigställda lägenheter per år under perioden 2017–2022.

4 Bostadsbeståndet och marknadsvillkor

4.1 Upplåtelseformer och bostadstyper

Vid slutet av 2024 fanns det i Upplands-Bro kommun cirka 13 490 bostäder, varav 8 000 var lägenheter i flerbostadshus, 5 150 i småhus, 255 i specialbostäder och 80 i övriga hus. Med specialbostäder avses i Statistiska Centralbyråns statistik bland annat bostäder för äldre, funktionshindrade och studentbostäder. Övriga hus avser byggnader som huvudsakligen inte är avsedda för bostadsändamål, men som innehåller vanliga bostadslägenheter.

Jämfört med övriga kommuner i Stockholms län har Upplands-Bro en relativt jämn fördelning mellan olika upplåtelseformer. Av det totala bostadsbeståndet år 2024, utgör hyresrätter 35 procent, äganderätter 34 procent och bostadsrätter 31 procent. Detta kan jämföras med länets genomsnitt, där 36 procent är hyresrätter, 22 procent äganderätter och 42 procent bostadsrätter. Samtliga äganderätter i kommunen utgörs av småhus av olika slag (villor, radhus, kedjehus och parhus). De flesta hyresrätterna och bostadsrätterna finns i flerbostadshus.

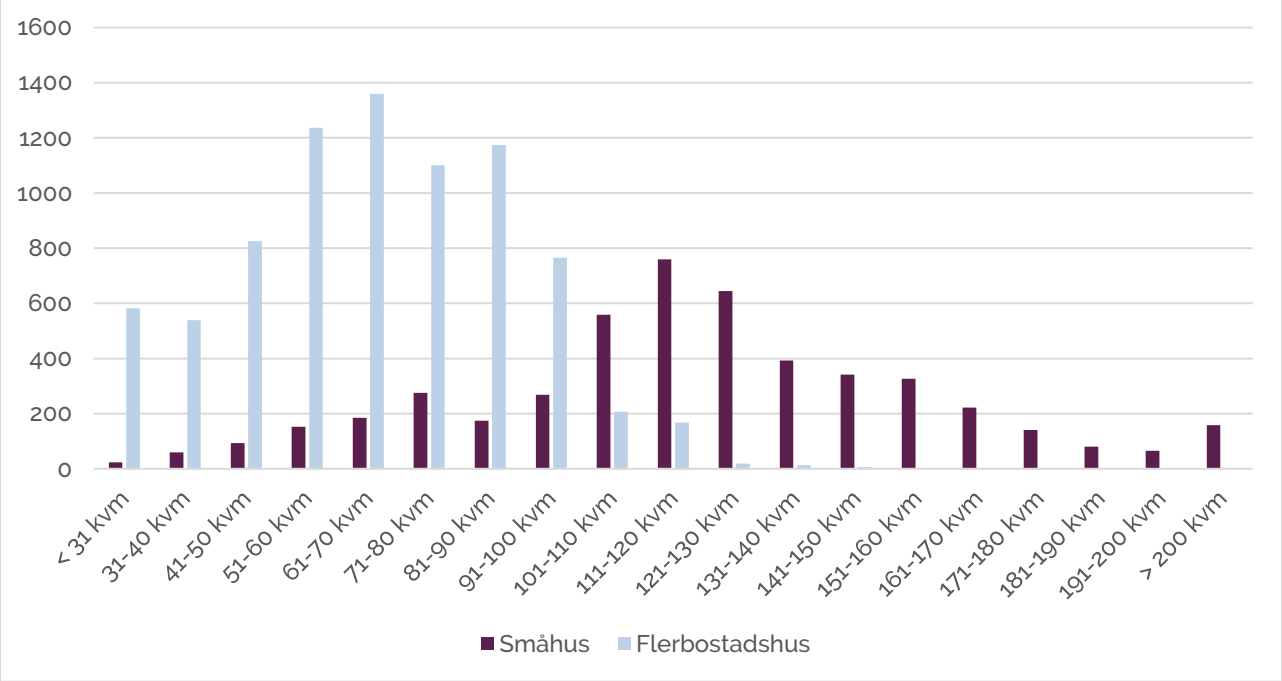
Figur 1. Bostadsbeståndet i Upplands-Bro kommun år 2024, uppdelat per hustyp och upplåtelseform. Källa: Statistikdatabasen SCB.

4.2 Bostadsstorlekar och bostadsyta

I Upplands-Bro kommun består majoriteten av flerbostadshusen (exklusive specialbostäder) av två samt tre rum och kök. Uppdelningen ser ut enligt följande:

- 1 rum och kök: 14 procent
- 2 rum och kök: 31 procent
- 3 rum och kök: 37 procent
- 4 rum och kök: 14 procent
- 5 rum och kök: 2 procent
- 6 eller flera rum och kök: 1 procent

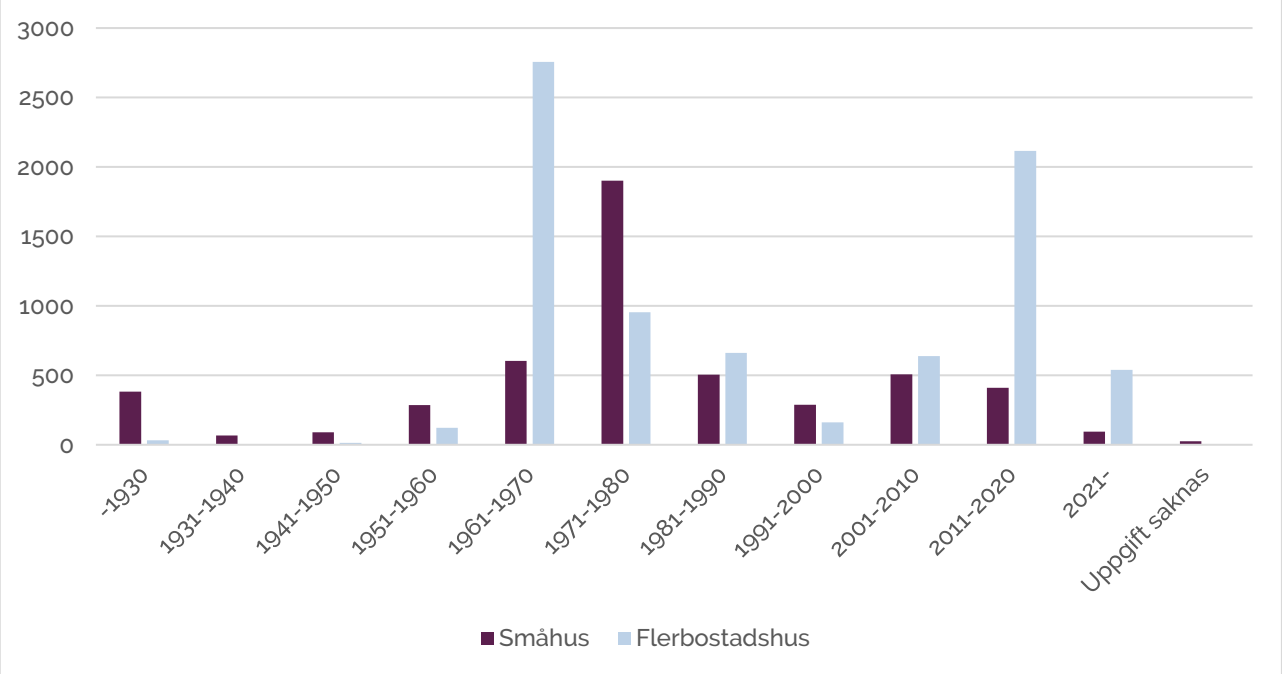
39 procent av kommunens bostadsbestånd består av småhus, för dessa finns inga siffror som visar rumsstorlekar, ett antagande som kan göras är att småhus innehar minst fyra rum och kök.

Figur 2. Bostädernas storlekar i kommunen år 2024. Källa: Statistikdatabasen SCB.

4.3 Byggår

Majoriteten av flerbostadshusen i kommunen byggdes mellan 1961 och 1970 samt mellan 2011 och 2020. Majoriteten av småhusen byggdes mellan 1961 och 1970.

Figur 3. Bostädernas byggår uppdelat på småhus och flerbostadshus. Källa: Statistikdatabasen SCB.

4.4 Planberedskap

Upplands-Bro kommuns planberedskap är god. Analysen av planberedskapen har utgått från laga kraft-vunna detaljplaner, planer över det ”röda strecket” i kommunens planprioritering (pågående aktivt handlagda planprojekt) samt pågående utbyggnadsområden. Sammanlagt är dessa de bostäder som bedöms kunna realiseras och vara i ”reserven” inom den kommande planeringsperioden.

För pågående planprojekt har en osäkerhetsfaktor tillämpats för att spegla risken att planerna inte genomförs fullt ut, då detaljplaneprövningarna inte är färdiga.

Det sammanlagda antalet bostäder inom dessa planer uppgår till cirka 5900 bostäder. Kommunens befolkningsprognos visar på en genomsnittlig befolkningsökning på cirka 182 personer per år till år 2034. År 2024 bestod

ett hushåll i genomsnitt av 2,43 personer. Utifrån dessa uppgifter uppgår kommunens totala beredskap till cirka 78 år. Används i stället länets siffror för hur många som bodde i ett hushåll år 2024 (2,21 personer), uppgår planberedskapen till 70 år. Den höga planberedskapen förklaras främst utifrån att flera stora detaljplaner vunnit laga kraft men inte byggts ut i sin helhet ännu samt att ett antal större utvecklingsområden finns i pågående detaljplaner. I kombination med detta är den prognosticerade befolkningsökningen per år liten i förhållande till antalet planerade bostäder.

Det är viktigt att notera att planberedskap inte är detsamma som faktiskt byggtakt. Genomförandet påverkas av faktorer så som marknadsförutsättningar, exploateringskostnader, efterfrågan på boendeformer med mera. Vidare bygger beräkningen på antaganden som är förenade med viss osäkerhet. Framför allt påverkas resultatet av hur hushållsstorleken utvecklas över tid, samt av förändringar i befolkningsprognoser och flyttmönster. Om det genomsnittliga antalet personer per hushåll minskar, exempelvis genom fler ensamhushåll eller ett ökat bostadsutrymme per person, ökar bostadsbehovet i förhållande till befolkningsökningen.

Bostäder kvar att bygga i pågående utbyggnadsområden (hösten 2025)

Cirka 4000 st

Bostäder i planer som vunnit laga kraft men ännu inte byggstartats (hösten 2025)

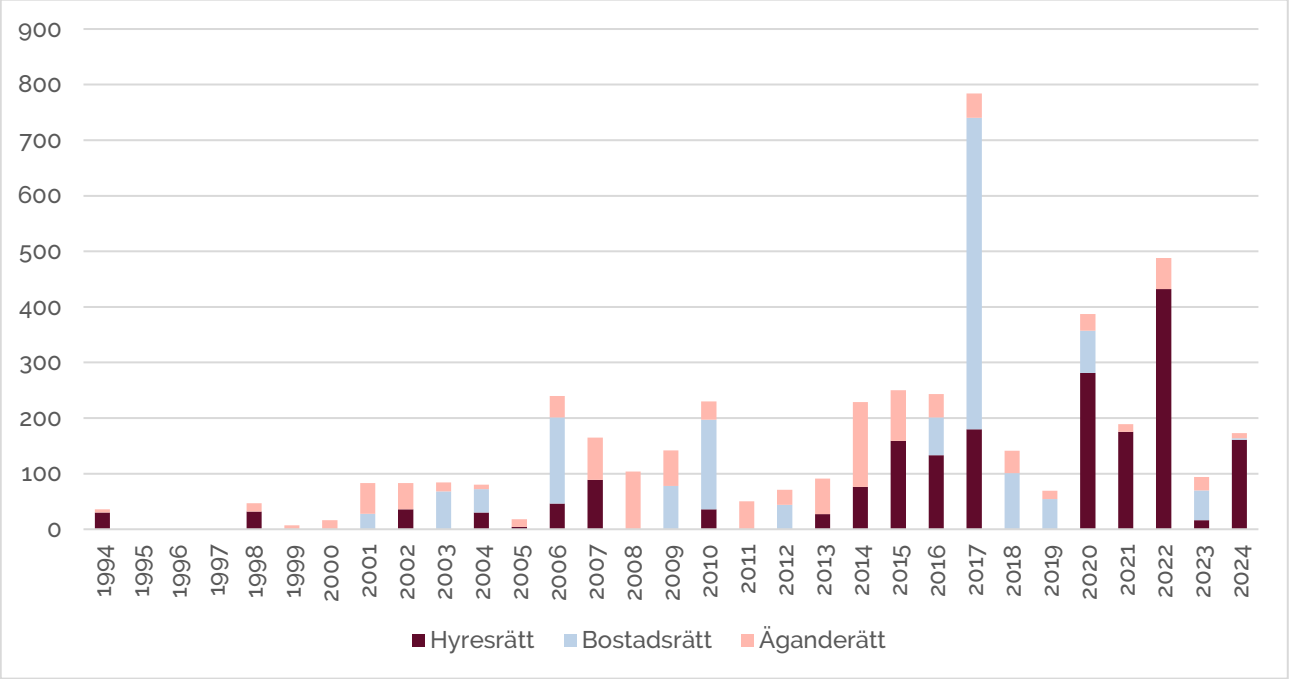
Cirka 900 st

Bostäder i pågående detaljplaner som är över det röda strecket i kommunens planprioritering (maj 2025)

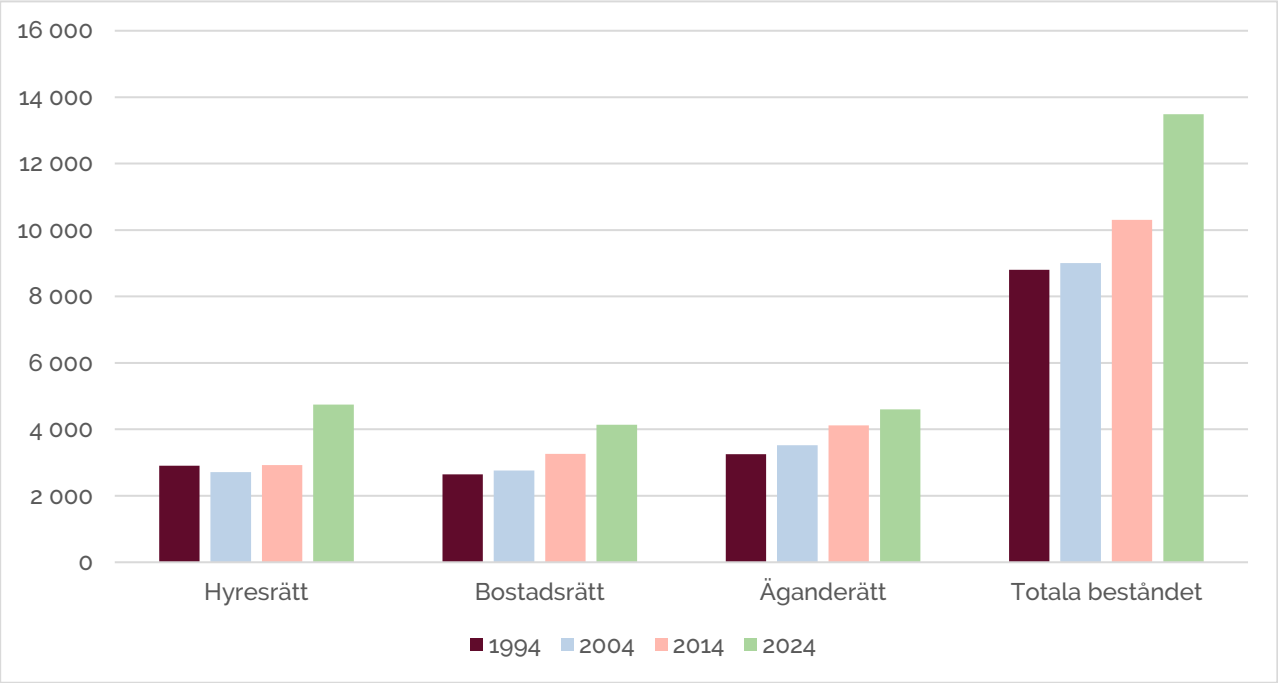
Cirka 1000 st

4.5 Bostadsbyggande

Under de senaste 20 åren har det färdigställts cirka 4230 bostäder i kommunen. Detta betyder att det byggts ungefär 210 bostäder i genomsnitt per år under denna period. Antalet färdigställda bostäder har varierat under åren, år 2017 var ett toppår med 784 färdigställda bostäder. Majoriteten av bostäderna som byggts under dessa år var hyresrätter (44 procent), medan bostadsrätter var 33 procent och äganderätter 24 procent.

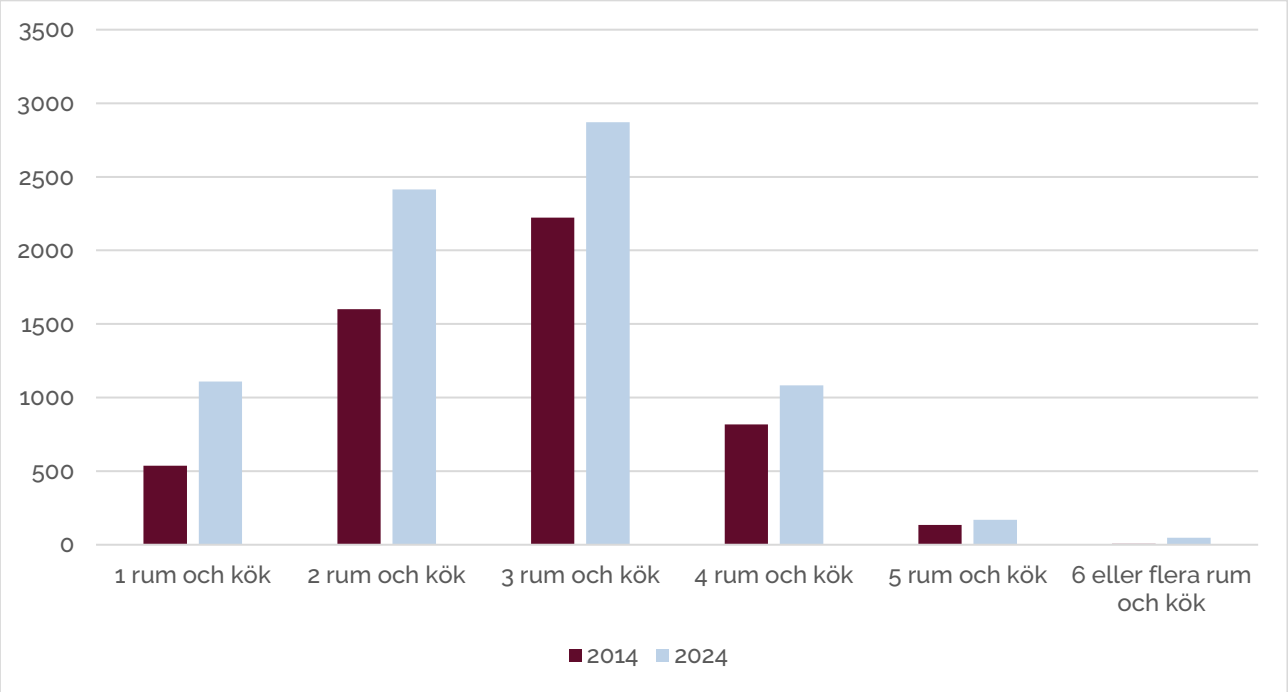

Figur 4. Färdigställda bostäder i Upplands-Bro mellan åren 1994 och 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Figur 5. Jämförelse av upplåtelseformer i Upplands-Bro kommun mellan åren 1994, 2004, 2014 och 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Från 2014 och framåt var majoriteten av de lägenheter som byggdes i två rum och kök. En uppskattning om hur storlekar för olika rumsantal har förändrats sedan 2014, visar att bostäder med färre rum (1 till 2 rum och kök) generellt har minskat något i storlek, medan större bostäder (3 rum och kök och uppåt) i högre grad har behållit sin storlek och ökat något i genomsnittlig yta.

Figur 6. Antal rum i bostadsbeståndet år 2014 och 2024, exklusive småhus. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Rumstyp	Troligt storleksintervall (kvm)	Snitt 2013 (uppskattat)	Snitt 2024 (uppskattat)	Förändring
1 rum och kök	<40	~37 kvm	~34 kvm	−3 kvm
2 rum och kök	41–60	~53 kvm	~50 kvm	−3 kvm
3 rum och kök	61–80	~72 kvm	~73 kvm	+1 kvm
4 rum och kök	81–100	~88 kvm	~91 kvm	+3 kvm
5 rum och kök	91–120	~100 kvm	~103 kvm	+3 kvm
6 eller flera rum och kök	> 120	~130 kvm	~135 kvm	+5 kvm

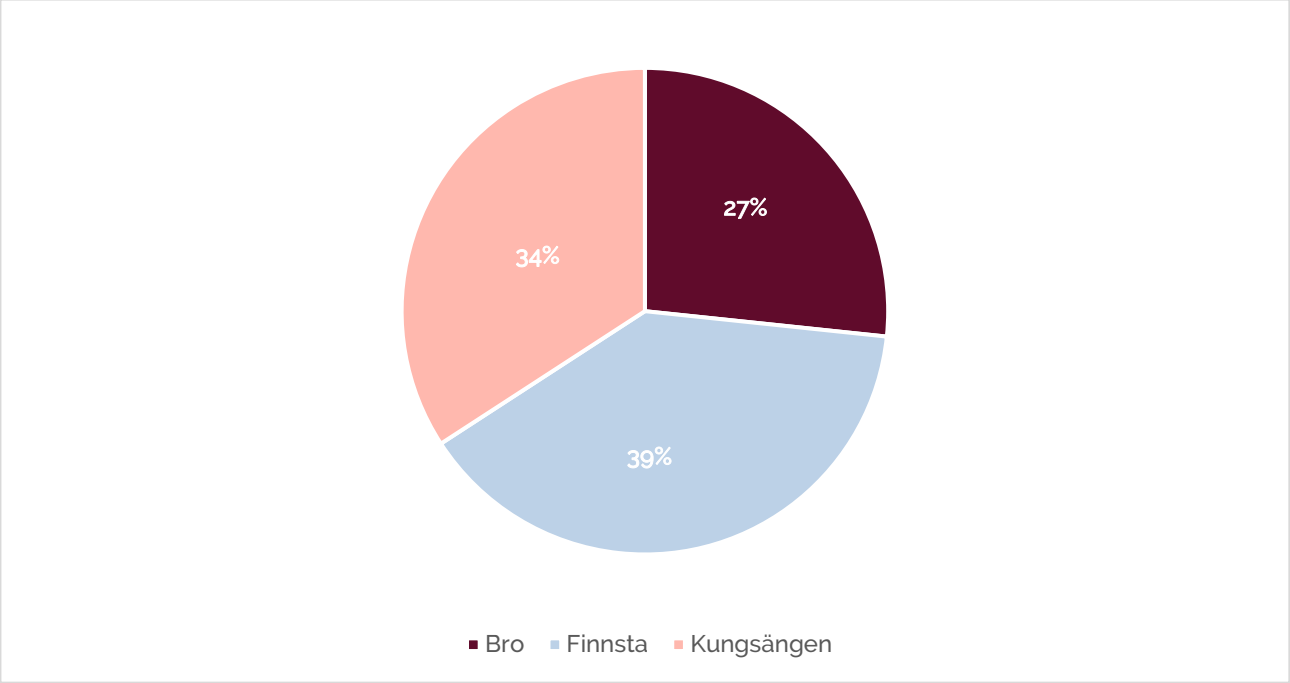
Tabell 1. Tabellen visar uppskattad genomsnittlig bostadsstorlek per rumstyp i flerbostadshus i Upplands-Bro åren 2014 och 2024. Uppskattningen baseras på en fördelning av bostadsbeståndet inom angivna storleksintervall. Källa: SCB, Statistikdatabasen

4.6 Efterfrågan på hyresbostäder

Upplands-Brohus förmedlar 75 procent av allmännyttans lägenheter till personer som bor eller arbetar i kommunen. Resterande lägenheter i Upplands-Brohus bestånd förmedlas av Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Kötiden för att få en lägenhet via Upplands-Brohus var 6,3 år under perioden oktober 2024–2025. Under år 2024 förmedlade Upplands-Brohus 272 lägenheter.

Under 2024 förmedlades 120 bostäder inom Upplands-Bro kommun av Bostadsförmedlingen i Stockholm. Av dessa var samtliga vanliga hyresrätter och ingen var nyproducerad. Majoriteten av lägenheterna var belägna i Finnsta. 55 av de förmedlade bostäderna var tre rum och kök. Den genomsnittliga kötiden för de förmedlade bostäderna under 2024 var 6,2 år. Den genomsnittliga hyran var cirka 11 700 kronor.

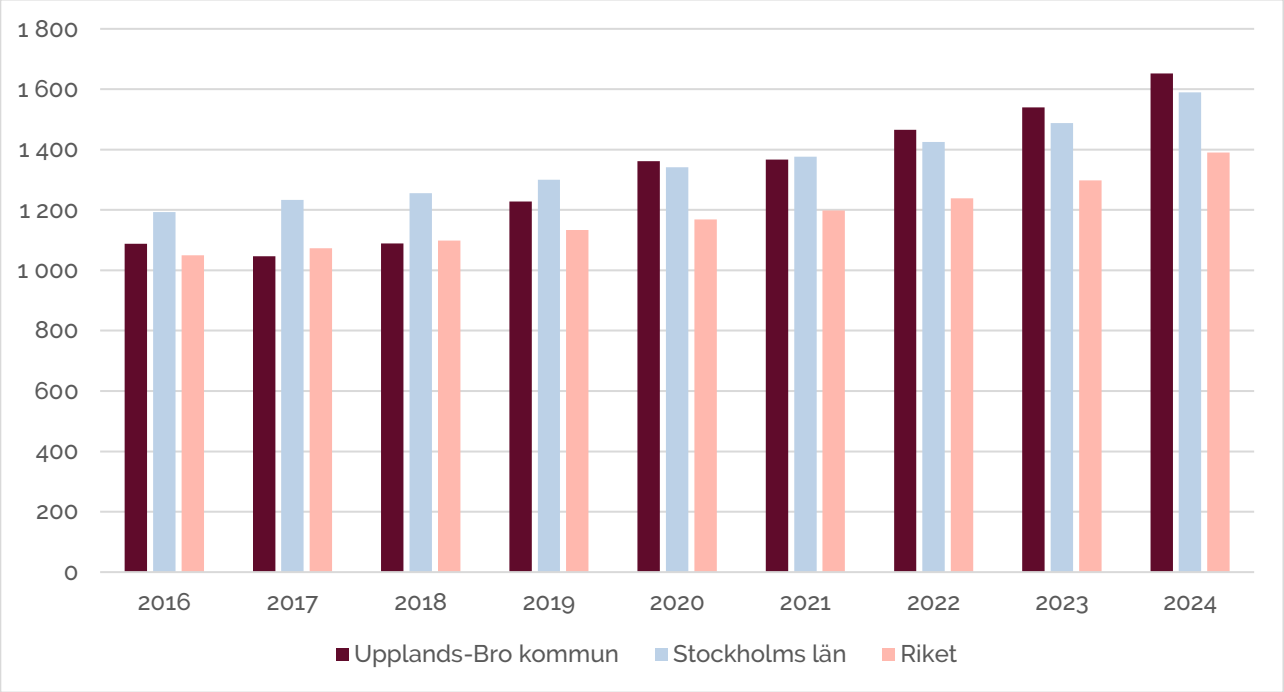

Figur 7. Geografisk fördelning av de lägenheter som förmedlades av Bostadsförmedlingen i Stockholm. Källa: Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

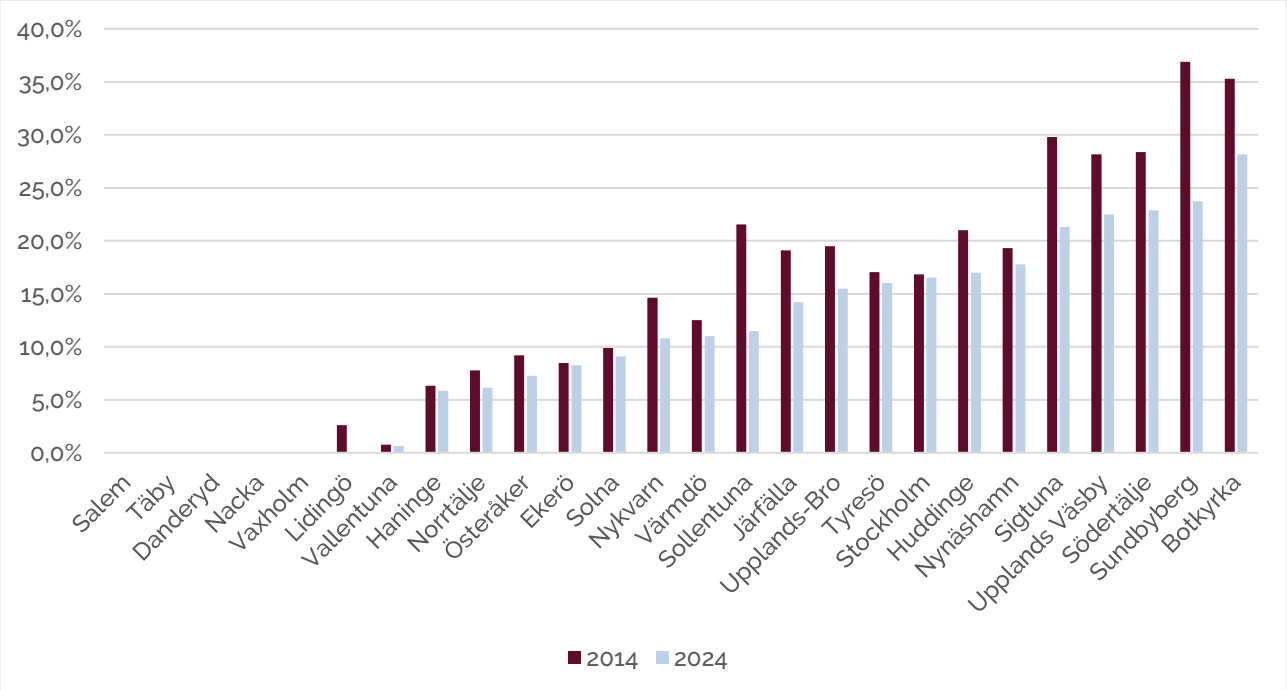
Antal rum	Antal förmedlade lägenheter	Genomsnittlig hyresnivå
1	22	10 455
2	34	10 824
3	55	12 127
4	9	15 444
5+	0	-

Tabell 2. Genomsnittlig hyresnivå för förmedlade bostäder under 2024 uppdelat på rumsantal. Genomsnittshyran har beräknats utifrån mittvärden av olika hyresintervall, vilket ger en uppskattning snarare än exakta siffror. Källa: Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Upplands-Bro kommun har något högre hyresnivåer jämfört med Stockholms län. Både Upplands-Bro kommun och Stockholms län har en högre hyresnivå än riket. Den genomsnittliga årshyran för hyresrätter i Upplands-Bro kommun uppgick till 1652 kronor per kvadratmeter år 2024.

Figur 8. Medelårshyra i hyreslägenheter per kvadratmeter i Upplands-Bro, Stockholms län och riket. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Figur 9. Bostäder i allmännyttan per kommun i Stockholms län åren 2014 och 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

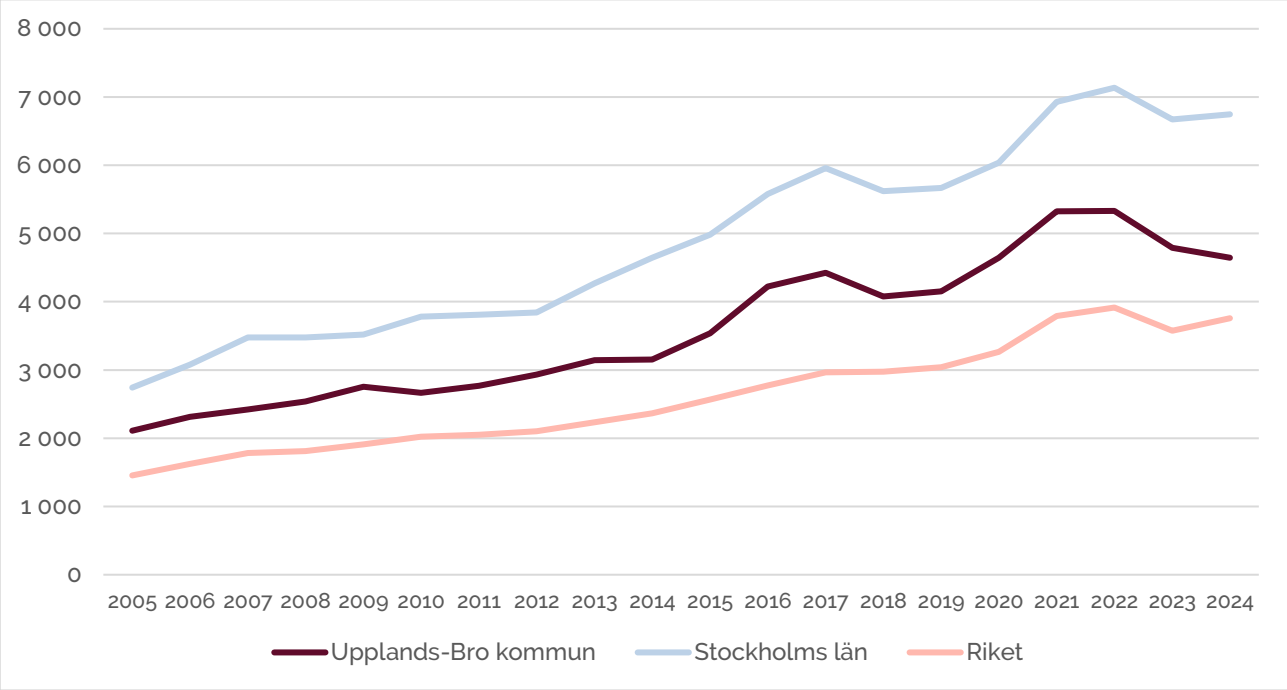
Hyrorna är högre för nyproducerade hyresrätter än äldre hyresrätter. Medelårshyran i Stor-Stockholm uppgick år 2024 till 2202 kronor per kvadratmeter för bostäder producerade mellan 2011 och 2022 och 2363 kronor per kvadratmeter för bostäder producerade efter 2021. Årsmedelhyran för det totala hyresrättsrättsbeståndet i Stor-Stockholm var 1590 kronor per kvadratmeter.

De senaste åren har antalet bostäder i allmännyttan minskat i kommunen, likt resten av länet. Detta beror till stor del på att nyproduktionen inte har varit lika stor inom allmännyttan, men även att allmännyttan har minskat sitt bestånd.

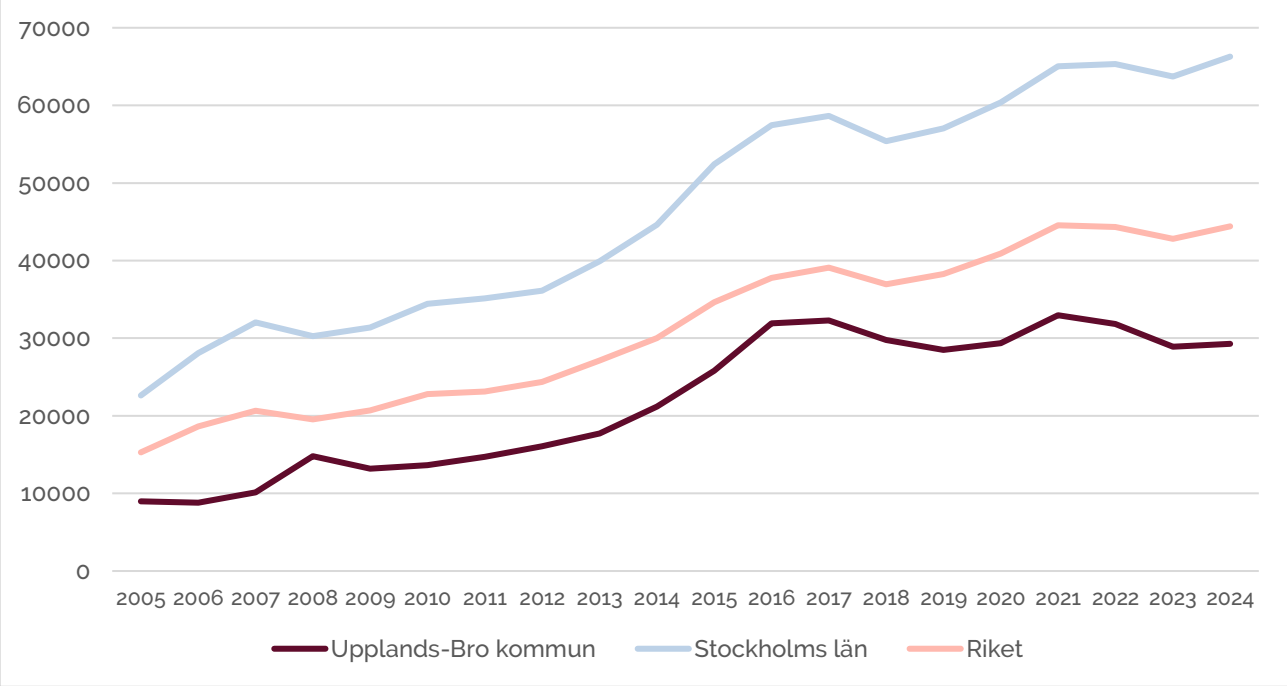
4.7 Efterfrågan på ägda bostäder

Närmare 65 procent av bostadsbeståndet i kommunen utgörs av ägda bostäder. Samtliga äganderätter (4601 stycken) utgörs av småhus. Av bostadsrätterna utgörs 3647 av lägenheter i flerbostadshus och 422 av småhus.

Prisutvecklingen på bostadsrätter och småhus i Upplands-Bro kommun har de senaste tjugo åren varit stark. Utvecklingen har varit snabb, särskilt under 2010-talet och har följt ett liknande mönster som länet. Mellan åren 2012 och 2017 mer än fördubblades priserna på småhus och bostadsrätter i kommunen. Sedan dess har prisutvecklingen följt en period av prisnedgångar och stabilisering. Under pandemin ökade priserna, men de senaste åren har marknaden dämpats till följd av ökad ekonomisk osäkerhet globalt.

Figur 10. Köpeskilling småhus, medelvärde tkr, i Upplands-Bro, Stockholms län och riket, mellan åren 2005 och 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Figur 11. Prisutvecklingen för bostadsrätter (kr/kvm) i Upplands-Bro, Stockholms län och riket, mellan åren 2005 och 2024. Källa: Svensk mäklarstatistik, 2025.

4.8 Flyttkedjor

När nyproduktion av bostäder sker, är en effekt som väntas att så kallade flyttkedjor uppstår. En nybyggd lägenhet uppskattas då ge kedjeeffekter som gör att fler hushåll kan få möjlighet att hitta en bostad i det befintliga beståndet. Det är dock inte alltid säkert att en nyproducerad bostad skapar flyttkedjor, eftersom en bostad kan tas i anspråk av någon som inte lämnar en ledig bostad efter sig, till exempelvis en person som flyttar hemifrån.

Geografiskt läge och storlek på bostad föranleder olika stor påverkan på flyttkedjor. Rapporten *Flyttkedjor och rörlighet på bostadsmarknaden*, framtagen av Evidens år 2021 visar att det är stora bostäder i centrala lägen som har en större påverkan på hur rörlig bostadsmarknaden blir.

Upplands-Bro kommun ingår i studien som en perifer kommun. För perifera kommuner visar studien att det är stora lägenheter (3+ rum) som ger störst effekt på rörligheten på den lokala marknaden. Hyresrätter ger vidare en lite större rörlighet än bostadsrätter.

Tabellen nedan visar rörlighetseffekter i perifera lägen från studien. Rörlighetseffekten är en kvot som visar hur många hushåll som kan flytta till en för hushållet bättre lämpad bostad, för varje nyproducerad bostad som tillkommer i beståndet.

Rumstyp	Upplåtelseform	Rörlighetseffekt
1–2 rum och kök	Bostadsrätt	2,02
3+ rum och kök	Bostadsrätt	2,61
1–2 rum och kök	Hyresrätt	2,13
3+ rum och kök	Hyresrätt	2,82

Tabell 3. Rörlighetseffekt av nyproduktion i Stockholm (perifera lägen). Källa: *Flyttkedjor och rörlighet på bostadsmarknaden*. Evidens, 2021.

5 Demografisk utveckling och socioekonomiska förutsättningar

5.1 Befolkningsutveckling

Upplands-Bro kommun hade 31 december 2024 cirka 32 900 invånare. Befolkningsutvecklingen har under åren genomgått flera faser med varierande tillväxt.

Kommunens första stora befolkningsökning skedde mellan åren 1968 och 1978, då befolkningen ökade med över 10 000 invånare. Kommunen gick från ett invånarantal på cirka 6 800 till 17 800. Den största tillväxten under perioden var under miljonprogramsåren, 1969 till 1971 då befolkningen växte med cirka 5 500 invånare.

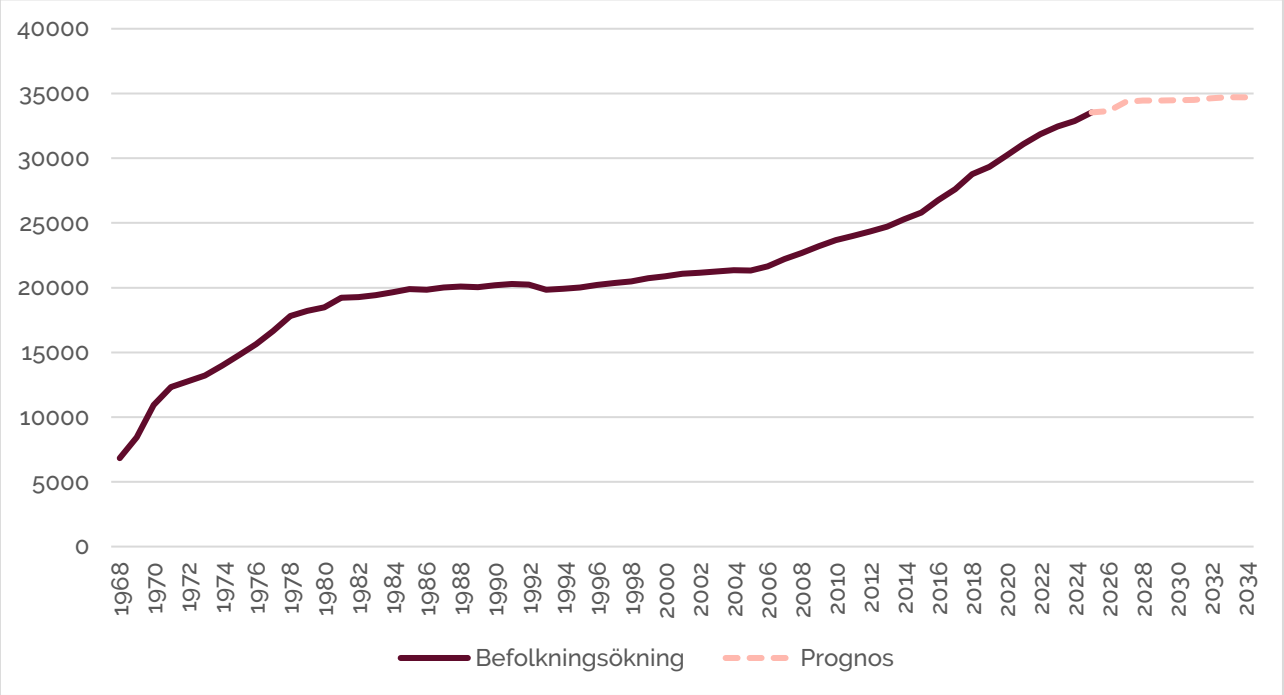
Under åren 1979 och 1993 minskade tillväxttakten gradvis. År 1993 hade kommunen ett negativt befolkningstal på 380 personer, den största minskningen sedan 1968, då SCB började publicera befolkningssiffror. Invånarantalet ökade gradvis, dock i en långsammare takt än tidigare under åren 1994 och 2005.

Från 2006 och framåt har befolkningstillväxten i kommunen varit relativt stark och stabil, med en snittökning på 630 personer årligen. Mellan åren 2014 och 2018 var ökningen särskild hög då befolkningen ökade med drygt 4 000 personer. År 2018 utmärker sig särskilt, då befolkningen ökade med drygt 1100 invånare.

De senaste fem åren har tillväxten fortsatt men i något långsammare takt än under toppåren 2014–2018. Befolkningen ökade med cirka 600–800 personer per år mellan åren 2020 och 2023. År 2024 ökade invånarantalet med cirka 400 personer.

Befolkningen i Upplands-Bro kommun bedöms enligt kommunens befolkningsprognos[1] öka till cirka 34 700 personer år 2034. Det är en ökning på cirka 5,5 procent från år 2024. Kommunen bedöms fortsatt att växa men i en långsammare takt än tidigare. Den åldersgrupp som förväntas öka mest är kommunens äldre, se mer under nästkommande rubrik.

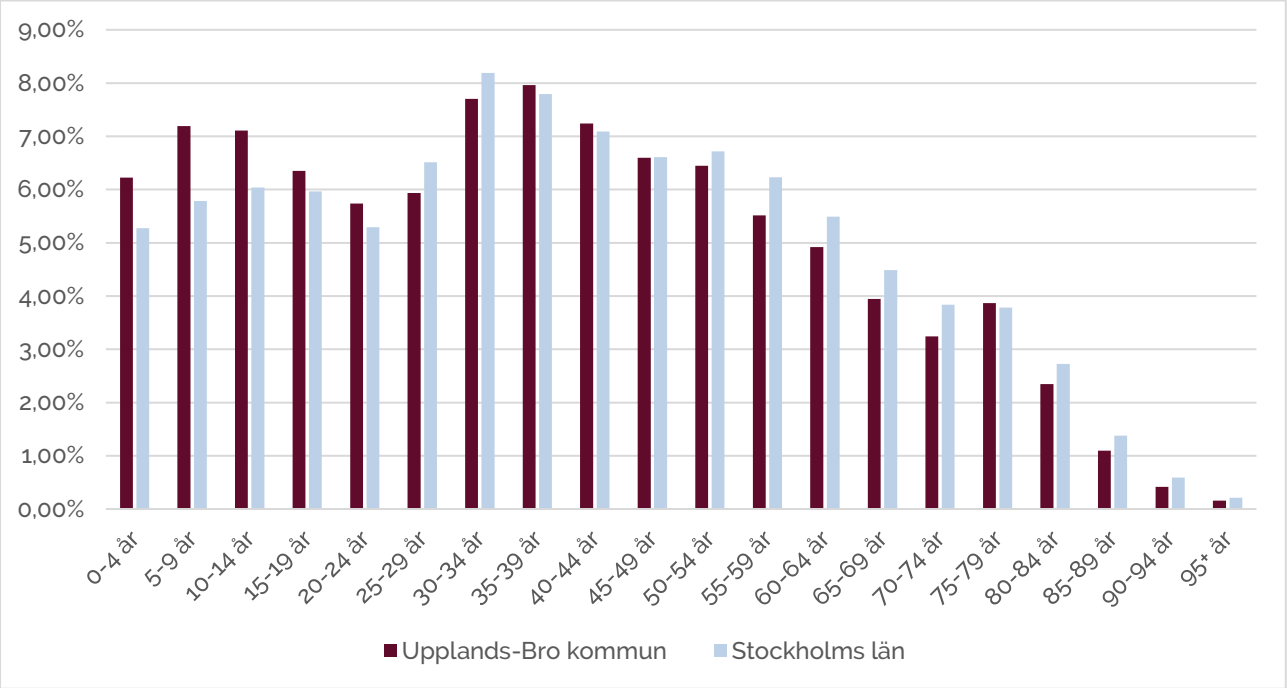
[1] Befolkningsprognoser innefattar alltid osäkerheter och bör betraktas som scenarier.

Figur 12. Befolkningstillväxten i Upplands-Bro mellan 1968 och 2024, samt den prognosticerade befolkningsökningen från 2025 till 2034. Källa: Statistikdatabasen, SCB och Upplands-Bro kommuns befolkningsprognos 2025–2034.

5.2 Åldersstruktur

Medelåldern i kommunen 38,4 år. Det är lägre än medelåldern i Stockholms län (40,5 år) och riket (42,2 år). Upplands-Bro är en av kommunerna i landet med lägst medelålder. Medelåldern är vidare 39,0 år för kvinnor och 37,8 år för män.

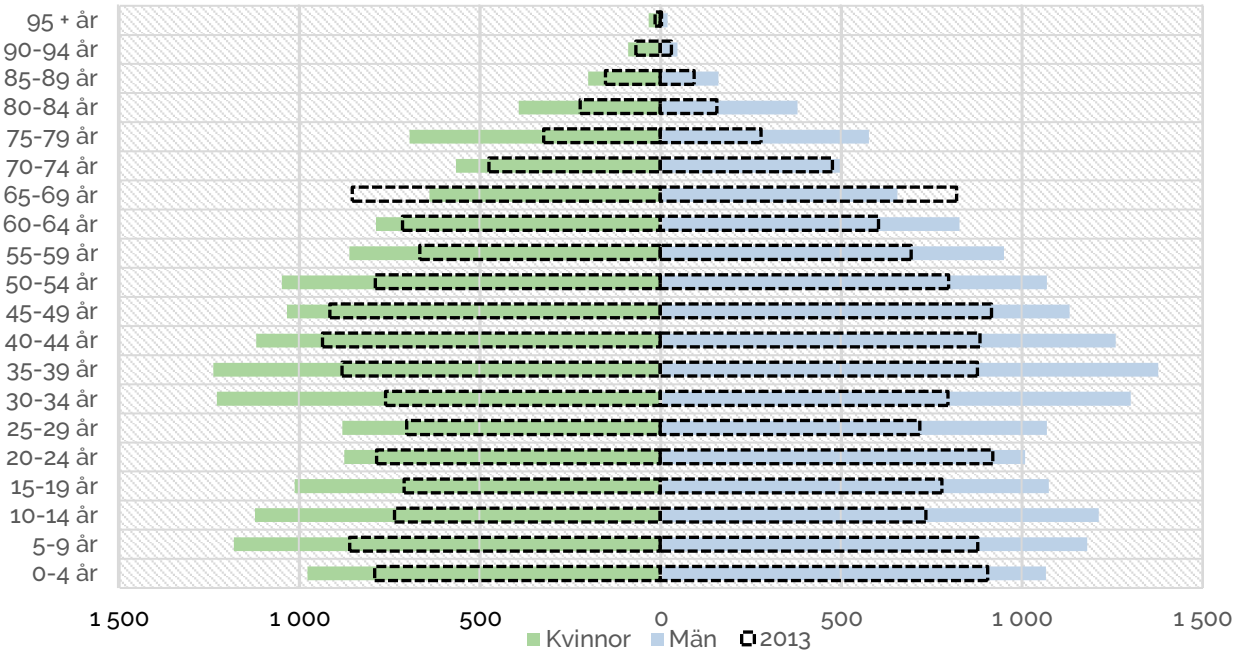
Figur 13. Åldersfördelning år 2024 i femårsklasser i Upplands-Bro kommun respektive Stockholms län. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Under perioden 2013 till 2024 har åldersstrukturen i befolkningen genomgått förändringar. Det är förklarligt eftersom folkmängden har ökat under dessa år.

Antalet små barn (0–4 år) har ökat något sedan 2013, men de senaste åren syns en tendens till att utvecklingen avtagit. Gruppen 5–9 år har däremot vuxit mer påtagligt, med en ökning på över en tredjedel. Sammantaget innebär det att barn i åldern 0–9 år blivit fler under perioden, även om utvecklingen varit ojämn mellan de yngsta och något äldre barnen. Även bland ungdomarna syns en tydlig ökning.

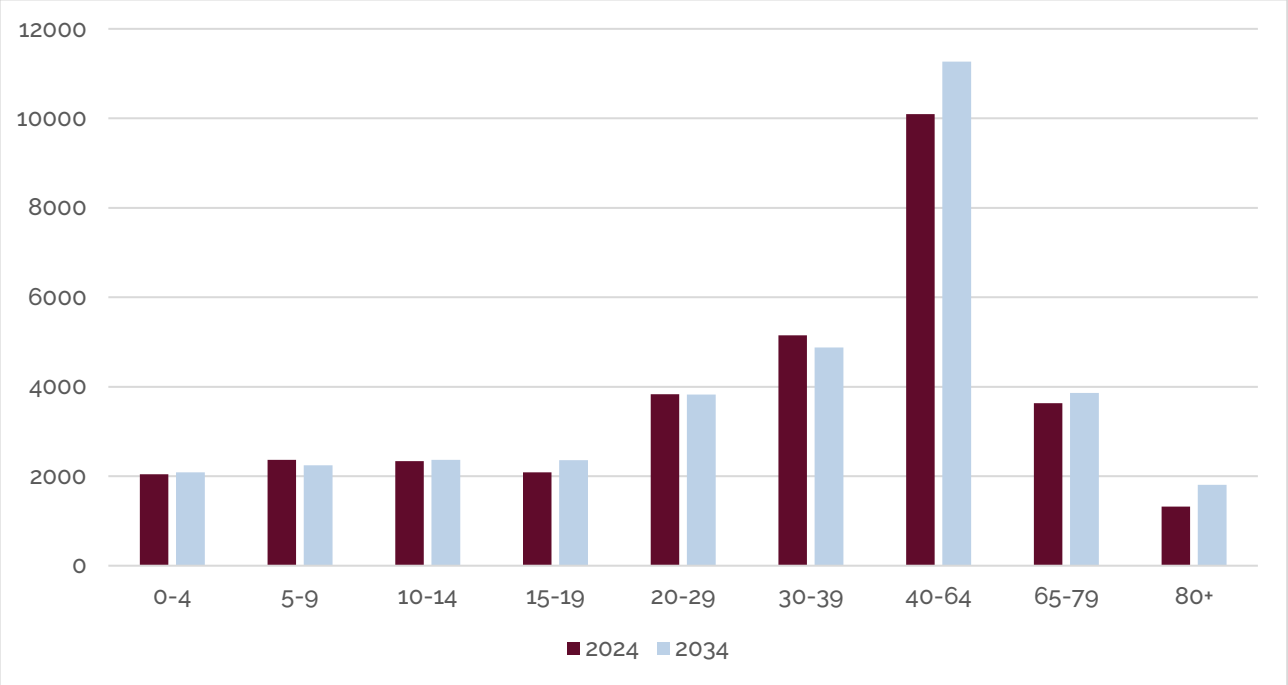
Gruppen 10–14 år har ökat allra mest, med närmare 60 procent, medan gruppen 15–19 år har vuxit med drygt 40 procent. Det betyder att ungdomsgruppen som helhet har blivit betydligt större under de senaste tio åren. Bland unga vuxna (20–29 år) har utvecklingen varit mer måttlig, med en ökning på cirka 23 procent. I åldern 30–39 år har tillväxten däremot varit kraftig, med en tillväxt på över 55 procent, vilket gör att gruppen vuxit betydligt snabbare än både de yngre och de äldre vuxna grupperna.

För gruppen 40–64 år syns en stabil utveckling med en ökning på knappt 30 procent. Gruppen är fortsatt den största i befolkningen och utgör kärnan i arbetsför ålder. Bland seniorerna (65–79 år) har ökningen varit relativt svag, cirka 13 procent, men i de allra äldsta åldrarna syns en dramatisk förändring. Gruppen 80+ har ökat med närmare 80 procent sedan 2013, vilket tydligt speglar en allt äldre befolkning.

Figur 14. Ålderspyramid år 2024 i jämförelse med 2013. Statistikdatabasen, SCB.

De flesta åldersgrupper förväntas öka fram till 2034 enligt kommunens befolkningsprognos, men bland barnen väntas en minskning ske, särskilt i åldrarna 5–9 år. Ungdomarna blir enligt prognosen fler, framför allt bland de äldre tonåringarna. Bland vuxna i 20–39-årsåldern syns däremot en svagare utveckling, med minskningar i framför allt 30-årsåldern. Den vuxna befolkningen i arbetsför ålder (40–64 år) fortsätter att växa, särskilt i de äldre delarna av intervallet. Seniorerna 65–74 år ökar också tydligt, medan gruppen 75–79 år minskar. Den allra största förändringen sker dock bland de allra äldsta, där antalet personer över 85 år förväntas nästan fördubblas fram till 2034. Medelåldern år 2034 förväntas enligt prognosen vara cirka 39,1 år.

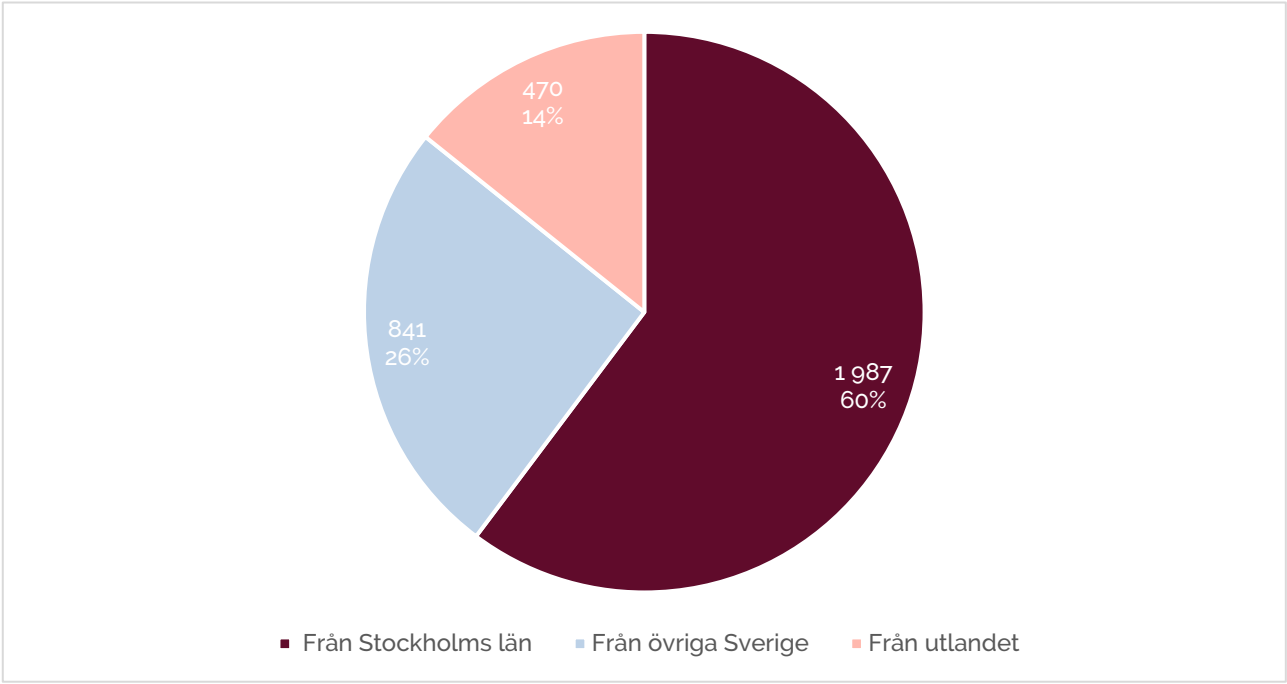
Figur 15. Åldersstrukturen i Upplands-Bro kommun år 2024, och år 2034 utifrån kommunens befolkningsprognos. Källa: Statistikdatabasen, SCB, och Upplands-Bro kommuns befolkningsprognos 2025–2034.

5.3 Flyttmönster

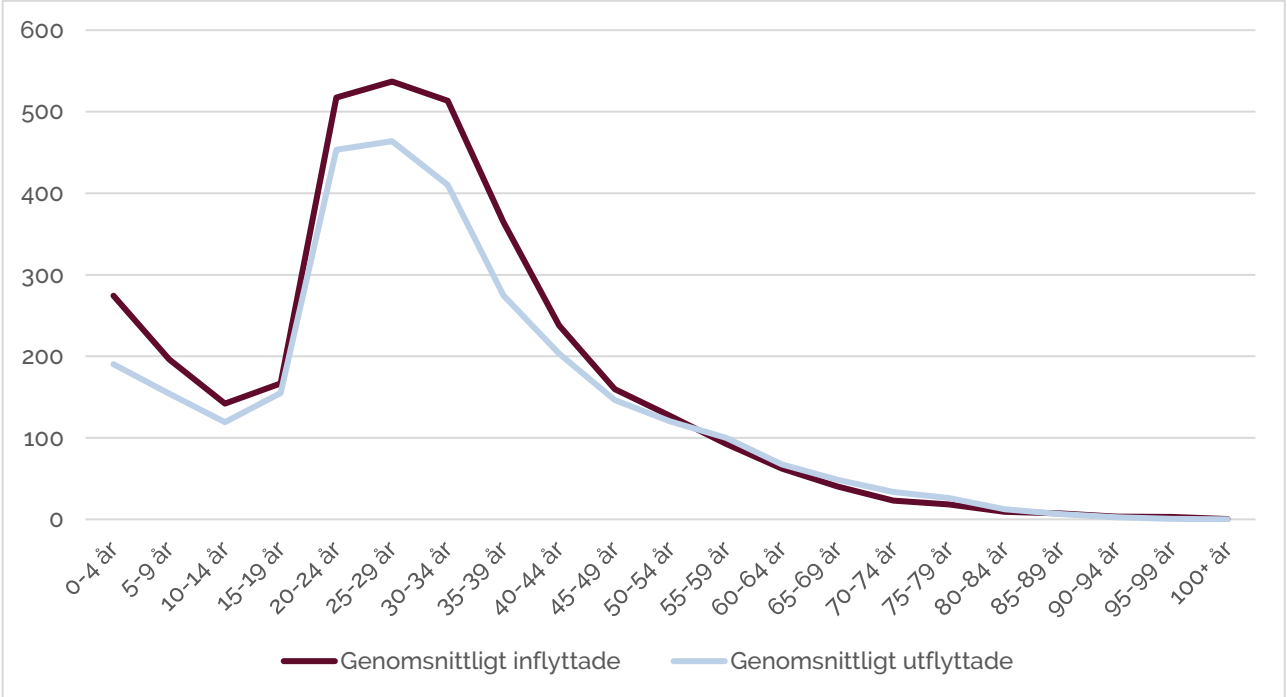
In- och utflyttningar till en kommun påverkar åldersstrukturen och i sin tur bostadsförsörjningen. Olika åldersgrupper har olika flyttbenägenheter. Till exempel är det vanligt att många i åldern 20 till 35 år flyttar för att studera, bilda familj eller arbeta. Åldersstrukturen kan påverkas genom att kvinnor i barnafödande åldrar flyttar till eller från kommunen eftersom antalet födda då kan påverkas. In- och utvandring är lika så också något som kan påverka åldersstrukturen.

De senaste fem åren flyttade i genomsnitt cirka 3500 personer till kommunen per år. De flesta av de som flyttar till kommunen kommer från andra delar av Stockholms län.

Under samma period flyttade i genomsnitt cirka 3000 personer från kommunen per år. Det innebär att kommunen hade ett positivt flyttnetto på i genomsnitt 500 personer per år.

Figur 16. Inflyttade till Upplands-Bro år 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

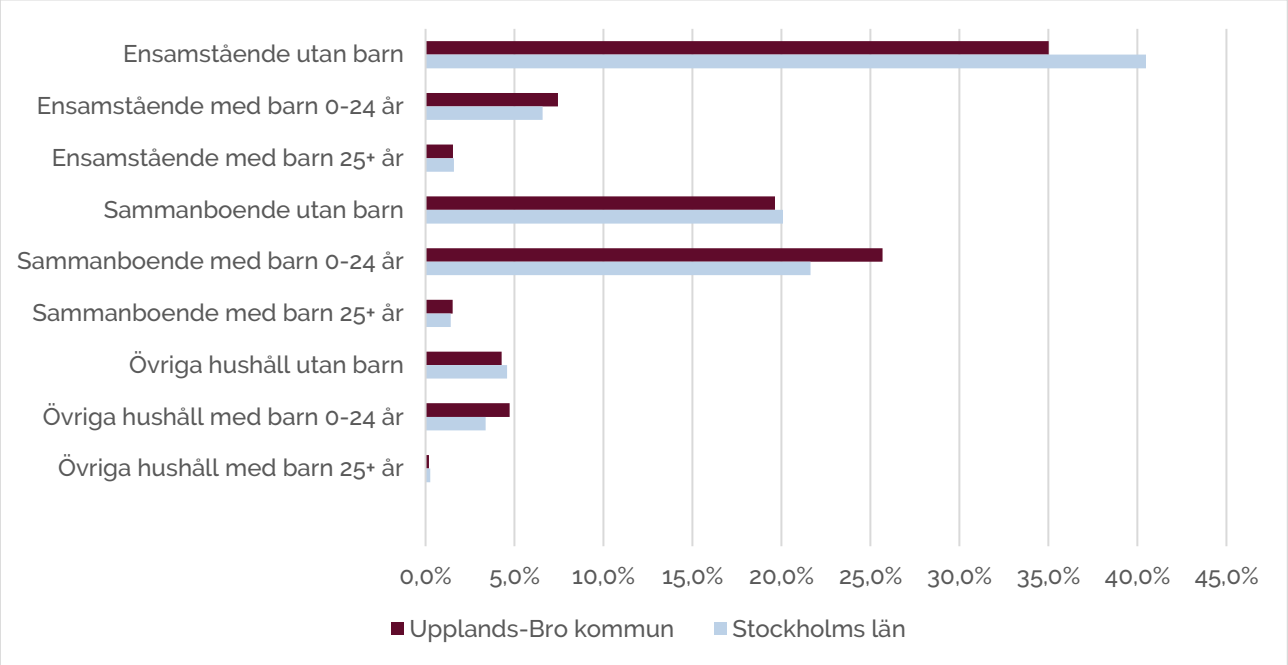
Figur 17. Genomsnittligt antal in- och utflyttade i Upplands-Bro mellan åren 2020 och 2024, uppdelat per ålder. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

Under de senaste fem åren är det gruppen 20–39 år som står för den största nettoökningen, med betydligt fler inflyttade än utflyttade. Bland de yngsta barnen (0–4 år) flyttar fler in än ut, och samma gäller barn i åldern 5–9 och 10–14 år. Inflyttningen också större än utflyttningen för gruppen 40–59 år, men skillnaden är mindre än i de yngre grupperna. Bland de äldre (60-74 år) överstiger utflyttningen inflyttningen, vilket ger en svag nettoförlust i dessa åldersgrupper.

5.4 Hushållens sammansättning i kommunen

Upplands-Bro kommun hade år 2024 cirka 13 500 hushåll. I genomsnitt består ett hushåll i kommunen av 2,43 personer. Ett hushåll består av de personer som är folkbokförda i samma bostad. Alltså behövs en bostad per hushåll. Sammansättningen av hushållen spelar dock roll när det gäller efterfrågan om bostäder.

Drygt en tredjedel av hushållen i kommunen är sådana som består av ensamstående utan barn. Den näst vanligaste hushållstypen, som är ungefär en fjärdedel, är hushåll som är sammanboende med barn. Den tredje vanligaste hushållstypen är sammanboende utan barn, vilket är ungefär en femtedel av hushållen. Knappt en tiondel av hushållen består av ensamstående med barn.

Figur 18. Hushållens sammansättning i Upplands-Bro och Stockholms län år 2024. Källa: Statistikdatabasen, SCB.

5.5 Socioekonomiska förutsättningar

Inkomstnivån har en betydande påverkan på individers och hushålls möjligheter att agera på bostadsmarknaden. År 2023 uppgick medianinkomsten för personer över 20 år i Upplands-Bro kommun till 354 700 kronor per år, medan den disponibla medianinkomsten per hushåll var 510 100 kronor per år, vilket ligger under genomsnittet för Stockholms län (Statistikdatabasen, SCB).

Utbildningsnivån i kommunen är också lägre än i länet som helhet. Cirka 25 procent av invånarna har en utbildningsnivå som är eftergymnasial, vilket kan jämföras med länets cirka 53 procent.

Arbetslösheten i kommunen uppgick i december 2024 till 9,1 procent, vilket är högre än både länsgenomsnittet och riksgenomsnittet, som för samma period uppgick till 7,1 procent enligt statistik från Arbetsförmedlingen.

I rapporten *Livsvillkoren i Stockholmsregionen – en forsknings- och kunskapsöversikt*, framtagen av Region Stockholm år 2025, beskrivs segregationen som en växande utmaning. Den påverkar barns möjligheter i skolan, människors hälsa och i förlängningen regionens tillväxt och sammanhållning. Rapporten ger en nulägesbild av livsvillkoren i regionen baserat på ett sexskaligt livsvillkorsindex som delar in regionen i olika

områdestyper, från områden med sårbara livsvillkor till mycket goda livsvillkor. I Stockholmsregionen bor en fjärdedel i områden med sårbara livsvillkor. Rapporten visar att nästan 30% av invånarna i Upplands-Bro kommun bor i områden med sårbara livsvillkor. Indexet baseras på en sammanvägning av flera indikatorer, bland annat andel som varit arbetslösa det senaste året, andel som erhållit ekonomiskt bistånd det senaste året, andel utrikesfödda, medianinkomst och genomsnittlig boyta. Rapporten talar för att individer som bor i områden med sårbara livsvillkor inte kan välja var och hur de vill bo i lika hög utsträckning som invånare i områden med bättre livsvillkor.

Bebyggelsestrukturerna i dessa områden är ofta ensidiga, med begränsad variation i upplåtelseformer, och antalet arbetstillfällen är relativt få i förhållande till antalet boende. Utmaningarna på bostadsmarknaden påverkar dessutom länets långsiktiga kompetensförsörjning negativt. En viss utflyttning är särskilt tydlig bland samhällsbärande yrkesgrupper, vilket på sikt försvårar möjligheterna att säkra en bred och hållbar kompetensförsörjning.

Bostadsförsörjningen i allmänhet, och boendesegregationen i synnerhet, utgör därmed en av länets största strukturella utmaningar. Tillgång till en bostad är grundläggande för såväl individens välbefinnande som för ett fungerande samhälle. I dag har många invånare svårt att hitta en bostad som motsvarar deras ekonomiska förutsättningar.

6 Särskilda gruppers bostadsbehov

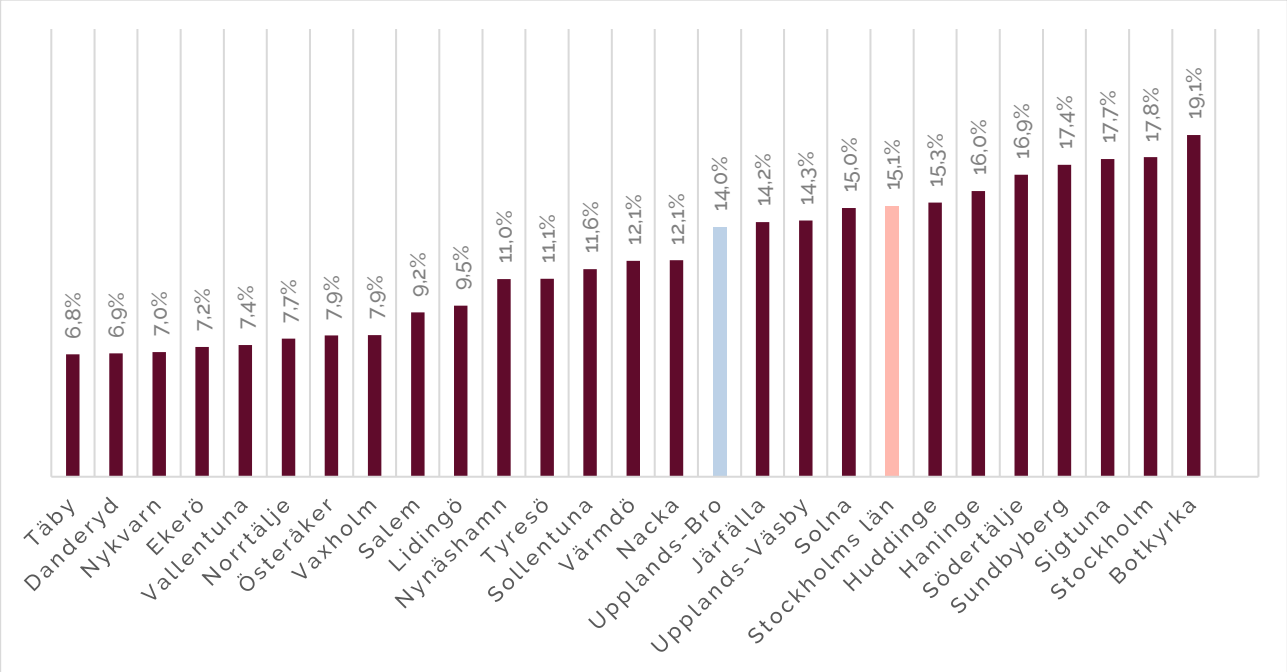
En del av att ringa in bostadsbehov som inte tillgodoses på marknadens villkor är att undersöka hur bostadsbehovet för särskilda grupper ser ut. Med särskilda grupper avses dem som av olika skäl har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden. Upplands-Bro kommun undersöker i handlingsplanen behovet för de grupper som Boverket beskriver i sin vägledning *Planering för bostadsförsörjning – en handbok* och Boverkets underlag för bedömning av bostadsbrist i kommunerna. Statistiken är inhämtad från Boverkets underlag för bedömning av bostadsbrist i kommunerna år 2025, med siffror från 2023.

6.1 Trångbodda hushåll

Det finns flera olika sätt att definiera trångboddhet. Boverkets definition på trångboddhet som beskrivs i underlaget för bedömning av behovsbaserad bostadsbrist är följande:

- Ensamstående hushåll utan barn anses inte vara trångbodda.
- Utöver vardagsrum och kök/kokvrå ska det finnas sovrum.
- Två barn under 12 år kan dela rum.
- Vuxna som inte är sammanboende delar inte sovrum.
- För de hushåll där det saknas uppgifter över antalet rum, primärt småhus, används boendeytan per person.
- Har hushållet mindre än 20 kvm per person räknas hushållet som trångbott.

År 2023 var andelen trångbodda hushåll i Upplands-Bro kommun 14,0 procent. Det är något lägre än genomsnittet för Stockholms län, där andelen uppgick till 15,1 procent. Trots detta har Upplands-Bro en relativt hög andel trångbodda hushåll, med nivåer som ligger nära dem i grannkommunerna Järfälla och Upplands Väsby.

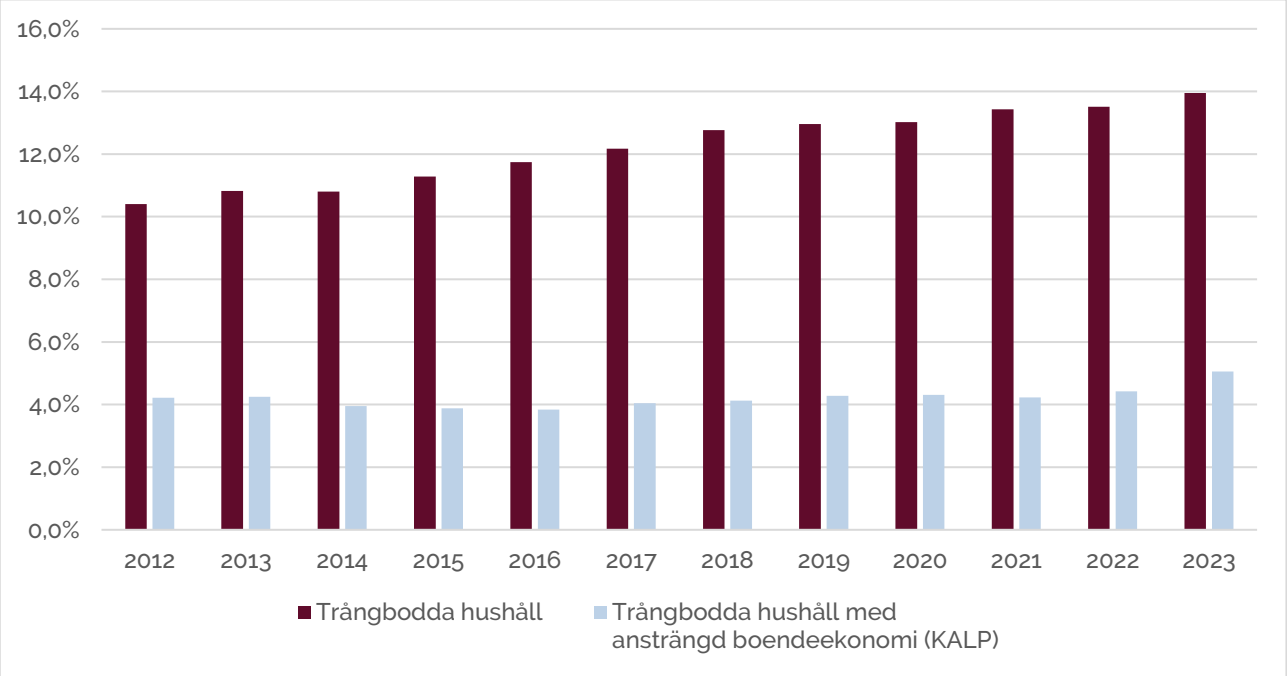

Figur 19. Andel trångbodda hushåll i per kommun i Stockholms län. Källa: Boverket, 2025

Trångboddhet kan ibland vara ett medvetet val, exempelvis om ett hushåll prioriterar att bo centralt trots att det innebär en mindre bostad. Problemet uppstår när trångboddheten inte är ett val, utan ett resultat av att hushållet saknar möjlighet att efterfråga en bostad som motsvarar dess behov. I sådana fall blir hushållets ekonomiska situation en avgörande faktor för boendet, eftersom begränsade resurser kan hindra dem från att välja en bostad som bättre passar deras behov och livssituation.

Mellan åren 2012 och 2023 ökade andelen trångbodda hushåll från 10,4 procent till 14,0 procent. Ökningen i antal hushåll var 793 stycken. Trångbodda hushåll som dessutom har en ansträngd boendeekonomi utifrån KALP[2] (kvar att leva på-kalkyl) ökade från 4,2 procent till 5,1 procent under denna period. I antal hushåll är detta 242 fler hushåll som både var trångbodda och hade en ansträngd boendeekonomi.

[2] Se mer under avsnitt 6.2. *Hushåll med låg betalningsförmåga*.

Figur 20. Andel trångbodda hushåll respektive trångbodda hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP) i Upplands-Bro kommun mellan 2012 och 2023. Källa: Boverket, 2025.

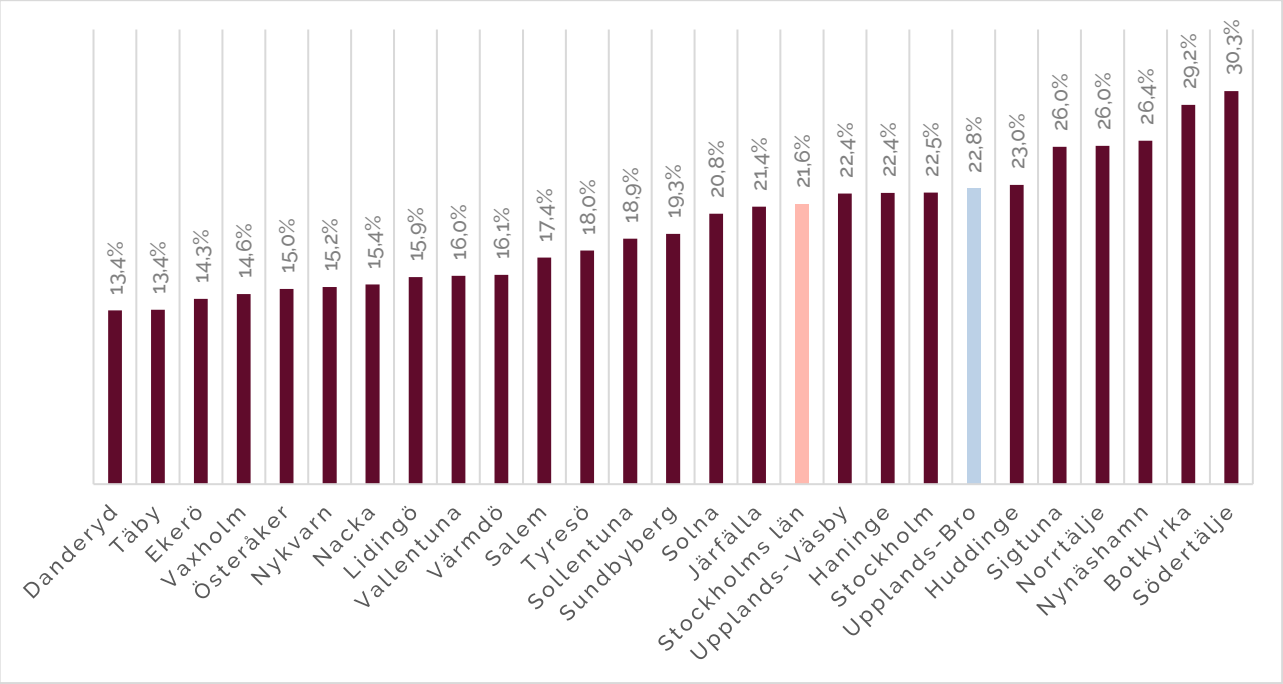
Region Stockholm tog år 2021 fram en rapport vid namn *Hushållens tillgång till godtagbara bostäder i Stockholmsregionen*. I rapporten bedöms att nio procent av hushållen i kommunen är trångbodda. Sex procent av de trångbodda hushållen i kommunen bedöms inte ha en godtagbar boendesituation, de bor trångt utan realistiska möjligheter att flytta till en bättre bostad. 1 procent av de trångbodda hushållen anses kunna tillgodogöra sig en godtagbar bostad på delar av bostadsmarknaden. Två procent av de trångbodda hushållen anses kunna tillgodogöra sig en godtagbar bostad.

6.2 Hushåll med låg betalningsförmåga

En låg betalningsförmåga påverkar hushållens möjligheter till att etablera sig på bostadsmarknaden, det är ofta en avgörande faktor i möjligheten att efterfråga en bostad. Även om ett hushåll har en inkomst som räcker för att betala boendekostnader är detta oftast inte tillräckligt för att kunna efterfråga en bostad som möter hushållets behov.

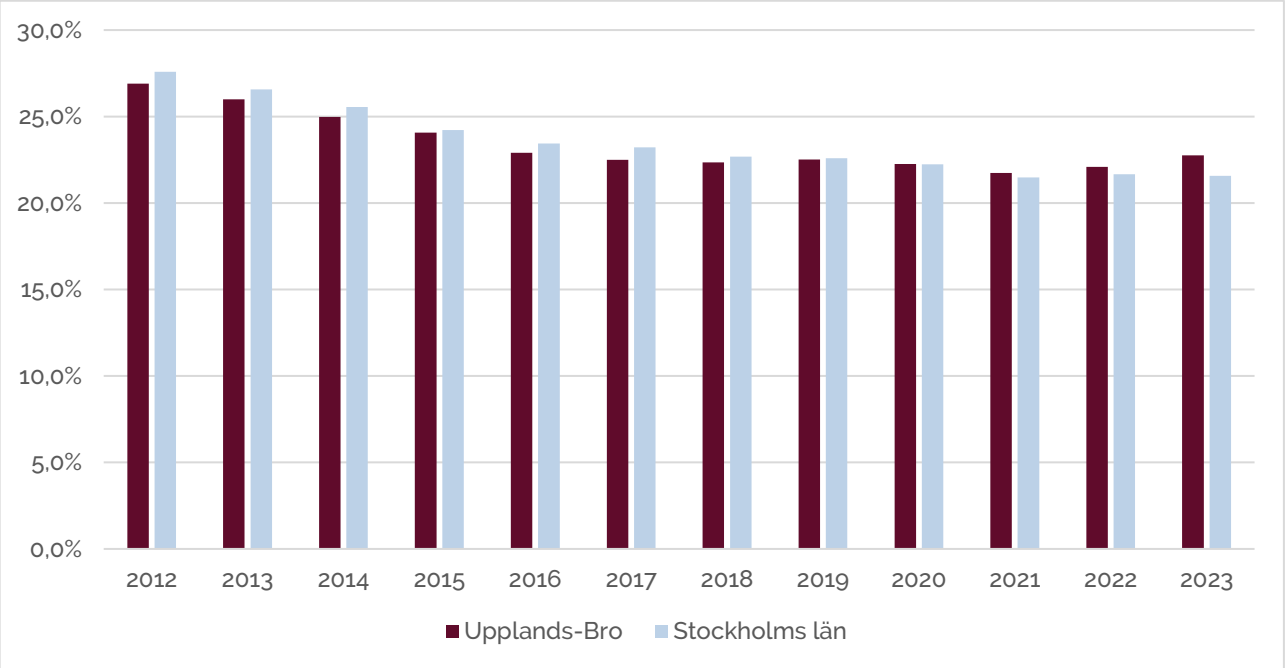
I Boverkets underlag för bedömning av bostadsbrist i kommunerna finns två mått som kan användas för att undersöka denna grupp. Upplands-Bro kommun har valt att använda sig av måttet ”ansträngd boendeekonomi

(KALP)". KALP står för "kvar att leva på". Detta mått utgår från ett genomsnitt av så kallade KALP-kalkyler som banker använder för att bedöma hushållens betalningsförmåga vid köp av en bostad. Ett hushåll har utifrån detta mått, en ansträngd boendeekonomi om den disponibla inkomsten inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten och en kvar att leva på (KALP)-kalkyl.

Figur 21. Andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP) per kommun i Stockholms län. Källa: Boverket, 2025.

Andelen hushåll i Upplands-Bro kommun med ansträngd boendeekonomi utifrån måttet KALP uppgick år 2023 till 22,8 procent. Detta är något högre länets snitt som ligger på 21,6 procent. Mellan år 2012 och 2023 minskade andelen hushåll med ansträngd boendeekonomi med 4,1 procentenheter. Trots att andelen minskat under perioden, hade antalet hushåll med ansträngd boendeekonomi år 2023 ökat med 287 hushåll, sett till år 2012. I Stockholms län har både antal och andel hushåll minskat sedan 2012.

Figur 22. Andel hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP) under åren 2012 och 2023 i Upplands-Bro kommun och Stockholms län. Källa: Boverket, 2025.

Region Stockholms *Studie av efterfrågan på nya bostäder* från 2024 har undersökt hur stor andel av hushållen i länets kommuner som inte når upp till inkomstkraven för nyproducerade bostäder, trots att de har en vilja att flytta. Det går utifrån studien utläsa skillnader i hur ensamstående hushåll och sammanboende hushåll kan efterfråga nyproducerade bostäder. Studien visar att cirka 40 procent av de sammanboende hushållen respektive cirka 75 procent av de ensamstående hushållen inte har råd att efterfråga nyproducerade bostadsrätter. För hyresrätter kan cirka 65 procent av de sammanboende respektive cirka 75 procent av de ensamstående hushållen inte efterfråga dessa. När det gäller äganderätter kan cirka 65 procent av sammanboende hushåll och cirka 95 procent av ensamstående hushåll inte efterfråga nyproducerade småhus.

6.3 Hushåll med återkommande problem

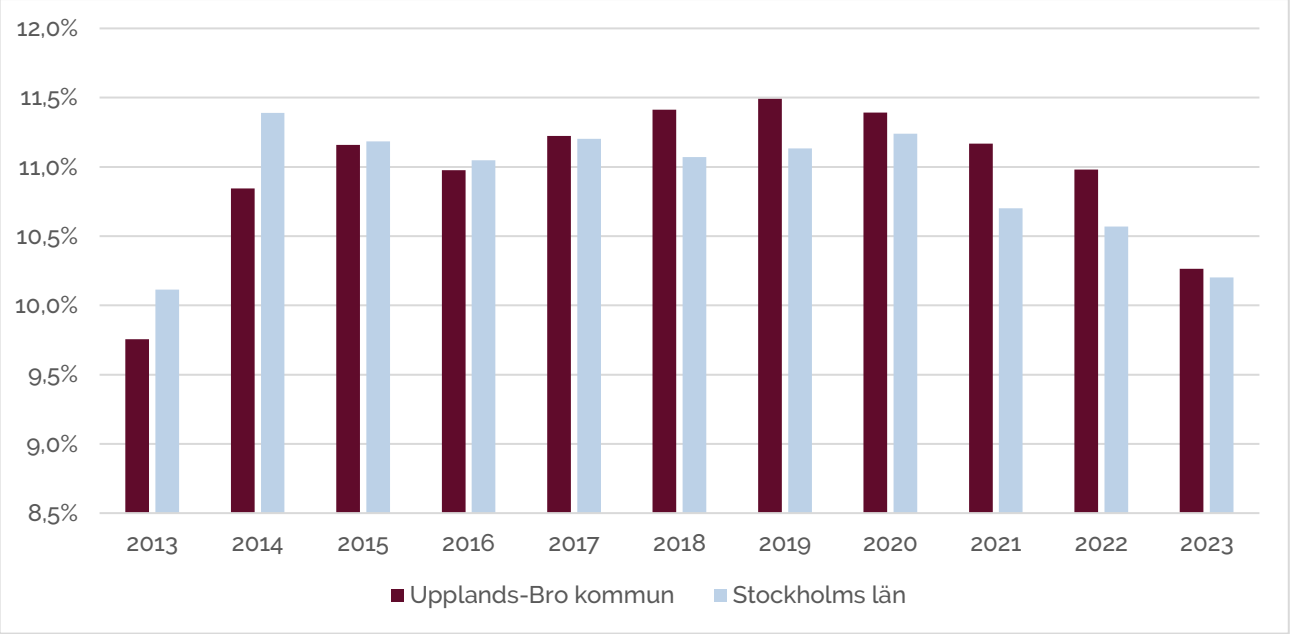
Hushåll med återkommande problem är sådana hushåll som uppfyller kriterier för minst ett av följande mått två år i rad; ansträngd

boendeekonomi enligt det första måttet[3], trångboddhet, flyttar ofta[4], eller om hushållet har hemmaboende barn. Måttet syftar till att visa hur många hushåll som kan ha långvariga problem med att hitta en bostad som uppfyller dess behov.

Andelen hushåll med återkommande problem uppgick år 2023 till 10,3 procent, detta likt länets snitt som ligger på 10,2 procent. Mellan år 2013 och 2023 ökade andelen hushåll med återkommande problem med 0,7 procentenheter. I antal hushåll är ökningen mellan 2012 och 2023 361 hushåll. Hushåll med barn, särskilt ensamstående med barn och sammanboende med barn är de största hushållsgrupperna med återkommande problem. Totalt utgör hushåll med barn cirka 67 procent av gruppen. Hyresrätter i flerbostadshus är den vanligaste boendeformen för denna grupp, med cirka 46 procent näst vanligaste boendeformen för dessa hushåll är småhus som uppgår till 27 procent.

[3] Det första måttet gällande ansträngd boendeekonomi är att hushållet har en inkomst som inte räcker till att täcka en baskonsumtion beräknad utifrån genomsnittshyror på orten, riksnormen samt ytterligare utgifter, exempelvis hemförsäkringar och hushållsel. Detta mått utgår från en relativ nivå och är inte relevant i alla kommuner. Upplands-Bro använder sig av det andra måttet för analys på en kommunövergripande nivå, se avsnitt 6.2.

[4] Måttet flyttar ofta syftar till att visa osäkerhet i ett hushålls boendesituation. Kriteriet är att någon i hushållet har flyttat minst en gång per år de senaste tre åren. Ingen fastställd koppling finns dock mellan höga flyttfrekvenser och brist på bostäder som uppfyller hushållens behov, i vissa perioder i liver kan förändringar ske snabbt, vilket gör att måttet måste tolkas ur kommunens egna kontext.

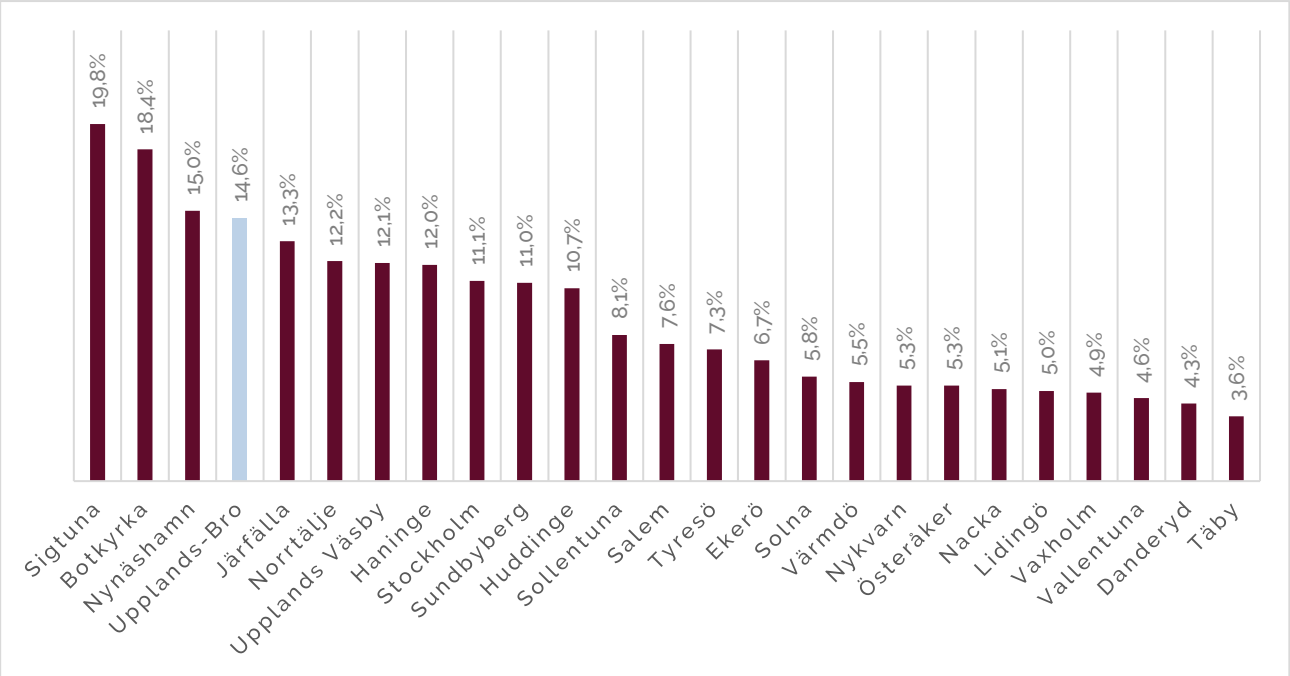
Figur 23. Andel hushåll med återkommande problem under åren 2013 och 2023 i Upplands-Bro kommun och Stockholms län. Källa: Boverket, 2025.

6.4 Barns boendesituation i kommunen

14,6 procent av 0–17-åringar i Upplands-Bro lever i ekonomisk utsatthet enligt Rapporten *En ny verklighet – Rädda barnens barnfattigdomsrapport Sverige 2025*. I jämförelse med resten av kommunerna i länet, ligger Upplands-Bro på fjärde plats och har således en hög andel barn som lever i ekonomisk utsatthet. Rädda barnen beräknar ekonomisk utsatthet utifrån konsumentverkets beräkningar av basbehov och/eller antal barn i hushåll som uppbär försörjningsstöd. Det finns dock barn som inte ingår i statistiken men som ändå lever i grupper där ekonomisk utsatthet förekommer, bland annat asylsökande, barn som vistas i Sverige utifrån EU:s massflyktsdirektiv, EU-migranter samt barn i familjer med skuldsanering.

Ett hushålls ekonomiska situation har inverkan på vilka bostäder som hushållet har möjlighet att efterfråga. När det gäller just barnfamiljer är trångboddhet en indikation på att bostadsstandarden inte är optimal. Region Stockholms rapport *Trångboddhet i förhållande till barns hälsa, miljö och skolgång – en intervjustudie* från 2020 visar flera svårigheter för barn som är trångbodda. För barn innebär trångboddhet exempelvis svårigheter att

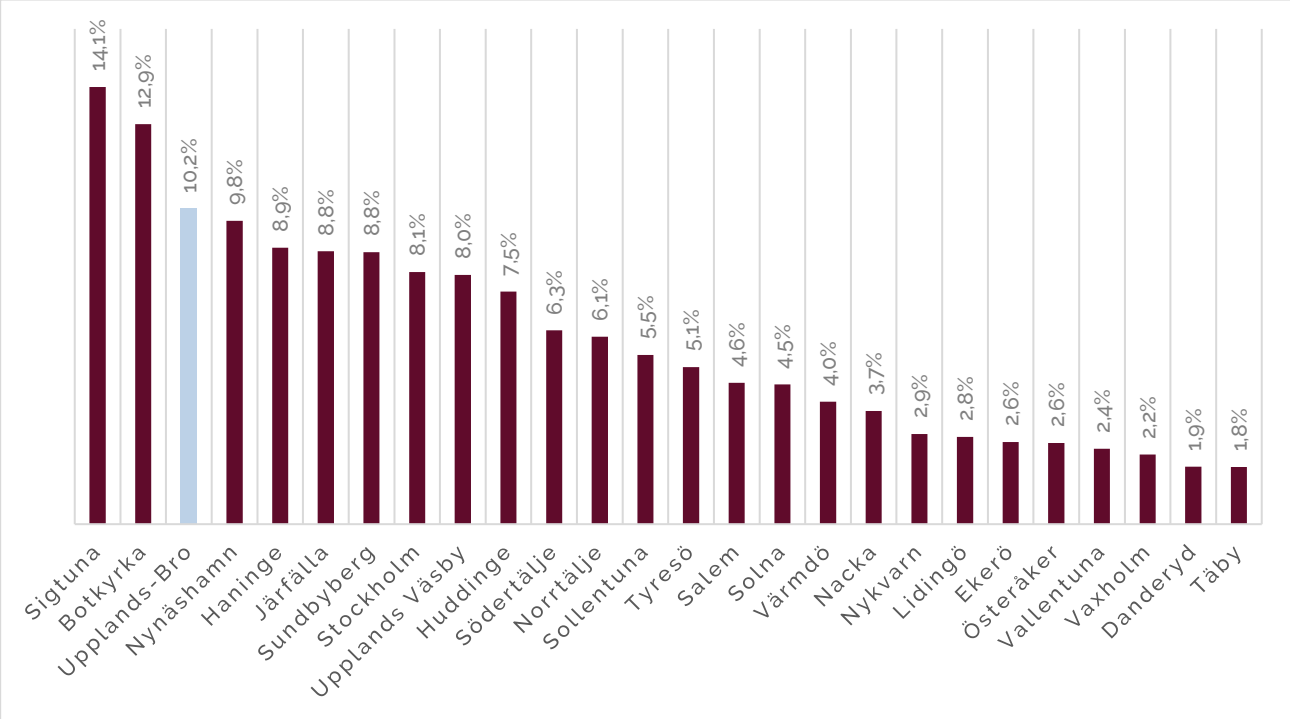
få ro, att kunna dra sig undan, göra läxorna, men även att bostaden i sig är undermålig – att inomhusmiljön påverkas av att det bor för många personer på en liten yta. Trångboddheten bidrar till en påfrestande tillvaro, där fysiska och psykiska besvär inte är ovanliga.

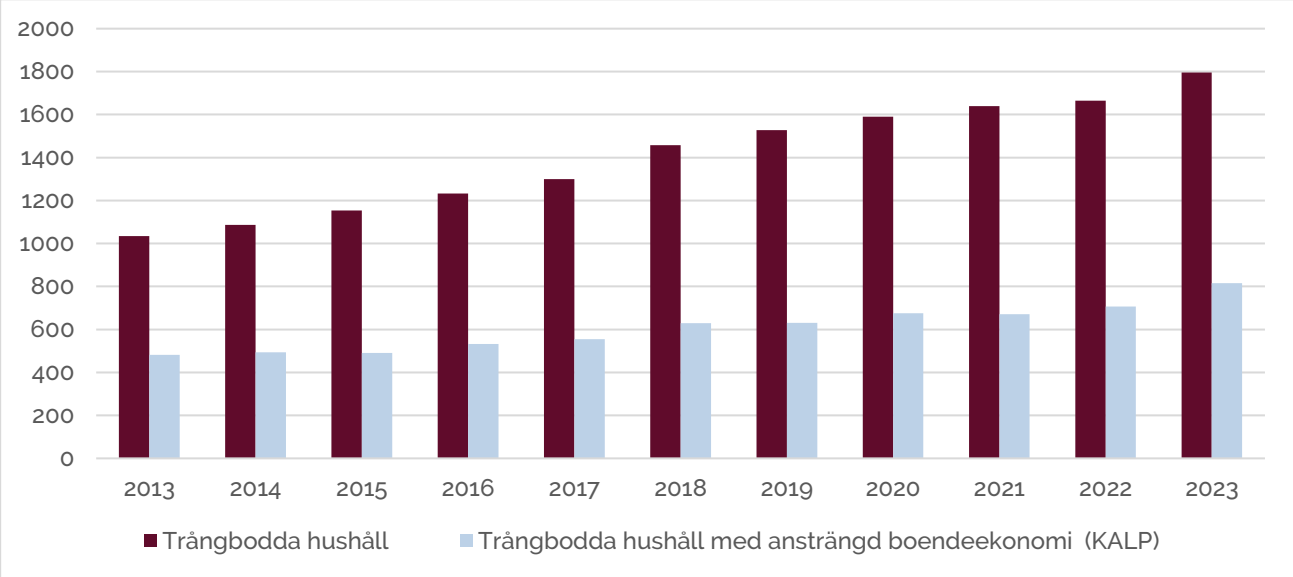
Figur 24. Andelen barn som lever i ekonomisk utsatthet per kommun i Stockholms län. Källa: Rädda Barnen, 2025.

År 2023 var cirka 22,4 procent av kommunens 0-17 åringar trångbodda. Tittar man på andelen barn som ingår i trångbodda hushåll som dessutom har en ansträngd boendeekonomi enligt KALP ingår 10,2 procent av 0-17 åringarna i denna kategori. Ett av tio barn i kommunen var således trångbodda med den troliga anledningen att hushållet inte hade möjligheter till att efterfråga en större bostad. År 2013 var antalet barn i trångbodda hushåll med ansträngd ekonomi 482 och 2023 hade antalet ökat till 816 stycken.

Sett till länet är Upplands-Bro en av de kommuner med högst andel barn som bor i trångbodda hushåll med ansträngd ekonomi utifrån KALP.

Figur 25. Andelen barn mellan 0-17 år som bor i hushåll som är trångbodda och har en ansträngd boendeekonomi enligt KALP, per kommun i Stockholms län. Källa Boverket, 2025.

Figur 26. Antal barn i Upplands-Bro kommun mellan 0-17 år i trångbodda hushåll respektive trångbodda hushåll med ansträngd boendeekonomi (KALP) mellan 2013 och 2023. Källa: Boverket, 2025.

6.5 Hemlösa personer

Hemlöshet är en väldigt osäker bostadssituation och bidrar till stora svårigheter att etablera sig på den ordinarie bostadsmarknaden. Hemlöshet kan vara både kort- och långvarig och är en situation som påverkas av både strukturella och individuella faktorer. Enligt Socialstyrelsens definition (inhämtad från Kunskapsguiden 2025) finns fyra olika situationer av hemlöshet som alla påverkar flera typer av personer och hushåll.

- **Hemlöshetssituation 1: Akut hemlöshet**

  Personer som befinner sig i akut hemlöshet är hänvisade till exempelvis akutboenden, härbärgen, jourboenden, skyddat boende, vandrarhem eller motsvarande. Här ingår även personer som sover i offentliga lokaler, på offentliga platser, utomhus eller i trappuppgångar, bilar och motsvarande.

- **Hemlöshetssituation 2: Institutionsvistelse och boende med stöd**

  Personer i den här hemlöshetssituationen befinner sig på exempelvis institutioner eller boende med stöd men ska lämna boendet inom tre månader och saknar en bostad inför flytten eller utskrivningen. Det handlar till exempel på intagna eller inskrivna på kriminalvårdsanstalter, ungdomshem, hem för vård och boende (HVB) eller familjehem, samt personer som får heldygnsvård inom hälso- och sjukvården.

- **Hemlöshetssituation 3: Långsiktiga boendelösningar via socialtjänsten**

  I den tredje hemlöshetssituationen ingår personer som bor i långsiktiga boendelösningar med biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal eller kontrakt, ofta andrahandskontrakt, där boendet är förenat med tillsyn, särskilda villkor, regler och begränsad besittningsrätt. Exempel på boendeformer är försökslägenhet, träningslägenhet, socialt kontrakt, kommunalt kontrakt, Bostad först eller motsvarande.

- **Hemlöshetssituation 4: Eget ordnat kortsiktigt boende**

  I den sista hemlöshetssituationen ingår personer som bor ofrivilligt, tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar, bekanta, familj eller

släktingar. Här ingår även personer som tillfälligt bor inneboende eller i andra hand hos en privatperson.

Kommunen arbetar för att förebygga och motverka hemlöshet genom att skicka brev till alla som får hyresskulder, rapporterade störningar och upprepade försenade hyresinbetalningar med information och hur de kan få stöd i dessa delar. Inom kommunen finns insatser så som boendestöd och hemtjänst som kan ges som bistånd till personer som bedöms uppfylla kriterierna för det och inte själva kan ta hand om sitt boende. Enheterna barn- och unga och försörjningsstöd samarbetar när de får kännedom om barnfamiljer som riskerar att bli bostadslösa.

Kommunen arbetar med social förtur och försöksboenden (träningslägenhet) inom ramen för det bostadssociala arbetet. Socialnämnden har möjlighet att fatta beslut om att anmäla social förtur till allmännyttan. Dock fattar Upplands-Brohus ett självständigt beslut om att ge förtur. Riktlinjer för social förtur finns framtagna både hos socialnämnden och hos Upplands-Brohus. Socialnämnden har möjlighet att bevilja träningslägenhet som ett tidsbegränsat biståndsbeslut, då pågår parallellt insats för att stödja den enskilde mot ett eget boende.

Allmännyttans bostadssociala arbete består av att hantera störningar, hantera samt utreda olovlig andrahandsuthyrning, hantera sanitära ärenden och vanvårdsärenden. Vidare att följa upp sena betalare, handlägga betalningsföreläggande och bevaka inkassoärenden av upprepande karaktär. Upplands-Brohus bistår även kommunen och myndigheter i bostadssociala ärenden och deltar i samråd och möten med lokala hyresgästföreningar.

Under hösten 2025 har ett utökat samarbete med Upplands-Brohus inletts. Bostadsbolaget kan vid störning, hyresskuld, misär eller risk för uppsägning erbjuda att socialtjänsten följer med nästkommande dag för ett besök

6.6 Äldre personer

I socialtjänstlagen fastställs kommunens ansvar att verka för att äldre personer har tillgång till goda bostäder och att de som är i behov av stöd och hjälp i hemmet får det. Kommunen ska även inrätta särskilda boendeformer för äldre personer som behöver omvårdnad och särskilt stöd. För att beviljas plats i ett särskilt boende krävs ett biståndsbeslut.

Enligt kommunens befolkningsprognos (se avsnitt 6.2) förväntas antalet äldre öka under prognosperioden. Särskilt markant är ökningen av personer som är 85 år och äldre. Äldre- och omsorgsnämnden bedömer i

kommunens lokalförsörjningsplan för 2026 samt i rapporten *Behovsanalys för särskilda boendeformer för äldre – Prognos för år 2025-2034*, att den demografiska utvecklingen kommer medföra ett ökat behov av platser inom särskilt boende. Samtidigt konstateras att prognostisering av framtida behov är komplext och påverkas av flera faktorer.

I nuläget bedöms antalet tillgängliga platser vara otillräckligt i förhållande till det faktiska behovet. År 2025 fanns i Upplands-Bro kommun två vård- och omsorgsboenden i kommunal regi med sammanlagt 80 platser. Därtill finns två vård- och omsorgsboenden med privata utförare. Ett av dessa boenden drivs på entreprenad enligt LOU och omfattar 27 platser (ej korttidsplatser). Det andra boendet drivs i privat regi och ingår i kommunens valfrihetssystem LOV (2008:962) och omfattar 80 platser. Det finns ingen garanti för hur många platser kommunen kan använde i detta boende, då boendet även har avtal med andra kommuner. Boendealternativ finns även i Sigtuna och Upplands Väsby, där det är möjligt för invånare i Upplands-Bro att få plats.

Kommunen har hittills saknat en samlad behovsanalys av särskilda boendeformer för äldre. Därför har äldre- och omsorgsnämnden gett socialkontoret i uppdrag att ta fram en sådan analys. Socialkontoret betonar att sambanden mellan äldres hälsa, omsorgsbehov och konsumtion av omsorgstjänster är komplexa och svårbedömda. Prognoserna bör därför tolkas med försiktighet och följas upp årligen samt över tid för att säkerställa en träffsäker planering.

Enligt socialkontorets prognos bedöms behovet av särskilt boende öka mot slutet av prognosperioden, med ett beräknat behov på cirka 75 nya platser till år 2034. Behovet omfattar särskilt boendeplatser för personer med demenssjukdom. Äldre med intellektuell funktionsnedsättning och autism samt yngre individer med demenssjukdom är målgrupper som fortfarande är små men vars behov behöver bevakas och beaktas framöver.

Socialkontoret identifierar även ett framtida behov av trygghetsboenden, exempelvis vid Bro torg, där tillgång till service, natur och kollektivtrafik motsvarar målgruppens behov och stödjer möjligheten till kvarboende. För att möjliggöra ett förlängt kvarboende bör kommunen fortsätta arbetet med tillgänglighetsanpassningar i befintligt bostadsbestånd, i kombination med hemtjänst, trygg och förstärkt hemgång, uppsökande verksamhet, hemsjukvård samt utbyggnad av trygghetsboenden.

Det finns även svårigheter i att prognostisera behovet av platser inom privata särskilda boenden som omfattas av lagen om valfrihetssystem

(LOV), särskilt med hänsyn till den ökade konkurrensen inom regionen mellan kommuner som tecknat LOV-avtal med samma utförare.

Mot bakgrund av de osäkerhetsfaktorer som råder avseende framtida behov och efterfrågan är det av stor vikt att kommunen årligen följer upp prognosutfallet och uppdaterar behovsanalyserna för att säkerställa en långsiktigt hållbar planering av särskilda boendeformer för äldre.

På den ordinarie marknaden finns svårigheter för äldre att efterfråga en bostad som passar deras behov. Rapporten *Bo bra hela livet - Utmaningar och möjligheter med äldres boende i Stockholmsregionen*, framtagen av Region Stockholm 2025, framhåller att det är svårt att kartlägga den äldre befolkningens bostadspreferenser då det är en heterogen grupp med olika livsförutsättningar, ekonomiska resurser, hälsotillstånd och levnadsvanor. Det finns dock återkommande behov, förutsättningar och mönster i preferenser som går att urskilja, vilket är viktigt att identifiera för att kunna införliva äldreperspektivet i bostadsbyggandet. Rapporten framhåller flera genomgående preferenser från forskning och undersökningar:

- Att kunna bo kvar i sitt närområde
- Bostadens fysiska utformning och tillgänglighet
- Närmiljön, tillgång till service och sociala relationer

Rapporten framhäver också hur äldre bor idag. I Upplands-Bro kommun bor över hälften av invånarna i åldern 65–79 år i småhus. Bland personer över 80 år är andelen cirka 40 procent. Det visar att många äldre bor kvar i småhus högt upp i åldrarna, trots att dessa bostäder inte alltid är anpassade efter förändrade behov. Region Stockholm anger att en stor utmaning är att många väntar för länge för att anpassa sina bostäder, tills behovet blir påtagligt. Detta bland annat på grund av ekonomiska förutsättningar, normer, bristande information och psykologiska aspekter. Resultatet är att livskvaliteten påverkas negativt eftersom bostäderna inte är anpassade för ett hälsosamt åldrande.

Rapporten framhäver att en variation i utbudet av bostäder är en viktig förutsättning för att flyttviljan för äldre ska öka. Samtidigt gör ekonomiska inlåsningseffekter att fler äldre väljer att bo kvar i sina nuvarande boenden.

Ett lokalt exempel är trygghetsboendet på Kokillbacken som Upplands-Brohus uppfört med 40 lägenheter. Trots ett initialt stort intresse var endast fyra lägenheter uthyrda i december 2025. Enligt Upplands-Brohus har hyresnivån varit en avgörande orsak till att många äldre avstått från att flytta in.

6.7 Personer med funktionsnedsättning

Enligt socialtjänstlagen (2025:400) har kommunen ansvar för att inrätta bostäder med särskilt stöd för personer som, på grund av fysiska, psykiska eller andra svårigheter, har betydande hinder i sin livsföring och därför behöver ett sådant boende. Vidare regleras i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), särskilda boendeformer för personer med funktionsnedsättning, vilket omfattar både barn och vuxna.

I Boverkets bostadsmarknadsenkät 2026 rapporterar socialkontoret att det är balans på boendeplatser inom LSS. Ingen individ hade ett ej verkställt beslut om boende enligt LSS, när kommunen senast rapporterade in ej verkställda beslut till IVO. Vidare avvecklades Skyttens gruppbostad under 2025 och de fyra individer som bodde där har omplacerats till andra boenden i kommunal regi.

Det finns i dagsläget inga barnboenden inom Upplands-Bro kommun. Barn som omfattas av rätt till boende enligt 9 § 8 LSS placeras därför på externa barnboenden i andra kommuner.

Kommunens lokalförsörjningsplan för 2026, anger att antalet personer med LSS-boende har ökat med 26 procent under perioden 2008–2018, vilket motsvarar en genomsnittlig ökning på cirka 2 procent per år. Baserat på denna utveckling bedöms en kommun av Upplands-Bros storlek ha omkring 90 invånare i behov av gruppbostad. Prognosen framåt visar att det finns enskilda individer som, utifrån dagens kunskap, kan komma att behöva barnboende eller vuxenboende under de närmaste åren.

Vid framtagande av prognoser för framtida placeringar inom LSS-boende behöver socialnämnden ta hänsyn till flera faktorer. Det gäller bland annat om det finns ansökningar om gruppbostad som är under pågående utredning, om något barn eller ungdom med andra insatser har fått en ny diagnos som medför att de uppfyller kriterierna för gruppbostad samt behov som kan uppstå vid inflyttning till kommunen. Även situationer där personer idag bor hos föräldrar, men där föräldrarna börjar bli äldre och individen behöver mer stöd från samhället, ska beaktas.

6.8 Studenter

Studenter är generellt en grupp som är ekonomiskt svag. De har ofta svårt att hitta bostäder som har rimliga priser och som ligger på ett rimligt avstånd från högskola och universitet. Boendesituationen för studenter har en direkt koppling till hur den ordinarie bostadsmarknaden ser ut, eftersom få studenter bor i studentbostäder, de blir således hänvisade till att konkurrera med den ordinarie bostadsmarknaden.

Det finns i dagsläget inga särskilda studentbostäder i Upplands-Bro kommun. Upplands-Brohus har tidigare haft studentbostäder i Bro, men dessa har omvandlats till vanliga hyresrätter eftersom efterfrågan varit för låg. Studenter är idag hänvisade till bostäder inom det ordinarie bostadsbeståndet.

6.9 Ungdomar och unga vuxna

Ungdomar och unga vuxna hör till en grupp som precis har börjat utforska bostadsmarknaden, de är således helt nya på sin lokala marknad och detta kan innebära svårigheter i att hävda sig i konkurrensen på den ordinarie bostadsmarknaden. Upplands-Bro kommun har för närvarande inga särskilda ungdomsbostäder.

År 2023 uppgick andelen hushåll med hemmaboende vuxna barn över 24 år till 4,4 procent. Den vanligaste boendeformen för gruppen som helhet var småhus. Andelen av denna grupp som dessutom har låga inkomster uppgick till 3,3 procent. Detta kan tyda på att dessa unga vuxna befinner sig i en ofrivillig hemmaboendesituation. Den vanligaste boendeformen för dessa individer är hyresrätt i flerbostadshus.

6.10 Nyanlända samt ensamkommande barn och unga

Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa att det finns bostäder för anvisade nyanlända. Detta sker bland annat genom ett regelbundet samarbete med det kommunala bostadsföretaget, som har i uppdrag att avsätta lägenheter för bostadssociala ändamål, vilket inkluderar boende för anvisade nyanlända. Kommunen har även egna bostadsrätter och småhus som hyrs ut för samma syfte.

Vid bosättning av anvisade nyanlända används tidsbegränsade kontrakt som upphör efter en specificerad tid, varefter de nyanlända hänvisas till den ordinarie bostadsmarknaden. På det hela taget bedöms det finnas ett underskott på bostäder för självbosatta nyanlända, vilket innebär att dessa kan ha svårigheter att hitta boende på den ordinarie marknaden.

Kommunen erbjuder i nuläget ingen särskild bostadsrelaterad service eller information riktad direkt till självbosatta nyanlända. Om en nyanländ kontaktar socialtjänsten, till exempel i samband med ansökan om försörjningsstöd, kan behovet av integrationsstöd bedömas och erbjudas.

6.11 Personer i behov av skyddat boende

Kommunerna har, i enlighet med socialtjänstlagen, ett uttalat ansvar att tillhandahålla skyddat boende med varierande skyddsnivåer för enskilda som är i behov av stöd och skydd till följd av hot, våld eller andra övergrepp.

Beslut om beviljande av skyddat boende fattas i Upplands-Bro kommun av socialnämnden. Även om endast ett begränsat antal personer har behov av det mest omfattande skyddet och de inskränkningar som ett skyddat boende innebär, finns ett behov av insatser som möjliggör att våldsutsatta kan lämna våldsamma relationer. För socialnämnden är det därför av vikt att kunna erbjuda tillfälliga, akuta boendelösningar under kortare tidsperioder i syfte att omedelbart avbryta pågående våld i nära relationer, såväl inom parrelationer som i barnfamiljer.

Socialtjänsten har vidare ett behov av tillgång till ett antal lägenheter som kan nyttjas i ärenden där skyddat boende på annan ort inte bedöms lämpligt, men där behovet av att bryta våldet är akut.

7 Referenser

Boverket (2025). *Planering för bostadsförsörjning – en handbok.* https://www.boverket.se/sv/kommunernas-bostadsforsorjning/ [Hämtad: oktober 2025]

Evidens (2021). *Flyttkedjor och rörlighet på bostadsmarknaden.*

Kunskapsguiden (2025). *Om hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden* https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/ekonomiskt-bistand/hemloshet/om-hemloshet-och-utestangning-fran-bostadsmarknaden/ [Hämtad: oktober 2025]

Länsstyrelsen i Stockholms län (2025). *Läget i länet – Bostadsmarknaden i Stockholms län 2024.*

Region Stockholm (2020). *Trångboddhet i förhållande till barns hälsa, miljö och skolgång – en intervjustudie*

Region Stockholm (2021). *Hushållens tillgång till godtagbara bostäder i Stockholmsregionen.*

Region Stockholm (2024). *Studie av efterfrågan på nya bostäder – Stockholms län, 2024.*

Region Stockholm (2025). *Bo bra hela livet - Utmaningar och möjligheter med äldres boende i Stockholmsregionen.*

Region Stockholm (2025). *Bilaga till Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen - Demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022–2060.*

Region Stockholm (2025). *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen – granskningshandling.*

Rädda Barnen (2025). *En Ny Verklighet – Rädda Barnens barnfattigdomsrapport Sverige 2025.*

Upplands-Bro kommun (2025). *Behovsanalys för särskilda boendeformer för äldre – Prognos för år 2025-2034.*

Upplands-Bro kommun (2025). *Kommunplan 2025 - Med planering för 2026 – 2027.*

Upplands-Bro kommun (2025). *Lokalförsörjningsplan 2026.*

Upplands-Brohus (2025). *Årsredovisning 2024.*

Upplands-Brohus. Att söka bostad. https://upplands-brohus.se/information/att-soka-bostad/ [Hämtad: 2025-10-06]

Upplands-Brohus. Om Upplands-Brohus. https://upplands-brohus.se/om-upplands-brohus/ [Hämtad: 2025-10-06]

Statistik är inhämtad år 2025 från:

- SCB, statistikdatabasen
- Boverkets Öppna data – underlag för bedömning av bostadsbrist
- Svensk mäklarstatistik
- Upplands-Bro kommuns befolkningsprognos 2025–2034
- Bostadsförmedlingen i Stockholm AB
- Arbetsförmedlingen

Handlingsplan för bostadsförsörjning

Antagen av kommunfullmäktige den 22 april 2026 § 80

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Handlingsplan för bostadsförsörjning

Antagen av kommunfullmäktige den 22 april 2026 § 80

Diarienummer: KS 24/0685

Ersätter Riktlinjer för bostadsförsörjning i Upplands-Bro kommun, antagna av kommunfullmäktige den 18 september 2017

Ansvarigt kontor: Samhällsbyggnadskontoret

Giltighetstid: Tills vidare, eller tills en ny handlingsplan antas.

Foto framsida: Upplands-Bro kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning 4
1.1 Syfte och mål 4
1.2 Läsanvisning 4
1.3 Tillvägagångssätt 5
1.4 Kommunens styrdokument som berör bostads-försörjningen 5
1.5 Nationella och regionala mål, planer och program 6

2 Våra utmaningar för bostadsförsörjningen 7
2.1 Andelen äldre ökar 7
2.2 Bostadsutbudet matchar inte efterfrågan för vissa grupper 7
2.3 Utvecklingen av kommunens bostadsbestånd 8
2.4 Delat ansvar 8

3 Kommunens verktyg 9
3.1 Översiktsplanering 9
3.2 Detaljplanering 10
3.3 Markpolitik och markanvisningar 10
3.4 Upplands-Brohus 11
3.5 Särskilda boenden och bostadsanpassning 12
3.6 Lokalförsörjningsplan 13
3.7 Bostadssociala åtgärder 13

4 Mål för bostadsförsörjningen 14
4.1 Långsiktig och strategisk planering för bostadsförsörjningen 14
4.2 Bostäder för livets olika faser 15
4.3 Attraktiva och trygga boendemiljöer 17
4.4 Hållbart byggande 19

5 Genomförande och uppföljning 22
5.1 Genomförande 22
5.2 Uppföljning 22

1 Inledning

1.1 Syfte och mål

Bostadsförsörjning handlar om att skapa förutsättningar för alla invånare att leva i goda bostäder. Det handlar både om att bygga nya bostäder, och att förvalta och utveckla det befintliga bostadsbeståndet så att det matchar invånarnas behov.

Enligt lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska varje kommun i Sverige planera för bostadsförsörjningen. Ett led i detta arbete är att kommunen ska anta en handlingsplan för bostadsförsörjning. Handlingsplanen ska antas av kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod.

Syftet med handlingsplanen är att ge en helhetsbild av hur Upplands-Bro kommun ska arbeta med att skapa förutsättningar för alla kommuninvånare att leva i goda bostäder och vilka åtgärder kommunen avser genomföra för att uppnå detta. Handlingsplanen ska baseras på en analys av den demografiska utvecklingen, bostadsmarknaden och bostadsbehovet i kommunen. Analysen återfinns i bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys – Bilaga till Handlingsplan för bostadsförsörjning.*

Handlingsplanen är inte juridiskt bindande, men fungerar vägledande i beslut som rör bostadsbyggande och utvecklingen av det befintliga bostadsbeståndet, till exempel i detaljplaneprocessen.

1.2 Läsanvisning

Arbetet är uppdelat i två dokument, *Handlingsplan för bostadsförsörjning* (detta dokument) och bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys.*

Handlingsplan för bostadsförsörjning innehåller en beskrivning av kommunens utmaningar för bostadsförsörjningen och kommunens verktyg för att arbeta med bostadsförsörjningsfrågorna. Handlingsplanen innehåller även kommunens mål för bostadsförsörjningsarbetet, och vilka åtgärder kommunen avser vidta för att nå de uppsatta målen.

Bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys* presenterar analyser av kommunens bostadsbestånd, demografi och bostadsbehovet för särskilda grupper. Analyserna ligger till grund för Handlingsplanens utmaningar, mål och åtgärder.

1.3 Tillvägagångssätt

Handlingsplan för bostadsförsörjning och bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys* har tagits fram av Strategienheten på Samhällsbyggnadskontoret. Representanter från övriga delar av Samhällsbyggnadskontoret, Socialkontoret och Upplands-Brohus har utgjort referensgrupp.

Samhällsbyggnadskontorets projektstyrgrupp har utgjort styrgrupp för arbetet. Kommunens politiska ledningsgrupp, PLG, har utgjort politisk styrgrupp.

1.4 Kommunens styrdokument som berör bostads-försörjningen

Kommunens bostadsförsörjningsarbete innefattar flera delar av den kommunala verksamheten och organisationen. Nedan listas de styrdokument som påverkar kommunens bostadsförsörjningsarbete.

- Kommunplan med mål och budget
- Kommunens översiktsplan, ÖP 2010
- Fördjupad översiktsplan för landsbygden, FÖP 2016
- Fördjupad översiktsplan för Bro tätort, FÖP Bro 2040

- Planprogram, detaljplaner och exploateringsavtal
- Riktlinjer för markanvisningar
- Markstrategi
- Lokalförsörjningsplan
- Bolagsordning och ägardirektiv för AB Upplands-Brohus
- Handlingsplan för Äldrevänlig kommun i Upplands-Bro 1 juli 2024 - 1 juli 2027

1.5 Nationella och regionala mål, planer och program

Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning tar avstamp i ett antal nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för bostadsförsörjningen. Handlingsplanen ska bidra till att uppnå dessa målsättningar genom att omsätta dem i ett lokalt sammanhang. För en beskrivning av relevanta mål, planer och program, se bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys.*

2 Våra utmaningar för bostadsförsörjningen

I detta kapitel redovisas en sammanfattning av de främsta utmaningarna som identifierats utifrån analyserna i bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys*. Utmaningarna ligger till grund för de mål och åtgärder som redovisas i kapitel fyra.

2.1 Andelen äldre ökar

Kommunens befolkningsprognos visar att det sannolikt kommer ske förändringar i kommunens ålderssammansättning, där antalet äldre personer kommer öka. Den största förändringen i demografin, är att andelen äldre mellan 85–94 år väntas fördubblas till 2034. Därför kommer det bli viktigt att planera för att det ska finnas fler boendeformer för äldre, både särskilda boenden för äldre och alternativa boendeformer.

2.2 Bostadsutbudet matchar inte efterfrågan för vissa grupper

Upplands-Bro kommun har under en längre tid haft ett högt bostadsbyggande. Vidare har kommunen en relativt jämn fördelning mellan olika upplåtelseformer. Men trots detta har inte alla invånare möjlighet att ta del av bostadsutbudet. Upplands-Bro kommun har förhållandevis många trångbodda hushåll. Flera av dessa hushåll har dessutom en ansträngd boendeekonomi. Det kan därför antas att dessa hushåll har ett behov av att byta bostad till en större, men att de saknar resurser att efterfråga en större bostad. Det kan till exempel handla om att man saknar ekonomiska resurser att köpa en större bostad, eller att man saknar kötid för att hyra en större bostad.

2.3 Utvecklingen av kommunens bostadsbestånd

Kommunen har en god planberedskap. Antalet bostäder som finns i pågående detaljplaner och exploateringsprojekt har förutsättningar för att möta efterfrågan under en längre tid. Marknadsförutsättningarna och övriga omvärldsfaktorer påverkar dock bostadsbyggandet, vilket bland annat märks i den minskning av antalet färdigställda bostäder som skett sedan pandemin. Detta innebär att kommunens samhällsbyggnadsprocess behöver vara flexibel för att möta ändrade behov och förutsättningar.

2.4 Delat ansvar

Bostadsförsörjning är en verksamhetsöverskridande fråga för kommunen, där olika kontor och nämnder ansvarar för olika delar i att möjliggöra för kommunens invånare att bo i goda bostäder. Goda strukturer för en kontinuerlig samverkan inom kommunen och mellan verksamheter är viktig för att upprätthålla ett helhetsperspektiv i arbetet med bostadsförsörjningen. Det finns annars en risk att implementeringen av handlingsplanens mål blir ineffektiv.

3 Kommunens verktyg

Handlingsplanen för bostadsförsörjning är kommunens övergripande verktyg när det gäller planeringen för bostadsförsörjning. Kommunen kan dock inte ensam styra utvecklingen på bostadsmarknaden. Utvecklingen är beroende av den statliga bostadspolitiken, befolkningsutvecklingen, hushållens ekonomi och den privata bostadsmarknadens aktörer. Kommunen är bara en aktör bland många.

Kommunen har dock ett antal verktyg till sitt förfogande när det gäller genomförandet av handlingsplanen. Dessa presenteras nedan.

3.1 Översiktsplanering

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan som täcker hela kommunen. En översiktsplan är kommunens långsiktiga verktyg som visar viljeriktningen för hur kommunens mark- och vattenområden ska användas, utvecklas och bevaras. Den pekar bland annat ut områden för ny bebyggelse, till exempel nya bostads- och verksamhetsområden, särskilt värdefulla områden som ska värnas samt hur eventuella risker ska beaktas och hanteras. En översiktsplan är inte juridiskt bindande men är vägledande för efterföljande planering och lovgivning.

Upplands-Bro kommuns kommunövergripande översiktsplan heter ÖP 2010 och antogs i december 2011. Till ÖP 2010 hör två fördjupade översiktsplaner (FÖP), för landsbygden respektive Bro tätort. ÖP 2010 och de två FÖP:arnas aktualitet prövades i en planeringsstrategi som antogs i april 2024. Planeringsstrategin konstaterade att planerna i stort var aktuella och kan fungera vägledande i planering och beslut under kommande år.

ÖP 2010 anger att bostadsprojekt med tät exploatering i väl kollektivtrafikförsörjda lägen ska prioriteras. Kommunen ska eftersträva en blandning av bostadstyper och upplåtelseformer för att uppnå en allsidigt

sammansatt social struktur som främjar kontakter mellan generationer och kulturer.

Ambitionen är att planera för en befolkningsutveckling till 35 000 invånare år 2030. När översiktsplanen antogs 2011 hade kommunen cirka 24 000 invånare (i slutet av 2024 var det 32 900 invånare) och folkökningen antogs motsvara ett tillskott med cirka 5 000 bostäder.

3.2 Detaljplanering

Översiktsplanen är vägledande för kommunens fysiska planering. Vid fortsatt planering av till exempel tätbebyggda områden tas detaljplaner fram som reglerar mer detaljerat hur mark får användas och bebyggas. Detaljplaner är juridiskt bindande. Det är bara kommunen som har befogenhet att detaljplanelägga områden. Detta kallas det kommunala planmonopolet.

I detaljplanen fastställer kommunen hur marken får användas och vilken byggrätt som gäller, det vill säga hur mycket som får byggas inom planområdet. Om kommunen vill uppnå en viss variation avseende hustyper, upplåtelseformer eller bostadsstorlekar i samband med framtagande av en ny detaljplan, så ges större möjlighet att säkerställa en sådan utveckling om kommunen har rådighet över marken och kan ställa krav genom markanvisning. Läs mer om markanvisning i 3.3 *Markpolitik och markanvisningar*.

De detaljplaner som antagits och vunnit laga kraft, men som ännu inte genomförts utgör tillsammans det som kallas kommunens planberedskap. Upplands-Bro kommun har en god planberedskap. Läs mer om kommunens planberedskap i bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys.*

3.3 Markpolitik och markanvisningar

Kommunens möjlighet att styra bostadsproduktionen är till viss del beroende av hur mycket mark kommunen själv äger. Kommunen kan som

markägare styra inriktningen för bostadsbyggandet, till exempel genom att ställa krav på upplåtelseformer eller bostadsstorlekar genom markanvisning. Markanvisning innebär en ensamrätt för en exploatör att, under en begränsad tid och under vissa villkor, förhandla med kommunen om att köpa och utveckla ett kommunägt markområde.

Upplands-Bro kommun äger relativt lite exploateringsbar mark för nya bostadsområden. Det påverkar kommunens möjlighet att styra utvecklingen på bostadsmarknaden.

Upplands-Bro kommun har en markstrategi som antogs den 13 juni 2018. Strategin beskriver kommunens övergripande målsättningar och vilken roll kommunen ska ta i olika markfrågor. För tillfället pågår arbete med att se över markstrategin. Kommunen arbetar även med att ta fram nya riktlinjer för markanvisningar.

3.4 Upplands-Brohus

Ett allmännyttigt bostadsbolag är en viktig aktör i kommunens bostadsförsörjning genom sin roll som hyresvärd, och i viss mån också genom sin nyproduktion. AB Upplands-Brohus är kommunens allmännyttiga bostadsföretag (hädanefter kallat Upplands-Brohus).

Upplands-Brohus äger och förvaltar drygt 2 000 lägenheter i tätorterna Bro och Kungsängen, varav cirka 130 är bostäder i särskilda boenden.

Majoriteten av lägenheterna, 75 procent, förmedlas genom den kommunala kön till bostadssökande som är folkbokförda i Upplands-Bro kommun eller anställda hos en arbetsgivare inom kommunen. De återstående 25 procenten förmedlas via Bostadsförmedlingen i Stockholm AB.

Upplands-Brohus ägs av Upplands-Bro kommunföretag AB som i sin tur ägs av Upplands-Bro kommun. Upplands-Brohus verksamhet styrs genom bolagsordning och ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige. Ägardirektivet anger bland annat att Upplands-Brohus ska säkerställa att

boende, boendemiljöer och mötesplatser är i linje med den av ägaren beslutade gestaltningspolicyn samt att Upplands-Brohus aktivt ska medverka i avyttring och förvärv av fastigheter för att möjliggöra ägarens beslutade strategiska utvecklingsplaner. Vidare ska verksamheten grundas på samhällsansvar, affärsmässighet samt långsiktig ekonomisk planering och styrka.

Upplands-Brohus har en bosocial samordnare, som bland annat arbetar med trygghetsfrågor och vräkningsförebyggande arbete. I samverkan med socialnämnden som anmäler social förtur, fattar Upplands-Brohus beslut om social förtur till individer och hushåll som behöver hjälp med att etablera sig på bostadsmarknaden.

3.5 Särskilda boenden och bostadsanpassning

Det finns flera olika sätt att säkerställa att människor med särskilda behov kan leva i goda bostäder. I socialtjänstlagen (SoL) anges bestämmelser om kommunens ansvar för boendesituationen för vissa grupper. Socialnämnden kan i särskilda fall vara skyldig att tillhandahålla en bostad som bistånd. Skyldigheten gäller de som inte längre kan bo kvar i ett ordinärt boende på grund av att behovet av tillsyn, kravet på trygghet och säkerhet samt vård och omsorg inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet. Det kan gälla äldre personer som behöver omvårdnad och särskilt stöd, personer som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring samt enskilda som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna. Det är generellt en fråga om rätt till särskilt boende, dvs. boendeformer med särskild service, för dessa målgrupper.

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är kommunen även skyldig att ordna bostäder för personer som omfattas av LSS. Det kan till exempel gälla personer med fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. För att få plats på ett LSS-boende krävs biståndsbeslut.

Kommunen kan även ge bidrag till bostadsanpassning. Bostadsanpassning är olika former av åtgärder i hemmet som möjliggör för den boende att bo kvar trots funktionsnedsättningar. Det kan till exempel handla om dörrautomatik eller ramper.

3.6 Lokalförsörjningsplan

Kommunens lokalförsörjningsplan, *Lokalförsörjningsplan 2026,* är ett verktyg för att planera behovet av lokaler inom den kommunala verksamheten, till exempel lokaler för vård, omsorg, utbildning, kultur, fritid och andra kommunala verksamheter. *Lokalförsörjningsplan 2026* innehåller bland annat nuläge och framtida behov för personer med funktionsnedsättning samt äldre personer.

3.7 Bostadssociala åtgärder

En del av arbetet med bostadsförsörjning är inriktat mot grupper som av olika anledningar har särskilda utmaningar med att få ett boende på egen hand. Kommunen kan genom Socialnämndens verksamhet ge olika typer av stöd till individer och hushåll för att underlätta etableringen på bostadsmarknaden, till exempel social förtur, träningslägenheter och boendestöd. Socialnämnden har möjlighet att fatta beslut om att anmäla social förtur till Upplands-Brohus. Upplands-Brohus fattar dock självständiga beslut om att ge förtur. Vidare kan Socialnämnden bevilja träningslägenhet som ett tidsbegränsat biståndsbeslut. Då pågår en parallell insats för att stödja den enskilde mot ett eget boende. Kommunen har även en integrationsstödjare som stödjer den enskilde att söka efter lediga lägenheter och som har en god upparbetad kontakt med kommunens privata hyresvärdar.

Socialkontoret har under hösten 2025 inlett ett utökat samarbete med Upplands-Brohus. Upplands-Brohus kan vid störning, hyresskuld, misär eller risk för uppsägning erbjuda att socialtjänsten följer med nästkommande dag för ett besök.

4 Mål för bostads-försörjningen

Upplands-Bro kommun ska planera för ett årligt tillskott med 150–250 bostäder för att täcka det demografiska bostadsbehovet. Läs mer om det demografiska bostadsbehovet i Stockholmsregionen i bilagan *Kunskapsunderlag och nulägesanalys.*

Ett årligt tillskott med 150–250 bostäder per år ligger även i linje med ÖP 2010:s ambition om 35 000 invånare år 2030.

Utöver bostadstillskottet har Upplands-Bro kommun fyra målområden med tillhörande åtgärder, som ska ligga till grund för arbetet med kommunens bostadsförsörjningsarbete under perioden 2026–2030. De fyra målområdena är

- Långsiktig och strategisk planering för bostadsförsörjningen
- Bostäder för livets olika faser
- Attraktiva och trygga boendemiljöer
- Hållbart byggande

4.1 Långsiktig och strategisk planering för bostadsförsörjningen

Upplands-Bro kommun ska ha god framförhållning i den fysiska planeringen för att möta befolkningsutvecklingen och framtida behov inom bostadsförsörjningen. Det ställer krav på samverkan, både internt inom kommunens kontor och bolag, och med externa parter som näringsliv och exploatörer. Upplands-Bro kommuns bostadsmarknad är även en del av Storstockholms bostadsmarknad, vilket innebär att samverkan även bör ske med våra grannkommuner, Region Stockholm och Länsstyrelsen.

Kommunens strategiska arbete med bostadsförsörjningen ska utvecklas. Bostadsförsörjningsarbetet behöver vara väl integrerat i den fysiska planeringen. För detta krävs ett långsiktigt och strategiskt arbete kring kommunens markinnehav, planberedskap och befolkningsprognoser.

Åtgärder

Åtgärd	Ansvarigt kontor	Ansvarig nämnd	Tid
4.1.1 Skapa en verksamhetsöverskridande arbetsgrupp för bostadsförsörjningsfrågor.	Samhällsbyggnadskontoret, i samverkan med Socialkontoret och Upplands-Brohus	Kommunstyrelsen	2026
4.1.2 Delta i regionala och mellankommunala nätverk för gemensamma analyser och samordning av bostadsförsörjningsarbetet.	Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med socialkontoret	Kommunstyrelsen	Löpande
4.1.3 Kontinuerligt rapportera kommunens planberedskap utifrån kommunens planprioritering till Samhällsbyggnadsutskottet.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Årsvis, löpande
4.1.4 Rapportera utvecklingen på den lokala bostadsmarknaden till SBU/KS, varje år i samband med att kommunen besvarar Boverkets årliga bostadsmarknadsenkät.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Årsvis, löpande

4.2 Bostäder för livets olika faser

Det ska vara möjligt för alla att leva i goda bostäder i Upplands-Bro genom hela livet, oavsett om man bor i tätorterna eller på landsbygden. Kommunens olika delar har olika karaktärer och styrkor och bostadsutvecklingen ska utgå från de unika förutsättningar som varje område innehar. Tillkommande bostadsbebyggelse ska vara av småskalig karaktär, och andelen småhus ska öka.

Man ska kunna ha sitt föräldrahem, flytta hemifrån, flytta ihop, bilda familj och flytta till ett anpassat boende på ålderns höst inom kommunens gränser. Det innebär att det behöver finnas bostäder som tillgodoser olika gruppers behov och livssituation, bland annat de med ansträngd boendeekonomi, trångbodda hushåll, äldre personer, ungdomar och de med särskilt behov av vård och omsorg. Kommunens bostadssociala arbete ska fortgå för att möta grupper individer som har behov av social förtur, träningslägenheter och boendestöd.

En ökad valfrihet på den lokala bostadsmarknaden ger hushållen möjlighet att göra bostadskarriär i närområdet, vilket kan bidra till en positiv rörlighet på bostadsmarknaden. En positiv rörlighet på bostadsmarknaden kan även bidra till ett bättre nyttjande av befintliga bostäder, och ge upphov till lokala flyttkedjor som gynnar flera grupper.

Vid planering av nya områden ska kommunens olika kontor involveras i ett tidigt skede för att öka möjligheten att tillgodose olika gruppers behov, till exempel äldre eller personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder

Åtgärd	Ansvarigt kontor	Ansvarig nämnd	Tid
4.2.1 Analysera behovet av alternativa boendeformer och upplåtelseformer på den ordinarie bostadsmarknaden, för olika grupper så som seniorer och ungdomar.	Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med Socialkontoret och Upplands-Brohus	Kommunstyrelsen	Under mandatperioden 2026-2030.
4.2.2 Kommunen ska särskilt underlätta för byggandet av småhus i kommunens olika delar.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Löpande

4.2.3 Kontinuerligt följa upp kommunens planberedskap utifrån uppdateringar av planprioriteringen och befolkningsprognoser.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Löpande
4.2.4 Följa upp vilka mervärden planerna i planprioriteringen tillskapar, kopplat till särskilda grupper på bostadsmarknaden, såsom äldre, personer med funktionsnedsättning och ungdomar, samt barnfamiljer.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Löpande
4.2.5 Fortsätta att erbjuda budget och skuldrådgivning till privatpersoner, för att förebygga ansträngd boendeekonomi.	Socialkontoret	Socialnämnden	Löpande
4.2.6 Bibehålla kommunens vräkningsförebyggande arbete för att motverka hemlöshet.	Socialkontoret i samverkan med Upplands-Brohus	Socialnämnden	Löpande
4.2.7 Utred förutsättningarna för hur kommunen kan främja långa flyttkedjor.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Under mandatperioden 2026-2030.
4.2.8 Kontinuerligt följa upp andelen Trångbodda hushåll i kommunen i samband med nytillkomna bostäder i bostadsbeståndet.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Årsvis, löpande

4.3 Attraktiva och trygga boendemiljöer

Boendet är mer än bara själva bostaden, det är en del i ett samspel med miljöerna runtomkring. Goda bostäder är belägna i goda boendemiljöer och dessa kan ta sig olika uttryck beroende på plats och sammanhang. I Upplands-Bro finns både tätorter och landsbygd, där varje del har sina egna kvaliteter och värden. Här finns en blandning av livs- och boendemiljöer; från öppna vyer, närhet till natur och vatten, jordbruks- och kulturlandskap till småstaden med serviceutbud och livet mellan husen. Tillsammans

skapar dessa miljöer en helhet där variationen stärker kommunens identitet och attraktionskraft.

Att aktivt arbeta för att utveckla goda boendemiljöer i såväl landsbygd som tätort kan bidra till att öka grannskapskänslan och stärka platsernas särdrag. Inkluderande och tillgängliga miljöer, kan bidra till att överbrygga sociala och geografiska barriärer.

Upplands-Bro kommuns boendemiljöer ska upplevas som attraktiva, trygga, trivsamma och tillgängliga, med hög kvalitet i gestaltning, arkitektur och utformning av allmänna platser. Kommunens gestaltningspolicy innehåller riktlinjer för gestaltning inom såväl tätorts- som landsbygdsområden. Gestaltningspolicyn ska vara vägledande när kommunen utvecklas. Vid planering av offentliga miljöer ska även kommunens regler om konstnärlig utsmyckning beaktas i enlighet med kommunens policy för konstnärlig gestaltning. Det är vidare viktigt att kommunens tekniska handbok efterlevs vid planering av offentliga ytor så som parker, lekplatser och gångstråk. Detta bidrar till att säkerställa funktionalitet, driftbarhet och god gestaltning i ett tidigt skede.

Kommunens invånare ska ha god tillgång till mötesplatser och områden för lek, rekreation och aktivitet. Eftersom olika platser har olika geografiska förutsättningar kan tillgången till dessa platser se olika ut. I tätorter kan det handla mer om parker, lekplatser och närnatur, medan landsbygden erbjuder andra möjligheter genom natur- och kulturlandskapet, platser för friluftsliv och lokala aktiviteter. Det är särskilt viktigt att barn- och äldreperspektivet beaktas.

Åtgärder

Åtgärd	Ansvarigt kontor	Ansvarig nämnd	Tid
4.3.1 Ta fram ett förslag till mall för social konsekvensanalys som bland annat innehåller barn- och äldreperspektiv, inom den fysiska planeringen.	Samhällsbyggnadskontoret, i samverkan med socialkontoret	Kommunstyrelsen	Under mandatperioden 2026-2030.
4.3.2 Följa upp hur kommunens gestaltningspolicy används i samhällsbyggnadsprocessen.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Under mandatperioden 2026-2030.
4.3.3 Fortsätt att inventera tillgängligheten i allmännyttans befintliga bostadsbestånd och hantera enkelt avhjälpta hinder i publika lokaler och allmänna platser.	Upplands-Brohus och samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden	Löpande
4.3.4 Fortsätt efterlevnaden av kommunens tekniska handbok vid planering av offentliga ytor.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Löpande

4.4 Hållbart byggande

Upplands-Bro kommun ska ta sitt ansvar för klimat- och miljöarbete. Detta ansvar påverkar både hur och var vi planerar nya områden, och hur nya byggnader uppförs.

Styrdokument som berör miljömässig hållbarhet, till exempel Grönplan, Vattenplan, Miljö- och klimatstrategi med mera, ska fungera vägledande i kommunens fysiska planering. Det innebär att underlag som saknas behöver tas fram, och att styrdokumenten hålls aktuella.

Befintlig infrastruktur ska kunna samnyttjas vid byggnation, till exempel vägar, kollektivtrafik samt vatten- och avloppsnät, i enlighet med ÖP 2010 och FÖP:arna.

Upplands-Bro ska sträva efter att nya byggnader ska vara energisnåla och uppföras med hållbara metoder och material. Genom markanvisning kan kommunen ställa krav på metod- och materialval. I samtliga planerings-, projekterings-, och genomförandeskeden, ska den tekniska handboken efterlevas för att undvika oplanerade anpassningar, ökade driftkostnader och på längre sikt en bristande långsiktig hållbarhet.

Att ta tillvara och utveckla kommunens befintliga byggnader är också en viktig del i en långsiktigt hållbar samhällsplanering. Kommunen ska därför se över möjligheten att omvandla befintliga outnyttjade lokaler till bostäder där så är lämpligt. En sådan omvandling kan bidra till en mer resurseffektiv markanvändning, minskad klimatpåverkan och en ansvarsfull hushållning med redan gjorda investeringar.

Vidare är det viktigt att kommunens befintliga bostadsbestånd tas omhand och utvecklas genom systematiskt underhåll och energieffektivisering. Genom att renovera varsamt kan det befintliga beståndet utvecklas på ett långsiktigt hållbart och omsorgsfullt sätt. I sin tur kan detta bidra till att kvarhålla hyresnivåerna på en rimlig nivå genom minskade investeringskostnader. Upplands-Brohus, som kommunägt bolag, ska följa kommunens miljö- och klimatstrategi. Strategin syftar till att styra och samordna kommunens verksamheter i en miljömässigt hållbar riktning, med fokus på cirkulär ekonomi, minskat klimatavtryck, hållbar energi och biologisk mångfald. Dessa fokusområden ska beaktas vid både ny- och ombyggnationer inom Upplands-Brohus bostadsbestånd.

Kommunens energi- och klimatrådgivning stöttar privata fastighetsägare, bostadsrättsföreningar, privata flerbostadshusägare med mera, att göra mer hållbara val inom det befintliga bostadsbeståndet, exempelvis ge råd kring renovering och nybyggnation.

Åtgärder

Åtgärd	Ansvarigt kontor	Ansvarig nämnd	Tid
4.4.1 Uppdatera kommunens grönplan.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Under mandatperioden 2026-2030.
4.4.2 Inventera beståndet av kommunägda lokaler och utred möjlighet att bygga om till bostäder.	Fastighetskontoret	Fastighetsnämnden	Under mandatperioden 2026-2030.
4.4.3 Verka för varsam renovering av det befintliga bostadsbeståndet för att minska klimatpåverkan samt möjliggöra att fler kan bo kvar genom minskade investeringskostnader.	Upplands-Brohus	Kommunstyrelsen	Löpande
4.4.4 Fortsätt efterlevnaden av kommunens tekniska handbok i samtliga skeden av samhällsbyggnadsprocessen för att säkerställa ett långsiktigt hållbart byggande.	Samhällsbyggnadskontoret	Kommunstyrelsen	Löpande

5 Genomförande och uppföljning

5.1 Genomförande

Genomförande av handlingsplanen är beroende av samverkan mellan berörda förvaltningar och bolag. Upplands-Bro kommun avser att stärka bostadsförsörjningsarbetet i kommunen, genom att bland annat tillsätta en arbetsgrupp för bostadsförsörjningsfrågor, där berörda delar från kommunens verksamhet deltar. Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för att sammankalla arbetsgruppen.

Arbetsgruppen ska arbeta för att förankra, följa upp och föreslå utveckling av handlingsplanen, samt ansvara för omvärldsbevakning och analyser inom bostadsförsörjningsområdet.

5.2 Uppföljning

Uppföljning av kommunens utveckling gällande bostadsförsörjningen är viktig. Det ger kommunen tillfälle att se över om utvecklingen går i linje med uppsatta bostadsförsörjningsmål och hur väl handlingsplanen ger stöd i beslut rörande kommunens utveckling.

Handlingsplanen för bostadsförsörjning ska enligt lagen (2000:1383) om kommunerna bostadsförsörjningsansvar antas av kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod. Det innebär att uppföljningen av aktualiteten måste ske minst vart fjärde år inför antagandet av handlingsplanen. Samhällsbyggnadskontoret ansvarar för uppföljningen av handlingsplanen för bostadsförsörjning.

Uppföljningen av handlingsplanen bör, om möjligt, samordnas med uppföljning av kommunens översiktsplan.

Om förutsättningarna ändras för den antagna handlingsplanen under mandatperioden ska en ny uppdaterad handlingsplan antas.

Från: Kontaktcenter
Skickat: den 4 maj 2026 10:47
Till: Samhällsbyggnadsförvaltningen; Kommunstyrelsen
Ämne: VB: Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning
Bifogade filer: Handlingsplan för bostadsförsörjning 2026.pdf; Kunskapsunderlag och nulägesanalys 2026.pdf; ~ KS 24_0685-34 Protokollsutdrag från Kommunfullmäktiges sammanträde den 22 april 2026 - Antagan 1021583_1_1.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

F.K.

Med vänlig hälsning

Semih
Kommunvägledare

Håbo kommun
Kommunledningsförvaltningen
Kontaktcenter
746 80 Bålsta
Centrumleden 1
Telefon 0171-525 00
Fax 0171-563 33
www.habo.se

Hantering av personuppgifter Länk till annan webbplats, öppnas i nytt fönster.
(länken ska gå till https://www.habo.se/kommun-och-politik/e-tjanster-och-blanketter/hantering-av-personuppgifter.html)

Överväg miljöpåverkan innan du skriver ut detta e-postmeddelande.

Från: Sila Sahin-Uppströmer <sila.sahin-uppstromer@upplands-bro.se>
Skickat: den 4 maj 2026 10:45
Till: registraturen@boverket.se; stockholm@lansstyrelsen.se; registrator.rlk@sll.se; Kommun <Kommun@habo.se>; kontaktcenter@sigtuna.se; vasbydirekt@upplandsvasby.se; Servicecenter <kontakt@jarfalla.se>; info@ekero.se
Ämne: Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning

Hej!

Den 22 april 2026 antogs Upplands-Bro kommuns handlingsplan för bostadsförsörjning av kommunfullmäktige.

I detta mejl bifogas handlingsplanen tillsammans med bilagan Kunskapsunderlag och nulägesanalys samt protokollsutdrag.

Vänliga hälsningar,

Sila Sahin-Uppströmer
Översiktsplanerare

UPPLANDS-BRO KOMMUN

Strategienheten | Samhällsbyggnadskontoret
08 – 410 793 53
sila.sahin-uppstromer@upplands-bro.se
www.upplands-bro.se

Upplands-Bro kommun, 196 81 Kungsängen
Besöksadress: Furuhällsplan 1, 196 40 Kungsängen

Håbohus AB
Protokoll fört vid styrelsemöte i Håbohus AB den 28 maj 2026
Plats: Håbohus kontor
Tid: 17:00

Närvarande Styrelseledamöter:

Stefan Bodin, Styrelseordförande
Fredrik Anderstedt, ledamot
Ulf Winberg, ledamot
Tommy Lövgren, ledamot
Staffan Wohrne, tjänstgörande suppleant
Sven Rosendahl, suppleant
Peter Björkman, suppleant

Övriga
Mats Norrbrand, VD
Helene Eklund, ekonomichef
Anneli Algeson Rask, personalrepresentant

Utsedd att justera dagens protokoll: Tommy Lövgren

Paragrafer:	§16-§26
Datum och Underskrift:	Sekreterare, justerare och ordförande har signerat protokollet digitalt, signaturer i slutet av dokumentet

Document ID: 34ba99f7-7005-42dc-b614-e01ac8613d70

§16 Mötets öppnande	Ordförande förklarade mötet öppnat
§17 Fastställande av dagordning	Den föreslagna dagordningen godkändes
§18 Val av justerare	Till justerare valdes Tommy Lövgren
§19 Föregående protokoll	Föregående protokoll godkändes.
§20 Anmälningar/ Information	VD informerade om den löpande verksamheten, följande togs upp

Nuläge dialog kommunen angående vårdboenden
VD redogjorde för den dialog som har hållits med ekonomichefen på kommunen angående de vårdboenden som kommunen hyr. Två förslag har överlämnats som innebär en förlängning av hyreskontrakten mot en sänkning av hyran, ett av förslagen innebär även att några av objekten säljs till kommunen. Styrelsen står bakom förslagen under förutsättning att en eventuell försäljningen sker på marknadsmässiga premisser. Styrelsen beslutar att avvakta och invänta respons för vidare hantering.

Nuläge möjligt förvärv Ekilla
Ett förvärv kräver förvärvstillstånd. VD uppdras att gå vidare med förvärvet och pröva om förvärvstillstånd kan erhållas.

Nuläge rapport från granskning upphandling och inköp
VD presenterade utkast till granskningsrapport angående upphandling och inköp som har genomförsts under våren. Rapporten innehåller förslag på åtgärder. Styrelsen uppdrar till VD att föreslå åtgärder som kan stärka bolagets arbete inom detta område.

§21 Ekonomisk Rapportering

Tertial 1
Ekonomichefen gick igenom innehållet i den ekonomiska rapporten för tertial 1.

Styrelsen beslutar att
Godkänna rapporten och att den ska biläggas protokollet som bilaga 1, 2026-05-28

Finansrapport
Ekonomichefen gick igenom innehållet i finansrapporten

Styrelsen beslutar att
Godkänna rapporten och att den ska biläggas protokollet som bilaga 2, 2026-05-28

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Org.-nr	E-post	Betalning
Box 24	Mansängstorg 1	0171-46 88 00	0171-541 24	55 64 63-1694	habohus@habohus.se	Bankgiro 572-6245
746 21 Bålsta	Bålsta				www.habohus.se	Postgiro 20 16 52 -5

Document ID: 34ba99f7-7005-42dc-b614-e01ac8613d70

Likviditetsplan
Ekonomichefen gick igenom innehållet i likviditetsplanen

Styrelsen beslutar att
Godkänna rapporten och att den ska biläggas protokollet som bilaga 3, 2026-05-28

§22 Beslutsärenden

Uppföljning affärsplan
VD föredrog underlaget enligt bilaga 4.

Styrelsen beslutar att
Godkänna rapporten och att det ska biläggas protokollet som bilaga 4, 2026-05-28

Revidering lön VD
Ordförande föredrog underlaget enligt bilaga 5.

Styrelsen beslutar att
Revidera VD:s lön i enlighet med ordförandes förslag, godkänna rapporten och att den ska biläggas protokollet som bilaga 5, 2026-05-28

§23 Beslutsuppföljning — Beslut som styrelsen tidigare fattat följdes upp

§24 Övriga rapporter — Inga övriga rapporter

§25 Övriga frågor — Inga övriga frågor

§26 Nästa sammanträde och mötets avslutande — Torsdag den 24 september klockan 17:00, Håbohus kontor
Ordförande avslutade mötet.

Document ID: 34ba99f7-7005-42dc-b614-e01ac8613d70

This document has been digitally signed and sealed using Capego SmartSign in accordance with the EU regulation known as eIDAS. The signatures within this original file carry legal validity and are binding in all EU states.

Important: Please refrain from making any changes to this file as it may impact its integrity.

All the original signatures incorporated in this document file strictly adhere to the provisions set forth by the European eIDAS regulation. They have been constructed in accordance with the PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures) standard, as stipulated by the technical regulations specified in ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 319 142. The signatures have been securely encoded within this document file, and the subsequent page(s) provide a visual representation of the encoded signatures.

These signatures hold legal weight and are enforceable in all EU states as regulated by eIDAS.

Read more: https://www.wolterskluwer.com/sv-se/solutions/capego/capego-smartsign/trust-center-sweden

Wolters Kluwer

Document ID: 34ba99f7-7005-42dc-b614-e01ac8613d70

2026-06-01 06:07:28 UTC+00:00

Tommy Mattias Lövgren

SE BankID - d62d4b0f-ea15-4f36-9080-150cd23d7d19

2026-06-08 08:51:03 UTC+00:00

STEFAN BODIN

SE BankID - ffb3efae-18e1-4ca9-a39f-2e2d9caf405e

Document ID: 34ba99f7-7005-42dc-b614-e01ac8613d70

Kommunstyrelsen
Kansliavdelningen
Maud Thorsell, Registrator/Administratör
maud.thorsell@habo.se

Redovisning av delegationsärende till kommunstyrelsens sammanträde den 2026-06-16

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Sammanfattning

Delegationsbeslut redovisas för kommunstyrelsen och presenteras som underlag i ärendet:

Anställningsbeslut/anställningsinformation inkomna till löneenheten från:

- Kommunstyrelsens förvaltning
- Barn- och utbildningsförvaltningen
- Socialförvaltningen
- Vård- och omsorgsförvaltningen

- Övrig personaldelegation

- Enskilda beslut

- Beslut fattade inom kommunstyrelsens förvaltning, se separat förteckning.

- Anställningsbeslut/anställningsinformation och beslut för övrig personaldelegation samt delegationsbeslut avseende avslut av anställning, utöver lagstadgade förmåner finns med i en mapp vid sammanträdet.

HÅBO KOMMUN

ANMÄLAN OM DELEGATIONSBESLUT

Datum
2026-06-03

Anmälda vid sammanträde 2026-06-16 till kommunstyrelsen

Datum	Dokid	Riktning	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Ansvarig	Diarienummer
2026-06-03	151057	Upprättad	Kommunledningsförvaltningen	Nyanställda 260603	Maud Thorsell	2026/00702
2026-06-02	150754	Upprättad	Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen	Grannemedgivande, Frösunda 4:20, Vassvägen 21	Sandra Gräns	2025/01948
2026-05-20	150593	Upprättad	Barn- och utbildningsnämnden	Överlämnande till arkivmyndigheten - nationella prov, Gröna dalenskolan	Mia Bragge	2026/00882
2026-05-20	150592	Sekretess	Sekretess	Sekretess	Diana Nyström	2026/00084
2026-05-20	150581	Upprättad	Teknik och samhällsbyggnadsförvaltningen	Delegationsbeslut uppehåll i avfallshämtning - Överhassla	Annica Noberg	2026/00270
2026-05-19	150540	Upprättad	Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen	Uppsägning av mastarrende för villkorsändring. Skokloster 2:80, Site ID SKKIQ	Sandra Gräns	2026/00469
2026-05-19	150490	Sekretess	Sekretess	Sekretess	Diana Nyström	2026/00549
2026-05-14	150319	Upprättad	Kommunledningsförvaltningen	Delegationsbeslut U	Diana Nyström	2026/00781
2026-05-11	150241	Upprättad	Kommunledningsförvaltningen	Anmälan om delegationsbeslut KS 2026-05-26	Maud Thorsell	2026/00413

Förvaltning	Enhet	Anstform	Befattning	Sysselsättningsgrad
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-VALLVÄGEN 4	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	STÖDASSISTENT	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	UNDERSKÖTERSKA	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBI I HEMTJ	0
BYGG- OCH MILJÖFÖRVALTNINGE	H-MILJÖAVDELNING	PROVANSTÄLLNING ENLIGT AB	MILJÖ/HÄLSOINSP	1
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-POMONA SÄBO	TILLSVIDAREANSTÄLLD MED TILLFÄLLIG U	UNDERSKÖTERSKA	1
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-VALLVÄGEN 4	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	STÖDASSISTENT	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PERSONLIG ASSISTANS	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	PERSONLIG ASS.	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	UNDERSKÖTERSKA	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNING	H-KANSLI	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VALARBETE	0,5
TEKNIK- OCH SAMHÄLLSBYGGNAD	H-SIMHALL	VIKARIAT	BADVAKT	0
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-CENTRALBEMANNINGEN I	VIKARIAT	BARNSKÖT OUTBIL	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-HEMSJUKVÅRD	PROVANSTÄLLNING ENLIGT AB	SJUKSKÖTERSKA	1
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-VALLVÄGEN 4	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	STÖDASSISTENT	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	UNDERSKÖTERSKA	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	UNDERSKÖTERSKA	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PERSONLIG ASSISTANS	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	PERSONLIG ASS.	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PERSONLIG ASSISTANS	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	PERSONLIG ASS.	0
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-CENTRALBEMANNINGEN I	VIKARIAT	BARNSKÖTARE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-CENTRALBEMANNINGEN I	VIKARIAT	BARNSKÖTARE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PERSONLIG ASSISTANS	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	PERSONLIG ASS.	0
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNING	H-IT-AVDELNING	TILLSVIDARE	IT-TEKNIKER	1
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNING	H-UPPHANDLINGSENHETEN	TILLSVIDARE	FORDONSAMORD	1
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
TEKNIK- OCH SAMHÄLLSBYGGNAD	H-PLANERING OCH UTVECK	ENLIGT AVTAL	KONSULT	0
KOMMUNLEDNINGSFÖRVALTNING	H-KANSLI	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VALARBETE	0,5
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PARKGÅRDEN KOST	VIKARIAT	KOCK	0
SOCIALFÖRVALTNINGEN	H-BOENDESTÖD&SYSSELSÄ	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	BOENDESTÖDJARE	0

VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-LEDNINGSGRUPP SKOLKO	VIKARIAT	FÖRVALTNCHEF TF	0,9
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-PERSONLIG ASSISTANS	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	PERSONLIG ASS.	0
SOCIALFÖRVALTNINGEN	H-SAMORDNINGS- OCH BEH	TILLSVIDARE	FAMBEHANDLARE	1
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-CENTRALBEMANNINGEN I	VIKARIAT	BARNSKÖTARE	0
SOCIALFÖRVALTNINGEN	H-BOENDESTÖD&SYSSELSÄ	VIKARIAT	BOENDESTÖDJARE	1
BARN- OCH UTBILDNINGSFÖRV	H-CENTRALBEMANNINGEN I	VIKARIAT	BARNSKÖTARE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0
VÅRD OCH OMSORGSFÖRVALTNIN	H-CENTRALBEMANNINGEN	TIDSBE SÄVA SÄRSKILD VISSTIDSANSTÄLL	VÅRDBITRÄDE	0

Ålder (idag)	Anstdatum	Rekryteringsväg	Baslön	Totallön	Lönetillägg
24	2026-05-25	30	28050	28050	-
18	2026-05-04	30	26400	26400	-
41	2026-05-25	30	30550	30550	-
33	2026-05-04	30	28050	28050	-
37	2026-05-18	30	42000	42000	-
45	2026-05-28	30	27250	27250	-
50	2026-05-25	30	33900	33900	-
37	2026-05-26	30	31400	31400	-
27	2026-05-29	30	28900	28900	-
50	2026-05-11	30	28050	28050	-
35	2026-05-01	30	27720	27720	-
49	2026-05-11	30	27250	27250	-
62	2026-05-20	30	32000	32000	-
20	2026-05-15	30	26400	26400	-
20	2026-05-20	30	23638	23638	-
26	2026-05-04	30	42000	42000	-
49	2026-05-01	30	31400	31400	-
43	2026-05-20	30	28500	28500	-
31	2026-05-25	30	25575	25575	-
23	2026-05-25	30	25600	25600	-
30	2026-05-03	30	29500	29500	-
47	2026-05-01	30	29370	29370	-
19	2026-05-11	30	24750	24750	-
45	2026-05-25	30	32000	32000	-
19	2026-05-18	30	26400	26400	-
35	2026-05-04	30	28200	28200	-
19	2026-05-20	30	25080	25080	-
49	2026-05-29	30	28000	28000	-
19	2026-05-01	30	25600	25600	-
36	2026-05-04	30	42000	42000	-
34	2026-05-01	30	50000	50000	-
35	2026-05-01	30	24750	24750	-
32	2026-05-19	30	25080	25080	-
35	2026-05-13	30	27225	27225	-
19	2026-05-25	30	24100	24100	-
50	2026-05-04	30	1	1	-
30	2026-05-18	30	30000	30000	-
24	2026-05-26	30	25600	25600	-
21	2026-05-26	30	27225	27225	-
32	2026-05-11	30	26400	26400	-
27	2026-05-11	30	28050	28050	-
22	2026-05-04	30	27225	27225	-

39	2026-05-19	30	24950	24950	-
63	2026-05-01	30	90500	90500	-
36	2026-05-01	30	27225	27225	-
28	2026-05-25	30	43500	43500	-
41	2026-05-01	30	26500	26500	-
34	2026-05-01	30	29700	29700	-
26	2026-05-11	30	25798	25798	-
35	2026-05-20	30	24750	24750	-
38	2026-05-20	30	24950	24950	-